قوربانیەکانی خۆشەویستی

قوربانیەکانی خۆشەویستی، وێنەکاری، تێکەڵی، سەتەلایت، تەلەفۆن

چەند چیرۆك‌و ڕووداوێکی ڕاستەقینەی کاریگەری ئەو ئافرەتانەیە کەبونەتە قوربانی حەزوئارەزوو بێئاگایی، خاوەنەکانیان بەخوێن‌و فرمێسك گێڕاویانەتەوە.

یوسف حاج أحمد

وەرگێڕانی بۆکوردی: لیژنەیەك

پێداچونەوە: فاتیح سەنگاوی

ناوی کتێب: قوربانیەکانی خۆشەویستی

ناوی نوسەر: یوسف حاج احمد

وەرگێڕانی: لیژنەیەك

پێداچونەوەو سەرپەرشتی: فاتیح سەنگاوی

وێنەی بەرگ: هیوا رەفعەت

تیراژ: ٢٠٠٠دانە

چاپخانە: چاپخانەی پەیوەند

ژمارەی سپاردن:٨٩٧ ساڵی٢٠٠٦

- چاپی دووەم ـــ ٢٠٠٧

رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

پەروەردگار، ئەم کارەمان لێوەرگرە، چونکە بەڕاستی تۆ بیسەرو زانایت

پێغەمبەری خوا(ﷺ)دەفەرموێت:(الدين النصيحة، قلنا لمن؟ قال: لله ولكتابه ولرسوله ولأئمة المسلمين وعامتهم)

رواه مسلم.

هیواو ئاواتێك لەخوا داواكارم بەدییهێنێ

خوازیارم ئەم وشانە بەرگوێی دڵە هۆشیارەکان بکەوێو پەسەند بکرێن، لەناخی دڵمەوە هیواخوازم ئەم کتێبە بچێتە هەموو ماڵێکەوە، هەموو لاوێکی کچوکوڕ بیخوێنێتەوە لەسەردەمێکدا دڵودەرونەکان لاوازبوون بەهۆی زۆری فیتنەو بڵاوبونەوەی ڕەوشت نزمیو خراپەکاریەوە، بەڵکو ئەو دێڕانەی نوسیمە هۆکاروبەرگرییەك بن بۆئەوانەی شەیتان خراپەکاری بۆڕازاندونەتەوەو دەیەوێ بەهۆی کاری بێڕەوشتیو خراپەکاریەوە ناشرینو لێخنیان بکا.

خوایەگیان .... ئاواتەکانم بێنەدیو لێم وەرگرە.

نـوســـــەر

پێشکەش

پێشکەشە بەتۆ، ئەی ئافرەتی موسوڵمانی دامەزراوو خۆڕاگر، جا چ دایك یا كچ یا هاوسەربیت، پێشکەشە بەتەواوی ئەوکچانەی شەیتان ئەیەوەێ گومڕاو سەرلێشێواویانکاو حەزو ئارەزووەکانیان بۆبڕازێنێتەوە، وەبەهەموو ئەوکچە هەرزەکارانەی بەنامەکانی خۆشەویستیو قسەی لوسو شیرین فیڵیان لێکراوەو هەڵخەڵەتێنراون.

ئەم کتێبە پێشکەشە

بەناوی خوای گەورەو میهربان

پێشەکی سەرپەرشتیار:

لە ساتەوەختی هاتنەدی مرۆڤەوە حەزو غەریزە مرۆییەکانیش لەگەڵیدا خولقێنراون و لەگەڵ گەورە بوونی مرۆڤیشدا بەشێك لە حەزە شاراوەکانی چرۆ دەکەن و هاوتەریبی پەرەسەندنی جەستە ئەمانیش لەگەشەکردن و بەرەو کەماڵ چوندان...ویستی خوای گەورەش وابوە مرۆڤەکان بێ پەڵەو هەڵە نەبن و هەڵگری تۆوی خێرو چاکەخوازی و زیان و شەرەنگێزی بن و توانای هەڵبژادنی باش وخراپیان هەبێت ،هەروەکو خۆیشی دەفەرموێ (إنا هديناه السبيل إما شاكراً وإما كفوراً)(وهديناه النجدين)، سەرەڕای بوونی توانای پاکیزەیی و چڵێسی و پرکێشەیی و بە پێزی و ئاشتی خوازی و شەڕەنگێزی لە مرۆڤ دا...لەگەڵ بوونی ئەم توانا دوو ڕەهەندیەدا..کەچی دەرونی مرۆڤ حەزو و مەیلی خراپەکردن زیاتر لە ناخیدا بەرجەستەیە و بە دەربڕینی قورئانی (إن النفس لأمارة بالسوء)نەخاسەمە ئەگەر لەژینگەیەکی شێواو و کەش و هەوایەکی نا لەبار و پیس بوو دابێت... ئا لەو ساتەوەختانەدا...دەرونی زیاتر ختوکەی دەدات و حەزی تێرکردنی ئارەزوەکانی بەشێوەیەکی ناشایستە کوێری دەکات لە ئاست سەرەنجامە کارەساتاوی و خەم هێنەرەکاندا...خۆ ئەگەر مرۆڤ لە هەندێ لە ساتەکانی ژیانیدا ژیری و ئاوەزی نەخاتەگەڕ ونەیکاتە داوەری حەزو غەریزەکانی، ئەوا ڕۆژانی دورودرێژی دواتری خەمۆکی و ڕیسوایی و ئابڕو چون دەبێت ،پاش ئەوەی کار لەکار دەترازێ و پەشیمانی داد نادات ،لەوانەیە هەڵویستەیەکی ژیر مەندانە و خۆڕاگری و بەئاگایی چەند سات و چرکە ساتێکی کەم لەو سەرەنجامە نا لەبارانە ڕزگاری بکات..........

ئەم کتێبەی بەردەستتان کە بریتیە لەچەند بابەتێك وکۆمەڵێك چیرۆك وبەسەرهاتی ئەو کەسانەیە بونوتە قوربانی حەزو ئارەزویەکی سەرکەش و کاتی وکراونەتە نێچیری مرۆڤە گورگ ئاساکان ،ئەوانەی لە دەرفەتێك دەگەڕێن تاوەکو کەسانیتر بخەنە داوی حەزی نەفس و دەرونی چڵێسیانەوە و پاشتریش بەبێ باکی وبێ دەربەسیەوە بەجێیان دەهێڵن تاوەکو بەخەم و خەفەت و ئازارو خوێناوی خۆیانەوە بتلێنەوە ،کە لەوانەیە سەرەتای ئەو کارەساتانەی بریتی بوو بێ لەسەرنج دانێکی فریودەرانە یان بەڵێنێکی درۆیانە یاخود پەیوەندییەکی تەلەفۆنی و چاتێکی ئەنتەرنێتی سەرەڕای بەدوادا چونی فلیم و کەناڵە ئابڕوبەرە ئاسمانیەکان ...وهتد ،دواتریش قوربانیەکان (کەزۆرینەی هەرەزۆریان ئافرەتن)تێ کەوتون و پاشان هەر خۆیان وەکو نوسەر دەڵێ (چیرۆك و بەسەرهاتی خۆیان بەمەرەکەبی خوێن و ڕوباری فرمێسك نوسیوەتەوە)...بەو ئومێدەی

دەستە خوشكانی تریان بەمەرەدی ئەوان نەچن و نەبنە نێچیری مرۆڤە قێزەون و ئارەزوباز و درندە ئاساكان...پاش پێداچونەوەی وەرگێرانی لیژنەكە بەپێ ی توانا هەوڵم دا دەستكارییەكی باشی وەرگێرانەكە بكەم و لە هەندێ شوێنیش دا دایان برێژمەوەو دەستكاری هەندێ لە دەربرینەكان بكەم، لەگەڵ ئەوەشدا هەندێ شوێنی وەرگێرانەكە لاوازی پێوە دیارە،هیوادارم لە چاپێكی تری ئەم كتێبەدا ئەو كەم و كورتیانەش تێپە رێنرێ،هەندێ برگەی ئەم كتێبە بەتایبەتی ئەوانەی مۆركی حوكم و فەتوادانی پێوەیە یاكاریگەری ژینگە و عورفی كۆمەڵگایەكی لەسەرە ئەكرێ ئەوا نەجێ ی یەك دەنگی هەموو لایەك نەبن ،لە هەندێ شوێنیش دا پەنابراوەتەبەر كەمێك دەستكاری و كورت كردنەوە تاوەكو خزمەتێكی باشتر بە خوێنەر بكاو مەبەستی نوسەریش بگەیەنێ ... دیارە زۆر بەدەگمەن ئەمانە لەچیرۆك و بەسەرهاتەكاندائەنجام دراون، چونكە قابیلی دەستكاری نین و رِوداوەكانیش واقعین...

لە كۆتاییدا هیوای سەركەوتن بۆ لیژنەكە و هەموو ئەوانە دەخوازم كە پشكداریان كرد لە تەواوكردنی ئەم بەرهەمەدا،دەخوازم بەرهەمی تری بەدوا دابێت ،بەتایبەتی لەم شێوەیە كە رِۆڵێكی باش دەبینێ لە هۆشیاركردنەوەی لاوەكانمان....سەركەوتوو سەرفراز بن.

فاتیح سەنگاوی

٢٠٠٦/١٠/١

بەناوی خوای گەورەو میهرەبان

پێشـەكـی نوسەر

سوپاس‌و ستایش بۆخوای تاك‌و تەنها، داوای یارمەتی لێخۆشبونی لێدەكەین، پەنا بەخوا دەگرین لەدەروونی سەركەش‌و خراپی كردارمان، هەركەسێك خودا ڕێنمایی بكات گومڕا نابێ‌و هەركەسیش گورمڕای بكا پەی بەهیدایەت نابات، وە شایەدی دەدەین بەوەی هیچ پەرستراوێك نیە جگە لەخوا، وەتاك‌و تەنهاو بێهاوبەشە، وەموحەمەد بەندەو ڕەوانەكراوی ئەوە، بەڕێنمایی‌و ئایینێكی ڕەواوە ناردویەتی بۆگەیاندنی پەیامی ئیسلام تابڵندی‌و باڵایی بەسەر هەموو ئایینەكاندا هەبێ گەرچی ناحەزان‌و بێباوەڕانیش پێی خۆشحاڵ نەبن.

خوشكی موسڵمان:

یـــــا درّة حفظـــــــت بـــــالأمس غالبـــــةً
واليـــــوم يبقونهـــــا للـــــهو واللعـــــب
وأيـــــن مـــــن كانـــــت الزهـــــراء أســـــوتها
ممـــــن تقفـــــت خطـــــى حمالـــــة الحطـــــب

تۆ، ئەو گەوهەرە پارێزراوو بەنرخە بوی تادوێنێ، ئەمڕۆكە بۆگەمەو گاڵتە دەتهێڵنەوە، كوا كەسێك (زەهرا)[1] پێشەنگی بێت ، یان كەسێك شوێن هەلگری (كۆڵەدار لەپشت بێت)[2].

خوشكی بەڕێز:

چی دەڵێی بەكەسێك كەبچێتە مەیدانی جەنگ‌و لەخاكی دوژمنەكەیدا بەبێ هیچ توێشوو پێداویستیەكی جەنگی، لەولاشەوە دوژمنەكەیشی سەربازو چەك‌و هۆكارەكانی بەباشی بۆئەو جەنگە ئامادە كردبێت، ئەمیش هەموو هۆكارێكی جەنگ‌و سەركەوتنی فەرامۆش كردبێت؟ ئایا ئەمە نمونەیەك نییە لەنەفامی‌و شێتی؟ لەگوندەیی‌و سەركەشی‌و خۆڵی گۆڕان ؟

كەوابوو خوشكی بەڕێزم:

بزانە كەتۆ ئەو جەنگاوەرەی كەچوویت بۆ بەرەنگار بوونەوەی دوژمن، وە دوژمنكەشت (شیطان)ە، خواداپەنامان بدات لێی، كەبەردەوام خۆیی‌و ئەفسەرەكانی لەكەمیندان بۆت، چاوەڕێی ئەوەن تا بگەیتە ناوپانتایی خاكیان كەوەكو پشكۆ داگیرساوە تا لەخشتەت بەرن‌و بتكوژن، بەڵێ بتكوژن.

---

[1] **الزهراء، مەبەست لە فاطمە ی كچی پێغەمبەری خوایە** (د.خ).

[2] **حمالة الحطب (مەبەستی خێزانی أبو لهب)ە.**

ئایا سەرنجت لەو ووتەیەی شاعیر نەداوە بەم دێڕە شیعرە ئاگادارت ئەکاتەوەو دەڵێ:

"فتلك ياأخت في سلب حيائكِ   ليس بالسيف ولا بالبندوقية

ئەویش بەتکانی ئابڕوو بردنت   نەك كوشتن بەچەكو شمشێر"

خوشكی مسوڵمانم:

لەبەر ئەوەی ناچار دەكرێی بەچونت بۆناو خاكی دوژمن، لەئەركی برایەتیو سۆزو خۆشەویستیمەوەیە بۆت تائەم كتێبە بكەوێتە دەستی بەدەست نوێژو پاكت، وەیارمەتی دەرێك بێت پاش یارمەتی خوای گەورە بۆت، تاوەكو لەومەیدانەدا بەسەربەرزیو ڕووسوری بگەڕێیتەوەو شانازی بەدینو ئیمانو بەشەرمی و داوێن پاكیتەوە بكەی، بەپێچەوانەی ئەوانەوە كەخۆیانو دینو ئیمانو ئابڕویان دۆڕاند، كەسایەتی لەكەدار كردوو شەرمو حەیای براو بەتایەبتی لەبازاڕو فرۆشگاكاندا كە بەربادترین شوێنن.

لە(جوبەیری كوڕی موتعیم)ەوە دەفەرموێ : پیاوێك پرسی : ئەی پێغەمبەری خودا (د.خ) چ شوێنێك لەلای خودا زۆر خۆشەویستە، وە چ شوێنێك لای خودا زۆر بێزراوە ؟ پێغەمبەر (د.خ)فەرمووی: نازانم، تاپرسیار لە جبریل(عليە السلام) نەكەم، جبریل هاتو پێی ڕاگەیاند كەخۆشەویسترین جێگەیەك لەلای خودای گەورە مزگەوتەكانە، وە بێزراوترین جێگەیەكیش لەلای خوای گەورە بازاڕەكانە، (أحمد و بەزارو ئەبو یەعلا گێڕاویانەتەوە)[1].

خوشكی ئەزیزم: -

من چەند ڕوداوو چیرۆكێكی واقعی ئەخەمە بەردەستت، كەبەبیستنی دڵەكان دادەخورپێو چاوەكان ئەسرین ئەبارێنن، بۆیە بەهیوام سودی لێوەربگریت و هەڵوێستەی لەئاستدابكەی تابتگەیەنێتە ئەوپەڕی پارێزراوی لەدەست شەیتانو دەستو پێوەندەكانی پێش ئەوەی زاڵ بن بەسەرتدا.

خوشكی بەڕێزم . . .

پێغەمبەری خوادا(د.خ) فەرمویەتی :(جەستەی ئافرەت دەبێ دابپۆشرێ، ئەگەر دەرچوو شەیتان لەمەڵاسدایە بۆی)ترمزی گێڕاویەتیەوەو فەرمودەكە (صحيح)ە.

ئەی ئەوكەسەی خوازیاری بەهەشتی، مەبەستت لەچون بۆبازاڕ چیە؟ ئایا بۆدابین كردنی پێداویستیەكانتە؟ یاخود بۆزانینی هاتنە بازاڕی دواین مۆدیلی سەردەم؟ یابۆدەرخستنی خۆتە

(1) نابێ واتێبگەین لەفەرمودەكە كەشوێنی كارو كاسبی حەڵاڵ دەگرێتەوە، بەڵكو بەهۆی ئەوەی كەبازاڕەكان بۆنەتە مەیدانێكی فراوان بۆ بڵاوبونەوەی بەدڕەوشتی بەتایبەتی ئەو فرۆشگایانەی جۆرەها سیدی تیابڵاو دەكرێتەوە (و).

لەپێش چاوی کوڕەکانو گورگە مرۆییەکان، پێش ئەوە ئامانجەکانت دیاریبکەی، هەڵوێستەیەك لەبەرامبەر ئەم ئایەتە پیرۆزەدابکە، (وَقِفُوهُمْ إِنَّهُمْ مَسْؤُولُونَ) (الصافات:٢٤) .

خوشکی ئازیز . . .

ئەوساتانە لەڕوخساری خۆتو خۆئارایشت کردنت دەڕوانی لەئاوێنەداو ئامادەسازی دەکەی بۆچونە بازاڕت ئەم پرسیارانە لەخۆت کە:-

ئایا ڕوخسارو پۆشاکەکات چەندە بەپێی فەرمانەکانی ئەو خودایەیە کەدروستی کردویتو جوانیو تەندروستی پیبەخشیویت؟ یاخود لەگەڵ مۆدێلەکانی سەردەمدا گونجانوتەو بەپێی خواستی دوژمنەکانتە ، کەماوەیەکە ئارامیان لێبڕاوەو لەچاوەڕوانیتدان؟

خوشکم، ئەم ئایەتە پیرۆزە بهێنەرەوە یادت کەخوای گەور ئەفەرموێت:(وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الشَّهَوَاتِ أَنْ تَمِيلُوا مَيْلاً عَظِيماً) (النساء:٢٧)، بێگومان خودا دەیەوێت تەوبەو پەشیمانیتان لێوەرگرێتو لەهەڵەکانتان خۆش بێت، بەڵام ئەوانەی شوێن ئارەزواتو هەوەسبازی کەوتوون دەیانەوێت ئێوەلابدەن بەلادانێکی گەورە[2]، خوادا پارێزراوت بکات . . .

ژیر ئەوکەسەیە لەهەوڵی زۆرکردنی خەزێنەی چاکەکاریدایەو کۆشش بۆسڕینەوەی هەڵەو تاونەکانی دەکا، لەوکەسانە مەبە کەبەردەوام خراپەو تاوان کۆدەکەنەوەو بەباشی ئەم ئامۆژگاریو ڕێنماییانە وەربگرە تاتێك نەشکاوی، وەگەرنا ئاخو پەشیمانی دادی نیە.

ئامۆژگاریم بۆت ئەوەیە . .

١/ ڕوخسەت لەباوكو گەورەی ماڵ وەربگرە بۆهەرشوێنێك کەدەتەوێت بۆی گوزەربکەیت.

٢/ بەتەنها لەماڵ مەڕۆدەری، باکەسێکی مەحرەم هاوڕێیەتیت بکات، ئەگەرنەبوو ئافرەتێکی چاكو ژیرت لەگەڵ بێت.

٣/ هاوڕێیەتی ئافرەتێك مەکە کەگرنگی بەشەرمو حەیاو خۆداپۆشین نادات، گەرچی لەکەسە نزیکەکانیشت بین، تانەبیتە جێگەیگومانی خراپو نێچیری گورگەکانو نەبیتە فیتنە.

٤/ خۆت بپارێزە لەبەکارهێنانی بۆنو عەترو بخورد، پێغەمبەر(د.خ) فەرمویەتی:(إذا استعطرت المرأة فمرّت على القوم ليجدوا ريحها فهي زانية) رواه نسائي والترمذي و أبوداود، وهو حديث صحيح.(گەر ئافرەت خۆی بۆندار کردو تێپەڕی بەلای کۆمەڵێکدا تابۆنی گولاوەکەی بچێت بەسەریاندا ئەوە لەزینا کارانە).

[2] تەفسیری ئاسان.

٥/ پێڵاوی بن بەرزو بن تیژ لەپێ مەکە کەدەنگی پێت دەربکەون، پێڵاوی ساکارو تەخت لەپێ بکە بۆپاراستنی دینو تەندروستیت، هەروەك خوای گەورە دەفەرموێ :(وَلا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ)(النور: من الآية٣١) نابێت ئافرەتانی ئیماندار قاچیان دەربخەنو پێیان بدەن بەزەویدا تادەنگی خشڵو پاوانەکانیان بیبێتو بزانرێت کەزینەت دارو خشڵ دارن.

٦/ دووربکەوە لەلەبەرکردنی پانتۆڵو هەندێك پۆشاکی تەنكو سەرنج ڕاکێش.

٧/ خودا پارێزراوت بکا، هەرگیز دوعای لەماڵ دەرچونت لەبیرنەچێت کەپێغەمبەر(د.خ) دەفەرموێت لەکاتی دەرچوون لەماڵ بڵێن:(بسم الله، توكلت على الله، ولاحول ولا قوة إلا بالله ، اللهم إني أعوذ بك أن أَضِلَّ أو أُضِل، أو أزِلَّ أو أُزِل، أو أَظلِمَ أو أُظْلِم، أو أجْهَلَ أو أجْهَل عليَّ أو أبغِيَ أو يبغِىَ عليَّ) رواه الطبراني وهو حديث صحيح لغيره.

٨/ با زمانت پاراوبێت بەیادی خودا، لەکاتی چون بۆبازاڕ دوعای چونە بازاڕت لەبیربێ کەمەیدانی جەنگە ، کەدەفەرموێ :(من دخل السوق فقال: لا إله إلا الله وحدهُ لاشريك له، له الملك وله الحمد، يحي ويميت، وهو حي لايموت، بيده الخير، وهو على كل شيء قدير) هەرکەسێ ئەمە بڵێ هەزار خێری بۆدەنوسرێو ئەوەندە خراپەشی لێدەسڕدرێتەوەو هەزار هەزار پلەشی پێبەرزدەبێتەوەو خانویەکی لەبەهەشت دا بۆبنیات دەنرێ، رواه أحمد والترمذي وقال الألباني: حديث حسن.

٩/ ڕاستەوخۆ سەر لەوفرۆشگایانە بدە کەپێداویستیەکانتی لێدەست دەکەوێتو خۆت دیاریت کردوون، سەربەهەموو دۆکانێکدا مەکەو سەیری هەموو شتێکیش مەکە.

١٠/ زۆر لەگەڵ فرۆشیارەکەدا مەدوێو مەچۆرە ناوئەو باسانەی کەفیتنە ئامێزن، ووشەو دەستەواژەی هەستیارو سەرنج ڕاکێش بەکارمەهێنە، لەیادت بێت کەخوای گەورە دەفەرموێ کاتێك خێزانەکانی پێغەمبەر(د.خ) دەدوێنێ :(فَلا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ)(الاحزاب:٣٢)

چی لەگەڵ سەردەمێکدا بڵێین کەفیتنە ئامێزە.

١١/با جلوبەرگەکانت بالاپۆشی تەواو بێ، گەر هەندێك لەپرچت یا لەشت بەدەرکەوێ دەکەویتە بەرتیرە ژەهراویەکانی چاوبرسیەکان.

١٢/ لەوڕێگەو شوێنانانەدا گوزەر مەکە یا ڕامەوەستە کەقەرەباڵغنو خەڵکی بەریەك دەکەون لەبەر چڕیو تەنگەبەرییان.

١٣/ خۆپارێزی بکە لەوجۆرە کەسانەی کەدەڵێن (معجب)ین پێت، یا ناوو ناونیشانو ژمارە تەلەفۆنت پێدەدەن.

١٤/ ئاگاداربــە لــەكاتی قیــاس كردنــی كەل‌وپەلــدا بۆســەر ســەنگ‌و قــەدوبالآت گەرچــی لەســەر عەباكەشتەوەبێت.

١٥/ لەهاتنە دەروەتدا گۆرەوی لەپیٚ‌بكەو دەست كێش بكە دەستت .

١٦/ لــەكاتی پارەپێدانــدا بــا دەســتت نــەدات لەدەســتی فرۆشــیارەكە ، بــەڵكو لەجێگەیەكــدا پارەكــە دابنیٚ‌و بائەوخۆی هەڵی بگرێت.

١٧/ لەلای فرۆشیارەكە عەباكەت دامەنیٚ، بەشێوەیەك كەببێتە هۆی دەركەوتنی سنگ‌و بەرۆكت.

١٨/ لــەكاتی كڕینــی ئــاڵتون‌و بــازنگ‌و مســتیلەدا بافرۆشــیارەكە نەیكاتــە دەســتت، دەســتی بەدەســت نوێژت مەدەرەدەستی.

١٩/ باماوەیــەك لــەنێوان تــۆو فرۆشــیارەكەدا هــەبێت، بەتایبــەت گــەر دوكانەكــە تەنگەبــەر بــوو بەتایبەت لەكاتی چوونە دەرەوەو هاتنە ژورەوەدا.

٢٠/ خوشــكی بــەڕێز، جــوانی چــاوو ڕوخســارت بەخششــێكی خواییــە، ڕازاندنــەوەو دەرخســتنی بۆنامەحرەم تووشی سزای خوایت دەكات‌و شەیتان زاڵ دەكات بەسەردا.

ئەی ئەوكەسەی بەختەوەری‌و ڕزگاربونت دویٚ، بیزانــە: زۆربــەی لادان‌و سەرپێچیەكان لــەبازەڕەوە دەست پێدەكات، زۆر دەرچونت‌و ئەملاوئەولا كردنت‌و پێكەنینت بەزەردەخەنەیەكی لەخشتەبەرو ووشەی(معجب)م، ئەمانە هەمووی بۆخەڵەتاندنن، مرۆڤی ئازادیش خۆی بەكڕین‌و فرۆشتن نادات.

ئاگاداربە! بەشەرم‌و شكۆو پاكیتــەوە نەچیە بــازاڕو بەدۆڕانــدنیان بــدەیت، بەلەدەســت دانــی دینــت بگەڕێیتەوە.

لەكۆتایدا:-

بەخوای گەورەت دەسپێرم، داواكارم كەخودا پارێزراوت بكات، هەموولامان دامەزراو بكــات لــەژیان‌و مرنــدا، وەئــەم چــەند پــەرەگراف‌و ووشــانە بكاتــە پەنــدو ئامۆژگــاری بۆخۆمــان‌و نــەوەكانمان لەوناڕەحەتی‌و ناخۆشیانەی كەبەرەو ڕووی خوشك‌و براكانمــان دەبێتــەوە، تاپــارێزراوبین لەڕێگــەی چەوت‌و هەڵەكانی ژیان.

بەختــەوەر ئەوكەسەیە سود لەهەڵەی خەڵكانیٚتر وەرگــریٚ، ئەزمونەباشــەكانی ژیــانی وەردەگرێــت‌و لایەنە خراپەكانی وازلێدێنێت ، هەروەك شاعیر دەڵێت:

إن السعید لە من غیرە عظة   وفي التجارب تحكیم معتبر

واتە: بەختــەوەر ئەوكەسەیە كەپەند لەكەسانیٚتر وەردەگریٚ‌و لەئەزمونەكانیش سودمەند ئەبێت.

لەخواداواکارم سوود بەمسوڵمانان بگەیەنێتو بەنیازێکی پاکەوە لێمان وەربگرێتو بیکاتە توێشووی ڕۆژی دوایی، ڕۆژێك کەنەماڵو نەسامان فریادڕەس نین، تەنها بەهۆی دڵێکی تەندروست لەڕووی ئیمانەوەخوا فریامان دەکەوێت.

درودو سەڵاو لەسەر پێغەمبەر، وەهەموو یارو یاوەرانی، کۆتا پاڕانەوەشمان سوپاسوستایشی خوای پەروەردگاری جیهانیانە.

دمشق ـــ شام

هەژار بۆسۆزو میهرەبانی خوداو

خزمەت گوزاری سوننەت

يوسف الحاج أحمد

بۆچونی ئیسلام سەبارەت بەخۆشەویستی

خـوای گـەورە یارمـەتی دەری هـەموان بێـت، بزانـە کـە: خۆشەویسـتی دروسـتە لەئیسـلامدا، بـەو مەرجانەی کەدەیخەینە ڕوو، سوننەتی دروستیش ئەوەی ڕوون کردۆتەوە ، لەوبەڵگانە:

١/ پێغەمبـەر(د.خ) دەفـەرموێ:(لم یـرَ للمتحـابیین مثـل النکـاح)[1]، شـتێکی چـاکتر لـەمارەبڕین بۆخۆشەویسـتان نـابینم. ئەمـە بەڵگەیـە لەسـەر ڕەوابـوونی خۆشەویسـتی، بـەڵام بەومەرجانـەی کەدوای بەڵگەکان دەیخەینەڕوو بەپشتیوانی خودا.

٢/ (مغیث) مغیث؟) کەیەکێکـە لـەهاوەڵان، پـاش ئـەوەی لـەخێزانی جیابویـەوە شـوێنی کـەوتبوو، کەئـەوکات خێزانـی نامـەحرەم بوبـو پێـی، لەوکاتـەدا فرمێسـکیش بەگۆناکانیـدا ڕێـی ئـەکرد، پێغەمبەر خوا(د.خ) فەرمووی :(ئەی عەبباس، سەرسام نابی لە خۆش ویستی مغیـث بـۆ بـەریرەو ڕقو کینەی بەریرەش لە مغیث بە بەریرەی فەرموو:(بۆناگەڕێیتەوە بـۆلای؟)، بـەریرە ووتـی :" فەرمانم پێدەکەیت ئەی پێغەمبەری خوا؟" فەرمووی (بـەڵکو مـن تـەنها تکاکـارم) بـەریرە ووتـی: هیـچ پێویستیەکم پێی نەماوە[2].

٣/ پیاوێك سکاڵای لەخێزانەکەی لای پێغەمبەر(د.خ) کرد بەوەی کە هەرکەسێك دەسـتی بۆدرێـژ بکـات نایداتـە دواوە یـان بەربەرسـتی ناکـات، پێغەمبـەر(د.خ) فـەرمووی تـەڵاقی بـدە، فـەرمووی: ئەترسم نەفسم بەدوای بکەوێ، فەرمووی : بیهێڵەوە، (شکا إلى الـنبي(د.خ) رجـل أن امرأتـه لا تـرد يد لامس! فقال (طلقها)، فقال: إني أخاف أن تتبعها نفسي، فقال:(استمتع بها)[3].

---

[1] الحديث صحيح، أخرجه ابن ماجة والحاكم والبيهقي، وقال الأرناؤوط: أخرجه ابن ماجة والحاكم والبيهقي وسنده حسن.

[2] حـديث صـحيح، أخرجـه البخـاري في (صـحيحه ٤٠٨/٩) – كتـاب الطـلاق (٦٨) بـاب شـفاعة الـنبي في زوج بريـرة (١٦)(ح) (٥٢٨٣). وە ئـەو فەرمودەیـەی ئەمـە زیـاتر ڕوون ئەکاتـەوە، لەعائیشـەوە (خـوای لێ‌ڕازی‌بـێ) هاتووەکـە (پێغەمبەر(د.خ) بە بەریرەی فەرموو: بیبـەو ئـازادی بکـە، چـونکە مێردەکـەی (کۆیلـە) بـوو، وە بـەریرەی سەربەسـت کـرد لەهەڵبژاردنیدا، بەڵام بەریرە جیابونەوەکەی هەڵبژارد، وە ئەگەر ئـازادیش بوایـە وای نەئـەکرد، بوخـاریو موسلم لەچـەند ڕێگەیەکەوە گێڕاویانەتەوە.

[3] ڕای جیاواز لەبارەی ئەم فەرمودەیەوە هەیە، هەندێکیامن دەڵێن فەرمودەکە (صحیح)ە، وەهەندێکی تریان دەڵێن دروست (صحیح) نیەیەو بەڵکو لاواز(ضعیف)ەو بەکەڵکی بەڵگە هێنانەوە نایـەت. (پێغەمبـەر(د.خ) بـە بـەریرەی فـەرموو: بیبـەو ئـازادی بکە، چونکە مێردەکـەی (کۆیلـە) بـوو، وە بـەریرەی سەربەسـت کـرد لەهەڵبژاردنیـدا، بـەڵام بـەریرە جیابونەوەکـەی هەڵبژارد، وە ئەگەر ئازادیش بوایە وای نەئەکرد، بوخاریو موسلم لەچەند ڕێگەیەکەوە گێڕاویانەتەوە.

زانایـان لـەبارەی ڕاڤـەی ئـەم فەرمودەیـەوە ڕای جیاوازیـان هەیـە، مەبەسـتەکەش لـەخوارەوە ڕون کراوەتەوە:-

گروپی یەکەم: ئیبنو قوتەیبە دەفەرموێ: واتە بەخشندەیەو دەستی داواکار بەچۆڵی ناداتە دواوە، (النسائي)ش لـە (سـنن)ەکەیدا لەهەندێکیانـەوە گێڕاویەتیـەوە دەڵێن: سـەخیەو دەبەخشـێ، وە بەرپەرچی ئەوگوتەیە دراوەتەوە بەوەی کە ئەگەر وابوایە دەیوت (لاترد يد ملتمس).

گروپی دووەم:- کەلەڕاستیەوە نـزیکترن : گوتویانـە: مەبەسـت لەوەیـە ڕەفتـای وایـە هەرکەسـێك دەستی بۆ درێژبکات نایگێڕێتەوە، نەك ئەوەی کاری خراپ (فاحشـه) بکـات، پێغەمبـەر(د.خ) ڕێگـە بەهاوڕێیەتی کەسێك نـادات کەئەمـە ئاکـاری بێـت، لەوکاتـەدا هاوسـەرەکەی وەك گـەوادی لێدێت، بەڵام کاتێ خوڕەوشتی وەها بێت هەرکەس بیەوێتو بۆی ڕێك بکەوێت بەرگری چونەلای نـەکات، پێغەمبەر(د.خ) فەرمووی وازی لێبهێنە، بەڵام پـاش ئـەوەی ووتـی خۆشـم ئـەوێو گومـانی خراپـی لێدەکـەم ڕێگـەی پێـدا لەبـەر خۆشەویسـتیەکەی لێـی جیانەبێتـەوە، نـەوەك بـەهۆی گومانـەوە تووشی گرفتێك ببێت، وە خوای گەورە زاناترە. (بگەڕێرەوە بۆ تەفسیری ابن کـثیر ٥٤/٥، و روضـة المحبين ی ابن القيم لا ١٣٠.

لەڕوانگـەی ئـەو بەڵگانـەوە کـەباسمان کـرد ڕوون دەبێتـەوە کەخۆشەیوسـتی دروسـتە لەئیسلام دا بەڵام بەمەرجێك کە :-

١/ دوور بێت لە سەرپێچیە شەرعیەکان، وەکو ماچ کردنو ئەژنۆ بەیەکەوە نان، چونکە لـەوبارەدا پێی حەڵاڵ نەبووە، پێغەمبەری خوا(د.خ) دەفەرموێ:(لإن يطعن في رأس أحدكم بخيط من حديـد خير لها أن يمس امـرأةً لا تحل لـه)[1]، گـەر سـوژنێکی ئاسـن بکرێـت بەسـەری یەکێکتانـدا چاکترە لەوەی دەستی بدات لە ئافرەتێکی نامەحرەم.

٢/ تەوقە لەگەڵ یەکتریدا نەکەن، چونکە تەوقە کردن لەنێوان ژنو پیـاوی نامەحرەمـدا دروسـت نیە لەئیسلام دا[2] .

---

[1] حديث صحيح، أخرجه الطبراني في الكبير وأبو النعيم في الطب(٣٣/٢ – ٣٤)و الروياني في المسند(٢٢٧/٢) والبيهقي.

[2] لەبەڵگەکانی نادروستی تەوقەکردنی ژنو پیاوی نامەحرەم، فەرمودەی پێغەمبەر(د.خ) (إنـي لا أصافح النساء، إنمـا قـولي لمئة امرأة كقولي لإمراة واحدة) واتە من تەوقـە لەگـەڵ ئافرەتـان ناکـەم، گوتـەم بۆسـەدان ئـافرەتو یـەك ئـافرەت

٣/ ئەو خۆشەویستیە یادی خواو خۆشەویستی گەورەمان لەبیرنەباتەوە کەخۆشەویستی خواو پێغەمبەرەکەیەتی(د.خ).

٤/ باشتروایە کەئەوکەسە لەوانەبێ بتوانێت کۆنترۆڵی دەروونو جموجوڵی بکات، لەبەرئەمە (ابن القیم)(خوای لێ رازی بێ) دەڵێ: قسەکردن لە عیشقێکی بێگەردی پیاوێکی پاك ئەوەیە دینو پیاوەتیو پاکێتییەکەی ڕێگەنەدەن بەتێکدانی نێوەندی لەگەڵ خوادا.

٥/ نابێت لەهەر جێگەیەكو کۆڕو کۆمەڵێکدابوو باسی خۆشەویستییەکەی بکاتو ناوی بهێنێو کۆڕی پێگەرم بکات، (ابن القیم الجوزیة) ئەفەرموێ: (پێویستە لەسەری بیشارێتەوە، ناوی لای خەڵك نەهێنێت، کەسایەتی لەکەدار نەکات.

٦/ نابێت بۆگەیشتن بەخۆشەویستەکەی ڕێگەی نامەشروع بگرێتەبەر، کەلە (کوفرو شیرك)ەوە نزیکی بکاتەوە، (ابن القیم) لەوبارەیەوە گوتویە: گەر پشتی بەست بەشەیتان بۆگەیشتن بەخۆشەویستەکەی لەڕێگەی سیحر یان هەرشتێکی دی ئەوە پەنای بەشرکو زوڵمو کوفرو سیحر بەستووە.

٧/ خۆشەویستیەکی پاك بێ، ابن القیم(ڕەحمەتی خوای لێبێ) فەرمویەتی: نابی بەتەنها لەگەڵی بمێنێتەوە، چونکە پێغەمبەر(د.خ) فەرمویەتی:(لا یخلوّن رجل بامرأة فإن ثالثهما شیطان) [1].

وە (میمون) گوتویەتی: دعاني عمر رفقال: إني أوصيك بوصية فاحفظها، إياك أن تخلو بامرأة غير ذات محرم، وإن حدثتك نفسك أن تعلمها القرآن)، واتە: عومەر بانگی کردمو پێی وتم:

هەما گوتەیە.أخرجه النسائي(١٤٩/٧) وابن ماجة(٩٥٩/٢) والترمذي (٢٢٠/٥) ومالك في (الموطأ)(٩٨٢/٢) وأحمد في المسند(٦/ ٣٥٧-

٣٦٥)، وەفەرمودەکەی عائشە (خوای لێڕازیبێت)فەرمویەتی(ولا والله ما مست يده امرأة قط في المبايعة . .)(نا سوێند بەخودا پێغەمبەر(د.خ) دەستی بەردەستی هیچ ئافرەتێك نەکەوتووە لەکاتی بەیعەت وەرگرتندا) صحيح، أخرجه البخاري في صحيحه (٥٠٤/٨) ومسلم(١٤٨٩/٣) والترمذي (٢٠٢/٢) وأحمد في المسند (١١٤/٦ — ١٥٣).

[1] فەرمودەیەکی صەحیحە، ترمزی لە سنن(٣٨٤/٦) هێناویەتیو وتویەتی فەرمودەیەکی (حسن صحيح غريب)ەو طيالسی (٣١) و ابن حبان(٢٢٨٣) أحمد لە مسند(١٨/١ — ٣٣٩/٣) هێناویەتی، وە زانا أحمد شاكر ئەڵێ: ئیسنادەکەی صەحیحە، حاکم لە مستدرك (١١٤/١) هێناویەتیو بە (صحيح)ی داناوە، و (ذهبي)ش بەهەمان شێوە دانانی پێدا ناوە.

ئامۆژگاری‌یـەکت ئەکـەم بیگـر گوێ، هـەرگیز لەگـەڵ ئـافرەتی نامـەحرەم دا بەتـەنها مەبـە ئەگـەر لەدڵی خۆتدا بڵێی قورئانی فێردەکەم[2].

هەروەها فـەرمودەی پێغەمبـەر د.خ):(ألا لایبـیتن رجـل عنـد امـرأةٍ ثیـب إلا أن یکـون ناکحاً أو ذي محـرم)[3]، کەسـێك لەگـەڵ ئـافرەتێکی بێوەژنـدا بەتـەنها نەمێنێتـەوە، مەگـەر مـارەی کردبـێ یـان لەگەڵ مەحرەمێکی‌دابێ، ابن القیم (خـوای لێ‌ڕازی‌بـێ) فەرمویـەتی:(ئێمـە ئینکاری ئـەو عیشـقە فاسدە ئەکەین کەخواستی هەوەسبازی لەگەڵ خۆشەویستەکەیدا ئارەزوودەکا، بـەڵکو لەعیشـقێکی پاك دەدوێین، لەلایەن پیاوێکی مەردەوە کەدین‌و پیاوەتی‌و پاکیەتی‌یەکەی نێوەندی خـودی خۆیـو خـودای گـەورەو خۆشەویسـتەکەی بەخوڕەوشـتی خـراپ تێـك نـادات، ئەمـە شـێوازی خۆشەویسـتی پیاوچاکانی پێشینان‌و زانا ناودارەکانە.

نمونەگەلێك لەعیشقی پیاوچاکان‌و پێشینان

(١) هەروەك ابن القیم دەفەرموێ:(ئەوە عبیداللە کوڕی عبداللە ی کوڕی عوتبەی کـوڕی مەسـعودە، کەیەکێکە لە(٧) فەقیهە ناودارەکـان، ئەوینـداری کـردووە تـا کارەکـەی لـەنێو خەڵکیـدا ئاشـکرابوەو پێی زانـراوەو کەسیش سەرزەنشتی نەکردووە، بەڵکو ئەم سەرزەنشتی ئەوانەی کـردووە کەلۆمـەیان کردووەو بەستەمکاری ناوبردوون، ئەمەش لەم چەند دێڕە شیعرەیدا:

کتمـــت الهـــوى حتـــى أخـــرً بـــك الکـــتم
ولامـــــك أقـــــوام ولـــــومهم ظلـــــم
فـــــنم علیـــــك الکاشـــــحون وقبلـــــهم
علیـــك الهـــوى قـــد نمَّ ولـــو ینفـــع الکـــتم
فأصـــــبحت کالهنـــــدي إذ مـــــات حســـــرةً
علـــى إثـــر هنـــدٍ أو کمـــنَ شـــفّه الســـقم

---

[2] بڕوانە ژیاننامەی عومەری کوڕی عبدالعزیز (ص /٢٣٠) ابن الجوزی (ڕەحمەتی خوایان لێبێت).

[3] فەرمودەیەکی صحیحە، مسلم لـە صحیحەکەیدا ١٧١/١٤) (ح) وبیهقی (٩٨/٧) دەریـان هێنـاوە، ئیمـامی نـەوەوی ئەڵێت: ئەگەر نەهی لەبێوەژن کرابێت کە خەڵکی هەندێك ئاسانکاری تێدائەبینن کەخەلوەی لەگەڵدابکەن، کەواتـە کچ بەهەمان شێوە زۆر لەوە زیاتر خەلوە لەگەڵدیدا قەدەغەیە، خوای گەورەش زاناترە.

باس لەوەدەکا کە خۆشەویستیەکەی پۆشیوە، گەرچی ئەو شاردنەوەیە زەرەری پێگەیاندووە، خەڵکیش سەرزەنشتیان کردووەو بەو سەرزەنشتەیان ستەمیان لێکردووە، گەر ناحەزانت دەتکەن بەبابەتی باسوخواسیان، بەڵام خۆشەویستیەکەت بپارێزە، باهەر باست کەن، گەر شاردنەوەی سودی هەیە تاوەکو هیندیەت لێدێت لەتاو خۆشەویستی هیند دا توشی نەخۆشی دێتو دەمرێ.

(۲)وە ئەمەش عومەری کوڕی عبدالعزیز(خوای لێڕازی بێت): کەخۆشەویستی کەنیزەکی فاتیمەی کچی عبدالملك دەچێتە دڵیەوە، کەنیزەکەکە وێنەیەك بوو لەجوانیو شەیدای ببو، هەرچەندە داوای دەکرد کەپێی ببەخشێ، پێی نەدەدا، بەڵام ئەم خۆشەویستیە لەدڵی (عمر)دا مایەوە تابوو بەخەلیفە پاشان داوای کردو بووبەهاوسەری، چیرۆکی ئەم ڕوداوە لەکتێبی (الداء والدواء)ی ابن القیم دا بەتەواوی باس کراوە.

(۳)ئەبوبەکری محمد کوڕی داود الظاهری زانای ناودار، لەگەورەزانایانەو کەخۆشەویستیەکەی دەنگی دابویەوە[1].

دەڵێم:- ئەم پێشەوایانە خۆشەویستیان کردووە، بەڵام کێی ئێمە وەك ئەوان وایە؟ ئەفسوس خۆشەویتی لەئێستادا بووە بەخۆشەویستیەکی سێکس بازی، مەگەر کەسێك خودا ڕەحمی لێبکا، خۆشەویستیەکە بۆمەبەست گەلێك کەتەنها خودا خۆی لێی بەئاگایە، ئەوەتا کچێکی گەنج شوو بەپیرێك دەکا بۆخۆشەویستیماڵو دارایيەکەی یا پلەوپایەی؟، ئەوەیە کە ابن عباس پەنا بەخودا دەگرێ لەم جۆرە خۆشەویستیانە، هەروەك (ابن القیم) گێڕاویەتیەوە کاتێ ئەو خۆشەویستیە خۆشەویستی خوای لەبیردەباتەوە[2].

دوانیازی خۆشەویستی مارەبڕینە

ئەوەی کەلەزنجیرە درامایيەکانی ئەمڕۆدا نمایش دەکریو تیایدا دەڵێن خۆشەویستیەك خۆشم دەوێی کەبەمارەبڕینو خواستن کۆتایی نایەت، ئەم جۆرە لەخۆشەویستی خۆشەویستیەکی سێکس بازیەو لەوە تێناگوزەرێت، تاوای لێهاتووە ئەمە لەسەرجادەکانو خوێندنگاکان بەئاشکرا دەبیسترێت . . . . پەنا دەگرێن بەخودا.

---

[1] الداء والدواء ص ۲٤۸.

[2] الداء والدواء ص ۲٤۰.

ئەمەیــە کەلــە بێبــاوەڕانو تاوانبارانــەوە فێربــووین، وە لەکلکــەکانیان، ئەوانــەی شــوێن کەوتەیانن لەلەهەموو شتێکیاندا.

من سەرسام دەبم: بۆشوێن کەوتەی پیاوچاکانی خۆمـان نـابین؟ بـۆ خوێندنـەوە بۆمێـژوو ژیانیـان ناکـەین، گەنجـەکانمان ئەمڕۆکـە سـەرقاڵی خوێندنـەوەی ڕۆمـانی (پۆلیسـیو جاسوسـی)ن، کەچی خوێندنەوەی قورئانی نیەیە، لاپەڕەکانی ژیانی پێغەمبەر(د.خ) هەڵنادەنەوە تافێری دانایی‌و ئەمانەت پارێزیبن، کەخۆشبەختی دونیاو دواڕۆژی تێدایە.

ئەو گەنجانەی سەرقاڵی خوێندنـەوەی ئـەم جۆرە کتێبانـەو کتێبگـەلێکن لەسـەر (جـنسو سـێکس بازی) هەرگیز ئامـادەگی بەرەنگاربونـەوەی دوژمنایـان نامێنێـت، بـەڵام لەپێشـدا سەرزەنشـتی ئـەو کەســانە دەکــەم کەئــەوجۆرە لەنوســین دەخەنــە ناوزبــازاڕ، کەپێچــەوانەی شــەرعو ســوننەتی پێغەمبەر(د.خ)و سروشتی مرۆڤایەتیە.

بەڵێ دەبی مەبەستی خۆشەویستی مارەبڕینو خواستن بێ، هەروەك پێغەمبەر(د.خ) دەفەرموێ :(لم یرَ للمتحابیین مثل النكاح)[1].

دەمەوێ بەگوێی لاوانی کچ‌وکوڕدا بچپێنم:- کەبزانن ئەمڕۆکە ووشـەی خۆشەویسـتیو ئەوینـداری بەزۆری بووەتە ووشەیەك مەبەستی لەشفرۆشـیو بازرگـانی ئـامێزی لەپشـتەوەیە – مەگـەر خـودا ڕەحم بەكەسێك بكات -، وەبزانن خۆشەویتی ڕاستەقینە لەدوای هاوسەرگیری دێتە ئاراوە لەڕێگەی سۆزو چاکەوە کەخوادای گـەورە دەیخاتـە دڵـی هەردوولایانـەوە، خـوای گـەورە دەفـەرموێ:(وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً)(الروم: ٢١)، (ابن القـيم) فـەرمودەی (یامعشـر الشـباب)دەهێنـێ، دەفـەرموێ:(خۆشەویستی بەدوو شت چارەسەردەکرێت (أصْلِي – بَدَلِي)[*]، وەفەرمان دەکا بـە ئەصـلی و دەڵێ ئەوە چارەسەرە بۆ ئەو گرفتە، وەنابێ لەوە چارەسەری باشتر بگیرێتەبەر[2].

---

[1] ئەم فەرمودەیە لەهەموو ڕێگەکانی گێڕانەوەیدا (حسن)ە.

[*] مەبەست لە(أصلی) هاوسەرگیرییە – وەرگێڕ –.

[2] بڕوانە (زاد المعاد) ٢٧٢/٤ – ٢٧٣ – ٢٧٤) بە تحقیقی (شعیب الأرناؤوط).

چارەسەری خۆشەویستی

دەبێ بزانیت – خوای گەورە منیش و تۆش ڕێنمایی بکات بۆئەوەی خۆی پێی ڕازییە – کەخۆشەویستی بەڕەهایی نەخۆشی نییە، بەڵکو پێش ئەوەی نەخۆشییەك بێت چارەسەرە بۆ زۆرێك لەدڵەڕاوکێو کێشەکان، هەندێجار پزیشکەکان ئامۆژگاری دەکەن وەکو چارەسەر بۆ گرێدەروونییەکان و تووش بوون بەخەمۆکی(كآبة)تاقی بکرێتەوە، چونکە بەخۆشەویستی دڵ هەست بەگەشانەوە دەکات و دوور دەکەوێتەوە لە بێتاقەتیو بێهیواییو نیگەرانی.

بەڵام لەکاتێکدا دەبێ بەنەخۆشی کەسنورەکانی خۆی ببەزێنێ، یاخود بەشێوەی شیاوی خۆی بەکارنەبرێ، وەلەم ساتانەدا پێویستی بەچارەسەرە، لەفەرمودەکانی پێغەمبەر(د.خ)دا هاتووە کەدەفەرموێ:(ما أنزل الله من داء إلاّ وأنزل له دواء) واتە خوای گەورە نەخۆشییەکی نەهێناوەتە ئاراوە مەگەر چارەسەرەکەی لەگەڵیدا دابەزاندبێ، وەلەچارەسەرەکانی خۆشەویستی پێش ئەوەی تووشی ببێ.

خۆپاراستن باشترە لەچارەسەرکردن

چاوەکانت بپارێزە چونکە یەکەمجار هیچت لەسەر نییە، بەڵام جاری دووەمت لەسەر دەکەوێ، مشتەریانە بۆی مەڕوانە،خوای گەورە ئەفەرموێ:(قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَلِكَ أَزْكَى لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ، وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُن)(النور: ٣٠- ٣١)، بەپیاوانی ئیماندار بڵێ چاویان بپارێزن لەسەرنجدانی ئافرەتی نامەحرەم، هەروەها ناموس و عەورەتی خۆیان لەحەرام بپارێزن، بێگومان ئەوە چاکترەو پوختەترە بۆیان،(بۆ دڵو دەرونو ڕواڵەتو ڕۆحو لاشەیان)، بەڕاستی خوا ئاگادارە بەوهەڵسو کەوتو ڕەفتارانەی کەدەیکەن، بەئافرەتانی ئیمانداریش بڵێ چاویان بپارێزن لەتەماشای نامەحرەم)[1].

تێبینی بکە چۆن خوای گەورە جیاکاری لەئایەتەکانی (قل للمؤمنين)و(قل للمؤمنات) دەکات لەبەر مەترسی پاراستنی چاوو گرینگییەکەی، خوای گەورە جارێك پیاوان بەئاگادێنێت و جارێك ئافرەتان، چونکە بابەتەکە پەیوەندی بەهەردوو ڕەگەزەکەوە هەیەو هەریەکەش بەجیا، ئەمە لەوبابەتانەیە کەخوای گەورە بەجیا هەردوو ڕەگەزەکەی لەسەر دەدوێنێ.

---

[1] تەفسیری ئاسان.

سەرەتاکەی سەرنجدانە، لەدوای ئەوە خوای گەورە ئاماژە بە (ویحفظوا فروجهم) دەکا، سەرەتا بینینو دوایی پێکەنینو پاشان سەلامو دوایی گفتوگۆو موعد دانو پێگەیشتنو تادەگاتە دەرەنجام:

كل الحوادث مبدأهامن النظر ومعظم النار من مستصغر الشرر

كم نظرة فتكت في قلب صاحبها فتك السهام فلاقوس ولا وتر

يسر مقلته ما ضرَّ مهجته لا مرحباً بسرور جاء بالضرر

والمرء ما دام ذا عينٍ يقلبها في أعين الغيد موقوف على الخطر

زۆربەی ڕوداوەکان سەرەتاکەی لەبینینەوەیە، هەروەك چۆن ئاگر سەرەتاکەی پزیسکێکەو پاشان بڵێسە ئەسێنێ، ئەو سەرنجدانەیە دڵ بەهیلاك دەباو بەرتیرێکی دەخا کەبەبێ کەوان هاوێژرابێ، گەرچی خۆشییەکی کاتی هەیە، بەڵام سودی خۆشیەك چیە زەرەرێکی لەدوابێ ؟!

کەواتە خۆپاراستن چاکترە لەچارەسەرکردن! برای بەڕێزم، با ئەم ئایەتەپیرۆزەت لەبەرکردبێ :(قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَلِكَ أَزْكَى لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ)(النور/٣٠)بیخوێنەو بیڵێرەوەو بەژورەکەتدا یا بەسەیارەکەتدا هەڵیواسە ئەگەر پێویستی کرد.

★بیرکردنەوە لەدەرەنجامەکانی

بیرکردنەوەو تێڕامان لەو تایبەتمەندییانەیە کەمرۆڤی پێلەگیانداران جیادەکرێتەوە، کەوایە مەرج نیە ئەوەی بەبیری مرۆڤدا بێت کوتوپڕ ئەنجامی بدات بێبیرلێکردنەوە لەدەرەنجامەکەی، چونکە بەرەو چەندین نەخۆشی مەترسیدار هەنگاوی پێدەنێ، کەدواهەمینیان نەخۆشی (الإیدز)ە کەئەمرۆکە بەهەزارەها لەجیهاندا قوربانی ئەو نەخۆشییەن، زۆرێك لەوانەی کەکەوتونەتە داوی ئەم نەخۆشییە مەترسیدارەوە لەبەرهەمی پەیوەندییەوە بووە بەئافرەتێکەوە یان زیاتر، وەیا ئەونەخۆشییە سێکسیانەی کەلەوانەیە ئافرەت بۆمێردەکەی یاپیاوان لەئەنجامی کاری بەدڕەوشتیان لەگەڵ ئافرەتانی تری وەك خۆیاندا بیگوێزنەوە بۆئافرەتانی موسڵمانی پاك خاوێن.

هەندێ جار لەبەرەنجامی گوناهکاری یەوە منالی زۆڵی لێدەکەوێتەوە، خودا بمانپارێزێ، پاشان چ بەڵاو نەهامەتییەك بەسەر کچاندا دەهێنێ، وەئەو منالەی لەو پەیوەندییە نامەشروعەوە دروست دەبێت.

کەسێك دوای ئەوەی تەوبەی کردبوو پێی ووتم: لەگەڵ ئافرەتێکی بێوەژنی نەزۆکدا کەمنداڵی نەدەبوو زینای کردبوو، کەچی بەهۆی ئەوکارەوە دوانەیەکی بوو.

٭ ئـەی ئەوکەسـەی بیرلەدەرەنجامەکـەی ناکەیتـەوە! دەتـەوێ بەرپرسـیاربی لەبەرامبـەر مرۆڤێـك کەتازە دێتە دنیـاوەو نازانێـت بـاوکی کێـیە؟ وە ژیـانێکی پـڕ لەپـەژارەو سـەرگەردانیو نـەخوازراو دەباتەسەر ؟!!

٭ هەندێك جار تووشی بەڵایەك دێیت لەدونیا ژیـانی خـۆتو خێزانەکـەت تێـك دەدا، بـەڵام خـوای گەورە پەردەپۆشی دەکات بۆت، بەڵام گەربێتو لەسەر ئەوکردارە بڕۆیت ئەوا خوای گەورە ئابڕوت دەبات لەڕۆژی دواییدا.

٭ خـاڵێکی دیکـە: تێـك چـوونو گەنـدەڵ بـوونی دەرونـە، مرۆڤـــ لـەدوای ئـەوەی خۆشـی تـەنها لـەئافرەتێك نابینێـت، بـەڵکو دەیـەوێ پەیوەنـدی لەگـەڵ چـەند ئافرەتێکـدا هـەبێت، وەئـارەزوی لەخێزانی یا مارەبڕەکەی ناکا یاخود بڵێین: بەهۆی حەرامەوە چێژ لە لەحـەڵاڵ نابینـێ، لەوانەیـە هەستو سۆزی لەدەست بدات.

٭ ئەو گەنجەی ئـالودەی کـات بەسـەربردن بـووە لەگـەڵ سـۆزانیاندا گومـانیش لەخێزانـە پاکەکـەی خۆی دروست دەکات، کەبەهەمان شێوەی خـۆی خیانـەتی لێبکـات، بەمـەش ژیـانی هاوسـەرێتییان دەبێتـە دۆزەخ، هـەموو ئەمـەش بـەرەنجامی ئەوگومانەیـە کـەخۆی بـەهۆی خراپەکارییەکانیـەوە بەسەر خۆیدا هێناویەتی.

کەسی ژیر: ئەوکەسەیە واز لەپەیوەندییەکانی دێنێت لەبـەرخاتری هاوسـەری خۆشەویستی، ئـەو هاوسەرەی گەرکاتێ درەنگ هاتیتەوە چۆن تووشی دڵەڕاوکێ دەبێت بۆت.

چارەسەری خۆشەویستی پاش ئالودەبوون پێی

پەیوەندی هاوسەرێتی

ئەو چیرۆکە خۆشەویسـتیانەی لەمێـژوودا تۆمـار کـراوەو پاڵەوانـەکانیان لەهاوسـەرگیریدا بەیـەك نەگەیشتوون وەك (جميل وبثينة – كثير وعزة – قيس وليلى)پێچەوانەی فیترەتـی مرۆڤایەتیـە، کەواتـە مەبەسـتو چارەسـەری خۆشەویسـتی هاوسـەرگیرییە، وەخـوای گـەورە لەهاوسـەرگیریدا بێنیـازیو ئـارامیو ڕازیبـون بەخێزانەکـەی بەخشـیوە، وەلەهـەموو ئافرەتـانی دنیاخۆشەویسـتری دەکا، ئیمامی موسلیم لـەجابرەوە بۆمـان دەگێڕێتـەوە کەپێغەمبـەر(د.خ) ئـافرەتێکی بینـی، پاشـان ئەچـێتە لای زەینـەبی خێزانیکەپێسـتەی خـۆش ئـەکرد، کـاری شـەرعی لەگـەڵ ئـەنجام دا، پاشـان

گەڕایەوە لای هاوەڵانیو فەرمووی:(ئـافرەت لەوێنـەی شـەیتاندا دێـتو دەچـێت[*] ، جا هـەرکاتێك چـاوتان کەوتـە سـەرئافرەتێك بچـنە لای خێزانـەکانتان بـۆ دامرکانـەوەی حـەزەکانتان)، واتـای فەرمودەکـە ئـەوە دەگەیـەنێت، هـەرکاتێك ئافرەتێکتـان بینـیو ئارەزووتـان لێیکـرد بچـنە لای خێزانەکانتان بۆ دامرکانەوەی ئارەزوتانو پەیوەست بوونی دڵتان بەخێزانەکانتنەوە.

وەبێگومان لەبارەی (المراة تقبل في صورة الشيطان وتـدبر في صـورة الشيطان) زانایـان فەرمویانـە ئاماژەیـە بۆئـارەزو هـەڵنان بۆفیتنـە، لـەوەی کـەخوای گـەورە ئـارەزوو حـەزی لەپیاوانـدا دروسـت کـردووە بۆچـێژ وەرگـرتن لـەئافرەتان لەسـەیرکردنیان، هـەروەکو شـەیتان چـۆن هـەڵمان دەنـێو وەسوەسەمان بۆدروت دەکات خراپەکانمان لەلاجوان دەکات، هەروەها ئەوەشی لێبەدەست دێت لـەم فەرمودەیەدا کەئافرەتان بۆ پێوسـتیەکانیان نـەبێ لـەوناوەدەکانی پیـاودا هاتوچۆنەکەن، هـەروەك پێویستە لەسەر پیاوانیش چاوەکانیان بپارێزن لەئاستی ئافرەتان.

هـەروەها زانایـان فەرمویانـە: پێغەمبـەر(د.خ) بـەکردەوە ئەمـەی کـرد تاهـاوەڵانی ڕێنمـایی بکـات ئـەوانیش بەهـەمان شـێوەبکەن، هـەروەك بـەزار بیسـتیان بـەکردەوەش ئەنجامیـدا، وەهـەرکاتێك ئارەزویـان کـرد ئـاوێزانی خێزانـەکانیان بـن، گەرچـی سەرقاڵیەکیشـیان هـەبێ، تـا ئـەوئارەزووە کاریگەری خراپ لەسەر لاشەو دڵو چاوی دروست نەکات، خوای گەورەش لەهەموان زاناترە.

ابـن ماجـە(١٨٤٧) وە حـاکم (٢٧٢٤) وە جگـە لـەوانیش بەسـەنەدێکی بـاش گێڕاویانەتـەوە، لـە ابـن عەباسەوە کەپێغەمبەر(د.خ) فەرمویەتی (لم نرَ للمتحابيين مثل الزواج)، ئازێزان بـوونی حـەڵاڵ پەژارەی دڵەکان لادەباتو شیفا بەدڵەکان دەبەخشێت، جائەگەر بـەو ئافرەتـە نەگەیشـت کەخۆشـی دەوێت ئەوا لەنمونەی ئەو لەئافرەتاندا زۆرە.

ئەوکەسەی نەیتوانی بەحەلاڵی بگات بەخۆشەویستکەی ئەوا پێویستە:-

دوور کەوێتەوەو نائومێد بێ لێی:

گەرچی دابڕان ئـازارێکی بەسـۆیە، بـەڵام ئەمـە چاکترە لەئەشـکەنجەیەك کەلـەناختا بـت سـوتێنێ، هەربۆیـە هەوڵبـدە بـەپاکێتی بمێنیتـەوەو بەپشـتیوانی خـودا بەسـەر خۆتـا زاڵ بیـت، هـەروەك پێغەمبەر(د.خ) فەرمویەتی:(ومن يستعفف يعفه الله، من يستغن يغنه الله، ومن يتصبر يصبره الله،

---

[*] ئەمە سەرزەنشتی ئافرەت نیە وەکو ئافرەت، بەڵکو قسەکردنە لەسەر ئەوحاڵەتانەی ئافرەت کەدەبێتە هۆی سەرنج ڕاکێشانی پیاوو حەزەکانی دەوروژێنێ، ئەگەر پیاویش هەمان بارودۆخ بۆئافرەت دروست بکات هەمان حوکمی هەیە – وەرگێڕ – .

وما يعطي أحد عطاءً خيراً وأوسع من الصبر)(متفق عليه)، وه هەرکەسێك لەبەرخاتری خودا واز لەشت گەلێك بهێنێت خوای گەورە بەباشتر جێگەی بۆ پڕدەکاتەوە.

فإن سأل الواشون فيما هجرتها؟ فقل: نفسُ حرّ سليت فتسلَّتِ

دایکی الضحاك المحاربة وتویەتی:

سألت المحبين الذين تحملوا
تباريح هذا الحب من سالف الدهر
فقلت لهم ما يذهب الحب بعدما
تبوء ما بين الجوانح والصدرِ ؟
فقالوا: شفاء الحب حب يزيله
لآخر أو نأي الليل طويل على الهجر
او اليأس حتى تذهل النفس بعدما
رجت طمعاً واليأس عون على الصبر

پرسیام کرد لەوخۆشەویستانەی کەلەدێرزەمانەوە شەوقی ئەم خۆشەویستیەیان چەشتووە، وە پێم گوتن خۆشەویستی چۆن لەدڵ دەردەچێت لەکاتێکدا نێوەندی پەراسوەکانو قەفەسەی سنگدا جێگەی گرتبێ.

گوتیان چارەسەری خۆشەویستی خۆشەویستیە، یادورکەوتنەوە دوای وازلێهێنان یابێ ئومێد دەبێ پاش بەهیوابوون وە بێئومێد بوون پاڵپشتیە بۆ (صبر).

*گۆڕینی هەستو سۆزەکان بۆ شت گەلێکی بەپێزو بەرزترو بەنرختر:

لەوجۆرەخۆشەویستی خوای گەورەو سودی بەندەکان، وەنزیك بونەوە لێی بەگوێڕایەڵیو نوێژکردنو خوێندنی قورئانو هاوەڵی کردنی پیاوچاکانو زۆر پاڕانەوەو لالانەوە وخۆسەرقاڵکردن بەکارە گرنگەکان و ئەو کارو بارانەی سوودی دین و دونیای تێدایە ، وە سەرقاڵ بەوشتانەی وزەکانی لاوەکان بەرەو سوودی دونیاو دوارۆژ ئاراستە دەکات (وێنەی وەرزش و فێربوون ... پشت بەستن بەخوای گەورە هەروەك خوای گەورە دەفەرمووێ (ومن يتوكل على الله فهو حسبه) سورە الطلاق ٣ . لەکۆتاییدا دەڵێم : لە ڕاستیدا ئەو دڵەی پڕە لەخەم و خولیاکانی خەڵکی لەوانەیە بەخۆشەویستی تووشی ترپە ترپ و دڵ کۆتێ ببێ ، بەلام نابێتە کۆیلەو دیل و ژێر دەستەی .

بەلاّم دڵە خالّیەکان دەبێتە جیّ شوێنی هەموو بارێکی لەناکاو و هەموو ئەو کەسانەی دەیانەویّ لەدەرگای بدەن و پێیان دەڵیّ: وەرن بفەرموون چیتان دەویّ بیکەن !

دەی ژیانتان بەرهەم دارکەن بە کاری جیدی و بیرکردنەوەی دروست داهێنان کاری بەکەڵك وهاوڕێیەتی باشاندا!

تەنها بیری لە حەزو غەریزەکانت مەکەرەوە بەوێنەی ئاژەڵەکان .. بەڵکو بیر کەرەوە لەو بەخششە گەورەیەی خوای گەورە پێتی بەخشیوە .. بەخششی ژیری و عەقڵ، بەکاری بهێنە لە گویّ ڕایەڵی و ڕەزامەندی خوای گەورەدا تاوەکو بگەیتە کەناری ئاسایش و دڵ ئارامی ... ئەوین داربە، بەلاّم بۆ زانست خۆشەویستیت ببیّ ، بەلاّم بۆکردەوەی چاك! خوای گەورە بت پارێزیّ و چاودێریت کا ، توانای سوپاس گوزاری نیعمەتەکانی خۆیت پیّ ببەخشیّ ، دڵ و ژیری و دین و دونیات لەهەموو خراپەو ناساغیەك بپارێزیّ !

جەژنی خۆشەویستی(ڤالەنتاین)

سوپاس و ستایش بۆ پەروەردگاری جیهانیان، درووودو سەلام بۆ سەر ڕۆحی پاکی محمد، وە یارویاوەرو شوێنکەوتوانی بەگشتی: ئەمجا

بێگومان خوای پەروەردگار ئیسلامی وەك ئاین بۆ هەڵبژاردوین، وە ڕازی نابێت لە هیچ کەسێك کە جگە لە ئیسلام ئاینی بێت، هەروەك ئەفەرموێت :(وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلامِ دِيناً فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ)(آل عمران:٨٥) .

وەپێغەمبەر (د.خ)هەواڵی پێداوین کە چەند خەڵکانێك لە ئوممەتەکەی لە هەندێك لە نەریت و دروشمەکانیاندابە دوای دوژمنانی خودا ئەکەون ، هەروەك لە فەرموودەیەکدا هاتووە کە ئەبوسعید الخدری(خ.ل)لە پێغەمبەر (د.خ)ەوە ئەیگێڕێتەوە کە پێغەمبەر (د.خ) ئەفەرموێ: (بێگومان شوێن ڕێچکەو ڕێبازی ئەوانە ئەکەون کە لە پێش خۆتاندا بوون. بست بە بست و هەنگاو بە هەنگاو، تەنانەت ئەگەری ئەوان بچنە ڕێگەی کونی گیانداره خشۆکەکانیشەوە(مارمێلکە- قۆڕی _ دایکە مارانە) بە شوێنیاندا ئەڕۆن، هاوەڵان ووتیان: گاورو جولەکە ؟ فەرمووی ئەی گوایە کێ؟)

وەبێ گومان ئەوەی کە پێغەمبەر (د.خ) هەواڵی پێداوین ڕویداوە، وە لەم سەردەمانەی دواییدا لە زۆربەی وڵاتانی ئیسلامیدا بڵاوبۆتەوە، کە زۆربەی موسڵمانان شوێن پێی دوژمنانی خوایان هەڵگرتوە لە زۆربەی نەریت و ئاکارو هەڵسوکەوتیاندا چاویان لێکردوون و لە زۆربەی دروشمەکانیاندا لاساییان کردونەتەوە، وە بە بۆنەی جەژنەکانی ئەوانەوە ئاهەنگ ئەگێڕن. وە کرانەوەی ڕاگەیاندن لە نێو گەلاندا کارەکەی بە ئاقارێکی خراپتردا برد، تا وای لێهات دروشمی بێ باوەڕان و نەریتیان بە ڕازاوەیی و سەرنج ڕاکیشراوی و بە دەنگ و ڕەنگەوە لە وڵاتانی خۆیانەوە بۆ وڵاتانی ئیسلامی گوێزرانەوە، ئەوەش لە ڕێی کەناڵە ئاسمانیەو تۆڕە جیهانیەکان_ئینتەرنێت_بەوەش زۆربەی موسڵمانان بەو شتە جوانکراوانە سەرنجیان ڕاکێشرا (خوا هیدایەتیان بدات) . بە تایبەتی لەم ساڵانەی دواییدا دیاردەیەك لە نێوان زوربەی لاوانیموسڵمانانندا بڵاوبۆتەوە (بە کوڕو کچەوە) ، کە مژدەی خۆشی تێدانیە، کە خۆی ئەنوێنێت لە لاسایی کردنەوەی ئەو لاوانە بۆ گاورەکان لە ئاهەنگ گێڕان بەبۆنەی جەژنی(خۆشەویستی)ەوە، کە ئەمەش وا ئەخوازێت کە زانایان و بانگخوازان یاساو شەریعەتی خوای گەورە لەم بابەتەدا ڕوون بکەنەوە، کە ئەمەش وەك ئامۆژگاریەك لە بەرنامەی خواو پێغەمبەر(ص) و

سەرکردەی موسڵمانانەوە بۆ گشت موسڵمانان، تاوەکو موسڵمان بەر چاو ڕوون بێت لە کارەکانیداو نەکەوێتە هەڵوێستێکەوە کە باوەڕەکەی لە دەست بدات کە خوای گەورە پێی بەخشیوە.
ئەمەش پێش چاو خستنێکی کورتە لە لای یەك لە زانایانی شەریعەتەوە _خوا پاداشتی چاکەی هەموویان بداتەوە_ بۆ بنچینەی ئەم جەژنەو سەرهەڵدانیو مەبەست لێی وە موسڵمان چی لە سەرە بیکات بەرامبەر بەم جەژنە.

چیرۆکی جەژنی خۆشەویستی

جەژنی خۆشەویستی دادەنرێت بە یەکێك لە جەژنەکانی ڕۆمانیەکان کە پێش زیاتر لە حەڤدە سەدە بت پەرستی بەربڵاو بووە، کە ئەوەش دەربڕینێکە سەبارەت بە چەمکی بت پەرستی ڕۆمانی بۆ خۆشەویستی خواهی یا خواهانە .وە بۆئەم جەژنە بت پەرستانەیە چەندین ئەفسانەی هەیە ، کە لای ڕۆمانیەکان بەردەوام بووە، وە لای میراتگرەکانیان لە گاورەکان، دیارترین ئەم ئەفسنائانە:

★ ڕۆمانیەکان باوەڕیان وابوو کە (ڕۆمیلوس)دامەزرێنەری شاری (ڕۆما)، ڕۆژیك گورگێك شیری پێداوە، ئەمەش هێزو قوڵی بیرکردنەوەی پێبەخشیوە. ڕۆمانیەکان بە بۆنەی ئەم ڕوداوەوە لە نیوەی مانگی فبرایر (شباط) ی هەموو ساڵێکدا ئاهەنگی گەورەیان گێڕاوە، ولە ڕێوڕەسمەکانی ئەوە بووە کە سەگێك و چتیر (بزن)ێکیان سەربڕیوە، وە دوو لاویان ئەهێنا کە باڵیان بە یەکەوە بادرابوو بە خوێنی ئەو سەگ و چتیرە چەور ئەکران، پاش ئەوە خوێنەکەیان بە شیر ئەشۆرد، دوای ئەوە خەڵکێکی زۆر بەڕێ ئەکەون و ئەم دوو لاوەش لە پێشیانەوە ئەڕۆن و بە ڕێگاکانی ئەو شارەدا ئەسوڕانەوە. وە ئەم دوولاوە دوو پارچە پێشستەیان پێ بووە، کە هەرکەسێکیان توش بوایە ئەیانهێنا بە گیانیدا، وە ئافرەتە ڕۆمیەکان ئەم بەرکەوتنەیان بە خۆشیەوە وەرئەگرت، چونکە باوەڕیان وابووە کە ئەم بەرکەوتنە نەزۆکی ناهێڵێت و چارەسەری ئەدات.
★پەیوەندی قەشە(ڤالەنتاین)بەم جەژنەوە
(قەشە ڤالەنتاین)ناوێکەپەیوەست بووە بە دوو لە قوربانیە پێشینەکانی کەنیسەی گاورەکانەوە، وتراوە کە دوان بوون ،وە ئەوەش وتراوە کە یەك کەس بووە و لە ڕۆما مردووە لە ئەنجامی ئەو ئەشکەنجەیەی سەرکردەی قوطی (کلودیوس)لە دەوروبەری ساڵی (٢٩٦ ز) داویەتی، وە کەنیسەی ڕۆماش لەو جێگەیە دروست کراوە کە ئەمی لە سەر مردووە لە ساڵی (٣٥٠ز)بۆ نەمری ناوەکەی.

وه کـاتێکیش ڕۆمانیــەکان چـونه ســەرئاینی گـاوری، لــه ســەر ئاهــەنگ گێــڕان بــەو جــەژنی خۆشەویستیەوه مانەوه، بەڵام له چەمکی بت پەرستیەوه گواستیانەوه بـۆ چـەمکیکی تـر کـه بـه نـاوی(شـەهیدانی خۆشەویستی)یەوه دەر ئـەبڕدڕا، له(قەشـە ڤالـەنتاین)دا خـۆی ئەنوانـد کـه بانگـەوازی بـۆ خۆشەویستی و ئاشـتی کـردووەو هـەر لـه سـەر ئـەو ڕێگەیەش(بـه پێـی ووتـەی ئەوان)شــەهید بــووه. وەهــەروەها ئــەم جەژنــه نــاونراوه بــه جــەژنی عاشــقان، وه(قەشــە ڤالەنتاین)دانراوه به چاودێرو تکاکاری عاشـقان، وه لـه بـاوەڕه پوچـەکانیان وابـووه کـه لـه ڕۆژی ئەم جەژنـەدا نـاوی ئـەو کچانه کـه لـه تەمـەنی شـوکردندان لـه چـەند پارچـەیەکی لـول کـراودا ئەنوسرێن و له سەر مێزێـك دائـەنرێت، پاشـان ئـەو کوڕه لاوانـه بـانگ ئـەکرێن کـه ئەیانـەوێت هاوسەرگیری بکەن که هەر یەکەیان وەرەقەیەکی لول کراو هەڵبژێرێت، وه خۆی بۆ خاوەنی ناوه نوسراوەکه تەرخان ئەکات بۆ ماوەی ساڵێك، هەریەکەیان هەڵسوکەوتی ئەوی تر هەڵئەسەنگێنێ، پاشان ئەبن به هاوسەری یەکتری، یان ساڵی دوایی هەمان تیروپشك له ڕۆژی جەژنەکەدا دووبـاره ئەکەنەوه.

وه پیاوانی ئاینی گاوری به ڕووی ئەم لاسایی کردنەوەیەدا هەسـتان، وه وایـان دانـا کـه ئـەم کـاره تێکدەری ڕەوشتی کوڕو کچه لاوەکانه، پاشان له ئیتالیادا پوچەڵکرایەوه که زۆر ناوبـانگی هـەبوو تیایدا، پاشان له هەردوو سەدەی هەژدەو نۆزدەی زایینی دا زینـدوو کرایـەوه، کاتێك که هەنـدێك له وڵاتانی ڕۆژئاواو له چەنـد جێگەیەك چەنـد کتێبێکی بچوك ئەفرۆشرا کتێبی (ڤالەنتاین)، کـه هەندێك هۆنـراوەی خۆشەویستی تێدابوو بۆ ئەوەی هەر کەسێك بیەوێت وەك کـارتی پیرۆزبـایی بینێرێت بۆ خۆشەویستەکەی ..... هەروەها چەند پێشنیارێکی تێـدابوو سـەبارەت بـه چـۆنێتی نوسینی نامەی دڵداریو سۆزداری.

٭ وه هەروەها ئەوەی له بارەی ئەم جەژنەوه وتراوه:

کاتێ که ڕۆمانیەکان چونه سەر ئاینی گاور(دوای دەرکەوتنی)، وه ئیمبراتۆر(لکودیوسی دووەم) له ســەدەی ســێیەمی زایینــی فــەرمانڕەوایی ڕۆمــانی ئــەکرد ســەربازەکانی خــۆی قەدەغــه کــرد لــه هاوســەرگیری، چـونکه بـوونی هاوســەر ســەرقاڵیان دەکـات لـەو شـەڕانەی کـه هـەڵی ئەگیرسـان. بـۆ ئەمــەش (قەشــە ڤالــەنتاین) دژی ئــەم بڕیــاره دەنگــی بــەرز کــردەوەو گرێبەســتی هاوســەری ســەربازەکان بـەنهێنی ئـەنجام ئـەدرا، ئیمبراتـۆر کـاتێ بـەم کـارەی زانـی لـه زینـدان تونـدی کـردو فەرمانی لەسێدارەدانیدا.

وه لەزینداندا کەوتـه داوی خۆشەویسـتی کچـی دەرگـاوانی زیندانەکەوه، ئەمـەش هـەر بـه نهێنـی ڕویدا چونکه لـه شـەریعەتی گاوریـدا هاوسـەرگیریو پێکهێنـانی پەیوەندیـه سۆزداریەکان قەدەغـه

بووه له سەر قەشەو پیاوانی ئاینی، بەڵكو لای گاورەكان بەردەوامی بۆ هات لـە سـەر ئـاینی گـاوری، كاتێك كە ئیمبراتۆر لێی خـۆش بـوو بـە مـەرجێك واز لـە ئـاینی گـاوری بهێنـێ خواكـانی ڕۆمـانی بپەرستێت، وە ببێت بە یەكێ لە كەسە نزیكەكانی ئیمبراتۆرو بیكات بە زاوای خۆی، بـەلام (قەشـە ڤالەنتاین) ئەم داوایەی دایە دواوەو ڕازی نـەبوو و ئـاینی گـاوری هەڵبـژارد، بەمـەش فـەرمانی لـە سێدارەدانەكەی بە سەردا جێ بەجێكرا لە ڕۆژی (١٤ ی فبرایریسالی ٢٧٠ ی زایینی) شـەوی ١٥ ی مانگی فبرایر جەژنی (لوبەركیلیا)وە لەو ڕۆژەوە نازناوی (قدیس)ی لێنرا.

وە لە كتێبی (قصة الحضارة _چیرۆكی ژیار) دا هاتووە: كەنیسە ساڵنامەیەكی دانا، وە هەر ڕۆژێكی دانا بۆ قدیسێكو وە لە بەریتانیا جەژنی (قـدیس ڤالەنتاین)لـە كۆتـایی وەرزی زسـتاندا دانـرا، وە كاتێك ئەو ڕۆژە _ لە سەر قسەی ئەوان_باڵندەكان زۆر بە گەرم و گوڕییەوە تێكەڵ ئەبن، وە كوڕە لاوەكان گوڵ لە بەردەمی پەنجەرەی ئەو كچە لاوانەدا دائەنێن كە خۆشـیان ئەوێن(سـەیری _قصـة الحضارة_ی ول دیورانت ١٥تا ٢٣ بكە) .

وەپاپا ڕۆژی مردنی (قەشە ڤالنتاین) (١٤ / فبرایر/ ٢٧٠ز) كرد بە جەژنێ بۆ خۆشەویستی، كەواتـە پاپا كێیە؟ ئەویش گەورەترین زانایانە، خاوەنی پەیماننامەی (منظور)ە ، وە جێنشـینی (بطـرس) ی قەشەیە، كەواتە بڕوانە ئەم زانا گەورەیەیان، چۆن یاسای بۆ دانـاون ئاهـەنگ بگێـڕن بـە بۆنـەی ئەم جەژنە داهێنراوەوەو ئایا ئەمە ئەو فەرموودەیەی خوامان بیر ناخاتـەوە كەئەفـەرموێ(اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَاباً مِنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهاً وَاحِـداً لا إِلَـهَ إِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ)التوبة:٣١

لـە عـدی كـوڕی حاتەمـەوە ئەفـەرموێ ((چـووم بـۆ لای پێغەمبـەر (د.خ) وە خاچێكی زێـڕم وەك ملوانكە لە ملدا بوو، یەكسەر ووتی (د.خ)ئەی عدی ئەم بتە فڕێ دە، وە گوێم لێ بوو ئەم ئایەتەی لە سورەتی (البراءة) ئەخوێنـدەوە(اتَّخَـذُوا أَحْبَـارَهُمْ وَرُهْبَـانَهُمْ أَرْبَابـاً مِـنْ دُونِ اللَّـهِ وَالْمَسِـيحَ ابْـنَ مَرْيَمَ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهاً وَاحِداً لا إِلَهَ إِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ)(التوبة:٣١) دەفـەرموێ، خـۆ ئەوان نەیان ئەپەرستن، بەڵام ئەگەر شتێكیان بـە حـەڵاڵ بكردایـە ئـەمانیش حـەڵاڵیان ئـەكرد، وە ئەگەر حەرامیشیان بكردایە ئەمانیش بە حەرامیان ئەزانی (رواه الترمذی).

له گرنگترین دروشمەكانیان لەم جەژنەدا :

١/ دەرخستنی گەشیودڵخۆشی لەو جەژنەدا، هەروەكو لە جەژنە گرنگەكانی تردا ئەیانكرد.

٢/ گۆڕینـــەوەی گــوڵی ســـوور ، ئـــەویش وەك دەربڕینێـــك بـــۆ ئـــەو خۆشەویســـتییەی كـــە خۆشەویستییەكی خواهی بووەلای بت پەرستەكان و وەك (العشاق) شەیدا بوونێك لای گاورەكان.

٣/بەخشینەوەی كارتی پیرۆزبایی تێیدا، وە لە هەندێكیاندا وێنەی (كیوبید)هەیە كە منداڵێكە دوو باڵی هەیە كە كەوانێك و (نشاب)ێكی هەڵگرتووە، ئەو منداڵەش خوای خۆشەویستی بووە لای بت پەرستی ڕۆمان_خوای گەورە زۆر بەرزترو پاكترە لە گومڕایی ئەوان_.

٤/ گۆڕینەوەی وشەی خۆشەویستیو عیشق و دڵداری لەو كارتی پیرۆزباییيانـەدا كـە لـە نێـوانی خۆیاندا ئەیانگۆڕییەوە وەك هۆنراوە یان پارچە پەخشان یـان ڕسـتەی كـورت، وە لـە هەنـدێك لـە كارتەكاندا وێنەی پێكەنیناویو قسەی گاڵتەجاڕی هەبووەو وە لە زۆربەیاندا ئەم دەربڕینە هەبووە (ببـە بـە ڤالەنتاین)ئەمـە وەك چـەمكێكی گـاوری خـۆی ئـەنوێنێ دوای گـۆڕانی لـە چـەمكێكی بـت پەرستیەوە .

٥/ لە زۆربەی هەرێمەكانی گاورەكاندا ئاهەنگی ڕۆژانە ساز دەكرێت وە شـەوەكەش بـە ئاهـەنگ و تێكـەڵیو بـە سـەما كردنـەوە ئەمێننـەوەو وە زوربـەیان دیـاری بـۆ یـەكتری ئـەنێرن وەك : گـوڵ-بوخچەی چوكلێت-بۆ هاوسەرەكانیان و هاوڕێكانیان و ئەوانەی خۆشیان ئەوێن.

وە بە ڕوانین بۆ ئەوانەی لە پێشەوە خرانە ڕوو لە چەند شـتێكی ئەفسانە لـە بـارەی ئـەم جەژنـە بت پەرستانەیەوە، ئەم شتانەمان بۆ ڕوون ئەبێتەوە:

یەكـەم/ئـەم جەژنـە لـە بنچینەدا بـاوەڕێكی بـت پەرسـتی بـوون لای ڕۆمانـەكان، كـە بـەو جەژنـە خۆشەویستییەكی خواهی دەرئەبڕن بۆ ئەو بتەی كە لـە بـری خـوای گـەورە پەرسـتویانە، كەواتـە هەر كەسێك ئاهەنگ بگێڕێت بـە بۆنـەی ئـەم جەژنـەوە ، ئـەوە ئاهـەنگ دەگێڕێت بـە بۆنەیـەكی هاوبەش پەیداكردنەوە كە تێیدا بتەكانی تێدا بە گەورە دانراوە، خوای گەورە ئەفەرموێ(إِنَّـهُ مَـنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ)(المائدة: من الآيه٧٢).

دووەم/ ســەرهەڵدانی ئــەم جەژنـــە لای ڕۆمانیيـــەكان پەيوەســـتە بـــە چـــەند ئەفســانەو شــتێكی پڕوپەچەوە كە هیچ هۆشێكی هاوسەنگ پێی ڕازی نابێت، ئەمە سەرەڕای هۆش و عەقڵی موسڵمان كە بڕوای بە خوای گەورەو نێردراوەكانی (عليهم السلام) هەیە .

ئایا لە هۆشیاری کەسێکی هاوسەنگدا جێی ئەبێتەوە کە گورگێکی مێینە شیری دابێ بە دامەزرێنەری شاری (ڕۆما) وە هێزو بیرکردنەوەی قوڵی پێ بەخشیبێ؟ هەروەك لە ئەفسانەی ئەم جەژنەدا دەرئەکەوێ کە دژ ئەوەستێ لەگەڵ بیروباوەڕی موسڵماندا، چونکە هێزو بیرکردنەوەی بەهێز لە لایەن خوای گەورەوە ئەبەخشرێ نەك شیری گورگ. بەهەمان شێوە ئەفسانەی ئەوەی کە بتەکانیان ئەیانپارێزێت لە هەموو زیانێك وە مەڕو ماڵاتەکانیان لە گورگ ئەپارێزێت.

سێیەم/ لە بێ ڕەزاترین دروشمەکانی ئەم جەژنە لای ڕۆمانەکان بریتی بووە لە سەربڕینی سەگێك و چێژبزنێك، وە چەورکردنی دوو لاو بە خوێنی ئەو دوو سەربڕاوەو پاشان شۆرینی خوێنەکە بە شیر...هتد، ئەمەش هیچ سروشتێکی ڕاست و هۆشێکی دروست پێی ڕازی نابێت.

چـــوارەم/ پەیوەنـدی قەشـە (ڤالـەنتاین) بـەم جەژنــەوە گومـانی لـە سـەرە لـە لایـەن زوربـەی سەرچاوەکانەوەو بە نادڵنیایی ناوی بـردووە، بـەلای گاورەکانـەوە باشـتر لایـان وایەکـە ئـەم جەژنـە بدەنە دواوەکە تێیدا چاو لە بت پەرستەکان کـراوە، ئـەی بـە لای ئێمـەی موسڵمانەوە چۆنە؟ کە ئێمە فەرمانمان پێکراوە جیاواز بین لەگەڵ گاورەکان و بت پەرستەکانی پێش ئەوان.

پێنجــەم/ ئـەم جەژنـە لـە لایـەن پیـاوانی ئـاینی گاورەکانـەوە پوچـەڵ کراوەتـەوە لـە ئیتالیـادا کـە سەرچاوەی ڕێڕەوی کاسۆلیکیە ، بە هۆی بڵاوبونەوەی ئاکاری نەخوازراو و کاریگەر لە سەر هۆشـی لاوە کچ و کوڕەکان بە هۆی ئەم جەژنەوە، کەواتە موسڵمانان لە خەڵکی تر لـە پێشـترن بـۆ ئـەوەی لێـی دوور بکەونــەوەو ووریـای بـن، وە هەسـتان بـە فـەرمان بـە چـاکەو ڕێگـری لـە خراپـە لـە بەرامبەریدا.

- لەوانەیە یەکێك بڵێت :- بۆچی ئێمەی موسوڵمان ئاهەنگ نەگێڕین بۆ ئەم جەژنە؟
- وەڵام دانەوەی ئەم پرسیارە لە چەند ڕوویەکەوە دەبێت:-

ڕووی یەکـەم:-جەژنـەکان لـە ئیسلامدا دیـاری کـراون و نـەگۆڕن، ڕێگـە نـادرێ بـە زیـادکردنی یـا کـەمکردنی، ئـەوەش بەندایـەتی ئێمـەی موسـڵمانە-واتـە بڕیـاری لـە سـەر دراوەو خـوای گـەورەو پێغەمبەرەکەی (ص) وەك دین بۆ ئێمەیان داناوە.

ابن التیمیە (رحمە اللە) ئەفەرموێ:- جەژنەکان لە کۆمەڵەی ئـەو شـتانەن کـە خـوای گـەورە وەك دیـن باسـیان دەکـات و ئەفـەرموێ(وَأَنْزَلْنَـا إِلَيْـكَ الْكِتَـابَ بِـالْحَقِّ مُصَدِّقاً لِمَـا بَـيْنَ يَدَيْـهِ مِـنَ الْكِتَـابِ وَمُهَيْمِناً عَلَيْهِ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ لِكُـلٍّ جَعَلْنَـا مِـنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجاً وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ لِيَبْلُوَكُمْ فِي مَـا آتَـاكُمْ فَاسْـتَبِقُوا الْخَيْـرَاتِ إِلَـى اللَّـهِ مَـرْجِعُكُمْ جَمِيعـاً فَيُنَبِّـئُكُمْ بِمَـا كُنْـتُمْ فِيـهِ تَخْتَلِفُونَ)(المائـدة:٤٨) وەك ڕووگـە(قبلـە)و نویـژو

ڕۆژوو، وە هیچ جیاوازییەك نییە لە نێوان بەشداری کردنیان لە جەژنەکانیانداو لە نێوان بەشداری کردنیان لە بەشەکانی تری دینەکەیاندا، وە لەگەڵ بوونیان لە کۆی جەژنەکانیان لەگەڵ بونیانە لە کوفرەکەیاندا (پەنا ئەگرین بە خوا)، لەگەڵ بوونیان لە هەندێ لە بەشەکان لەگەڵ بونیانە لە هەندێك لە بەشەکانی کوفر، بەڵکو جەژنەکان لەو دروشمە تایبەت و دیارانەیەیان کە ئاینەکەیانی پێ دەناسرێتەوە، وە لەگەڵ بونیان لە جەژنەکانیاندا لەگەڵ بونیانە لە دروشمە تایبەتی و دیارەکانی کوفر.وە گومانی تێدانییە لەگەڵ بونیان لەم جەژنەدا بە گشتیو بە مەرجەکانیەوە کۆتایی سەر لە کوفرەوە دەر ئەکات، بەڵام سەرەتاکەی کەمترینی ئەوەیە کە تاوان و سەرپێچییە ، وە پێغەمبەر (ص) ئاماژەی بەم تایبەتییانە داوە کە ئەفەرموێ:-(هەموو نەتەوەو پێڕەوانی ئاینێك جەژنێکیان هەیە، وە ئەمەش جەژنی ئێمەیە) (بخاری:٩٥٢، مسلم ٨٩٢ (الاقتضاء ١\٤٧١- ٤٧٢) .

وە لە سۆنگەی ئەوەوە کە جەژنی خۆشەویستی ئەگەڕێتەوە بۆ سەردەمی ڕۆمانی، نەك سەردەمی ئیسلامی، ئەمەش ئەوە ئەگەیەنێ کە ئەم جەژنە لە تایبەتمەندی گاورەکانەو موسڵمان هیچ بەش و پەیوەندییەکیان بەم جەژنەوە نییە.

ڕووی دووەم:ئاهەنگ گێڕان بە بۆنەی جەژنی خۆشەویستییەوە خۆ چواندنە بە ڕۆمانییە بت پەرستەکان، پاشان بە گاورەکان لەو شتانەی کە شوێنی کەوتون و لە ئاینی خۆشیان نییە، وە ئەگەر خۆ چواندن بە گاورەکان قەدەغە بێت لەو شتانەدا کە لە دینەکەیاندا بە ڕاستی هەیە _ئەگەر ئەو شتانە لە دینی ئێمەدا نەبێت-چۆن دەبێت لەو شتانەدا کە خۆیان لە بت پەرستەکانەوە وەریان گرتووە.

بە گشتی خۆنواندن بە بێ باوەڕان-بت پەرست بن یان شوێن کەوتوانی ئاینەکانی پێش ئیسلام-حەرامە بە بڕاوەیی جا ئیتر ئەم خۆنواندن و خۆچواندنە لە بەندایەتی (عبادە) یەکاندا بێت یا خوونەریت و هەڵسوکەوتیاندا، وە لە سەرئەم شتەش بەڵگەیقورئان و فەرمودەو کۆدەنگی(اجماع) زانایان هەیە :-

١/ لە قورئانی پیرۆزو ووتەی خوای گەورە(وَلا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ) (آل عمران:١٠٥)

٢/ لە فەرمودەی پێغەمبەر (ص) ئەفەرموێ (من تشبە بقوم فهو منهم) هەرکەسێك خۆی بە هەرکۆمەڵێك بچوێنێت ئەوە لەوانە اخرجە احمد ٢/٥٠ و ابو داود(٤٠٢١)، شیخ الاسلام ابن تیمیة ئەفەرموێ(ئەم فەرمودەیە کەمترینی ئەوەی لێی وەربگیرێ قەدەغە کردنی خۆچواندنە بە

کافرەکـان، ئەگـەر چـی ڕووی دیـاری فەرمودەکـە کـافربوونی کەسـەکەیە، هـەروەك خـوای گـەورە ئەفەرمویٚ(يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ) (المائدة:٥١)

٣/ وە كـۆ دەنگـی زانايـان، لـە ئـيبن تەيميـەوە وەرگـيراوە كـە ڕای بـڕاوە لـە سـەری ئەوەيـە كـە خۆچواندن بە بیٚ باوەڕان لە جەژنەكاندا قەدەغەيە ، وە لە سەردەمی هاوەڵانـدا (خ .ل)، هـەروەك لە ئیبن القيم وەرگیراوە كە كۆدەنگی زانايان لە سەر ئەمە هەيـە(سـەيری الاقتضاء ١/٤٥٤، واحكام اهل الذمة٢/٧٢٢-٧٢٥)بكە.

وە خوای گەورە نەهی كردووە لەوەی كە چاو لە بێباوەڕان بكرێت، وە ئاگـادار كردنـەوە لـەم شـتەو بێزراندنی لە زۆر ئايەتی قورئانداو بۆنەی جۆراوجۆرو شێوازی هەمەجۆر باس كراوە، بە تايبـەتی چاو لێكردنی بێباوەڕان، جارێـك بـە واز لێهێنـان لـە دواكـەوتن و بـە گویٚ كردنيـان وە جارێـك بـە ئاگاكاداركردنەوە لێيان و سەرسام بوون و هەڵخەڵەتان بە فێڵەكانيان و دان نان بـە بیروڕاكانيانـداو كاريگـەربوون بـە كـارو ئاكـارو هـەڵس وكـەوتيان، وەجـارێكی تـر بـە بـاس كردنـی هەنـدێك لـەو خووانەيان كە موسڵمانان پشتی لیٚ هەڵئەكەن.وە زورترين ئەو كەسانەی كە قورئـان موسـڵمانانی لیٚ ئاگادار كردۆتەوە، جولەكەو دوو ڕووەكانن، پاشان دوای ئـەوان گـاورو هاوبـەش پەيداكـەرەكانن بـە گشتی، وە خوای گـەورە لـە قورئانـدا چـاو لـە بێبـاوەڕان كـردنو بـە قسە كردنيـانو ئەوانـەش كـە موسڵمان لە دينی خوا ئەكەنە دەرەوە بە باشی ڕوون كردۆتەوەو داوای لە موسڵمانانە كە بە گوێی بیٚ باوەڕان نەكەنو شـوێنی خـوو نەريتـە خراپـەكانيان نەكـەون. و چـاو لیٚكـردن كـەموكوڕی لـە كەسێتی موسڵماندا دروست دەكات، لە هەست كردن بـە بچوكیو كـەمیو لاوازیو ڕوخـان و پاشـان لادانو دووركەوتنەوە لە ڕێڕەوو ئاينی خودا.

بیٚ گومان بە ئەزمون ئەوە سەلمێنراوە كە سەرسام بوون بە بیٚباوەڕانو چاولێكردنيان هۆيەكـە بـۆ خۆشويسـتنيانو متمانــەی ڕەهـا پێـدانيانو ڕوتێكردنيــان، وە خــۆ بێگانــە كــردن لــە ئيســلامو موسڵمانانو پاڵەوانانیو كولتورە گران بەهاكەیو نەبوونی زانياری بەرامبەر هەموو ئەو شتانە.

ڕووی سێيەم:- مەبەست لە جەژنی خۆشەويستی لەم سەردەمەداو بڵاوكردنەوەی خۆشەويستی لـە نێوان خەڵكيدا بە گشتی بە باوەڕدارو بیٚباوەڕەوە، گومان لەوەدا نیيە كە خۆشويستنی بیٚباوەڕان قەدەغەيە ، خوای گەورە دەفەرمویٚ (لا تَجِدُ قَوْماً يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْأِيمَانَ وَأَيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولَئِكَ

حِـزْبُ اللَّـهِ ألا إِنَّ حِـزْبَ اللَّـهِ هُـمُ الْمُفْلِحُـونَ) (المجادلـة:٢٢). زانايـان ئەفـەرموون :(خـواى گـەورە ئەفەرمويّت موسڵمانێك نىيە خۆشەويستى بێ باوەڕ لە دڵيدا بێت، وە هەر كەسێك دڵى بە لاى كافردا بڕوات موسڵمان نىيە، وەخۆ چواندنيش لە ڕووكەشدا گومانى خۆشەويستى لێ دەكرێت بەوەش -قەدەغە ئەبێت- خواى گەورەش زاناترە.

ڕووى چوارەم:- ئەو خۆشەويستيەى لەم جەژنەدا مەبەستە هەر لەو كاتەوە كە گاورەكان زيندويان كردۆتەوە شەيدا بوونێكى دڵخوازى دەرەوەى چوارچێوەى ژيانى هاوسەرىيە، وە ئەنجامى ئەمەش: بڵاوبونەوەى زيناكارىو خراپەيە، هەر لە بەر ئەوە پياوانى ئاينى گاورى لە كاتێك لە كاتەكاندا دژى وەستاونەتەوەو پاشان هێنراوەتەوە بۆ جارێكى تر، وە زۆربەى لاوان بۆيە يادى ئەكەنەوە چونكە زوربەى ئارەزووەكانيانى تيادا جێ بەجێ بووە، بە بێ ڕوانين بۆ ئەوەى كە ئەمە چاولێكەرىيە يان خۆ چواندنە، كەواتە با پێكەوە بۆ ئەم دەردە بڕوانين كە هۆى بڵاوبونەوەى زيناو كارى خراپەيەپەنا ئەگرين بە خواى گەورە.

هەندێك پرسيار ئەكەنو ئەڵێن:- ئێوە بەم كارەتان ئەتانەوێ بێبەشمان بكەن لە خۆشەويستى، وە ئێمە لەم ڕۆژەدا تەنها هەستو سۆزى خۆمان درئەبڕين، ئەمە چى خراپەيەكى تيا ئەڵێين؟

يەكەم:- هەڵەيە كە ئێمە ڕووى دەرەوەى ناوى ئەم رشوە تێكەڵ بكەين لەگەڵ ئەو مەبەستانەى كە لە پشت ئەمەوەيە، وە مەبەست لە خۆشەويستى لەم ڕۆژەدا بريتىيە لە شەيدايىو عيشقو گرتنى خۆشەويست، بەمەش ئەو ڕۆژە ئەبێت بە ڕۆژى ڕەهايى سێكس بەبێ كۆتو سنور، وە ئەم جۆرە كەسانەش باس لە خۆشەويستىيەكى بێگەرد ناكەن لە نێوان پياووخێزانەكەيدا يان ژنو پياوەكەيداو يان بە لاى كەمەوەجياوازى ناكەن لە نێوان خۆشەويستيەكى ڕێگەپێدراو لە پەيوەندى نێوان دوو هاوسەردا لەگەڵ خۆشەويستىيەكى ڕێگە پێنەدراودا لە نێوان عاشقانو سێكس بازەكان ، وە جەژن لاى ئەوان هۆى دەربڕينە لە خۆشەويستىيەكى كۆمەڵەكى.

دووەم:- دەربڕينى هەستو سۆز ڕێگە نادات بە موسڵمان كە ڕۆژێك دابهێنێتو ئەو ڕۆژە بە گەورە بزانێتو لە لايەن خۆيەوە بۆ ئەو مەبەستە تايبەتى بكات و وە ناوى بنێت جەژنو وەك جەژنێك مامەڵەى لەگەڵدا بكات، ئەگەر وابێت ئەى بارەكە لەگەڵ جەژنەكانى بێبڕوايان چۆنە!

لە ئيسلامدا مێرد خێزانەكەى خۆى بە دريژايى ساڵ خوش دەوێتو ئەم خۆشەويستىيەش بە ديارىو هۆنراوەو پەخشانو نامەو شتى ترى لەو جۆرە دەر ئەبڕێن،و ئەمە بە درێژايى ساڵ بەردەوامەو پەيوەست نىيە بە هيچ ڕۆژێك لە ڕۆژەكانى ساڵ.

سێیەم:- هیچ ئایینێك بەدی ناكرێت وەك ئاینی ئیسلام هانی خۆشەویستیو هاوسۆزی نەوەكانی خۆی بدات، ئەمەش لە هەموو كاتو ساتێكدا، نەوەك لە ڕۆژێكی تایبەتیدا، بەڵكو هانی ئەوە ئەدات كە سۆزو خۆشەویستی لە هەمو كاتو ساتێكدا دەرببڕێت.

هەروەك پێغەمبەر (د.خ) ئەفەرموێ(ئەگەر پیاوێك براكەی خۆی خۆشویست ئەوە با پێی بڵێت كە خۆشم ئەوێیت) ابو داود(٥١٢٤) (الترمذی ٢٣٢٩) وهو صحیح .وە ئەفەرموێ (ناچنە بەهەشت تا بڕوا نەهێنن، وە بڕواش ناهێنن هەتا یەكتریتان خۆش نەوێت، ئایا ڕێنماییتان بكەم بۆ شتێك ئەگەر كردتان یەكترتان خۆش دەوێت؟ سلاوو ئاشتی لە نێو خۆتاندا بڵاو بكەنەوە) مسلمء ابو داود.

چوارەم:- خۆشەویستی لە ئیسلامدا لەوە گشتیو گشت گیرترە لە خۆشەویستی نێوان ژنو پیاو كورت بكرێتەوە، بەڵكو نێوەندو لایەنی هەمە گیرترو بەرز تر هەیە، وەك خۆشویستی خودای بەرزو پێغەمبەرەكەی (د.خ) و هاوەڵە بەرێزەكان(ڕ.خ)، وە خۆشەویستی خەڵكانی خێرخوازو چاكە كار، وە خۆشەویستی ئایینەكەو سەرخستنی، وە خۆشەویستی شەهید لە پێناو ڕێبازی خوادا، وە جۆرەها خۆشەویستی تر هەیە، وە زۆر هەڵەو مەترسی دارەكە مانای فراوانی خۆشەویستی كورت بكەینەوە لەم جۆرە خۆشەویستیەدا.

پێنجەم:- گومانی ئەو كەسانەی كە پێیان وایە كە خۆشەویستی پێش هاوسەرگیری سوودبەخشەو پەیوەندیەكی باشە، گومانەكەیان نەی پێكاوە، هەروەك زوربەی ئەزموونو لێكۆڵینەوەكان ئەوە دەسەلمێنن، كە لە لێكۆڵینەوەیەكدا زانكۆیقاهیرە ئەنجامی داوە سەبارەت بە هاوسەرگیری خۆشەویستی(زواج الحب) و هاوسەرگیری پەیڕەوكراو(تقلیدی)، تێیدا هاووە:-

ئەو هاوسرگیریەی لە دوای چیرۆكی خۆشەویسیتیەوە ئەنجام دراوە(٨٨٪) كۆتایی دۆخەكانی بە دڵە ڕاوكێ كۆتایی هاتووە، واتە ڕێژەی سەركەوتن لە (١٢٪) تێپەڕ ناكات، بەڵام ئەو هاوسەرگیریەی ب چاولێكەری (تقلیدی) ناو ئەبرێت ڕێژەی (٧٠٪) ی سەركەوتنی بە دەست هێناوە، بە دەربڕینێكی تر، ژمارەی ئەو دۆخانەی هاوسەرگیری تێیدا سەركەوتووە لە هاوسەرگیری چاولێكەری شەش هێندەی ئەو هاوسەرگیریەیە كە پێی دەوترێت هاوسەرگیری خۆشەویستی.

پاشان ئەگەر تێبینی بكەین لە بارودۆخی كۆمەڵگاكانی ئەوروپا كە ئاهەنگ دەگێڕن بە بۆنەی جەژنی خۆشەویستیەوەو ڕەواجی پێ ئەدەن و دەپرسین: ئایا بارودۆخی پەیوەندیە هاوسەریەكان لای ئەوان چۆنە؟ وە ئایا شوێنەواری ئەم ئاهەنگو جەژنانە لە سەر مامەڵەی نێوان هاوسەرەكان چیە؟ ئایا هیچ شوێنەوارێكی باشی هەبووە لە سەریان؟

له لێكۆڵینەوەو سەرژمێریەكانیاندا هاتووە كە:-

١/لە لێكۆڵینەوەیەكی ئەمریكی ساڵی(١٤٠٧ھ- ١٩٨٧ز)هاتووە كە لە ٧٩٪ ی پیاوان لە ئافرەتان ئەدەن، بە تایبەتی ئەو پیاوانەی هاوسەریان هەیە..!(ڕۆژنامەی القبس١٩٨٨/٢/١٥)

٢/ وە لە لێكۆلینەوەیەكدا كە نوسینگەی نیشتمانی ئەمریكی بۆ تەندروستی دەروونی ئاماژەی كردووە تێیدا هاتووە كە ١٧٪ ی ئەو ئافرەتانەی كە ئەگەنە ژوورەكانی فریاكەوتن بە هۆی لێدانو ئەزیەت دانی پیاوانو هاوڕێكانیانەوەیە ٨٣٪ ی پێشتر چونەتە نەخۆشخانە بۆ چارەسەر لەو برینو زامدار كردنانە كە لە ئەنجامی لێ دانەوە بووە، وە لێكۆڵینەوەكە ئەوەشی زیاد كردووە كە زوربەی ئافرەتان بۆ چارەسەر ناچنە نەخۆشخانەو بەڵكو هەر لەماڵەوە چارەسەر دەكرێن.

٣/لە ڕاپۆرتی ئاژانسی ناوخۆیی ئەمریكی بۆ پشكنینو لێكۆڵینەوە (F P T)هاتووە كە لە هەموو(١٨) چركەیەكدا ئافرەتێك لە لایەن پیاوەكەیەوە لێی دەدرێت.

٤/ وە گۆڤاری (تایم)ی ئەمریكی بڵاوی كردەوە كە نزیكەی (٤٠٠٠) ژن لە نێو نزیكەی (٦٠٠٠٠٠٠) ملیۆن ژندا لێیان دەدرێتو لە ئەنجامی ئەو لێدانە دەمرنو گیان لە دەست دەدەن.

٥/ وە لە لێكۆڵینەوەیەكی ئەڵمانیدا هاتووە كە (١٠٠٠٠٠) كەمتر نین ئەو ئافرەتانەی كە ساڵانە ڕوو بە ڕووی لێدانو سزای جەستەییو دەروونی دەبنەوە كە پیاوەكان پیادەی دەكەن، لوگەڵ ئەگەری ئەوەی كە ئەم ژمارەیە زیاد بكات بەرەو ملیۆن.

٦/ وە لە فەرەنسا نزیكەی ملیۆنێك ڕوو بە ڕووی لێدان ئەبنەوە .

٧/ لە بەریتانیاو لە یەكێك لە ڕاوەرگرتنەكاندا كە (٧٠٠٠)ئافرەت بەشداری تێدا كردووە، لە ٢٨٪ی وتویانە : ئەوان ڕوو بە ڕووی لێدانو هێرش دەبنەوە لە لایەن مێردەكانیانو هاوڕێكانیانەوە.

كەواتە چۆن دوای هەموو ئەمانە ئەوە بە ڕاست دابنێین كە جەژنی خۆشەویستی سوودی بۆ هاوسەرەكان هەیە؟ وە لە ڕاستیشدا ئەوە بانگەوازێكە بۆ زیاتر لادانو خراپەكاریو پەیوەندی حەراموخراپ لە نێوان هەردوو ڕەگەزەكەدا. وە پیاوی ڕاستگۆ لە خۆشەویستی خێزانەكەی پێویستی بەوە نیە كە خۆشەویستیەكەی بیر بخرێتەوە، بەڵكو ئەو هەموو كاتوساتێك ئەو خۆشەویستیە دەردەبڕێت.

هەڵویستی موسڵمان لە بەرامبەر جەژنی خۆشەویستی

لـەوەی كـە لـە پێشـەوە ڕوون كرایـەوە هەڵوێسـتی موسـڵمان ڕوون ئەبێتـەوە لـە بەرامبـەر ئـەم جەژنەدا كە لەم خالانەدا خۆی ئەبینێتەوە:-

یەكەم:- ئاهەنگ نەگێڕان لە یادیدا، وە یان بەشـداری نـەكردن لەئاهـەنگ گێـڕان بـۆی‌و ئامـادە نەبوون تێیداو بە هۆی ئەوبەڵگانـەی كـە لـە پێشـەوە باسـكرا لـە سـەر قەدەغـە كردنـی ئاهـەنگ گێـڕان بـە بۆنـەی جـەژنی بێبڕوایـان. وە سـەرژمێریەكان ئامـاژە بـۆ ئـەوە ئەكـەن كـە جـەژنی خۆشەویستی دووەم بۆنەیە لە دوای (كریسماس) جەژنی لە دایك بوونی مەسیح، وە كاتێك ڕوون بۆوە كە جەژنی خۆشەویستی لە جەژنی گاورەكانەو لـە پلـەی دووەمدایـە لـە دوای (كریسـماس)، كەواتە دروست نیە موسـڵمانان بەشـداریان بكـەن لـە ئاهـەنگ گێـڕان لـەو بـەروارەدا، چونكە ئێمـە فـەرمانمان پێكـراوە كـە جیـاواز بـین لەگەڵیانـدا لـە ئـایین‌و نـەریت‌و تایبەتمەندیـەكانی تریاندا، وەك لە قورئان‌و فەرموودەو كۆڕای زانایاندا هاتووە.

دووەم:– یارمەتی نەدانی بێ باوەڕان لە ئاهەنگەكانیاندا، چونكە دروشمێكە لە دروشمـەكانی بـێ باوەڕان، وە یارمەتی دانیان‌و دان نـان پیایـدا یارمـەتی دانـە لـە بڵاوبونـەوەی بـێ بڕوایـی‌و بـەرز ڕاگرتنی‌و دان پیادا نانی.

سێیەم:- یارمەتی نەدانی ئەو موسڵمانانەی كە بەو بۆنەیەوە ئاهەنگ دەگێـڕن، بـەڵكو پێویسـتە ئینكاریـان بكرێـت، چـونكە ئاهـەنگ گێڕانـی موسـڵمانان بـە بۆنـەی جـەژنی بـێ بڕوایانـەوە خراپەیەكەو دەبێ لاببرێ، شیخ الاسلام (ابن التیمیه)(رحمه الله) ئەفەرموێ: (هەروەك ئـەوەی نابێ موسڵمانان خۆیـان بچوێنن لـە جەژنەكانیانـدا، هـەمان شـێوە موسـڵمان نابێـت یارمـەتی‌یان بدات لەو جەژنەدا، بەڵكو نەهی لەو كارە دەكرێت) (الاقتضاء٢/٥١٩-٥٢٠).

وە لە سەرئەوەی كە زانایانی ئیسلام دانیان پیادا ناوە، نابێت بازرگانەكان دیاریـیەكانی جـەژنی خۆشەویستی وەك كاری بازرگانی بهێنن، لەو جۆرە پۆشاكێكی دیـاری كـراو یـان گـوڵی سـوور یـان هەر شـتێكی لـەو بابەتـە، هـەروەك ئـەوەی نابێـت دیـاری بـەو بۆنەیـەوە وەربگیرێـت، چـونكە لـە وەرگرتنیدا جۆرێك لە رازی بوون هەیە بەو جەژنە.

یـەكێك لـە بـانگخوازان ئـەڵێت:- ڕوومـان كـردە یـەكێك لـە شـوێنەكانی گـوڵ فرۆشـتن لـە شـارە موسڵمانەكاندا، خۆ ئامادە كردنێكی تەواو بینی، لە سەرەتاوە پـێش دوكانەكـە فەرشـێكی سووری لێ ڕاخرابوو، وە تابلۆی سوور هەڵواسرابوو، دیمەنی سوور دانرابوو، گفتوگۆمـان لەگـەڵ یـەكێ لـە كرێكارەكان كردو پرسیارمان لێكرد سەبارەت بە ئاستی خۆ ئامادە كردنیان بۆ ئەم بۆنەیە؟

وەڵامی داینەوە کە خۆ ئامادەکردنەکان باش بوون، وە خواست لە سەری چڕ بووە، پاشان پێی وتین کە ئەو زۆر سەری سوڕماوە، چونکە تازە موسڵمان ببو (پێشتر گاور بوو)، وە ئەو ئەم بۆنەیەی لە ئاینی گاوریدا بینیوە، چۆن ئەم هەموو کڕیارە هەنو گاورنینو موسڵمانن.

وە لە چەند فرۆشگەیەکی تردا بینیمان کە گوڵێکی زۆری سوور دانرابوو، وبە نرخێکی زۆر بەرز ئەفرۆشرا، وە کاتێك یەکێك لە ئافرەتە بانگ خوازەکان چووە ژوورەوە بۆ لای کۆمەڵێ قوتابی کچ لە هۆڵی ووتنەوەی وانەکان بۆ ئەوەی وانەیان بۆ بڵێتەوە تووشی بێ ئومێدیەکی گەورە بووو چونکە بینی کە ئامادە بووان خۆیان سور کردووەو یەکێك گوڵی سووری پێیەو یەکێکی تر شاڵی سووری پێیەویان دەستە سڕێکی سوورو یان جانتایەکی سوور یان گۆرەوی سوور....هتد، زۆر مەخابن بۆ کچانی موسڵمان.

وە هەندێك لەو دیاردانەی تر کە ئەبینریٚ لە نێو موسڵماناندا:-

١- هەموو قوتابیەکی کچ ڕێك دەکەوێت لەگەڵ هاوڕێکەیدا کە پەتێکی سوور لە مەچەکی دەستی چەپی ببەستیٚ.

٢- پۆشینی هەر بەرگێکی سوور(بلوز- قردێلە – پێڵاو-.....)، وە ئەمە لە ساڵانی ڕابردوودا زۆر ئاشکرا بووە بە ڕادەیەك کە دەچوینە وەرزەکانەوەدەمانبینی کە زوربەی قوتابیەی کچەکانان ئاوها جلیان ئەپۆشی وەك ئەوەی جلێکی ڕەسمی بێت.

٣- باڵۆنی سوور کە لێی نوسرابوو(I LOVE YOU)و وە ئاسایی لە کۆتا ڕۆژی خوێندنو لە گۆڕەپاندا دوورلە چاوی مامۆستاکان هەڵیان ئەدا.

٤- هەڵکەندنی ناوو دڵو پیتی یەکەمی ناوەکان لە دەست.

٥- بڵاوکردنەوەی گوڵی سوور بە شێوەیەکی بەربڵاو لەم ڕۆژەدا.

دەستەیەك لە کچان ئەچونە هۆڵی وانەکانەوەو لە ڕۆژی(١٤فبرایەر)وە هەموو یەکێك لەوان جلێکی سووری پۆشیوەووێنەی دڵی سووری بە ڕوخساریەوە لکاندووە ، دوای ئەوەی مادەی جوانکاری سووری بە ڕوخساریەوە کردوە، وە دەست ئەکەن بە گۆڕینەوەی دیاری سوور لەگەڵ ماچ کردنی گەرمو گوڕی یەکتری، ئەمانە لە زیاتر لە زانکۆیەکی وڵاتانی ئیسلامی دووبارە دەبێتەوە، بەڵکو لە زانکۆئیسلامیەکاندا، خوای گەورە ئێمەو موسڵمانان بە دروستی بگێڕێتەوە بۆ ئایینەکەی.

مەوسوعەی عەرەبی ئاماژە بۆ ئەوە ئەکات کە جەژنی (ڤالەنتاین)سروتێکی تایبەتە ، وەك چاپکردنی هەستوسۆزی خۆشەویستی لە سەر کارتودابەشکردنیبە سەرنزیکەکانو

خوشەویستاندا، وە هەندێکیان وێنەیەکی بە پێکەنینەوە لە سەر ئەم کارتانـە چەسـپ ئەکـەن ، وە زۆر جـار لـە سـەری ئەنوسـرێت (ببـە بـە ڤالـەنتاین)، وە زۆر جـار ئاهـەنگی سـەمای ڕۆژانـە بـەو بۆنەیەوە ساز ئەکرێت، وە تا ئێستاو بـەردەوام ئەوروپیـیـەکان بـە بۆنـەی ئـەم جەژنـەوە ئاهـەنگ ئەگێڕن، لـە بـەریتانیا فرۆشـتنی گـوڵ لـەم ڕۆژەدا گەیشـتۆتە دوو ملیـۆن جنیهـی ئیسـتەرلینی، وە بەردەوام رووکردن لێی لە زیادبووندایەوەکۆمپانیاکان لە پێگەکانی خۆیانەوە نامەی خـۆڕایی بـەم بۆنەیەوە بڵاو دەکەنەوە وەك بەهادارکردنێك بە پێگەکانی خۆیان.

جەژنی (ڤالەنتاین) بۆ زوربەی وڵاتانی عەرەبیو ئیسلامی گوازراوەتەوە، تەنانـەت نیـوە دوورگـەی عەرەبیش (کـە خۆیـان بـە یەکـەم شـوێنی ئیسلام دەزانـن) وە بـۆزۆر کۆمـەڵگا کـە وامـان ئـەزانی دوورن لەم شڵەژانەوە، تا ئەوەی نرخی گوڵ یە شێوەیەکی شێتانە بەرز بۆتەوە لەم ڕۆژەدا بۆ(١٠$) لەکاتێکدا لـە بـاری ئاسایی‌دا دۆلاروچارەکێك بـوو، وەدوکانـەکانی فرۆشـتنی دیـاری‌پێش بڕکێیـان ئەکردلە داهێنانی شێوەی نوێ بۆ قردێلەو دیاری نوێ. وە هەندێك لە خێزانەکان لەو ڕۆژەدا گوڵی سووریان ئەکرد بە پەنجەرەکانیاندا.

⋆ وە لە هەندێ لە وڵاتابی کەنداو چەندین ناوەندی بازرگانی ڕێك ئەخران لەگەڵ میوانخانـەکان بۆ گێڕانی ئاهەنگ بەم بۆنەیەوە، وە زوربەی شـوێنو کۆمـەڵگا بازرگانی‌یـەکان بـە ڕەنگـی سـوور دائەپۆشران، وە باڵۆنو یاری ئاگرینی سوور لە یەکێك لە چێشتخانە گران بەهاکانی کەنداو بەرز ئەبۆوە، بە ڕێ کردن لەگەڵ نەریتەکانی جەژنی خۆشەویستیو ئەفسانەکانی ئایینی بت پەرستی چێشتخانەکە نمونەیەکی لە کەسێتی(کیوبید)بتی خۆشەویستی ئەنواند کە لە ئەفسانەی ڕۆماندا هەیە کە نیوەی ڕووتە لەگەڵ خۆیو کەوانکەییو تیرەکـەی، هـەروەك ئـەم نواندنـە هەڵئەسـا بـە هەڵبژاردنی کچو کوڕی (ڤالەنتاین) لە نێو ئامادەبوواندا.

⋆ بەڵام ئەو چێشـتخانانەی کـە هـەرزان بـەها بـوون بـە ڕێگـەی تایبـەتی خۆیـان بـەم بۆنـەیـەوە ئاهـەنگیان ئـەگێڕا، کـە هەنـدێك لـە شـوێنەکان هەڵئەسـان بـە گـۆڕینی پارچـەکانی لـە شـێوەی ئاسایی‌یەوە بۆ شـێوەی دڵ، وە چەرچـەفی مێزەکانیـان ئـەکرد بـە ڕەنگـی سـوور، هـەروەك گـوڵی سوور لە سەر هەر مێزێك دائەنرا بۆ ئەوەی خوشەویستان پێشکەشی یەکتری بکەن .

⋆ دیارترین نەریتەکانی جەژنی خۆشەویستی خاوەنی یەکێك لە دوکانـەکانی دیـاری فرۆشـتن لـە کوەیت پێش کەشی کرد کە هەستا بە هێنانی کەروێشکی زیندووی فەرەنسی بچوك کـە چـاویان سـوور بـوو، وە بۆینبـاخی کـرد بـە ملـی هەنـدێك لـەو کەروێشکانەوە، وە کردنیـە نێـو کـارتۆنو قوتووی بچوکەوە بۆ ئەوەی وەك دیاری پێشکەش بکرێت.

٭ وه پێویسته كه بەربەرەكانی ئەم دیاردەیە بە جۆرەها شێوە بكرێت بەرپرسیارێتیش لە سەر كۆمەڵگایە.

چوارەم :- پیرۆزبایی لە یەكتر نەكردن بە بۆنەی جەژنی خۆشەویستیەوەو چونكە جەژنی موسڵمانان نیە، ئەگەر پیرۆزباییش لە موسڵمان كرا نابێ وەڵام بداتەوە.

ئیبن القیم(رحمە الله) ئەفەرموێ:- پیرۆزبایی بە بۆنەی دروشمەكانی كوفرەوەكە تایبەتە بەوان بەكۆی دەنگ قەدەغەیە، وەك ئەوەی كە پیرۆزباییان لێ بكرێت بە جەژنەكانیانو بەرۆژووبونەكانیان.

وه بڵێت:-جەژنت پیرۆز بێت، یان بە هەچ شێوەیەك پیرۆزبایی بكات.

بەم شێوەیە ئەگەر بێژەری ئەم قسەیە لە بێباوەڕی (كوفر) ڕزگاری ببێت ئەوا ووتنی قەدەغەیە، وەك ئەوە وایە پیرۆزبایی لێ بكات بە كوڕنوش بردنی بۆ خاچەكەی، بەڵكو ئەوە زۆر گەورەترە لەوەی دەست خۆشی لێ بكات لە مەی خواردنەوەو كوشتنی خەڵكانی بێ تاوانو زیناو شتی تری لەو جۆرە، وە زۆرێك لەوانەی ئایین لای ئەندازەیەكی نیە ئەكەوێتە ئەو كارەوەو خۆشی هەست بە خراپی كارەكەی خۆی ناكات، وە هەركەسێك پیرۆزباییو دەست خۆشی لە هەر كەسێك بكات بەرامبەر كردنی تاوانێك یان داهێنراو(بدعە)یان بێباوەڕی(كفر) ێك، ئەوە ئەكەوێتە بەر خەشمو توڕەیی خوای گەورە (احكام اهل الذمة ٤٤١/١-)٤٤٢ .

پێنجەم:- پێویستە ڕاستێتی ئەم جەژنەو هاوشێوەكانی جەژنی بێ باوەڕان ڕوون بكرێتەوە بۆ ئەو موسڵمانانەی كە لایان نامۆیە، وە ڕوون كردنەوەی موسڵمان بۆ دینەكەییو بیرەباوەڕەكەییو ئەو شتانەش كە بیروباوەڕەكەی پوچەڵ ئەكەنەوە، ئەمەش بۆ ئامۆژگاری كردنی ئوممەتو بە جێ گەیاندنی ئەركی فەرمان بە چاكەوڕێگری لە خراپە.

وە لە كۆتایی‌دا داوا لە خوا ئەكەین كە موسڵمانان بپارێزێت لە پێهەڵخلیسكانو لە خراپەكاریەكانی نەفسی خۆیان بیانپارێزێت و وە فێڵی دژمنانیان پوچەڵ بكاتەوە، وە ئەو بیسەرووەڵامدەرەوەیە، وە درووو سڵاوی خوای گەورەش بڕژێت بە سەر پێغەمبەرو بنەماڵەو هاوەڵانیدا.

(ووتەیەك لە سەر عیشق)

ابن القيم (رحمه الله) ئەفەرموێ: (عيشق بريتيه له ڕۆچون لـه خۆشەويستيدا، بـەجۆرێ كـه حەز لێكراوەكەتەواوی دڵی عاشقەكه داگیر دەكات، تا ئەو ڕادەيەی كـه هـەرگيز لـه بيركردنـەوەی دوور ناكەوێتەوە، به جۆرێك كه بەردەوام لەبەر ديدەی خەياڵی لاناچێت، ئـا لـەو كاتـەدا دەروون به چركه ساتەكانی خواياكانی دەروونەوە سەرقاڵ دەبێت، يەكسەر ئـەو هێزانـه لـه كـار ئەكـەون، بـه لەكاركـەوتنی بـەلا توشـی جەسـتەو گيـان (ڕۆح)دەبێـت كـه چارەسـەركردنی گرانـه، بـەوەش كەسەكه سيفەتو كردەوەو مەبەستەكانی ئەگۆڕێت، وه ئەوانـه هـەموو مرۆڤەكـه لـه سـەر بـاری ئاسايی خۆی لائەدات، هەروەك ووتراوە:-

الحب اولى ما يكون لجاجة	تاتي به و تسوقه الاقدار
حتى اذا خاض الفتى لحج الهوى	جاءت امور لا تطاق كبار

خۆشەويستی سەرەتا قسەيەكی شێواوو تێكەڵو پێكەڵه كه بـه ڕێكـەوت دێتـه مەيـدان، تـا ئـەو كاتەی مرۆڤــ تيايدا ڕۆ ئەچێت وه سەر ئەكێشێت بۆ كاروبارێك كه مرۆڤی گەوره ناتوانێت شان بداته بەری. وه عيشق سەرەتاكەی ئاسانو سوكو خۆشه، وه ناوەڕاستەكەی غـەمو سـەرقاڵی دڵو نەخۆشیيه، وه كۆتايیيەكەی له ناوچونو كوشتنه، ئەگەر ڕەحمەتو چاودێری خوای گەوره لای لێنەكاتەوه .

هەروەك تراوە:-

و عش خاليا فالحب اوله عنى	واوسطه سقم واخره قتل.

واته : به تەنهاو دوور له خۆشەويستی بـژی، چـونكه خۆشەويسـتی سـەرەتاكەی ناڕەحەتیيـەو ناوەڕاستەكەی نەخۆشیيەو كۆتايیيەكەی كوشتنه.

وه يەكێكی تر ئەڵێ:

توله بالعشق حتى عشق	فلما استقل به لم يطق
رأى لجة ظنها موجة	فلما تمكن منها غرق.

واته:- به دوای خۆشەويستیدا گەڕا ناخۆشـی ويسـت ، بـەلام كاتێـك دەسـتی لێی گيربـوو توانـای هەلگرتنی نەبوو، ئاوێكی كەمی بينی وايزانی شەپۆله ئاوێكی گەورەيه، بەلام كاتێك كەوته نـاوی نقوم بوو.

وه تاوان تاوانی خۆيەتی(واته شەيداكه) وه خۆی تاوانی له خۆی كردووه.

سەبارەت به چارەسەری ئەم دەرده گرانه:-

شیخ (ابن القیم) ڕەحمەتی خوای لێ بێ ئەفەرموێ: وە دەرمانی ئەم دەردە کوشندەیە بریتیەیە لەوەی کە بزانێئەو دەردەی توشی بووە دژە لەگەڵ یەکتا پەرستی، بەڵکو ئەوە لە بێ ئاگا بوونیەوەلە خواو یادی خوا توشی بووە، بۆیە سەرەتا پێویستە ئاگاداری یەکتاپەرستیو سەنتەتو ئایەتەکانی خوای گەورە بێت، پاشان بێتە سەر بەندایەتیو پەرستنەکانی دەرەکیو ناوەکیەکان، بۆ ئەوەی دڵی سەرقاڵ بکاتو بەردەوام بیری لێ بکاتەوە وەزیاتر مل کەچ بکات بۆ خودای بەرزو باڵا، وە بە دڵ بگەڕێتەوە بۆ لای ئەو، وە هیچ دەرمانێکی لەمە باشترو لە بە دڵسۆزی پەرستنی خوای گەورە نیە، وە ئەوەش دەرمانێکە کە خوای گەورە لە قورئانەکەیدا باسی کردووە، لە کاتێکدا باسی چیرۆکی یوسف پێغەمبەر (د.خ) دەکات، ئەفەرموێ: (كَذَلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ)(یوسف: من الآیة٢٤). واتە بەوشێوەیە بۆئەوەی خراپەوداوێن پیسی لە یوسف دوور بخەینەوە، چونکە ئەو یەکێکە لەو بەندانەی کە بە دڵسۆزی خوا ئەپەرستێ.

خوای گەورە هەواڵمان ئەداتێ کە ئەو بۆیە خراپەو داوین پیسی لە یوسف (د.خ) دا دا چونکە بە دڵسۆزیوبێ ڕیا خوای ئەپەرست، کەواتە ئەگەر دڵ یەکلا ببێتەوە و کردەوەکان تەنها بۆ خودا ئەنجام بدات ئەوە شەیدا بوون بە وێنە بە سەریدا زاڵ نابێت، وە شەیدای وێنەکان تەنها بە سەر ئەو دڵانەدا زاڵ ئەبێت کە لە یادی خوادا بەتاڵن، وەك وتراوە:-

اتانی هواها قبل ان اعرف الهوى فصادف قلبا خالیا فتمكنا.

واتە: حەزو خۆشەویستی ئەو گەیشت پێم پێش ئەوەی حەزو ئارەزوو بناسم، وە ئەو حەزە توشی دڵێکی چۆڵ بوو، وە یەکسەر بە سەریدا زاڵ بوو.

با هەموو هۆشیارێك بزانێت کە هۆشیاری مرۆڤــــ پێویست ئەکەن کە بەرژەوەندیەکان بە دەست بهێنرێتو تەواو بکرێن، وەخراپە کاریەکان کەم بکەنەوە.

وە زانراویشە کە خۆشویستنی وێنەکان هیچ بەرژەوەندیەکی ئایینی تێدا نیە، بەڵکو خراپەی دنیاو دوارۆژی تێدایە، ئەو خراپەیەش چەندان ئەوەندەی ئەو بەرژەوەندیەیە کەوا گومان ئەبرێت تێیدا بێت، ئەمەش لە چەند ڕوویەکەوە:-

یەکەم:- سەرقاڵ بوون بە یادی دروست کراوەکانی خواوەو خوشویستنی لە جێی یادی خوای گەورە، وەلە یەك دڵیشدا ئەم دوو یادو خۆشەویستیە کۆ نابنەوە، بەڵکو ئەبێت یەکێکیان بە سەر ئەوی تریاندا زاڵ ببێت، لەو کاتەدا دەسەڵاتو زاڵ بوون بۆ ئەو دەبێت.

دووەم:- ئازاردانی دڵی بە هۆی خۆشەویستیەکەیەوە، چونکە بێگومان ئەگەر جگە لە خوا کەسێکی تری خۆش ویست هەر بەو خۆشەویستە سزا ئەدرێت، وەك وتراوە:-

فما في الارض اشقى من يحب وان وجد الهوى حلو المذاق

تراه باكيا في كل حين مخافة فراقه او اشتياق

فيبكي ان نأوا شوقا اليهم ويبكى ان دنوا خوف الفراق

فتسفن عينه عند الفراق و تسخن عينه عند التلاق.

واتە:- لە دنیادا لە خۆشەویستەکانی غەیری خودا بەدبەخت تر نیە، ئەگەر چی حەزو ئارەزووی هەست بە هەندێك شیرینی بکات، بەردەوامو لە هەموو کاتێکدا ئەیبینی ئەگریان، لە ترسی جیابوونەوەو تامەزرۆ بوون ، ئەگەر لە خۆشەویستەکەی نزیك بێتەوە لە خۆشیا ئەگریا، وەئەگەر لێشی جیابێتەوە هەر دەگریا، کەواتە چاوەکانی بەردەوام فرمێسك ئەرێژن لە کاتی جیابوونەوەو بە یەکگەیشتندا.

وە خۆشەویستی ئەگەر چی خاوەنەکەی ئازار ئەدات، بەڵام گەورەترین سزای دڵە.

سێیەم:- خۆشەویست دڵی دیلە لە دەستی خۆشەویستەکەیداو بە ئارەزووی خۆی یاری پێ ئەکات، بەڵام لە بەرمەستی هەست بەوە ناکات کە توشی دڵی بووە.

كعصفورة في كف الطفل يومها حياض الردى و الطفل يلهو و يلعب.

وەك پاساریەك لە دەستی منداڵێکدا بە ویستی خۆی یاری پێ دەکاتو ئازاری ئەدات، وە منداڵەکە بەم کارەی یاریو حەزی خۆی جێ بەجێ دەکات، کەواتە ژیانی خۆشەویست ژیانی دیلو کۆیلەیە.

چوارەم:-بەو کارەی سەرقاڵ ئەبێت لە بەرژەوەندیو کاروباری دنیاو دوارۆژی، هیچ شتێك هێندەی شەیدابوونی وێنەکان بەرژەوەندیەکانی دونیاو دوارۆژ لە دەست نادەن، بەرژەوەندیەکانی ئایین پەیوەستە بەوەوە کە دڵ سەرقاڵ ئەبێو پشت هەڵئەکات لە یادی خوا، شەیدابوونی وێنەکان گەورەترین شتێکە کە دڵ بشێوێنێتو پارچە پارچەی بکات. وە بەرژەوەندیەکانی دونیا، لە ڕاستیدا بە بەرژەوەندیەکانی ئاییندا هەڵواسراوە، وە لێرەوە هەر کەسێك بەرژەوەندی ئایینی لە دەست دابە دوایدا بەرژەوەندی دونیاشی لە دەست دەچێ، وتەکانی شیخ ابن القیم (رحمه الله) تەواو بوو.

وە ئەو شەیدا بوونەی (کە کچان ناوی ئەنێن سەرسام بوون) لە مەترسی جێگەدایە. شاعیر ئەڵێت:-

تفنى اللذاذة ممن نال صفوتها   من الحرام ويبقى الاثم والعار

تبقى عواقب السوء في مغبتها   لا مرحبا بسرور من بعده النار.

واته: ئەو کەسەی بگاتە لوتکەی حەرامەکان لەزەتو خۆشی لە دەست ئەدات، ئەوەی ئەمێنێتەوە تاوانو شورەیی‌یە، دوای ئەوە پاشماوەو پاشەڕۆژە خراپەکەی ئەمێنێتەوە، ئەو خۆشی‌یە بە خێر نەیەت کە ئاگر بە دوای خۆیدا ئەهێنێت.

شیخ ابن القیم(رحمه الله) ئەفەرموێ:-

هەندێ خۆشەویستی ئەبێ بە کوفر، وەك ئەوەی کە خۆشەویستەکەی ئەکات بە خوایەك خۆشی ئەوێت وەك ئەوەی کە خوای خۆش ئەوێت، ئەی چۆنە کە هەندێك جار خۆشەویستی خۆشەویستەکەی لە خۆشەویستی خوای گەورە لە دڵیدا گەورەترە.

ئەمەش جۆرە خۆشەویستی‌یەکە کە لێخۆش بوون بۆ خاوەنەکەی نی‌یە، وە ئەوە لە گەورەترین هاوبەشی داناناکانە بۆ خوای گەورە، وە خوای گەورەش لە هاوبەش پەیداکردن خۆش نابێت، بەڵکو بە تەنها بە تەوبەو گەڕانەوەیەکی وا خۆش دەبێت کە هەموو دوودڵی‌و تاوانەکان بسڕێتەوە.

وە نیشانەی ئەم خۆشەویستی‌یە بێباوەڕی‌یە ئەوەیە کە کەسەکە ڕازی‌بوونی خۆشەویستەکەی بخاتە سەرووی ڕەزامەندی خوای گەورەوە، وە ئەگەر مافی خۆشەویستەکەی‌و خوای گەورە تێك گیران، ئەوە مافی خۆشەویستەکەی پێش مافی خوای گەورە ئەخات وە ڕەزامەندی خۆشەویستەکەی پێش ڕەزامەندی خوای گەورە ئەخات، وە شتی بە نرخ بۆ خۆشەویستەکەی خەرج ئەکاتو شتی بێ بایەخ لە ڕێی خوادا خەرج ئەکات، وە ئەو توانایەی بە کاری ئەهێنێت بۆ ڕزامەندی خۆشەویستەکەی زیاترە لەوەی بۆ ڕازیکردنو ڕەزامەندی خوای گەورەخەرجی ئەکات، وە ئەگەر خوای پەرست لەو کاتانەدا ئەیپەرستێ کە لە خۆشەویستەکەی ئەمێنێتەوە، وە کارەکە توند تر ئەبێت، کاتێك کە ئەو کەسەی کە پێی سەرسام ئەبێت کەسێك بێت لە بێ بڕوایانو لە دین دەرچوان، دەرچوون لە دین بریتی‌یە لە بەربەرەکانی ئەوانەی‌کە لە ئاییندا بە پێویستی ناسراون.

وە هۆی سەرهەڵدانی ئەمانە چەند شتێکە:-

١/ چۆڵی دڵەکان لە خۆشەزیستی خواوپێغەمبەرەکەی(ص).

٢/ دڵسۆز نەبوون لە خۆشەویستی خواو پێغەمبەرەکەی (ص).

٣/ نەڕوانین بۆ سەرەنجامو کۆتایی کارەکان.

٤/ پەیوەست بوون بە وێنەوە.

٥/ نەڕوانینێکی ووردو ڕوون بەوەیکە لاو پەیوەستە پێوەی.

کچان و خۆشەویستی

چەند جوانە مرۆڤـ هەست بەگەرم بوونەوە بکات لە ساردترین ڕۆژەکانی زستان و بەجوانی بەهار لـە دڵـی پـاییزدا و بـەئاوازی ناسـك و خـەیاڵاوی لـەناو ناسـۆری ژیـان و ژاوەژاو و قورسـایی و خەمـەکانی ! چـەند خۆشـە خـۆت ببـینی لەسـەر دڵـی پیاوێـك وەك شـاژنێك سـەرەڕای ئـەوەی تـۆ

مرۆڤێکی ئاسایيت لەماڵ و ناو هاوڕێکانت ! چەند خۆشە گرنگی پێدانێکی تایبەتیت هەبێت سەرەڕای ئەوەی تۆ هیچ گرنگی پێدانێکت نییە لەنێوان کەس و کارو خزماندا ! چەند سازگارە کە ووتەی خۆش ببیستی کەچی دایك و باوك لەماڵدا تەنها کەم و کوڕیەکانت دەبینن.

چەند ئارام بەخشە هەرچی لە دڵ و دەرونتدایە بە ئاشکرایی باسی بکەیت و یەکێك هەبێت بە گرنگی پێدانەوە گوێت لێبگرێت! بەڵام کاتێك دایکت گوێت لێدەگرێت خەریکی چێشت لێنانە ، یا ماڵ ڕێك دەخات یا هەرشتێکی تر ، ئەمە ئەگەر هەر ئامادەبێت گوێت لێ بگرێت !

چ دڵ خۆشیەکە کە گوێت لەو ڕستانە دەبێت باسی شتە جوانەکانی تۆی تێدایە ، بەڵام لەولاوە لەدایك و باوکتەوە تەنها گوێت لە لۆمەکردن و ڕەخنەو هەڕەشە دەبێت ! بەڵام دەرفەتێك ئازیزەکەم ، ئایا کارەکان گرنگ کۆتاییەکەی نییە ؟ کەچ بەروبومێکی هەیە کۆی بکەیتەوە ؟! بۆچی بیرلەوە ناکەیتەوە کە پەیوەندیت بە خۆشەویستەوە بەراوورد بکەیت بە پەیوەندیت بە دایك و باوکتەوە ؟ بۆچی پرسیار ناکەیت ئامانجی خۆشەویستیت چیە ؟ ئامانجی دایك و باوکت چیە ؟ ئایا کامیان لەو دوولایەنە ئاواتی ئەوە دەخوازن کە تۆ سەربەرزبیت لە دونیاو قیامەتدا ؟! وەڵامەکە بۆ خۆت بەجێ دێڵم ..!!

ئایا ئێستا ڕێگەم پێدەدەیت بێ پێچ و پەنا قسەت لەگەڵدا بکەم ؟ بەڵێ خۆشەویستی شتێکی جوانە بەڵام مەخابن خوشکی خۆم زۆر بەپاکی درێژە ناکێشێ و بەختیاریەکەی هەرچەندە بەردەوام بێت زۆر درێژە ناکێشێت بەڵکو زۆرجار هەڵدەگەڕێتەوە و دەبێتە سزاو ئازارو پەشیمانی وبێ ئومێدی و هەستکردن بەچەوساوەیی و بێ نرخی .... خوای گەورە بتپارێزێ و سەلامەتت بکات .

بەڵام ژیر ئەو کەسەیە خۆی بپارێزێ و لێ ی پرسێ پێش ئەوەی کار لەکار بترازێ .. بەڵام ئەمەش ئەوە ناگەیەنێت کە خۆت لەخۆشەویستی پاك بپارێزی ، چونکە ئەوە مرۆڤی ئاسایی لە توانایدانیە لەبەرئەوەی خوای گەورە خۆشەویستی و هەست و سۆزی تیادا خولقاندوە .. ئەگەر سەرنجێکی گەردون بدەیت دەبینی بناغەکەی خۆشەویستیە ، ئەستێرەکان لە کۆمەڵەی خۆیان دانابڕێن ، چونکە بەردەوام لە دۆخی ڕاکێشاندان ، هەیڤ دوورناکەوێتەوە لە هەسارەکەی خۆی ، چونکە پەیوەستە پێوەی ، ئەمە لە درووستکراوە مەزنەکاندا .... خۆ ئەگەر بۆ شتە وورد و بچوکەکانیش بڕوانین دەبینین ناوکی گەردیلە جۆرە ڕاکێشانێکی تێدایە لەنێوان خۆی و ئەلیکترۆنەکانی کە بەدەوری خۆیدا ڕێکیان دەخات ..!! وە خوای گەورە خۆشەویستی کردووەتە ناونیشانی پەیوەندی خۆی و بەندە چاکەکانی ، ئەویش مرۆڤی باوەڕدارە کاتێك خوای گەورە

باسی ئەو بەندانە دەكات وەسفی پەیوەندیان دەكات بە پەروەردگارەوە هەروەك دەفەرموێت { (یحِبهم و یحبونه)سورةتي "المائدة" ئایەتی ٥٤}.

نەك هەر ئەمەو بەس بەڵكو خوای گەورە خۆشەویستی كردووەتە بناغەی باوەڕ بوون پێی ، بەڵگەش بۆ ئەوە پێغەمبەر دروودی خوای لەسەر بێت دەفەرموێت {لایؤمن أحدكم حتی أكون أحب إلیه من ولده و والده والناس أجمعین} واتە : "كەستان باوەڕتان نییە هەتاوەكو منی خۆشتر نەوێت لە منالّ و دایك و باوك و هەموو خەڵكی"

ئەوە حەزرەتی عومەری خوری خەتتاب خوالێی ڕازی بێت بە پێغەمبەری دەفەرمووێ تۆم لە هەموو شتێك خۆشتر دەوێت بەس لە خۆم نەبێت ... بەلاّم پێغەمبەر (د.خ) چی پێ فەرمووە؟؟ ووتی نەخێر عومەر ، دەبێ منت لە نەفسی خۆت خۆشتر بوێت ، كاتێك حەزرەتی عومەر پێی فەرموو سوێند بەخوا ئێسا لە خۆم زیاتر خۆشم ئەوێیت .. پێغەمبەر (د.خ) فەرمووی ئا ئێستا ئەی عومەر !! {بوخاری ڕێوایەتی كردووە }

خوشكی خۆم بڕوا بەوە مەكە كە دەڵێت ئایینی ئیسلام بێ بەشت دەكات لە خۆشەویستی سرووشتی و ڕێ پێدراو ، بەڵكو تۆ بڕوانە حالّی خۆشەویستان لە ئەستێرە پرشنگدارو كەسایەتیە دیارەكان ئەوەتا پێغەمبەرمان ئیبراهیم سەلامی خوای گەورەی لێبێت "سارە" خانی خێزانی زۆر خۆشدەویست ، تاوەكوو هەشتا سالّ لەگەڵیا ژیاو مندالّی نەبوو بەلاّم لەبەر خۆشەویستی ژنی تری نەهێنا بۆی ئەوەی هەستی بریندار نەكات ... سارە خانی خێزانی داوای لێكرد كە هاجرە خان بخوازێ تا لەسەر داوای ئەو هاجرە خانی خواست ... هەروەها ئەوەتا پێشەوامان پێغەمبەر (د.خ) خۆشەویستی خۆی بۆ عائیشەی خێزانی ناشارێتەوە كاتێك عەمری كوڕی عاس لە جەنگی (ذات السلاسل) دا بەسەركەوتوویی گەڕایەوە لێی پرسی ئەی پێغەمبەری خودا كێ لات زۆر خۆشەویستە ؟؟ گومانی وابوو كە خۆی بێت بەلاّم پێشەوا (د.خ) لەبەردەم خەڵكی پێی فەرموو "عائیشە" ! عەمر فەرمووی من پرسیاری پیاوانت لێدەكەم ؟ پێغەمبەر فەرمووی باوكی عائیشە !! ئایا خوشكی خۆم بینیت ئەو پاكانەی كە خۆشەویستیەكەیان ڕاستەقینەیە باكیان لەوە نیە لە ڕووی خەڵكیدا باسی بكەن ، بەلاّم ئەوانەی خۆشەویستیەكەیان لەپێناو ئارەزووبازی و حەزی ئاژەلاّنەیە و ئەیانەوێت ناموسی ئافرەتی موسڵمان لەكەدار بكەن ئەیانەوێت كارەكانیان بە نهێنی بێت و دووربێت لەخەڵك ، وەك خوای گەورە دەفەرموێت "یستخفون من الناس" خۆشتر ئەوەیە خۆشەویستی پێغەمبەر (د.خ) بۆ عائشە ببووە كارێك جێ نشینەكان و گەورە هاوەلاّن بەهەند وەریان دەگرت .

ئەوەتا هاوەڵان چاوەڕوانی ڕۆژی عائیشە دەکەن بۆ ئەوەی دیاری بۆ پێغەمبەری خوا بەرن تاوەکوو هاوار لە خێزانەکانی تری پێغەمبەر بەرزبووەوە ، ئەوەتا عومەری کوڕی خەتتاب ڕەزای خوای لێبێت کە بەناوبانگ بوو لەتوندی دا ڕەچاوی ئەو خۆشەویستیەی پێغەمبەری خودای دەکرد بۆ هەریەك لە خێزانەکانی پێغەمبەر (د.خ) دە هەزاری دەبڕیەوە بۆ عائیشە دووهەزاری زیاترکرد !! کاتێك پرسیاریان لێکرد هۆی چیە ؟ فەرمووی ئەوە خۆشەویستی پێغەمبەری خودایە

ئەوەتا مەسروق کە یەکێکە لە زانا پایە بەرزەکانی فەرمووده ئەگەر فەرموودەیەکی لە عائیشە ڕەزای خوای لێ بیت بگێڕایەتەوە دەیفەرموو " لە (صديقه) کچی (صديق) خۆشەویستی پێغەمبەری خوداوەیە .

هەروەها ئەو هەڵوێستە بهێنە بەرچاوی خۆت کاتێك عائیشە ڕەزای خوای لێ بێت دەربارەی خەدیجە ڕەزای خوای لێ بێت غییرەیەك دەنوێنێ ، پێغەمبەر (د.خ) دەفەرموێت " إني قد رزقت حبها " ... بەم شێوەیە بە سادەیی و بەڕوونی پەیامبەر ووشەکانی دەفەرموو وە دەشیزانی کە ئەو ووتانە بلاّو دەبێتەوە لەناو خەلکیدا تاوەکوو ڕۆژی دوایی ... هەروەها لە ئیبن عەبباس دەگێڕنەوە کە پیاوێك هاتەلای پەیامبەر (د.خ) ووتی کچێکی بێ باوکمان لایە ، دوو کەس داخوازی کردووە یەکێکیان دەوڵەمەند و ئەوی تریان هەژارە .. پێغەمبەر فەرمووی خۆی حەز دەکات شوو بە کامیان بکات ؟ کابرا ووتی حەز دەکات شوو بەهەژارەکە بکات ... پێغەمبەر (د.خ) فەرمووی " دوو کەس حەزیان بۆ یەك بوو پێویستە بدرێنە یەکتری " لم يرى للمتاحبين الا النكاح" حديث حسن ، رواه ابن الماجه والحاكم .

پێغەمبەر توڕە نەبوو لەو پیاوەی کە پرسیار دەکات کە ئەو دووکەسە حەزیان بۆ یەکتری هەیە و دڵیان سۆزی بۆ یەکتر دەوروژێ ، بەڵکو فەرمووی چاکترین شت بۆ دوو کەس کە یەکتریان دەوێت هاوکارییانە لەسەر ژن هێنان و شووکردنیان ، هەروەها ئەمە چیرۆکی (مغيث و بريرة) کە هەردووکیان هاوسەری یەکتری بوون و پێشتر هەردووکیان کۆیلە بوون ، بەریرە داوای جیابوونەوەی لە (مغيث) کرد جیابووەوە بەلاّم (مغيث) هەرخۆشی دەویست و دڵی بۆی دەسووتا و لە ڕێگاوبانەکان هەر بەدواوەی بوو ...فرمێسك بەڕوومەتەکانی دەهاتەخوارەوە و داوای لێ دەکرد و دەپاڕایەوە کە بگەڕێتەوە بۆلای بەلاّم بەریرە ڕازی نەبوو .... پێغەمبەری خودا بۆ ئەمە دڵی نەرم بوو چوو بۆلای بەریرە و فەرمووی ئەگەر بگەڕایتایەتەوە بۆلای (مغيث) چونکە ئەو باوکی منالّەکانتە ... بەریرە گوتی فەرمانم پێ دەکەیت؟ پێغەمبەر (د.خ) فەرمووی " بەڵکو من تکای بۆ دەکەم " بەریرە گوتی من پێویستم بە (مغيث) نیە. دەبینی کچی خۆم چۆن پێغەمبەری خودا

گرنگی به خۆشەویستی پاك داوە سەرەڕای ئەو هەموو سەرقاڵی وخەمخۆریەی موسڵمانان و ئومەتی ئیسلامی کە کەوتبووە سەرشانی ...

ئەبینی کچی خۆم هەقی داوە بە دووکەس کە یەکیان خۆش دەوێت بۆیەك بن ، با باری ئابووری کوڕەکەش باش نەبێت ، ئەبینی کچی خۆم چۆن هەقی داوە بە ژن کە ئەوەی دڵی ئارەزوی ئەکات هەڵی بژێرێ ... بینیت چۆن دڵی نەرم بوو بۆ (مغیث) ، بەڵام ژ نەکەی ناچار نەکرد کە هەر بگەڕێتەوە .. هەروەها سەیری هاوەڵان بکە ڕەزای خودایان لێ بێت چۆن شارەزای هەڵوێستی پێغەمبەر (د.خ) بوون بۆ خۆشەویستی و هەوڵدان و بۆ بەیەك گەیشتنی دوو خۆشەویست ، ئەوانیش هەوڵی زیندووکردنەوەی سوننەتەکەیان دەدا و لەسەری دەڕۆیشتن .

دەگێڕنەوە ئەبوبەکر لە شەواندا بەناو شاردا دەسوڕایەوە بۆ بەئاگابوون لە حاڵی موسڵمانان ، گوێی لێ بوو کچێك گۆرانی بۆخۆشەویستی دەوت و دابڕانی خۆی دەلاوانەوە و باسی ئازاری دڵی خۆی دەکرد ، ئەبوبەکر لە دەرگای دا و داوای لێکرد پێی بڵێ ، ئەویش بۆی باس کرد بەڵام کچەکە کۆیلە بوو ، ئەبوبەکر ئازادی کردوو دای بەوکەسەی خۆشی دەویست و ئەویش کچەکەی خۆش دەویست !! ئەوە جێنشینی پێغەمبەرە (د.خ) کە نزیکبوونەوە لە خودای گەورە لەوەشدا دەبینێت کە دوو خۆشەویستی حەلاڵ خواز بەیەك بگەیەنێ ، چونکە گرنگی دان بە ئومەت ئەوەیە دڵ و برینەکانیان چارەسەر بکات، وە لێوەی فێردەبین چۆن بەسۆزو زەردەخەنە بین و خۆشەویستی دەربڕین نەك لەناوی بەرین وە ئاگامان لە هەستە جوانەکان بێت نەك بیان خنکێنین ....

هەروەها عومەری کوڕی خەتتاب کە بە توونەدی بەناوبانگە ئەو ووتەیەی لێبیستراوە کە دەیفەرموو " ئەگەر عوروە و عەفراو لەسەردەمی مندا بوونایە بەیەکیانم دەگەیاند " عوروە و عەفراو دوو خۆشەویستی یەکتربوون لەسەردەمی نەفامیدا و جیابوونەوە و بۆ یەك نەبوون ئەو عومەرەی شەیتان نەیدەتوانی لەڕێیدا بوەستێ دڵی نەرم دەبێت بۆ دوو خۆشەویست و چارەسەریان بۆ دادەنێت بە دەرمانی پێغەمبەری خودا (د.خ) ئەویش پێکهێنانی خێزانە .... هەتا خێزانەکانی باسی دەکەن ئەڵێن کاتێك دەهاتە ژوورەوە دەبووە مناڵێکی بچوك ئەوەندە دڵ نەرم ونیان دەبوو هەڵس و کەوتی لەگەڵ خێزان و مناڵەکانی دەکرد .

هەروەها ئیمامی عومەر شەوانە پاسەوانی شاری دەکرد ، شەوێك گوێی لە ژنێك بوو لەکاتی پاسەوانیدا بەدەنگێکی غەمبار ئەمەی دەگووت :

تطـــاول هـــذا الليـــل وأزور جانبـــه
ولـــيس إلى جـــنبي خليـــل الاعبـــه
فـــوالله لـــولا الله لاشـــئ غـــيره
لزعـــزع مـــن هـــذا الســـرير جوانبـــه
مخافـــة ربـــي والحيـــاة يكفـــيني
وأكـــرم بعلـــي أن تنـــال مراكبـــه

ئیمامی عومەر بەپەلە پاسەوانی بەجێ هێشت و چوو پرسیای ئەو ژنەی کرد و ووتیان ئەوە ژنی فلاّن کەسەو پیاوەکەی لەڕێی خوادا جیهاد دەکات ، ئیمامی عومەر ژنێکی نارد لای بێت و ناردی بەدوای مێردەکەیدا و گەڕانیەوە بۆ ماڵەوە و دواتر چوو بۆلای حەفسەی کچی خۆی کە دایکی ئیماندااران بوو پێی فەرموو کچی خۆم: ژن چەند ئارام دەگرێت کە پیاوەکەی لێی دووربێت؟ حەفسەخان فەرمووی: پاك و بێگەردی بۆ خوای گەورە تۆ پۆسیار لەمن دەکەی لەو بارەیەوە ، ئەویش فەرمووی : ئەگەر بۆ کاروباری مسوڵمانان نەبوایە پرسیارم لێت نەدەکرد . لەوەلاّمدا فەرمووی چوار مانگ ، لە دوای ئەمەوە حەزرەتی عومەر چوار مانگی دیاری کرد بۆ موجاهیدەکان کە مانگێ بۆ ڕێگاو بان و سێ مانگیش بۆ مانەوە

لەوەش سەیرتر ئەبینین گەورە هاوەڵان چیرۆکی خۆشەویستی یان هەبووە ئەوەتا عەبدوڵای کوڕی عومەر ئەو پیاوە چاکە لەخواترسە کەنیزەکێکی خۆی خۆش دەویست ڕۆژێك کەنیزەکەکە بەڕێدا دەڕۆیشت بەدەما کەوت عەبدوڵای کوڕی عومەر یەکسەر هەڵی سانەوە و تۆزی دەم و چاوی سڕی بە دەستی خۆی و فەرمووی (گیان و دەروونم بەقوربانت بێت ، دواتر لێی جیابۆوە و زۆر غەمبار بوو بۆی، هەر کاتێ بەیادی بهاتایەتەوە هۆنراوەی بۆی دەوت و خۆی بە کەمتەرخەم دەزانی لە ئاستی خۆشەویستەکەی و گوێی بەوەنەدەدا بە ئاشکرا ڕازی دڵەباوەڕدارەکەی خۆی باس بکات !

ئەم تێڕوانینە جوانە بۆ خۆشەویستی وای لە (ئەبوو سائیبی مەخزوومی) کردبوو دەستی دەگرتە دیواری کەعبەوەو دەیفەرموو خوایە گیان ڕەحم بە خۆشەویستان بکەیت و دڵیان بپارێزیت و دڵی خۆشەویستەکانیان بۆ بە سۆز بکەیت .

سەیرکە ئەم زانا پایە بەرزە تا چ ڕادەیەك هەڵوێستی هەیە بۆ ئەم جۆرە کەسانە و دەپارێتەوە بۆیان و تانەوو تەشەریان لێ نادات و نەفرەتیان لێ ناکات ، بەڵکو بەختیاری ڕاستەقینەیان لەوەدا دەبینێتەوە کە بۆ یەك بن ..

لێرەدا چەند پرسارێك دێتە مێشكداو ڕێم بدە وەڵامت بدەمەوە ئەی خوشكی خۆم

پ /ئەی بۆچی خۆشەویستی بە شتێكی ناشرین ناودەبرێت ؟

و /هەموو جۆرە خۆشەویستیەكان بە تاوان و ناشرین ناونابرێت ، بەڵكو بەس ئەوانە بە تاوان ناو دەبرێن كە لە تاریكیدا دروست دەبن و لەوێ بەردەوام دەبن و ئەوەش بزانە ئەوەی لە تاریكیدا دروست دەبێت لە تاریكیەكی توندتردا دەخنكێ !

پ / ئەوە چ گرفتێكە ؟ ئەوە پەیوەندیەكی تایبەتی خۆمە و مافی خۆمە پارێزگاری لە تایبەتیەكانی خۆم بكەم .

و / بەڵێ ڕاستە ئەوە كاری تایبەتی خۆتە ، دەتوانی پارێزگاری لێ بكەیت بەمەرجێ سنوری ڕێگەی پێدراوی شەرع نەبەزێنیت .

پ / سنوری شەرع چی یە ؟؟

و / بەبێ ئاگای دایك و باوك و كەس وكارت پەیوەندی و یەك بینین مەكە لە گەڵ خۆشەویستیەكەتدا ، ئەوە خیانەت و بێ فەرمانی دایك وباوكە و هەرگیز بەتەنها چاوت پێی نەكەوێت چونكە پەنا بەخوا شەیتان دەبیتەسێیەمتان

پ / باشە چی ڕوودەدات ئەگەر من ئەو سنورەم بەزاند ؟

و / زۆر شت ڕوودەدات، خوا بتپارێزێت، ئەو چیرۆكانەی كە ڕووداوی ڕاستەقینەن لە بەردەستت وەڵامێكی ڕوونن بۆت.

گرنگترین ئەو زیانانەش ئەمانەن:-

١. ڕێزوحورمەتت بۆخۆت نامێنێت و بەتێپەڕبوونی كات وای لێدێت بێز لەخۆت دەكەیتەوە.

٢. ڕێزت لای هاوەڵە پیسەكەت بەتەواوی نامێنێت بەڵام بەئاشكرا پێت ناڵێت چونكە ئەیەوێت لێی دوورنەكەویتەوە تاكوو بۆ ئارەزووبازی بەكارت بهێنێت .

٣. ڕێزی كەس وكاری كوڕەكەت لەدەست دەچێت ئەگەر لەئاییندەدا بۆ یەكیش ببن هەرچەندە بۆ یەك بونیش زۆر دوورە .

٤. تووڕەیی خوای گەورە درووست دەبێت یان ئەوەتا ماوەیەك مۆڵەتت دەدات تاوەكوو بگەڕێیتەوە و تۆبە بكەیت یان ئەوەتا سزایەكی بەپەلەت بۆ دەنێرێت یان ئەوەتا لێت

دەگەڕێ بۆخۆت لەگەڵ نەفس و شەیتاندا بیت پاشان لە ڕۆژی دواییدا لێپرسینەوەت لەگەڵ دەکات !!

٥. ژیانت شێوەی دڵەڕاوکێ و خەفەت و ترس و پەژارە دەگرێتەخۆی و دەترسی ئەم پەیوەندیە ئاشکرابێت یان خۆشەویستەکەت تێك بچێت لەگەڵتاو سەرئەنجامەکەی کارێکی زۆر ناخۆش دەبێت ، بۆیە لەسەرئەنجامی ئەمەوە حەزت لە دوورەپەرێزی و دوور کەوتنەوەیە تەنانەت لە دایك و باوکت .

٦. وای لێدێت وەك یاری خلیسکێنەی منالأنت لێ دێت کە دەست پێکردنی ئاسانە بەلأم وەستاندنەوەی زۆر قورسە هەتا نەگاتە سەر ئەنجامە ناخۆشەکەی .

٧. ئابڕووت لە مەترسیدایە، لەژێر بەزەیی گورگێك کە بەزەیی بەهیچدا نایەتەوە ، هەتا ئەگەر شووبکەیت بە کەسێکی تر ئەو ئەیەوێت ئارەزوبازیت لەگەڵ بکات ، چونکە گەنجان شانازی بەو کارەوە دەکەن لەناو یەکتردا کچان بۆخۆیان قۆرخ بکەن ، ئایا کچێکی داوێن پاك و بەڕێزی وەکوو تۆ ڕازی دەبێت ئەو ناوبانگە خراپەی هەبێت ؟؟ .

٨. خۆشەویستیەکەت هەمووی مەترسیدارە چونکە مەبەستی درۆکردنە لەگەڵت، تەنها بۆ کات بەسەربردنەو ئارەزوی خۆی بەدەست بێنێت و کاتی خۆی بەسەربەرێت وەیان سزات بدات بەهۆی کەسێکی تر کەقۆڵی ئەوی بڕیوە ! ئەگەر ئەو ڕازی نابێت ئەمە لەگەڵ دایك و خوشکیدا بکرێت ئەی بۆچی خۆی ڕازی دەبێت ئەوە لەگەڵ تۆدا بکات ؟یان بۆچی تۆ ڕازی دەبیت بەوە؟!

٩. هەتا ئەگەر داوێن پیسیشی لەگەڵ نەکەی ئەگەری هێنانی تۆ زۆر لاوازە ، ئەزانی بۆ ؟؟ چونکە بیر لەوە دەکاتەوە چۆن تۆ خیانەتت لە دایك و باوکت کردووە وە متمانەی ئەوانت بەهەند وەرنەگرتووە و درۆت لەگەڵیان کردووە ، وە ئەوەشی لەبیر ناچێت چۆن تۆ بەنهێنی لەگەڵیدا ژووانت کردووە لەبەرئەوە متمانەی پێت نابێت وە هەرگیز باوەڕت پێناکات، هەتا ئەگەر بۆیەکیش بوون هەر مایەی متمانەی ئەونیت ... ئەوکاتە ژیانت دەبێتە دۆزەخێك و ئەو ژینەی تۆ خەونت پێوە دەبینی پڕ دەبێت لە گومان و گرفت کە هەرگیز کۆتایی نایەت ... ئەگەر سەیری ڕێژەی جیابوونەوە بکەین لەنێوان ئەوانەی دوای پەیوەندی نهێنی بۆ یەك دەبن زۆر بەرزە !! ئامارێك لە زانکۆی قاهیرەدا کراوە دەرکەوتووە ٨٨٪ ئەوانەی بەنهێنی پەیوەندیان هەبووە، دوای گواستنەوە جیابوونەتەوە! پ/ ئایا ڕێگای دەربازبوون چی یە؟! ڕێگای دەربازبوون ئەوەیە پەیوەندیت لەگەڵیدا بووەستێنیت و پشت بەخوا ببەستیت و داوای لێبکەیت یارمەتیت بدات و نهێنیت بۆ

بپۆشێت ... زۆر ئاگاداربە ئەگەر لەسەرەتای ڕێگای ئەوا گوێ لەوەی شەوقی بگرە کە دەڵێت : تەماشاکردن ... زەردەخەنە ... سلاّوکردن ... قسەکردن ... دانانی کات (موعد) .. بەیەك گەیشتن.

کارەکە لەتەماشاکردنێکەوە دەست پێدەکات ... ئەگەر سەیری کەست نەکردوو و ئەوانەی سەیرت دەکەن و هەوڵی نزیك بوونەوە دەدەن فەرامۆشیان بکەیت و هیچ نرخێکیان بۆ دانەنێیت ئەوکاتە دەرباز دەبیت ... ئەگەر زانی تۆ لەسەر هەڵوێستی خۆت بەردەوامی و ڕیگای ڕاستت گرتووە ئەوکاتە بەدوا یەکێکی تردا دەگەڕێت بۆ ئارەزووەکانی خۆی وە ئەگەر هاتوو بەڕاستی تۆی خۆش بوویێت ئەوکاتە زیاتر ڕێزی بۆت دەبێت کە تۆ خاوەن ئاکاری جوانی ئەوکات هەڵتدەبژێرێت بۆ دڵی خۆی و بوون بە خێزان و دایکی مندالّەکانی لە ئاییندەدا .

ئەگەر لەسەرەتای گەنجێتیدا بوون و کاتی هاوسەرگیریتان دوور بوو ئەوکاتە باکەس وکار قسەی تێدابکەن و ڕێگای بۆ یەك بوون لە ئایندەدا دیاری بکەن و ئەو ئامانجە پیرۆزە جێ بەجێ بکەن و خۆڕاگربن ، ئەوکاتە لەیەکتری تێدەگەن لەڕێی خوشك ودایکەوە و دڵنیا دەبن لەیەکتری ، ئەوەش بزانە ئەگەر بەم ڕێگاڕاستەدا ڕۆیشتی ئەوە خوای گەورە لەگەڵتدا دەبێت و بەرەکەت بەرەکەت دەخاتە هەنگاوەکانتەوە ، هەرکەسێکیش خودا لەگەڵی بێت کەس ناتوانێت تووشی بکات و هەرکەسێ خودا لەگەڵیدا نەبێت کێ یارمەتی دەدات ؟؟ ئەگەر هاتوو داوای هاتنە پێشەوەت لێکردو بەهانەی جۆراوجۆری هێنایەوە و درۆی لەگەڵتداکرد ئەوە بزانە شایەنی ڕێزی تۆ نییە و پێویست بەوە ناکات گرنگی پێ بدەیت و ڕێزی لێبگریت و هەرگیز بەتەمای ئەوە مەبە لە ئاییندەدا تۆ بهێنیت ، ئایا چۆن چاوەڕێن خوای گەورە یارمەتیتان بدات لەکاتێکدا ئێوە سەرپێچی فەرمانەکانی دەکەت ؟؟

خوشکی خۆم زۆر وریابە لەوەی پێت بڵێت من پێویستم بە تۆیە و بەبێ تۆ ناتوانم بژیم !! ئەم جۆرە قسانە کە گەنجان کچی داماوی پێ هەڵدەخەڵەتێنن ئەم قسانە هەمووی درۆیە، نەمانبینیوە کەس بەبێ کەسێکی تر ژیان لە دەست بدات هەروەها هەریەکەمان ڕۆژی دوایی بە تەنهاین و کەسیش تاوانی کەسی تر هەڵناگرێت،ئایا ڕازیە لە ڕۆژی دوایدا هەندێ لە تاوان و گوناهەکانت هەلگری؟!

پ/ باشە ئەگەر هاتوو دایکم ڕێگەی پێنەدام لەم بارەیەوە قسەی لەگەڵدا بکەم و ئامادە نەبوو لەم ڕووەوە قسەم لەگەڵ بکات؟

و / لەو کاتەدا ئەگەر زۆر هەوڵیدا پێی ڕابگەیەنە کە تۆ چاوەڕێی ئەوە دەکەیت کە بێتە داخوازیت و داوا لەکەس و کارت بکات و دڵنیا بێت لێت بەبێ ئەوەی خوای گەورە لە خۆتان

بڕەنجێنن و هەردەم لە خوای گەورە بپاڕێرەوە کە کاری بۆ ئاسان بکات و بەیەکتان بگەیەنێت ، وە ئەو پەیمانەی خوای گەورەت لە بیرنەچێت کە دەفەرموێت " ومن يتق الله يجعل له مخرجا ويرزقه من حيث لايحتسب " " ومن أوفى بعهده من الله " ..... کچی ژیرو دانا باوەڕی بە خۆشەویستی نییە لە پێناو خۆشەویستی ، بەڵکو باوەڕی بە خۆشەویستی هەیە وەك پێشەکیەك بۆ شووکردن و هاوسەرگیرییەکی ئاسودەو بەختیار.

پ/ چۆن من ئارام بگرم لەم ماوەیەدا ؟

و/ (١) پەنابردن بۆلای خوای گەورەو داوای یارمەتی لێکردن و ئارامگرتن چونکە خوای گەورە چاکترین فریاد ڕەسە، وە داوای لێ بکە کە پاك بیت وەك (مریم) سەلامی خوای لەسەر بێت چونکە حەزرەتی (مریم) پاك بوو وە داوای لێ بکە خۆشەویستەکەت بپارێزێ وەك چۆن حەزرەتی یوسفی پاراست، وە خودا توانای بەسەر هەموو شتێکدا هەیە .

(٢) یادکردنەوەی ئەو هەڵوێستە مەزنەی حەزرەتی یوسف سەلامی خوای لێ بێت " قال رب السجن أحب إلي مما يدعونني إليه وإلا تصرف عني كيدهن أصبُ إليهن وأكن من الجاهلين " وە ئەنجامەکەی ئەوەبوو " فأستجاب لهُ ربهُ فصرَفَ عَنهُ كَيدَهُن إنهُ هوَ السميع العَليم " سورەتی یوسف (٣٢-٣٤) .

(٣) هاوڕێتی کردنی هاوەڵی دەم و داوێن پاك و خاوەن ڕەوشت و هاوکاری کردنی یەکتری لەسەر چاکەکردن .

(٤) دوورکەوتنەوە لە هاوڕێی خراپ چونکە هاوڕێتی کردنیان دەبێتە هۆی لەکەدار کردنی پلەوپایەی تۆ ئەوەش بزانە شەیتان دوو جۆرە ، شەیتانی جنۆکەکان وە شەیتانی ئادەمیزاد .

(٥) دوورکەوتنەوە بەپێی توانا لە گۆرانی، بەتایبەتی ئەوانەی باسی خۆشەویستی دەکەن چونکە ئامانجی ئەوانە تێکدانی بیروهۆشی تۆیە و ئەیەوێ ئارەزووەکانت بووروژێنی و بیخاتەگەڕ ، دەتوانی لەجێی ئەوانە گوێ لە سروودی ئایینی خۆش بگریت کە گیانی ئیمانی لەدڵی موسڵماندا چالاك دەکات.

(٦) بڕوانەکردن بەو درۆودەلەسانەی لە فیلمە کۆنەکان بلاّو دەکرێنەوە چونکە چیرۆکی خۆشەویستی تێدایە، هەرچەندە فیلمەکە کۆمیدی بێت یان نیشتمانی وانیشان دەدات کە جیهان قەتیس بووە لە خۆشەویستی و بەس وە ئێمە تەنها بۆ ئەم جۆرە خۆشەویستیە دروستکراوین .

ئەوەش بزانین لەو فیلمە کۆنانەدا ئەوانە دوای کۆمەڵێ پەیوەندی نادروست بۆ یەك دەبن بەلاّم لە فیلمە تازەکاندا پەرەدەسێنێت بۆ داوێن پیسی و مەی خواردنەوە و سەماکردن بە ڕووتی ...ئایا تا ئێستا فیلمێکت بینیوە باسی پاکو بێگەردی کچ و ئابڕووی بکات یان باسی بێگەردی بکات ؟؟؟ .

(٧) خوونەگرتن بەو چیرۆکانەی کە کچان فریو دەدەن و چیرۆکەکانیان لە نێوان خۆشەویستی ڕۆمانسی و داوێن پیسیدایە وە پڕوپاگەندەی بۆ دەکرێت و بلاّوی دەکەنەوە،هاو وێنەی زنجیرەی (عبیر)و(زهور).

(٨) بڕوا بەو چیرۆکانە مەکە کە باسی خۆشەویستی هونەرمەندە بەناوبانگەکان دەکەن وە لە گۆڤارە بێ نرخەکاندا بلاّویدەکەنەوە .... دەتوانی لە بری ئەوانە سود لەکتێبی چیرۆکی ئافرەتە چاکەخوازەکان وەربگرە لەوانە دایکانی ئیمانداران و ئافرەتانی هاوەڵی دکتۆرە (بنت الشاطئ) و ئەوانی تر ... یان گوێ بگریت لە کاسێتی (نساء خالدات) ی دکتۆر (طارق السویدان) یان زنجیرەکانی " نلقی ألأحبة " کەباسی دایکی ئیمانداران دەکات کە ووتاری بەڕێز (عمرو خالد)ە ، با نمونەی تۆ فاتیمەی کچی پێغەمبەر بێت (د.خ) وە عائیشەی و مەریەمی داوێن پاك بێت و نمونەی ئەوانەی وەك ئەوان بوون .

(٩) هەوڵبدە خۆت سەرقاڵ بکە بەشتی بەسوودەوە ، وەك وەرزش یان ڕۆشنبیری یان کاری دەستکرد یان هەر شتێکی تر کە بەسوود بێت لەگەڵ ئەوەشدا هەوڵبدە لە خوێندن سەرکەوتوبیت بەو نیازەی کچێکی موسڵمانی زیرەك و بەئاگاو بەهێزبیت وە چاکەکاربیت لەگەڵە دایك و باوکتدا، لێرەوە بەهۆی ئەوهەموو کارو تێکۆشانەی ئەنجامی دەدەی پلەو پاداشتی باشت بۆ بەدی دێت .

(١٠) وەك گوڵ مەبە نرخی هەرزان بێت و بەئاسانی دەست بیگاتێ و هەرکەسێ بیەوێ بیکاتەوە و کات بەسەریدا بڕوات سیس بێت بەڵکو وەك دوڕ وابە نرخی گرانەو بەئاسانی دەست ناکەوێت هەر کەسێ شایانی نەبێت نایگاتێ و بە تێپەڕبوونی کات نرخەکەی زیاد دەکات.

(١١) پەیوەندی بکە بەوانەی قورئان دەخوێنن تاوەکو تەجوید فێربیت و بەشداری ووتارو وانەی ئایینی بکە، لەو شوێنانە هاوڕێ و کەسانی چاك دەدۆزیتەوە و هاوکارت دەبن بۆ پەرستنی خوای گەورەو دۆزینەوەی ڕێگای ئاسودەیی بۆ دونیا و قیامەت .

(١٢) دەتوانی سوود لە ئەنتەرنێت وەربگریت بە تایبەت ئەوانەی تایبەتن بە ئافرەت لەو پێگەبەسودانە بۆ نموونە :

- http:/www.waha web.com
- http:\www.lahaonline.com
- http:/www.laki.com

- http:/www.my-vose.net
- http:/www.hawa aworld.net
- htt:/www.Uae4ever.com
- http:/vb.alwrood.com
- http:/fornm.fwaed.net
- http:/www.muslm.org

(١٣) بەپێی توانای خۆت یارمەتی خەڵکی بدە، نەزان فێرکە یارمەتی لاوازبدە دەست بهێنەسەر بێ باوکدا ، سەردانی نەخۆش بکە ، ئەوکاتە هەست بە خۆشی و ڕەزامەندی دەکەیت لە ناخەوە و هەست دەکەیت نرخی ڕاستەقینەت هەیە سەرەڕای ئەوەی کە چەند چاکەو پاداشتت بۆ دەنوسرێ ئەگەر مەبەستت بۆ خوای گەورە بێت

پ / ئەی دەروون فەرمان بەخراپە ئەکات؟!

و / بەڵێ وەك خوای گەورە لەسەر زمانی خێزانی عەزیز دەفەرموێت " وما أبرئ نفسي إن النفسَ لأمارةً بالسوا " بەلاًم ئەوەی لێ دەردەهێنێ " إلا من رحِم ربي " سورەتی یوسف ئایەتی (٥٣) ..... واتە دەرونم بێ تاوان ناکەم چونکە فەرمانم پێ دەکات بە خراپە، تەنها ئەوە نەبێ کە خوای گەورە ڕەحمی پێ دەکات ، جـــا لەبەر ئەوە پێویستە بەردەوام هەوڵ بدەیت لەگەڵ ناخی خۆتدا وە لە خوا بپاڕێیتەوە کە ڕەحمت پێ بکات وە مل کەچی فەرمانەکانی بیت، خوای گەورە خاوەنی هەموو شتێکە داوای لێ بکەو بڵێ " أللهم آت نفسي تقواها وزكها أنت خير من زكاها أنت وليها و مولاها أللهم يا مالك الملك مَلكني نفسي ولا تسلطها عليَ بذنوبي " واتە: خوایە گیان تەقوا ببەخشە بەدەرونم، پاکو پاکژی بکە، چونکە ئەوە هەر لەدەست تۆدێت، خوایە ئەی خاوەنی موڵکەکان دەرونم خۆڕاگرکەو بەهۆی تاوانەکانمەوە زاڵی مەکە بەسەرمدا .

پ / ئەی ئەگەر سەفەری دووری کردو هەواڵیم نەزانی ؟؟؟

و / تەنها وەلاًمم ئەوەیە کە(خوای گەورە کۆمان بکاتەوە و گەڕانەوەش هەر بۆلای ئەوە) ... ئەوەت لە بیرنەچێت کە باوکە ئادەم و دایکە حەوا کە دابەزینە سەر زەوی لەیەك بڕ بوون دواتر خوای گەورە لە عەرەفە بەیەکتری شادکردنەوە .... هەروەها حەزرەتی (یوسف) سەلامی خوای لێ بێت کاتێك لە باوکی بڕ بوو منالێ بوو هەتا نەیدەزانی شێوەی تەواوی باوکی چۆنە و شوێنی نەدەزانی بەلاًم دڵنیایی حەزرەتی یعقوب سەلامی خوای لێ بێت وای

کرد کە بڵێت " هل آمنك عيله إلا كما أمنتكم على أخيه من قبلُ فالله خيرٌ حافظاً وهو أرحم الراحمين " سورەتی (٦٤) .... واتە خوای گەورە چاکترین پارێزەرە کوڕەکەم (یوسف) دەپارێزێ و ڕەحم بە لاوازی و پیریم دەکات و دەزانێ چەند سۆزم هەیە بۆ کوڕەکەم داوام لە خوای گەورە ئەوەیە بیگێڕێتەوە بۆم و کۆمان بکاتەوە، وە خوای گەورە بەسۆزومیهرەبانە .

پ / ئەی دوای ئەوە ؟؟

کاتێك ئەوکاتە دێت کە خوای گەورە دیاریکردووە، شوو دەکەیت بەو کەسەی خۆشت ویستووە و ڕێزی لێ گرتوی وە ڕێزت لێی گرتووی ومتمانەتان بەیەك بووە و مەبەستان ڕەزامەندی خوای گەورە بووە وە بەشەرم و داوێن پاك و بێگەرد بوون، ئەوکاتە بیربکەرەوە کە کاتێك بۆ یەك دەبوون دەبێ ژیانتان چۆن بێت؟! .... بڕوابکە تام و چێژی ئەو بەرهەمەی کە چاندت و هەوڵتدا لەپێناوی و گرنگیت پێدا و ئارامت گرت لەسەری بۆ ئەوەی گەشە بکات و دواتر دڵ خۆش بوویت بە دروێنەی بەرهەمەکەی زۆر لەوە شیرین وچاکترە لەوەی کە دەیچنیەوە، یان دەچیتە ماڵ و حاڵت .... ئەگەر خوانەخواستە بۆ یەك نەبوون بە هەر هۆکارێك بوو ئەوە بزانە خوای گەورە توشی خێرت دەکات، ئەو دەزانێ چی چاکە بۆت و خۆشی دەوێی و پارێزگاریت دەکات زۆر لەوەی کە خۆت هەوڵی بۆ دەدەی .... چونکە بەدەستی خۆی دروستی کردووی تۆش دروستکراوی ئەوی لە چاکە زیاتر هیچی تری بۆت ناوێت ... خوای گەورە بەسۆزو میهرەبانە..بەخشندەیە..لێ بووردەیە..دادپەروەرە..بەبەزەییە..داناوزانایە و چاکەکارە، لێی بپاڕێرەوە و بڵێ "أللهم خَير لي وأخترَ لي ، فإنك لاتختار إلا الخير" واتە: خوایە گیان خۆت بۆم هەڵبژێرە، چونکە باش نەبێ بۆم هەڵنابژێری .

ئەوەت لە بیر نەچێت کە (أم سلمه) چیکرد تۆش وابکەیت (ام سلمه) کاتێك مێردەکەی مرد زۆر غەمبارو دڵ تەنگ بوو بە مردنی پێیان ووت ووت بڵێ "إنا لِله وإنا إليه راجعون أللهم أجرني في مصيبتي وأخلف لي خيراً منها" ... کاتێك ئەوەی فەرموو نەی دەزانی کە چاکتر لە ئەبو سەلەمە هەیە کە شووی پێ بکات، کەچی دوای ئەوە شووی کرد بە پێشەوای مرۆڤایەتی موحەمەد (د.خ) ...

دوای ئەوەی شووت کرد شووبکە بەو کەسەی کە لە دین و ڕەوشتی ڕازیت چونکە ئەگەر خۆشتی بوویێت چاك دەبێت لەگەڵتدا، ئەگەر خۆشی نەوێیت ستەمت لێ ناکات، و ئەوەش بزانە دونیا شوێنی تاقیکردنەوەو کارکردنە نەوەك شوێنی مانەوەو نەمری ... خوای گەورە

له دواڕۆژدا به چاكترین شێوه شوێنت بۆپڕ دەكاتەوە كاتێك له (حۆریەكانی) بەهەشت جوانتر دەبیت به پەرستش و ترسانت له خوای گەورە و هەوڵدانت و بەرەنگار بوونەوەت لەگەڵ دەرونی خراپ و شەیتان ... ئەوەش بەدوور مەزانە له بەهەشت بەیەك بگەن لەگەڵ خۆشەویستەكەتدا كاتێك لەویٚ كەش لەباردەبێت بۆ هاوسەرگیریەكی بەختیار .... ئێستاش به خوای گەرورەت دەسپێرم، كه سپێردراوەكانی وون ناكات به ئومێدی بەیەك گەیشتن له بەهەشتدا "إن شاء الله تعالى" .

ستار ئەكادیمی

ئەو ئابرووبەرە ڕەوشتیەی نەتەوەكەمان تێیدا دەژی له ڕووی گیانی وسەربازیەوە.

پێناسەی ئەم بەرنامەیە.

ماوەیەك پێش ئێستا بەرنامەیەك دەركەوت كەناو دەبرا به تەلەفزیۆنی واقع ئەمەش دەقاودەق كۆپی كراوی بەرنامەیەكی فەڕەنسی بیٚ ئابڕووەو ناوی نراوە (ستار ئەكادیمی)و كەناڵی بەرەڵایی و بیٚ ڕەوشتی بلاْوی دەكاتەوە و "وكۆمەڵێك كوڕوكچی بیٚ ڕەوشت تێكەڵ بەیەكتر دەبن و بەدرۆ كەبریتیە له " "ئەكادیمی " LBCناویان لێناوە"ئەكادیمی"

ئەم بەرنامەیە پێشتر ئامادە ناکرێت، بەڵکو ڕاستەوخۆ پێشکەش دەکرێ و ڕوداوەکان بەدوای یەکدادێنێت بەپەخشی ڕاستەوخۆوە، بەتەواوی پشت دەبەستێت بە ووروژاندنی ئارەزووبازی و سۆزو جولاندنی بینەر، ئەمەش بەوەی پەخشەکە ئەوانە نیشان دەدات کەچۆن تێکەڵی یەکتر دەبن لە کوڕوکچ بەشێوەیەکی ناشەرعی، هیچ پاکیەکیان تێدا نیە وە کۆبونەوەکەیان لە یەکەمەوە تاکو کۆتایی تەنها بەرەلاًیی و بێ ڕەوشتیە و پچڕاندنی داب و نەریتە جوانەکان و ڕەوشتە ئیسلامیەکانە ، دواتر ژمارەی تەلەفۆنیان داناوە تاخەڵکی پەیوەندیان پێوەبکات و چاکترین ئەستێرەی جیهانی بێ ئابڕوویی و بێ ڕەوشتی دەست نیشان بکات و دەنگی بداتێ ... لە کاتێکدا ئیسلام و موسڵمانان لە هەموو شوێنەکانی سەر زەوی پارچە پارچە دەکرێن و ماڵ و سامانیان بەهەدەر دەبرێت و خوێنی موسڵمانان بەبێ هیچ نرخێك دەڕێژرێت و موسڵمانان دەچەوسێنرینەوە و لاواز دەکرێن و سووکایەتیان پێدەکرێت.... ئا لەم کاتەدا ڕوبەڕوی شکستێکی تر دەبنەوە کەفەڕەنسیەکان دایانهێناوەو ئەمانیش ئەم شکست و ڕەوشت نزمیە کۆپی دەکەن و بەشێوەی ڕاستەوخۆ پەخشی دەکەن و کۆمەڵێ کوڕوکچی گەنج دەبنە قوربانی کە پێشبڕکێیانە لەسەر خراپە کاری تاوەکو بزانن کامیان باشتر خوای گەورە توڕە دەکەن.

هەر کام لەوانە چاك سەما بکات ئەوە نمرەی بەرز بەدەست دەهێنێت و هەرکامیان چاکتر تێکەڵی کچەکانی هاوڕێی بێت ئەوە لەلایان براوەی یەکەمە، وە هەرکامیان بزانێ گۆرانی بڵێ و مۆسیقا بژەنێ و هەموو ئەو شتەبێ کەڵکانە بزانێ ئەوە یەکەمی سەر هەموویانە .

(ئامانجەکانی پشت ئەم بەرنامەیە)

یەکەم شت کە پێویستە بیزانین بریتیە لەوەی ئەم بەرنامانە هیچ پەیوەندیەکی بەوەوە نیە کە ئەستێرەی بەناوبانگ دروست بکات یاخود بەهرەکان بدۆزێتەوە ... نەخێر بەڵکو دوو ئامانجی سەرەکی هەیە لەلای ئەوانەی کە هەڵدەستن بە پێشکەشکردنی و بازاڕ گەرمکردنی ...

ئامانجی یەکەم : - بۆ ئامانجی یەکەم هیچ دەربڕینێك وەك قورئان ڕوونی ناکاتەوە، لەکورت و پوختترین دەربڕیندا، ئامانجی یەکەم بلاًوکردنەوەی داوێن پیسیە لەناو ئیماندااران .. وەك چۆن خوای گەورە دەفەرموێت " إن الذين يحبون أن تشيع الفاحشة في الذين آمنوا لهم عذاب أليم في الدنيا و الأخرة والله يعلم وأنتم لاتعلمون " سورةتي (نور) ئایەتی (١٩) .

ئەگەر مرۆڤ تەنها یەك گەردیلە لە مێشكی خۆی بخاتەكار دەزانێ كە ئەمانە ئامانجی سەرەكییان لەم بەرنامەیە بلاٌوكردنەوەی بەرەلاٌییە لەناو ئیمانداراندا و تێكدانی ئەو ئومەتەیە كە لەسەر بەرنامەو ڕێگای ڕاست ڕۆیشتووە ، ئەوە ڕوونترین بەلٌگەیە كە كەش و هەوایەكی تێكەلٌیان بۆ دروستكراوە و زۆر جەختی لەسەر دەكەنەوە و هانیان دەدەن و شەرم و دیواری نێوان كچ و كوڕ دەشكێنن و دواتر جلی سەیرو سەمەرە لەبەر كچان دەكەن و چاوپۆشی لەوە دەكەن كە لەشیان بەریەك بكەوێت وە باوەش بەیەكتریدا و ماچی یەكتری بكەن و سەیركردن و پێكەنین و شتی لەو جۆرە ، وە كەنالٌەكەش بەدرێژایی كات پەخشی دەكات ئەمەش هیچ گومانێك ناهێلٌێتەوە كە مەبەستیان بلاٌوكردنەوەی بەرەلاٌییە لەناو ئیمانداراندا، وە لێرەدا ئامانجی ئەم پرۆژەیە پوكانەوەی دەستكەوتە بەهاییەكانی خەلٌكە، كە گەنجە بەشداربووەكان چێژ وەردەگرن و خۆیان لەدەست دەدەن و بینەرانیش ئامانجی سەرەكین.

ئامانجی دووەم: - دەستكەوتی ماددی زۆر و خێرا بەكارێكی بێ ئەرك و ماندووبوون، هەرچەندە لای خوای گەورە زۆر لەسەریان دەكەوێت، بەتایبەت كاتێ لە بەردەم خودا دەوەستن، ئەو خوایەی نەهی كردووە لەوەی لەسەر زەوییدا خراپە بلاٌو بكرێتەوە، دوای ئەوەی چاكسازی تێدا كراوە و سزای ئەوانەی زۆر سەخت كردووە كە بانگەشەی گومڕایی دەكەن ... دەربارەی ئەوەی چۆن دەستەكەوتیان دەست دەكەوێت؟ ئەویش لەڕێی كردنەوەی هێلٌی تەلەفۆن لە هەر وولاٌتێكدا و دواتر داهاتی قسەكردندەكان دابەش دەكەن لەنێوان كەنالٌەكەو كۆمپانیای پەیوەندیەكان ... ئا بەم شێوەیە خاوەنی ئەم كەنالاٌنە ڕێگای هونەری دەدۆزنەوە بۆ پاككردنەوەو خالٌی كردنی گیرفانی جەماوەر ... ئەوانەی پەیوەندی دەكەن زۆر گێل و نەفامن پارەی خۆیان بە فیڕۆ دەدەن بۆ خزمەتی ئەو جۆرە كەنالاٌنە ، ئەمەش ڕاستی ئەوەمان بۆ دەردەخات كە ئەم كەنالاٌنە لایەنگری بۆ خۆیان پەیدادەكەن ئەوەیە لە هەموو ولاٌتاندا بۆ سەرخستنی بێ ئاگاو گێلەكان و بەدەستهێنانی زۆرترین ژمارە لە پەیوەندیكرن كەسنێكیان ڕاسپاردووە بۆهاندان بۆئەوەی بەهەموویانەوە قازانجێكی زۆری لێبكەن، ژمارەی پەیوەندی كردن لەیەك بەرنامەدا كە ئەویش بەرنامەی (ستار ئەكادیمی)ە بەم شێوەیەی لای خوارەوەبوو :

- سعودیە : (١١.٣٠٠.٠٠٠) یازدە ملیۆن و سێ سەد هەزار پەیوەندی .
- میسر : (٢٣.٧٥.٠٠٠) بیست و سێ ملیۆن و حەفتاو پێنج هەزار پەیوەندی .
- لوبنان : (١٨.٥٣٦.٠٠٠) هەژدە ملیۆن و پێنج سەد وسی وشەش هەزار پەیوەندی .
- كوەیت : (٣٠٠.٠٠٠) سێ سەد هەزار پەیوەندی .

- ئیمارات : (١.٢٢١.٠٠٠) یەك ملیۆن و دووسەد و بیست و یەك هەزار پەیوەندی .
- یەمەن : (٧.٠٠٠) حەوت هەزار پەیوەندی .
- سوریا : (١٦.٩٣٣.٠٠٠) شازدە ملیۆن و نۆسەدو سی وسێ هەزار پەیوندی .
- ئوردن : (٨.٧٨.٠٠٠) هەشت ملیۆن و حەفتاو هەشت هەزار پەیوەندی .

ئەگەر ژمارەی پەیوەندیەکان کۆبکەینەوە سەرجەمی دەکاتە زیاتر لە (٧٠.٠٠٠.٠٠٠) حەفتا ملیۆن پەیوەندی کەچی ژمارەی پەیوەندیەکان لە وولاْتانی عەرەب بۆ نارەزایی دژی بڕیاری ئەنجومەنی ئاسایش سەبارەت بە جەنگ دژی ئەفغانستانی موسڵمان لەو کاتەدا گەیشتە تەنها سێ ملیۆن پەیوەندی ، بەمەش دەردەکەوێت زیاتر لە (٧٠.٠٠٠.٠٠) حەفتا ملیۆن دەنگ بۆ بەرنامەی ستار ئەکادیمی دراوە لەناو موسڵمانان بۆ هاندان و هەڵبژاردنی ئەو گەنجە بێ ئابڕو و کچە دۆڕاوانە و داوای سەرکەوتنیان بۆ دەکەن کەچی سێ ملیۆن پەیوەندی هەبووە داوای ئەویان کردووە کە خوێنی موسڵمانان لە ئەفغانستان نەڕێژرێت .

مەترسیەکانی ئەم جۆرە بەرنامانە

یەکەم : ئەم کەناڵە ئاسمانیانە ماڵەکانیان داگیرکردووە و ئەم جۆرە بەرنامانە لە هەردوو ڕەگەز بینەریان بۆ پەیدابووە ... پێویستە لێی ئاگاداربین چونکە بووەتە قسەو باسی زۆرێك لە کوڕوکچە گەنجەکان .

دووەم : ئەم بەرنامانە کاری نەهێشتنی ڕەوشت و ئاکارە جوانەکانە لە ناخی کوڕوکچدا و چەمکە ڕاستیەکان دەڕوخێنێ و پەردەوشەرمی نێوان ژن وپیاو ناهێڵێت و پەیامێکی ئامانجداری لە پشتەوەیە کە ئامانجی پەرەپێدانی تێکەڵ کردنی هەردوو ڕەگەزە .... دەیەوێت ئەوە دروست بکات کە پەیوەندی هەردوو ڕەگەز شتێکی ئاساییە و مەسەلەی دوور لەیەکتری گرتن و هەستیار وەرگرتنی ئەو کارە شتێکە هیچ ڕاست نییە ، بۆیە ئەوەندە گەنجان ڕادەهێنن لەسەر ئەم مەسەلەیە و ئەوانیش تەماشای دەکەن تاکو دەبێتە شتێکی ئاسایی لەلایان، دواتر کەمەکەمە بینەر فێری بینینی شتی حەرام دەبێت بەم شێوەیە سات بەسات ئالودەی ئەم کارە دەبن و تاوەکوو ئەم ڕێگاپڕوپوچە وایان لێ دەکات لەناخی خۆیاندا بڵێن : ئەوەتا ئەوانە بە بەرچاوی هەموو خەڵکیەوە ماچی یەکتری دەکەن و سەمادەکەن و باوەش بەیەکتریدا دەکەن و بەیەکەوە دەبن و خەڵکی گوێیان لێ دەگرن و دەیان بینن و ڕاستەخۆ لە کەناڵەکە بلاْودەکرێنەوە لەگەڵ ئەوەشدا خەڵکی دەنگیان پێ دەدەن وە هاندەریانن .... باشە بۆ ئێمە بۆخۆمان ئەمە بە نهێنی ئەنجام نەدەین و ژیانی ڕۆمانسی بۆخۆمان دروست نەکەین ؟

بەم شێوەیە هەوڵ دەدەن گەنجان لەڕێ دەرکەن و بێ ئابڕوویان بکەن و کچانیش فێری بەرەڵایی و بێ ڕەوشتی دەبن بەشێوەی ڕاستەوخۆ لە کەناڵەکانیانەوە ...بەم شێوەیە داب و نەریتی کۆمەڵگا سەردەبڕن و ڕەوشت و ئاکاری دەبێتە کۆمەڵێ هێمای بەتاڵ و لەناوی دەبەن ...باوکان هەر لەسەرەتای تەمەنی منداڵەکانیانەوە ئەوەیان فێری کچان کردووە کە نابێت پیاو سەیری ئافرەت بکات چونکە حەرامەو نابێت پێکەوەبن ... کەچی کچی داماو لێشاوی ئەو بەرەڵاییە دەبینێت دەبێت بڵێت چی؟

سێیەم :- ئەم بەرنامەیە کاری ئەوەیە تواناکان لە ناوبەرێت و ئەو ووزانە سڕبکات کە بەباوەڕەوە دەتوانن کاری زۆر بکەن ... وەکاردەکات بۆ ونکردنی ئەو عەقڵانەی کە ئەگەر خرێنە گەڕو هیدایەت بدرێن زۆر سودی گەورە دەگەیەننە کۆمەڵگا ...چی نەوەیەك لە ئاییندەدا پێ دەگات ئەگەر پەروەردە بکرێن لەسەر شەوە سوورەکان و ڕابهێنرێن لەسەر پێشبڕکێی بێ مانا و ئەستێرەی ڕووت و قوتی ؟!

چۆن داوا لەم نەوەیە دەکرێت کە (ئەقصا) ڕزگار بکەن، بەڵکو ئەم کەناڵانە گەنجان وا پەروەردە دەکەن کە ببنە دەرچە بۆ تێپەڕبوونی دوژمن و ببنە کەرەستەی خزمەتکردنیان و ڕایان دەهێنن حەزبەوە بکەن یەکێك ڕەشمەیان بکات، نەخاوەن مەسەلە بن و نەداوای ماف بکەن و نەشەرەفی خۆیان دەپارێزن ... لەسەر ئەم بەرنامانە نەوەی وا پەروەردە دەبێت کە کلیلی دوا قەڵای ئیسلام دەسپێرێتە دوژمن وە پێشوازی لێدەکات و دەیهێنێتە ناو ووڵات و ماڵ و منداڵ و شەرەفی خۆی، وەك چۆن ئەوانی تر لە پێش ئەمان ئەنجامیان دا. ئایا نەوەیەك دەتوانێ بەرگری بکات لە کەکاری تەنها بریتی بێت لەخۆقۆز کردن و هاوەڵێتی بێبڕوایان و هەمیشە ئالودەی شامپۆو خۆ چەورکردن وکەشخەیی بێت، ئەگەر تەنها ئەمە خولیایان بێت چییان لێچاوەڕێ دەکرێت !؟

چوارەم : - ئەم بەرنامانە دەیانەوێت ئەوئەستێرانەی کە خۆیان دروستی دەکەن ببن بە پێشەنگ بۆ گەنجان و کاریگەریان لەسەر دروست بکەن و شتە بەرزو باڵاکان لای گەنجان تێك بدەن .. هەرئەمەش ڕوودەدات، بمانەوێ و نەمانەوێ، ئەگەر ئەوان سەیری ئەم کەناڵانە بکەن کە ڕاستەوخۆ تێکەڵی ژن و پیاو بڵاودەکەنەوە بە دەنگ ورەنگەوە ،هەموو ڕەفتارە ناشرینەکانیان پەخش دەکەن، چ خواردن و خەوتنیان هەتا چوونە سەرئاویان وەك ئەوەی لەناو بانکێکی مەرکەزیدا بن ژوورەکان هەموو وێنەدەگیرێن و هەڵس و کەوتیان نیشان دەدرێت، ئەگەر مرۆڤ سەیری بکات دەبینێت چەند گرنگیان پێ دەدرێت وا دەزانیت لە ئەستێرەیەکی ترەوە دابەزیون و

دیارە ئەمان تایبەتمەندی خۆیان هەیە، بۆیە ئاوا گرنگیان پێ دەدرێت و زۆر پێیان سەرسام دەبن ئا بەم شێوەیە بەرەلأیی لە کۆمەڵگادا بلأودەکەنەوە .

هەروەها لە شریتی ژێر شاشەکەدا کە وەك هەواڵ دەڕوات نامەی دڵداری و قسەی بێ شەرمانە بلأودەکەنەوە کە هیچی لەوە کەمتر نییە کە لەسەر شاشەکە بلأو دەکرێتەوە ... ئایا ئەگەر ئەم بەرنامەیە کە پەشخ دەکریت بۆ دروستکردنی ئەستێرەی بەناوبانگە، ئەوە هەقی خۆمانە پرسیار بکەین ئایا ئەوبە ئەستێرە بوونەی دروستی دەکەن چین؟؟ وە پسپۆڕییان لە چیدا هەیە؟؟ ئایا وولأتیان ڕزگارکردووە؟ یاخود بەرنامەیەکیان داهێناوە سوودی بۆ ژیانی خەڵکی هەبێت ؟؟ یاخود دەرمانێکیان دۆزیوەتەوە بۆ چارەسەری نەخۆشی ئایدز یان شەکرە ...؟؟ یان ئەوان زانای گەردوونناسی و زەوی ناسین ؟؟ یان شارەزان لە بواری زانست و بانگەوازدا ؟؟ ئـەی چی؟ ئەم ئەستێرەیی بوونەی کە ئەو خراپەکارانە بازاڕیان بۆ گەرم دەکەن پسپۆڕی چی بوارێکن ؟؟ ئایا ڕەوایە ئەستێرەی بەناوبانگ لای موسڵمان بریتی بێت لە مرۆڤی پڕوپوچ و بێ شەرم ؟؟ ئایا ئێمە پێویستیمان بەم جۆرە ئەستێرانە هەیە تاوەکوو زیادی بکەین ؟؟؟ .

پێنجەم : – هەندێ دەزگا لە وولأتانی عەرەبی هاوکاری ئەم جۆرە بەرنامانە دەکەن بۆ سەرقاڵ کردنی گەلەکانیان بۆ ئەوەی کێشەی ڕاستەقینەی خۆیان لە بیربچێتەوە ... دەبینیت گەل و دەزگاکان هەوڵ و کات و پارەوپولی خۆیان بەفیڕۆدەدەن بۆ سەرخستنی هەرزەکارە کوڕ و کچەکان لە بواری سەما و گۆرانیدا بۆ ئەوەی بیسەلمێنن کە ڕۆڵەکەیان قارەمان و جوامێری بوارەکەیەتی وە دەگاتە کۆتایی پێشبڕکێکە ... هەتا وای لێهاتووە کاتێك گەنجی وولأتێك نزیکی سەرکەوتن دەبێتەوە ئاهەنگی بۆ دەگێڕن وەك ئەوەی خۆیان ئامادە بکەن بۆ ناردنی مانگی دەستکرد بۆ بۆشایی ئاسمان یان وەك ئەوە پێشەوایەکی خواپەرست یان سەرکردەیەکی مەزنیان پێشکەش بەم ئومەتە کردبێت .

هەرزەکارە کوڕوکچەکان سەمادەکەن و گۆرانی دەڵێن لەولاشەوە هەواڵی داگیرکاری و شەهیدکردنی موسڵمانان بلأودەکرێتەوە کاتێك یەکێك لەوانە لە پێشبڕکێکە دەرناچێت بۆی دەگرین وەك ئەوەی شاری بەغداد داگیرکرابێت !! .

ئیسرائیل و ئابڕوو چونی " ستار ئەکادیمی و سوپەر ستار "

لەپەرەسەندنێکی نامۆدا وەزارەتی ڕۆشنبیری جولەکە لە ئیسرائیل وەسفی بەرنامەی " سوپەرستارعەرەب" ی کرد کە کۆمپانیایەکی ئەمریکی سەرپەرشتی دەکات و گومانی ئەوەی

لێدەکرێت کە "یەهو. مەسیحی " بێت وە یارمەتی دەدات و لەسەر زمانی وەزیری جولەکە " جەلعاد شالوم " ئەوە بلاْوکراوەتەوە کە ووتویەتی ئەم بەرنامەیە زۆر چاکە، وەهانمان ئەدات بۆ ئەوەی بتوانین لەگەڵ عەرەبدا بژین !! .

هەروەها ڕۆژنامەکانی جولەکە لە کۆتایی مانگی ئابی ڕابردوو پڕوپاگەندەیەکی باشیان بۆ "سوپەرستار" کرد .... ئەم بەرنامەیە چەند مانگ بەردەوام بوو لە چەندین وولاْتی عەرەبی، زیاتر لە پێنج ملیۆن کەس لە وولاْتانی عەرەبی بەشداریان تیاداکرد بۆ هەڵبژاردنی باشترین گۆرانی بێژ لە کوڕوکچ کە توانای سەماکردنیشی هەبێت، کەچی لاپەڕە زانستیەکانی ئەو ڕۆژنامانە باسی تەکنەلۆژیای زایۆنی چۆنێتی فرۆشتنی دەکەن بە عەرەب، وە لەولاشەوە پەرەسەندنی بەرنامەی ئەتۆمی زایۆنی کەس باسی ناکات و کەچی هەوڵەکانی کۆریای باکوروئێران بۆ بەدەست هێنانی ووزەی ئەتۆمی بۆتە قسەوباسی ڕۆژانەیان! .

وەزیری جولەکە "جەلعاد شالوم" هەروەك ڕۆژنامەی (هێارتس) لە ٢٠٠٣/٨/٢١ لەسەر زمانی بلاْوی کردۆتەوە ، زۆر وەسفی ئەو بەرنامەیە دەکات و هەندێ لە گەنجە بێئاگا عەرەبەکانی فەلەستینی سالاْنی (١٩٤٨-١٩٦٧) بەشداریان تێداکرد... وەزیری جولەکە بەرنامەکەی بەجۆرێکی باش دانا بۆ نزیك بوونەوەی عەرەب و جولەکە !! واتـــە : وا پێویستە کە گەنجی موسڵمان سەرقاڵ بکرێت بەسەما و گۆرانیەوە و پێشبڕکێی تێدا ئەنجام بدرێت ... هەروەها ڕاوێژکاری سەرۆك وەزیری جولەکە (شارۆن) کەناوی "دوری گۆڵد"ە لە لێدوانێکدا بۆ ڕۆژنامەی (واشنتۆن پۆست) ی ئەمریکی لە بەرواری ٢٠٠٣/٨/٢٢ دەربارەی ئەو بەرنامەیە کەهەلاْیەکی نایەوە دەڵێت " ئەم بەرنامەیە شتی زۆری بۆ ئێمە سەلماند، گرنگترینیان ئەوەیە کە موسڵمان دوژمنی ئێمەنین، بەڵکو دوژمنی ئێمە ئیسلام و ڕێنمایەکانێتی واتە:(قورئان وسوننەت) .

هەروەها ڕۆژنامەنووس "دایڤید سلیڤان" لە ڕۆژنامەی (گیروزالم پۆست) لەبەرواری ٢٠٠٣/٨/٢٢ دوای ئەو وورووژاندنەی ئەم بەرنامەیە دروستی کرد لەناو گەنجاندا نووسیویەتی و دەڵێت : " واقیعی ئەمڕۆی عەرەب و موسڵمانان وامان پێ دەڵێت کە ئەوانەی بڕوایان بە سڕینەوەی ئیسرائیل هەیە لەسەر نەخشە زۆر کەم بونەتەوە و بەرنامەی "سوپەر ستار" ئومێدێکی پێ بەخشیوین کە نەوەیەکی لێبوردە هەیە لەناو عەرەب و موسڵمانەکاندا دەتوانێت لەگەڵ ئیسرائیلی جولەکە بژێت !

سەیر ئەوەیە کەس پرسیار لەخۆی ناکات: بۆچی جولەکە بەم شێوەیە گرنگی دەدەن بەم بەرنامەیە و هانی خەڵکی بۆ دەدەن ؟! نەك هەرئەوەندە بەڵکو کەناڵە بینراو بیستراوەکانی خۆیان

بۆ فەراهەم کردووە ئەوانەی پەخشیان دەگاتە نێو عەرەبەکان بۆ پەخش کردنی ئەم گۆرانیانەو
ڤیدیۆ کلیپی عەرەبی.

بۆوەلاّمی ئەمە هەرچەندە لای گەنجی خاوەن هەلّوێست پێویست بە وەلاّم ناکات بەتایبەت لای ئەوانەی شەپۆلی زایۆنی و ئاشتیە فریودەرەکەی جولەکە نەیشێواندبوون کە جولەکە بەهاوکاری ئەمریکا کاری بۆ دەکەن لە ڕێگەی بەرنامە و گەشتی ئاشتی کە گەنجی عەرەب و جولەکە و ئەمریکی لە خۆ دەگرێت بەمەبەستی لابردنی بەستەلّەکی نێوانیان و دواتر شکستی هێنا پاش ئەوەی کە مەبەستی جولەکە ئاشکرا بوو

حوکمی ئەم بەرنامەیە

لیژنەی هەمیشەیی بۆ لیکۆلّینەوەی زانستی و فەتوادان لە شانشینی عەرەبستانی سعودی فەتوای حەرام کردنی ئەم بەرنامەیەی دەرکرد چ بە سەیرکردن چ بە یارمەتی دان و بەشداریکردن و پەیوەندی پێوەکردنیان تەنانەت دەربڕینی سەرسامیش چونکە ئەم بەرنامەیە حەرامی ڕوون و ئاشکرا دەردەخات و پەخشی دەکات .

چارەسەر

هەندێ کەس پرسیار دەکەن چارەسەر چی یە؟ وە چۆن ڕووبەڕووی ئەم لێشاوی خراپەکارییە ببینەوە کە خۆی کردۆتە ناو مالّەکانمان بەبێ ئەوەی مۆلّەت وەرگرێت؟ چارەسەر لەم خالاّنەی خوارەوەدا باس دەکەین :

یەکەم : بەئاگاهێنانەوەی خەلّکی سەبارەت بەم دیاردە خراپە ومەترسیەکانی و ئەنجامە خراپەکانی بۆ سەر ئومەتی ئیسلام .

دووەم : هەستان بەئەرکی سەرشانی خۆت بەدژایەتی کردنی هەموو خراپەیەك یەکەم جار لەناخی خۆماندا ودواتر لەناو مالّ و ئەوانەی لەدەوروبەرمانن ، ئەوە بەرپرسایەتی باوکە بەرامبەر ڕۆلّەکانی و برا لەگەلّ براکانی و قوتابی لەگەلّ هاوڕێکانی و دراوسێ لەگەلّ دراوسێکانی .

سێیەم : پاککردنەوەی مالّەکانمان لەم جۆرە شتانە و بەئاگابین لەوەی شەیتان بەناوی ڕۆشنبیری و هۆشیاریەوە خۆی ئەکاتە ناو مالّەکانمانەوە یاخود خۆمان گێل بکەین لە منالّەکانمان بەبیانوی ئەوەی بلّێین پەروەردەرکردن بەزۆر نابێت وە نابێت ڕێگری بکرێت لە منالّ، واچاکترە خۆیان چاك و خراپ جیابکەنەوە، بەواتای ئەوەی ئێمە نەمانتوانی لە خراپە بیان پارێزین و فێری ئەوەمان نەکردن کە چاك و خراپ بناسن.

بەڵێ هەموومان شوانین و هەموومان بەرپرسیارین لەوانەی لەژێر دەستمانن وە پێویستە لە خوا بترسین لەوەی لەژێر دەستمانە ، دەبێت ئەوە بزانین کە سپێردراوێکی مەزنە ... وە بیر لەو ڕۆژەبکەرەوە کە پێویستت بەتەنها یەك تۆسقاڵ چاکەیە و پرسیارت لێدەکرێت لە هۆکاری بەرەلآیی کچ و کوڕەکانت، وە لەو ڕۆژەدا منالەکانت یەخەت دەگرن وە دەڵێن : خوایە گیان باوکمان ئەمانەتەکەی نەپاراست و ئەو هۆکاری لادانمان بوو...ئەمانەش هەموو بەهۆی ئەوهۆکارانەوە بوو کە بۆی دابین کردبوون بۆ ڕابواردن و شتی نادروست ، ئێوەش ئەی کچی و کوڕی لاو لە خوابترسن و دەست بگرن بەقورئان وسوننەتی پێغەمبەرەوە ئەوەش بزانن ئێوە ئامانجی دوژمنانی ئەم ئومەتەن .

دەبێ ئەوەش بزانن ئامانجتان لە ژیاندا زۆر لەوە پیرۆزترە کە دەیانەوێت پێتانی بکەن ، دووبارە بڕوانن وە دووبارە سەرنج بدەن ...ئاگاداربن و دیسانەوە ئاگاداربن لەوەی ئەوانە بکەنە پێشەنگی خۆتان چونکە ئەوانە نە لە دونیاو نە لە دوارۆژدا ڕەوشتیان نییە ... وە پێشەواو پێشەنگی ئێمە محەمەد (د.خ)، ئەوەش بزانە لەگەڵ ئەوەدا حەشر دەکرێیت کە خۆشت ویستووە ... داوا لە خوای گەورە دەکەین لە ژێر ئالأی پێغەمبەر حەشرمان بکات .

چوارەم : ئەم بەرنامانە ئەلقەیەکە لە زنجیرەیەکی دوورو درێژ، ئامانجی گواستنەوەی ڕەوشتی ڕۆژئاوایە بۆمان وە تیرەکانیان بۆ گەنجەکانمان دەهاوێژن ... ئەمانە وامان لێدەکات کە بەرپرسیارێتی پەروەردە لامان زۆر گرنگ بێت و،بەوەش جێ بەجێ نابێت هەر بڵێین پەروەردە شتێکی گرنگە و لە مەجلیسەکانماندا باسی بکەین ... کرانەوەی کۆمەڵگاکەمان بە ڕووی ئەم جیهانەدا وا لەخێزانەکانمان دەکات ڕوو بەڕووی کۆمەڵێ هەڕەشەی تووند ببنەوە ... هەر کۆپی کردنی تاقیکردنەوەکانی ڕابردوو وە دووبارەکردنەوەی ڕەفتاری باووباپیرانمان بەس نییە ... چونکە دەبێت فێری هونەری پەروەردەکردن بین واپێویست دەکات توانای ئەوەمان هەبێت کە قەناعەتیان پی بکەین و گفتوگۆ لەگەڵیان بکەین و کاریگەرییان لەسەر دروست بکەین ، وا پێویست دەکات توانای ئەوە بەدەست بخەین کە دڵ و عەقڵیان بۆلای خۆمان ڕابکێشین .

ئەمەش ئەوە لەسەرمان پێویست دەکات کە بخوێنینەوە و گوێ بگرین و گفتوگۆ بکەین و بکۆڵینەوە لە زۆر شت کە پەیوەندی بە پەروەردەوە هەیە وە بەردەوام بین لەسەری چونکە زۆر پێویستمان بەو بوارە هەیە .

پێنجەم : پێویستە بیر لەوە بکەینەوە کە کۆمەڵە بەرنامەیەك بخەینەکار و ئەو بۆگەنیە لەسەر ڕۆلەکانمان لابەرین، وە کۆمەڵێ بەرنامەی ڕاگەیاندنی بەپێز و بەرنامەی خۆش و بەکەڵك

ئامادەکەین لەناوگەڕەك و قوتابخانە و دەزگاکانی ڕاگەیاندن، ئەم بەرنامانەش سەرکەوتوونابن ئەگەر نەتوانن بۆشایی گەنجان پڕبکەنەوە و لەگەڵیاندا تێکەڵ ببن .... ئەمەش کارێکی گرنگەو پێویستە پەروەردەکاران ورۆشنبیران و ڕاگەیاندن و خاوەن دارایی و بڕیاردەرەکان بەشداری تێدا بکەن .

شەشەم : پێویستە پەرەبدەین بەو ووتارانەی کە ڕوبە ڕووی تازە پێگەیشتووان دەکرێنەوە و جۆراوجۆر بکرێن و شێوازی بێزارکەر بەکار نەهێنین وە هەندێ شێوازی کۆن و بێزارکەر تێبپەڕێنین .

نامەیەکی ترسناك لەکچێکەوە

ناوەڕۆکی نامەیەکی کچێکتان بۆ دەگێڕمەوە کە بەهۆی بەرنامەی (ستار ئەکادیمی) یەوە فریوی خواردوە وە دەمەوێ کاریگەری ئەو بەرنامەیە و هاوشێوەکانی بۆ دونیاو وە کاریگەری لەسەر کچ و کوڕە هەژارەکانمان ڕوون بکەمەوە .

کچەکە لەنامەکەیدا بۆ مامۆستاکەی نوسیوە:

مامۆستا محمد من کچێکی تەمەن حەڤدە ساڵانم ... لەناو هاوڕێکانم دا لەقۆناغی ئامادەیی دا گوێم لێ دەگرتن کە باسی بەرنامەیەکیان دەکرد کە کۆمەڵێ کچ و کوڕ بەتێکەڵی شەو و ڕۆژ پێکەوە دەبن . یەکێ لەهاوڕێکانم پێی ووتم ئەی (س) تۆ بەردەوام دەڵێ ی من نازانم چۆن تێکەڵ بە

کوڕان ببم و قسەیان لەگەڵ بکەم وەمن هەست بە ترس دەکەم کە بیر لە بەستنی پەیوەندی دەکەمەوە لەگەڵ یەکێکیاندا، وەهاوڕێکەم پێی ووتم : کاتی ئەوە هاتووە سەیری ئەم بەرنامە یە بکەی (ستارئەکادیمی) بۆ ئەوەی فێری هونەری پەیوەندی کردن ببیت لەگەڵ کوڕاندا . پاشان وەکو هاوڕێ یەکی دڵسۆز خۆی نیشان داو پێی ووتم :بەووردی سەیری بەرنامەی (ستارئەکادیمی) بکە تەنها لەماوەی دوو ڕۆژدا . پاشان بۆت دەردەکەوێت کە ئەو ترس و حەیایەی تۆی داپۆشیوە و ڕێگرە لەدروستکردنی پەیوەندی لەگەڵ کوڕان دا ترس و شەرمێکی دواکەوتووە و هیچی تر، وە ئەو شەرمەی تۆ تەنها گرێیەکی دەروونی یەو بەس....!

کچەکە لەنامەکەدا دەڵێ: چاوەڕێ بووم ئەو ڕۆژە کەی قوتابخانە تەواو دەبێ ، کاتێ گەڕامەوە بۆ ماڵ دانیشتم و بەهیچ کارێکی ترەوە خۆم خەریك نەکرد تەنها سەیری ئەو بەرنامەیە نەبێ تابزانم ڕاستەوخۆ چی ڕوودەدات ....

کەسەیرم کرد کچان و کوڕان ناوەناوە یەکتری ماچ دەکەن و باوەش دەکەن بەیەکتریدا و یەکتری دەگوشن، لەدەروونی خۆمدا ووتم ئەی خوایە ئەوە یەکتری دەگوشن و باوەش بەیەکتر یدا دەکەن و سەمادەکەن !!!بەبەرچاوی هەموو دونیاوە زووزوو یەکتری ماچ دەکەن !!! و پاش کەمێکی تر باوەش دەکەن بەیەکتریدا..! کەچی منیش تا ئێستا دەترسم تەنانەت بەتەلەفۆنیش قسەیەك لەگەڵ کوڕێکدا بکەم .

چەند ڕۆژێکی بەسەدا تێپەڕی هەموو شەوگارم ببوە تەماشاکردنی ئەو بەرنامەیە ڕاستەوخۆ بۆم دەرکەوت کە من کچێکی دواکەوتو و بەش خوراوم لەو ژیانە ڕۆمانسی یە کە پڕە لەخۆشەویستی و جولاندنی سۆزو وئارەزوو ... پاشان خوازیار بووم لەهەموو ساتێك دا کە من یەکێك بوومایە لەبەشداربووانی بەرنامەی(ئەکادیمی) بەچەندەها سەعات دابنیشتمایە و لەگەڵ فلانەکەسی بەشداربوودابوومایە لەوبەرنامەخۆشە ... وەئەمەوێ سەما بکەم وخۆم زیزبکەم تاکو بێت ڕازیم بکاوماچم بکات.. وە ئەوەیان لەگەڵ منیش بکردایە کە لەگەڵ کچانی تردا دەیکەن... وەکاتێك دەڕۆیشتم بۆ قوتابخانە هەموو قسەوباسێکی من تەنها بریتی بوو لەوەی کێ بەشداری کردووە لەوبەرنامەیە و خەیاڵم دەکرد کەلە ژوورەکەم پێکەوە بوینایە... ووردە ووردە هەستم بەئازایەتیەکی دەروونی کرد کە بتوانم لەگەڵ گەنجەکان دا بدوێم ئەوانەی کەلەبازاڕەکاندا دەگەڕێن وە لەدڵی خۆمدا دەمووت تاکەی من بێ بەش بم لەم هەموو شتە... کۆتایی بەنامەکەی دەهێنێ کە کورتەکەی ئەمەیە:

لەسەر ئەو حاڵە مایەوە وە نەفسی بەردەوام ئەمری بەسەردا دەکرد کەلەسەر ئەوشێوازەسەرلێ شێواویە بمێنێ وئەزموونی بەختی خۆی بکا لەجیهانی حەرامەکاندا. یەکێك لەهاوڕێکانی ڕۆژێك

لەقوتابخانە پێی دەڵێت : ئایا ڕۆژنامەی (السیاسة) ت نەبینی چی نووسیوە لەسەر بەرنامە
چاکەکەی تۆ(ستارئەکادیمی) برۆ زوو بیخوێنەرەوە زۆر گرنگە...

کچەکە دەڵێت : یەکسەر چوومە سەرخەتی ئەنتەرنێت ناونیشانی بابەتەکە سەرسامی کردم (بەم شێوەیە کوڕان نازداروکچانی دەکەن) کەیەکەم دێڕم خوێندەوە تەزوویەك بەهەموو لەشمدا هات وەهەستم کرد ئەم بابەتە لەناو هەموو خەڵکی دا بەتایبەت بۆ من نووسراوە ... وەکچەکە دەڵێت : کاتێك گەیشتمە فەرموودەکەی پێغەمبەر (دروودی خوای لەسەر بێ) کە دەفەرمووێ (ڕەفتار و ئاکاری قەومەکانی پێش خۆتان بست بەبست و هەنگاو بەهەنگاو دووبارە دەکەنەوە هەتا یەکێ لەوان چووبێتە کونی بزن مژەیەکەوە ئێوەش تێ ی دەچن وەهەتا یەکێ لەوان چۆن لەگەڵ خێزانەکەی دا کۆ ببێتەوە ئێوەش چاویان لێ دەکەن و وەك ئەوان دەکەن)

حاکم ریوایەتی کردووە فەرموودەیەکی درووستە .

سوێند بەخوا ئەی مامۆستا محمد

هەر کە ئەو فەرموودەی پێغەمبەری خوام (د.خ) خوێندەوە، کەوتم بەسەر ئەژنۆداو بەکوڵ دەگریام بۆ نەفسی بەد بەختم وەهەستم بەوە دەکرد کە چۆن ئەم فەرموودەیەم لەخۆمدا جێبەجێکردبو وە چۆن من ئەو چەند هەفتەو مانگەی کە تێپەڕی ڕازی بووم لەگەڵ کۆمەڵێ کچی سەر لێشێواو دا بژیم وە لاساییم دەرکردنەوە و هیوا خواز دەبووم یەکێك بم لەوان ...

بەڕاستی ئامۆژگاری هاوڕێ دڵسۆزەکانم تەواو بوون وەسەبارەت بەهاوڕێ خراپەکانیشم کە پێیان دەووتم تاکەی تۆ دوواکەوتو و کۆنە پەرستی!! لەدرێژەی ئەو بەرنامەیە دوژمنکاری یەدا منیان واڵێ کرد بوو کە ڕەوشت و ئاکاری جوانیان لەلام کردبوو بەدواکەوتوویی وە ژیانیان بەگرێ دەروونیەك بۆ پێناسە دەرکردم وە پاکێتی و عەفاف و خۆ داپۆشین لەلای ئەوان دواکەوتوویی و گێلی بوو!!!...

وەمن زۆر سوپاسی تۆ دەکەم مامۆستا محمد گیان لەسەر ئەو زلەوشەقازلەمیهرەبانیەی لە مەقالەکەت دا لێت دام، وات لێکردم کە بتوانم ڕاستیەکان ببینم و خۆم بدۆزمەوە وە ئاشنایەتی لەگەڵ دینەکەم پەیدا بکەم وکچێتی خۆم هەست پێ بکەم پاش ئەوەی خەریك بوو شوێنی خراپەکاران بکەوم ، تکام وایە بمبوری مامۆستا گیان لەوەی درێژەم بەقسەکانم دا.

کچێکی تەمەن دوانزەساڵی هاوار لەباوکی دەکاو دەڵێ بمدە بەشوو!

باوکی گەشکە گردی کاتێك کچەکەی لەبەردەمیدا ووتی ئەمەوێ بمدەی بەشوو!!
ئەوکچە تەمەنی دوانزە ساڵ بوو بەلاّم چی پاڵی پێوەنا ئەو ڕەفتارە سەیرە لەبەردەم باوکیدا بکات
. ئەویش (ستارئەکادیمی)ە ، بەڵێ ئەو کچەش یەکێکە لەقوربانیەکانی ئەو بەرنامە دۆڕاو و
ڕیسوایە. کە زۆر نابێ پێی ئاشنا بووە . ئەم کچە بەردەوام بوو لەسەیرکردنی ئەم بەرنامەیە
،وەسەیری ئەو هیچ و پووچانە دەکرد، تەنانەت لەکاتی خەویشیاندا ، بەو هیوایەی شتێکی سەرنج
ڕاکێشیان لێوە ببینێ وە حەزی نەدەکرد بۆ چرکە ساتێك بچێتەدەرەوە نەوەك شتێکی
لەسەیرکردنی ئەوپڕوپووچانەی کەلەو بەرنامەیە هەن لەدەست بچێ .

ئەمە حاڵی بوو لەگەڵ ئەوەی دایك و باوکی بێ ئاگابوون لێی تائەو کاتەی لەبەردەم باوکی دا هاواری لێ بەرزدەبێتەوە (دەمەوێ شووبکەم) چۆن شتی وا ناڵێ کاتێ ئەو تەماشای کوڕانێك بکات باوەش بەکچاندا بکەن و یارییان لەگەڵ بکەن لەبەرچاوی ملیۆنەها بینەر !!! بەڕاستی ڕەوشت ڕووشاو پاکێتی سەربڕا وەلەم تاریکی و گومڕاییەدا تیاچوون .

ئەرێ ئەبێ کێ خەتابار تاوەنبار و لۆمەکراوبێ ؟ کچەکە یان دایك و باوکەکە ، کەکچەکەیان بەرەلا کردبوو سەیری تێکەلاوی بەرنامەی ژەهراوی بکات . یائەوانەی بەرنامەکە پێشکەش دەکەن و بەشداری دەکەن؟

دەمەوێ وەلامەکە بزانم ولەشەوێکی ئەنگوستە چاودا بپاڕێمەوەو نزا بکەم لەوەی کە هۆکارە بۆ بەدیهاتنی ئەم بارە.

خوایە ئەوانەی خراپەیان بۆ موسڵمانان پێ یە بەنەفسی خۆیان خەریکیان بکەی، لەکاتی پلان دانانەکەدا بیان ڕوخێنی ، خوایە ئەوانەی دەیانەوێ بیرو باوەڕمان لێڵ بکەن خوایە چوار پەلیان گێرکەی، زمانیان لاڵ کەی، چاویان کوێرکەی ، بەلایان بەسەردا بێنی ،بەخراپ ترین شێوە لەناویان بەری ئەی خوای پەروەردگار .

مەترسی پێگە بەدڕەوشتیەکان

بەناوی خوای گەورەو میهرەبان

سوپاس و ستایش بۆ خوای گەورە، درووددوو سەلام لەسەر پێشەوای مرۆڤایەتی پێغەمبەر(د.خ) و یارو یاوەرانی و ئەوانەی شوێن کەوتەی بەرنامەکەین تا ڕۆژی دوایی.

بابەتی بەد ڕەوشتی ئەخلاقی و رووت و قوتی گەورەترین مەترسیە لەسەر کۆمەڵگا کۆن و تازەکان وە پێغەمبەر (د.خ) هەواڵی پێداوین کە دەفەرموێ (شتێکم بەجێ نەهێشتووە لەدوای خۆم لەو فیتنەیە گەورەتربێ کە ئافرەت لەسەر پیاو هەیەتی).

وەزارەتی دادی ئەمریکی لەلێکۆڵینەوەیەکی خۆیدا دەڵێ: بازرگانی کردن بە ئافرەت و لەش فرۆشی و بەد ڕەوشتی بەبرەوترین بازرگانیە ... بڕی ئەو پارەیەی کەبازرگانی پێوەدەکرێ لەو بارەدا دەگاتە هەشت(٨) ملیار دۆلار . وەپەیوەندیەکی بەتینی هەیە بەتاوانکاری ڕێکخراوەوە،بازرگانی لەش فرۆشی زۆرێك لەبوارەکان دەگرێتەوە وەکو پەرتووك و گۆڤارو کاسێتی ڤیدیۆیی و کاناڵەئاسمانیەبەد ڕەوشتەکان و پێگەکانی ئینتەرنێت.

وەسەر ژمێریەکی ئیستخباراتی ئەمریکی (ئێف.بی .ئای) دەڵێ بازرگانی لەش فرۆشی بەگەورەترین و سێیەم سەرچاوەی داهاتی نەخشە بۆکێشراو دادەنرێت لەدوای ماددەی بێ هۆش کەرو قوماروله ٨٥٪ قازانجی گۆڤارو فیلمە بەد ڕەوشتیەکانیان بەدەستەوەیە، وەدەبینین لەم کاتەی ئێستادا لەئەمریکا بەتەنها (٩٠٠) هۆڵی سینەما هەیە کە تایبەتە بە پێشکەش کردنی فیلمی بەد ڕەوشتی وەزیاتر لە(١٥٠٠٠) کتێبخانە و فرۆشگای ڤیدیۆ بازرگانی بەفیلم و گۆڤارە بەدڕەوشتیەکانەوە دەکەن. ئەم ژمارەیە زیاترە لە چێشتخانەی(ماکدۆنالد) ەکان بەسێ ئەوەندە وە لە کاتێکدا ئەمریکا لەڕابردوودا گەورەترین بەرەنگاربوونەوەی ڕاگەیاند دژی بلاْوکردنەوی بەد ڕەوشتی لەکۆمەڵگاکەیدا ئەویش بەسەپاندنی هەندێ سیستەم و یاسا ، بەلاّم تێبینی دەکەین لەم سەردەمەدا ئەوانی دژی بلاْوبوونەوەی بەدڕەوشتی بوون بەرەو رووخان چوون لەو جەنگەی ڕایان گەیاندبوو ، ئەوەبوو دەزگاو ستۆدیۆکان چاودێریان لەسەر فیلمەکان ئاسان و کەم کردوەتەوە و زاراوەی بەدڕەوشتیان بەشێوەیەکی تر پێناسەکردوە. ئەوە بوو ئەو فیلمە بەد ڕەوشتیانەی پێش سەدەیەك لە ژێر بەندی (×) پۆلێن دەکران ئەمرۆ بە شێوەیەکی تر هەڵدەسەنگێنرێ و دەخرێنە ژێر بەندی (R) ەوە کە سوکترە.

هەروەکو چەند کۆمەڵەیەکی تر دروست بوون بەناوی (NC – ١٧) بۆ هەمان ئامانج . وەلەم دواییەدا لە ئەمریکا توانیان بەسەرکەوتوویی هەندێ یاسا بگۆڕن لەوانە (پاکێتی لەپەیوەندیدا) وە بۆ ئەوەی خەڵکی بتوانن مومارەسەی بەدڕەوشتی بکەن وهیچ یاسایەك نەتوانێت ڕێیان لێ بگرێت . وەئاشکراشە کە ئەمریکا یەکەم دەوڵەتە لەجیهاندا لەبەرهەمهێنانی بابەتی بەد ڕەوشتیدا .... ساڵانە (١٥٠) گۆڤار لەوبابەتە یا (٨٠٠٠) ژمارە ساڵانە دەردەکات. بازرگانەکانی بەکرێ دانی فیلمی بەد ڕەوشتی لەساڵی (١٩٨٥) (٧٥) ملیۆن بون زیادیان کردوە بۆ (٦٦٥) ملیۆن لەساڵی ١٩٩٦ دا. وەئەوانەی ئەو جۆرە بازرگانیەیان کردووە دەیانزانی کە خەڵکانێکی ترهەن کەحەزیان بەو کاسبیە هەیە و دڵیان بۆی لێدەدا. ئەگەر لەترسی حەیا، یا ئەوەی خەڵکی بیان بینێ ئەوبازرگانیەیان دەکرد یان کاریان لەناو سینەماو فیلمەکاندا دەکرد بۆیە ڕێگەیەکی ئاسان تریان گرتە بەر ئەویش دەرگا وەلاْ کردن بوو لەڕێگای نامە ناردنەوە. وەپاش ئەوەی فشاریان خرایە سەر

لەلایەن دەوڵەتەوە، هاتن بەشێوازێکی تر کارەکەیان ڕووپۆش کرد بەپەرەی (بنی) تاوەکو ناوەڕۆکەکەی نادیار بێت. وەلەگەڵ ئەوەش خەڵکی ناوەڕۆکی ئەو نامانەیان دەزانی ئەمەش دەبوە هۆی سڵمینەوەی هەندێ لەو دەروون پاکانەی لە بەدڕەوشتی و ناوزڕان دەترسان. تەماشا کە ئەو بازرگانانەی کە لەبواری ڕووتی دا کاردەکەن دەگەڕێن بۆباشترین هۆکار و ڕێگا کە بگونجێ بۆ ئەوەی بەو ڕێگایە ڕاستەوخۆ وبەنهێنی خۆیان بهاونە ماڵەکانەوە. لەوسۆنگەیەوە توانراوە باشترین سوود لە بەرنامە ڕاستەوخۆکان و هێڵەکانی تەلەفۆن وخەتی ئینتەرنێت وەربگیرێت. وەتۆڕی ئەنتەرنێت لەم کاتەی ئێستا باشترین و سەرکەوتووترین ڕێگەیە بۆ ئەو مەبەستە. بۆیە لاپەرەکانی (تۆڕی جیهانی) کەتایبەتە بەڕووت و قووتی بەبێ ڕکابەری باشترین ڕەواجی هەیە لەهەموو جیهاندا. خوای گەورە بمانپارێزێ....

تۆڕی ئینتەرنێت چی یە؟

تۆڕی ئینتەرنێت بریتی یە لە ملیۆنەها کۆمپیوتەر لەجیهاندا هەندێکیان بەهەندێکیانەوە بەستراونەتەوە، وەلەگەڵ بوونی پەیوەندیەکی زۆری نێوان ئەم کۆمپیوتەرانە دەتوانن لەچاو تورکانێکا نامە گۆڕینەوە بۆ یەکتر بکەن ..... لەگەڵ گۆڕینەوەی مەلەف . و وێنەی وەستاو جوڵاوو بابەت و ئەو زانیاریانەی کەناویان ناوە (تۆڕی جیهانی) .

گواستنەوەی نەخۆشی بۆ ئینتەرنێت وهێرش هێنانی بۆناوماڵەکان

ڕێژەی بەشداربوانی تۆڕی ئینتەرنێت هەر (١٠٠) ڕۆژ جارێك زیاد دەكات لەلێدوانێکی وەزارەتی بازرگانی ئەمریکی دا ڕایگەیاند لەلاپەڕەکانی (تۆڕی جیهانی) لەکۆتاییەکانی ساڵی ١٩٩٧ گەیشتبوە (٢٠٠) ملیۆن لاپەڕە و لەساڵی ١٩٩٨ گەیشتە(٤٤٠) ملیۆن لاپەڕە. وە ژمارەی ئەوانەی سەردانی ئەم تۆڕەیان کردووە ١٤٠ ملیۆن بووە لەساڵی ١٩٩٨ دا. وەئەم ڕێژەیە کۆمپانیای (جینراڵ ماجیك) و گۆڤاری (التایم) دانیان پێدانابوو . بەلاّم هەندێ وای بۆ دەڕوانن تەحەفوزیان هەیە ئەگینا ژمارەی ڕاستی لاپەڕەکان لەساڵی ١٩٩٨ گەیشتبووە (٦٥٠) ملیۆن لاپەڕە . وە تێبینی ئەوە دەکرێت زیاد بکات بۆ (٨) ملیار لەساڵی (٢٠٠٢) دا وەژمارەی لاپەڕەکانی بەڕەلایی لەتۆڕی ئینتەرنێت مەزەندە دەکرێت بە(٢.٣٪) لەقەبارەی گشتی لاپەڕەکانی ئینتەرنێت بێت . وەئەم ژمارەیە بەوە ئەژمار

دەكرێت كە بەو شێوەیە نیە و وێنەی ڕاستی گرفتەكە نادات بەدەستەوە.وەك نموونەیەك بۆ ئەمە دەكرێ لەشارێك دا(١٠٠) بازاڕ هەبێ بەلاّم زۆربەی خەلّكی ڕوو لەیەك بازاڕیان دەكەن لەنێوان ئەم (١٠٠) دانە یەدا ، وەبەڕاستی دەبینین ئەم ژمارەیە پشتگیری بیردۆزەكەمان دەكات.
كۆمپانیای(yalP yob) بەد ڕەوشتی بۆ نموونە دەلّێ (٤.٧) ملیۆن سەردانی سایتەكەی دەكەن لەهەفتەیەك دا . وەهەندێ كۆمپانیا هەستاون بەلێكۆلّینەوەی هەندێ بەشداربووی سایتەكانی رووت و قووتی و بەرەلاّیی لە ئینتەرنێت بینیان كۆمپانیای (bew edis rots) هەندێ لەسایتەكانی بەرەلاّیی(٢٨٠٠٣٤) كەس ئەو سایتانە دەكەنەوە ڕۆژانە .وە زیاتر لە (١٠٠) لاپەڕەی هاو وێنە لە (٢٠٠٠٠) بەشداربوو دەكات، وەزیاد لە (٢٠٠) لاپەڕەی لەو جۆرە پێشوازی لە (١٤٠٠) كەس دەكەن ڕۆژانە. وەتەنها یەك سایت لەو سایتانە پێشوازی كردووە لە (٤٣٦١٣٥٠٨) كەس لەماوەی دوو سالّدا . وە یەكێك لەو لایەنانە دەلّێ زیاد لە (٣٠٠٠٠٠) هەزار وێنەی ڕووتی لایەو زیاد لەیەك ملیار جار بلاّوی كردوەتەوە. لێكۆلّەرانی زانكۆی (كارنجی میلون) هەستان بەلێكۆلّینەوەی ئامار لەسەر (٩١٧٤١٠) وێنە (٨.٥) ملیۆن جار گەڕاندبوویانەوە لە (٢٠٠٠) شار لە (٤٠) دەولّەت دا، بینیان نیوەی ئەو وێنە گەڕاوانە لە ئینتەرنێت وێنەی رووت و بەڕەلاّیی بوو ، وەلە ٨٣.٥٪ ی ئەو وێنانەی كە دەساودەسی پێ دەكرێت لەهەوالّەكاندا وێنەی بەرەڵایی یە. وەلەسەرژمێریەكی دەزگای زوجبی لەمارسی سالّی (٢٠٠٠) بینیان زیاد لە ٢٪ دانیشتوانی ئەمریكا سەردانی سایتە بەرەلاّ كان دەكەن . وە لێكۆلّەر ستیف واترز دەلّێت : زۆرجار ئەم پرۆسەیە بەشێوەیەكی حەز بە زانینێكی پاكیزەییانە دەست پێدەكات پاشان گەشە دەكات لەدواییدا بۆ ئیدمان و پاشان دەرئەنجامی خراپی لێ دەكەوێتەوە وەك خراپی پەیوەندی نێوان هاوسەرەكان و خراپتریش لەوە . بازرگانەكان هەستیان دەكرد كە بەدەست هێنانی پارەو مالّەكان ئاسان نیە و گران كۆدەكرێتەوە لەڕێگای لاپەڕەكانی ئەم تۆڕە جیهانیەوە وە تاكە ڕێگای كە پارە زوو بێتە دەستت ئەویش بریتی یە لە توێژی لاپەڕەكانی بەرەلاّیی چونكە بازرگانیەكی زۆر بەكەلّكە !!خەلّكی بەلێشاو رووی تێدەكەن ئەگەر بشزانن پارەیەكی زۆری تێدەچێ لەبەرامبەر بەدەست هێنانی ئەو خزمەت گوزاریەدا !!
دكتۆر (براندۆن) تێبینی ئەوەی كردوە كە پڕوپاگەندەو ڕاگەیاندن گەورەترین كاریگەری هەیە لەسەر ئاكار و چارەنووسی كۆمەلّگاكان وە دكتۆر(براندۆن) دەلّێ لەسالّی ١٩٤٥ ئامێری تەلەفزیۆن هاتە ئەمریكا و كەنەداوە ، لەنێوان سالّی ١٩٤٥— ١٩٧٤ ڕێژەی كوشتن لەو دو ولاّتە دا زیادی كرد بۆ ٩٣٪ لەئەمریكا و ٩٢٪ لەكەنەدا . وەدكتۆرتێبینی ئەوەەی كرد كە ڕاگەیاندن ڕۆلّی سەرەكی دەبینی لەبلاّوكردنەوەی بیری توندو تیژی و تاوان. وەئەم لێكۆلّینەوەیە لەسەر كۆمەلّگای باشووری ئەفریقیا پیادەكراوە كاتێك دەولّەتی باشووری ئەفریقیا ڕێگەی نەدا ئامێری تەلەفزیۆن بێتە

ولاّتەکەی لەبەر هەندێ هۆی ڕامیاری تا ساڵی ١٩٧٥ وەهۆیەکانی تری ڕاگەیاندن وەکو پەرتووك و ئێزگەو گۆڤار و.... هتد بەشێوەیەکی فراوان و پێشکەوتوو زۆر بووە بۆیە توانیویەتی نەهێڵێ کاریگەری لەسەر ئەو بوارە هەبێ. بۆیە دکتۆر براندۆن تێبینی ئەوەی کرد کە ڕێژەی کوشتن لەووڵاتی باشووری ئەفریقیا دابەزیوە بەڕێژەی ٧٪ وەلەهەمان کات دا لەساڵی ١٩٤٥ — ١٩٧٤ ڕێژەی تاوانی کوشتن لە ئەمریکا و کەنەدا لەبەرزبوونەوەدا بوو ، وەلەساڵی ١٩٧٥ ئامێری تەلەفزیۆن چووە ووڵاتی باشووری ئەفریقیا وە دکتۆر براندۆن پێ ی باش بوو بەدواداچوونێ بکا لەسەر کاریگەری یە کانی ئەو ئامێرە (تەلەفزیۆن) لەسەر ڕەفتارو بەهاکانی ئەو کۆمەلگایە ..... دکتۆر براندۆن پێشبینی ئەوەشی کرد کەلە کۆمەلگای باشووری ئەفریقیادا ڕێژەی تاوان بەرز دەبێتەوە لەنێوان (١٠ - ١٥) ساڵ دا لەساڵی ١٩٧٥ ەوە ،ساڵی بلاّو بوونەوەی تەلەفزیۆن بووە ، وەیەکەم دەستەیەك کە پێشوازی لەو تاوانەدەکا گەنجە سپی پێستەکانە. لەدوای ئەوان گەنجە ڕەش پێستەکان ... بە سێ ساڵ دوای گەڕان هەروا دەرچوو ئەوەبوو ساڵی ١٩٨٩ سەرژمێریەکانی قوربانی یەکانی تاوانی کوشتن لەباشووری ئەفریقیا بلاّوکرایەوە . !! وەلەساڵی ١٩٨٧ بینیان کە ڕێژەی کوشتن تا ئەو ساڵە زیادی کردووە بۆ ١٣٠٪ بە بەراورد لەگەڵ ساڵی ١٩٧٥بەواتای ژمارەی قوربانی دانی کوشتن زیادی کردوە بۆ دوو ئەوەندە زیاتر لەنێوان ئەو ١٢ ساڵەدا، وەکاتێك پرسیارکرا لە دکتۆر براندۆن ،چۆن زانرا کە گەنجانی سپی پێست پێش گەنجانی ڕەش پێست دەکەون لەوکارەدا ؟ ووتی : چونکە دەوڵەمەندەکان لەکۆمەلگای باشووری ئەفریقیا لەوکاتەدا سپی پێستەکان بوون. لەبەر ئەوە دکتۆر زانیوێتی کە ئەوان یەکەم کەس دەبن باوەش بۆ ئەو ئامێرە تازەیە دەکەنەوە منداڵەکانیان یەکەم توێژی مندالاّن بوون ڕووبەڕووی بووونەوە و تێربوون لێی . پاش تێپەڕ بوونی سێ ساڵ ڕەش پێستەکانیش ئەو ئامێرەیان کڕی و بەکاریان هێنا کەلای سپی پێستەکان بوو کاریگەری لەسەر ئەوانیش دەستی پێکرد. پاش تێپەڕبوونی نزیکەی دەساڵ ئەو مندالاّنەی کەلەسەر دەستی تەلەفزیۆن گەورەبوون و بوون بەگەنج ، کاریگەری یەکان دەرکەوتن لەسەریان وەبەهەمان شێوەش لەگەڵ ڕەش پێستەکان، وەبەڕاستی ئەوە ڕووی دا کەدکتۆر براندۆن پێشبینی دەکرد. دکتۆر براندۆن لێکۆڵینەوەی تری گەورەی ئەنجام داوە لەهۆکارە کاریگەریە چاوەڕوان کراوەکان وەکو جیاوازی تەمەن ومەدەنیەت وبلاّبوونەوەی چەك و، باری ئابووری و ، خواردنەوەی ئارەق و ،تۆڵەکردنەوەو، ئالۆزی باری ڕمیاری و نەتەوەیی. هیچ یەك لەم هۆکارانە هاوکات نەبوون لەگەڵ ئەو ڕووداوانەدا تا وەکو هۆکارەکەی بگێڕێتەوە بۆ ئەمانە ، سەرنج دەدرێ ئەمە یەکێکە لەو توێژنەوە هاوشێوانەی کە دەری خستووە مرۆڤ کاری تێدەکرێ بەو شتانەی دەیبینێ وەچەندان باری تریش هەیە کە کاریگەری خراپی هەیە لەسەر ڕەفتاری مرۆڤ وەکو تلیاك و

دارمان و ئالودەبوون بە بێ ڕەوشتی و دەست درێژی ئەخلاقی و ئازاردانی ئەوانەی دەست درێژی یان کراوەتە سەر و لیوات و دەست درێژی کردنە سەر منالٚ و ئەنجام دانی حەرام لەگەلٚ ئاژەلٚ و بە کەسە مەحرەمەکان و چەندانی تر ، خوا پەنامان بدات و بمانپارێزی .

توێژینەوە

توێژینەوەیەکی تر جەخت لەسەر ئەم ڕاستیە دەکاتەوە کە هەریەکە لە (**الیزابیپ** باولوتشی و ،مارك جینیوس و ، کلودیوفایولاتو) لەولاٚتی کەنەدا پێی هەستاون ئەویش بەدیراسەکردنی (٧٤) لێکۆلٚینەوەی جیاجیا کە هەموویان دیراسەی کاریگەری کارەساتەکانی بەڕەلاٚیی جنسی دەکەن لەسەر تاوانە جنسیەکان بەهەموو جۆرەکانیەوە. ئەم لێکۆلٚینەوانە چەند ولاٚتێکی پیشەسازی گردۆتەوە وەکو (ئامریکاو کەنەداو وولاٚتانی ئەوروپا) لەنێوان سالٚی ١٩٥٣ — ١٩٩٧ ،کۆی (١٢٩١٢) کەسیان ڕووبەڕووی ئەو ماددانە بوونەتەوە. لەئەنجامی ئەو لێکۆلٚینەوە یە دا ڕێژەی داڕووخانی ڕەوشتی لە ئاستی گشتی دا بە پێی پێوەرە ڕۆژئاواییەکان ڕێژەی ٢٨٪ کە (ڕووتی و جاسووسی کردن بەسەر ناموسی خەلٚکەوە بەکامێرای شاراوە ، لێك خشاندنی لاشەیی لەشوێنە قەرەبالٚغەکاندا ...هتد) دەگرێتەوە.

هەروەها بینیان ڕێژەی تاوانی توندو تیژی و ئەتك کردن زیادی کردووە لای ئەوانەی کەرەسەکانی بەد ڕەوشتی بەکاردەهێنن بەڕێژەی ٣٠٪ . وەڕێژەی دا ڕووخانی پەیوەندی هاوسەری و توانای جنسی لەگەلٚ هاوسەردا دابەزیوە بۆ لە ٣٢٪ وە ڕێژەی تاوانەکانی ئەتك کردن گوێ پێ نەدان زیادی کردووە بۆ لە ٣١٪ .

وە (دارل بوب) کە ئەفسەرە لەپۆلیسی (میشیغان) لەئەمریکا ، هەستا بەلێکۆلٚینەوەی (٣٨٠٠٠) حالٚەتی دەست درێژی لەنێوان ١٩٥٦ — ١٩٧٩) بینی ڕێژەی لە ٤١٪ ئەنجامدەرانی ئەو تاوانانە خۆی رووبەڕووی ماددەی بەدڕەوشتی کردوەتەوە پێش یان لەکاتی ئەنجامدانی تاوانەکە . وە (دیفید سکات) پشتگیری ئەو هەلٚوێستە دەکات و دەبینێ لە ٥٠٪ دەست درێژی کەران پێش ئەوەی ئەو تاوانە ئەنجام بدەن هۆکاری بەدڕەوشتی و خۆچالاك کردنی سێکسیان گرتۆتە بەر . وە دەزگای هەوالٚگری ئەمریکی (ئێف . بی . ئای) ئەوەی ڕوون کردوە کە لە ڕێژەی لە ٨٠٪ حالٚەتەکانی ئەتك کردندا ماددەی بەد ڕەوشتی دەدۆزرێتەوە لەشوێنی تاوانەکەیان یاخود لە مالٚی تاوان بارەکەدا.

وەلێکۆلٚینەوەیەکی دکتۆر (ولیام مارشالٚ) دا دانی بەوەدا ناوە کە لە ٨٦٪ دەست درێژی کەران بەڕێژەیەکی زۆر ماددەی بەد ڕەوشتی بەکار دەهێنن. وەدانیشی بەوەدانا کە لە ٥٧٪ لەوانە لەکاتی جێبەجی کردنی تاوانەکەدا لاسایی یەکێك لەو دیمەنانە دەکەنەوە کەپێشتر لەسەرچاوەکانەوە بینیویانە.

وەسەبارەت بەدەست درێژی کردنە سەر منداڵان پاش لێکۆڵینەوەلە (١٤٠٠) حاڵەت لەو بابەتە لەشاری (لویسفیل) لەنێوان ساڵانی ١٩٨٠ — ١٩٨٤ بینرا کە وێنەی رووت و قووتی هەرزەکاران لەلای هەموو تاوان باران هەیە وەهەروەها وێنەی رووت و قووتی منداڵان لەلای زۆربەیان هەیە. وەلە لێکۆڵینەوەیەکی پاشتری هەمەلایەنە لەم ڕووداوە دڵ تەزێنانە لەلایەن ئەنجومەنی پەرلەمانی ئەمریکا وەبینرا کەخاڵی هاوبەشی نێوان تاوانباران بەبێ جیاوازی ئاڵ و گۆڕی وێنەی منداڵانی رووتن. هەر بۆیە پۆلیسی ئەمریکی زۆرجار لە ئەنتەرنێت دا کەسێتی منداڵ بەخۆیان دەدەن تا وەکو ئەو جۆرە تاوەنبارانە دەستگیر بکەن.

دکتۆر (مایکل مهتا) بەئاشکرا لەزانکۆی (کوینز ڤی کینجستۆن باونتاریو) لەکەنەدا پاش لێکۆڵینەوە کە (١٨) مانگی خایاند ئاماژەی بەوە کرد کە ڕەوتێکی دیار هەیە ، وێنەی ڕووتی منداڵان دەگرن ڕێژەکەی لەساڵی ١٩٩٤ دا ١٥٪ بوو پاشان بۆ ٢٠٪ لەساڵی ١٩٩٦ زیادی کردووە .

چەند بەڵگەیەکی زیندوو

دکتۆر (فیکتۆر کلاین) دوای لێکۆڵینەوەیەکی لەکۆمەڵێکی زۆر لەوانەی کە تووشی ئەو نەخۆشی یە بوونە، هەستی کرد کە کەل و پەلەکانی بەرەڵایی بەئاسانی بەردەستی خەڵکی دەکەون بەبێ ڕێگری و سانسۆرێك ،سەرنجی خەڵکی ڕادەکێشێ و بەرگەگرتن و ڕووبەڕووبونەوەی کارێکی ئاسان نیە تەنانەت ئەگەر ڕێژەیەکی زۆریش لەماڵ و سامان لەپێناوی دا ببەخشن. هەروەها گەیشتە ئەو دەرئەنجامەی کە بوونی کەناڵەئاسمانیەکان ئەوانەی زیاتر بەرەڵاییین لەماڵەکاندا، دەبێتەهۆی لێکەوتنەوەی کاری ترسناك و دڵ تەزێن وەکو دەست درێژی منالان لە خوشك وبرا بچوکەکانیان لەڕووی لایەنی جنسی یەوە .

وەلەکۆتاییدا دکتۆر (فیکتۆر) سەرنجی ئەوەی دا کە نموونەی ئەو کەسە دەست درێژی کەرانە بەئاسانی نازانرێت کە بەدڕەوشتن یان شەڕەنگێزن. وەکو ئەوەی کەسەکە لەبواری خوێندن دا ئاستی بەرزە یا سەرۆکی کۆمپانیایەکە یا کەسێکە کاری باش ئەنجام دەدا لەدوایدا دەردەکەوێت کەئەوە دەست درێژی کردوەتە سەر ئافرەتان بە چەقۆ یان دەمانچە. وەکو لەهەردوو ناوچەی (فینکس) و (توسون) بینرا. وەتاکە پاڵنەری سەرەکی بۆ ئەنجام دانی ئەم کارانە بریتی بووە لەوەی کە زۆر بەئاسانی ماددەکانی بەرەڵاییان هەر لە منداڵیەوە دەست کەوتووە و بەکاریان هێناوە .

وەدەزگای هەواڵگری ئەمریکی (ئێف . بی . ئای) هەستا بەموقابەلەکردن و وەڵام وەرگرتنی (٢٤) تاوانبار لەبەندیخانەکاندا دەرکەوت هەر هەموویان هەستاون بەکوشتن و ئەتك کردنی ژمارەیەکی زۆر لەتازە هەڵچوان و منالاَن وەبینیان لە ٨١٪ لەو تاوانبارانە بەزۆری خۆی ڕووبەڕووی ماددەکانی بەرەلاَیی کردوەتەوە پاشان هەستاوە بە پیکەڵ کردنی ئەوەی بینیویەتی بەسەر کەسانی تردا و بەشێوەیەکی زۆر دڕندانە .

وەیەکێك لەوتاوانبارانە کەناوی (ارپور گاری بیشوب) ەو دەست درێژی جنسی ترسناکی کردوەتە سەر (٥) منالْ و پاشان کوشتویانێتی وەبچوکترینی ئەو مندالاَنە تەمەنی (٤) سالاَن بووە (دانی دێرس)!. ئەم تاوەنبارە بەشێوەیەك ڕاهاتبوو لەسەر ئەم جۆرە تاوانانە تا ئەندازەی ئەوەی هەرگیز گوێی پێ نەئەدا. بەجۆرێك کاتێك منالَّەکەی دەکوشت لاشەکەی دەخستە سندووقی سەیارەکەیەوە پاشان دەچوو بۆ کار و دواتر نانی نیوەڕۆی دەخوارد ، وەکاتێك دەستی بەتالْ دەبوو دوای هەمووکارەکانی دەچوو تەرمەکەی فڕێ دەدا.

وەیەکێك لەو مندالَّە کوژراوانە (کیم پیترسن) ی (١١) سالاَن بووە کە (ارپور) بەفیشەك کوشتویەتی و خنکاندویەتی و عەورەتی شێواندووە.

(دون بیل) کەئەفسەرە لەپۆلیسی (یۆتا) وەسفی ئەم تاوەنبارە دەکات کە پیاوێك بووە بەڕواڵەت لەو پەڕی نەرم و نیانی و قسە خۆشی و کەنارگیر بووە لەقسەی هیچ و پوچ وەبەخەیاڵی هیچ کەسێکدا نەهاتووە کە گومان بەرێت بەوەی لەناخیدا حەشاری دا بوو.

ئەوەی کەزانراوە لەبارەی ژیانی ئەم تاوەنبارەوە ئەوەیە ئەندامێکی چالاکی دەزگای (الکشافە) بووە ، وەیەکێك بووە لەکەسە ناودارە و سەرکەوتووەکان تیایدا، وەخەلاَتی ڕێزلێنانی پێ بەخشراوە .

وەیەکێك بووە لە مژدە دەرانی ئایینی مەسیحی وە پاش دەستگیر کردن و زیندانی کردنی بەڕاشکاوی ووتی:

ئەگەر ماددەی ڕووت وقووتی و بەرەلاَیی لەمندالّی یەوە لێم قەدەغە بکرایە ئەوە من شەیدای جنس و لادانی سێکسی و ئەو تاوانانە نەدەبووم کە ڕوویان دا.

هەروەها لەبارەی کاریگەری کەرەستە بەرەلاَییەکانەوە وتی (کاریگەری ئەوانە وای لێکردووم کە زۆر دڕندەو ڤێزەون وکەسێکی شاز بم لە ڕووی جنسی یەوە ، وەدەست درێژی کردنە سەرمندالاَن و کوشتنیان بوو. هیچ لەم کارانە ڕوویان نەدەدا ئەگەر ماددەی ڕووت و قووتی و بەرەلاَیی زۆر نەبوو نایە. وەلە ١٠/٦/ ١٩٨٨ (گاری بیشوب) لەسێدارە درا.

وەنموونەی تری زیندوو هەیە کە دەرئەنجامی ترسناکی لێ کەوتووەتەوە بەهۆی زۆر و زەوەندەی بابەتەکانی بەرەلاَیی. وەئەوەش نموونەی کەسێکی پیاو کوژی خوێن ڕێژ کەلەهەموو ئەمریکا

دەنگی دابوەوە و ناسرابوو بە (تید باندی) ئەم پیاوە لەماڵێکی پارێزگارا بوو ئەندامێکی (الکشافە) بووەو قوتابی کۆلێژی یاسابووەو گەنجێی ڕووخۆش و سەرنج ڕاکێش و بەڕەوشت بووە لەڕواڵەتدا.

پاش ئەوەی دەستگیرکرا ئەم خوێن ڕیژە نزیکەی (٤٠) ئافرەتی فڕاندبو و ئازاری دابوون و شێواندبوونی و پاشان کوشتبوونی .وەبەئەشکەنجەدان وازی نەهێنابوو لێیان ، بەڵکو خنکاندبوونی و کاری سێکسی لەگەڵدا کردبوون و زۆر دڕندانە لاشەیانی شێوانبوو بەشێوەیەکی زۆر ترسناك ، هەر بەوەشەوە نەوەستابوو بەڵکو گۆشتەکەیانی دەخوارد و وەهەندێکیانیشی بەچەقۆ دەشێواند. بچووکترین قوربانی منداڵێکی تەمەن (١٠) ساڵان بوو ، ئەم پیاوە خوێن ڕێژە ئەم منداڵەی فڕاندبوو ئازاری دابوو پاشان دەست درێژی کردبووە سەری و نەرمایی ڕانی خواردبوو ، پاشان زۆر بەناشرینی کوشتبووی و لاشەکەی لەناو گەوری بەرازدا دانابوو بۆ ئەوەی بۆگەن بکاو کەڕوو هەڵبێنێ.

ئەم کابرایە تاوەنبار کرا بەکوشتن و شوێنی ددانەکانی لەسەر لاشەی منداڵە فڕێ دراوەکە دەرکەوت و بەئامێری پێشکەوتوو دۆزیانەوە کە شوێنی ددانەکانی (باندی) یە. پاش ماوەیەکی زۆر ئەم پیاوە هەر دەیووت من بێ تاوانم ، تاوای لێ هات خەڵکێکی زۆر داوای ئازاد بوونی زۆر بەپەلەو بێ دوواکەوتن یان دەکرد . بەلأم لەکۆتایی دا بڕیاری لەسێدارەدانی دراو دانی نا بەتاوانەکانی دا ناو. لەدیمانەیەکی تەلەفزیۆنی تۆمارکراودا پێش لەسێدارەدانی بەماوەیەکی کەم ، ووتی:

((ئێوە خۆ هەر دەمکوژن و کۆمەڵگا لەشەڕی من ڕزگار دەبێ بەلأم کەسانی زۆر زۆری وەکو من هەن ئیدمان بوون بەهەندێ وێنەی بەڕەڵاییەوە. وەئێوە ناتوانن هیچ کارێك بکەن بۆ چارەسەر کردنی ئەم گرفتە هەروەها ووتی : لەسەرەتادا ئەم وێنە بەرەڵاییانە ئەم بیرکردنەوانەی لادروست دەکردم وەکو خوم پێوەگرت و ڕاهاتم لەسەری . چونکە تۆ بەردەوام حەزدەکەی ئەوانە فێر ببی وبەرەو گران و زۆر گرانترە دەڕوانی و تا بەرزترین ئاستی وروژاندن بەدی بێت دەبێ کە پلەکەی زۆر لە ووروژاندنی بەرزترە تاوای لێ دێ بەوێنەی ڕووت و قووتی ئارەزوەکان تێر نابێ. دەگەیتە قۆناغی دەست پێکردن و بەنەفسی خۆت دەڵێ ی ئایا دەتوانی ئەو کارە بکەیت بۆ ئەوەی ئارەزوەکانت تێر بێ بەشێوەیەك کە زۆر خۆشتر بێت لەوەی بە خوێندنەوەو تەماشاکردن)) ، وەووتی من و هاو وێنەکانی من بەدڕندەیی لەدایك نەبووین بەڵکو ئێمە کوڕ تانین و هاوسەرتانین و لەماڵی خۆپارێزدا پەروەردە کراوین. بەلأم کەرەسەکانی بەرەڵایی دەتوانێ خۆی بگەیەنێتە هەموو ماڵێك و منداڵەکانتان بفڕێنێ ،وەهەروەها چەند سەعاتێك پێش لەسێدارەدانەکەی ووتی :

ماوەیەکی زۆرە لەزیندان دا ژیاوم وە هاوڕێیەتی پیاوانێکم کرد کە وەکو من ڕاهاتوون لەسەر توندو تیژی وەبەبێ جیاوازی هەموویان نقوم و ڕۆچوون لەوێنەی ڕووت و قووتی داوئەو وێنانە ڕۆڵێکی کارای هەبووە بەسەریانەوە و هەموویان ڕاهاتوون لەسەری وخویان پێوە گرتووە وەبەهەمان شێوە پیاو کوژ (جیفری دامر) ژیانی بەتاوان و دەست درێژی کردنە سەر ئافرەتان دەستی پێکرد . پاشان تاوەنکاریەکانی تەشەنەی کرد بۆ کوشتن ولادانی نەشاز و ، چەندان پیاو و منداڵی کوشتبوو وە دەست درێژی کردبووە سەریان ، ئەو قوربانیانەی زیندانی دەکرد بۆ ماوەیەکی زۆر و ڕۆژانە دەست درێژی دەکردە سەریان بەشێوازی جیاواز دەیشێواندن پاش ئەوەی نەفسی بەوانە تێری بخواردایە و بێزار ببوایە لێیان دەیکوشتن و بەمشار پارچەپارچەی دەکردن و هەندێکی دەخوارد و هەندێکی تری لەناو سەلاجەدا هەڵدەگرد و هەندێکیشی بەترشەڵۆکەکان دەتواندەوە. دوای ئەوەی دەست گیر کرا ، پۆلیس ماڵەکەی پشکنی ، چەندین سەری بێ لاشەیان دۆزییەوە لەناو سەلاجەو دۆلاب و شوێنی تردا ، دڵی یەکێکی تریان لەناو سەلاجەکەدا دۆزیەوە. پاشان پرسیاریان لێ کرد سەبارەت بەوتاوانانەی ووتی: من دەیان پارێزم بۆ ئەوەی دوایی بیانخۆم ئەم تاوەنبارە گرنگی دەدا بەوڕێپێوانانەی لادەرە نامۆکان بەشداریان تێدا دەکرد. وەپۆلیس پاش دەستگیرکردنەکە ی ئەوەندەیان لەکاسێت و وێنەی بەد ڕەوشتی دۆزییەوە کە لەژماردن نەدەهاتن. جیفری لەساڵی ١٩٩٦ لەگەرماوی بەندینخانەدا مرد لە بەرئەنجامی پێداکێشانی یەك لەدوای یەکی ئاسنێك کە بەندیەکی تر بۆی داگرتبوو.

سەرئەنجامی داوێن پیسی و کاریگەری لەسەر کۆمەڵگا

سەرژمێریەکانی وەزارەتی دادی ئەمریکی دەری دەخات بڵاو بوونەوەی هۆکارەکانی بێ ئابرۆیی لەهۆکارە سەرەکییەکانی بڵاوبوونەوەی جۆرەکانی تاوان و نەهامەتی یەکانی کۆمەڵگایە لەوانە: لەیەکێك لەلێکۆڵینەوەکانی وەزارەتی داد دا کەلەساڵی ١٩٧٩ ئەنجامی دابوو لە (فینکس اریزۆنا) بینرا لەو گەڕەکانەی کە کۆگاکانی بازرگانی و ئاڵوگۆڕ بەهۆکارەکانی بێ ئابرۆییەوە دەکەن تاوانی شت و مەك لە ٤٠٪ زیادی کردوە وەتاوانی دەست درێژی لە٥٠٠٪ زیادی کردوە ئەگەر بەراوردی بکەین بەگەڕەك و ناوچەکانی تر.

وەبەهەمان شێوە لێکۆڵینەوەیەکی تر لە (تکساس) کرا بینرا کە تاوانی جنسی لەو گەڕەکەدا زیادی کردووە لە ١٧٧٪ ەوە بۆ ٤٨٢٪ بەبەراورد لەگەڵ گەڕەکەکانی تردا.

زانایان وا دەبینن هەموو ئەوانە تایبەت مەندیەکی دیاریکراویان هەیە لەکوشتنی بەکۆمەڵدا، بەزۆری ئەوانە کە یەکەمجار دەست دەبەن بۆ تاوان هۆکارەکەی جنسی یە پاشان تەشەنەدەکات بۆ تاوانەکانی تر، لەدوایدا لە ئالودەیی سێکسیەوە دەچێت بۆ ئازاردان و کوشتن و داوێن پیسی لەگەڵ لاشە مردوەکانداو وەجۆرەها تاوانی ترسناکی تر . یان ئەوانەی کە ڕەواج بەهۆکارەکانی بەد ڕەوشتی دەدەن زۆربەیان پەیوەندیان بەوتاوانانەوە هەیە کە بەشێوەیەکی نەخشە بۆکێشراو ئەنجام دەدرێ ، هەروەها بانگی بڵاوکردنەوەی تاوانی تر دەدەن.دەزگای (playboy)لەساڵی ١٩٦٦ بانگی ئەوەدەکات کە مادده بێهۆشکەرەکان ڕێگەی پێبدرێت و بڵاوببێتەوە . ئەم دەزگایە ساڵانە

چەندین بابەت و نووسین دەردەکات و بانگەشەی ئەوە دەکات پاڵپشتی بکەن بۆ ئەو داوایە کە ڕێگەدانە بەبلاّوکردنەوەی مادده بێهۆشکەرەکان و لەساڵی (١٩٧١) ەوە ساڵانە بڕی (١٠٠) هەزار دۆلار زیاتر دەبەخشێ بۆ هەڵوەشاندنەوەی یاساکانی قەدەغەکردنی مادده سڕکەرەکان .

ئالودەبوون بەهۆکارەکانی داوێن پیسی یەوە وەك لەپێشەوە باسمان کرد خێزان ڕادەکێشێتە نێو چەندین کێشەی هاوسەریەوە، هاوێنەی لاوازی سێکسی پیاو لەگەڵ هاوسەرەکەی و بلاّوبوونەوەی داوێن پیسی(زینا) و چەندین دەرئەنجامی زۆر خراپی کۆمەلاّیەتی و خێزانی تر. سەرژمێریەکان دەری دەخەن کە ٣٣٪ لەقوربانیانی ئەو دەست درێژی یانە بیر لەوە دەکەنەوە کە خۆیان بکوژن یان بکوژرێن. وەلەهەمان کاتتدا ڕێژەی لە ١٢٪ ئافرەتانی ئەمریکی ڕووبەڕووی یەکێك لەجۆرەکانی دەست درێژی جنسی دەبنەوە لەژیاندا . لە ٨٠٪ لەقوربانیانی دەست درێژی جنسی لەکوڕان ئالودە دەبن بەکێك لە مادده بێهۆشکەرەکان و ٥٠٪ ئەوانە بیر لە خۆشتن دەکەنەوەو لە٢٣٪ لەوانە خۆیان دەکوژن و ٧٠٪ بەنەخۆشی نەفسی و گرێی دەروونی دەمێنێتەوە. ئەوانەی کە ڕاهاتوون لەسەر هۆکارەکانی بەد ڕەوشتی وەکو ئالودەبوونی مادده سڕکەرەکانی لێ دێ . پاش ماوەیەك هەست دەکەن ناتوانن بەرامبەر ئەو بەلاّیە بگرن و ئامادەیی یان هەیە ماڵ و سامانیان لە پێناو تێرکردنی ئارەزوەکانیان دا بەهەدەر بدەن. مەودای زەرەروو زیانە کۆمەلاّیەتیەکانی نازانرێ چونکە زۆربەی قوربانیەکان تاوەنکار دەناسن ، زۆرجار یەکێك دەردەچێت کەکەسی خێزانەکەیە یان نزیکیانە یان (هاوڕێی خێزانەکەیانە). ئەم تاوان و دەست درێژیانە زۆر جار بەردەوام دەبێت و چەند ساڵانێك دەخایەنێت کە نێوەندەکەی ٧,٦ ساڵە لەلای کچان و یەکەم دەست درێژی لێ کردنەکەیان دەگەڕێتەوە بۆ تەمەنی ٦ ساڵان.

ئەوەی شایەنی ئاماژە پێدانە ئەم توێژینەوانە لەلایەن ڕۆژئاواییەکانەوە ئەنجام دراوە وەدەرکەوتووە ، هەربۆنموونە زیادبوونی ڕێژەی زینا لای ئەوان بەتاوان دانانرێ ، جا ئەگەر لەو ئامارانەدا پێوەری ئیسلام بەکار بهێنرایە ئەوا بارەکە بەچی دەگەیشت؟! ئاکارو مەبدەئو ڕەوشتی ئیسلامی زۆر جوان و گەورەو بەنرخ ترە لەئاکارو ڕەوشتی ئەوان.

وەپێغەمبەر (د.خ) ڕاستی فەرمووە کاتێ کەدەڵێ (هەر گەل ونەتەوەیەك خراپەکاری تیا دەرکەوێ، تاڕادەی ئاشکراکردن، ئەوا تاعون و نەخۆشی وایان تیادا بلاّو دەبێتەوە کە پێشینەکانی خۆیان نەیان بینیبێ) (ابن ماجە ڕیوایەتی کردووە، فەرموودەیەکی صحیحە)

دکتۆر(دایفدویت)هەستا بەلێکۆڵینەوەیەك لەزانکۆی (آکرون اوهایو)بەدیراسەکردنی بلاّوبوونەوەی بەدڕەوشتی وبەڕەلاّیی لەنیۆ لاوانی کوڕو کچان دا کەتەمەنیان لەنێوان (١٦-٢٠) ساڵان دابوو لەشەش دەیەی کۆتاییدا ، هەستیان بەزیادبوونی سەرنج ڕاکیش کرد لەو دیاردەیەدا

هەروەك لەم خشتەیەدا ڕوونكراوەتەوە:

سالْ	كوڕان	كچان
1940	%40	%20
1950	%42	%21
1960	%60	%25
1970	%60	%40
1980	%77	%64
1990	%85	%70

هەروەكو هەستان بەدابەش كردنی كردنی هەندێ ڕاپرسی وتێبینی كردنی هەندێ لەو ڕاستی یانەی كەپەیوەندی یان بەو هاوسەرانەوە هەیە كەزینادەكەن لەئەمریكا.

بینی كەلە ٥٠٪ لەپیاوان ولە ٢٥٪ لەژنان دانیان بەوە داناوە كەمومارەسەی زیناكردن دەكەن لەپاش هاوسەرگیریش. خوێندنەوەمان بۆ فەرموودەكەی پێشوو وپێشبینی بلاْوبوونەوەی تاعون ونەخۆشی تازە دەكرێت كەلەناویان دا.

بەكرداریش ئەوانە تووشی جۆرەها نەخۆشی بوون لەم سلاْنەی دواییدا وەك (زهری و هربس (قوباو) و سیلان و حرشیفە ، ئایدز و جۆرەكانی تر)

بۆ نموونە بلاْو بوونەوەی نەخۆشی (زهری) كە دەبێتە هۆی نەزۆكی و نەخۆشی دەماغ ، لەئەمریكا لەماوەی ١٩٣٠ وە ئەم نەخۆشیە هۆكاری بلاْو بوونەوەكەی تەنها بەد ڕەوشتی بووە ، پێشتریش لەسەدەی پانزەدا لەڕێی هەمان هۆوە بلاْو بۆیەوە .

وەلەسالْی ١٩٨١ ووتەبێژی ناوەندی قەلاْچۆكۆدنی نەخۆشی لەئەمریكا لەلێدوانێكیدا ڕایگەیاندكەنزیكەی ٣٢٥٠٠٠ نەخۆشی تووش بوو بە نەخۆشی (زهری) لەئەمریكا هەیە. وەسالاْنە (٢.٥) ملیون حالْەتی تازە لە نێو گەنجانی قۆناغی ئامادەیی تووش بوو بەنەخۆشی جنسی جۆراوجۆر تۆمار دەكرێت وەكو (زهری، سیلان، حرشفیە، نەخۆشی هەوكردنی جگەر) بەلاْم نەخۆشی ئەم سەردەمە بێ گومان ئایدزە، وە زۆربەی لێكۆلْەران ڕایانگەیاندووە كە ٨٠٪ بەنەخۆشی ئایدز ەو سەرچاوەكەی بەد ڕەوشتیە بەلاْم ئەمڕۆ مەلْبەندی قەلاْچۆكردنی نەخۆشی لەئەمریكا مەزەندەی ژمارەی تووش بوانی بەنەخۆشی ڤایرۆسی ئایدز(IVH) بە (٦٥٠٠٠٠) بۆ (٩٠٠٠٠٠) دەكەن وەنزیكەی (٢٠٠٠٠٠) كەسیان نازانن كە هەلْگری ڤایرۆسەكەن ، وەتا بەرواری

١٩٩٩/١٢/٣١ لەو مەڵبەندەدا (٤٣٠٤٤١) حاڵەتی مردن بەو نەخۆشیە دەست نیشان کرا، وە نەخۆشی ئایدز لەئەمریکادا بەپلەی پێنجەم دێ لەو هۆکارانەی دەبنە هۆی مردن بۆئەوانەی لەنێوان ٢٥ بۆ ٤٤ ساڵ دان. ئەم ڕێژەیە زۆر لەو مردوانە زیاترە کە ئەمریکا لەشەڕی ڤێتنام و کۆریا بەکوشتی دان. بەلاّم لە (نیۆرك) و (لوس انجلوس) و (سانفرانسسکۆ) نەخۆشی ئایدز سەرچاوەی سەرەکیە کە دەبێتە هۆی مردن لەنێوان کچ و کوڕی لاودا .

ڕێکخراوی تەندروستی جیهانی ژمارەی تووشبوانی ئایدز لەجیهاندا بە ١٣ ملیۆن دادەنێن کە (٦١١٥٨٩) حاڵەتیان بەرەو نەخۆشی ئایدز چووە . وەئاشکرایە کە ڤایرۆسی ئایدز بە خێراترین ڤایرۆس ناسراوە لەسەر زەوی دا، کە دەتوانێت خۆی بۆ چەند شێوەیەکی جۆراو جۆر بگۆڕێت .

هەروەکو زانراوە ئەم نەخۆشیە بۆ یەکەم جار لە ڕۆژئاوا دا سەری هەڵدا لە نێو خەڵکەشازەکانی شارەکانی سانفرانسکو- نیۆرك)پاشان لەڕێی زیناکەرەکانەوە گواسترایەوە.

وەلەسەرەتاوە ئەم نەخۆشی بە(دابەزینی بەرگری لای شازەکان)ناسرابوو وەپەیمانگای نیشتیمانی بۆ لێکۆڵینەوەی حەساسیەت و نەخۆشیە گواستراوەکان لەئەمریکا ، تێ بینی ئەوەی کرد کەشەش مانگی یەکەمی ساڵی ١٩٩٦ نەخۆشی ئایدز لەبلاّوبوونەوەدایە لەنێو گەنجانی تەمەن ١٣-١٩ ساڵ و ڕێژەکەی گەیشتە ٥٢٤٪ وەبەشی هەرەزۆریان لەکەسە شازەکان بووە پاشان زیناکەران، لەساڵی ١٩٨٠ خەڵکەنامۆ و شازەکان هەستان بە هەڵمەتێکی گەورەی پڕوپاگەندە بۆ هۆشیارکرد نەوەی کۆمەڵگا بۆگەنە تووشبووەکەیان لە مەترسی ئەم نەخۆشیە و دەرئەنجامەکەی دابەزینی ڕێژەی تووشبووان بوو.بەلاّم لەئەنجامی مردنی زۆری نەوەی یەکەمی شازەکان و دابەزینی ڕێژەی تووشبوان بەو نەخۆشیە لەو ماوەیەدا هەرزەکاران دووبارە دەستیان کردەوە بەهاندانی ئەو کارە خراپ و پیسە دا. وەخوای گەورە ڕاستی فەرمووە (فَلَوْلا إِذْ جَاءهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُواْ وَلَـكِن قَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُواْ يَعْمَلُونَ) واتە: ئەوانەی کاتێك تۆڵە و سزای ئێمەیان بۆهات بۆ نزاو پاڕانەوەی بەکوڵیان نەکرد ، بەلاّم دڵیان ڕەق و ڕەش بوو شەیتانیش ئەو کارو کردەوە نا پەسەندانەی بۆ ڕازاندبوونەوە کە دەیانکرد. سورە أنعام ٤٣

وەئەم نەخۆشی یانە بۆ ماوەو شوێنەواری کۆمەڵایەتی و ئابووری و ڕامیاری لەدوای خۆیان بەجێ دێڵن . بۆنموونە تێچوونی چارەسەرێکی کە سێکی تووشبوو بەو نەخۆشی ئایدز (نەمانی بەرگری) تا دەمرێت (١٢٠) هەزار دۆلارە وە ئەم نەخۆشی یە کێشەی خێزانی و کۆمەڵایەتی دروست دەکات وەکو هەژاری و بەرزبوونەوەی بێ کاری وچەندان شوێنەواری خراپی تر ، ئیتر واز بێنە لو مەترسیە گەورانەی ڕووبەڕووی پزیشك و پەرستیارەکان دەبێتەوە .

هاوردەکردنی بەدڕەوشتی بەبیانووی ئازادیەوە

خوای گەورە دەفەرمووێ :

(إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَن تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ) ،سورة النور١٩

واتە: بەڕاستی ئەوانەی حەز دەکەن زیناو تاوان لەناو ئەوانەی باوەڕیان هێناوە بلاْوبێتەوە ، سزای پڕ ئێش و ئازار لە دونیاو دوارِۆژیش بۆیان ئامادەیەو خوا خۆی چاك دەزانێت.(سەرئەنجامی زیناو شەروالْ پیسی بەرەو کویْ دەچێت) ئێوە نایزانن.

بەلاْم لەم ڕۆژگارەی ئێستاماندا خەلْكانی ڕۆژئاوا بە بەها خراپ و وە بەنەخۆشیە پیس و بیرو باوەڕە نەگریسەکانیانەوە نەوەستاون و لەبلاْو کردنەوەی خراپە کاری و کارە نەشیاوەکانیاندا بەردەوامن و تورەیی خوایان بەدەست هێناوە لەهەولْی هەناردەکردنی ئەو نەخۆشیانەن بۆ ولاْتانی ئیسلامی . دەبینین کۆمەلْەی (چاودێری مافەکانی مرۆڤ) زۆر بەتووندی ئیدانەو ڕەخنە دەگرێت لەهەر هەولْێك کە وولاْتانی کەنداو بیکەن بۆ ڕێگە گرتن لە پێگە خراپەکانی ئینتەرنێت و ، بانگمان دەکەن بۆ کرانەوەو ئازادی.

ئابرۆ چوونەکانی تێکەلْی و بەناو ئازادی

(مالْی ڕۆژئاوایی لەناوەوەدا)

نزیکەی نیوەی دەست درێژی لێکراوانی بەریتانیا کە دەست درێژیان کراوەتە سەر سەرەتا لەناو مالْەوە دەستی پێکردووە لەلایەن باوکەوە یا لەلایەن هاورِێی دایکەوە، تەنانەت لە یەکیْ لەگۆڤارەکان دا بلاْوکردەوەو دەلْێت: مەترسی دارترین شوێن کە مرۆڤی ئەوروپی تیایدا بژی ناو مالْەکانیانە .گۆڤاری تایم باس لەوە دەکات نیوەی سکالاْکەرە ئافرەتەکان لە مالْە ئەمریکیەکاندا ئەتك دەکرێن .

لەنێوان لە(٥٠٪ — ٧٠٪) لەپیاوانی ئەمریکا خیانەت لە هاوسەرەکانیان دەکەن و (٣٢٪) ی ژنانیش خیانەت لەپیاوەکانیان دەکەن .وەلە ٩٠٪ ی ئەو ئافرەتانەی کە شوویان کردووە کچێنیان نەماوە وەرِێژەی کچێنی لەبەریتانیا لەنێوکچان دا گەیشتووەتە لە سەدا سفر (٠٪). هەروەکو گۆڕینەوەی هاوسەریش زۆر باوە، وە نزیکەی (٢.٥) دوومليۆن و نیو لەپیاوانی ئەمریکا ژنەکانیان دەگۆڕنەوە بەشێوەیەکی نەخشە بۆکێشراو یابەچاوی بازرگانەکانەوە ، وەرِێژەی (٥٠٪) لەمنالاْنی کچ و کوڕ

پێش ئەوەی تەمەنیان بگاتە (١٥) ساڵی مومارەسەی جنسی دەکەن . وەزۆربەی تەلاَق لەرۆژئاوا هەروەکو (دول ستریت جورتال) نوسیویەتی لەنێو هەردوو ئەمریکی یەکدا یەکێکیان تەلاَق دەدرێت . وەراپۆرتێك کە وەزارەتی تەندروستی ئەمریکی بلاَوی کردەوە لەسالاَنی ١٩٨٥ -١٩٩٤ تیایدا هاتووە دەڵێت :

ژمارەی ئەو ئافرەت و کچانەی کە بوونەتە قووربانی توندو تیژی لەساڵی ١٩٩٤ زیاد لە (٥ملیۆن)ە. وە دەڵێ لەنێو هەر ٨ ئافرەتێك کە تەمەنی باڵغ بوونی تێ پەڕاندووە لەویلایەتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا لانی کەم یەك جار لەژیانی دا ڕووبەڕووی دەست درێژی دەبێتەوە. ئەمەش یەکسانە بەیەك ملیۆن ئافرەتی ئەمریکی کە دەست درێژی بکرێتە سەر . ئەم بارو دۆخەش لەئەمریکا لەژێر سێبەری ئاشتی و ئازادیدا دەکرێت .

(ئافرەتان)لە ساڵی ٢٠٠٠ ناونیشانی کۆنگرەیەکی نیشتمانی بوو لەپاریس کە تیایدا هاتووە کە لە ٧٠٪ کچانی لاوی فەرەنسا بەتەنها دەژین ، وەژن هێنان و زەواجی شەرعی ڕووی لە دابەزین کردووە بەئەندازەی (٦٨٠٠٠) ئافرەت وە لە ٢٠٪ لەدایك بووان لەڕێگەی زیناوەیە. پەنا دەگرین بەخوا .

وە لەئەمریکا بەتەنها سالاَنە ملیۆن و نیوێك کۆرپەلە لەڕێگەی لەباربردنەوە دەکوژرێت .کوا مافەکانی مرۆڤ؟!

(أندروشاییر) دەڵێت نزیکەی (١٠) هەزار کچی ئەمریکی منالی بێ شەرعی یان دەبێت کە تەمەنیان نەگەیشتوەتە ١٤ ساڵ . ئەمە لەگەڵ بوونی هۆکارەکانی ڕێگەگرتن لە سکپڕی (حەمل) ..!!

ئەی ئەوانەی بانگەشەی ئازادی و پێشکەوتن دەکەن ، ئایا کۆمەڵگەیەکی لەم شێوەیەتان دەوێت؟!

قوربانیانی ئەتکردن(اغتصاب)

ئامارەكان ئاماژە بەوە دەكەن كە قوربانیانی ئەتكردن (اغتصاب) باس لەئەزموونەكانی خۆیان دەكەن.. زۆرێك لەئافرەتان دەستیان كردووە بەگەیاندنی ئەو باری داگیركەرییە سێكسیەی تووشی هاتوون ئەوان دڵنیان كە لایەنە پەیوەندی دارەكان. گرفتەكانیان بەشێوەیەكی جدی وەردەگرن وكاری لەسەر دەكەن ئەمانە كۆمەڵە هەواڵێكی باشن یاخوود دروستن كە بەرگری كەرانی قوربانیانی (اغتصاب) لێی ئەكۆڵنەوە بەپشت بەستن بەئامارەكانی حكومەت لەساڵی (٢٠٠٢م)ی دا.

﴿ویمنزئی نیوز﴾ دەڵێت :نوسینگەی لێكۆڵینەوەی فیدراڵی ئاماژە بۆ ئەوە دەكات كە تێكڕای ئەتكردنەكان زیاد یان كردووە بە ڕێژەی (٤ ٪)كە ئەمەش بێدەچێت هەواڵێكی باش بێت. وەبەپێی لێكۆڵینەوەیەكی نوێ كەنوسینگەی ئامارەكانی سەربەوەزارەتی داد ئەنجامی داوە ئەوە دەردەخات،كە ئافرەتان بەڕێژەیەكی پێوانەیی هەواڵ دەدەن و لەو داگیركارییەسێكسیانەی تووشی دەبن.

وەهەروەها خەمخۆرانی زەوت كردن دەڵێن ئەم زیاد هەوڵ دانە _ نەك زیادبوونی پرۆسەی ئەتك كردن لەخودی خۆیدا ئەمەیە كە ژمارەكانی نوسینگەی لێكۆڵینەوەی فیدراڵی (أف بی أی) بەرزكردۆتەوە لەگەڵ ئەوەی نوسینگەكە تەنها ئەو تاوانانە تۆماردەكات كە بەشێوەیەكی ڕاست ودروست بەدەستیان دەگات. ئەمە ئەوە دەردەخات كە لایەنە پەیوەندی دارەكان كێشە وگرفتەكانیان بە باشی و لەجێگای خۆی وەردەگرن وەهەروەها قسەكەر (جیمی زویباك) بەناوی تۆڕی نیشتیمانی بۆ زەوتكردن ودەست درێژیە جنسی یەكان و خوێن ڕشتنی نزیكان .لەوا شنتۆنی پایتەخت ، لەپەیوەندیەكی تەلەفۆنیدا ووتی (خەڵكی دەڵخۆشن بەوەی كە كێشە كانیان بە جدی و بەر پرسیاری یەتی یەوە وەردەگیرێن).

زیاتر لەنیوەی قوربانیانی دەست درێژیە جنسی یەکان بۆ جاری یەکەم دەستی پێکرد کاتێك نوسینگەی ئامارەکان هەستا بەکۆکردنەوەی زانیاری یەکان پێش (٣٠) سالّ ،بەلاّم ئەم ئامارە پەرەی سەندوە تا لەسالّی (١٩٩٩م) ،وە لەسالّی (١٩٩٣) ەوە تا سالّی ١٩٩٥ پێ ڕاگەیاندنەکان گەشتە (٣٠،٨ ٪)ئەوە بەپێی لێکۆڵینەوەیەکی نیشتمانی بۆ قوربانیانی ئەم جۆرە تاوانانە کەسالاّنە ئەنجام دەدرێت ،کەدەرچووە لەو نوسینگەیەوە، لە (٢٤)ی اغسطس، بەلاّم سالاّنی پێشوتر زیادیکرد بۆ (٥٣٪) سکوت(بیرکوو یتز) سەرۆك ودامەزرێنەری تۆڕی نیشتیمانی (زەوتکردن ودەست درێژی یە جنسی یەکان و کوشتنی نزیکان ،کە گەورەترین ریکخراوی بەرهەڵستکاری دەست درێژی یەجنسی یەکانە لەو ولاّتەدا ،دەڵێت:زۆری گەیاندنی هەواڵی دەست درێژی یەکان دەرهاویشتەی ئەوسیاساتە توندانەن کە پەیوەندیان بەتاوانەکانەوە هەیە ،هەروەها هۆشیاری خەڵکی زیاتر بووە ، نەوەیەك لە ئافرەتان پەیدابووە لەسەر دەربڕینی نەخێر، دەزانی نەخێر چی دەگەیەنێ.

لەڕاستیدا ڕێژەی سالاّنەی پەیوەندییە مانگانەکان بەهێڵی ڕاستەو خۆی تۆڕی نیشتیمانی داگیرکردن و دەست درێژی یە جنسی یەکان وکوشتنی نزیکان ، تاوە کو ئیستا بەرێژەی لە(٢٧٪) بەرزبووەتەوە لەسالّی (٢٠٠٣)دا ئەمە ئاماژەیە بەگەیاندنی تاوانەکان لەلایەن ئەو ئافرەتانەی وەکو دەست درێژییان کراوەتە سەر .

(چەند گومانێك لەئامارەکان)

ئەنجامەکانی لێکۆڵینەوەی سالاّنەی قوربانیان وا ئەخوازێت بەشێوەیەکی نا ئاسایی سەرنج بدەین لەو ژمارانەی نوسینگەی لێکۆڵینەوەی فیدراڵی ،وزۆری پەیوەندی یەکان لەسەرهێڵە ڕاستەوخۆکان .بەلاّم شارەزایانی ئەم بوارە ئاگاداری دەدەن لە ژمارەکانی ئەم ساڵە چونکە زۆر نائاساییین.

(ئایا جێی باوەڕە بەرزبوونەوەیەکی بێ سنور لەم ساڵدا ونزم بوو نەوەیەکی نائاسایی لەمناڵی داهاتوودا ؟،بە دڵنیایەوە نەخێر)

ئەمەی باسمان کرد ئەوەیەکە(باتسی کلۆس) جەختی لە سەردەکاتەوە کەیەکێکە لەگەورە شارەزایانی ئامارەکان کەسەر بەلقی ئامارەکانی وەزارەتی (داد)ە ، لەپەیوەندی یەکی تەلەفۆنی تازەدا دەڵێت ئەگەر تۆ لە لاربونەوەی دەگەڕێیت، ئەوابەکورتی، قسە لەسەر جوزئیاتی مەکە ئەگەر تۆ بەهەمان ڕێچکە دا نەڕۆشتووی بۆماوەیەکی زۆر).

بۆیە ئەم دڵنیا نەبوونەلەڕاستێتی ئاماری دەست درێژی یەکان کێشەی دروست کردووە بۆ ئەوانەی کەئەیانەوەی بەشێوەیەکی دیاریکراو ژمارەی ئەو تاوانانە بزانن، بەلاّم بەشێوەیەکی ڕاست ودروست هەواڵەکان ناگەن.

هەروەها (شارەزایانی لێکۆڵینەوەی نیشتیمانی قوربانیان) چەند دیمانەیەکیان ئەنجام داوە لەگەڵ ئەوانەی کە نوێنەرایەتی خەڵك دەکەن دەربارەی ئەوکێشانەی تووشیان دەبن کە ساڵانە دەگەنە چەند کەس؟ پاشان ئەم ژمارانەی دابەش دەکرێن بەشێوەیەکی گشتی بەسەر دانیشتواندا .لەساڵی (١٩٩٣م) تاساڵی (١٩٩٩م) ڕێژەی سەدی دەست درێژیەکان لە(٣٠٪)دا ڕادەوستێت پاشان بەرزبووەوە بۆ (٤٥٪)لەساڵی (٢٠٠٠م)پاشان دابەزی بۆ (٤٠٪) لەساڵی (٢٠٠١م).

هەروەها ڕێژەی چەند تاوانێکی خراپتر لەم حاڵەتانە لەساڵی (١٩٩٣م)بەرزبوویەوە،بۆ نموونە لەساڵی (٢٠٠٢م) هەواڵەکان ڕایان گەیاند کەڕێژەی دزی لە(٧١٪) بەرز بووەتەوە بە بەراورد لەگەڵ ساڵی (١٩٩٣م) کەلەصەدا (٦٠٪)بووە.

بەشێوەیەکی گشتی گەیاندنی هەموو جۆرە تاوانەکان بەڕێژەی لە(٦٪)بەرز بووە کەلەساڵی (١٩٩٣م) لە(٤٣٪) بۆ (٤٩٪).

بەشێوەیەك کە زۆر بوونی ڕێژەی هەواڵ دان لەئەتککردن بەرز تر بووەتەوە بەرووی گشتی تاوانەکاندا . لەساڵی(١٩٩٣م) تا ساڵی (٢٠٠٢م) بۆ نموونە ڕێژەی هەواڵ دان لە (اغتصاب) گەیشتوەتە (٢٠٪) زیاترە لەڕێژەی دزی کە لە(٨٪) کە ئەوەبەرزترین ڕێژە لە جۆری خۆی کە(لێکۆڵینەوەی نیشتیمانی قوربانیانی تاوانەکان) لەساڵی (١٩٧٢) دەستی پێکردووە کەساڵانە (١٥) ملیۆن دۆلاری تێچووە .وەهەروەها دیمانە کراوە لەگەڵ (٦٠,٠٠٠ ،٧٠،٠٠٠)خیزان کەهەموو شەش مانگ جارێك ،لەو ئەندامانەیان کە تەمەنیان (١٢) ساڵی تێپەڕاندووە پرسیار کراوە لەجۆری تاوانەکان وموڵك و سامانەکانیشیان دەگرێتەوە وە ئەم خێزانانە بۆماوەی سێ ساڵ لە ژێر لێکۆڵینەوە دەمێننەوە .

وەهەروەها لەنێوان ساڵی (١٩٩٣م) و ساڵی ڕابردووی ژمارەی دەستدرێژی بە ڕێژەی لە (٥٥,٦٪) کەم بووەوە . وەهەروەها ئامارکراوە کە (٧٣٠) اغتصاب و (٢٤٧) دەست درێژی جنسی ڕوویداوە لەهەموو دوو خولەك دا دەکاتە یەك دەست درێژی کە ڕوویداوە لە ساڵی (٢٠٠٢م) و ئەم ڕێژەیە زیاترە لە (٨٧٪) ی بەرانبەر ئافرەتان کراوە.

سەرەڕای ئاماژە بەڕاپۆرتی ساڵانەی تاوانەکان کە نوسینگەی لێکۆڵینەوەی فیدراڵی ئەنجامی داوە ،دەتوانین بڵێین لێکۆڵینەوەی قوربانیانی (اغتصاب) ئاماژەیەکی بایەخدارن بۆدیاری کردنی ئاراستەی تاوانەکان. وە ڕاپۆرتەکە بە شداری دەکات لەڕاستکردنەوەی ستراتیژی یەتی جێ بەجێ کردنی یاساکان و سیاسەتە گشتی یەکانە، کەدیاریدەکات کە باجەکان لەکوێ خەرج دەکرێت، سەرف ئەکرێت لە خزمەت گوزاری قوربانیان و پاراستنیان لەرووی ئاسایش و سیستەمەوە. وەلە پەیوەندی یەکی تەلەفۆنیدا کە ئەنجام دراوە لەگەڵ (بنیامین إی سوندرز) لە ناوەندی نیشتمانی بۆ چارەسەر کردن و ئەنجامدانی لێکۆڵینەوە لەبارەی قوربانیانی

(اغتصاب) و تاوانەجۆراو جۆرەکانەوە لە(تنشارلستون) لە ویلایەتی (ساوپ کارولینا) کەبەرنامەی منداڵ و خێزان دەباتەڕێوە، بەهاوارێکەوە و دەڵێت((لەگەڵ ئەوەی ئێمە خاوەن بۆچوونێکی تایبەتین سەبارەت بە دیاریکردنی ئەو هۆکارانەی کە ئافرەتان والێدەکەن ئەم جۆرە هەواڵا نەبگەیەنن ،بەلاَم هێشتا زۆرمان لە پێشە تا فێریان بکەین چۆن بەزووترین کات ئەم هەواڵانە بگەیەنن ،بۆیەگرنگ ئەوەیە ئێمە بەردەوام بین لەسەر تێگەیاندنی ئەو هۆکارانەی وا لەئافرەتان دەکەن لەم ڕووەوە بچنە پێشەوە وسود لەو خزمەتانەیان وەربگرین کە ڕای دەگەیەنن .

ئاماری تەواو لەبارەی منداڵانەوە نی یە

لێکۆڵینەوە چەند عەیبێکی تێدایە وا دەکات دۆزینەوەی دەستدرێژییەکان قورس بێت و ئەوانەش دەگرێتەوە کە تەمەنیان لەسەرووی (١٢)ساڵییەوە.

ڕینماییەکانی حکومەت ئاماژە بەوەدەکەن کەمنالاَنیخوار تەمەنی (١٢)ساڵ زۆر ترینی قوربانیانی ئەم دەست درێژی یەن کە لە(٣٠٪) زیاتری لە خۆدەگرێ وەهەروەها ئەوەی کۆسپە لەبەردەم پەردە هەڵماڵین لەسەر ئەم تاوانانە ئەویە کەئەندامانی ئەو خێزانەیان خزمانی کەسی دەست درێژی لێکراون بۆیە هەواڵەکان ناگەیەنن (سوندرز)دەڵێت ((بەڕاشکاوی پێتان دەڵێم کەبەڕاستی باسکردن و پەردە هەڵماڵین لەسەر هەموو یان زۆربەی ئەم جۆرە دەست درێژییانە باش نین یاخود بەقازانج ناشکێتەوە))وە هەروەها ڕاڕایی خۆی باس دەکات بەرامبەربەرزبوونەوەی ڕێژەی ئەم دەست درێژییانە.

(بڕوام نی یە کە ڕێژەکە بگات بە(٥٠٪) بەڵکو ئەو پێی وایە کەتەنها گەشتبێتە(٢٥٪).

لەگەڵ ئەمشدا پێی وایە کەدابین کردنی خزمەت گوزاری بۆ قوربانیان ومەشق پێ کردنی پۆلیس لەسەر ڕێگرتن لەم دەست درێژییانە و هاوشێوەکانی ،یەکێکن لەو هۆکارانەی کەوایان کردووە ئافرەتان بێ لێپێچانەوە ئەم ڕووداوانە بگەیەنن گەر پێش (٣٠) ساڵ ڕوویدابێ.بەڕاستی ئاستی زانستی وشالاَوی ڕۆشنبیرکردن لەزانکۆکان ،زیاتر لەمەش حاڵەتە بەناوبانگەکان وەکو (اغتصاب) کردن لە (ئەکادیمی چەکی ئاسمانی) وە هەروەها ئابڕوو چوون ودەست درێژی یە سێکسیانەی لەنێوان پیاوانی ئاینی و ڕفاندنی کچانی گەنج ی بەناوبانگ،زانیاری باشی بەخشیوە بەڕای گشتی دەربارەی (اغتصاب) و دەست درێژی یە جنسی یەکان بە شێوەیەك کەنموونەی نی یە لەڕابوردوودا.

وەهەروەها (زویباك) لە تۆڕی نیشتیمانی (اغتصاب) ودەست درێژی یە جنسەیەكانەوە دەڵێت (ئەوە جەخت ئەكا وئەی سەلێنی كە (إغتصاب) تاوانێكی كوشندە وترسناكە وسەرزەنشت تەنها بەشی قوربانیەكەیە)

(أجلين لودر)نوسەرێكی سەربەخۆیە،لەشاری نێورك دادەنیشێ.

(وەك ئەوەی شۆڕە سوار بیٚ)

زەنگ لێیدا..ئەلو....ئەلو....

ئاگاداربە ئەی ئەو كەسەی فرمێسكەكان نزیكە لە چاوەكانتەوە ڕۆندك بكات.

ئاگادار بە تۆ هەرزان نیت ئەی گەوهەری نێو گەوهەرەكان..

ئای خوای گەورە - ئازاری داوم وەئازاری هەموو خاوەن هۆشێكی داوە حاڵی ئەو كچە گەنجەی كە لەگەڵ ئەو بەناو شۆڕەسوارەدا ژیاوە.

ئەئەو بەناو شۆڕەسوارەی ئەمی بەبرینداری فڕێ دایە نێو ئەشكەنجە و ئازارەوە ، وای لیٚ كرد لە خەونی خۆێدا ئەملاو لابكات بەڕاستی ڕێگاو دەوری عاشقانی بەجوانی تێگەیشتبوو، لەقسەكردندا لەگەڵی زۆر ڕوون بووە ،بەووشەی جوان و زەردو سوور بەندی كردبوو ،بەووتەی ناسك بەستبوویەوە، بەستایشی شیرین دایپۆشیبوو ، وە لە نێوان دڕكەكاندا گوڵی جوانی پێشكەش ئەكرد، ئەم كچە پاكە دڵ سافە بەهیواكانی تەلاری جوانی دروست كردبوو بەخەوانەكانی ماڵی جوانی ڕێك دەخست ، بورجی لەجیهانی خۆیدا بۆ بەرز دەكردەوە لەگەڵ شۆڕەسوارەكەیداململانیٚ ی شەپۆلەكانی دەكرد.

حاڵی ئەم بریندارە چەند مانگێك درێژەی خایەند ، بنیاد نرابوون لە سەرلم، لەو دیوی سێبەری تراویلكەی گەرماوە هەناسە بڕكێی بوو، هەست و سۆزی خۆی بۆ خەرج كرد، تا توانی لیٚ ی پاڕایەوە و هانای بۆی برد ، شتێكی لەژیانی پیٚ بەخشی كە نابەخشریٚ ، هەموو شتێكی پێشكەش كرد.

چەندە خەیاڵی ئەكردەوە كە لەوەی چەند دەستە جل بكڕێت وە ئەو بۆنانەی كە پێشكەش بكرێت ، وەئەونامانەی كە پێی بدرێت.

چەند ... نامە بنوسیٚ و بینێریٚ

وەدڵ خۆشیبكا بە چەند گوڵێك پێشكەشی بكات .

چەندین جار چووم بۆ بەڵێنێك كە بوونی نەبوو

وچەند خەونم بینی بۆ ئەو جلانەی كە بیكڕم ....

کچەکە گومانی نەبرد ڕۆژێك لەڕۆژان ، تەنانەت قسەیەکی زبریش بەرامبەری بەکاربیێت. ئەم کچە ڕۆشناییەك بوو کە ئەدروشایەوە و خۆریٚ بو بەڕوویدا هەڵدەهات. وەسفی کوڕەکە سەری لێشێواندو سەرخۆشی کرد ، بەچەشنێك ئەفڕی بەئاسماندا بەلاٚم! ئەوەندەی پێنەچوو هەموو خەونەکانی بابردی هیواو ئاواتەکانی سەربڕان خەیاڵەکانی لەت لەت بوون.

- هەموو شتێك لەیەك ساتە وەخت دا کۆتایی هات .

بەلێ .... لەیەك ساتە وەختدا کاتێك کە خۆی خستە بەردەستی . لەکاتێکی بێئاگایی و لاوازیدا .

بانگی کرد هاواری کرد : ئەی ئەو کەسەی کە خوێنم دانا لەسەر تۆ کاتێك کچێنیمت شێۆاند ، مێینەیەتیمت زڕاند.

لەدوای ئەوە وازت لێهێنام و سوکایەتیمت پیٚ کرد ، لەدوای ئەوەی کە بەڕۆشنایی تۆ ئەمبینی پاشان ئەم (فارسە) گوێی لەدەنگێکی تر بوو .....

دەنگێك لەوانەی جاران شیرین تر و بەپیت تر. دەورەکان لەگەڵێدا بەسەردەبات . ڕۆژەکان ئێوارەکانیان دەگێڕنەوە تا تێردەبێت لێیان پاشان سەماعەیەکی تەلەفۆنی بەگوێدا دەکا و دووبارەی ئەم دێڕە دەکاتەوە دەڵێت:

ئەڵێیت خۆشەویستی شتێکی جوانەئایا هۆنراوەکەی (قیس)ت نەخوێندۆتەوە ئایا خوشکان شوێنێك ماوە لەگوێتان جێگەی ئەم فڕوفێلاٚنە ی تێدا بێتەوە وەهەستان دەجولێت بەرامبەر قسەگەلێکی لەم جۆرە؟ خوشکی خۆم عاقلٚ و ژیر ئەو کەسەیە پەند کە لەکەسانی تر وەربگرێت ، وە سەرگەردانیش ئەو کەسەیە ئاموژگاری لەخۆیەوە وەربگریٚ، دووبارەی ئەکەمەوە و ئەڵێم جارێکیان پرسیارم لەگەنجێکی تەوبەکارکرد کە ئەم جۆرە تاوانانەی زۆر ئەنجام دابوو ووتم : ئایا ئەمە یەکەم ئافرەتە بەدەستی تۆ کچێنی لەدەست دابێت ، ووتی نەخێربەڵکو ئەمە (٢٥) هەمین کچە.

جوانترین ئافرەت

(گفتو گۆی کوڕێك لەگەڵ خۆیدا)

ڕۆژێکیان .. لایەنی شەڕی نەفسی خۆم پێی ووتم ئەی گەنج تا کەی ئافرەت لەچاوەکانتا جوان دەبن؟ بەخۆمم ووت. ئەم پرسیارە نەفرەت لێکراوە بۆ؟ نەفسم ووتی: گەر ڕاستت پێ بلێم باوەڕ دەکەی ؟ ووتم بە نەفسم: بەڵێ إنشاو الله . ووتی: مامۆستای گەورەمان ئیبلیسی نەفرەت لێکراو ڕادەوەستێ و ڕادەمێنێ لەسەر خۆێندندنەوە لەسەر گرنگ ترین ئەو هۆکارانەی کەوا لە ئافرەتان دەکەن جوانتر بن لەچاوی پیاواندا! پێم ووت: باشە ئەم بایەخ دانە بۆ؟! ووتی: ئەو ئەیەوێ کارێکی فراوانی مەوسوعەیی، مەنهەجی داڕێژراوی دەست بکەوێ و دابەشی بکات بەسەر شەیتەنەکانی مرۆڤ و جین دا بۆ یە مامۆستای گەورەمان (إبلیس)ی نەفرەت لێکراو ئەیەوێت ئیش و کارەکانمان بەشێوازێکی کرداری وا بێت کە هیچ هەنگاوێکی بەهەڵەدا نەچێت، دەیەوێت ئەو چەکە بەهێز بکات کە دەبێتە هۆی شێواندنی ڕەوشتی ژن و پیاو . ئێستا پێم بڵێ ئەی گەنج چ کاتێك ئافرەت لەچاوەکانی تۆدا زۆر جوانن؟ پێم ووت : ئایا چ ڕێگاو شێوازێك هەیە لای تۆ وا لەپیاو بکات ئافرەتی زۆر بەلا وە جوان بێت ؟

پێی ووتم : بەڵێ : ڕێگاو شێوازی زۆر هەن بەشێوەیەك کە هەر پیاوێك شێوازێکی تایبەتی هەیە کە وای لێدەکات سەرنج لەئافرەتان بدات و بکەوێتە سەرپێچی خواوە بەشێوەیەك کە ئەقڵی کار ناکات لە بەرامبەرهێرش هێنانی ئارەزوەکانیدا ..

بەنەفسی خۆم ووت: ئەی نەفسی بەد کارم ئەڵێی چی ئەگەر هەندێ لەو ڕێگاو شێوازانەم بۆ باس بکەی بۆ ئەوەی منیش شێوازێکی گونجاوی بۆ خۆم هەڵبژێرم ؟ نەفسم ووتی: ئاساییە.. ئایا ئافرەتی ڕەش یان سپی کارت لێدەکات ؟ ووتم: نە ڕەش نە سپی هیچ کامیان!! ووتی ئافرەتانی قژ درێژ یان کورت کارت تێ دەکەن؟ ووتم : نەدرێژ نەکورت! ووتی ئایا (لاواز) یان (قەڵەو) کارت تێدەکەن؟ ووتم :هیچ کامیان ! ووتی : ئەمانە بەناوبانگ ترینیانن. ئێستاش دەچینە سەر ڕێگاو کارەکان کەئافرەتان دروستیان دەکەن لەسەر ڕێگای زۆربەی پیاوان ... ئایا ئافرەتی پرچ رووت و مل ڕووت کارت تێدەکەن ؟ ووتم : نەخێر کارم تێناکەن.. پێی

ووتم : ئایا ئافرەتی پانتۆڵ تەسك یان جل کورت کارت تێدەکەن ؟ ووتم : هیچ کامیان کارم تێناکەن.. پێی ووتم : ئایا ئەوانەی باڵ و قاچیان دەردەکەوێت ؟ ووتم : نا...نا... ووتی :ئەی ئەوانەی لەڕۆیشتنا لەنج ولار ئەکەن و بەپێیەکانیان لەزەوی دەدەن دەنگی پێیان دێ ؟ ووتم : نەخێر ئەمانە کارم تێناکەن. پێی ووتم: ئەی گەنج ! شتێك لەمانەی پێشوو کاری تێت نەکرد کە باسم کرد!! هیچم لانەماوە کە باسی بکەم !! پێم ووت : ئەمە گونجاوە !!! بیر بکەرەوە!!! شێوازی ترم یاد بخەرەوە لەبارەی ئافرەتانەوە !! بێدەنگ بوو پاشان پێکەنی و زەردەخەنەیەکی کرد .. پێی ووتم ئەی بەد بەخت !! پێم ووت: ئەوە چیە شتی ترت کەوتەوە بیر ؟ پێی ووتم : ئایا ئافرەتی بێ جل و بەرگ کارت تێدەکات کەهەموو لاش و لاری دەربخات ؟! ووتم : نا...نا... نەخێر کاریان نەکردوەتەسەرم نەفسم. پێ کەنی ، پێکەنینێکی پیس و پێی ووتم: ئەی هیچ و پوچ !! ووتم : بۆ؟

ووتی : کەواتە ئافرەتێك کارت تێدەکات دەرگاکە دابخات و بڵێ فەرموو ؟! پێم ووت: خوا ناشرینت کات ئەی نەفسی بەد کار ... چەند ئاکارو ڕەوشتت پیسە! ووتی : وەڵاهی هیچ شێوازو ڕێگایەك نەماوە ئیلا بۆم باس کردی !! پێم بڵێ سوێندت دەدەم بەخوا چ کاتێك ئافرەت لەچاوەکانی تۆدا جوانە ؟ ووتم : ئێستا پێت دەڵێم ...جوانی ئافرەت کاتێ زیاد دەکات لەچاوەکانی مندا،ئەوکاتەی دەم وچاویان زیاتر سوور دەبنەوە !! .... ووتی : چی !! سوور بوونەوە !؟!تێناگەم؟ پێم ووت : ئافرەتان لام جوان تر دەبن کاتێك سەریان نەوی دەکەن .

ووتی : نەوی کردن ؟ !! ئەوە چیتە ئەی گەنج بە ڕوونی قسە بکە داوات لێدەکەم . پێم ووت: ئافرەت جوانیەکەی زیاد دەکات بەپێی زیادبوونی شەرم کردنەکەی . ووتی : شەرم کردن!! ئەوە گاڵتەم پێدەکەی ئەی گەنج!! پێم ووت : نەخێر بەخوا . من و زۆربەی پیاوان ئەوڕێگەو شێوازانەی تۆ کەباست کرد کارمان تێناکەن ، ئەمانە شێوازی ڕێگایەکی پوچن بەو بۆیاخە دەچێت کە ئافرەتان دەیدەن لەدەم وچاویان ئەوەی لەگەڵ یەکەم دەست نوێژ بۆ نوێژ کردن لادەچێت و نامێنێت!!

بەڕاستی شەرم کردنە لەئافرەتدا کەسەرنجی زۆرێك لە من و سەر ڕاستانی ڕاکێشاوە نەك پیاو خراپان . وە بۆزانینت سەرنجی پیاو بۆ ئافرەت شەرم کردن بەڕێوەی دەبات ... هەرچەندە شەرمی ئافرەت زیاد بێت سەرنجی دەدەن و زیاتر پێی سەرسام دەبن ... ئێستا تێگەیشتی ئەی نەفسی بەد کار کام جۆر لەئافرەتان جوانن وباشن!؟

جیاوازی لەنێوان ئافرەتاندا لە ڕۆژهەلات و ڕۆژئاوادا

ڕەنگە ئافرەتانی پاریس و لەندەن و نیۆرك و مۆسكۆ حەقیقەت و ڕاستی ئەو ڕێز گرتنە نەزانن كە ئافرەتانی موسڵمانان لە ڕۆژهەلات بە دەستیان هێناوە ، لەبەر ئەوەی ئەمان دوورن ، كاتێكیش هۆكارەكانی ڕاگەیاندن شێوەیەك ئەگوازنەوە باس لەحەقیقەتی ئەو ڕێزگرتنە ناكەن.

بەلاّم کاتێك ئافرەتێکی ڕۆژئاوایی دێت بۆ ڕۆژهەلاّتی موسڵمانان و نزیك دەبێتەوە لەئافرەتانی موسڵمان ئەنجا هەست بەو ڕاستیە دەکات کە ئەوان نەیان بووە پاشان ئەو خۆشیە ئەچێژێ کە لە ڕۆژئاوا ئافرەتان لێی بێ بەشن.

ئەمەش ڕووداوێکە کەبەسەر کچە پارێزەری فەڕەنسی دا هات (کریستین) کە (یاسر عبدربە) چیرۆکەکەیمان بۆ دەگێڕێتەوە لەگۆڤاری (یاسمین)دا ئایا حەز بەخوێندنەوەی ئەم چیرۆکە دەکەی کەڕاستیەکی سەر سوڕهێنەرە؟!

بەدرێژایی دوو سەدە ئافرەتی فەرەنسی لەجەنگێکی کوشندەدا بوو لەگەڵ پیاوو دەوڵەت و یاساکان.

کاتێك بینیان پیاوان ناوەندە حکومیەکانیان بۆ خۆیان قۆرخ کردوە بۆیە ئەمانیش داوای یەکسانیان کرد، وە کاتێك بینیان پیاوان کارئەکەن لەهەموو کێڵگە بازرگانی و ئابووری و سیاسیەکاندا ئەمانیش دەنگیان بەرزکردەوە و تێکۆشان بۆ دابین کردنی یەکسانی . وەکاتێك بینیان پیاوان فرۆکە و ئۆتۆمبیل بەکار دەهێنن هاواریان کرد و وتیان : بۆچی ئێمەش فڕۆکە و سەیارە بەکارنەهێنین؟

حکومەتەکانی فەرەنسا قۆناغ قۆناغ داوا کاریەکانی ئافرەتانیان بەجێهێنا . ئەمڕۆ ئافرەت لەفەرەنسا بەپێ ی یاساکانیان بەتەواوی یەکسانن لەگەڵ پیاواندا بەشێوەیەك هیچ پیشەیەك نیە لە فەرەنسا لەدام و دەزگاکاندا کە پیاوان قۆرخیان کردبێت بەڵکو ئافرەتان داوای هەمان پلەوپایە دەکەن و بەدەستیشیان هێناوە.

دەبینیت ئافرەت لەفەرەنسا وەزیرە هەروەها نوێنەرە لەپەرلەمان و ئەفسەر و پۆلیسە و دادوەرەو شۆفیری ئۆتۆمبیلە گشتی یەکانە ، جووتیاری کێڵگەکانە، پۆلیسەو سەرپێچی کەران دەست گیر دەکات لەپیاوان و لەئافرەتان، وەهەروەها نوسراوی سزادانیان لەسەر دادەنا، ئایا ئافرەتان ئایا بەڕاستی ئافرەتان بەختەوەرییان هێناوە ؟

(کریستین) کچێکی جوانی فەرەنسی بوو لەپاریس لەدایك بوو لەباوکێکی پاریسی و دایکێك خەڵکی شاری (مەرسیلیا) وەلەبەر ئەوەی کچێکی گەنج بوو لەلایەن خێزانەکەیەوە گرنگی پێ دەدرا و حەزەکانی ڕەچاو دەکران ، توانی بەسەرکەوتوویی بڕوانامەی زانکۆ بەدەست بهێنێت لەکۆلیژی ماف، وەپێویست بوو لەسەری لەنووسینگەی یەکێك لەپارێزەراندا ئیش بکات ، پلەپلە بەرزبووەوە وەتاوەکو توانی لەنوسینگەیەکی تایبەت بە خۆی ئیش بکات .

(کریستین) دەڵێت: بەیانیەك کاتژمێر شەش هەستام ، لەکاتێکدا کارەکانم کاتژمێر نۆ دەست پێ دەکرد دوای خۆشتن وقاوەخواردنەوەیەکی بەپەلە ، وبەخێرایی بەڕێ کەوتم بەرەو شوێنی

سەرکەوتنی شەمەندەفەر کەبچم یۆ شوێنی کارەکەم . ئەم ڕۆشتنە زیاتر لەکاتژمێرێك دەخایەنێت ، کاتێك گەیشتمە نووسینگەکەم بینیم مامۆستاکەم حازرنیە مەبەستی ئەو پارێزەرە بو کە کاری لەلادەکرد دەستم کرد بەڕۆژنامە خوێندنەوە و گوێ گرتنی هەواڵی کەسانی زیادە ڕەو تاوەکو مامۆستاکەم هاتەوە ، ئەو وەك عادەتی خۆی بە توڕەیی و گرژیەوە فەرمانی پێم دەکرد ، کە ڕوو بکەمە ئەم مەحکەمەیەو ئەو مەحکەمەیە بۆئەوەی بچمە سەر کێشەیەك کە گرنگ نی یە بەلامەوە کێ سەرکەوتوو ئەبێ و کێ خەسارەو مەندە.

لەکاتی نیوەڕۆدا بەرەو خواردنگەیەکی شەعبی ڕۆیشتم تاوەکو چەند شتێك بخۆم پاشان بڕۆمەوە بۆ نووسینگەکەم هەندێك لەوکێشانە بخوێنمەوە کەمامۆستاکەم خستبوویە بەردەستم . لەئیوارەدا و لەکاتی گەڕانەوەدا بۆ سەرکەوتنی شەمەندەفەر لەوێستگەی بیست و شەش قۆناغی و تەحەمولی ئەم سەرخۆشی یا ئەویتر بکەم کە جاری وا هەیە پرسیاری بێ عەقلانەم ئاراستە دەکات بەمەبەستی سەرنج ڕاکێشانم ، وە پێویستیشە وەلأم بدەمەوە سەرەڕای ئەوە هەر لەسەرەتاوە نیازەکانی دەزانم .

دوای ئەوەی ئەگەمە ماڵەوە هیلاك و ماندوو سەیری بەرنامەکانی تەلەفزیۆن دەکەم ، بێ ئەوەی بەتەواوی بەبەرنامەیەکەوە خووبگرم پاشان نانی عیشا دەخۆم و پاشان ..... ئاخ لەدوای ئاخ پاشان ئەنووم.

بۆ ڕۆژی دوای هەمان سیناریۆی ڕۆژی پێشوو دووبارە دەبێتەوە ، تاوەکو پشووی هەفتە دێت کە دوو ڕۆژە .... پاشان چی بکەم؟؟

لەماڵەوە سەرقاڵی ئیشی گرانم لەڕۆژی شەممەدا پێویستە ئەشیا بۆماڵەوە بکڕم کەپێویستی هەفتەیە وەهەروەها ڕێك خستنی هەندێ شت ، ڕۆژی یەك شەممەش پێویستە جلەکانم بشۆم کە بەدرێژایی هەفتەیەك پیس ببون وەهەروەها گسك دانی ماڵ و پاك کردنەوەیباخچەو ئیش و کار لەباخچەی ماڵەوەدا .... ئەمە دارێکە و پێویستە لقەکانی ڕیك بخرێت ، ئەوەش گوڵێکی ترە پێویستی بەپەینی تایبەتی هەیە .... ئەمەش دارێکی ترە کە پێویستی بەچاندنە .... ئیش و بازاڕ .... وەئەم باخچەیە کەمن بایەخی پێ دەدەم دارێکی تیادا نابینم کەبەروبووم بگرێ وگوڵێ نابینم کە بپشکوێ ژیان ناچارمی کردووە بەبەردەوامی ڕابکەم ....ئەپرسم بۆ؟ وەلأمێك نابینم....

ڕاستەمن هەندێك پارەو سامان بەدەست دەهێنم بەلأم ئایا پارەو سامان بەتەنها خۆشی و شادی دەستەبەر دەکەن؟ لەساڵی ڕابردودا (کرستین) دەڵێت: مۆڵەت نامەیەکم بەدەست هێنا و بڕیارم دا سەردانی وولأتانی ڕۆژهەلأتی عەرەبی بکەم ، هەندێك لەبرادەران ئامۆژگارییان دەکردم کە ئەم

سەفەرە ئەنجام نەدەم...! چون دەچیت بۆ ولاَتێك كە تائێستاش ئافرەت تیایدا كۆیلەیە ، پیاویش تیایدا گەورەی ماڵە و خێزانەكەم، بەم شێوە ئامۆژگاریان دەكردم.

بەڵكو چۆن دەچیت بۆ ولاَتێك كە تائێستا ئافرەت مافەكانی خۆی تیا ناناسیَ؟ بەڵكو ناشیبینیَ مەگەر تەنها لەچاوی پیاواندا...

(كرستین)دەڵێت بەلاَم من بڕیام دابوو وەلەبەر ئەوەی بڕیارم دابوو بەڕێ كەوتم حەوت هەفتەم بەسەر برد لە بەیروت و دیمەشق و عەممان و بەغداد پاشان گەڕامەوە بۆ پاریس ، چیم بینی؟ پیاوێكم بینی بەرەو كارەكەی ئەڕۆشت لەبەیانیدا ،هیلاك ئەبوو ....ماندووو ئەبوو.... تائێوارە كاری دەكرد پاشان ئەگەڕایە بۆ لای خێزانەكەی ... ئەگەڕایەوە و نانی بەدەستەوە بو وەلە گەڵ نانەكەشدا خۆشەویستی و سۆزو هەستی ناسك و زەوقێكی بۆ خێزانەكەی و مندالّەكانی دەبردەوە...

مێینە لەو ولاَتەدا زیاتر هیچ ئیشێكی نیە تەنها پەروەردەكردنی مندالّ و گرنگی دان بەوپیاوەی خۆشی ئەویَ بەلایەنی كەمەوە ئەو پیاوەی بووە هاوڕێیَ و لەگەڵی دایە....

لەڕۆژهەلاَتدا ئافرەت ئەنویَ و خەو دەبینیَ و خەونەكانی دێنەدی ... پیاوانیش پێداویستی ژیان پەیدا دەكەن و خۆشەویستی و ئارامی و ژیانی ڕاستەقینە دروست دەكەن . بەلاَم لە وولاَتی ئێمەدا كاتێك ئافرەت هەوڵی دا بۆ یەكسانی چی بەدەست هێنا ؟...

سەیری ئافرەت بكە لەڕۆژ ئاوای ئەوروپا هیچ نابینیَ لەبەر دەمی خۆی تەنها ئەوە نەبێت وەك شمەكێك مامەڵەیان پێوەدەكریَ ، پیاوان پێیان دەڵێن هەستە نانی خۆت پەیدا بكە چوونكە تۆ داوای یەكسانی دەكەی هەستە وەكو چۆن من هەوڵدەدەم دەبیَ تۆش هەوڵ بدەی بۆ ئەوەی یەكسان بی لەگەڵ مندا ... لەگەڵ هیلاكی و ماندوێتی دا بۆ پەیدا كردنی نان ، ئافرەت مێینەیی خۆی لەدەست داوە پیاوانیش بەهەمان شێوە هاوڕێیەتی خۆی لەدەست داوە، ژیانیش بەبیَ واتا و بەبیَ ئامانج ماوەتەوە . ئافرەت لە ڕۆژئاوا ناچاری كاركردنە بۆ پەیدا كردنی نان تەنانەت وەكو لەماڵەكەی خۆی وەلەماڵی پیاوەكەشیدا بژی.

ئافرەت لەڕۆژئاوادا ڕەنگە هەندێك یەكسانی بەدەست هێنابێت بەلاَم ژیان و مێینەیی خۆی لەدەست داوە. ئێستاش ئافرەتانی ڕۆژهەلاَت .... جوانترین سلاَو.... ئایا حەزتان بەیەكسانی هەیە؟!

ئافرەت لەولاَتی ئێوەدا پادشایە

هاوسێکەمان پیرەژنێك بوو تەمەنی لەسەرووی حەفتا ساڵەوە بوو، کاتێك دەتبینی ، کاری تێدەکردی و بەزەییت پێدا دەهاتەوە ، کەسی لەگەڵ دا نەبوو لەخزم و کەس و کاری کەیارمەتی بدەن .

خۆی خواردن و جل و بەرگی بۆ خۆی دەکڕی ، ماڵەکەی زۆر کش و مات بوو بێجگە لە خۆی کەسی تری تێدا نەبوو کەسیش لەدەرگاکەی نەدەدا ! ڕۆژێك لەڕۆژان بەرەو رووی ڕۆشتم بۆ ئەرکێك لەئەرکەکانی کە ئیسلام دایناوە لەسەر هاوسێیەتی ، واقی وڕما لەوەی کەبینیمی ، لەگەڵ ئەوەی کە هیچ کارێکی سەیرم نەکردبوو ، بەلاَم ئەو لەوکۆمەڵگایەدا دەژیا کە هیچ کارێکی خێری تێدا نەبوو ، هیچ بەزەیی و سۆزێکی هەست پێ نەکردبوو لە لایەن هاوسێکانێ یەوە ، ئاشکرایە کە پەیوەندی هاوسێ یەتیش لەوێ لەبەیانی باشێ و سلاَوێ بەیانیان و ئێوارانێ زیاتر تێناپەڕێ . لە ڕۆژی دووەمدا هات بۆ ماڵمان و هەندێ شیرینی مندالاَنی لەگەڵ خۆیدا هێنا بوو ، هەروەها بلیتێك لەو بلیتانەی هێنابوو کە لەیاد و بۆنەکاندا دەبەخشرێ ، لەسەر بلیتەکەش هەندێ سوپاس و پێزانین نوسرابوو لەوەی کەسەردانیم کردبوو، هانم دا سەردانی مێردەکەم بکا بۆ پێداویستیەکانی ، جارجارە سەری لێ دەدا لەوەندەی لەگەڵماندا دانیشت و مامەڵەی کرد تێگەیشت کە پیاو لای ئێمە بەرپرسە لەماڵ و منداڵی و خێزانەکەی وە لەپێناویدا ئەکۆشێ و خواردن و خوادنەوە و پێداویستی ژیانیان بۆ پەیدا دەکات ، هەروەها بۆی دەرکەوت کە لەناو موسڵمانانی ڕاستەقینە دا چەند ڕێزی ئافرەت دەگیرێ ژن بێ یان کچ یان دایك، بەتایبەتیش کاتێك کە کەسەکان لەخۆی گەورەتربن لەتەمەندا ، بەشێوەیەك کوڕو کوڕەزا ،براو برازا هەروەها خوار زا کاتێك پێش برکێ دەکەن لەخزمەت کردنی نەنك و داپیرەکانیاندا ، وەکەسێك کە خزمەتی دایك و باوکی نەکات ڕێزی نامێنێت لەناو کۆمەڵگەدا .

پیرەژنەکە تێبینی کرد کە چەند پەیوەندی خێزانەکە توند و تۆڵە بەتایبەتی مامەڵەی باوکەکە لەگەڵ منداڵەکانی ، وەچۆن لەدەوری ڕیز بوون و کۆبوونەتەوە ، وەچۆن ئەم ئافرەتە تواوەتەوە لەخزمەتکردنی مێردەکەیدا.

بۆیە پیرەژنەکە باسی ئەو قورسایی و ناخۆشییانەی بۆ خێزانەکەم دەکرد کە ئافرەتانی ڕۆژئاوا تووشی دەبن رۆژانە، لەکڕینی پێداویستی و خۆبەخێوکردن لەپێناو هیچدا ، قسەکانی کۆتایی پێ هێناو وتی: ئافرەت لەووڵاتی ئێوەدا وێنەی پادشایە، وەئەگەر کاتم بەدەستەوە بمایە و تەمەنم نەڕۆشتایە ئێستا شووم بە پیاوێکی وێنەی پیاوەکەت دەکرد و لەگەڵیدا دەژیام ، هەروەکو چۆن ئێوە دەژین.

نموونەی ئەم چیرۆکە زۆرە لای ئەوانەی لەڕۆژئاوا خوێندوویانە یان ژیاون ، لەگەڵ ئەمەشدا زۆر هەن لەووڵاتی ئێمەدا شەرم ناکەن لە لاسایی کردنەوەی رۆژئاوادا لەهەموو ئیش و کارەکانیاندا ، تا ئێستاش لە گۆڤارو رۆژنامەکانی جیهانی ئیسلامیدا باس لەگرنگی و بایەخ بە مۆدیلاتی رۆژئاوا دەدرێت...

خوایەگیان سوپاس بۆ تۆ کە نیعمەتی ئیسلامت پێ بەخشین. خوای گەورەو میهرەبان ئەفەرمێ(**يَمُنُّونَ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا قُل لَّا تَمُنُّوا عَلَيَّ إِسْلَامَكُم بَلِ اللَّهُ يَمُنُّ عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَاكُمْ لِلْإِيمَانِ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ**)

چیمان داوە لە ڕۆژئاوا

ئەی کچی خۆم گوێ لەقسەی زەردو سوور و فریودانی بێ هۆشان مەگرە ، ئەوانەی چاو دادەگرن و لێو دەقرپێنن، بۆ ئەوەی پۆشاکی ئیسلامیت لێ داماڵن و بتکەن بەهۆکاری رابواردنی خۆیان ، ئایا بەمە ڕازیت؟

نەخێر ، بەڕاستی دابەزینە سەر جلەکان ، تاوەکو لێرەوە پەنجەیەك و لەولاوە پەنجەیەکی تر ، تاوەکو گەیاندیانە کەناری دەریاکان بەڕووت و قووتی کە هیچ بەلاشەیەوە نەبێ ، تەنها ئەوە نەبێ مرۆڤ ناشرین دەکات، پاشان وازت لێ دێنن لەشەقامەکان بڕۆیت بەڕیدا بەڕووت و قووتی و بەلەنجەولار کەسیان لێناگەڕێن کە یەکێکیان بگرنە خۆیان تەنها بەدەست نەبێت کە ئیشارەتی بۆ دەکرێت ، پاشان لێ ی وورد دەبنەوە ، هیچ شتێك دێنێ ڕێ ی لێناگرێ و هیچ عورفێك بەربەستی ناکات و هیچ شەرمێك نایگرێتەوە ، بەڕاستی سوکایەتی پێ کرا هاوار بۆئەولەناو ئاگردا ...هاوار بۆئەو....

ئایا ئەمە لەکوێی فەرموودەکەی پێغەمبەری خوادایە(د.خ) کە دەفەرموێ(**ضنفان من أهل النار لم ارهما: قوم معهم سياط كاذناب البقر يضربون بها الناس ونساء كاسيات عاريات مملات مائلات ، رؤوسهن كأسنمة البخت المائلة ، لايدخلن الجنة ولايجدن ريحها، وإن ريحها ليوجد من مسيرة كذا وكذا) رواه مسلم**

بەلام خەلکی فریویان دەدەن .... پێیان دەلێن : ئەمە شارستانیەتە و مەدەنیەتە ئەمانیش بەڕاستیان دەزانن ... والله درۆیان لەگەلّ دەکەن ، ئایا پاکی و نەنگی ، شورەیی یە ؟ چاکە خراپەیە؟ ، و ڕۆشنایی تاریکی یە؟ ئایا لەم ڕووەوە چیمان داوە لە ڕۆژ ئاوا، ڕۆژئاوا ئافرەتەکانیان بەرەو دۆزەخ دەبەن، ئایا بەسمان نیە ؟،ئابرۆ چون بەچاوی خەلکی سەیر بکەین ؟ ئایا شورەیی نی یە لاسایی مەیمون بکەینەوە، ئافرەتانی ڕۆژئاوا چییان پێناکرێ لەلایەن پیاوانەوە؟ هەرچی یان بوێ بەسەریاندا ئەهێنن ، چی یە لێرەو ؟ چی یە لەڕۆژئاوا؟ تۆش دەتەوێت ئاوا بژی ئەی کچی خۆم؟ ...نەخێر بەشێوەیەك بە کە موسلّمانان و خوا دەیانەوێت.

لەجیهاندا لە تۆ پاك تر و بەڕیز تر نی یە ئەگەر دەست بگرێت بەدینەکەتەوە وەپارێزگاریت کرد لە حیجابەکەت و بەرەو ڕەوشتی جوان خۆت ڕازاندەوە. ئافرەت لەوێ لەمالّەکەی خۆیدا سوك کراوە ، ئیهانە کراوە، پارەو سامان بەدەست دێنن تاوەکو جوان بێت ، کەی جوانیەکی نەما فڕێی دەدەن ، هەروەکو لیمۆ دوای مژینی ، فڕێ دەدرێ بەلام بەداخەوە کە لاساییان دەکەینەوە ، باشمان واز لێهێناو خراپمان وەرگرت لە شانۆ لەگۆرانی و لەهونەر و لەسەما ، وەك ئەوەی تەنها بۆ گۆرانی و تەپل و سەما دروست بوبێتن.

لەکۆتایی دا: ئەی کچی خۆم ووتەیەکت پێ دەلّێم کە زۆر پێویستە پێت بوترێ پێش ئەوەی گورگەکان پێت بزانن ، پێت دەلّێم: ئێستا تۆ مندالّێکی جوانی وە تۆ تاتەمەنی (٢٥) سالّی داوا کراوی ، دوای ئەوە هەرکەسێك لە دەرگاتانی دا گەر لە ڕەفتارو دینی رازی بوون دوو دلّ مەبن لە ڕازی بوون ڕێگری لێمەکەن و دوای مەخەن ، پێتان دەلّێم جوانی و مندالّی بەردەوام نابێت یاناڕەحەتی و نەخۆشی یان چاوەڕوانی گۆڕ، بەلّێ گۆڕ پێویستیەکی حەتمیە هەموو زیندوویەك تێ ی دەچێ ، کچی خۆم گۆڕ ئەو شوێنەیە کەوا ڕۆژانە نوێنەرانی ئێمەیان بۆ دەچێ کەلەسەر دەستی خۆشەویستان و دایکان و باوکانی و خۆشەویستانی خۆیان هەلّ گیراون ، کە وەك دیارییەکی بەنرخ بۆ ناو مارو دووپشکەکانی ژێر زەوی دەبەن ، بێ گومان ئەوانیش خوێنیان دەمژن و گوشتەکانیان دەخۆن و کون و کەلەبەر کانی لەشیان دەکەن بەهێلانە و بەئارەزووی

خۆیان و بێ ترس ، کەسیش لەوشوێنە دا خاوەنی خۆی نیە وە ناتوانێ هیچ بەرگریەکیان لێ بکات . بەڵێ کچی خۆم..؟!

ئاگاداربە ئەی بوکی گەورەکچ

خوا ئاگادارە کەکاتێ قەیرە کچێ دەبینم لەخزم و کەس و کارو ناسراوان یان هەواڵی قەیرە کچێ دەبیستم چەند ئازار دەچێژم و دلگران دەبم بۆیان و بۆ داهاتوویان .

ئەوەی لەم بوارەدا زانیاری زیاد کردم سروشتی کارەکەم بوو وەك ڕێپێدراوێك لە گرێبەستی هاوسەرگیریدا سەرەڕای پیش نوێژ و ئیمامی مزگەوت . لەگەڵ ووتنەوەی چەندین وانە لەم بارەیەوە لێرەو لەوێ ... وێڕای ئەو پرسیارە زۆرانەو پەیوەندی تەلەفۆنانەی لەم بارەیەوە لێم دەکرا . بۆیە پاش پشت بەستن بەخوا بڕیارم دا بەنووسین دەربارەی ئەم بابەتە هەستیارە .

جگە لەوەی لەدەیان ناوچەو پارێزگادا ووتومەتەوەو جێگەی سەرنج و سەرسامی ئامادەبووان بووەو هەندێکیان داوای ئەوەشیان لێکردووم کە بەردەوام گرنگی بەم بابەتە بدەم .بۆ یە زیاتر دەستم کرد بەگەڕان و خوێندنەوەو پرسیار کردن دەربارەی هۆکارەکانی دواخستنی بەشودانی کچان پاشان بیرکردنەوە لە چۆنیەتی چارەسەر کردن .... وە تاوەکو ئێستاش بەدوای زیاتری ڕاستیەکانیدا دەگەڕێم بەهیوای پاداشتی زیاتر و سوود گەیاندنی زیاتر بە موسڵمانان و ئەستۆپاکی . وە بۆجێ بەجێ کردنی فەرمانی پێغەمبەری خۆشەویستمان (د.خ).

قەیرەیی کچان

هۆکارەکانی – چارەسەری هەلوێستی کچان – زەرەرو زیانەکانی

وا دەبینم باشترین تەمەن بۆ شووکردن (١٧) ساڵە لەڕووی لاشەییەوە ، بەلأم ئەگەر تەمەنی گەیشتە (٢٢) ساڵ لای هەندێ لەخەڵکان پێی دەوترێت گەورە کچ یان (قەیرە کچ) تا دەگاتە (٢٥)

ساڵ ئیتر لەم تەمەنە بەدواوە هەموو کەسێك پێی دەڵێت قەیرە کچ ، بەبۆچوونی من ئەم پۆلێن کردنە تایبەتە بەم بارودۆخ و سەردەمەوە وە ئەگەرنا لەسەدەکانی سەردەمی پێغەمبەر(درودی خوای لێبێت) و هاوەڵانی زۆر سوربوون لەسەر بەشوودانی کچان لەتەمەنی منداڵیدا

خوشکان برایان

گومان لەوەدا نیە کە قەیرە کچی نەخۆشیەکی کۆمەڵایەتیەو و هەندێك لەخێزان و کۆمەڵگاکان بەدەستیەوە دەناڵێنن و شوێنەواری خراپ بەجێ دەهێڵن لەسەر کچان و خزم و کەس و کاریان ، هۆکارو چارەسەریشی هەیە .

(بەشی یەکەم)

ئەو هۆکارانەی تایبەتە بەکچانەوە

أ – تەواو کردنی خوێندن :

هەندێك لەکچان بەهەڵە دەڕواننە خوێندن و شوکردن . گوایە شوکردن ڕێگرە لەبەردەم خوێندندا یان هۆکاری دواخستنی خوێندنە ، ئەمەش بێگومان تێگەیشتنی هەڵەیەو پێویستی بەڕاست کردنەوە هەیە ، بەڵکو بەپێچەوانەوە ڕاستە ، چونکە شوکردن یارمەتی باشتر تێگەیشتن و یەکلابوونەوە دەدات بۆ خوێندن . لێکۆڵینەوەکان لەبواری پەروەردەو زانستی دەروونیدا دەیسەلمێنن کە زۆرێك لەگەنجانی کوڕو کچ لەتەمەنی باڵغیدا تووشی ئاڵۆزیدا پەرت و بڵاوی و زۆری بیرکردنەوەو زۆری بیرۆکەو بیرقاڵ بوون دەبن ، ئەمەش کاریگەری دەبێت لەسەر دابەزینی ئاستی زانستیان ، کاتێك شوودەکەن یان ژن دەهێنن سەرجەم ئەو بیرۆکانە نامێنێت و ئاستی تێگەیشتن و تەرکیزیان زیاتر دەبێت ، تا دەگاتە ئەو پلەیەی کەسی سەرکەو توو بەتوانایان لێدەربچێت لێرەدا پرسیار دەکەین بۆ ئەم گۆڕانە لەلاوازیەوە بۆ هێزی سەرکەووتن ؟ لەوەڵامدا دەڵێین : کاتێك گەنجان دەگەنە تەمەنی شووکردن یان ژن هێنان غەریزەی جنسیان دەجوڵێت و ئەمەش ئەگەر بەڕێگەیەکی شەرعی و حەڵاڵ تێرکرا ئەوە ژیری بیرو هۆشیان دەحەوێنێتەوە و دەست دەکات بەبیرکردنەوە لەشتانی تر وەك خوێندن و بەرژەوەندیەکانی تریان چی ئایینی بێت یان دونیایی .

بۆ یە دەڵێم بەخوشکانی ئازیز دەکرێت سوپاس بۆ خوا دەتوانن خوێندن و شوکردن پێکەوە کۆبکەنەوە ، خۆئەگەر پێکەوە بۆت کۆ نەکرایەوە ئەوە شووکردن پێش بخەو ، ئەمەش داوایەکی شەرعەو گرنگ ترە لەخوێندنەکەت تا تووشی قەیرەکچی نەبیت.

زۆر جار دەبیستینەوە دەربارەی هەندێ لەوکچانەی کە بوونەتە قوربانی قەیریی بێزارەو دەڵێ : چی لە بڕوانامە بکەم چی لە پیشە بکەم هەمووی بۆ ئێوە تەنها منداڵێکم بدەنێ بابە پێکەنین و گریان دونیام لێ پڕ بکات .

نموونەیەك دەهێنمەوە تەنها بۆ ئاگادار بوون و تووش نەبوون بە قەیرە کچی بە هۆی بەردەوام بوون لە خوێندن . کچێك پاش تەواو کردنی خوێندنی ئامادەیی لەتەمەنی ١٩ ساڵی هاتنە داوای بەلاَم ڕازی نەبوو شووبکات و ووتی من شووناکەم تا زانکۆ تەواو نەکەم بەلاَم کاتێك خوێندنی تەواو کرد تەمەنی بوو بە ٢٣ساڵ (چووە قۆناغی قەیرەییەوە) پاش هاتنە داوای ووتی : ساڵێ دووان دەمەوێ بحەوێمەوە تا تەمەنی گەیشتە ٢٥ ساڵی لە دوای ئەوە کەس نەهاتە داوای ،

ئەوانەش کە داوایان دەکرد وازیان لێ هێناو لە شوێنێکی ترەوە کاری خۆیان کرد کاتێك بەئاگا هاتەوە بینی تووشی گرفتی قەیرەییی بووە.

هیوای دەخواست کەسێك بێتە داوای بەلاَم گەنج کچێکی ناوێت لەخۆی گەورە تربێت ، ئەمیش پیاوێکی ناوێت لەخۆی گەورە تربێت یان سەر بەهەوێ شووناکات . بەم شێوە یە خۆی دەخوات و خۆی دەخواتەوەو ئازار دەچێژێت و داهاتووی ڕاستەقینەی خۆی دەکوژێت و گوڵی گەنجێتی خۆی لە دەست دەدات و خۆی دەگەیەنێ بەکاروانی قەیرە کچان بەهۆی خوێندن و بەردەوام بوون لەخوێندن.

باوکانیش بەشێك لەو تاوانانە هەڵدەگرن کە کچەکانیان لە سەر خوێندن هان دەدەن شووکردنیان پێ دوا دەخەن یان بێ دەنگ دەبن لێیان بۆ یە ئامۆژگاری سەرجەم کچان دەکەم ئەگەر کەسێك هاتە داوایان بەدڵیان بوو لە ڕێکی خۆیاندا بوو با شوو بکەن دوای نەخەن لەبەر خوێندن و بڕوانامە یان نەیکەن بەمەرجێك بۆ دواخستنی شووکردنیان .

ب – بەرزڕوانین و زیادە ڕەوی لە سیفەتەکانی مێردا :

هەندێك لەکچان زیادە ڕەوی دەکەن لەو مەرجانەی کە دەبێت لە هاوسەرە کانیاندا هەبێت . زۆر گەنج و پیاو دەچنە داوای کچێك کەچی دەست دەنێت بەڕوویانەوە هەرجاری بەبیانوویەك ... ئەمەیان بالاَی بەرزەو ئەوی تریان کورتە بالاَیەو ئەمەیان کەسایەتی نی یەو ئەوەیان جوان نی یە ، فەرمان بەر نیە ... کارەکەی لەگەڵ مندا ناگونجێت .... مووچەکەی کەمە .... لەوانەیە هەندێك لەکچان (خوا ڕێنماییان بکات) دەست دەنێت بەڕووی گەنجانەوە لەبەر ئەوەی (مولتەزیمەو ئیسلامی یە) بەگومانی ئەوەی ناتوانێت هیواو ئاواتە تایبەتەیەکانی بۆ بەدی بهێنێت لە تەلەفزیۆن و سەتەلایت ، یان پیاسەی دووفۆڵی سەیرانگاو بازاڕو ..... هتد.

لەوانەیە پیاوێکی (کامل مواصەفات) بە بۆچوونی ئەو بێتە داوای بەلاّم دەست دەنێت بەڕوویەوە چوونکە ژنێکی تری هەیە ، یان پیاوێکی تایبەتی دەوێت کە ئەم پێی سەرسامە .... جگە لەوەش کەسی تری ناوێت . ئەو کەسەش لە ڕووی شەرعەوە ڕێگەی پێ نادرێت یان باوکی و دایکی بەدڵیان نی یە .

بەلاّم کچی عاقڵ و سالار ئەو کچەیە کە پلان و نەخشەی واقیعی دەکێشێت بۆ خۆشی دنیای و سەرفرازی ئاخیرەت کە بەدوای سیفاتی شەرعیدا دەگەڕێت لە هاوسەرەکەیدا لە دین و ئامانەت و ڕەوشت و ..... بۆیە کە بینیەوە ڕازی دەبێت – خواش سەرکەوتنیان پێ دەبەخشێت . بۆیە ئامۆژگاری سەرجەم کچان دەکەم کە شوێنی ئامۆژگارییەکانی پێغەمبەری ئازیزمان (د.خ) بکەون ، کە زۆر بەجوانی سیفەتەکانی هاوسەری بۆ ڕوون کردووینەتەوە دەفەرمووێت (إذا أتاكم من ترضون دينه و أمانته فانكحوا) واتە : ئەگەر هاتە لاتان و لە ئاین و ئامانەتی ڕازی بوون کچەکانتانی لێ مارە کەن .

ئەم مەرجانە خۆش گوزەرانی بۆ کچان بەدی دەهێنێت ئەمەش قسەی کەسێکە هەموو ووتەکانی وەحی بووە .

ج – چەند وەهم و دڵە ڕاوکێیەك کە بەدڵی کچدا دێت :

بۆ نموونە ترسان لەشکستی، لە هاوسەرگیری، یان ڕەش بینی بەرامبەر بە پیاوان بە هۆی دڵ ڕەقی و توند و تیژی و بێ بەزەیی . یان ترسان لەبەڕێوەبردنی ماڵ و نەدانی مافەکانی هاوسەریان چێژ وەرگرتن لە دونیاو حەوانەوەو دوورکەوتنەوە لە بەر پرسیارێتی ماڵ و مێرد .

گومانی تێدا نیە زۆرێك لەو شتانەی سەرەوە وەهمەو هیچی ڕاست نی یە بەڵکو دڵە ڕاوکێ و وەسوەسە داوی شەیتانە تووشی کۆمەڵێك لەکچان دەبێت و قەیرەییان دەکات و بێ بەریان دەکات لەخۆشیەکانی هاوسەرێتی و ماڵ و منداڵ .

کچی ژیر ئەو کچەیە کە ئەم وەهم و داو و تەلاّنەی شەیتان دەناسێتەوەو خۆی لێ لا دەدات و گوێی پێ نادات و دژایەتی شەیتان دەکات و گوێ ناگرێت بۆ ئەم وەسوەسانەو بەردەوام دەبێت لە بەدی هێنانی دونیاو قیامەت .

د- تووش بوونی کچان بەهەندێك نوقستانی یان شوێنەواری هەندێ نەخۆشی:

لەوانەیە هەندێ لەکچان لە خواوە تووشی هەندێ نووقستانی بوبن وەك ئەوەی دەستی نەبێت یان ئفلیج بێت یان زۆر درێژ بێت یان زۆر کورتەبالاّ بێت یان زۆر لاواز و ئێسك نەرم بێت یان زۆر قەڵەو بێت یان تووشی بەڵەکی بوبێت بەتایبەتی لە دەست و دەم وچاویدا کە ئەمانە هەمووی

لەسەر ووی دەسەڵاتی کەسەکان خۆیانەوەیە لەوانەیە خوا بیکا کە کەفارەتی گوناهەکانیان یان پلەیانی پێ بەرز بکاتەوە یان نیشانەیەکی خۆشەویستی خوا بێ بۆیان ئەگەر ڕازی بن و سەبر و ئارامی لەسەر بگرن . هەروەك پێغەمبەری نازدار(دروودی خوای لەسەر بێ) دەفەرمووێت (إن عظم الجزاء مع عظم البلاء ، وان الله اذا احب قوما ابتلاهم فمن رضى فله الرضاء ، ومن سخط فله السخط) بۆیە هەندێك لەکوڕان لێیان ناچنە پێشەوە – ئایا بمێننەوە بەبێ شووکردن تا تووشی قەیرەیی دەبن ؟! لەوەلأمدا وام پێ باشە پیاوان لێیان بچنە پێشەوەو ئەگەر چی ژنێکی تریشیان هەبێ وا باشە ئەو کچانەش ڕازی بن ئەگەر لەتەمەنیشدا گەورە تر بن لەخۆیان – ئەگەر تەنها لەبەر خواش بێ ئەجرێکی گەورەیە و دڵی کەسێك خۆش کردنە خواش بەو بۆنەیەوە لەهەموویان خۆش دەبێت . یان پێویستە ڕازی بێت بەو پیاوەی وەکو خۆی نوقستانیەکی هەیە ئەگەر زانی داتوانێت لەژیانی هاوسەری لە گەلیدا . یاخود پەیوەندی هەبێت بەو لیژنانەی لەڕێکخراوە فێر خوازی و داد گاکاندا کەسی شیاوی بۆ دەدۆزنەوە .

هـ- ڕازی نەبوونی هەندێك لەکچان بەشووکردنی سەربەهەوێ و چەند ژنە:

دەبینین و دەبیستین زۆر جار کە کچێك دەستی ناوە بە ڕووی پیاوێکەوە لەبەر ئەوە ژنێکی تری هەیە ئەگەر چی کەسکە زۆر چاك و ساڵح و ئەمین و بەڕەوشت و بەئاکار بوبێت .

لەسەرە تاوە دەڵێم لەوانەیە هەندێ لەکچان بیانووی خۆیان هەبێت لەم ڕەت کردنەوەیە لەبەر دوو هۆکار :

یەکەم : هەندێ لەپیاوان ناتوانن هاوسەنگی و دادوەری بکەن لەنێوان هاسەرەکانیان هەرئەوانیش فرەژنیان ناشرین کردووە – دەبیستین هەندێ بەیەکجاری دەکەون بەدیوی ژنە تازەکەیان و ژنە گەورەکەو دایکی منداڵەکانی لەبیر دەچێت بەهەر هۆیەك بێت وەك پیربوون یان زۆری منداڵ هەندێکیان بەڕادەیەك پشت گوێ دەخرێن تەنانەت ئەرك و مەسرەفیشیان ناکێشن ئەو کەسانەش لەکەناری مەترسیەکی گەورەدان خوای گەورە سزای کوشندەی بۆ داناون هەروەك پێغەمبەری ئازیزمان

(د.خ) دەفەرمووێت (من كان له أمراتان فمال الى احداهما جاء يوم القيامة وشقية مائل) بەواتای ئەوە لەڕۆژی قیامەتتدا دەیان هێنن بەکەوتویی بەسەر لایەکیاندا کەوتوون ، پەنا دەگرین بەخوا . بۆیە ئامۆژگاری پیاوانی فرە ژن دەکەم کە لەخوا بترسن یەکسانی و داد پەروەری بپارێزن لەنێوان ژنەکانیاندا چی لەڕووی خەوتن و دانیشتن و مانەوە و هەڵس و کەوت لەگەڵیان ، ئەگەر چی خۆشەویستی دڵە لەناخەوە جێگەی لۆمەو گلەیی نی یە ، خوای گەورەش دەفەرمووێ (ولن

تسطيعوا ان تعدلوا بين النساء ولوحرصتم) ، بەواتای خۆشەویستی دڵ و دەروون ... بەڵام نابێت ئەم خۆشەویستیە بەڕادیەك بێت لەگەڵ یەكێكیان و ئەوانی تر لەبیر بباتەوە زۆڵم ستەمی لێبكەوێتەوە . بۆیە پێغەمبەری ئازیز (د.خ) كاتێك هاوسەنگی دەكرد لەنێوان هاوسەرەكانیدا لە هەموو ڕوویەكەوە دەیفەرموو (اللهم هذا قسمي فيما املك فلا تلمني فيما تملك ولا املك) .

ئایا كچان هەڵویستیان هەیە لەبەرامبەر ئەمەدا ؟

بەڵێ هەڵوێستی هەیە پێش شووكردن تا وەكو پیاوێك هەڵبژێرن خاوەنی ڕەوشت و دەست و دڵ پاك و ئەمین بێت و لەخوا بترسێت لەهەر ستەم و زوڵمێك دەیكا بەرامبەر بە ژنەكانی بەڵام ئەگەر بۆی دەركەوت پاش شووكردن كەپیاوێكی نا دادگەرو خراپە پێویستە (ئامۆژگاری) بكات و ترسی خوای وە بیر بخاتەوە كتێب و نامیلكەو كاسێتی تایبەتی بداتێ دەربارەی دادگەری و یەكسانی وەكەسانی گونجاو لەخزم و كەس و كاری ڕابسپێرێ بۆ ئامۆژگاری كردنی .

لەبەرامبەریشدا ئارام بگرێت مامەڵەی جوان بێت و ڕووی خۆش و قسەی شرین بێت و بەجوانی پێشوازی لێبكات و بەنەرمو نیانی و دانایی وە ڕای دەكێشێت بۆ خۆی پشت بەخوا .

ئەگەر چی هەندێك كەس فرە ژنی بەتاوان ستەمێكی گەورە لەقەڵەم دەدەن بەرامبەر ژنی یەكەم و دەیانەوێ فرەژنی لای كچان ناشرین بكەن – تەنانەت زۆرێك لەڕووبەری گۆڤارو ڕۆژنامەكاندا بەئاشكرا دژایەتی ئەم جۆرە شوكردنە دەكەن و بەڵكو بەلایانەوە پەیوەندی ژن و مێردایەتی ژێر بەژێر لەگەڵ خۆشەویست و هاوڕێ دا بەلاوە باشترە لەفرەژنی دووەم و سێ یەم . خۆئەگەر پێیان بكرێت دەیدەن بە دادگا هەروەك چۆن لەوڵاتانی خۆرئاوادا دەكرێت .

بێگومان كەسانێك دژایەتی فرەژنی دەكەن یان نەزانن یان سەركەشن یان كین لەدڵن بەرامبەر بەئیسلام و موسڵمانان یان دوژمنی ژنانن . ئەو جۆرە كەسانە تۆمەت بارن بەرامبەر بەخراپەكانی خۆیان چونكە هەركەسێك دژایەتی فرەژنی بكات لەكاتێكدا خوای گەورە مۆڵەتی پێ داوە وەك ئەوە وایە دژایەتی فەرمانەكان ی خوا بكات كە لە قورئاندا هاتووە ، خوای گەورە دەفەرموێت (فانكحوا ما طاب لكم من النساء مثنى وثلاثة و رباع) . بەڵام ئەو غیرە و غەم و دلگرانیەی كە تووشی ژنی یەكەم دەبێت لەسەرەتای هێنانی ژنی دووەمی مێردەكەیدا شتێكی ئاساییەو ئەگەر لەسنوری گونجاودا بێت ، تەنانەت ئەم جۆرە غیرەو دلگرانیە لای ژنانی پێغەمبەریش (دروودی خوای لێبێت) دروست بووە كاتێ ژنی تری هێناوە . خوای گەورە لەهەموویان ڕازی بێت . ئەمەش فەزڵ و ڕەحمەتی خوایە بە بەندەكانی كەوا فرە ژنی بوار پێدراوە بەستویەتی بە مەرجی

یەکسانی و داد پەروەریەوە بێ گومان گەورەترین ڕێگە چارەیە بۆ نەهێشتنی قەیرەیی لەم سەردەمەدا کە ژمارەی ژنان زۆر زۆرترە لە پیاوان – بۆ یە ئامۆژگاری کچان دەکەم دەست نەنێن بە ڕووی ئەو پیاوانەی کە ژنی تریان هەیە بە مەرجێك کەسانی چاك و ئەمین و ڕەوشت بەرزبن .... ئەمەیان باشتر و خێر ترو چاکترە بۆ ئەوان لەوەی بەقەیرەیی بمێننەوە یان شووبکەن بەکوڕێك کە نازانێت مافەکانی دابین بکات یان هەڵس و کەوتی باش نەبێت .

(بەشی دووەم)

ئەو هۆکارانەی تایبەتە بە بەخێوکەرو باوکانەوە

١- ئەو کەسە هاوشانی خۆت نی یە (کەواتە دانیشە لەماڵەوە تا خوا دەینێرێ) :

هەندێك لەباوکان (خوا ڕێ نیشاندەریان بێت)ڕازی نابن بەو کوڕانەی دێنە داوای کچەکانیان بەبیانووی ئەوەی هاوشانی ئێمە نین تا تەمەنی کچەکانیان دەگات بە سەرووی بیست ساڵی و زیاتریش هەر کە باسی ئەوەشیان لەگەڵدا دەکرێ دەڵێن : با دانیشێ تا کەسی خۆی دێ ، (قسمەت و نسیبە) .

بەو باوکە دەڵێن (تاکەی دانیشێت لە ماڵ)؟!

ئایا بەم قسانە گەردنی خۆی لای خوا پاك دەکاتەوە ئەگەر کچەکە لەخوار تەمەنی ١٨ ساڵیەوە بوایە باشە بەڵام ئەم تەمەنی تێ پەڕی و بوو بەقەیرە کچ – هەر سەیری دەکەیت و دەستەوەستان ئەم قسانە دەڵێیتەوە – ئایا نازانی گەڕان بەدوای کوڕێکی چاکدا بۆ کچەکەت بەشێکە لەو قسانەی کە دەیکەیت ، خۆ تاوانێکی گەورەیە بڵێ بەدوای کوڕێکی باشدا بگەرێ بۆ کچەکەت. توڕە دەبێت و دەچێت بە گژتاو دەڵێت من بەدوای کوڕا بگەڕێم بۆ کچەکەم خەڵکی چیم پێ دەڵێن؟ خۆم لێ زیادە پێم بەخێو ناکرێ چەندەها قسەی تر لەوەڵامەدا.

بۆهەر بەخێو کەرو باوکێك شەرەزا بێت لەئیسلام و بەرنامەی قورئان سوننەتەکانی پێغەمبەری خوا (د.خ) و هاوەڵانی دەزانێ ئەمە ئەرکێکە لەسەر شانی نەعەیبەو نەعار. کوڕێکی باش بۆ کچەکەت بدۆزەرەوە – ئەوەندەش بەسە لێرەدا باسی بکەین کە خوای گەورە لەسورەتی (قصص) دا باسی شوعەیب(سەلامی خوای لێبێت)مان بۆ دەکات . کاتێك دڵنیا دەبێت لە ئەمین داری موسا و

ڕەوشتی بەرزی ، بەئاشكرا پێی دەڵێت دەمەوێت لەبەرامبەر ئەو چاكەیەدا یەكێك لەكچەكانمت لێ ماره بكەم (قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أُنكِحَكَ إِحْدَى ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ عَلَى أَن تَأْجُرَنِي ثَمَانِيَ حِجَجٍ فَإِنْ أَتْمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِندِكَ وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَشُقَّ عَلَيْكَ سَتَجِدُنِي إِن شَاء اللَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ)

.

ئەوەش عومەری كوڕی خەتابە حەفسەی كچی دەدات بە ئەبوبكر و علی و پاشان عوسمانی كوڕی عەففان خوا لێیان ڕازی بێت . بەلاَم بێ دەنگ بوون .... پاشان دای بە پێغەمبەری خوا (د.خ) .

دەڵێم و ئامۆژگاری سەرجەم باوكان دەكەم بەتایبەتی ئەوانەی كچەكانیان خۆش دەوێت بەدوای خۆشگوزەرانی دونیاو قیامەتدا دەگەڕێن كچەكانیان زوو بدەن بەشوو بە دوای كەسی گونجا و چاكدا بگەڕێن بۆیان ، تا تووشی قەیرەیی نەبن و گەردنی خوتان لە دیوانی خوا ئازاد بكەن .

بەبێ گوێ دانە ئەوەی كە كچەكەیان توشی قەیرەیی دەبێت و پیردەبێت . لەوانەیە بیریان لە بەشوو دانی كچەكانیان هەر نەكردبێتەوە تاتەمەنی (٢٧) ساڵی و زیاتریش لەوانەیە هەندێ لەم خێزانانەش خوێندەوارو ڕۆشنبیریش بووبێتن و هەندێكیشیان پابەندیش بن بەشەریعەتی ئیسلامی كەچی دەبینی گیرۆدەی ئەم دابوو نەریتەن و دەستەوەستانن لەبەردەمیدا....

بەمەش خەڵكی لە ناموسیان دەكەوێ بزانن یان نا ، بێگومان هەركەسێ بەتوندی ئەم عادەتە بگرێ وچاوو بیری خۆی لەئاست دا كویر بكات ئەوە كەسێكی خۆپەرستەو دادگەری و وێژدان نازانێ .

دادوەری لەكوێدایە باوكی یان برایەك كاتی نووستن هات دەچنە باوەشی هاوسەرەكانیانەوە- ئەم كچە قەیرەبەسەزمانەش وهەتابەیانی چاوەكانی بەئەستێرەكانی ئاسماندا دەگێڕێ تەپاوتل دەكات و سكالأی خۆی بۆلای خوا دەباتی . دادوەری ئینساف ئەوەیە كەخۆتان بخەنە جێگەی ئەو كچە قەیرەیەو هەست بكەن بەئازارەكانی و چیتان بۆخۆتان پێخۆشە ،بۆئەویش پێتان خۆش بێت .

تەوبە بكەن و بگەڕێنەوە بۆلای خوا لەم تاوانە گەورەوخراپە وداوای لێبوردن و لێ خۆش بوون بكەن لەكچەكانتان و خوشكەكانتان كەداتان ناون و بوون بەقەیرە و پەلە بكەن لەبەشوو دانیان پێش ئەوەی كاتیان لەوەزیاتر بەسەربچێ.

٢- فەرمانبەری و دەوڵەمەندی

هەندێك لەباوكان كاتێك كوڕێك یان پیاوێك دێتە داوای كچەكانیان ئەگەر زانیان هاوكوف و هاوشانی خۆیانە خاوەنی دین و ئامەنەت و ڕەوشتی بەرزە پرسیار لەئیشەكەی دەكەن ، ئیشەكەی

چیه؟ مووچەکەت چەندە ؟ دەست دەنێن بەڕوویانەوە لەبەر ئەوەی فەرمانبەر نی یە مووچەکەی کەمە کچەکەمان لەبرسان دەمرێت یان دەبێت بەزەکات و خێرو خێرات بژی .

ئەمەش تێڕوانینێکی هەڵەیەو کورت بینی یە . ئایا ئێوە نازانن خوای گەورە دەفەرمووێ (وَأَنكِحُوا الْأَيَامَى مِنكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ إِن يَكُونُوا فُقَرَاء يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِن فَضْلِهِ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ) باوکی بەڕێزم شووکردن و ژن هێنان گەورەترین دەرگاو کلیلی ڕزق و ڕۆزی دەوڵەمەندیە .

٣- بەشوودانی کچی یەکەم پێش دووەم پاشان سێیەم

هەندێك لەباوکان لەبەر خاتری کچەگەورەکەی کچە بچووکەکانیش بەشوو نادات ، ئەکرێت لەکچە گەورەکەدا هەندێ هۆکار هەبێت ڕێگر بێت لەوەی بێنە داوای یان هەر حەز نەکات شووبکات .

کەچی باوکەکە جەخت لەسەر بەشوودانی دەکاتەوەو دەڵێ تا ئەمەیان بەشوو نەدەم ئەوانی تر دەبێت شوونەکەن دەبن بەقوربانی دەستی خوشکە گەورەکەیان بەلاَم ئەگەر بەشێوەیەکی زانستیانە بڕوانینە بابەتەکە دەزانین شوکردن قسمەت و نسیبە بەڵکو یەکێك لەهۆکارەکانی ئەم بوارکردنەوەیە بۆ خوشکەکانی تری تا شوو بکەن ئەگەر کەسێك گونجاو هاتە داوایان . گومان لەمەشدا نی کە کچان هەلوێستی خۆیان هەیە دەکرێت کچەگەورەکە ڕاستەوخۆ بێ پێچ و پەنا بەدایك و باوکی بڵێت بە خوشکەکانی ترم شووبکەن و ئەم نەبێت بەڕێگر لە بەردەم قسمەت و نسیبی ئەواندا – نەهاتنە داوای ئەویش قەدەری خوایە و دەبێت پێی ڕازی بین، بەلاَم ئەگەر ڕازی نەبێت لە بەشودانی خوشکەکانی تری ئەوا ئەوانیش وەکو ئەمیان لێدێت و دەبن بەقەیرەو – کێشەکە گەورەتر دەکەنەوە بۆیە دەبێت دایك و باوکی ڕازی بکات بۆ بەشوودانی خوشکەکانی تری بە فەخر و شانازیەوە.

٤- ڕێگەنەدان یان بەزۆر بەشوودان بەخزم و کەس و کار

ئەگەر گەنجێك بچێتە داوای کچێك لە خێزانێك و عەشیرەتێکی تر ئەوا باوکان ڕازی نابن و نایدەن بەشوو بەڵکو هەر دەیانەوێ بیدەن بەخزم و کەس و کاری خۆیان .

هەندێ لەباوکان زۆر لەکچەکانیان دەکەن بۆ ئەوەی شووبکەن بە فلاَنەکەسی خزمی خۆیان کچەکەش ڕازی نابێت ئەمەش کاتێکی زۆر دەخایەنێت تا وای لێدێت کچەکە دەچێتە تەمەنی قەیرەیی یەوە و داخوازی لەسەر نامێنێت ئەمەش پێچەوانەی سوننەتەکانی پێغەمبەری خوایە

که ئەمرمان پێدەکات ڕاوێژ بەکچان بکەین لەکاتی بە شوودانیان ڕایان وەربگرین ئەگەر کچ بوو بێدەنگی واتای ڕازی بوونەو ئەگەر بێوەژنیش بوو ئەوا قسەی خۆی دەکات بە ڕازی بوون یان ڕازی نەبوون .

پێویستە لەسەر باوکان لەخوا بترسن زۆر نەکەن لەکچەکانیان لەکاتی شوکردندا مەگەر کچەکە بەدوای کەسێکی خراپەکاردا بگەڕێ و ڕازی نەبێ بەکەسی چاك و پاك.

٥- سوود بینبنی باوك لەکچەکەی بۆیە نایدا بەشوو

خەڵکی لادێ و گوند نشینەکان کچەکانیان بۆ ئیش وکار بەکار دەهێنن و بۆ شوانی یان ئیش و کاری تری کشت و کاڵی ئەمە لەکرێکاری تر باشترە بۆ ئەوان ئەگەر یەکێك بچێتە داوای کچەکانیان ئەوا بەچەند قسەیەك بەرێیان دەکەن وەك ئەوەی دەڵێت : کچەکە هێشتا منداڵە ، مارە بڕاوە بۆ کوڕی مامی ، کچەکە ئێستا شووناکات دەیان عوزری تر .

بەلاَم کچانی دانیشتووی شار مامۆستا بێت یان فەرمانبەر باوکان دەیانەوێت سوود لەموچەکەیان ببینن لە بەرامبەر ئەم چاکەیەدا دایاندەنێن و نایان دەن بەشوو پەنا بەخوا خۆ ئەگەر یەکێك بێتە داوای کچەکەیان بەچەند قسەیەکی دوور لەڕاستی لە چەواشەکاری بەرێیان دەکەن لە ترسی ئەوەی کە ئەو سودەی لە کچەکەی دەیبینی لە دەستی بچێ و نان بڕاو ببێت بەلاَم ئەم بەخێوکەرە یان ئەم باوکە نازانێ بەم کردارەی کەوتوەتە بازنەی چەندین تاوانەوە لەوانە:

١.لەبەرامبەر چاکەی کچەکەیدا خراپەیەکی لەگەڵدا کردوەو خوای گەورەش دەفەرمووێ (هل جزاء الإحسان إلا الإحسان)

٢.ئەم سوود بینینە بەم شێوەیە حەرامەو دروست نی یە چونکە بەزۆرەو بەڵکو دەبێت تۆ کچەکەت بژێنی و بەخێوی بکەیت .

٣.دەبێتە هۆی مانەوەی کچەکەی و وێرانکردنی ژیانی و سیس کردنی گوڵی تەمەنی بەفرت و فێڵ و تەڵە کە بازی و تەماح .

٤.ئەم باوکە خۆی تووشی ستەم کرد لەنزیکترین کەسی کە کچەکەیەتی لەوانەیە خوای گەورە سزاکەی پێش بخات هەر لەدونیادا پێش ئاخیرەت – پێغەمبەری ئازیز دەفەرمووێت (د.خ) (واتقوا الظلم فإن ظلم ظلمات يوم القيامة). باوك دەتوانێت سوود لەکچەکی ببینێت بەرێگەی ڕاست و دروست و بە حەلاَڵی ئەگەر هەژار بێت و نەدار بێت هیچ ڕێگرێك نی یە لەبەردەمیدا ...

دەتوانێت بەجوانی لەگەڵ کچەکەیدا ڕێك بکەوێ کە بەشێك لەڕاتبەکەی بدات بە ئەو ئەگەر شووی کرد ، ئەمەش هیچ شەرمەزاریەکی تێدا نی یە ، چونکە بارودۆخی گوزەرانی ماڵی باوکی

دەزانێت ، بێگومان ئەگەر ئەمە بکرێت ئەوا هەر لەیەکم کەسەوە کە دێتە داوای کچەکەی دەیدات بەشوو نای هێڵێتەوە ئەمەش لەگرێ بەستەکەدا دەکرێتە مەرج .

وە پێویستە لەسەر کچان کە بەئاشکرا لەکەڵ باوکیان قسە بکەن ئەم خاڵە هۆکاری بەشوو نەدانیانە ، زۆر بەجوانی بڵێت باوە گیان لەبەر ئەوەی تۆ زۆر ماندوو بونت بەمنەوە چەشتووە وەك وەفایەك بۆ بەڕێزتان نیوەی موچەکەم دەکەم بەدیاری بۆ بەڕێزت .

(بەشی سێ یەم)

ئەو هۆکارانەی تایبەتە بە خێزانەوە:

(١) زۆری مارەیی:

لەمەشدا هەموو بەشدارن دایك و باوك و خوشك و براكانی تریشی هەریەکە لەمان پشکێکی لەتاوەنەکە بەردەکەوێت ئەگەر چی زۆر جار باوك لەهەموویان تاوان بارترە .

منیش دەڵێم هەندێك لەباوکان مارەیەکی زۆر دادەنێن لەسەر کچەکانیان بەو بڕوایەی مافی ئەویشی تێدایە دایك و منداڵەکانی تریش هەروەها بە تایبەتی لەهەندێ لادێ دوورەکاندا بەم شێوەیە هەموو ڕێك دەکەون لەسەر زۆریی مارەیی و لەوانەیە هەندێ لەباوکان وا بیر بکەنەوە لەم ڕێگایەوە قەرزەکەیان بدەنەوە یان خانوویەك دروست بکەن ، لەمەش خراپ تر ئەوەیە هەندێ لەباوکان کچەکانیان دەفرۆشن هەروەك چۆن کەل و پەڵ دەفرۆشن بە سەدان هەزار دینار، یان دۆلار.....

بەڵام لە ڕاستیدا ئەم مارەییە مافی ئەوکچەیە کەس بۆی نی یە هیچی لێ لابەرێ مەگەر بەڕەزامەندی خۆی ، ئەم مارەییە چەند کەم بێت هێند ئەم بەشوودانە پیرۆز و سەرکەوتوو دەبێت هەروەك دەبینین لە فەرموو دەیەکی پێغەمبەری ئازیزدا (د.خ) هاتووە کە دەفەرموویت (أقلهن مهرا اعظمهن برکة) بەداخەوە هەندێك لەباوکان دەڵێن مارەیەکەی زیاد دەکەین تا بەچاوی سوکەوە سەیری کچەکەمان نەکات و تەلاقی بدات بێگومان ئەمە شتێکی هەڵەیە ... من وا دەبینم زۆری مارەیی هۆکارە بۆ زۆرێك لەکێشەو گیرو گرفتەکان تەنانەت جیابونەوەو تەلاقیش . چونکە مێردەکە تووشی قەرزاریەکی زۆر دەبێت و شەو و ڕۆژ بیری لێدەکاتەوە خۆ ئەگەر وا دەبنێین ئەم

کوڕە دەیەوێت ژنەکەی تەلأق بدات لەبەر ئەم هۆکارە ئەوا تەلأقی نادات مەگەر زۆر بێزار بێت ولەو هاوسەرییەی بەتایبەتی لەم سەردەمەدا دەیان پیلان و تەڵەکەبازی و درۆکردن هەیە.

بەلأم قسەی ڕاست و دروست کە بەپێی سوننەتەکانی پێغەمبەری ئازیز (د.خ)ئەوەیە کە مارەی کەم بێت بەم شێوەیە کچە هەڵوێستی بە هێزترە و وەك دیاری دراوە بە م شێوە پیاوەکە ڕێزی خۆی و باوکیشی دەزانێ و قەرزارباریان دەبێت و لە هەوڵی پاداشتی ئەو چاکەیەدا دەبێت.

ئەوەی وتویەتی:(ئەگەر دەستی ڕێزت لەڕێزداران نا ڕێزت دەگرێت ئەگەر ڕێزت لەناکەس گرت لێت یاخی دەبێت) ڕاستی ووتوە.

پێویستە لەسەر کچان باوکیان ڕازی بکەن بەوە کە مارەیەکەیان کەم کەنەوە مەگەر کەسێك زۆر دەوڵەمەند بێت و بڵێت مارەیی لای من شتێکی پلە دوەو ئەوەی گرنگ بێ لام چاکی کچەکەیە .

(٢) مارەیی دووەم: دیاری و هۆڵی ئاهەنگ گێڕان

ئەمەش ئەرکێکی ترە لە بەر دڵی خەڵکی و چاولێکەری وەك کۆکردنەوەی خەڵکی لەباشترین هۆڵی ئاهەنگ گێڕان و دابەش کردنی دیاری بەسەریاندا خواردنێکی باش و تیپی مۆسیقاو گۆرانی و دەیان شتی لاوەکی تر کە ئەرکەکە لە شەر شانی کوڕە قورس دەکات بەبێ گوێ دانە زیادەڕۆیی و بەفیڕۆ دان . ئایا تۆ دەتەوێ خوا ڕازی بکەیت یان نا؟ ئایا ئەمە حەلأڵە یان حەرام؟ ئایا ئەمە سوننەتە یان بیدعەو داهێنراو؟ یا کوڕە دەتوانێت یان نا؟ هەموو ئەمانەیان بەلاوە گرنگ نیە و خۆیان ناکەن بەخاوەنی بۆچی ؟ لەبەر ئەوەی ڕەچاوی باو و داب و نەریت دەکەن یان ئەوەی ئەم کارانە دەکەن ژنانن یان منداڵ و هەرزەن بەڵگەیان تەنها ئەوەندەیە خەڵکانی تر وا دەکەن یان دەڵێن چی لە کچی خەڵکی کەمترە.؟

(٣) داب و نەریت وایە شوکردنی کچان دوابخرێت :

ئەم داب و نەریتە سەرەتا لای هەندێ خێزانە موسڵمانەکان دروست بوو پاشان بلأو بوەوە وردە وردە بوو بەداب و نەریت و نەوە لەدوای نەوە لەگەڵ خۆیاندا هێنایان تا وای لێهات گەورەو بچوك ژن و پیاو پێی ئاشنا بوون و بووبە بەشتێکی ئاسایی و باو لایان .

٤-خراپی ناوبانگی خێزان:

دەکرێ باوك بەناوبانگ بێت بەهەندێك تاوان و (کاری خراپ) یان یەکێ بێت لەوانەی کەتووش بووبێت بەبەکارهێنانی ماددە سڕکەرەکان یان ماددە بێهۆش کەرەکان یان بەزۆری لەسجن دا تەمەنی بەسەر بردبێت، یان یەکێ لەمنداڵەکانیان بەناوبانگ بێت بەیەکێك لەوانەی باسمان کرد یان خەریکی کاری لیواتەو زیناکردن بێت لەهەموو ئەمانەش خراپ تر ئەوە دایکیان خەریکی ئەم جۆرە کارانە بێت وبۆ ئەمەش زۆر لەماڵ دەربچێت، یان هەڵسووکەوتی باش نەبێت لەگەڵ خەڵکی.

بێگومان ئەمانە کاریگەری خراپی دەبێت لەسەر کچەکانیان چونکە کچ زۆرتر هەڵسووکەوتی لەگەڵ دایکی دایە خەڵکیش پرسیار لەدایکی دەکەن لەرووی سرشتی مامەڵەکردنی وسومعەو ڕەوشت و چۆنیەتی پەروەردەکردنی منداڵەکانی بۆیە لەناو خەڵکی دا باوە دەڵێن(دایك ببینەو دۆتە بخوازە) بێگومان ئەم خالآنەی سەرەوە کاریگەری دەبێت لەسەر ناوبانگی خێزانەکەو پاشانیش ئەوانەی دەچنە داوای کچان زۆر سوورن لەسەر پاراستنی ئابروویان و توخنی ئەو جۆرە خێزانانە ناکەون بەهیچ شێوەیەك.

(زەرەروزیانەکانی قەیرەیی کچان)

ئەگەر لەماڵدا کچێ یان چەند کچێکی قەیرە هەبوو بێگومان زەرەرو زیانی دەبێت بمانەوێت یان نەمانەوێت ئەم زەرەروو زیانەش بەپێ ی حاڵەتی کچەکانە.

لەوانەیە باوەڕی لاواز بێت و شەرمی کەم بێت یان لەوانەیە بەپێچەوانەوەبێت باوەڕی بەهێزو زۆربە شەرم و حەیا بێت هەموو لایەکیان تووشی زەرەروو زیان دەبن دەڵێن چۆن؟!

(١) کچی یەکەم:

بەهۆی لاوازی ئیمان باوەڕو کەمی شەرم و حەیا وخۆجوان کردن و زۆر چونە دەرەوە و خۆخستنە ڕوو وەك ئەوەی بڵی ی من فلآنی کچی فلآنم ،باوکم بەشووی نەداوم تاوەکوئێستا.. ئەگەرچی لەسەرەتاوە کاری فاحیشەوخراپە بەخەیاڵی دا نەهاتووە بەلآم بەهۆی زۆرچوونە دەرەوە و خۆجوان کردن و خۆ بۆن خۆش کردنەوە باری ئیمانی زیاتر لاواز دەبێت وشەرم وحەیای لاهەڵدەگیرێ و خۆی تووشی فیتنە دەکات یان خەڵکی تووش دەکات.

بەتێپەڕ بوونی کات خۆی تووشی بەد ڕەوشتی و زینا دەکات و تاوانی ئەو زینایەش دەگرێتە ئەستۆ کەخوای گەورە لە لەگەڵ هاوەڵ قەراردان بۆخۆی داباسی کردوە، لەوانەیە ئەم تاوانە بکەوێتە گەردنی باوکیشی چونکە هۆکارێك بووە لەمانەوەیدا و بەبەرچاوی ئەوەوە دەرۆیشتە دەرەوە لەماڵ بەو شێوەیە ئەویش لێ ی بێدەنگ بوو.

(٢) کچی دووەم :

باوەڕی بەهێزو بەشەرم و حەیایە. سروشتیە کەوەك کچێ پێشوو هەڵسوو کەوت نەکات. کەواتە ئەم زەرەروو زیانەکانی چیە؟!

لەبەربەهێزی بیرو باوەرو زۆری شەرم وحەیا هەرچی لەناخ و دڵ و دەروونی دابێت لەغەم و هەم دەری نابڕێ .

زەرەروو زیانەکانی ،کاتێ دەبینێت ئێوارەو بەیانی هاوڕێکانی کەلەتەمەنی ئەودایە هەریەکە چوار منداڵ و دوو منداڵ یان هەیەو ئەویش تائێستا شووی نەکردووە و ئیمان و باوەڕەکەشی ڕێگای پێنادات باسی بکات چونکە کچان لای ئێمە شەرمە داوا لەباوکیان بکەن بیان دەن بەشوو، بۆیە تووشی خەمۆکی و نەخۆشی نەفسی و لاشەیش دەبێت، لەوانەیە بیدات بەزەوی دا و نەتوانێ لەسەر پێیەکانی خۆی ڕابگرێ هیچیشی پێ ناکرێت جگەلەوەی دەستەکانی بەرز بکاتەوە بۆلای خواو بڵێ "حسبي الله ونعيم الوكيل"

لەوانەیە دووعا لەباوکی بکات ئەگەر بەخێوکەر و سەرپەرشتیاریەتی بەئاشکراو بەنهێنی .

چیرۆکیش دەربارەی کچی قەیرە زۆرە لەوانە چیرۆکی شێخ محمد کوری عوسەیمن وزۆرێکی تر لەزانایان دەیگێرێنەوە پیاوێك کچەکەی نادات بەشوو تادەگاتە تەمەنی ٢٧ساڵی کچەکە تووشی نەخۆشی نەفسی و لاشەیی دەبێت تائەو ڕادەیەی دەیخات لەجێگەدا ، کاتێ هاتە سەرەمەرگ ئەم بەسەزمانە ووتی کوا باوکم؟ باوکی هات پاشان کچەکە ووتی باوە دووعایەك دەکەم بڵێ ئامین، ووتی ئامین کچەکە ووتی جارێکی تریش بڵێ ئامین جارێکی تریش ووتی ئامین هەتا چوارجار پێی دووبارە کردەوە ئەوجا کچەکە ووتی خوای گەورە بەهەشتت لێ حەرام بکات وەك چۆن لەهاوسەرگیری بێ بەشت کردم، پاش ئەم قسەیە کچەکە مرد.

هەندێك قەیرە کچانی تریش لەسەرەمەرگدا بەباوکیان ووت من وتۆ لەبەردیوانی خوای گەورەدا ڕامان دەگرن لەڕۆژی قیامەتدا من لێت خۆش نابم چونکە نەمت دا بەشوو.

ئایا باوکان ناترسن لەدوعای ستەم لێکراو کەپێغەمبەری خوا ئاگادارمان دەکاتەوە لێی و دەفەرمووێ (وأتق دعوة المظلوم فإنه ليس بينها وبين الله حجاب) پەنا دەگرین بەخوا لەتوڕەیی ، پەنا بەخوا لەستەم و دووعای ستەم لێکراوان ،داوای لێخۆش بوون دەکەین لەوەی کەکردمان پەنا بەخوا دەگرین لەو ئەمانەتە گەورەیەی بەسەرشانمانەوەیەو بریتی یە لە منداڵەکانمان "هەرخوا بیسەروو وەلاّم دەرەوەی دووعاکانە"

﴿نووسینی / حەمەد کوڕی عەبدولاّ دووسەری بەدەستکاریەوە﴾

چیرۆکەبەئازارەکانی واقع

ئەو کچە بەستەزمانە پەیوەندی نێوان کوڕ و کچی لەڕێی کەناڵە ئاسمانیەکانەوە زانی، بۆیە هەر کە کەس و کاری دەنووستن ئەو هەڵدەسا بۆتەماشاکردنی ئەوەی کەخوا حەرامی کردووە لەدیمەنی ڕووتی و بەرەلأیی لەبەرنامەی کەناڵی بێ ئابروەکانەوە، کە ئارەزوەکان دەوروژێنێ، بەتێپەڕبوونی کات کچە خۆی پێ نەگیرا ئەوە بوو هاوەڵ و خۆشەویستێکی پەیداکرد بۆ دەرخستنی ئەوەی کەلەناخی دا فوڵ دەدات، بۆیە ویستی بچێتە ئەم تاقی کردنەوەیەوە- ڕۆژێکیان گەنجێکی ناسی لەڕەگەزی گورگ و لەپێستی مرۆڤدا کەبەزەیی نازانێ ئەمەش تیکەیەکی چەور بوو بۆئەو –لەم ڕۆژگارەی خۆشماندا لەم کەسانەزۆرن ئەم کچە بەسەزمانە دەبێ چی لێ بەسەربێ؟!

بێگومان ئەوەی ڕویدا لەدەست دانی کچێتی و سك پڕبوون بەمنداڵێك، دوای چیرۆکێکی دوور و درێژی پڕ ئازار..!!

پاش ئەوەی دەست گیر دەکرێن لەلایەن پیاوانی ئاسایشەوە ناردیان بەدوای باوکی کچەکەدا بۆ ئەوەی کارەساتی کچەکەی بەچاوی خۆی ببینێ!!

باوکە ڕاوەستا لەبەردەم کچەکەیدا و هیوای دەخواست کەبمردایە پێش بینینی ئەم کارەساتە ،هاواری کرد لەبەردەم سەرجەم پیاوانی ئاسایش دا ..وازم لێ بێنن بابیکوژم!! ئابرۆی بردین، شەرەف و ناموسی بۆ نەهێشتین، ڕووی ڕەش کردین لەبەردەم خەڵکیدا..!!

لەم کاتەدا کچەکە سەری بەرزکردەوە ووتی باوکە تۆ هۆکاربوویت بۆر رودانی ئەمە، سەتەلایتێکت هێناوەتەوە ماڵەوە بێ ئەوەی چاودێری بکەیت وەك ئەوەی کەبێ ئەخلاقیت هێنابێتە ماڵەکە بێ ئەوەی هەستی پێ بکەیت ئێستاش دەگریت بەسەر من وکچێتی و پاکێتی مندا..!

ئەوشریتە ڤیدیۆییەی کەژیانی وێران کردم

کچێك لەقۆناغی زانکۆ لەکۆلێژی ئاداب، بەشی دەروون ناسی سێ خووشکی هەیە یەکێکیان دەخوێنێ لەقۆناغی دواناوەندی و ئەو دوانەی تریشیان لەناوەندی دەخوێنن... باوکیشیان ووردە فرۆشە لەهەوڵی بەخێوکردنی ماڵ و منداڵیدایە ... ئەم کچە لەخوێندنەکەی دا زۆر سەرکەوتووە ، ناسرابوو بە بەڕەوشتی بەرزوو قسەی خۆش وسەرجەم هاوڕێ کچەکانی خۆشیان دەویست و حەزیان بەڵێ نزیك بوونەوەی دەکرد چونکە کەسێکی سەرکەوتوو بوو .

ئەم کچە لە چیرۆکەکەیدا دەڵێت:

رۆژێ لە ڕۆژان لەدەرگای دەنیشگا هاتمە دەرەوە کوڕێك بەکەل و پەلێکی ڕێك و پێکەوە هاتە بەردەمم، واسەیری دەکردم وەك ئەوەی بمناسێت هیچ گوێم پێ ی نەدا ،بەدوامدا هات و هەندێك قسەی منداڵانە لەبەر خۆیەوە دەکرد وەك ..ئەی کچی جوان.....ئەمەوێ بتخوازم ...ماوەیەکی زۆرەچاودێریت دەکەم دەزانم کچێکی بەڕەوشت وئاکاری .... منیش پەلەم کرد لەڕۆیشتن قاچم بەیەکدا دەهات تائەو ڕادەیەی خەریك بوو بکەوم ،ئارەقێکی زۆرم کرد چونکە یەکەم جاربوو تووشی ئەم هەڵوێستە ببم. گەیشتمە ماڵەوە وە زۆر هیلاك و ماندوو شەکەت بووم. ئەوشەوە تا بەیانی نەنوستم لەدوودڵی و لەترسانا.بۆڕۆژی دووەم کەدەرچووم لە زانکۆ بینیم چاوەڕێم دەکات لەبەر دەرگا بەڕوویەکی گەشەوە ئەم حاڵەتەدووبارە دەبوەوە،تاوای لێهات نامەیەکی بچووکی فرێدایە بەردەم دەرگای ماڵەوە .سەرەتا دوودڵ بووم لەهەڵگرتنی بەڵام لەدوایدا هەڵم گرت دەستەکانم دەلەرزی، کردمەوەو خوێندمەوە.پڕی بوو لەقسەی خۆسەویستی و داوای لێبوردن لەو شوێن کەوتن و ڕێگە لێگرتنەی.

نامەکەم دڕاند فڕێم دا پاش چەند کاتژمێرێك تەلەفۆن لێ ی دا و هەڵمگرت ئەو گەنجە بوو کەشوێنم دەکەوت بەقسەی جوان پێ ی ووتم نامەکەت خوێندەوە یان نا؟

ووتم بێ ئەدەب ئەگەر وازنەهێنی ماڵەوە ئاگاداردەکەم و ئەوجا خۆت دەبینیت. پاش سەعاتێکی تر تەلەفونی کردەوە .. دووبارەی دەکردەوە کە مەبەستی پیاوانەو شەریفەو، ئەیەوێت بیخوازێت و زۆر دەوڵەمەندەو کۆشکێکی بۆدروست دەکات وهەموو هیواو ئاواتەکانم بۆدێنێتە دی هەرخۆیەتی و کەسو کاری نەماوە و....و.....و.....و....

دڵم نەرم بوو دەسم کردە قسەکردن لەگەڵیدا ووردە ووردە چاوەڕێی تەلەفۆنەکانیم دەکرد هەمووکات هاوچاویم دەکرد کەلە زانکۆ دەهاتمە دەرەوە بەلاَم هیچ سوودێکی نەبوو تاڕۆژێك لەکۆلێژ هاتمە دەرەوە هاتە بەردەمم لەخۆشیاندا خەریك بوو بفڕم، بەوشێوەیە ئیتر دەردەچووم لەگەڵیدا بەئۆتۆمبیلەکەی هەموو شار دەگەراین واهەستم دەکرد هەموو ئیرادەیەکی لێ سەندووم دەستە وەستان بووم لەبیرکردنەوە وەك ئەوەی دڵی لەلاشەم دەرکردبێ هەرچی دەووت بڕوام پێدەکرد بەتایبەتی کاتێ دەیوت دەبیت بەهاوسەرم ولەماڵێکی قەشەنگ ژیان بەسەردەبەین... بڕوام پێدەکرد کاتێ دەیوت خۆشم ئەوییێ ئەمیرەکەم ... کاتێ ئەم قسانەی دەکرد خەیاڵم دەفڕی بێ سنور. ڕۆژێ لەڕۆژان ئای چی ڕۆژێکی ڕەش بوو ... کەژیانی کاول کردم داهاتوومی لەناوبرد رسوای کردم لەبەردەمی هەمووخەڵکی دا.

ڕۆژێك هەروەکو ڕۆژانی تر لەگەڵیدا دەرچووم بردمی شوقەیەکی داخراو چوینە ژوورەوە دانیشتین ولەبیرم چوو کەشەیتان سێیەمی ئەو ژن وپیاوەیە کەبەتەنها بن لەشوێنێکا. بەلاَم شەیتان دڵمی ئاوەدان کردەوە دڵی پڕکردم لەقسەی ئەو گەنجە. دانیشتم سەیریم دەکرد و سەیری دەکردم پاشان باوەشمان لەیەك دا بێ ئاگابووم کاتێ بەخۆم زانی بوومە نیچیری ئەو گەنجە و بەنرخترین شتی خۆمم لەدەست دا، هەڵسام وەکو شێت و پێم وت چیت لێ کردم ؟

★ووتی مەترسە تۆ ژنی منی

★ووتم چۆن من ژنی تۆم ئێمە گرێ بەستی هاوسەری مان لەنێوانماندانیە..

★ووتی بەم نزیکانە گرێبەست ئەنجام دەدەین .

ڕۆیشتمەوە بۆماڵ. بەملا و لادا دەکەوتم قاچەکانم لەدوام نەدەهات وام دەزانی لاشەم ئاگری تێ بەربووە، خوایە چیم بەخۆم کرد؟ من شێت بووم .... چیم لێ هاتووە ... دنیا لەبەرچاوم تاریك بوو. دەستم کرد بەگریان گریانێکی زۆر، وازم هێنا لەخوێندن حاڵم زۆر خراپ بوو تائەوپەڕی . نەم هێشت کەس پێم بزانێ لەکەس وکار ،تەنها هیوایەك کەمابوو بەڵێنەکەی بوو کەبم خوازێت ڕۆژگار ڕۆیشت و منیش ڕۆژێکم بەساڵێك لی دەڕۆیشت ....

چی ڕووی دا دوای ئەمە ...

ئەو شتە سەرسوڕهێنەرە ڕوویداکە ژیانی ویران کردم ... زەنگی تەلەفۆن لێیدا دەنگی لەدوورەوە دەهات ووتی دەمەوێت چاوم پێت بکەوێت بۆشتێکی گرنگ ... دڵم خۆش بوو هەڵ هەڵەم لێ دا گومانم برد ئەوشتە گرنگە جۆرکردنی کاری ژن هێنانەکەیە.... کەبینیم... نیشانەی دڵ ڕەقی بەدەم و چاویەوە دیاربوو... دەستی کرد بەقسەکردن و وتی پێش هەموو شتێ بەهیچ شێوەیەك بیر لەکاری هاوسەرگیری مەکەرەوە. ئەمەوێت بێ کۆت و بەند پێکەوە بژین..

دەستم بەرز کردەوە هەتا توانیم زلەیەکم لێدا . ئەگەر چی ئاگر لەچاوەکانی دەباری ووتم وام زانی هەڵەکەت ڕاست دەکەیتەوە بەلاَم دەرکەوت تۆ پیاوێکی بێ قیمەت و بێ ڕەوشتی دابەزیم لەسەیارەکەو بەچاوی گریانەوە ڕام کرد. بانگی کردم و وتی لەسەرخۆ بێزەحمەت.. شریتێکی ڤیدیۆیم بەدەستیەوە بینی بەرزی دەکردەوە ،بەگاڵتە جاڕی و بەدەنگێکی بەرزەوە وتی: وێرانت دەکەم بەم کاسێتە... ووتم چی تێدایە ووتی بابچین بزانین چی تێدایە، دەبێت بە موفاجەئەیەك بۆت ، چوم لەگەڵی بۆبینینی کاسێتەکە بینیم ئەوەی بەیەکەوە ئەنجامامان دابوو بەحەرامی هەمووی تێدا تۆمار کراوە.

ووتم چیت کردووە ئەی ترسنۆك ... ئەی بێقیمەت...

ووتی چەند کامێرایەکی شاراوە هەموو شتەکانی تۆمار دەکرد، وەئەم کاسێتە چەکێکەبەدەستمەوە بۆلەناوبردنت ئەگەر بەگوێم نەکەی ... دەستم کرد بەگریان چونکە کێشەکە بەتەنها کێشەی من نەبوو بەڵکە کێشەی خێزانێك بوو ... بەلاَم کاسێتەکەی نەدامێ .... بەوشێوە بووم بەئەسیروو دیلی ، ئیتر ئەو هەر ڕۆژە دەیدامە دەستی زەلامێ و کرێکەی وەردەگرت کەوتمە ئەو داوەوە ژیانم بوو بەکاری داوێن پیسی خێزانەکەشم هیچ بەم کردەوە نەدەزانی بەڵکو متمانەی تەواویشیان پێم بوو.

کاسێتەکە بلاَو بوویەوە ... کەوتە دەستی کوری مامم کێشەکە تەقیەوە باوکم و هەموو کەس و کارم بەکێشەکەیان زانی بلاَ و بویەوە تاهەموو کەسی ناوچەکە زانیان ئابرۆ و حەیای خێزانەکەمان چوو..... هەلاَتم و چووم بۆشوێنێکی نادیار تالەبەرچاوی خەڵکی نەبم باوکم و براکانم وولاَتیان بەجێ هێشت کاسێتەکەشم گەنجان دەستاو دەستیان پێ دەکرد ئەو بێ قیمەتەش چۆن ویستی ئاوای پێم کردم منیش هیچم پێ نەکرا ، هەرئەوگەنجە دەیان ماڵی بەم شێوە وێران کرد ، گوڵی تەمەنی دەیان کچی گەنجی هەڵوەراند بۆیە بڕیارمدا تۆڵەی لێ بکەمەوە.

ڕۆژێ لەڕۆژان هات بۆلام سەرخۆش بوو زۆری خواردبووەوە هەلەکەم قۆستەوە چەقۆیەکم کرد بەسەر دڵیدا خەڵکیم لە دەست کردارە ناشرینەکانی ڕزگار کرد.داهاتووی خۆشم ئەوەبوو لەسجندا

تاڵی سەرشۆڕی و بێ بەری بوون لەژیان دەچێژم زۆر پەشیمانم لەو کردەوانەی کەکردم لەوژیانەی بەسەرم برد.

هەرکاتێ ئەو کاسێتەم بیر بکەوێتەوە وەدەزانم لەهەموو شوێنێکدا کامێرا بەدوامەوەیە.

ئەم چیرۆکەم نووسیەوە تاببێتە وانەوپەند بۆ هەموو کچانی٘ کەدووای قسەی بریقەداروو نامەی ڕەنگاو ڕەنگ و ڕازاوە و بەناو خۆشەویستی نەکەون ئاگاداربە ...خوشکم

لەتەلەفۆن....ئاگاداربە.....

خوشکەکەم ژیانی خۆمم خستە بەردەستت کەکۆتایی بەچی هات ، خێزانەکەمان چۆن وێران بوو، باوکیشیم لەداخاندا مرد پێش مردنیشی بەردەوام ئەمەی دووبارەدەکردەوە (حسبی الله ونعم الوکیل) ...... من لێت خۆش نابم هەتارۆژی قیامەت چەند گران بوو ئەو وشەیەی : بەڕاستی ژیانم وێران کردە بە دەستی خۆم گیانی خۆم کێشا .

ئەم ڕووداوە شێخ ئەحمد ی کوڕی شێخ عەبدول عەزیز حوسەین باسی کردوە لەنامیلکەیەکی بچووك دا بەناونیشانی (شریط فیدیو الذی دمر حیاتي) ئەم ڕووداوە لەکۆمەڵگایەکی موسڵمان و دەوڵەتێکی ئیسلامی ڕووی داوە ، ڕووداوێکی واقیعی یە ئەو کچە بەسەزمانە بەقسەی ئەو گەنجە بێ ڕەوشتو ئەخلاقە دەبێتە قوربانی و خۆی و خێزانەکەشی تیا دەچێ .

ئەم ڕووداوە لەساڵی (١٤٠٨ھ) ڕویداوە شێخ ئەحمد دەڵێت کوڕی مامی ئەم کچە بۆی گێڕامەوە ، زۆر داخی دەخوارد کەچۆن حەیاو ناموسی خێزانەکەیان چوو بەهۆی هەڵەشەیی ئەم کچەوە ئەم ڕووداوەش یەکەم ڕووداو نیە لەو جۆرە بەڵکو لەخێزانی زۆر گەورەدا شتی وا ڕووی داوە ......

ئای کەچەندەها کچ کوژراوە بەهۆی ئەم جۆرەکارانەوە.... یان خۆیان کوشتووە..... یان دواجێگەیان نەخۆشخانەی دەروونی و عەقڵی بووە.

ولاحول ولا قوه إلابالله العلی العظیم

یادەوەریەکانی پیرەژنێك لەگەڵ خۆشەویستە ناپاکەکەیدا :

پیرەژنەکەی هاوسێمان لەبەر پەنجەرەکەوە وەستابوو فرمێسکی حەسرەت بەچاوانیدا هۆن هۆن دەهاتە خوارەوە، چاوەکانی داخست بوو وە لەناو دڵە پڕ لەزووخاوەکەی هەناسەیەکی پڕ لەپەشیمانی حەشاردابوو.

لەپەنجەرەی ماڵەکەیەوە سەیری ئەو ئاهەنگی ژن گواستنەوەی دەکرد کەلە کۆلانەکەیاندا بوو، ئاخۆ ئەم ئاهەنگە چەند دڵ گرانی کردبێت. پیرەژنەکە لەگەڵ سەیرکردنی ئەم ئاهەنگە بیرو هۆشی گەڕایەوە سەردەمێکی ڕابردووی دوور.ئاخۆ ئەم پیرەژنە لەلاویدا چەند جوان و سەرنج ڕاکێش بووە، لەوکاتەدا ئاواتی دەخواست کە ئەمیش ئێستا خاوەنی پیاو و خێزان و ماڵ بێت بەڵێ ئاواتی بۆ ئەمانە دەخواست.

بەلام کاتێ بەئاگا هاتەوە گەڕایەوە بۆ ئەو بارو دۆخە تاڵەی ئێستای، جارێکی تر لەپەنجەرەکەوە سەیرێکی جل و بەرگی بوکێنی بوکەکەی کرد، بیری هاتەوە کەچەند گۆڤارەکانی پەڕە پەڕە دەکرد و بەدوای ئەو جل و بەرگەدا دەگەڕا کەبەشایەنی خۆی دەزانی، بۆیە چاوەکانی بەرەو ئاسمان بەرزکردەوە و فرمێسکی گەرم کەوتە خوارەوە کەلەگەرمیدا گۆناکانی سوتاند.

بیرەوەریەکانی گەڕایەوە بۆ ڕابردووی سەرلەنوێ بیری لەوە دەکردەوە کەبووە هۆی هەموو ئەم مەینەتی و خەم خەفەتە بۆی.

بیری لەو ڕۆژەدەکردەوە کەبەهاربوو، باوکی و دایکی و خوشکە بچووکەکەی لەماڵ دەرچوون بۆ بازاڕ ، ئەم نەچوونە لەگەڵیاندا، لەم کاتەدا زەنگی تەلەفۆن لێیدا ... ئەمیش بەپەلە هەڵی

گرد.... هاوڕێکەی بوو قسەی لەگەڵ کرد کەبانگی کردبوو بۆ دەرچوونێکی کورت و گەڕان بەناو بازاڕدا.

بەبێ دوو دڵی ئەمیش ڕازی بوو.

کچەکەی هاوڕێی هاتوو پێکەوە ڕۆیشتن ... لەڕێگا کەوتنە قسەکردن . هاوڕێکەی لێی پرسی ، ئایا هاوەڵی کوڕت هەیە (بۆی فریند)؟!!

ئەمیش زۆر بەدڵ پاکی ووتی: چۆن ناپاکی بەرامبەر ئەو متمانەیە دەکەم کە کەس و کارم بەمنیان داوە!!

هاوڕێکەی ووتی: ئەوە قسەیەکی کۆنە و نامەوێ بیبیستم.

لەپڕێکدا هاوڕێکی هانگاوێکی بەپەلەی ناو وتی ئەوە کۆگایەکە سەیرکە . هالەوێ کۆمەڵێ گەنج هەیە، بابڕۆین بۆلایان زووکە بائەم دەرفەتە لەدەست نەدەین ..... ئەمیش زۆر بەتوندی ڕازی نەبوو ، بەلاَم ئەو زۆری لێکرد و ناچاری کرد کەڕازی بێت بچێت بۆلایان و ناسیاوی لەگەڵیان دروست کرد بەچەند سەردانێك.

تاڕۆژێکیان پارچە کاغەزێکی هەلگرد کەیەکێك لەو گەنجانە بۆی هەڵدا .... بینی ژمارەی تەلەفۆنەکەی تێدایە.... هاوڕێ کچەکەی پیرۆزبایی لێکرد بۆ دروست بوونی ئەم هاوڕێ تازەیە ... بەلاَم ئای نەی زانی ئەم هاوڕێ تازەیە چ گورگێکە....

سەردان و گەڕان تەواو دەبوو هەردوو کچەکە دەگەڕانەماڵەوە...

بەلاَم ویژدانی ئەم زۆر ئازاری دەدا .....

لەم کاتەدا تەلەفۆنێکی بۆکرا.... کێ بوو ؟ هاوڕێ کچە شوومەکەی بوو..... کەبەم شێوەیە کەوتنە گفتوگۆ :

کچەکە: چۆنی؟

هاوڕێکەی : تائێستا پەیوەندیت نەکردووە بەهاوڕێ کورەکەت؟

کچەکە: نەخێر ناتوانم!

بەلاَم دوای چەند جار هەوڵی کچەکەی هاوڕێی خۆی دا بەدەستەوە و پەیوەندی کرد بەکوڕەکەوە بەتەلەفۆن....

گفتوگۆکانیان لەسەرەتاوە کورت بوو بەلاَم دووەم جار زۆرتر بوو ئەوە سێ یەم جار کۆتایی هات بەدانانی مەوعیدێك لەگەڵ یەکتریدا... کچەکە چوو بۆ بینینی کوڕەکە لەکاتی دیاری کراودا

بەلاّم (خۆزگە نەچووبایە). بەناموس و سەربەرزی و شەرەفەوە ڕۆیشت ... بەلاّم کاتێ
گەڕایەوە ناموس و شەرەفی لەدەست دا.
تازە چی بکات؟ بەکەس و کاری چی بڵێت ؟ وەچی بەدایك و باوکی بڵێت؟ ڕۆژو مانگ
ڕادەبوورد... پاش ماوەیەك هەستی بەجووڵەیەك کرد لەسکیدا. ئەی خوایە گیان ئەم جووڵەیە
بەرهەمی ئەو هەڵەو تاوانە یە بەرهەمی ئەو زینایەیە کەکردم . لەترس حەیا چوون ناچار بوو
لەماڵ ڕایکرد.
ڕۆژو مانگ ڕابورد تاکاتی منداڵ بوونی هات.
چوو بۆلای ئافرەتێکی شارەزا لەمامانی بۆ ئەوەی لە ماڵدا منداڵەکەی ببێت... چ منداڵێك ؟
منداڵێك لەزینا... لەوێش ڕایکرد و منالەکەی لەپاش خۆی بەجێ هێشت لەو کاتەدا بڕیاری دا
پەیوەندی بکات بەکوڕەکەوە کە بووە هۆی ئەم مەینەتی و بەرەلاّ ییە بۆی. پەیوەندی کرد بەڵکو
خۆشەویستەکەی ڕزگاری بکات !! کوڕەکە بەپێکەنینێکی گاڵتە جاڕیەوە .... تەلەفۆنەکەی
بەسەردا داخست ، چونکە ئەم یەکەم کچ نی یە کە لە منداڵی ببێت بەڕێگای زینا...
ئەی ئیتر چی بکات؟! خۆ خۆشەویستەکەی گاڵتەی پێ دەکات...
بۆیە بەناچاری پەنای بردە بەر سواڵ کردن.
وەلەکاتی وون و بوون و دیار نەمانی لەماڵی خۆیان باوکی هەواڵی وون بوونی دا. بۆیە دۆزرایەوەو
خرایە بەندیخانەی چاکسازیەوە لەبەندیخانە دەرچوو پاش ئەوەی تەمەنی گەیشتە سی ساڵ....
دەستی کرد بەکاری بەرگ دووری و بەتەنیایی مایەوە بەدرێژایی ئەم هەموو ساڵە دوای ئەوەی
کەس و کاری دەستیان لێهەڵگرد...
فرمێسك یەك لەدوای یەك لەچاوی ئەم پیرەژنە لاوازە دەکەوتە خوارەوە ، کاتێ سەیری جل و
بەرگی بووکەکەی دەکرد. وەیادی ئەو هەموو بەڵێنانەی دەکردەوە کە خۆشەویستە درۆزنە تەڵەکە
بازەکەی پێیدابوو.....
دنیا لەبەرچاوی دەسوڕا ... هەل هەلەی شایی و ئاهەنگ گێڕان و هاوارو گریانی ئەم تێکەڵ
بووبوو.
دوای هاوارێکی خوێناوی کەوتە سەر زەوی، هاوارە دەکرد و دەیووت (بەزەیی ئەی پەروەردگار...
بەزەیی ئەی پەروەردگار). پاش ماوەیەك پیرەژنەکەی هاوسێمان مرد...
نێژرا بەبێ ئەوەی چاوێك هەبێت بۆی بگری و فرمێسکی بۆ بڕێژێ .
بێبەش کرا لەو ژیانە هاوسەریە ئارامە.
بێبەش کرا لەمناڵ و سۆزی و بەزەیی دایکایەتی.

بێبەش کرا لە ووشەیەك کە گەورەترین ووشەیە ..... ووشەی (دایە).

بێبەش کرا لە هەموو ئەم شتانە تەنها لەپێناوی بەیەك گەیشتن .... بەڵێ تەنها لەپێناوی تام و چێژێکی چەند خولەکی . جاتۆی میهرەبان بەزەییت پێدا بێتەوە ئەی پەروەردگاری بەخشندە ، تازە ئەم ژیانی دونیای دۆڕاند و لەدەستی چوو .... بەلاَم باژیانی قیامەت و دواڕۆژی نەدۆڕێ و لەدەست نەچێ.

جا ئەی خوشکی بەڕێزم بەراورد بکە لەنێوان سەنگی ئەو دۆڕان و لەدەست دانە کە تووشی ئەو پیرەژنە هات، کاتێ بە پێی خۆی چوو بۆی ئەو هاوڕێ ناپاکەی .

ئەم بەیەك گەیشتنە قەدەغەکراوە. تام و چێژی خۆش هەموو ژیانی لێ قەدەغەکرد بە درێژایی هەموو تەمەنی وە هەموو شتێکی دۆڕاند.

لەکۆتاییدا ئەی کچی خۆم دەڵێم: بەختەوەری ئەوەیە کە پەند و ئامۆژگاری لەژیانی کەسانی تر وەربگریت... وەئاگادار بە لەهاوڕێی خراپ!!

وەلەفەرموودەیەکدا پێغەمبەر(د.خ) دەفەرموێ(وێنەی هاوڕێی چاك وە هاوڕێی خراپ، وەك هەڵگری بۆنی میسك ،و ئەو کەسەی لەکورەی ئاسنگەر کادەکات وایە هەڵگری میسکەکە یا بەشت دەدات یالێ ی دەکڕی یاهەر هیچ نا بۆنێکی خۆش ی لێ هەڵدەمژی، وە ئاسنگەرەکە یاجلەکەت دەسوتێنێت یان هیچ نەبێ بۆنێکی ناخۆشی لێوە هەڵدەمژی)

بەلاّم شەیتان چوارەممان بوو

(أبوعبدالله) ووتی: بەڕاستی نازانم بەچ شێوەیەك و چۆن ئەو چیرۆكە و رووداوەت بۆ بگێرمەوە كەماوەیە پێش ئێستا بەسەرمدا هات، ئەو چیرۆكەی ڕێڕەوی هەموو ژیانی گۆڕی ، لەڕاستیدا نیازم نەبووە كەپەردەی لەسەر هەڵ ماڵم و باسی بكەم، بەلاّم كاتێ ناخم دەبزوێت و هەست بەبەرپرسیارێتی دەكەم بەرامبەر بەخوای گەورە ..... وەبۆ بەئاگا هێنانەوەی ئەو گەنجانەی كە لە خوای خۆیان یاخی دەبن. وە بۆ ئەو كچە جوانانەی كە بەدوای خەیاڵێكی درۆینە دا دەكەون و بەهەڵەدا دەچن كە ئەویش ناوی (خۆشەویستی یە).

لەبەر هەموو ئەمانە ناچار بووم ئەو ڕووداوە بگێڕمەوە....

ئێمە سێ هاوڕێ بووین ئەوەی كۆمانی دەكردەوە سەركەشی و لەخۆبایی بوون بوو ، نەخێر ئێمە سێ چوار كەس بووین .... بەلاّم چوارەممان شەیتان بوو....

ئێمە بەردەوام لەڕاوی ئەو كچانەدا بووین كە بەقسەی لوس و جوان هەڵدەخەڵەتێن. پاشان دەیانمان بردن بۆ كێڵگەكانی دەرەوەی شار .... بەلاّم لەوێ سەرسام دەبوون كە دەیان بینی ئێمە دەبین بەگورگێك هیچ گوێ بەپاڕانەوەیان نادەین. ئەوكاتە ئێمە دڵەكانمان مردبوو هەستمان نەمابوو.

بەم جۆرە ڕژو شەوممان بەسەر دەبرد لەكێڵگەكاندا ، وە لەناو خێمە و سەیارەكانمان لە ڕۆخی دەریاكان، تا ئەو ڕۆژە هات كە هەرگیز بیرم ناچێتەوە .....

ڕۆژێك وەك هەموو جارەكانی تر چووین بۆ كێڵگەكە ، هەموو شتمان ئامادە كردبوو، بۆ هەریەكەمان كچێك ، وە خواردنەوەی نەفرەت لێكراو، بەڵام ئەو شتەی بیرمان چووبوو خۆراك بوو.... پاش ماوەیەك یەكێكمان بەسەیارەكەی چوو بۆ خواردن.... نزیك كاتژمێری شەش بوو كە دەرچوو.... چەند كاتژمێرێكی تێپەڕی هەر نەهاتەوە .... نزیك كاتژمێری (دە) ی شەو كەوتمە نائارامی وە بۆیە بەسەیارەكەم دەرچووم بەدوایدا .... لەڕێگادا كارەساتێكی ترسناكم بینی ... كاتێ گەیشتمە سەر ڕووداوەكە بینیم سەیارەی هاوڕێكەمەو كەوتوەتە سەرلا و گڕی گرتووە و دەسووتێ!!

بەپەلە وەك شێت هەوڵم دا دەری بهێنم لەناو ئاگرەكە ، خەریك بوو تێك دەچووم كە بینیم نیوە ی لاشەی بووە بە خەڵوز، بەڵام هێشتا زیندوو بوو هێنامە سەرزەوی پاش چەند خولەكێك چاوی كردەوە دەستی گرتم و هاواری دەكرد : ئاگر!!ئاگر!! بڕیارمدا بەپەلە بیگەیەنمە نەخۆشخانە بەڵام بەدەنگێكی پڕ لەگریان ووتی تازە سوودی نی یە... ناگەمە نەخۆشخانە...

لێشاوی فرمێسكم خەریك بوو دەیخنكاندم كاتێك دەمبینی هاوڕێكەم لەبەردەستمدا دەمرێت .... لەناكاو هاواری كرد : چی پێ بڵێم ؟! چی پێ بڵێم؟!

بەسەر سامیەوە سەیرم كردوو ووتم كێ دەڵێت؟! بەدەنگێك وەك لەبیرێكی زۆر قوڵەوە دەربچێت ووتی (الله) خوای گەورە.

لەوكاتەدا سام و ترسێكی زۆر هەموو لاشەی داگیر كردم . لەناكاو هاوڕێكەم دوا هەناسەی كۆتایی داو مرد!!!.....

ڕۆژگار تێپەڕی بەڵام وێنەی هاوڕێكەم بەردەوام لەبەرچاومە ، وەئەو ووتە یەی بەردەوام لەگوێمدا دەزرنگێتەوە كە هاواری دەكرد چی بڵێم؟؟!! چی بڵێم بەخوای گەورە؟؟!! لێرەوە پرسیارم لەخۆم دەكرد ، ئەی من چی بڵێم بەخوای گەورە؟؟

چاوەكانم فرمێسكی دەباراند و هەموو گیانم دەلەرزی .

لەم كاتەدا گوێم لەبانگی نوێژی بەیانی بوو (الله أكبر، الله أكبر)، كاتێ بانگ خوێن گەیشتە (حی علی صلاة) ... هەستم كرد ئەمە بانگێكی تایبەتە بۆمن كە بانگم دەكات بۆ ڕێگای ڕووناكی و ڕەوشت بەرزی و داوێن پاكی و خواناسی...

هەستام خۆم شۆری و لاشەم لەو هەموو پیسی یە پاك كردەوە كە چەند ساڵێكە تیایدا نوقم بوو بووم وەدەست نوێژم گرت ، و نوێژم كرد.

لەو ڕۆژەوە یەك ئەركم (فرض) لەدەست نەچووە . سوپاس بۆ ئەو خوایە كە تەنهائەو شایەنی سوپاس كردنە . وەئێستا مرۆڤێكی ترم . پاك و خاوێنی بۆئەو خوایەی كە گۆڕان بەسەر بەندەكانیا دێنێت . بەپشتیوانی خوای گەورە خۆم ئامادە دەكەم بۆ بەجێهێنانی (عەمرە) وە خوای گەورە یارمەتیم بدات و تەمەن بمێنێت دەچم بۆ (حج) یش.

ئەمە بوو ڕووداو و بەسەرهاتی تۆبەو گەڕانەوەم بۆ لای خوای گەورە. من لێرەدا بەهەموو گەنجەكان دەڵێم : ئاگاداربن ... ئاگاداربن لە هاوڕێتی ئەو كەسانەی هانت دەدەن سنوری قەدەغەكراوەكانی خوای گەورە ببەزێنیت .

لەم بەرسەر هات و ڕووداوەی مندا پەندو ئامۆژگاری زۆرهەیە بۆ ئەو كەسانەی گوێ لەپەند و ئامۆژگاری دەگرن.

ساباتی خەمباریەكان

یەكێكبان نووسراوێكی نووسی وتێیدا دەڵێت: هاوڕێیەكم هەبوو خۆشم دەویست چونكە خاوەنی ڕێزو ڕەوشت بوو، شێوەو ڕەفتاری جوان و وتەی شیرینی سەرنجی ڕاكێشابووم.

ماوەیەكی دوورو درێژمان بەسەر برد بەشێوەیەك كەسمان بێ دڵی ئەوی ترمان نەكرد، تاوەكو من سەفەرم كرد ئەوم بەجێهێشت ئینجا تاماوەیەك لەڕێگای نامەوە پەیوەندیمان هەبوو دواتر پەیوەندیمان بچڕا. پاش ماوەیەكی دوورو درێژ لەسەفەرەكەم گەڕامەوە ... گەورەترین ئاواتم بینینی ئەو هاوڕێیەم بوو ئەگەر بۆساتێكیش بێت . هەموو ئەو جێگایانەی پێشتر پێكەوە بۆی دەچووین هەمووی گەڕام بەلاّم نەم دۆزیەوە.

پاشان چوومە ئەو ناوچەیەی ماڵیانی لێ بوو... هاوسێكەی ووتی ماوەیەكی زۆرە باریان كردووە و لێرە نەماوە .

بەم شێوەیە مامەوە لەنێوان بێ ئومێدی و هیوایەكی كەم وە زۆر جار گومانم وابوو جارێكی تر ئەو هاوڕێیەم نابێنمەوە.

شەوێكیان دەگەڕا مەوە بۆماڵ . بەبێ ئاگا چوومە ناو گەڕەك وكۆڵانێكی كۆن و كەلاوەیەكم بینی كە ئەبەد بڕوات نەدەكرد اەجنی زیاتر مرۆڤی تێدا بژی كاتێ گەیشتمە ناوەڕاستی كۆڵانەكە لەیەكێك لەو كەلاوانەوە گوێم لەدەنگی گریانێك بوو. وەك لەقوڵایی شەوەوە دەهات پاشان

هاوارێك... ووتم ئایا دەبێت تاریکی شەو چەند نهێنی لەگەڵ خۆی حەشار بدات .... وەمنیش
پەیمانم بەخوای گەورە داوە کە هەر لێ قەوماوێك ببینم بچم بەهانایەوە....
بۆیە ڕووم کردە ماڵەکەو لەدەرگام دا بینیم دەرگاکرایەوە لەلایەن کچێکی مناڵ کەچرایەکی
بەدەستەوە بوو ، جل و بەرگێکی دڕاوی لەبەردابوو ، ووتم : نەخۆشتان هەیە ؟ بەدەم هەنیسکی
گریانەوە ووتی بەڵێ ... وەرە ژوورەوە باوکم لەسەرەمەرگدایە خەریکە دەمریت .... کچەکە
لەپێشەوە ڕۆی تاگەیشتە ژوورێکی دەرگا بچووك کەچوومە ژوورەوە وام دەزانی دەچمە ناو گۆڕەوە
نەك ژوور ، وەبۆلای مردوو دەچم نەك نەخۆش .
لێی نزیك بوومەوە تاگەیشتمە تەنیشتی . کاتێ بینیم بەلاَم چیم بینی؟
هەیکەیلی ئێسقانی مرۆڤ کەتەنها بەهەناسەدان زیندووە..
دەستم خستە سەر ڕوومەتی ... چاوە پڕ فرمێسکەکانی کردەوە زۆر بەووردی سەیری کردم،
ئینجا لێوەکانی جووڵاند بەدەنگێکی کزو لاواز : ووتی ئەحمەد!!! سپاس بۆ خوا کەساغ و
سەلاَمەتی . لەکۆتاییدا تۆم بینیەوە هاوڕێکەم.
لەم کاتەدا هەستم کرد و زانیم ئەوەی بەدوایدا دەگەڕام دۆزیمەوە... ئەی خوایە گیان ئەمە چ
ڕێکەوتێکە ؟ ئەمە چۆن قەدەرێکە؟ خۆئەمە ئەو هاوەڵەمە کە زۆر بەدڵ بەدوایدا دەگەڕام و بێ
ئۆمید ببووم کەجارێکی تر بینیم : خۆ ئەمە ئەو هاوڕێمە کە زۆر چاك دەمناسێ بەلاَم ئێستا وای
لێ هاتووە نایناسمەوە!!
بۆیە ووتم : هاوڕێکەم (.......) بۆ وات لێ هاتووە، بۆم باس بکەیت چیت بەسەر هاتووە؟ بۆچی
گەیشتوویتە ئەم جێگایە؟
ووتی: گوێ بگرە بۆ ڕووداوەکەم بەڵکو بەگێڕانەوەی بۆتۆ دڵم بحەوێتەوە و خۆم لەسزا و ئازاردانی
ویژدانم ساتێك رزگار بکەم.
ووتی : چەند ساڵێك بەر لە ئێستا لەگەڵ دایکمدا لە خانووەیەکدا دەژیام و هاوسێیەکی
دەوڵەمەندمان هەبوو . لەناو ماڵەکەیدا کچێکی جوان هەبوو . جوانی ئەم کچە کاری تێکردم و
دڵی داگیر کردم بەشێوەیەك ئارامم نەما . بەردەوام بەدوایەوە بووم تاکەوتە داوەکەمەوە تاوام لێ
کرد ئەوەی لەدڵی مندا بوو چووە دڵی ئەویشەوە... دوای بێ ئاگابوون لەخوای گەورە ...
بەوەعدی مارەکردن و گواستنەوە خۆی خستە بەردەستم ڕۆژێك ئابرۆیم تکاند کچێتیم
لێسەندەوە ، پاش چەند هەفتەیەك زانیم سکی پڕبووە!! منیش بڕیارم دا لێ ی دوور بکەومەوە
... کچە دامەوەکەش لەناچاریدا ئەوماڵەی بەجێهێشت و دەنگ و باسی نەما...
تاوای لێ هات ئەو ڕووداوە کاریگەری و گرنگی لەلای من نەما.

چەند ساڵێك بەسەر ئەم ڕووداوەدا تێپەڕی.

ڕۆژێك لەڕێگای پۆستەوە نامەیەكم بۆهات كەكردمەوە بینیم نامەی ئەو كچەیە تیایدا دەڵێت:ئەگەر وادەزانی ئەم نامەیەم بۆ نووسیوی تاپەیمان تازەبكەینەوە... یاخۆشەویستی جارانت بیرخەمەوە ئەوە یەك دێڕم نەدەنووسی . نەك دێڕێك بەڵكو یەك پیتیش . چونكە باوەڕم وایە پەیمانێك وەك پەیمانە ستەم كارەكەی تۆ، وەخۆشەویستیەك وەك خۆشەویستی یە درۆینەكەی تۆ، شایەنی ئەوە نی یە من یادی بكەمەوە . یاخەفەتی بۆ بخۆم و داوای تازەكردنەوەی بكەم ....

تۆ باش دەزانی كاتیٚ وازت لیٚ هێنام ئاگرێك لاشەی دەسووتانم چونكە كۆرپەیەك لە لاشەمدا دەجوولا . خەفەتم بۆ ڕابردوو دەخواردوو لەداهاتوو دەترسام . تۆزۆر بیٚ باكانە هەڵهاتی لەبەلایەك كەخۆت هۆكاربوویت. لەخۆت نەگرت بەدەستەكانت فرمێسكی چاویٚ بسڕیت كە خۆت هێناتە گریان... وانەزانی من تۆ بەپیاوێكی داوێن پاك ببینم . نا نەخێر تەنانەت ناتوانم تۆ وەك مرۆڤیش سەیر بكەم، چونكە تۆ هێچ رەفتارێكی دڕندانەت نەهێشتووەتەوە هەموویت لەناخت دا كۆكردوەتەوە ..... وە هەموویت لەیەك ڕووخساردا نیشانم دا. تۆ درۆت كرد لەوەی كەوتت تۆم خۆش دەویٚ، تۆ تەنها خۆتت خۆش دەویٚ وە ئەوەی تۆ لەمنت دەویست تەنها بۆ تێركردنی مەرامی خۆت بوو خیانەتت لێم كرد كاتیٚ بەڵێنی كردنە هاوسەرت پێدام .

بەڵێنەكەت بەسەر نەبرد چونكە وابەخەیاڵتدا هات كە چۆن ئافرەتێكی داوێن پیسی تاوان بار بكەیتە هاوسەر. لەكاتێكدا باش دەتزانی كە ئەو تاوانە بەدەستی تۆ بوو ئەگە تۆ نەبوویتایە ئەبەد ئەو تاوانەی نەدەكرد. من بەڕاستی تۆم خۆش دەویست، بەڵام وەك منداڵێك كەوتمە دەست زۆردارێكی ستەمكاری گەورە. تاداوێن پاكیت لیٚ دزیم . وەوات لیٚ كردم سەرگەردان و لێقەوماوت كردم. بەجۆرێك كەمردنم لەژیان لاخۆشتر بێت. تازە چ تام و چێژی هەیە لەژیاندا بۆ ئافرەتێك نەتوانی ببێت بەهاوسەری پیاوێك . وەنەبێتە دایكی منداڵێك ! بەڵكو نەتوانیٚ بژی لەم كۆمەڵگایەدا مەگەر بەسەر شۆڕیبێت. وەسڵ لەهەموو شت بكاتەوە لەتانەو تەشەر .

خۆشی ژیانت لیٚ دزیم دوای ئەوەی كەلەئەنجامی ئەو ڕووداوە لەو ماڵە گەورەو خۆشە ڕام كرد . وەلەو نازوو نیعمەتە زۆرە . وەلەو ژیانە پڕ لەكامەرانی یە . بۆ خانوویەك كەكەس تیایدا نامناسیٚ . باوك و دایكت كوشتم چونكە لەخەفەتی دووری من مردن . وە منیشت كوشت چونكە ئەو ژیانە تاڵەی لەپیاڵەی تۆدا نۆشم كرد . وەئەو بەلا گەورەیەی تۆ بەسەر منت هێنا . كاری لەهەموو لاشەو گیانم كرد لەناو جێگای مرندام وەك مێشێكی سووتاو دەتلێمەوە . لەماڵی باوكم ڕام كرد چونكە توانای ڕووبەڕوو بوونەوەی باوك و دایكم نەبوو ، پاشان چوومە ماڵێكی چۆڵ ژیام ژیانێكی زەلیلی .... ئینجا تۆبەم كرد وە داواكارم لەخوای گەورە تۆبەكەم لیٚ وەربگرێت و لەماڵی

مەرگ و سەرکەشی بمباتەوە بۆ ژیانی کامەرانی ... وەئێستاش واخەریکە دەمرم ..... وەتۆی فێڵبازی درۆزن .... ئەی پیاو کوژی دز..... وانازانم خوای گەورە وازت لێ بێنێ تاتۆڵەی منت لێ نەسێنێتەوە....!

وەواتێ نەگەی ئەم نوسراوەم بۆئەوە بێت پەیمانێك لەگەڵ تۆ تازەبکەمەوە یا سۆزو خۆشەویستیم بۆت بجووڵێ ... تۆ زۆر سووك و ڕسوای.... من ئێستا لەبەر دەرگای گۆڕدام ..... وەلەکاتێکدا کەماڵ ئاوایی لەژیان دەکەم بەخۆشی و ناخۆشی ەوە .... هیچ هیوایەکم لەژیاندا نەماوە وەبۆیە ئەم نووسراوەم بۆت نووسی کەبزانی ڕاسپاردەیەکت لای منە .... ئەویش کچەکەتە ..... ئەگەر لەسەرەتادا بووە هۆی نەمانی سۆزو بەزەیی لەدڵتدا بەلاَم ئێستا سۆزو بەزەیی باوکایەتیت بۆی بجووڵێ ..... جائەو ڕاسپاردەیە وەربگرە تاوەکو ئەویش وەك دایکی لەژیاندا بەناڕەحەتی و مەینەتی ژیان بەسەر نەبات !! خواحافیز(والسلام)!!!!

بەڵێ ژنەکە مرد!!!! مردوو ئەم کچەی لەم شوێنە چۆڵە بەبێ کەس بەجێهێشت کەتەنها خوای گەورە نەبێت کەسی نەبوو.

ئەوەی چیرۆك و بەسەرهاتەکە دەگێڕێتەوە دەڵێت:

کاتێ لەخوێندنەوەی ئەم نووسراوە بوومەوە .... سەیرم کرد فرمێسك بەڕوومەتیا دێتەخوارەوە .... ئینجا کەوتووەکەم لەجێگا پێی ووتم :

سوێند بەخوا کاتێ ئەم نامەیەم خوێندەوە هەستم بەلەرزینێ کرد کەهەموو ناخی هەژاندم بەشێوەیەك وام بەخەیاڵدا هات کەدڵم دەیەوێت لەسنگم جیابێتەوە ..... بۆیە بەپەلە خۆم گەیاندە ئەم ماڵەی کە ئێستا دەمبینی تیایدا ..... ئەم ماڵە وێرانە .... وەبینیم لەم ژوورە و لەسەر ئەم جێگایە لاشەیەکی ساردوو سڕکەوتووە....

وەبینیم ئەم کچەش کە دەبینی لەتەمەنی دەساڵیدا بۆدایکی دەکری..... لێرەدا بیری هەموو تاوانەکانم کردەوە ، خۆم وەك ئەو دڕندەکێویانە هاتە بەرچاو کە کەڵبەو نینۆکەکانیان لەنیچیرەکانیان زۆر دڕندانە و بێ ویژدانانە گیردەکەن .....

کاتێ بەئاگا هاتمەوە پەیمانم دا بەخوای گەورە ئەبێ ئەم ژوورە کە ناوم ناوە ژووری خەمەکان بەجێ نەهێڵم تیایدا بژیم وەك چۆن ئەو کچە ستەم لێکراوە ...... وەتییدا بمرم وەك ئەو چۆن لێرەدامرد... وەئەوەتا ئێستا تۆ دەم بینی لەسەرەمەرگدام و زۆر ڕازی و دڵم خۆشم بەم ژیانە .....

چونکە تۆبەم کردووە وەبڕوام بەخوای گەورە بەهێزە کەپەیمانی خۆی بەجێبهێنێ و تۆبەکەم لێوەربگرێت .... بەڵکو ئەو هەموو سزاو ناڕەحەتی یەی کەبینیم ببێتەمایەی لێبووردنی

گوناهەکانم ..... وەئەمەش کچی منە دەیدەمە دەستی تۆ .... تکایە بەڕێزو داوین پاکی پێ ی بگەیەنە. وە هیچ هەواڵێکی لەبارەی باوکی و دایکی لامەدرکێنە.

ئەوشۆخەی کەژیانی تێکدام

ڕووداوێکی بەئازارە کەخاوەنەکەی خۆی دەیگێڕێتەوە ودەڵێت:
لەڕۆژێکی ڕەشدا و لەیەکێ لەبازاڕەکاندا لەقاوەخانەیەك دانیشتبووم قاوەم دەخواردەوە ڕۆژنامەشم دەخوێندەوە لەم کاتەدا ئافرەتێکی چاوجوانی سەرنج ڕاکێش کە زۆر بەنازەوەڕێگای دەکرد بەبەردەممدا تێپەڕی وو بەشێوەیەکی زۆر تینو بۆ جوانی من تەماشای دەکردم.
بەشێوەیەك کەمنیش بێ ئاگا کەوتمە دوای.
چووە دوکانێکەوە منیش لەترسی خاوەن دوکانەکە نەم وێرا بچمە ژوورەوە نەك (لەترسی خوای گەورە) . ڕووی کردە لامەوە و بەدەست و پەنجە سپی و نەرم و جوانەکەی کەپڕ بوو لەئەنگوستیلەو ئەڵماس ئیشارەتی بۆکردم کە بچمە ژوورەوە . منیش بەبێ ئاگا خۆم کرد بەدوکانەکەدا.زۆر بەڕێزو شەرمەوە ووتی زەحمەت نەبێ ژمارەی تەلەفۆنەکەتم بەرێ ، منیش پێم ووت ئەویش لەمۆبایلەکەی دەینووسی ئەومۆبایلەی کەبوەتە هۆی مایەی بەشێك لەمەینەتی و گرفت چونکە بەباشی بەکاری ناهێنین . پاش چەند سەعاتێك ولەکۆتایی شەودا تەلەفۆنی بۆکردم و دەستمان کرد بەگۆڕینەوەی قسەی خۆش :پێ ی ووتم من بێوەژنم و ژنێکی سەرمایەدارم خاوەن ماڵ و سامانێکی زۆرم ، وەتەمەنم (٣١) ساڵە، بەلاَم هەرکەس بیبنیایە دەیووت ئەمە تەمەنی (١٨) ساڵە.
وەدوای ئەم قسانە دەستمان کرد بەدانانی کاتی یەکتر بینین سەرەتا لە چێشتخانەو قاوەخانەکان یەکمان دەبینی ، وەلەم هەموو یەکتر بینینانە نەم توانی هیچم لێ ی دەست بکەوێت تەنانەت ماچێکیش. یادەستم بەردەستی بکەوێت. ئەمە وای لێکردم زیاتر خۆشم بوێ چونکە لەدڵی خۆمدا دەمووت ئەمە زۆر داوێن پاکەو لەگەڵ کەسی تر پەیوەندی نەبووە..... وەنایەوێ پەیوەندی لەگەڵ

کەسی تر ببەستێت بێجگە لەمن چونکە منیش گەنجێکی جوان بووم. ڕۆژێك تەلەفۆنی بۆکردم و وتی : کارێکی گرنگم پێت هەیە، منیش ووتم گیانەکەم من لەژێر فەرمانی تۆدام، وونی دەمەوێت لەفلاّنە چێشتخانە پاش کاتژمێرێکی تر ئامادەبیت و بتبینم منیش ووتم وادەکەومە ڕێ وەك لەسەر ئاگربم ئەوەندە گەرم بووم بۆبینینی. لەچێشتخانەکە بەیەك گەیشتین و کەوتینە گفتوگۆکردن:

ووتم چیت دەوێت بۆت بکەم؟

بینیم لەجانتاکەی بلیتی سەفەری بۆشاری قاهیرە دەرکرد بەناوی منەوە لەپلەیەکەکان وەهەروەها ڕوخسەتی مانەوەی بۆسێ ڕۆژ لەئوتێل(سمير أميس)ی پێنج ئەستێرە و وەهەروەها چەکێکی پارەی پەسەند کراو بەناوی منەوە کەنرخەکەی (دەهەزار) ریاڵ بوو پێدام ، و پێی ووتم : دەمەوێ بەیانی نا دووبەیانی بچیت بۆ قاهیرە و بچیتە ئەو ئوتێلەی لەوێ فلاّنە کەس ببینیت ئەمەش ژمارەی تەلەفۆنەکەیەتی (؟!؟!؟!؟!)تابتیات بۆ فلاّنە کۆمپانیا لەجیاتی من واژووی گرێبەستێك بکەیت لەگەڵیدا بۆهەندێ جل و بەرگی جیهانی کەلە فەرەنساوە هاتووە ، وەئەمەش کاغەزی وەکالەتەکەیە. جاتکات لێدەکەم بچۆ و دوامەکەوە .

منیش ووتم بەسەرچاوەکانم گیانەکەم.

دوای ئەمسەروو ئەوسەرێکی زۆر لەگەڵ سەرۆکی کۆمپانیاکەم ، ڕوخسەتم وەرگرت و لەکاتی دیاری کراودا سەفەرەکەم کرد (خۆزگە ئەو سەفەرەم نەکردایە) دوای ئەوەی گەیشتمە ئەوێ کاتژمێر (چواری عەسر) بوو پاش کەمێك پشوو لەکاتژمێر شەشی تەواو مۆبایلەکەم هەڵگرت و تەلەفۆنم بۆ ئەو ڕەقەمە کرد.(خۆزگە نەم کردایە).

ئایا دەزانیت کێ بوو خاوەن ئەو ڕەقەمی تەلەفۆنە؟! ئافرەتەکە خۆی بوو !! پیش من خۆی گەیاندبووە ئەوێ.

زۆر بەحەپەساوی ووتم، ووتی بەڵێ منم لات سەیرە خۆسەویستەکەم ووتم بەڵێ ، ووتی من هاتووم تا کارەکەت زیاتر بۆ ڕوون بکەمەوە.

خۆشەویستەکەم وەرە بۆ ژووری ژمارە (؟!؟!) منیش زۆر بەدڵخۆشیەوە چووم بینیم جل و بەرگێکی زۆر تەنکی سەرنج ڕاکێشی لەبەردایە کەهەرکەس بیبینیایە خۆی پێ ڕاگیر نەدەکرا! یەکسەر دەستی کردە ملم و دەستمان کرد بەماچ کردن و ڕابواردن خۆم لەبیرچووەوە پەنابەخوا زینا!! زیناشم کردلەگەڵیدا!!

بەم شێوە خۆشەماینەوەو ڕوخسەتەکەم درێژکردەوە بۆ (دە) ڕۆژ گەڕاینەوە ...کاتێ ئێمە لەئاسماندا بووین خوای گەورە دەیبینین ، پەنابەخوا ئێمەش هەستمان نەدەکرد بەبوونی(پەنابەخوا) !!

پەیوەندیەکەمان بەم شێوەیە مایەوە بۆ ماوەی نزیکەی ساڵێك.ئەچووم بۆ زیناکردن لەخانووە گەورەکەی . وەئەویش دەهات بۆماڵە بچووکەکەی من لەشوقەکەدا ، هەرچەندە ماڵەکەی من لەئاست پێشوازی کردنی ئەودا نەبوو بەڵام ئەو دەهات بۆلای جوانیەکەی من و تێرکردنی ئارەزووی خۆی و بەس.

ڕۆژێك من و براکەم لەڕێگادا تووشی ڕووداوی ئۆتۆمبێل بووین ، براکەم تووشی خوێن پژانێکی زۆر بوو ، بەڵام من سوپاس بۆ خوا باش بووم خەڵکی لەسەرمان کۆبوونەوە و مانگی سوورهات بەپەلە بردمانیان بۆ نەخۆشخانەیەکی نزیك . براکەم خرایە ژووری نەشتەرگەری وە یەکسەر، وە دکتۆر داوای لەمن کرد خوێن ببەخشم بەبراکەم چونکە جۆری خوێنەکەمان لەیەك دەچوو ووتم من ئامادەم ، چوینە ژووری بەخشینی خوێن . هەندێ خوێنیان لێ گرتم بۆ پشکنین تا بزانن خوێنەکەم پاکە یاخود نەخۆشە. من زۆر باوەڕم بەخۆم هەبوو کەنەخۆشیم نی یە. کاتێ ئەنجامی پشکنینی خوێنەکەم دەرچوو ، پزیشکەکە بەڕوویەکی خەماویەوە هات و ووتم توخوا براکەم چی لێ هاتووە ؟ تکایە پێم بڵێ !!

پزیشکەکە ووتی: کوڕی خۆم دەمەوێ مرۆڤێکی باوەڕداربی بەویست و دەسەڵاتی خوای گەورە . لەسەر جێگاکەم هەستام و هاوارم کرد ئایا براکەم مردووە ؟!؟! توخوا براکەم مرد؟!

پزیشکەکە ووتی: نەخێر، ووتم ئەی ئیتر چی بووە؟ پزیشکەکە ووتی بەداخەوە خوێنەکەت پیس بووە بەمیکرۆبی ئایدزی پیس.

ئەم ووتانەی پزیشکەکە وەك هەورە تریشقەیەکوابوو بۆم. خۆزگە زەوی شەق بووایە و قووتی بدامایە پێش ئەوەی ئەو قسەیەم بۆ بکات. یەکسەر کەوتم بەزەویدا و پاش ماوەیەك بەئاگا هاتمەوە. پرسیارم کرد بەڕاستی من تووشی ئەو دەردە کوشندەیە بوومە؟! پزیشکەکە ووتی: تۆ تووشی نەبویتە بەڵام بویتە بەهەڵگری ئەم نەخۆشی یە. تازە تاماوی لەژیاندا ئەم نەخۆشیەت لەگەڵ دایە؟!

پاش دوو ڕۆژ لەو ڕووداوە براکەم کۆچی دوایی کرد. زۆر بۆی دڵ گران بووم چونکە ئەو هەر برانەبوو وەك هاوڕێم بوو. بەردەوام ئامۆژگاری ئەوەی دەکردم کەلەو (ئافرەتە) دوور بکەومەوە چونکە بەپەیوەندیمانی دەزانی .

پاش دە ڕۆژ لەمردنی براکەم ئافرەتەکەی هاوەڵم تەلەفۆنی بۆکردم و وتی: تۆ لەکوێیت

خۆشەویستەکەم؟ ماوەیەکی زۆرە دیارنیت؟

منیش بە تووڕەییەوە ووتم: چیت دەوێت؟

ووتی: چیت لێ قەوماوە؟

ووتم: براکەم مردووە لەڕووداوێکدا بۆ ئەو دلگرانم.

ووتی زیندوو تەمەندار ترە لەمردوو . وەنەیوت خوا عافووی بکات ، چونکە زۆر دڵ ڕەق بوو

،ئینجا ووتی : بەهەر حاڵ کەی بت بینم (بێ ئەوەی گوێ بەبارودۆخی من بدات) .

ووتم : ئیتر ناتبینمەوە.

ووتی : بۆ؟

ووتم: بەڕاستی خۆشم دەوێیت و نامەوێ زیانت پێ بگەیەنم .

ووتی : بۆ؟چی تە ؟

ووتم : من هەلگری نەخۆشی ئایدزم.

ووتی: چۆن زانیتە؟

منیش بۆم گێڕایەوە کە چۆن زانیومە.

ووتی: چویتەتە لای هیچ ئافرەتێکە تر بێجگە لەمن ؟

ووتم: نەخێر (بەڕاستی بێجگە لەئەو بۆلای هیچ ئافرەتێکی تر نەچوومە).

ئینجا ووتی : هیچ کاتێك خوێنت لەکەسی تر وەرنەگرتووە؟

ووتم : نەخێر.

ووتی: کەواتە ئاواتەکەم هاتە دی.

ووتم: مەبەستت چی یە ؟ بەتووڕەییەوە.

ووتی : ئەمەوێ تۆڵە لەهەموو گەنجێك بکەمەوە کە ئەوان بوونە مایەی ئەوەیمن تووشی ئەو

نەخۆشیە بکەن . وەبەچاوی خۆیان دەبێ بیبینن.

وەتۆ یەکەم کەسی لەو گەنجانە ... وە زۆری تر وەك تۆ بەڕێگاوەیە!!!

پاشان لەتەلەفۆنەکەوە تفی لێکردم و دایخست.

منیش ووتم خوام بەسە بۆتۆڵە سەندنەوە ئەی کچە ئایدز. وە زۆر شتی ترم ووت نامەوێ لێرەدا

باسی بکەم تا هەستان زیاتر بریندار نەکەم .

من ئێستا تەمەنم (٣٢) ساڵە و تائێستا بێ هاوسەرم . لەتەمەنی (٢٩) ساڵیەوە تووشی ئەو

نەخۆشی یە بووم. وەلەوکاتەدا بەتەمای مارەبڕینی هاوسەرێك بووم لەوکاتەوە تائێستا دایکم و

براو خوشكەكانم داوام لێدەكەن ژن بهێنم ، بەلآم من ڕازی نابم چونكە هەلگری نەخۆشی ئایدزم . بەلآم ئەوان نازانن ، وەنامەوێ ئەو دەردە پیسە بگوێزمەوە بۆ هاوسەری ژیانم و منداڵەكانم . بۆ زانیاریتان من برا گەورەی براو خوشكەكانمم وەباوكم خوا لێ ی ببورێت زۆر حەزی دەكرد لەئاهەنگەكەمدا بەشداری بكات بەلآم بەداخەوە ئەو مرد كاتێ تەمەنی من (٢٩) سالْ بوو ، وەنەم توانی ئاواتەكەی بهێنمە دی، تەنانەت هاوڕێكانم زۆر داوام لێدەكەن كە ژن بهێنم .

ئێستامن زۆر هیلاكم لە ڕووی دەرونیەوەو كێشم دابەزیە بۆ (٥٥) كگم كەپێشتر (٦٨) كگم بووم . ئەمەش بەهۆی ئەو حالەتە دەروونیەی كەبەهۆی نەخۆشیەكەمەوە تووشی بوومە كەنازانم كەی ژیانم لەناو دەبات.

بەلآم تۆبەیەكی بەكارم كردووە و لەسەر نوێژو قورئان خوێندن لەبەركردن بەردەوامم هەرچەندە كات درەنگە و زۆری تەمەنم بەفیڕۆ چوو.

من لێرەدا ئەم نامە و نووسراوە دەنێرم بۆ هەموو براو خوشكێكی موسڵمانم كە دووربكەونەوە لەهەموو ئەو كارانەی كە خوا پێ ی ناخۆشە . وەك زینا كردن و زۆر شتی تر ، وە بۆئەوەی پەندی لێوەربگرن.

وەئەمە ئامۆژگاری منە كەلەڕێگای لاپەڕكانی ئینتەرنێت و بلآوكراوەكاندا دەینێرم، كەدەڵێم: ژیان جوانەو تامی خۆشە... بەلآم بەلەش ساغی و گوێڕایەڵی فەرمانەكانی خوای گەورە كەبەتامترین شتە لەژیاندا.

تامی ژیان لەوەدا نیە كە مرۆڤ بۆ چێژی چەند خولەكێك لەبەیەك گەیشتنێكی نادروست و ناشەرعی تامی دەكات بەڵكو ئەو چەند خولەكە ژیانی لێدەكاتە دۆزەخ.

كەمن ڕۆژانە لەو ژیانە دۆزەخاویەدا دەژیم . خوا یارمەتیم بدات. وەپەنام هەرئەوە(ولاحول ولاقوة إلا بالله العظيم).

وەلەكۆتاییدا ئامۆژگاریم بۆ هەموو گەنجێكی كوڕ و كچ ئەوەیە : كەلە خوای گەورە بترسن . وەپەندو ئامۆژگاری وەربگرن لەم بەرسەرهاتەی من .

سوێند بەخوا تەنها لەبەر ئێوە ئەمەم نووسی تاوەكو ئێوەش خۆتان لەو نەخۆشی یە پیسە بپارێزن . وەلەسزاو تووڕەیی خوای گەورە خۆتان بپارێزن.

جاتكام لەئێوە ئەوەیە زیاتر لەخوای گەورە نزیك ببنەوە . وەباوەڕتان بەخوای گەورە بەهێز بكەن تاشەیتان زەپەرتان پێ نەبات و پەلكێشتان نەكات بۆلای كارە قەدەغەكراوەكان .

وەداوام لەئێوەش ئەوەیە دوعای خێرم بۆبکەن و لە خوا داوام بۆبکەن کە شیفام بدات . وە خوای گەورە پاداشتی هەموو ئەوانە بداتەوە کەهاوکاریان کردم بۆ بلاْوکردنەوەی ئەم بەسەرهاتە .
بۆپەندو ئامۆژگاری لێ وەرگرتن.

قازی وقوربانیەکە

گەنجێکی سەرەڕۆ و داوێن پیس بوو، زانی کەلەماڵی هاوسێ کەیاندا کچێکی جوانی خاوەن سەروەت و نازو نیعمەتی لێیە، بەهەر شێوەیەك بێت خۆی پێ گەیاندوو پەیوەندی لەگەڵیدا بەست لەسەرەتا بەسەیرکردن و پاشان بەنامە ناردن و ئینجا سەردانی یەکترکردن تاگەیشتە ئەوەی کچەی کرد بەژن و دواتر پەیوەندیان بەیەکەوە بچڕا.

بەسەرهاتەکەیان کۆتایی پێ هات وەك هەموو بەسەرهاتی خۆشەویستی و ڕابواردنی مناڵەکانی ئادەم و حەوا لەم شانۆگەری بوونەدا، کچەکە گەڕایەوە بەلاْم بەخەمێکی گەورە کە دڵی دەهەژاند ، وەبەکۆرپەکەیەوە کەناخی دەهەژاند، بەردەوام لەبیری شاردنەوەیدا بوو ، بەلاْم هەر ئاشکرا دەبێت و دەبێتە قسەیەکی بلاْو ئەگەر ئەمرۆش بەنهێنی مایەوە بەلاْم بەیانی ئاشکرا دەبێت.

بۆیە شەوگارو ڕۆژگاری بەم خەمەوە بەسەر دەبرد. وە پشووی نەمابوو، بۆیە هیچی لەبەردەمدا نەما تەنها ڕاکردن نەبێت، وەژیانی ڕزگاربکات، بۆیەشەوێکیان خۆی دایە دەست تاریکی شە وو خۆی گۆڕی و لەماڵ دەرچوو تاگەیشتە خانووە کەلاوەیەکی چۆڵ . بەتەنهاو بەبێ کەس لەوێ دەژیا لەگەڵ خەمەکەی ناوسکی.

بەلاْم گورگەکە کۆمەڵگا لێی بوورا وە تۆبەکەی قبوڵکرا (لەکۆمەڵگادا) وەهەڵەکەی لەبیرکا وەبوو بەدادوەر لەدادگا، بەلاْم کچە داماوەکە هەر لەو کەلاوەیە مناڵەکەی بوو . وە هەرچی هەبوو فرۆشتی، لەحل و بەرگ و ئاڵتون، پاشان کۆلاْن و بازاڕ دەگەڕا بەخۆی و کۆرپەکەیەوە.

شەوێك پیاوێك هات بۆلای بۆ تێرکردنی ئارەزووی وە بۆ چێژی تێکەڵ بوون لەگەڵدا بەلاّم ئەم ڕازی نەبوو .

پاشان پیاوەکە شکاتی لێ کردو وتی پارەی لێدزیووم وەشکاتەکەی گەیاندە لای دادوەر.

ڕۆژی دادگایی کردن هات، ژنەکە لەگەڵ کچە تەمەن حەوت ساڵەکەی بەڕێکران بۆ دادگا. تاکاتی دادگایی کردنەکەی هات، هەرکەچاوی بەدادوەرەکەکەوت هەموو گیانی تێکچوو وەژیری لەدەستدا .

چونکە ناسیەوەی و زانی کەئەوە ئەو گورگەیە کەهەموو ژیانی لێ تێك دا زۆر بەچاوی تۆڵە سەندنەوە سەیری کرد ئینجا بەدەنگێکی زۆر بەرز هاواری کرد کەلەهۆڵەکەدا دەنگی دەدایەوە و وتی: لەسەر خۆبە جەنابی دادوەر ،بۆتۆنابێت ببیتە دادوەر لەکێشەکەی من چونکە هەردووکمان دزین ، وەهەردووکمان وەك یەك ناپاکین ، وەنابێت ناپاك و دز ببێتە دادوەر لەنێوان ناپاك و دزەکان . دادوەر ئامادەبوانی هۆڵی دادگا سەریان وسوڕما لەم ووتە نامۆو سەرسوڕهێنەرانە .

دادوەر وای نیاز بوو پۆلیس بانگ بکات تادەری بکەن لەهۆڵەکە ، ئافرەتەکە ڕووپۆشەکەی لەسەر دەم و چاوی لابرد . دادوەرەکە کەسەیری کرد یەکسەر ناسیەوە و هەموو شتەکانی لائاشکرابوو.

ئافرەتەکە کەوتە قسە و وتی : من پارەم دزیوە ، بەلاّم تۆ ناموست دزیوە ، وەهەموو دەزانن نامووس بەنرختڕە لەپارە، بۆیە تۆ تاوانی تۆ زۆر گەورەترە لەتاوانی من ، چونکە ئەوکەسەی پارەی لێ دەدزێت دەتوانێ دڵی خۆی بداتەوە بەوەی کەپارەکەی بۆ دەگێڕێتەوە یا دەی بژارێتەوە، بەلاّم ئەوکچەی کە نامووسی لێ دزرا بەچی دڵی خۆی بداتەوە ، چونکە نامووس کەڕۆیی ناگەڕێتەوە ، وەئەگەر تۆ نەبویتایە من دزیم نەدەکرد وەنەدەگەیشتم بەم حاڵەی کەئێستا تێیدام . بۆیە ئەو کورسی یە بەجێ بهێڵە بۆیەکێکی تر، وەرە لەلامن بووەستە تادادوەرێك بەدادپەروەری هەردووکمان دادگایی بکات لەسەریەك تاوان . کەتۆ پلان دانەری بویت ومنیش ئەنجامدەری.

بینیم کەتۆ هاتی بۆئەم هۆڵە کەچۆن دەرگاوان هاواری کرد بەگەیشتنت وەخەڵکەکە هەستان لەبەرت!!! وەخۆشم بینی کاتێ هاتمە ژوورەوە چاوەکان چەند بەسووکی سەیریان دەکردم ، ووتم ئای چەند جێگای سەرسوڕمانە چەندێ ناونیشانەکان درۆدەکەن....

تۆمنت هێناوە بۆ ئێرە کەحوکمی گرتن بدەیت بەسەرمندا . وەکو ئەوەی بەوە تێرت نەخوارد کەتەمەنێکی من لەمەینەتی و سەرگەردانیدا ژیان بەسەر دەبەم بەهۆی تۆوە ... ئایا تۆ مرۆڤ نەبویت یەك تۆز بەزەیت بەلێ قەوماوی مندا بهاتایەتەوە!!

ئەگەر هیچ شتێکم بەدەستەوە نەبێت پیوەندی من و تۆ بسەلێنێت ئەوە ئەو کچەم پێیە کە هی تۆیە و تەنها شتێکە کەماوە لەنێوان من و تۆدا . لێرەدا (گورگەکە) نانەخێر دادوەر سەری بەرزکردەوە ، وسەیری کچەکەی کرد خۆی کرد و وتی ئەم ژنە ژیری لەدەست داوە و شێت بووە

پێویستە ڕەوانەی لای پزیشك بكرێت . خەڵكەكەش باوەڕیان بەقسەی دادوەرەكە كردو هەستان ڕۆیشتن ... هەروەك ئەوەی هیچ شتێك نەبووبێت.

ئای خوایە گیان؟!

بینیتە كچی خۆم چۆن ئەو گورگە خۆی بێ بەری دەكات لەوكارە ناشرینە زۆر بەسووك و ئاسانی . ئەم كچە وەك هەموو كچەكانی تر خاوەنی دایك و باوك بوو كەخەمی بخۆن و بەختەوەری ژیانی بۆ دابین بكەن . وەخاوەنی ناموس بوو كەبەسەربەرزی لەژیاندا بژی ... وەهیوای شووكردنی هەبوو....

بەلأم هەموو ئەمانەی لەدەستدا بۆبەڵێنێكی درۆ ، بۆ ئارەزوویەكی تەمەن كورت وەگوێی نەدا بەم فەرموودەیەی خوای گەورە (يأيها النبي قل لأزواجك وبناتك ونساء المؤمنين يدنين عليهن من جلبابيهن ذلك أدنى ان يعرفن فلايؤذين وكان الله غفورا رحيما) الأحزاب .

ئەی كچەكەم ئەو ڕفتارە گورگانەی لەشێوەی مرۆڤدا خۆی پیشان دەدا سەرت لێ نەشێوێنێ ، لەگەڵ جل و بەرگی بەری ، ئەگەر نینۆكەكانی ئاشكرابكات دەبینیت خوێنی لێ دەتكێت. وەدڵی بەردێكی ڕەقی ڕەشە یەك تۆز سۆزو بەزەیی تیادا نیە.

كچەكەم ئەوانە شێری دڕەندەن ، وەگورگی كێوین، زۆرێك لەكچانیان تووشی مەینەتی وا كردووە كە هیچ كەس ناتوانێت بەرگەی بگرێت. وە زۆرێك لەباوكان و دایكانیان تووشی خەم و خەفەتێك كردووە كەهیچ شتێك لەبەردەمی خۆی پێ ناگیرێ.

وەزۆر خۆشی یان لەزاوا تێك داوە لەشەوی بوكێنی و هاوسەرگیریان پێ هەڵوەشاندووەتەوە.

بۆیە ئاگاداربە!ئاگادار! ئەی كچی خۆم. چونكە گورگ هیچ كات فرمێسك ناڕێژێ بۆ نیچیرەكەی كەقووتی دەدات. چونكە گورگ هیچ كات وەفای نیە.

ئۆتۆمبیلی لەیموزین و ئافرەتەکەو من

نازانم لەکویۆوەو چۆن دەست بکەم بەگێڕانەوەی ئەم چیرۆکە ناخۆشە، لەکاتێکدا هاوشێوەی ئەم چیرۆکە لەکۆمەڵگائیسلامیەکاندا زۆر دەبیستین، سوێند بەخوا سەرگوزشتەی ئەم چیرۆکە نامۆ و ترسناکە زۆر خەفەتبارو دڵ تەنگی کردم .

زۆر درێژەی نادەمێ، لێ دەگەڕێم ئەم بەرپرسە خۆی چۆنیەتی ئەم چیرۆکە ناخۆشە بگێڕێتەوە ... بەڵام پێش ئەوەی ئەم چیرۆکەی خۆی بگێڕێتەوە ئەمەوێ چیرۆکێکی ترکە پەیوەندی بەم بابەتەوە هەیە پێتانی بڵێم ئەویش : ڕۆژێك لەڕۆژان کەسێکی پاکستانی کە خاوەن ئۆتۆمبیلێکی لەیموزین بوو ، وەستا بۆئەوەی کاری تەکسی بکات ، کچێك کە لەیەکێك لەبازاڕەکان دەگەڕایەوە ئاماژەی بۆ کرد کە بوەستێ و شوفێرەکەش وەستا و سەری خست ئەم کچە ئاگای لەخۆی نەما ! کاتێکی زانی وا لەچۆڵەوانیەکدا و لەگەڵ سێ پیاوی پاکستانیدایەو دەیانەوێ دەست درێژی بکەنە سەری ... کچەکە دەڵێت سوێند بەخوا پێیان بوتمایە پێیەکانمان ماچ بکە وازت لێ دێنین پێیەکانیانم ماچ دەکرد ، بەڵام هەرگیز شتی وایان نەدەکرد، ئەم کیژە هەوڵی زۆری دا بۆ ئەوەی ئەوان وازی لێ بێنن، بەڵام ئەوان سووربوون لەسەر کاری فاحیشەکردن لەگەڵیدا ... لەم کاتەدا کە خەریك بوو کارلەکار دەترازا خوای گەورە وویستی وابوو کە ئەم کچە بێ کەسە رزگار بکات ... لەناکاو پیرەژنێك لەم بیابانە پەیدابوو وورده وورده لێیان نزیك دەبووەوە ... کە پیاوەکان ئەم ژنەیان بینی زۆر ترسان وایان زانی خێو و جنۆکەیە یەکسەر هەڵ هاتن و کچەیان جێ هێشت .

پیرەژنەکە وورده وورده لەکچەکە نزیك بووەوە.. کچەکە دەترساو ناوی خوای دەهێنا ووتی: بسم الله تۆ جنۆکەیت یان مرۆڤیت؟ پیرەژنەکە ووتی :نەوە الله خۆزگایە جنۆکە بوومایە ..! ئەگەر

جنۆکە بوومایە کوڕەکەم لەبەرخاتری چاوی ژنەکەی منی لەم بیابانەدا بەجێ نەدە هێشت خوا لەناوی بەرێت ....

بەم شێوەیە کچەو پێرەژنەکە دەستیان کرد بەیەکتر ناسین تا خوای گەورە دەرووی لێکردنەوەو پیاوێکی تەمەن چل ساڵ بە ئۆتۆمبیلەکەیەوە هات ... سەرەتا پیاوەکە ترسا ... بەم کاتی خۆرئاوا بوونە ئەم دوو ئافرەتە لەم بیابانەدا چی دەکەن (لەبەرخۆیەوە ئەم قسانەی دەکرد)پاشان گەڕایەوە بۆ لایان ... کاتێك چیرۆکەکەیانی بیست لەگەڵ خۆی سەریانی خست و بردنی بۆ نزیکترین بنکەی پۆلیس ... بەم شێوەیە پۆلیس بانگی کەس و کاری کچەیان کرد و لێ یان پرسی ئەگەر ئێستا بیان بینی دەیان ناسیتەوە؟ کچە ووتی: ئەی چۆن نایان ناسمەوە، لەکاتێکدا من تکاو ڕجای زۆرم لێ کردن ... بەم شێوەیە پۆلیس بڕیاریاندا کچەکە بچێتەوە بۆ ماڵی خۆیان و داوایان کرد لە کۆمپانیای ئۆتۆمبیلی (لەیموزین) کە وێنەی سەرجەم ئەو کەسانەی کە بەشدارن لەکڕینی ئەم جۆرە ئۆتۆمبیلانەدا بۆ بنێرن بۆ پشکنین و لێ کۆڵینەوە ، بەڵکو ئەم کەسە نەفس نزمە بدۆزنەوە پیرەژنەکەش جارێ قسەی لەبارەوە ناکەین ... تا ئەم گەنجە ئەم چیرۆکە سەیرو بەئازارەمان بۆ نەگێڕێتەوە ... ئەم گەنجە دەڵێت : من گەنجێکی قۆزی سپی پێست بووم ، هەمیشە حەزم بەلەبەرکردنی پانتۆڵی کابۆو(پانتۆڵی تەسك)و کراسی و تی شێرت بوو ، حەزم لەقات و ڕبات نەدەکرد، هەر بەبینینم یەکسەر تێ دەگەیت کە من خەڵکی وولاتی شامم (سوریا، لوبنان ، فەلەستین).

دەڵێت : وەکو نەریتی هەموو شەوێکم کاتژمێر دوو نیوی شەو لەپشوو ڕابواردنی خۆم دەگەڕامەوە بەرەو ماڵ، شەوێکیان ئۆتۆمبیلەکەم پەکی کەوت و وەستا، نەم زانی چی بکەم ... بیرم کردەوە کە لەقەراغی ڕێگاکەوە دەیوەستێنم و بەتەکسی دەگەڕێمەوە بۆ ماڵ... دەستم لەتەکسی یەك ڕاگرت(شۆفرلێتێکی لەیموزین)بو سەرکەوتم لەگەڵیدا ، بۆم دەرکەوت شۆفێرەکە خەڵکی پاکستانە ... سروشتی خۆم وابوو زۆر هێمن و بێ دەنگ بووم حەزم بەگفتوگۆکردنی زۆر نەدەکرد بەلاّم لەناو سەیارەکەدا پرسیارێك بەبیرمدا هات ! پرسیم لەشۆفێرەکە تۆ سوریت یان لوبنانیت ؟ ساتێك بیرم کردەوە ، نا لوبنانیت ، بەلاّم شۆفێرەکە بێ دەنگ بوو ، پاشان ئەو پرسی : لەکوێ کارئەکەیت ؟ ووتم : لەکۆگایەکی جل و بەرگ فرۆشتن . پاشان شۆفێرەکە پرسی : مووچەکەت چەندە؟ منیش وەلاّمم دایەوە :هەزارو دووسەد (ڕیاڵ)ە ...، بێگومان هەر بەدەمم دا هات ، نازانم بۆ هەر لەسەرەتاوە ڕاستم نەوت ... بەلاّم ئەمە قەدەری خوابوو ... یان بڵێین ئەمە بەزەیی و میهرەبانی خوا بوو ... شۆفێرە پاکستانیەکە ووتی : ئەم پارەیە بەشت ئەکات ؟ زۆر بەخێرایی وەلاّمم دایەوە

: بەڵێ بەشم دەکات . شۆفێرەپاکستانیەکە : ئەگەر بمزانیایە ئەم پارەیەم لە وولاتەکەی خۆم
دەست دەکەوێت ئەوە دەگەڕامەوە ...

تێنەگەیشتم مەبەستی چی یە.. بەلآم کەمێك بێ دەنگ بوو پاشان دەستی کردەوە بەپرسیار کردن
: ئایا دەزانی من لەمانگێکدا دەهەزار (ڕیاڵ)م دەست دەکەوێت؟!

ئەو کاتە تووشی سەر سوڕمان بووم ... بەپەلە پرسیارم کرد چۆن؟! پاکستانیەکە وەلآمی دایەوە :
کچانی زۆرهەن ، حەشیشە(ماددەی بێ هۆشکەر) ، مەی دەتەوێت ؟

وەلآمم دایەوە و پێم ووت : ئەشێت حەشیشە و مەی دەست بکەوێت بەلآم کچ ؟ ئەمە ڕاست نی
یە...

وەلآمی نەدامەوە بەگوتە بەلآم لەژێر کوشنی ئۆتۆمبیلەوە ، ئەلبومێکی پڕ لە وێنەی کچی دەرکرد و پێیدام ... ئەلبومەکەم لەدەست وەرگرت ولاپەڕە بەلآپەڕە تەماشام دەکرد تاچاوم چووە سەر وێنەی یەکێك لەکچەکان ، هەرگیز ئافرەتی وا جوانم نەدیبوو بئای خوایە چەند جوان بوو ، پێم ووت : ئەم دانەیەم دەوێت . ووتی: ئەمە بەسێ هەزار ڕیاڵە .... پاش هەوڵێکی زۆر کە باوەڕم وابوو بێ ئاکام بێت وەلآمی دامەوە : ووتی مادام یەکەم جارتە ئەم کچەت بۆ دەهێنم بەرامبەر بە دوو هەزار ڕیاڵ منیش ڕازی بووم . بردمیەوە بۆماڵ ... پێم ووت لێرە بووەستە نزیك ئەم شوقەیە ... بەگاڵتە جارپەوە تەماشایەکی کردم و وتی : ئەمە خانووەکەتە؟ پێم ووت : نەخێر (ئەمە ماڵی کەفیلەکەمە) دانشتم باسی چاکی کەفیلەکەم بۆ ئەکرد، کە زۆر گەنجانەیە وەك دەڵێن ، پێم ووت : کەی کچەکەی دێنیت؟ ووتی : بەیانی ... پێم ووت : چۆن ؟ بۆکوێ ئەیهێنی ؟ قسەکەیم بڕی و وتم لەکوێ؟ بێ گومان دەبێت بیهێنیت بۆماڵی کەفیلەکەم دیارە بێ گومان ئەوە ماڵی من بوو ... لە سەرەتاوە ڕازی نەبوو، بەلآم کە ڕازیم کرد بەوەی کە کەفیلەکەم گەنجانەیە ... وە ئەگەر شتێکی بەو شێوەیە ڕێك بکەم بۆی ئەویش ڕازی دەبێت ، شۆفێرەکە ڕازی بوو بەمەرجێك من ئەوشتانەی پێ بڵێم نەك شۆفێرە پاکستانیەکە . بەمەرجێ بەیانی کچەکەم بۆ بهێنێت چونکە کەفیلەکەم خۆی و خێزانەکەی لەماڵ نابن بەم شێوەیە شۆفێرە پاکستانیەکە
ژمارەی تەلەفۆنەکەمی وەرگرت و منیش ژمارەی ئەوم وەرگرت....

بەڕاشکاوی دەڵێم لەڕاستیدا ئەو شەوە بەچاکی خەوم لێ نەکەوت ، لەنێو جێگاکە هەر ئەم دیوو ئەو دیوم دەکرد ... لەبەر خۆمەوە دەمووت کەی بەیانی دێت و ئەو مەبەستەم جێ بەجێ دەبێت ... هەموو هۆش و بیرم تێڕامان بوو لەو کچە ... لەنێوان ڕاستی و ناڕاستی دا هەر چاوەڕێم کرد تا بەیانی هات کە زۆر درێژ بوو بەلامەوە ... دوای عیشا هەر زوو گەڕامەوە بۆماڵ ... کەس و کار لەماڵەوە نەبوون ئەمەش هەلێکە باشە .. بەدیار تەلەفۆنەکەوە دانیشتم ... لەبەر خۆمەوە دەم

ووت ئەم شۆفێرە دواکەوت؟ تەلەفۆنی بۆبکەم یان تۆزێکی تر چاوەڕێی بکەم ... زەنگی تەلەفۆنەکە لێی داو لێکدانەوەکانی بچڕیم ... شۆفێرە پاکستانیەکە بوو ... بەخێرایی وەڵامم دایەوە دەستم کرد بە پرسیارکردن کچەکەت هێناوە یان نا وەڵامم بدەرەوە ... ئەویش وەڵامی دایەوە ئەو پارەیەی کە لەسەری ڕێك کەوتین ئامادەت کردووە ؟

منش ووتم : بەڵێ ...

شۆفێرە پاکستانیەکە ووتی: لە چی شوێنێکیت؟

منیش ووتم : لەماڵ کەفیلەکەم کەدوێنێ دات گرتم لەبەردەم ماڵیان .

ئەویش ووتی : دەرگارگاکە بەخێرایی بکەرەوە ... دەرگاکەم کردەوە تەماشام کرد کچەکەی پێیە لەناو ئۆتۆمبیلەکەدا!! کەسە پاکستانیەکە ووتی : سەرەتا پارەکەم بدەرێ .. دوو هەزار ڕیاڵم بدەرێ ... دوو هەزار ڕیاڵەکەم پێ داو کچەکەم کردە ژوورەوە ... کاتێ کچە داماوە دانیشت تەماشام دەکرد، ماشاألله لەم جوانی یە! لەسەرەتاوە خەمم تەنها تەماشا کردنی بوو زۆر لەزەتم لەتەماشاکردنەکە دەبرد ... پاشان کەم کەم لێ ی نزیك دەبوومەوە و گفتوگۆم دەکرد لەگەڵیدا ... بەڵام هەستم بەشتێکی نامۆ و سەیر کرد! ئەم کچە ناسروشتی دەهاتە پێش چاوم ... زۆر بێ دەنگ و مات بوو دەت ووت بەزۆر ئەم کارەی پێ دەکەیت ... ئەمە زۆر جێگای تێ ڕامان بوو ، هەروەها شێوەشی وا دیار بوو کە خێزانێکی بەڕێز بێت و پێویستی بەپارەنەبێت ... بە هەرحاڵ پێم ووت : لەڕاستیدا تۆ زۆر نامۆیت ... چیتە؟ ووتی : هیچم نی یە... بەڵام دەمەوێت بەخێرایی بڕوم ... سوێند بەخوا نەم زانی چیم بەسەردا هات ... شتێك لە بیرو هۆشمدا نەما کە ناوی ئارەزووی سێکسی بێت ... هەموو بیرم لەو کاتەدا تەنها برییتی بوو لەوەی کە من چیرۆکی ئەم کچە بزانم ... ئەم کچە بەبێ دەنگی مایەوە و یەك ووشەی نەدرکاند، ئەمەش ئەوەندەی تر خەفەتی بۆ دروستکردم کە ئەم کچە بە زۆر ئەم کارەی پێ دەکەن .

پێم ووت : گوێ بگرە ، من وا دەبینم تۆ بە زۆر ئەم کارەت پێ دەکەن وە تۆش ئەم سەرگوزشتەی خۆت لەمن دەشاریتەوە ... تکایە ئەم چیرۆکو سەرگوزشتەیەم بۆ بگێڕەوە؟

ئەم کچە بەستە زمانە زۆر بێ دەنگ بوو ... بەڵام هەستم کرد کەمێك دڵ ئارام بوو ... وە هەستم کرد کە دەخوازێت قسە بکات بەڵام ترسێکی زۆر لەناخیدایە ... منیش پێم ووت و سوێندم بۆ خوارد کە ئەگەر چیرۆکەکەی بگێڕێتەوە پەیمان بێت لەبەر خاتری ئەو ئەم نهێنی یە لای کەس نەدرکێنم ... وە زۆر بە پاکی مامەڵەت لەگەڵدا بکەم ... وەمن ئامادەم دەستی یارمەتیت بۆ درێژ بکەم .

نازانم؟ ڕاستەوخۆ کچەکە هاتە نزیکمەوە و دەستی کرد بەگریان منیش بەگریانەکەی ئەو زۆر گریام و مەردایەتی و پیاوەتیم گەیشتە لوتکە ... ئەم هەڵوێستە زۆر کاری تێکردم خۆم پێ نەدەگیرا بەڵام ئارامم دەگرت ترس و گریانەکەیم ڕەواندەوە ... هێمنم کردەوە ووتم :

چیرۆکەکەتم بۆ باس بکە پەیمان بێ لە لای کەس نەی درکێنم خوا شایەت بێت ....

کچەکە دەستی کرد بەسەر گوزشتەکەی و وتی : ئەم کەسە پاکستانیەت بینی کە منی هاورد بۆ ئێرە (شۆفێرە پاکستانیەکە)ئەو کوڕی سەگە زۆر کەسی هاوشێوەی من دەناسێت ... منیش ووتم : بێ گومان دەزانم ، چونکە ئەوکاتەی کەمن لەگەڵی دا سەرکەوتم وێنەی کۆمەڵێ ئافرەتی نیشان

دام ... بەهەرحاڵ فەرموو تۆ چیرۆکەکەت بگێڕەوە ... ئەو پیاوە چی یەتی؟

کچەکە ووتی: من ئافرەتێکم شووم کردووە نزیکەی ساڵ و نیوێك دەبێت ... ڕۆژێك لە ڕۆژان کاتێك پیاوەکەم لەسەر کاربوو پەیوەندیم پێوەکردو وتم: پیاوەکە ئەچمە فلاَنە بازاڕ هەندێ شت دەکرم ڕووخسەتم دەدەیت یان نا؟ پیاوەکەم بەخێرایی ڕازی بوو، لەکاتێکدا ئێمە هێشتا تازە بووك و زاوا بووین و منالَمان نەبوو... بەیانی هاتمە دەرەوە دەستم لە تەکسی ڕاگرت ئەم شۆفێرە پاکستانیە خیانەتکارە وەستا ، پێم ووت : بم گەیەنە فلاَنە شوێن ، ئاگام لەخۆم نەما ، کاتێك زانیم وا بەڕووتی لەشوقەیەکدام ... شۆفێرە پاکستانیەکە و هاوڕێ کەی کاری خراپیان لەگەڵدا کردووم ... منیش دەستم کرد بەهاوارکردن ... چی بکەم .... کچەکە بەردەوام بوو لەگێڕانەوەی ئەم ووتانە و تی: بەدەم هاوار کردنەوە خۆم گۆڕی. پاکستانیەکە هاتە لام و وتی: تۆ زۆر بڵێیت ، لێرە دەمێنیتەوە یان بت بەمەوە بۆ ماڵ ... بەگاڵتە جارێەوە ووتی جارێکی تر سواری ئۆتۆمبیلی جۆری لەیموزین نەبیت .. زۆر دەترسام نەم دەزانی چی بکەم ... بیرم لەهاوسەرە داماوەکەم دەکردەوە ئەگەر بەمە بزانێت ، بیرم لەم کەژاوەی خێزانیمان و دوارۆژم و کەرامەتم و کەس و کارم و دایك و باوکم و براکانم دەکردەوە ... بەڵام کابرا پاکستانیەکە بیرکردنەوەمی بچڕاند بەنیشاندانی چەندین وێنەم کە بەڕووتی گرتبووی ، لەو کاتی بێ ئاگاییەمدا و هەڕەشەی لێ دەکردم بەم وێنانە . بەم شێوەیە زۆر بەئازارەوە ڕازیبووم کە بمباتەوە بۆ ماڵەوە کە گەیشتمە بەردەرگا وویستم دابەزم پاکستانیەکە ووتی گوێ بگرە هەر کەگەیشتیتە ماڵەوە ڕاستەوخۆ تەلەفۆنم بۆ بکە ... ئەگەر نەی کەیت ئەوا وێنەکانت بەدەرگای خانووەکەتاندا هەڵدەواسم کە گەڕامەوە شوقەکەمان بەگریانەوە تەلەفۆنم بۆ کرد، چونکە ڕەقەمەکەی دابوو پێم ، پێی ووتم هیچم لێت ناوێت تەنها کە تەلەفۆنم بۆ کردیت وەڵامم بدەرەوە و وەرە دەرەوە ، ئەگەر وا نەکەیت خۆت دەزانیت چی ڕوودەدات . کچەکە ووتەکانی خۆی تەواو کرد ووتی: لەسەرەتاوە ووتم بێ دەنگ دەبم و وەڵامی نادەمەوە ئەگەر تەلەفۆنیشی بۆ کردم چونکە دەم ویست ئەم ڕووداوە

بشارمەوە . کاتێك هاوسەرەکەم هاتەوە بۆماڵ پرسیاری لێکردم چووی بۆ بازاڕ ؟ لەبەر خۆمەوە ووتم : ئەم چیرۆکە باسبکەم ؟ بەلاَم زۆر لەهەڵوێستی هاوسەرەکەم دەترسام ئایا توندە یان نا؟ بەلاَم زۆر لەناوبانگ و دوارۆژم دەترسام بەهەر حاڵ وەلاَمم دایەوە ووتم نا نەچووم بۆ بازاڕ ، بە هاوسەرەکەم ووت خواردنی شێوانت بۆ بهێنم؟ هاوسەرەکەم وەلاَمی دامەوە: نا ئەمەویٚ بخەوم چونکە زۆر هیلاکم ، هاوسەرەکەم چوو بنووێت، منیش دانیشتم تەلەفزێونم دەکرد ،ڕاستە تەماشای زنجیرەیەکی تەلەفزێونیم دەکرد، بەلاَم لەمێشکمدا زنجیرە تەلەفزێونیەکەی تر کاری دەکرد، لەم ئەندێشانەدا بووم کابرای پاکستانی تەلەفۆنی کرد منیش وەلاَمم نەدایەوە و دامخست، جارێکی تر پەیوەندی کردەوە بەهەمان شێوە تەلە فۆنەکەم داخست بە ڕوویدا ، بەلاَم کە سێ یەم جار تەلەفۆنی کردەوە، گوێم لێ بو وتی: بڕۆ تەماشای وێنە جوانەکانت بکە کە هەڵم واسیوە بەدەرگاکەدا ، بەخێرایی بەرەو دەرگای دەرەوە ڕۆیشتم بینیم وێنەیەکی زۆرمی هەڵواسیوە هەمووی ڕووت !! منیش بەخێرایی هەموویم دڕاند ، پاشان چاوەڕێم کرد کە جارێکی تر پەیوەندی بکاتەوە ، تەلە فۆنی کردەوە ووتی: دەبێت ئەوە بکەیت کە من دەمەوێت هەوڵی ڕاکردن مەدە لێم . پێم ووت :(زۆریش دەترسام پیاوەکەم هەستێ یان گوێی لێ بێت)، ئەی کوڕی خەڵکی ، خوا ڕەحم بەدایك و باوکت بکات من شووم کردووە چەندێ پارەت بوێت دەت دەمێ ، تەنها لێم گەڕێ، وەلاَمی دامەوە و وتی: ئەگەر یەك ملێۆن ڕیاڵم بدەیتێ ڕازی نابم، گوێ بگرە ، سبەی شەو دێم دەت بەم ، پێم ووت : ناتوانم پیاوەکەم لەماڵ دەبێت، بەهەر حاڵ ئەبێ لەگەڵم ڕێك بکەویت ، هەر کاتێ پیاوەکەت لەماڵ نەبوو شەوان بەهۆی کارەوە یان بەڕۆژ لەکاتی کار کردنیدا تەلەفۆنم بۆ کردیت دەبێت ئامادەبیت .

ماوەی دوومانگە من ئەم حاڵە ناخۆشەم هەیە ، ئەو پارەیە شی پێم دەدرێت هەمووی دەبات بۆ خۆی .

بەم شێوەیە ئەم کچە چیرۆکەکەی تەواو کرد.

لێرەوە ئەم گەنجە کە ئەم پیاوە پاکستانیە کچەکەی بۆ هێنا بوو لەسەر قسەکانی بەردەوام دەبێت . بەردەوام بوو لەووتەکانی : دەستم کرد بەگریان ، هەستم دەکرد بورکانێك لەناخم دایە و لەتەقینەوەدایە، ئەگەر ئەو بورکانەی ناخم بتەقێتەوە هەموو دەورو بەری دەسوتانم چونکە زۆر غیرەتم جولاَبوو زۆر تورەبووم .

بەهەرحاڵ هەردووکمان ڕێك کەوتین کە ئەم کێشەیە بەم شێوەیە بمێنێتەوە و چارەسەرەکەشی بداتە دەستی من، ڕازیبووم ئەم نهێنیە بپارێزم پەیمانمان بەیەکتردا، هەردووکمان ڕێك کەوتین کە جارێکی تر کاتژمێری دوو نیوی شەو بێتەوە بۆلام. دواتر کچەکە پەیوەندی کرد بە پیاوە

پاكستانیەكەوە بۆ ئەوەی بیباتەوە بۆ ماڵ، كاتێك هات منیش وام نیشان دا كە زۆر متمانەم پێیەتی بۆ ئەوەی هەست بەهیچ نەكات، پێم ووت بەخوا تو مەلعونیت خۆزگایە لەمێژەوە هاوڕێم بویتایە، لەخەیاڵم دا بوو بچم بۆ لبنان بەلاَم مادام تۆ لێرە بیت من ناڕۆم .

پاكستانیەكە بەخۆشی یەوە سەری ڕاوەشاند و وتی: تۆ ئێستا ژمارەی تەلەفۆنەكەم دەزانیت پێویستت بە عارەق، حەشیشە، كچ ی زۆر هەرشتێك هەبوو پەیوەندیم پێوەبكە.

لەیادم نەچێتەوە لەو ڕۆژەوە كە لەگەڵ ئەو شۆفێرە پاكستانیەدا یەكترمان ناسی، كاتێ دەستی كرد بەگفتوگۆ لەگەڵمدا، منیش پێم ووت ئەو هەموو شتە هەیە؟ ئەزانن چی پێم ووت؟

ووتی: گەنجەكان كچیان دەوێت ، وەكچەكانیش گەنجیان دەوێت وە من كچیان بۆ دەهێنم ، پاشان ئەوانیش دوای من ئەم كارە دەكەن منیش پارەی زۆرم دەست دەكەوێت دەچم بۆ وولاَتێكی تر.

بەهەر حاڵ دوای ئەوەی كە كچەكە لە لام ڕۆیشت ، بەڕاستی خەو لەچاوەكانم تۆراو خەوم لێ نەكەوت ، چی بكەم خوایە گیان ؟ تەلەفزیۆنەكەم كوژاندەوە و دەستم كرد بەگریان ، بەڕاستی هەستم بە گریانی ڕاستی بەم شێوەیە نەكردبووە ، دەگریام و دەپاڕامەوە لەخوا كە بەسەرهاتی ئەم كچە بپۆشێ ، بەلاَم هیچ دەسەلاَتم نەبوو داوای لێخۆشبونم كرد لەخوای گەورەو نەزرم كرد كە تەوبە بكەم ئەگەر خوای گەورە ڕێگەچارەی ئەم كێشەیەم نیشان بدات.. هەستم دەكرد كە ئەگەر ئەم كێشەیە بگاتە بنكەكانی پۆلیس و دەزگاكانی لێپرسینەوە ئەم كچە بەشێوەیەكی ناخۆش ئاشكرادەبێت هەندێ كات وا بەبیرمدا دەهات كە خودی دەزگای لێپرسینەوەكان ئابڕو چونێكی گەورەیە .. بێ گومان منیش گەنجێكی هۆش وبیرخراپ بووم هاوڕێ و برادەری خراپم زۆر بوو.. كەسێكیش بەم شێوەیە بێت هەرگیز خۆشی بەداموودەزگاكانی لێپرسینەوە نایەت.

بەلاَم خوای گەورە ڕێ نیشاندەری هەركەسێكە كە خۆی مەبەستی بێت بۆ سەر شاڕێگای هیدایەت.

لەماڵ دەرچووم،كەسیش لەماڵ نەبوو...گەیشتمە سەر ڕێگا كەوهەر لەلەبیركردنەوەدا بوو..ئا لەو كاتەدا شتێك بەبیرم داهات .. ئەزانن چی یە؟سوێند بەخودا خۆشم نەم زانی چۆن ئەو شتە بەبیرمدا هات..كاتژمێر سێ ی شەو بوو.. بەخۆمم گوت:دەنووم بەیانی خێردەبێت بەیارمەتی خودا...بێگومان لەبەر زۆری بیركردنەوە ئەو شەوە خەوم لێ نەكەوت... بەڕاستی پێتانی دەڵێم :سێ یەكی كۆتایی شەو هەستام نوێژم كرد وە نوێژی بەیانیم لەكاتی خۆیدا كرد..لەژیانمدا ئەمە یەكمجار بووە كە شەو هەستم نوێژ بكەم...داوای لێخۆشبون دەكەم لە خوای گەورە داواكارم لێ ی كە دامەزراوم بكات.

پاش چاوەروانیەكی زۆر بەیانی هات..بڕیارم دابوو كە ئەوەی لەبیرمدایە جێ بەجێ بكەم..ڕۆیشتم بۆ لای یەكێك لەپیاوانی دەزگا كە بەپاكی ناوبانگی دەركردبوو ئەگەر دەزانن ئەو پیاوە كێ یە

باوەڕم پێ ناکەن ..ئەو پیاوە زیاد لەچەند جار منی دەستگیر کردبوو لەبەر ئەوەی من ڕێگەم بە ئافرەتان دەگرد بەناوی خۆشەویستی یەوە...پاك وبێ گەردی بۆ خوا(سبحان الله) زۆر رقم لێی بوو خۆزگەم دەخواست کە بمرێ...

بەهەر حاڵ لەمەڵبەندی دەزگاکە پرسیاریم کرد پێیان ووتم: بۆ ڕاپەڕاندنی کارێك دەرچۆتە دەرەوە..ووتم کەی دێتەوە،کارێکی زۆر گرنگم پێیەتی ...یەکێك لە پیاوەکانی فەرمانگەکە وەڵامی دامەوە:ئەی گەنج تۆ کێیت؟من تۆم لە شوێنێك بینوە..شێوەت ناموٚنیە لەلام .بەڕاستی ناوبانگم باش نەبوو،ناسراو بووم بەوەی کەڕێ بەکچان دەگرم هەرچونێك بێت تکام لێ کرد کەبم گەیەنێتەلای ئەو پیاوەی کەمەبەستم بوو،پێم ووت ئەوەی کە بۆی هاتووم ژیان ومردنی تێدایە..ئەو برایە لە فەرمانگەکە کەمتەرخەمی نەکرد و پەیوەندی پێوە کرد،دوای چارەکێك پیاوەکە گەیشتە بنکەکە..ئەم جارەیان چیرۆکەکەت چی یە ...بەتەمای چیت ؟داواکارم لەخوا کەڕێنمایت بکات.

نەم هێشت ووتەکانی تەواو بکات .. پێم ووت :پێوویستم پێتە بۆکارێکی زۆر گرنگ کە ژیان ومردنی تێدایە و چارەسەرکەشی لەلای تۆیە..

وەڵامی دامەوە:خێر دەبێت بەیارمەتی خوا..

ووتم:بەخوا هەمووی شەڕە..

ئەم پیاوە (اعوذ بالله من الشیطان الرجیم)ی کرد و ووتی چیت دەوێت؟ پێم ووت :ئەمەوێت لەگەڵمدا بێیتەوە بۆ ماڵ..

پیاوەکە گومانی هەبوو لەووتەکانم ،هەستم کرد لێم ترسا،بەناڕەزای یەوە وەتی: لەگەڵتا بێمەوە بۆ ماڵ؟

ووتەکانم پێبڕی و..ووتم هەرجێگایەکی تر جگەلەم بنکەیە ..تۆ جێگاکە دیاری بکە گرنگ ئەوەیە تەنها من وتۆ لێبێت ..پاش زۆرلێ کردن ڕازی بوو،بانگم کرد بۆ خواردنەوەی قاوە..بێ گومان ئەم پیاوە باوەڕی وابوو کە ئەم کارە ئەوەناهێنێت کە من دەیکەم.

نەڕۆشتین بۆ خواردنەوەی قاوەکە سواری ئۆتۆمبیلەکەی ئەو بووین چونکە ئۆتۆمبیلەکەی من پڕبوو لە دوکەڵی جگەرەوو کاسێتی خراپ .. چیرۆکەکەم بۆگێڕایەوە، ئەوەی کەڕووی داوە لەنێوان من و ئەو کچەدا.

هەستم کر ئەم پیاوە پۆلیسە گومانی هەیە لەقسەکانم .. بێ گومان ئەمەش بەهۆی ئەو ڕەووشتە ناپەسەندانەی کە پێشووتر هەمبوو.. وادیار بوو شتەکان بەمێشکی دا نەدەچوو.لەبەر ئەو هەموو

خەفەتە زۆرەی کە هەمبوو حەزم دەکرد زوو باوەڕم پێ بکات، تەنها مەبەستیشم لەم کارەدا ڕەزامەندی پەروەردگار بوو . دەستم کرد بەگریان ، ئەویش هێمنی دەکردمەوە و دڵی دەدامەوە و دەی گوت خوا هیدایەتت بدات .

پیاوی دەزگاکە هیچ پرسیاری نەکرد، بەڕاستی ئەم جۆرە پیاوانە زۆر وورياو زیرەکن ، بواری پێدام هەرچی هەبوو بۆیم گێڕایەوە، پێش ئەوەی ئەو دەست بکات بەگفتوگۆکردن :هەرچی هەبوو بۆیم گێڕایەوە ..پێش ئەوەی ئەو دەست بکات بەگفتوگۆکردن: هەرچی دەڵێن باسی دەکەم وە هاوکاریتان دەکەم بەلاّم یەك مەرجم هەیە تکاتان لێ دەکەم کەرازی بن..

وەلاّمی دامەوە :مەرجەکەت چی یە؟

ووتم: کچەکە..

پیاوی دەزگاکە ووتی: کچ چیەتی خوا هیدایەتت بدات.

پێم ووت:ئەمەوێت ئەم کچە هیچ پەیوەندی یەکی بەم بابەتەوە نەبێت،من ئەمەوێت ئەم باسە ئاشکرا نەبێت ئەم نهێنی یەبشارمەوە..هەر زانیارێکتان دەوێت لەمنی داوابکەن،بەلاّم تکایە نامەوێت ئەم کچەیە .. بەهیچ شێوەیەك پەیوەندی بەم بابەتەوە نەبێت ،نەلەکاتی لێپرسینەوەدا و نەلەکاتی تەحقیقدا،چونکە ئەگەر ئەم ئافرەتە بۆ ئەم شتانەبانگ بکەن هەواڵەکان دەگاتەوە هاوسەرەکەی وناوی دەزڕێت.

پیاوی دەزگاکە وەلاّمی دایەوە کە هەمووداواکاری یەکانت جێ بەجێ دەکەم ...لەسەرەتاوە زۆر ممتمانەم پێ نەبوو،بەلاّم ممتمانەم بەخوای گەورە بوو...

لەدوایدا پێم ووت چون باوەڕبکەم کە تۆ ئەم کچە بانگ ناکەیت بۆ پرسیار کردن یان ئایا کێشەی بۆ نابێت؟

پاشان پەیمانی پێدام کە سوێندبەخوا بانگی ناکەین ..منیش دڵ ئارام بووم دڵم ئارامی نەدەگرت دووبارە پێم ووت چی زامنی ئەوە دەکات کە ئێوە پابەندی ئەم بەڵێنە دەبن لەکاتێکدا ناو شۆرەتتان زۆر خراپە!من ڕوو بەڕووی خۆت پێت دەڵێم..

ئەم پیاوە پێکەنی و ئەم فەرموودەی پێغەمبەری(د.خ)بۆ خوێندمەوە(ومن ستر مؤمنا سترهُ الله فی الدنيا والاخيره)رواه مسلم واتە ئەوەی کێشەو گرفتێکی باوەڕ دارێك دابپۆشێت و باسی نەکات لەلای خەڵکی ،ئەوا خوا لەژیانی دنیاو و ڕۆژی دوای ئاگای لێ دەبێت ونهێنی یەکانی دادەپۆشێت.

بەم شێوە دڵ ئارام بوو،پشتم بەخوا بەست،فەرمووم لێ کرد بۆ ماڵەوەمان ئەو نەخشەیە وپلانەی کەدامان ناوە بۆ گرتنی ئەو پاکستانیە و باندەکەی،ئەم شێوەیە نەخشەکەمان داڕشت و گەڕامەوە بۆ ماڵەوە.

بەم شیوەیە هەر لەبیرکردنەوەدا بووم، هاوڕێ کانم هەر تەلەفۆنیان بۆ دەکردم منیش وەلاٌمم نەدەدانەوە،وا گومانیان دەبرد کەمنیش سەفەرم کردوەو لەماڵ نیم، چونکە کە سوکارم لەگەشتێکدا بوون.

بەهەرحاڵ...ژمارەی تەلەفۆنی کچەکەم لابوو..پەیوەندیم پێوەکرد ڕێك کەوتین لەسەر کاتێك کەبێت بۆلام...داوای لێکردم کەپەلەی لێ نەکەم تاکتێکی گونجاو دەدۆزمەوە...

دوایی ڕازی بوو لەسەر کاتێك..بەلاٌم زۆر دەپاڕایەوە کە ئەم شتانە بانهێنی بێت...منیش ووتم حەزدەکەم لەبرا زیاتر حسابم بۆبکەی.. زۆر ئەمەم پێ ووتبوو بەلاٌم دڵی هەردەترسا..تاپێش داخستنی تەلەفۆنەکە ووتم ..ئەلو..بوەستە پێش ئەوەی تەلەفۆنەکەت دبخەیت.. ئەویش واتە (کچەکە)ووتی بەڵێ فەرموو.. منیش ووتم..نوێژی سێ یەکی کۆتایی شەووت بیرنەچێت چونکە خوای گەورە دێتە ئاسمانی دنیاو دەفەرمووێت کێ نزاو پاڕانەوە دەکات تاقبوڵی بکەم کێ داوام لێ دەکات تاپێی ببەخشم...

کچەکە بەووتنی ئەم ووشانە زۆر کاریگەر بوو ...دەستی کرد بەگریان ووتی لەم ساتەوە تۆ چی بفەرموویت من وا دەکەم..

لەو ساتەدا قسەم بۆ نەدەکرا، تەعبیرم بۆ نەدەهات ...کچەکە ووتی تکام وایە لە خوای گەورە لەدنیاو قیامەتدا سەربەرزت بکات..بەڕاستی هەستم کرد نزاکەی لەناخی دڵی یەوە دەردەچێت،منیش ووتم :داواکارم لە خوای گەورە ئەم نهێنی یە دابپۆشێت.

ئەو ڕۆژەهات کەلەسەری ڕێکەوتین تەلەفۆنم بۆ پاکستانیەکە کرد پاش هەواڵ پرسین دەستم کرد بەگفتوگۆکردن پێشی کەوتم لەقسەکردنەکەداو لێم پرسی ئەو کچەت لەیادە کە ماوەیەك پێش ئێستا بۆت هێنام ... پاکستانیەکە ووتی :بەڵێ لەیادمە چۆن نایناسم ؟!پێم ووت :ئەمڕۆ ئەمەوێت بۆم بێنیت کاتژمێر ١٠ی شەو لەشوێنی یەکەمجار ...پاکستانیەکە ووتی :کچی زۆرمان لەلایە لەو جوانترو مناڵترن پێم ووت :نا..نا..من ئەو کچەم دەوێت کەیەکەمجار بۆت هێنام ووتی:باشە بەلاٌم بە٣٠٠٠ ڕیاڵ پێم ووت: من بوومەتە کڕیارێکی باشی تۆ..١٠٠٠ ڕیاڵ بەسە .ووتی:یەکەمجار خاترم گرتی ..بەلاٌم ئێستا نا ...هەرچونێك بێت دڵ نیام کردەوە و پێم ووت :پارەکان حازرن بۆ ئەوەی زیاتر دڵنیای بکەم ،ووتم: ئەمەوێت بەهەمان نرخی پێشوو ٢٠٠٠ ڕیاڵ .. حەشیشەشم دەوێت..هەروەها عارەق و مەیی، پاشان پاکستانیەکە ڕازی بوو پاش هەوڵێکی زۆر کەحەشیشەو

عارەق و کچەکەشم بۆ بێنێت بەرامبەر ٣٠٠٠ ڕیاڵ ..واتە کچەکە بە٢٠٠٠ ڕیاڵ و شتەکانی تریش بە١٠٠٠ ڕیاڵ ، هاوڕێکەم کە لە فەرمانگەکەبوو لەگەڵ لایەنە پەیوەی دارەکان (پۆلیس ودەزگای ئاسایش)تەنسیقان کردبوو تاکاتژمێری (١)هات .. بێ گومان کاکەی پاکستانی کاتەکانی هەمووی (غرینتش) بوو زۆر تەواوبوو..لەهەمان کات گەیشتە جێ،هەرکەئۆتۆمبیلەکانی لەبەرامبەر ماڵەکە وەستاند،ڕاستەوخۆ پیاوانی پۆلیس و دەزگا چواردەوریان گرت..

هاوڕێ کەم لەدەزگاکە بوو ڕاستەوخۆ کچەکەیان سواری یەکێك لەئۆتۆمبیلەکان کرد لەگەڵ دوو پۆلیسدا .. من تووشی (شۆك)بووم .. لەبەر خۆمەوە ووتم :کوا ئەو هەموو پەیمان وقسانەی کە ئەم پیاوە لەگەڵ من کردی ... بەخوا ڕاستە کە ئەڵێن پیاوانی ئەم دەزگایانە هەموویان حەیابەرن..پاشان من وپاکستانیەکە کەشیان برد لەگەڵ خۆیان بۆ فەرمانگە بۆ لێپرسینەوە..من هەربێ دەنگ بووم .. پاکستانیەکەیان هێنا خۆی و سەیارەکەیان بەووردی پشکنی، بێ گومان یەك ئەلبومی گەورە وێنەی ئافرەتی پێ بوو لەگەڵ ژمارەیەکی زۆر ژمارەی موبایل .. هەرچی بلێ ی پێ ی بوو؟!....

پاشان ئەفسەرەکە هاتەژوورەوە ،وەکو بلێ ی لێپرسینەوە لەگەڵ منیش دەکات ...منیش ڕاستەوخۆ دەستی هاوڕێ کەی خۆمم گرت کەلەفەرمانگەکەبوو...وەپێم ووت کوا پەیمان و ئەوئایات و فەرمووددانەی کە بۆت باسکردم ئێمە لەسەر چی ڕێك کەوتین.

وە...من زۆر پەلەم کرد بەلاّم ناحەقم نەبوو چونکە زۆر لەدوا ڕۆژی ئەو کچە بەسەزمانە دەترسام.

هاوڕێ کەم پێ ی ووتم:ئەوە چی ڕووی داوەلێت؟

پێم ووت:کوا کچەکە ؟بۆ کوێ برتان؟دەتەوێت؟دەتەوێت ئابڕوی بەریت...

وەلاّمی دایەوە:دڵنیابە کچەکە لەماڵی خۆیەتی .

پێم ووت:گاڵتەم لەگەڵ مەکە ... درۆمەکە.

بەخێرای ووتی :ئەتوانی خۆت دڵنیابیت ئەگەر چی ئەو نەیدەزانی کەژمارەی تەلەفۆنەکەی لەلای منە(واتە پیاوی دەزگاکە) ئەی وویست هەردووکمان بڕۆین بۆماڵی کچەکە و دڵنیام بکات...

بەلاّم منیش زۆر بەخێرای تەلەفۆنەکەم دەرهێناو پەیوەندیم پێوەکرد...

کچەکە بەترسەوە ووتی:ئەلو بەڵێ ...

منیش ووتم : سەلامی خوای گەورەت لێبێت ، بەلاّم زۆر دەترسا ، پێم ووت : داواکارم لەخوای گەورە تۆ و کچانی موسڵمانان بپارێزێت ، سوپاس بۆ خوا کێشەکەت بەڕووی سپی یەوە تەواو بوو ، جارێکی تر ئاگات لە خۆت بێت .

بەبێ دەنگی کچەکە گوێی لێم گرتیوو، لەیادمە کۆتا ووشەکە پێم ووت لەکاتێکدا پیاوی دەزگاکە و ئەفسەرەکەش نزیکم بوون کە : ئاگات لەخۆت بێت و ماڵەکەت بپارێزە، ئامۆژگاریت دەکەم کە شەونوێژ بکەیت، نزا بۆ هەرکەسێك بکە کە یارمەتی دایت سەرلەنوێ ژیانت دروست بکەیت

ئەم ئافرەتە نەی توانی خۆی بگرێت ڕاستەوخۆ دەستی کرد بەگریان ، دەستی کرد بەنزا کردن بۆ خۆم و دایکم و باوکم بۆ ئەوانەش کەیارمەتیان دا لەم کارەدا، پێش ئەوەی تەلەفۆنەکەی دابخات ووشەیەکی پێم ووت کە هەرگیز بیرم ناچێت، باوەڕم پێ ناکەن ئەگەر بڵێم تا ئێستا لە خوشك و براکانی خۆم نەم بیستووە ، ئەزانن چی پێ ووتم؟

ووتی : لەمەولا لەخوشکی خۆت زیاتر حسابم بۆ بکە ، ئەگەر ڕۆژگاریش تێ پەڕی و شتێکت پێویست بوو من ئامادەدەبم بۆ یارمەتی دانت، دوای ئەم گفتو گۆیانە خوا حافیزیمان کرد ، تەلە فۆنەکەی داخست هەندێ سەرم نەوی کرد و لەسەر کورسی یەکە هەستام تەماشای دوای خۆم کرد بینیم پیاوی دەزگاکە (أستغفرالله) ی دەکرد، ڕۆیشتم بۆ لای و دەستم کرد بەماچ کردنی دەستی و سەری، ئەویش هەوڵی دەدا دوورم بخاتەوە لەخۆی ، ئەویش ووتی: خوا دامەزراوت بکات و ڕێ نمایمان بکات بۆ ڕێگای ڕاست. بەم شێوەیە چیرۆکی ئەم کچە تەواو بوو، بەلاّم ئەو پەیمانەی کە لەگەڵ خوای خۆمدا دا بووم لەو شەوە تاریکەدا بەسەرم برد و جێ بەجێم کرد بەم شێوەیە بڕیارم دا بگەڕێمەوە سەر ڕێگای هیدایەت و بەخۆمدا بچمەوە ، لەو ڕۆژەوە نەم هێشتووە یەك فەرزی نوێژم بچێت وە زۆربەی شەوان شەو نوێژئەکەم، بەڕاستی خوای گەورە دوعاو پاڕانەوەکانمی گیرا کرد ، هەرچی فەزڵ و سوپاسی هەیە هەمووی شایانی ئەوە .

شوفێرە پاکستانیەکەش دانی بە هەموو تاوانەکانیدا نا کە لەژمارە نەدەهات ، هاوڕێکەم کە لەدەزگابوو بۆی باسکردم کە لێپرسینەوەی زۆری لەگەڵدا کراو گشت هاوکارەکانی ئەم تۆڕە بەد ڕەوشتی یە و حەشیشە فرۆشە ئاشکرابوون، کە ژمارەی تۆتۆمبیلەکانیان (٨٥) هەشتاو پێنج سەیارەی لەیموزین بوون زۆربەیان پاکستانی بوون ، لەدوای ئەم ڕووداوە وە دەزگاکە فەتوای دا هیچ ئافرەتێ بەتەنها سواری ئۆتۆمبیل نەبێت (تەنها خۆی و شوفێر).

(سـەتـەلایـت)

ئەوەی کە ژیانمی ڕووخاند

لەسەرەتای ژیانمدا کاری ئازادم دەکرد، بەفەزڵی خوداوە بازرگانیەکەم خێری زۆر دەکرد،ژیانیشم بەپرۆگرامێکی موسڵمانانە ڕێك کردبوو.

هیچ ڕۆژێك لەپێنج فەرزەی نوێژی مزگەوت بەتایبەتی بەیانیان دوانەدەکەوتم،زۆر دڵم خۆش دەبوو کە دەم بیست لەشوێنێك ووتارێکی ئاینی هەیە دەچووم بۆ بیستنی ، ئەگەر لەشارۆچکەکەی خۆشم نەبوایە ، هەمیشە هەوڵم دەدا لە ڕیزی پێشەوەی مزگەوت بم، زۆر بەختەوەر بووم لەژیانمدا چونکە خوای گەورە هاوسەرێکی زۆر باوەڕداروگوێ ڕایەڵی کردبوو بەشەریکی ژیانم.چەند کوڕو کچێکی پێ بەخشیم ئەوانیش (عادل وخالید وسوعاد وئەمەل)بوون ئەم خێزانەم مەشخەڵێك بوو ڕێگای ڕۆشن دەکردەوە ومایەی کامەرانی و خۆشی دڵم بوون،ڕۆژگار وورده وورده تێ پەڕی ومناڵەکانم گەورە بوون و چونە زانکۆ،زۆر تامەزرۆی ئەو ڕۆژە بووم کە بەچاوی خۆم بینیم مناڵەکانم بڕوانامەکانیان بەدەست بێنن..

بەڵام ڕۆژگار لەسەر یەك شێواز تێ ناپەڕێت پاك وبێ گەردی بۆ ئەو خوایەی کە خۆی ناگۆڕێت و گۆڕانکاری دەکات.

دوای ئەوەی کە ژیانێکی خۆش و هێمنم بەسەر دەبرد لەگەڵ خێزانەکەمدا،زۆر کامەران بووین ، نزیکەکان و هاوڕێ کانم ئیرەیی یان پێم دەبرد...ئەو ڕۆژە هات کە هەموو شتێك پێچەوانەوە دەبوەوە،ژیانم ڕووخا بووبە نەهامەتی وبەندبوون...بوو بە ژیانی دەربەدەری لە ڕێگاو بانەکاندا..بوو بەژیانی سواڵ کردن..کەواتە لێرەوە ئەو سەرگوزشتەتان بۆ دەگێڕمەوە کە هەموو ژیانمی تێك شکاند وماڵ ومنداڵم دەربەدەر بوو؟!

ڕۆژێکیان (عادل)ی کوڕم کە لەناو منداڵەکانمدا لە هەموویان گەورەترە،هاتەوە بۆ ماڵ و ئامێرێکی سەتەلایەتی پێ بووسەرم سوڕما لەم کارە ناشرینەی، بەتەماشاکردنێك کە پڕبوو لەبێزاری و ڕەق تەماشام کرد،پێم ووت:دەتەوێت چی بکەیت ووتی:سەتەلایت دابنێم بۆ ئەوەی تەماشای کە ناڵە ئاسمانیەجیهانیەکان بکەم تاوەکو بەداخراوی و دوور لەجیهان نەژین.

زۆر سەرم سوڕما لەم ووتانەی(عادل)ی کوڕم کە زۆر هێمن و لەسەر خۆو خاوەن کەسایەتی بوو... بەپەلە وەکو شێر وەڵامم دایەوە:ئێمە ئەم کەناڵەئاسمانیانەمان ناوێت، چونکە ئەمانە دەرگایەکن لە دەرگاکانی بانگەوازکردن بۆ خراپەکاری و بێ ڕەوشتی، مرۆڤ هەرچەندێ خۆی پابەندبکات بەپرۆگرامەبەسوودەکانەوەشەیتان فریووی‌دەدات بۆشتەخراپەکان......بەڕاستی بۆئەم بەڵایەتەنهائەم پەندە دەوترێ کەدەڵێ:ژەهرەوتێکەڵ بەهەنگوین کراوە.

کوڕەکەم زۆرسوربوولەسەرقسەکانی و وتی:ئەگەرسەتەلایت دانەنرێت لەم ماڵەدەردەچم وهەرگیزناگەڕێمەوە.لێرەدادایکی لەترسی ئەوەی جگەرگۆشەکەی تیانەچێت بەشداری کردو دەستی کرد بەگریان وپاڕانەوە،هەروەهامناڵەکانی ترم هەموویان لەگەڵ براکەیاندابوون وتێکرادەستیان کردبەتکاکردن بۆئەوەی سەتەلایتیان بۆبکرم:بەڕاستی خوای گەورە ڕاستی فەرمووە(ياأيهاالذين أمنواإن من أزواجكم وأولادكم عدواًلكم فاحذروهم)التغابن ١٤.

پاش ئەم زۆرلێکردنەچووم بۆلای هاوڕێکانم بۆئەوەی ڕاوێژیان لەگەڵ بکەم:هەندێکیان ووتیان دەبێت زۆربەتوندی نارازی بیت چونکەئەوکەناڵانەخراپن وڕووپۆشکراون بەپێشکەوتن وشارستانیەتی،وەئەوبەرنامەوفلیمانەی کەنیشانی دەدەن هەمووی خوڕەوشتی منداڵەکانمان تێك دەشکێنن.هەندێکی تریان دەیان ووت:دەبێت ڕازی بیت چونکەلەم قۆناغەدا منداڵەکانمان لەژێرچاودێری خۆماندان ودەتوانیت ئاگات لێ یان بێت،هەروەهادەتوانیت تەماشای بەرنامە زانستی وئاینی وهەواڵەعەرەبی وجیهانیەکان بکەیت.

منیش ئەو بۆچونەی دووەمم پێ باش بوو بڕیارم داکەئەم سەتەلایتە نەفرەت لێکراوە بێنمەماڵەکەمەوە.

بەم شێوەیەئەم میوانە ڕەزاقورسەهاتەماڵەکەمەوە، منیش تەماشام نەدەکرد ڕۆژگارومانگەکان تێپەڕین هەرسووربووم لەسەربڕیارەکەم بەڵام منداڵەکانم سەرمەست بووبوون بەتەماشاکردنی فلیم وزنجیرە تەلەفیزیۆنیەکان ونمایشە جلوبەرگیەکان، وەپێشبڕکێ ی شازادەی جوانی....وە تەماشاکردنی فلیمە ڕووت و دیمەنە سێکسی یەکان لەژێر ناوی ڕۆشنبیری سێکسی ...شەیتان پەتی زۆر درێژە و بەئارامە لەگەڵ نەوەی ئادەم بۆ لەخشتە بردنیان ،چونکە ئەوە ئەو پەڕی هیواو ئاواتیەتی...

بەم شێوەیە شەیتان دەستی کرد بە ووردە ڕاکێشانم سەرەتا فکرەکەی لەلاجوان کردم کەسەتەلایت دابنێم پاشان هانی دام کە گوێ لەهەواڵ و بەرنامە زانستی یەکان بگرم پاشان بەشەرمەوە تەماشای هەندێ دیمەنی ترم کرد؟!

پاشان هێدی هێدی دڵم هۆگری ئەو کەناڵەخراپانەبوو!؟دوای ئەوەی دڵم پەیوەیست بوو بەو قەناتە خراپانەوە،سوربوم لەسەر تەماشاکردنی ئەو دیمەنەسێکسیانەی کە ئافرەتەکان جموجۆڵی زۆر سەرنج ڕاکێش دەکەن بەڕووتی و لەو کاتەشدا قسەو جۆرە دەنگێکی سێکسی دەردەکەن کە زۆر خراپە.

بەم شێوەیە خۆم و مناڵەکانم چەند کاتژمێر دادەنیشتین بە دیار تەماشاکردنی ئەم جۆرە کە نالأنەوە کە ئافرەتی زۆر جوانیان پیشان دەدا... تاوەکو هێواش هێواش کەمتەرخەمیم لە نوێژکاندا دەکرد و بەتەواوی لەمزگەوت دوورکەوتمەوە.

ئەو فەرموودەی پێغەمبەرم (د.خ)لەیاد چوەوە کە دەفەرمووێت یەکێك لەو کەسانەی کەلەژێر سێبەری عەرشی پەروەردگاردا دەبن کەسێکە دڵی هۆگربێ بەمزگەوتەوە.وای لێ هات لە نوێژەکانمدا دڵم هەر لەلای ئەو فیلمە عەرەبی و بیانی یانەبوو کە ئەو دیمەنە خوشەویستی و سێکسیانەی تێدابوو.

بەم شێوەیە خۆم وخێزان و مناڵەکانیشم ڕۆچوین لەم کەناڵە ئاسمانیانە...شەو ڕۆژمان بەسەر دەبرد بەدیار تەماشاکردنی ئەوەی خوا قەدەغەی کردووە، بەبێ ترس لەخوا...دەرئەنجامی ئەمەش وای لێ هات باوەڕ لەدڵەکانماندا لاوازبوو لەشوێنی ئەوەش دڵمان هۆگری تەماشاکردنی فلیم و شانۆ جا بەزمانی عەرەبی بێت یان ئەوروپی،تەماشامان دەکرد جاری وا هەبوو وامان لێ هاتبوو بەدیمەنێکی خەمبار دەگریاین .. بەدیمەنێکی خۆشیش بەدەنگێکی زۆر بەرز پێ دەکەنین.

بەم شێوەیە دڵم لەگەڵ شای فریودان هونەرمەند(مارلین مونرۆ)و(إلیزابیپ تایلور)و (مادۆنا) هەروەها زۆری تر لەم کچە سەرنج ڕاکێش و جوانانە ئالودەبوو.

ئەم سەرگەردانیەی شەیتان زیاتر بەهێزبوو تیایدا ،بەم شێوە وردە وردە تا گورزێکی کوشندە کەپشتی خۆم و خێزانەکەمی شکاند.

عادلی کوڕم ڕۆژانە خێزانەکەی دەکوشت، تا وای لێ هات ژیانیان ببوبە دۆزەخ بەتەواوی مانا... شتی وابە بیرمدانەدەهات کەبەم شێوەیە مناڵەکانم لەڕێگا دەرچن وبخلیسکێن و بەرەو تیاچوون بڕۆن.

(عادل)ی کوڕە گەورەم لەڕێگای ئەنتەرنێت و نامە ناردنەوە پەیوەندی کرد بە کچە ڕۆژئاوای یەکەوە ...تارۆژێك تووشی سەرسوڕمانی کردین بەوەی کەمارەی کردوە!!..

هەر بەوە شەوە نەوەستا بەڵکو ڕۆژێك ئەم کچەی هاوردەوە بۆ ماڵەوە؟ ..کوڕەکەم زۆر خۆشی دەویست و پارە و زێڕ وزیوی دەڕشت بەسەرئەو ژنەدا لەگەڵ ئەوەی من بەم ژن هاوردنە نەگونجاوەی ڕازی نەبووم ، بەتایبەت بۆ ئێمە ی موسڵمانان و،ئێمە پابەندین بە ڕێز و بەهاکۆمەلأیەتیەکانەوە،بەلأم ئەوان وەکو ئێمە ناڕواننە ئەو بەهایانە، (ڕوداوەکەی مونیکا لویسکی و کلینتۆن)و(سەر شۆڕی یەکانی کۆشکی شایانەی بەریتانی) و دەیان ڕووداوی ناخۆش کە ڕۆژانە ڕوودەدەن،هەمووومان دەیزانین.

پەندەکە دەڵێت:دڕك هەر دڕك دەڕوێنێ و گوڵیش گۆڵ دەڕوێنێ.

چەند مانگێ تێنەپەڕی بوو تاوای لێ هات ماڵمان بوە شوێنی کاری خراپ و پڕبوو لە ڕەووشتی ناشرین و نامۆ و بێ ڕەوشتی، خو ڕەووشتی خۆی چۆن بوو ماڵە کەشی والێ کرد.

ڕۆژێکیان (عادل)ی کوڕم توشی سەرسوڕمان و کتوپڕیەك بوو خێزانە ئەو روپیەکەی دۆستێکی خۆی هێنابوە ماڵەوە؟ (عادل)یش ڕاستەوخۆ دەمانچەکەی هێناو ژنەکەی خۆی و دۆستەکەشی کوشت،دەرئەنجامی ئەمەش ئەبوو(عادل)ی کوڕم بخرێتە بەندیخانەو...ئێستا چاوەڕێ یە، لەوانەیە لەسێ دارەبدرێت.بەم شێوەیە کوڕە گەورەکەم دۆڕاند وەمنیش هۆکاری ئەم تیاچوونەی بووم لەو ڕۆژەوە کە ڕێگام دا ئەم ئامێرانە بێنێتە ناو ماڵەکەوە،کوڕەکەم ناپاکی لە خێزانەکەی دەکرد ئەویش ناپاکی کرد،ڕاستەو وتراوە ئەوەی زینا کەر بێ زینای لەگەڵ دا ئەکرێ ئەگەر ماوەیەکی تریش بێت.چیرۆکی کوڕی دووەمم (خالید) بەم شێوەیەیە..چەندساڵێك دەرنەچوو بەهۆی شەونخونی ئالودە بوون بەتەماشاکردنی ئەو جۆرە کەنالأنەوە، دەرئەنجامی ئەمەش ئەوە بوو،دەستی کرد بەمادەی بێ هۆشکەر خواردن،وە دزی کردن لە دایکی تاوای لێ هات بوو بە دزێکی ناودار...باندێکی دزین و چونە سەرمالأنی دروست کرد بوو، دەچوونە سەر کۆگا بازرگانیەکان و ماڵی خەڵکی و هتد...چونکە ئەم مادە بێ هۆشکەرانە پێویستی بەپارەی زۆرە،بەم شێوە مایەوە تارۆژێ پیاوانی ئاسایش گرتیان و ئێستا دوانزە ساڵ حوکم دراوە...

هەروەها سوعادی کچیشم فەشەلی هێنا لە خوێندن بە هۆی زۆر راسب بوون و دەرنەچوونەوە..دڵی هۆگری گوێ گرتن لە گۆرانی و موسیقاو،تەماشاکردنی نمایشکردنی جل وبەرگ وهتد...بوو.

لەگەڵ کوڕێکدا یەکتریمان ناسی،کوڕێك زۆر ڕەوشت نزم کچەکەیشی لەگەڵ خۆیدا بەرەوو دەریای خراپەکاری ڕاکێشت، کچەکەم سکی پڕ بوو؟!کوڕەکەیش بەمەی زانی هەڵ هات و خۆی لێ شاردەوە! کچە بەستەزمانەکەشم لەترسی ئەم سەر شۆریەیە هەڵ هات نەگەڕایەوە هیچ هەواڵی نازانم .هەروەها (ئەمەلی)کچیشم لەهەموویان بچووکتر بوو کۆڕێك خۆشی دەویست هەتا بڵی بێ باوەڕو

خراپ بوو،لەوانە بوو کە دەیان ووت:ئایین تلیاکی گەلانە ،ئالودەی خواردنەوەبوو. ئەمەلی کچم زۆر کاریگەر بوو بە ژیانی هاوسەرەکەی و ئەویش ڕۆچووبوو لە خواردانەوەدا!

ڕۆژێکیان پیاوەکەی داوای شتێکی لێکردبوو ،ئەویش وەلآمی نەدابووەوە چونکە پیاوەکەی سەرخۆش بوو بێ ئاگابوو؟ئەم پیاوە سەر خۆش بێ ئاگایە دەستی کرد بوو بەهاوار هاوارو شوعورو هەستی لای خۆی نەمابوو ،ئەو شووشە عارەقەی بەدەستیەو بوو دابووی بەسەر کچەکەمدا و کچەکەم لەهۆش خۆی چوو بوو...ئێستا لە نەخۆشخانەی دەروونی یە تووشی شێتی وگەشکە بووە.

هاوسەرەکەشم تەحمولی ئەم هەموو کێشەو گرفتانەی نەکرد و تووشی نەخۆشی دڵ بوو...ئەو هەموو دیمەنە تراژیدانە منالّەکانمان کەیەك لەدوای یەك تیادا چوون، زۆر کاریگەری لێ کرد...ئەو زۆر لایەنگری منالّەکانی دەکرد و زۆری لێ کردم تاسەتەلایتم هێنانە ناومالّەکەم...ئێستا منیش لەحالّەتێکی هسترِیایدا دەژیم نازانم لۆمەی خۆم بکەم یان شەیتان .. یان لۆمەی منالّەکانم و هاوسەرەکەم بکەم .. ئیستا من نازانم چۆن بژیم و ڕووبەڕوی ئەو هەموو سزا وویژدانیە ببمەوە..

داواکارم لەخوا کە خەم و خەفەتەکەم نە هێڵێ و لە گوناهەکانیشم خۆشبێت...

سەتەلایتی شوم

ڕۆژێکیان ئەو پیاوە هات بۆلام ،کەسێك بوو وێنەکەی بەلامەوە غەریب نەبوو، ئەم ناسی ..بەچاو تروکانێ بە یادما تێ پەڕیم .. کە هات بۆ لام زۆر شپرزەبوو، ئەت ووت هەموو خەمی دنیای لە کۆڵ ناوە، لەدەرگاکەدا وەستاو خۆی ناساند،هاوڕێیەکم هەبوو ساڵاَن و ڕۆژگار دووری کردبووینە وە لەیەکتری ...زۆر بەگەرمی پێشوازیم لێ کرد وا گومانم برد بۆ سەرانی کردنم هاتووە پاش ئەو دووری یە ...وویستم ڕێزی زۆری لێ بگرم،بەلاَم زۆر بە پەلەبوو ،کێوێك بوو لەخەم و پەژارە...پاشان داوای یارمەتی لێ کردم بۆ ئەوەی ئەو چیرۆکەی کە پێیبوو بۆمی بگێڕێتەوە،ووتی: هاوڕێم هەمیشە من گوێم لەزانایان بوو کە تیایدا چۆن سەرزەنشتی یاخی بوانیان دەکرد لەوەی کەوا ئەنجامیان داوە،وەچۆن ئاگاداریانی دەکردەوە لەسزای ئاگر و خراپترین چارەنووس...بەلاَم من واگومانم دەبرد ئەم ووتارانە تۆزێ لەڕاستی یەوە دوورە و تەنها هەڕەشە ئامێزە وە زیادەڕەوی زۆری تیایە...

لەو وانە و ئامۆژگاریانە ووتاری تیابوو لەسەر کەناڵە ئاسمانیەکان وشوێنەواری...لەمزگەوت گوێم لێ دەگرت بەنابەدڵی...

چەند جار زیاتر ئەو کەسانە لەمزگەوت نامیلکەی تایبەتیان دەداپێم کە پڕبوو لە چیرۆکی ڕاست ڕووداوی دڵ تەزێن ...کەدەم خوێندەوە لەنەفسی خۆمەوە دەم ووت ئەم چیرۆکانە لەڕاستی وە دوورن ئەفسانەن لەگەڵ ئەوەشدا دەمپرسی ، ئەمانە بۆچی ئەم قسانەمان بۆ دەکەن؟ ئەوان چ خەمی ماڵ و خێزان منیان هەیە...هەر پرسیارم دەکرد و وەلاَمێکی دڵنیام دەست نەدەکەوت ...هەندێ جار دەم ووت ئەمە هەر غیرە بردنە و هیچی تر، ئەم قسانە بنەمایەکی واقیعی و

زانستیانەیان ... هەموو ئەم ئامۆژگاری و چیرۆکانە نەبوونە بەر بەست لەبەردەما بۆ کڕینی سەتەلایت، کەبڕیارمدابوو بیکڕم.

قسەکردن لەسەر کەناڵە وەرزشی یەکان و گواستنەوەی تۆپ تۆپێن کەبەکارت دەکرانەوە و، دانشتن و گوێ گرتن لەبەرنامەکانی کەناڵی جەزیرە (اتجاه المعاکس)هەموو سەر کاتژمێرێ هەواڵی نوێ و تازە هەیە و هتد ..هەموو ئەمانە هاندەرم بوون، هەروەها هاوڕێ کانیشم بۆ کڕیینی ئەم سەتەلایەیتە نەفرەت لێکراوە هاندەرم بوون، لەلایەکی ترەوە ئەو بڕە شەرمەی کەتیاما بوو ئەم بڕیاری کڕینەی پێ دوا دەخستم بەلاّم سوودی نەبوو...ئەوانەی پێشەوە کەباسم کرد هەرئەوانەی کەباسم کرد زاڵتر بوون. ئەمە بۆچونی خاوەن ڕوداوەکەیە، مەرج نیە ئەم بۆچونە ڕاست و دروست بیبێت، چونکە(سەتەلایت)سودو زیانیشی هەیە.

بەڵێ ئەم میوانە خراپە لەبەر خراپەییەکەی ڕازی نەبوو لە ناو حەوشەکەم بێت بەڵکو چووە سەربانی ماڵە پیرۆزەکەم، هاوسێ کانی دەوروبەرم کە سەحنەکەیان بینی لەسەر ماڵەکەم هەموویان بەپەلە ڕایان کرد بۆ لام و زۆر ئامۆژگاریان کردم کە ئەم کارە کۆتای باش نابێت...بەلاّم من هەر خۆگر بووم وەکو پاڵەوان، شەیتانیش هەرهانی دەدام و سووری دەکردم لەسەر کارەکەم ..خۆزگە وام نەکردایە ..خەڵکەکە بەبێ ئەنجام گەڕانەوە... بەم شێوەیە ئەم سەرکەوتنە درۆینەم بەدەست هێناو کردمە دیاری دەستم بۆ خێزان و مناڵەکانم ...ئەوانیش پیرۆزباییان لێ کردم.

ڕۆژگار وورده وورده تێ دەپەڕی، هەموو ڕۆژێ حەزو ئارەزووم زیادی دەکرد بەتایبەتی یاری تۆپ تۆپێن..هەروەها ئەو کەناڵە خراپانەی کەبەداخەوە هەموو خەڵکی تەماشای دەکەن ،بەڕاستی هیچ کەسێ سەلامەت نابێ ئەگەر بەردەوام تەماشای ئەو کەناڵانەبکات... وەزۆر بەخۆشحاڵیمەوە هەرچیم دەبینی بۆ هاوڕێ کانم باسم دەکرد...هێواش هێواش هەستم دەکرد نەفسم زۆر حەزی لێ دەکات و هەر کاتێکی بێ کاربم حەزدەکەم خەریکی تەماشا کردنیان ببم..بەلاّم هەر لەسەرەتاوە هەستم دەکرد هەنگاوەکانم وورده وورده قورس دەبن بۆ هاتوو چۆی مزگەوت ...بەگران قورئانم پێ دەخوێنرا، حەزم دەکرد زۆر کات لەماڵەوە بم تەماشای کەناڵەکان بکەم ...وازم لەمزگەوت و کەسە باشەکانی هێناو بێ بەش بووم لەوانەکانی قورئان فێربوون ...تا دەهات خەم و خەفتم زیادی دەکرد،بەلاّم هەر سوور بووم لەسەر مانەوەی ئەم ئامێرە...وام لێ هات بەو کەسانەی کە بەرەنگاریان دەکردم ،پێم دەوتن ئێوە دوژمنی ئازادین...ڕۆژ و مانگەکان تێ پەڕین من و خێزانەکەم بەدەوری ئەم ئامێرە نەفرەت لێ کراوەدا دادەنیشین ...تەنها لە کاتی چوون بۆ فەرمانگەدا نەبێت،شەوان ناچار بووم لەبەر کاری بەیانی زووتر دەخەوتم ...بەلاّم مناڵەکانم و

خێزانەکەم تا دەرنگ بەدیاری یەوە دادەنیشتن... ڕۆژگار تێ پەڕی بەسەر ئالودەبوونی ئەم کەنالآنەدا ...ئەتوانم بڵێم چەند ساڵێکی خایاند، هەموو ئەو ڕووداوانەی کە لەسەرەتاوە تووشم بوون لەیادم چووبوون...سەرقاڵی ژیانی ڕۆژانە بووم ،کاتم نەبوو وەکو جاران دانیشم بەدیاریەوە ...شەوان زۆر دەرنگ دەهاتمەوە جاری وا هەبوو پێش نوێژی بەیانی دەگەڕامەوە...بارودۆخی کارەکەم ئاوای لێکرد بووم...

لەیەکێك لە شەوە تاریکە ڕەشەکاندا درەنگانێك هاتمەوە بۆ ماڵ ڕاکشام لە جێگاکەم و کەس هەستی پێ نەکردم ...گوێم لە دەنگە دەنگێ بوو ..گوێم بۆی دەگرت بزانم چی یە ؟پچڕپچڕ و نادیار بوو تێ نەدەگەیشتم ...گومانم پەیداکرد هەستام وویستم بزانم چی یە؟بەرەو دەنگەکە ڕۆشتم ...چووم بۆ ژووری هاوسەرەکەم کە دەرگاکەم کردەوە بینیم نوستوە..هەناسەیەکم هەڵکێشاو بیرو هۆشەشەیتانیەکەم لەسەر لاچووا! !سوپاسی خوام کرد و گەڕامەوە بۆ ژوورەکەی خۆم ...بەلأم دەنگەکە هەردەهات ...سەر لەنوێ هەستامەوە ووتم :لەوانەیە مناڵەکان بیریان چوە تەلەفزیۆنەکە بکوژێنەوە و خەو توونە..بەهیواشی ڕۆشتم تابزانم چی یە...بەڵێ گەیشتمە دەرگاکە زانیم دەنگەکان لەم ژوورەیە بەهێواشی وویستم دەرگاکە بکەمەوە،بەلأم زۆری بەمەحکەمی توند داخرابوو وویستم لە کونی دەرگاکەوە تەماشا بکەم هەر هیچ دیار نەبوو ...زۆر گومانم پەیدا کرد ...دڵم زۆر بەخێرای لێ ی دەدا ...کات زۆر دەرنگە ...وا بانگی بەیانی دەدات تۆ بڵێ ی مناڵەکان تا ئێستا شەونخونی بکەن بەدیار سەتەلایتەکەوە...گەڕامەوە بۆ ژوورەکەی خۆم بڕیارمدا بەیانی لێپرسینەوەیان لەگەڵ بکەم ...

پێش ئەوەی بگەمە ژوورەکەی خۆم ، بیرم کەوتەوە کە ئەو ژوورە دەرگایەکی تریشی هەیە...کە گەیشتمە لای دەرگاکە سەیرم کرد کراوەتەوە ...کە دەرگاکەم کردەوە ... زۆر تێ ڕامام چی دەبینم خوایەگیان ...چی بکەم ...سەرم بکێشم بەدیوارەکەدا ...نا...من تووشی مووسیبەتێکی گەورە بووم ئەم سەر شۆڕی و ئابڕو چونە...بەڕاستی ئەمە کۆتاییەکی جەرگ بڕبوو..بەڵێ ئەی هاوڕێم چیت بۆ باس بکەم بینم کوڕەکەم لەگەڵ خوشکەکەی دا جووت بووە و ڕادەبووێرێ لەگەڵیدا ...خۆم پێ نەگیرا لەوەی کە بینیم هاوارێکی گەورەم کرد و بوورامەوە...هاوسەرەکەشم لەترسا بەپەلەهات و ئەویش بەچاوی خۆی ئەو دیمەنە دڵ تەزێنەی بینی....

ئاهو هەزار ئاه لەم سەتەلایتە شوومە ... ئەو سەتەلایتە بێ کوت و بەندەی ئەتکی خانەو بارودۆخمان دەکات بەڕۆشتنی کات و سات بەها جوانەکان پاکیزەیی ناهێڵێ و لەجێیدا بێ ئابڕۆیی

و سەرشۆڕی بەدی دی دێنێت کچی بیست ساڵی چاوەڕێی کۆرپەیەکە لەبەرئەنجامی بەد ڕەوشتی
برا سەرگەردان و فاجیرەکەیەوە ...!
بەختەوەری یە چاوەڕوان کراوەکانی و ئەو خەونانەی بۆ داهاتوویەکی نزیك هەیبوو هەمووی
تیاچوو لەژێر سایەی ئەو سەتەلایتە نەفرین لێکراوەدا کە بەنەشیاوی بەکارمان هێنا ...
بیبیری هاوارو تکای دەرو دراوسێکانم کەوتەوە کە بەرهەڵستی دانانی ئەو ئامێرەیان لێکردم ،
پاشان بیری قسەو باسی هاوڕێکانم کەوتەوە سەبارەت بەخراپی و بەلاَکانی ئەو ئامێرە دەدوان ،
کەڕۆژ بەڕۆژ بەرەو خراپتر دەچێت ،کەچی موسڵمانان بەبێ کۆت و بەند بەکاری دەهێنن حساب
بۆ خراپیەکانی ناکەن ... ئەمرۆ من ناتوانم ئەوەی ڕوویداوە بۆ نزیك ترین کەسی خۆمی
بگێرمەوە ، کارەساتەکەش ڕوویداوە و بواری ڕزگاربونیشی نی یە.
لە کۆتاییدا ئەو سەحنەم لەسەر بانی خانووەکەم داگرت بەلاَم دوای ئابڕوچوونی ناو ماڵ و
خێزانم...
ئای ئاخ و داخ لە پاکیزەیی لەدەس چوو ..ئای ئاخ و داخ لەوغیرەتەی لەبیرکرا .. ئای ئاخ و داخ بۆ
ئەو ئامۆژگاریانەی بۆم کراو هیچ گرنگیەکم پێ نەدا ...
ئەمە چیرۆك و بەسەر هاتەکەم بوو کە بۆم گێڕانەوە ، بەڕاستی دەمم گرمۆڵەیە لەگێڕانەوەی
جەستەم تەزوی پێدا دێت و پاکیزەیی خۆم و خێزانەکەم لەدەست دا، بەلاَم پێم خۆش بوو
بیگێڕمەوە بەڵکو ئەمە خوایە کەڵکی لێ ببینرێ و دەروونە بێ ئاگاکان سوود بەخش بن لێی ...
ئەگینا لەکەسانی تر زیاد لەوەی من هەیە ... بەلاَم ئایا ئاگاداری نین یان ناتوانن باسی بکەن،
کاتێك ئەمەش باس دەکەم بۆ ئەوەیە لەدوا ڕۆژدا لێپرسینەوەی خۆم سوکتر بکەم و ئەو
شوێنەوارە خراپانە ئاشکرا کەم و بیانوی کەسانی تر ببڕم لەوەی کەمتەرخەمی بکەن لەمەدا،
خوایە گیان وا گەیاندم ، خوایە گیان تۆ شاهید بە

ئەو پەیوەندیە تەلەفۆنیەی هەموو ژیانی گۆڕیم

زەنگی تەلەفۆن وردە وردە بەرزدەبوەوە...و شێخ محمد لە خەوێکی قوڵدا بوو، دەنگە ناخۆشەکەی تەلەفۆنەکە خەوەکەی پێ بڕی و محمد چاوەکانی کردەوە ...سەیرێکی کاتژمێرەکەی سەمێزەکەی لاتەنیشتی کرد ، چارەکی سێ یەمی شەوبوو .شێخ محمد پێشتر چاوەڕوانی پەیوەندیەکی گرنگ بوو کە بۆی بکرێت، هەر کە جەرەسی تەلەفۆنەکە لێیدا لەوکاتە درەنگەدا وای زانی کە ئەمە ئەو پیوەندیەیە کە ئەم مەبەست و چاوەڕوانی بوو. لەناو جێگاکەی هەستاو تەلەفۆنەکەی هەڵگرت وپێی ووت بەڵێ السلام علیکم ورحمة الله وبرکاتە . دوای ئەمە گوێی لەدەنگێکی نەرمی ئافرەتانە بوو دەیوت : ببورە دەتوانیت ئەم شەو لەگەڵمدا بمێنیتەوە لەڕێگای تەلەفۆنەکەتەوە؟ ئەمیش بەسەرسوڕمانەوە ووتی : ئەوە چی دەڵێیت؟! تۆ کێیت؟! ئافرەتەکەش بەدەنگێکی ناسك ووتی من ناوم (أشواق)ە و پێم خۆشە بتناسم و ببین بە هاوڕێ ... ئایا تۆ ڕازیت؟! شێخ محمد زانی ئەم کیژە لاوە خۆی وون کردووە ئەم شەو نەنوستووە لەبەرئەوەی دەناڵێنێت بەدەس قەیرانێکی دەروونی یان سۆزداریەوە ، وە دەیەوێت لەوقەیرانە ڕابکات بەگاڵتەکردن بەژمارەی تەلەفۆنەکان؟!! شێخ پێی ووت :خوشکم، بۆچی هەتا ئێستا نەنوستووی؟!! بەپێکەنینێکی بریندارانەوە ووتی : من بەشەوان بخەوم؟!! ئایا تۆ بیستوتە عاشق بەشەوان بخەوێت ؟ شەو بریتیە لە ڕۆژی عاشقان . شێخ یش بەلەسەرخۆییەوە وەڵامی دایەوە : تکادەکەم ئەگەر دەتەوێ بەردەوام بین لەقسەکردن دوورکەوەرەوە لەم پێکەنینە گاڵتە جاڕیانە و ئەم دەنگە سەرنج ڕاکێشە رانە، من کەسێك نیم حەز بەم شتە بێ هودانە بکەم . بۆماوەیەك ئافرەتەکە بێ دەنگ بوو بە خۆیدا چوەوە ... ووتی ببورە . مەبەستم ئەوەنەبوو. ئەمجا محمد بەگاڵتەیەکەوە پێی ووت : کێ یە ئەو کەسە

خۆشبەختەی کە تۆعاشقی بوویت؟ ئافرەتەکەش ووتی: بێ گومان تۆیت. بەسەرسوڕمانەوە ووتی من؟!! چۆن تۆ عاشقی من بویت بەلاَم نەئەم ناسیت و نەمنت دیوە؟! ئافرەتەکە پێی ووت : من شت گەلێکی زۆرم دەربارەی تۆ بیستوە لە هاوڕێکانی کۆلێجەکەمەوە ... وەچەند بەرهەمێکی تۆم خوێندوەتەوە . منیش سەرسام بووم بەو داڕشتنە پڕسۆزونەرمەی تۆ. هەندێ جار گوێ ی مرۆڤ لەپێش چاودا عاشق دەبێت محمد پێی ووت : باشە بەبێ پێچ و پەنا تۆ چۆن شەوگار دەگوزەرێنیت ؟ ئافرەتەکەش ووتی: من شەوانە لەگەڵ سێ تاچوار گەنجدا قسەدەکەم!! لەژمارەیەکەوە دەچم بۆ ژمارەیەکی تر و لەگەنجێکەوە دەچم بۆ گەنجێکی تر لەرێگای تەلەفۆنەوە، لەگەڵ یەکێکدا ناکۆکم وەلەگەڵ یەکێکی تردا پێدەکەنم ، دانەیەکی تر بەرێدەکەم و وەعد بەدانەیەکی تر دەدەم، وە لەگەڵ یەکێکی تردا درۆدەکەم . وەلەهەندێك گوێ لەشیعری دڵداری دەگرم وە لەهەندێکی گوێ لەگۆرانی دەگرم هەر بەم شێوەیە تا بەرەبەیان !! وە ئەم شەو ویستم لەگەڵ تۆدا پەیوەندی بگرم بزانم تۆش وەك ئەوان وایت یان جیاوازیت؟!! شێخ پێی ووت پێش من لەگەڵ کێ قسەت دەکرد بەتەلەفۆن ؟!! کەمێك بێ دەنگ بوو ووتی بێ پێچ و پەنا لەگەڵ (ولید)دا قسەم دەکرد کە ئەو عاشقێکی تازەیەو گەنجێکی جوان و ڕێکە ئەم ڕۆ لەبازاڕ ڕەقەمەکەی پێ دام و منیش بۆ ماوەی نیوکاتژمێر قسەم لەگەڵدا کرد . شێخ محمد یەکسەر ووتی ئەی دوایی چی ؟ ئایە ئەوەی کەبەدوایدا دەگەڕای دۆزیتەوە ؟ بەدەنگێکی کزۆڵی ماتەمەوە ووتی بەداخەوە نەم دۆزیەوە نە لای ئەو و نەلای ئەو گەنجە زۆرەی کە قسەم لەگەڵدا کردوون لەرێگەی تەلەفۆنەوە . یان ڕاستەوخۆ قسەم لەگەڵدا کردوون نەم دۆزیەوە ئەوەی برسێتی دەرونم تێر دەکات و وە تینوێتی دەروونم ئاوبدات ،پاش کەمێك بێ دەنگی ووتی ئەمانە هەموو گەنجێکی تازە پێگەیشتووی ئارەزووبازن. خیانەت کارن درۆزنن هەستیان ڕاستەقینە نیەو دووڕوون . قسەو گفتارەکانیان زیادەڕۆیی تێدایە لەلایەکی زوبانیانەوە دەردەچێ نەك لەدڵیانەوە، قسەکانیان لەهەنگوین شیرین ترە و دڵەکانیان وەك دڵی گورگێکی دڕندە وایە. ئامانجی هەریەکەیان ئەوەیە ئارەزووی قێزەوونی خۆیان بەمن بشکێنن . دوای ئەوە فڕێم بدەن وەك چۆن پێڵاوی کۆن فڕێ دەدرێت، هەموویان تەنها نەفسی خۆیان بەگرنگ دەزانن و بەس ، تائێستا نەم دۆزیوەتەوە سەرەڕای ئەو هەموو پەیوەندیە کردنە بەو کوڕانەی کە بایەخیان پێدەدام ،لەبەرمن و لەبەر کەسایەتیم هەموویان سوێندیان بۆ خواردووم کەوا منیان خۆش دەوێت و عاشقی کەسی ترنین جگە لەمن ، وە هاوسەری تریان ناوێت جگە لەمن. بەلاَم من باش دەزانم کە ئەوانە هەموویان لەتەلەفۆندا بەنەرم و شرینترین دەستەواژە قسەم لەگەڵدا دەکەن ، هەرپاش ئەوەی کە تەلەفۆنەکە دادەخەن بەخراپ ترین سیفەت و وشە باسم دەکەن . ژیانی من لەگەڵ ئەواندا

بریتیه له فێڵ و تەڵەکەبازی ، هەریەك لەئێمە ئەوی تر هەڵدەسەنگێنێت ، وە وای تێدەگەیەنێت کەوا خۆشی دەوێت لەم کاتەدا شێخ پێی ووت، تۆ پێم بڵێ مادام تۆ تائێستا ئەو بزربوەی چاوەڕێته لەلای ئەو کۆمەڵە گەنجە سەر لێتێکچوانە نەت دۆزیوەتەوە، ئایە دەچێتە عەقڵتەوە کە لای من بیدۆزیتەوە؟!! من نەووشەی عاشقانەم لەلایەو نەقسەی خەیاڵ پلاّو دەکەم و نەشیعری غەزەل دەزانم و نەنامەی بۆن خۆشم هەیە . ئەمجا ئافرەتەکە قسەکەی پێ برِی و پێی ووت : بە پێچەوانەوە هەست دەکەم وەزۆرێك لەکچانی تریش ئەوەی کە بەدوایدا دەگەڕێن لەلای پیاو چاکانی وەك تۆ دەست کەوێت. ئێمە بەدوای بەخشین و وەفاداریدا دەگەڕێین، بەدوای ئەوانەدا وێڵێن و داوای سۆزو میهرەبانی دەکەین وە بەدوای ووشە ڕاستەکاندا دەگەڕێین کە لەناخی دڵەوە دەردەچێت ، بۆقولایی دڵمان دەڕوات . بەدوای ئەوانەدا دەگەڕێن کەوا خەمی ئێمەیانەو ڕەچاوی شعورمان دەکەن ، بەبێ ئەوەی هیچ ئامانجێکی شەهوانی پیسیان هەبێت .... بەدوای ئەوەدا دەگەڕێین کەوا ببێت بەبرایەکی بەسۆزو باوکێکی میهرەبان و پیاوێکی چاك. بەکورتی ئێمە بەدوای بەختەوەریەکی ڕاستەقینەدا دەگەڕێین لەم دونیایەدا . بەدوای ئارامی دەرونیدا دەگەڕێین بەدوای پاکێتیدا دەگەڕێین ، بەدوای وەفاداریدا دەگەڕێین بەدوای بەخشندەیدا. محمد پێی ووت لەو کاتەدا چاوەکانی فرمێسکی تیدا قەتیس ببوون لە دڵ تەنگیدا بۆ ئەم ئافرەتە سەرگەردانە .وا دەردەکەوێت کە تۆ بەدەس قەیرانی دەروونی و فەراغی ڕوحییەوە گیرت خواردووە ، سکالاّی قەیرانێکی دەروونی دەکەیت و خەم و دڵ تەنگی و سەرسامی وسەرلێشێواوی هەراسانی کردویت تۆ تێشوی خەم و خەفەتێکی خێزانی و هەڵوەشاندنەوەیەکی خانەوادەیی هاتویت . ئافرەتەکە پێی ووت تۆ یەکەم کەسی کەوا ناخی منت خوێندەوەو هەستت کرد بەو ئازارە ناوەکیانەی من ،شێخ ووتی کەواتە کەمێك باسی خۆت و خێزانەکەتم بۆ بکە بۆ ئەوەی زیاتر بۆم ڕوون بێتەوە . ئافرەتەکە ووتی : من تەمەنم گەیشتووتە بیست ساڵ ، لەگەڵ ماڵەوەماندا دەژیم کە پێك هاتووە لەدایکم و باوکم و سێ خوشك و سێ برا، براو خوشکەکانم هەموو یان ژنیان هێناوەو شویان کردووە تەنها من و برایەکم نەبێت کە دووساڵ لەخۆم گەورەترە ، من لەزانکۆ دەخوێنم . شێخ پێی ووت : ئەی دەربارەی دایك و باوکت چی هەیە؟ ووتی باوکم کەسێکی دەوڵەمەندو بەئیمکانیەتە زۆربەی کاتەکانی سەرقاڵە بەئیش و کاری بازرگانیەوە ، لەبەیانیەوە دەردەچێ لەماڵ نایبینمەوە تەنها هەندێ شەوان نەبێت زۆر بەکەمی لەگەڵماندا دادەنیشێت ، ماڵ لەلای ئەو تەنها بۆ خواردن و خواردنەوەو نووستنە. لەوکاتەوە کە پێگەیشتووم بیرم نایە لەگەڵ باوکم دانیشتبێتم بەتەنیا ، یان هاتبێت بۆژوورەکەم ، لەکاتێکدا من لەم تەمەنە ترسناکەدا زۆر پێویستم بەسۆزی ئەو هەبوو ، ئای چەندە ئاوەتە خوازم لەباوەشیدا دانیشم و سەر بنێم بەسنگ

یەوە و تێر تێر بگریم تا دەرونم ئاسودە دەبێت و کوڵی دڵم بحەوێتەوە ، لەوێدا ئافرەتەکە دای لەپڕمەی گریان ، وە محمد یش خۆی پێ نەگیراو فرمێسکی خەفەتی لەگەڵدا ڕشت ، دوای ئەوەی ئافرەتەکە هەندێك هێور بۆیەوە بۆ ئەوەی قسەکانی تەواو بکات ووتی زۆر جار هەوڵم دەدا کە لێی نزیك کەومەوە بەلاّم ئەو خۆی دوور دەگرت لەمن بەڵکو جارێکیان لەتەنیشتیەوە دانیشتم و لێی نزیك کەوتمەوە بۆ ئەوەی لە ئامێزم بگرێت ووتم : باوکە پێویستم بەهاوکاری تۆیە ئەی بابە ، مەهێڵە بزربم . لۆمەی کردم ووتی هەموو خزمەتێکم بۆت دابین کردووە، ئەوەی کە هەموو ئافرەتان لەدونیادا ئاواتەخوازی هەن. تۆ جوانترین و باشترین خواردن و خواردنەوەو پۆشاکت هەیە . وە گرانترین هۆکاری خۆشگوزەرانی تازەت هەیە ، لەچیت کەمە؟! ماوەیەك بێدەنگ بووم ، لەوکاتەدا وام بەخەیاڵدا هات کە هاوار بکەم و بڵێم : باوکە من خواردن و خواردنەوەو پۆشاکم لەتۆناوێت، وەنە هۆکارەکانی یاری و گاڵتەوگەپ و خۆشگوزەرانی ، من سۆزم لەتۆ دەوێت من ئارامیم لێت دەوێت و سنگێك و دڵێکی بەبەزەیی ، بزرم مەکە ئەی بابە، کاتێك بەئاگا هاتمەوە لەئەندێشە وخەیالاّتەکانم سەیردەکەم باوکم لای من ڕۆیشتووە بۆ خواردنی نانی بەیانی . ئەلەو کاتەدا محمد پێی ووت هێور ببەوە پێ دەچێت باوکت هەر لەمنداڵیەوە بێ بەش بێت لەسۆزو میهرەبانی وە تۆش دەزانیت کەسێك شتێکی نەبێت ناتوانێت بیبەخشێت ، بەلاّم ئەی دایکت چۆنە ؟ بێگومانم ئەو بەسۆزو بەبەزەییە لەبەر ئەوەی ئافرەت بەسروشتی خۆیان هەست ناسك و نەرمن. ئافرەتەکە ووتی: دایکم هەندێ لەباوکم باشترە، بەلاّم بەداخەوە ئەویش ژیان هەربەوەدەزانێت کە خواردن وخواردنەوەو جل پۆشین و سەردانی کردن بێت و بەس، هیچ مامەڵەیەکی منی بەلاوە پەسەند نیە، وەهیچ نازانێت تەنها ئەوندە نەبێت فەرمان بکات بەڕەقی و هاوارم لەدەست بکا ئەگەر سەرپێچی لە فەرمانەکانی بکەم، فەرهەنگی جنێوەکانی ئەوم لەبەرە ، من لەماڵدا وازم لەهەموو شت هێناوەو فرمانەکانی ئەمم لەسەر شانی خۆم و خزمەتگوزارەکەمان دادەنا، خوا نەکا کارێك بوەستێت ئەو بەهیچ ڕازی نابێت، وە گوێ بەهیچ نادات تەنها گەڕان بەدوای کەم و کورتی و هەڵەکاندا، وەبەردەوام دەم شکێنێتەوە بەبەراورد لەگەڵ کچانی دراوسێکانماندا، ئەوانەی کەلە دراسەکەیاندا سەرکەوتوون و زیرەکن ولەئیشو کاری چێشتخانەداگورج و گۆڵن، وەزۆربەی کارەکانی لەخەوتندا بەسەردەبات یان سەردانی دراوسێ و هەندێ لەخزمان یان سەیرکردنی تەلەفزیۆن، بیرم نایات بۆ چەند ساڵێکیش جارێك لەئامێزی گرتبێتم یان دڵی خۆی بۆم کردبێتەوە، محمد پێی ووت : پەیوەندی نێوان دایك و باوکت چۆنە؟ ئافرەتەکە ووتی : وا هەست دەکەم کەوا کەسیان گوێ بە ئەوی تریان نادەن وە هەریەکەیان لەژیانێکی جیاواز لەویتر دەژین، وەك ئەوەی کەوا ماڵەکەمان وەك ئوتێلێك وابێت تەنها بۆ

خواردن و خواردنەوە تێدا کۆدەبینەوە . محمد هەوڵی دا کەوا بیانوو بۆ دایکی بهێنێتەوە ووتی : هەر چۆنێك بێت ئەوە دایکتەو تۆی بەخێو کردووە ، لەوە ئەچێ ئەویش گرفتی هەبێت لەگەڵ باوکتدا و ئەمەش کاریگەری هەبێت لەسەر مامەڵەکردنی لەگەڵ تۆدا ، تۆش عوزری ئەو قبوڵ بکە ، بەلاَم ئایا تۆ هەوڵت داوە کەوا گرێی دڵی خۆتی بۆ بکەیتەوە ، بێگومان ئەویش وەك تۆ لەقەیرانی دەرونیدایە، ئافرەتەکە بەسەر سوڕمانەوە ووتی: من دڵی خۆمی بۆبکەمەوە؟! ئایا ئەو دڵی خۆی بۆمن کردوەتەوە ئەو دایکە نەك من؟! بەداخەوە ئەو بەو مامەڵە خراپانەی کە دەیکات دیوارێك دروست بووە لەنێوانماندا کەوا ناتوانم ببیڕم. محمد پێی ووت: بۆچی چاوەڕێ دەکەیت کەوا ئەو دەست پێشخەری بکات بۆ لەناو بردنی ئەو دیوارە؟ بۆچی تۆ دەست پێشخەر نابیت ؟ بۆ هەوڵ نادەیت زیاتر لێی نزیك بیتەوە ئافرەتەکە ووتی : جارێکیان ویستم لێی نزیك بکەومەوە خۆم خستە باوەشیەوە وە دەستم کرد بەگریان ، ئەویش بەسەر سوڕمانەوە تێی ڕوانیم ، پێم ووت: ئەی دایکە من ڕووخاوم لەناخەوە ، من وا نەزیف بومە لەقولاَیی دڵمەوە ، بوەستە لەگەڵمدا و بەتەنها بەجێم مەهێڵە من لەهەموو کاتێکی ڕابردووم زیاتر پێویستم پێتە، بەشێوەیەکی سەیر تێی ڕوانیم ، وە دەستی خستە سەر نیو چەوانم و هەستی بەگەرمیەکەی کرد، ووتی ئەمە چ قسەیەکە دەیان کەیت؟ تۆ نەخۆشیت ، نەخۆشیەکەش کاریگەری هەبووە لەسەر بیرکردنەوەت ، تۆ وا خۆت دەردەخەیت کە نەخۆشیت بۆ ئەوەی لێت خۆش بم لەهەندێ ئیش و کاری ناوماڵ ، ئەوەش نابێت و ڕێت پێ نادەم ، ئەمجا لەلای من هەستا و تەلەفۆنەکەی بەرزکردەوە و لەگەڵ یەکێ لەدراوسێکانماندا هاتە قسە ، منیش بەجێم هێلاَ و گەڕامەوە بۆ هۆدەکەی خۆم وە لەناخەوە فرمێسکی خوێنینم دەڕشت بەرلەوەی ئەسرین برێژم .

پاشان ئافرەتەکە زۆر گریا. محمد ویستی قسەکە بگۆڕێت و پرسیاری لێکرد: ئایا ڕۆڵی براو خوشکەکانی ترت چۆنن؟ ئافرەتەکە ووتی: ڕۆڵێکی خراپیان هەیە، براو خوشکەکانم خاوەن خێزانن و هەریەکەیان سەرقاڵە بەخۆیەوە، وە ئەگەر باسی دڵ تەنگی خۆمیان بۆبکەم هەر پێم دەڵێن لەچیت کەمە سوپاسی خودا بکە لەو ژیانە خۆشەی کە تێیدایت. بەلاَم ئەو برایەم کەوا ژنی نەهێناوە ئەویش وەك من وێڵە و زۆربەی کاتەکانی لەدەرەوەی ماڵ بەسەر دەبات لەگەڵ هاوڕێ خراپ و شەلاتیەکاندا بەدەبەنگی لەبازاڕو شۆستەکاندا دەروات. شێخ محمد وویستی شتێك لە ناوەخنی ئەو ئافرەتە بخاتە ڕوو بۆیە لێی پرسی، هەرکەسێك شتێك داوا بکات، بەدوایدا دەگەڕێت بۆئەوەی بەدەستی بهێنێت، مادام تۆش بەدوای خۆش گوزەرانی و ئاسایشدا دەگەڕێی بۆ ئەوەی برسێتی دەرونیت پڕبکەیتەوە، ئایا تۆ بەدوای بەختەوەریدا گەڕاویت. ئافرەتەکە ووتی بەدوای بەختەوەریدا گەڕام لەهەمووشتێکدا بەلاَم نەم دۆزیەوە من جوانترین پۆشاك و گرانترین پۆشاکم

لەبەر دەکرد، لەدەوڵەمەندترین پۆشاکە جیهانیەکان، وام دەزانی بەختەوەری ئەوەیە کەوا خەڵك ئاماژە بۆ پۆشاکەکانم بکات، یان خەڵك پێما هەڵبدات، یان بەسەر سوڕمانەوە سەیرم بکەن، بەڵام هەرزوو راستیم بۆ دەرکەوت کەوا بەختەوەریەکی خەیاڵی و وە همیە، بەردەوام نابێت چەند کاتژمێرێك نەبێت یان لەوەش کەمتر، وە ئەو پۆشاکە گران بەهایانە کەوام دەزانی بەختەوەری دەبەخشێت وەك هەموو پۆشاکە کۆنەکانمی لێدەهات، وەخەم و خەفەتی دەروونی دیسانەوە دەگەڕایەوە، هەست بەتەنهایی و بۆ شایی دەکەم، کەوا زۆریان بۆ هێناوم، ئەگەر سەدان هاوڕێ و دۆستیشم لەدەور بوایە. دوایی وام زانی بەختەوەری لە گەشت و گوزاردایە وە ڕۆیشتن لەوڵاتێکەوە بۆ وڵاتێکی تر، لەکەنارێکی دەریایەکەوە بۆ کەناری دەریایەکی تر، لەئوتێلێکەوە بۆ ئوتێلێکی تر، ئەمجا من گەشتم دەکرد لەگەڵ باوك و دایکم دا بۆ ئەوەی کەوا بەدونیادا بگەڕێین لە پشوەکاندا، بەڵام پاش گەڕانەوەم دڵم تەنگ تر دەبوو، وە ئەودێوە زمەیەی هەستم پێ دەکرد دیسانەوە زاڵ دەبوو بەسەرما وە دوایی وام دەزانی کەوا بەختەوەری لەگۆرانی ومۆسیقادایە، زۆربەی ئەو کاسێتە گۆرانیانەی کە دەکەوتە بازاڕەوە دەیانم کڕی لەگەڵ بلاوبوونەوەیاندا، وەچەند سەعاتێك لە ژوورەکەی خۆمدا گوێم بۆ دەگرت و سەمام دەکرد تاوەکو تامی بەختەوەری ڕاستەقینەبکەم، وەبۆ ئەوەی ئەو کەلێنە دەروونیەم پڕ بێتەوە کە هەستی پێدەکەم، چونکە وام دەزانی بەختەوەری لەسەماو خۆ بادانە لەگەڵ ئاوەزەکاندا ، وە هەر دوای تەواو بوونم خەفەتەکانم زیادیان دەکرد ،ئاگرێکی سەیر لەناخمدا دادەگیرساو وردە وردە دڵتەنگیەکەم زیادی دەکرد وەهەستام هەرچی کاسێت هەیە سوتاندم بۆ ئەوەی ئاگری دەرونم بکوژێتەوە، پاشان وام زانی کەوا بەختەوەری لەسەیرکردنی فیلم و کەناڵی گۆڕیندایە لەنێوان کەناڵە ئاسمانیەکاندا، زیاتر لەسێ سەد کەناڵم دەگۆڕی بەدرێژایی ڕۆژ وە زیاتر سەیری زنجیرەی فیلمە کۆمیدیەکانم دەکرد وام دەزانی بەختەوەری لەپێکەنین و گاڵتەو گەپ دایە. بەڕاستی زۆر پێدەکەنیم کاتێك سەیری کەناڵەکانم دەکرد و دەیانم گۆڕی، بەڵام لە ڕاستیدا بەدەم پێدەکەنیم بەڵام لەناخەوە بریندارم بووم، هەرچەندە زیاتر پێ بکەنم ئەوەندە برینی روحیم قوڵتر دەبێتەوە، وە خەم و خەفەتە دەروونیەکان چوار دەوریان گرتووم، دەم بیست لەهەندێ لەبرادەرەکانمەوە کەوا بەختەوەری لەوەدایە کەمن پەیوەندی بگرم لەگەڵ کوڕێکی جواندا، ووشەی دڵداریانەم لەگەڵدا بگۆڕێتەوە وە قسەی عاشقانەم بۆ بکات وە بەجوانیەکەمدا هەڵبدات هەمووشەوێك لەڕێی تەلەفۆنەوە ،هەر بۆیە ئەم ڕێگایەم گرتەبەر، لەم گەنجەوە دەم گۆڕی بۆ ئەو گەنج بۆ دۆزینەوەی بەختەوەری و ئارامی دەروونی، لەگەڵ ئەمانەشدا هەستم نەکرد بەتامی بەختەوەری ڕاستەقینە، بەڵکو بەپێچەوانەوە لەگەڵ کۆتایی هاتنی هەموو قسەکردنێکی تەلەفۆنیدا، هەستم دەکرد کەوا دڵە ڕاوکێ و دوودڵی

باڵی بەسەر ڕووحمدا دەکێشا، هەستم بەئاگری تاوان دەکرد کە لەناخمدا دادەگیرسا، وە دەچوومە بیرکردنەوەیەکی گوماناوی بەردەوامەوە ودەربەدەریەکی هەتاهەتایی ، هەستم بە ترس دەکرد لەوچارەنووسە نادیارەی کەوا قەوارەمی پڕکردبوو، وە هەستم دەکرد کەوامن لەدۆزەخێکەوە ڕادەکەم بۆ دۆزەخێکی لەوە سەخت تر. ئافرەتەکە کەمێك بێدەنگ بوو دوایی قسەکانی تەواو کردلەبەرئەوە پێویستە تێبەگەن و بزانن نەفسیەت و پاڵ پێوەنەری ئەو ئافرەتانەی کەوا دەبینرێن لەبازەڕاکاندا، خۆیان پیشان دەدەن بەجلی سەرنج ڕاکێشەروو وروژێنەرەوە گاڵتەوگەپ دەکەن وەبەدەنگی بەرز پێدەکەنن و جوانی و ناسکی گۆشتی خۆیان پێشانی ئەو گەنجە سەرلێشێواوانە دەدەن کەوەکو گورگی برسی وان، ئەوئافرەتانە لەڕاستدا قوربانین نەك تاوان بار وە ئەم ئافرەتانە لەڕاستید چەواشەبوونە نەك چەواشەکار ئەوانە لەڕاستیدا بوونە بەقوربانی ستەمی خێزانی، ئەوانە بەرئەنجامی دڵڕەقی و پشت گوێ خستنی لایەنی سۆزدارین لەلایەن دایك و باوکەوە ، ئەوانە ئەنجامی لێك هەڵوەشاندنەوەی خێزان و لاوازی ئیمانن، بەڕاستی هەریەك لەوانە لەناخیاندا تەنگ و چەڵەمەو ئازارێکی بەردەوامیان هەلگرتووە کەوا پاڵیان پێوە دەنا بۆ ئەوەی ئەم شێوازە مامەڵەیەبکەن، ئەمە دەستی گرتون تا وەکو خۆیان پیشانی گورگە دڕندەکان بدەن کەوا بازاڕو جادەکانیان پڕکردووە ، بەڕاستی غەریزەی سێکسی بەتەنها ناتوانێ ببێتە هۆکارێك بۆ ئافرەتە موسڵمانەکان کەوا لاشەی خۆیان پیشان بدەن لەبازەڕەکانداو. خۆیان سووك بکەن بەوەرگرتنی ژمارەی فلانە کەس و وە شەرەفی خۆی بفرۆشێت بەسەرکەوتنی لەگەڵ سەیارەی فلانە کەسدا وە ناموسی خۆی بەفیرۆبدات بەمانەوە لەگەڵ فلانەدا.

محمد ووتی لێرەدا پرسیارێکی گرنگ سەرهەڵدەدات ، ئەویش ئەوەیە ئایا تێپەڕینی ئافرەت بەقەیرانێکی دەروونی تاڵی خێزانیدا پاکانەی بۆ دەکات کەلەخودای باڵادەستی خۆی یاخی ببێت، وەپاکێتی خۆی بفرۆشێت و دەست بەرداری شەرەف و ناموسی بێت وە خۆی بخاتە ژێر دەستی مرۆڤەشەیتانەکان؟ ئایا ئەمە چارەسەرێکی گونجاوە بۆ ئەو کێشەو گرفتەی؟ ئایا ئەمە هیچ لە زەمینە بینینی تاڵ و بەئازاری دەگۆڕێت ؟ ئافرەتەکە وەلامی دایەوە من دان بەوەدادەنێم کەوا هیچ لەو زەمینە تاڵ و بەئازارە ناگۆڕێت ، بەڵکو کارەکە خراپترو تاڵتر دەکات ، مەبەستی من بەرگری کردن نەبوو لەو ئافرەتانە بەڵکو مەبەستی من ئەوەبوو ئەگەر ئێوە بینیانتان بەڕەحم و سۆزو بەزەیی ببن لەگەڵیاندا وە داوای هیدایەتیان بۆ بکەن و ئاراستەیان بکەن چونکە بەڕاستی ئەوان سەرگەردان و سەرلێشێواون وە دەزانن کە ئەم ڕێگەیە دەیان گەیەنێتە ئەو بەختەوەرییەی بەدوایدا دەگەڕێن. ئافرەتەکە کەمێك بێدەنگ بوو دووایی ووتی : وام لێهات بەگومان بووم کەوا بەختەوەریەکی ڕاستەقینە لەم دونیایەدا هەیە ، وەئەگەر بەڕاستی هەیە لەکوێیە؟ وە کام ڕێگا

دەچێ بۆی؟ بەڕاستی بێزار بووم لەم ژیانە تاریکە... شێخ محمد پێی ووت: خوشکەکەم ڕێگەی بەختەوەریت بەهەڵە گرتووە، تۆ ڕێگەیەکی ترت گرتووە ، گوێم بۆ بگرە تابزانیت ڕێگەی بەختەوەری ڕاست کامەیە؟! بەختەوەری ڕاستەقینە ئەوەیە کەوا پەنا ببەی بۆ پەروەردگار وە لەبەردەمیدا مل کەچ بکەی و هەستی لەنیوەشەودا لێی بپاڕێیتەوە بۆ ئەوەی خەم و خەفەتت لێدوربخاتەوە و برینت تیمار بکات وئارامی بڕژێنێت بەسەر دڵدا. ئەی خوشکە! ئەگەر بەختەوەریت ویست ئەوە لەدەرگای ئاسمان بدە بەشەوو بەڕۆژ لەجیاتی لێدانی ژمارەی تەلەفۆنی ئەو گەنجە سەلێشێواو و بێئاگاو بزربوانە. بڕوام پێبکە خوشکەکەم بەڕاستی هەموو کەس لە تۆ تێنەگەیشتووە وە بارو دۆخ و هەستەکانی تۆی لەبەرچاو نەگرتووە ، وە کاتێك پەنایان بۆ دەبەی هەیانە جنێوت پێدەدات یان گاڵتە بەبۆچونەکانت دەکات وە هەیانە هەوڵ دەدات هەڵت بخەڵەتێنێت بۆ مەرام و مەبەستە تایبەتیە هیچ و پووچەکانی خۆی، وە هەشیانە حەز دەکات یارمەتیت بدات بەڵام نەباش نەخراپی پێناکرێت خوشکە تۆ دەرمانی نەخۆشیە دەروونی و تینیوێتی و برسێتیە دەروونیەکەت تەنها بەگریان نەبێت لەبەردەم پەروەردگاردا نی یە ، وە هەست بەدڵ ئارامی و ئسراحەت ناکەیت تەنها بەوەستان نەبێت لەبەردەمیدا ، بۆئەوەی لێی بپارێیتەوە و فرمێسکە گەرمەکانت هەڵبڕێژیت، وە هەناسەی گەرم هەڵبکێشیت بۆ ڕۆژانی بێئاگایی پێشوو . ئافرەتەکە بەگریانەوە ووتی : بەڕاستی زۆر بیرم لەوە کردوەتەوە بەڵام شەرم و حەیا لەو تاوان و کەم تەرخەمیانە ناهێڵێت ئەوە بکەم، چۆن پەنابببەم بۆ خوا و داوای یەرمەتی و ئاسانکاری لێبکەم کەمن کەم تەرخەم بوومە لەگوێ ڕایەڵیدا بەس تەنها تاوان و سەرپێچیم بۆ لای بەرزکردوەتەوە .

محمد) ووتی: (سبحان الله)ئەی خوشکە: خەڵکی ئەگەر کەسێك توڕەیان بکات وە لەفەرمانی) دەربچێت لێی توڕەدەبن و لێی نابوورن وە ڕەخنەی لێ دەگرن و بەرهەڵستی لێدەکەن لەگەڵیدا نابن لەناڕەحەتی و نەهامەتیەکاندا، بەڵام خودا دەرگاکانی بەڕووی هیچ کەس لەبەندەکانیدا داناخات ئەگەر بێت و لەگەورەترین سەرپێچی کەروو خراپەکارانیش بێت ، بەڵکو هەرکاتێك مرۆڤ بگەڕێتەوە و پاشگەزبێتەوە خودای گەورە دەگاکانی ڕەحمەتی بۆ دەکاتەوە وە ڕووی ڕەحمەت و لێبوردەیی لێدەکات، بەڵکو ئەگەر پاشگەزیش نەبێتەوە ئەوە خوای گەورە مۆڵەتی دەدات وسزاکەی بۆ پێش ناخات، بەڵکو بانگی دەکات وە هانی گەڕانەوەو پاشگەزبوونەوەی دەدات ، ئایا نازانیت خوای گەورە لەفەرموودەیەکی قودسیدا دەفەرمێت (من و جنۆکەو مرۆڤ لەهەواڵێکی گرنگ داین، خۆشم ئەوێن و نیعمەتی خۆم بەسەریاندا دەڕێژم لەکاتێکدا من لەوان دەوڵەمەند

ترم، ئەوان تورەم دەکەن بەتاوانەکانیان لەکاتێکدا ئەوان فەقیرن و پێویستیان بەمنە، هەرکەسێك لەوان ڕووم تێبکات ئەوا پێی دەدەم لەدووریشەوە بێت، وە هەرکەسێکیان پشتم تێبکەن ئەوا من لەنزیکەوە بانگیان دەکەم، ئەی خەڵکانی سەرپێچی کار لەڕەحمەتی خۆم بێبەشتان ناکەم ، ئەگەر پەشیمان بنەوەو بگەڕێنەوە بۆلام ئەوا من خۆشەویستی ئەوانم، بەڕاستی من تۆبەکاران و پاکژانم خۆش دەوێت، ئەگەر لەمن دووربن من پزیشکیانم، تاقیان دەکەمەوە بە بەلاو ناڕەحەتی بۆ ئەوەی پاکیان بکەمەوە لەتاوان و کەم و کورتی، ڕەحمەتی من پێش تووڕەبوونم کەوتووە ، لێبوردەییم پێش تۆڵە سەندنمە، من بەڕەحم ترم بۆ بەندەکانم لە دایك بۆ منداڵەکەی محمد خەریك بوو کۆتایی بەفەرمووده قودسیەکەبێنێ ئافرەتەکە ناڵەی گریانی لێ بەرزبوەوە، هەر ئەی ووت خودا چەند بەبەزەیی یە لەگەڵمان ... خودا چەند بەبەزەییە لەگەڵمان ! دوای ئەوەی ئافرەتەکە هێور بوویەوە شێخ محمد درێژەی بەقسەکانی دا و ووتی ئەی خوشکە منیش وەك تۆ بەدوای بەختەوەری ڕاستەقینەدا دەگەڕام لەم دونیایەدا ، بەلام لەم دواییەدا دۆزیمەوە، دۆزیمەوە لەگوێڕایەڵی خودا دایە، لەژیان لەگەڵ خودادا و لەژێر سێبەری ڕەزامەندیدایە، دۆزیمەوە لەگەڕانەوەدایە، دۆزیمەوە لە داوای لێخۆشبووندایە لەتاوان، دۆزیمەوە لەفرمێسکی بەیانیاندایە، دۆزیمەوە لەهاوڕێیەتی پیاو چاکاندا، دۆزیمەوە لەگریانی تۆبەکاراندا، دۆزیمەوە لەگریان و نوزەی داواکاراندا ، دۆزیمەوە لەداوای لێخۆشبوونی سەرپێچی کاراندا، دۆزیمەوە لەتەسبیحاتدا، دۆزیمەوە لەخشوع و کڕنۆش بردندا، دۆزیمەوە لەخۆدانواندن و ملکەچ کردن بۆ خودادا، دۆزیمەوە لەگریان و فرمێسکی ترس لەخوادا دایە، دۆزیمەوە لەشەو نوێژ و ڕۆژوودایە، دۆزیمەوە لەگوێڕایەڵی پاشای پاشاکاندا، وە هەروەها لەخوێندنی قورئاندا ، لەوازهێنان لە زنجیرەو ئاوازەکاندا . ئەی خوشکە بەڕاستی بەدوای خۆشەویستی ڕاست و دروستدا گەڕام ، بینیم کەوا خەڵك ئەگەر خۆشەویستت وەردەگرێ ، وەئەگەر ببەخشێ داوا دەکات ، وەئەگەر بەهەندێ ببەخشێ لەهەندێکی تر دەگرێتەوە ، بەلام خودای بالا دەست ئەگەر بەندەی خۆی خۆش ویست ئەوا پێی دەبەخشێ بەبێ ژمارە ، وە ئەگەر گوێڕایەڵی ببێت ئەوا پاداشت وەردەگرێ. ئەی خوشکە گران بەهاکەم : خەڵکان ناتوانن ئەو ڕاستگۆیی و ئەمانەتەی بەدوایدا وێڵن پێمان ببەخشن ، پێمان ببەخشن ئەوەی بەدوایدا وێڵین لە ڕاستگۆیی و ئەمانەت ، وەلەسۆز و ناسکی و ئەوەی کە ئێمە تینوین بۆی لەئامێزی بگرین ، لەبەر ئەوەی هەموو یەکێك لەوانە سەرقاڵە بەخۆیەوە بایەخ تەنها بەخودی خۆی دەدات ، پاشان زۆربەیان بێ بەشن لەم هەستە بەرزو زۆر گەورەیە ، مانای نازانن چ جای تام کردنیان ، وە هەر کەس ئەمە حاڵی بێت ناتوانێت بەخەڵکی ببەخشێ ، لەبەرئەوەی وەك دەڵێن لەنەبوو نا بەخشرێ . ئەی خوشکە کەسێك نابینیتەوە ئەوەت پێ ببەخشێ کە بەدوایدا وێڵی ، تەنها پەروەردگارنەبێ

هەرئەویش پشتیوانە بۆیان ، لەبەر ئەوە خەڵکی دەرگات لێ دەگرێ بەڵام دەرگای پەروەردگار کراوەیە بۆ ئەو کەسانەی کە داوا دەکەن، چونکە خودای گەورە دەستی کردوەتەوە بەشەو و بەڕۆژ بانگی بەندەکانی دەکات وەرن بۆ لام، گوێڕایەڵم بن پێداویستیەکانتان پڕدەکمەوە ، ئەمانەت و ئیسراحەت و خۆشەویستیتان پێ دەبەخشم ، وەك خوای گەورە دەفەرموویێت **(وإذا سألك عیبادی عنی فإنی قریب أجیب دعوة الداع إذا دعان فلیستجیبوا الی ولیؤمنوا بي لعلهم یرشدون)**

ئەی خوشکە بەڕاستی بەختەوەری ڕاستەقینەنایەتەدی تەنها بەژیان لەگەڵ خودا ولەپەنابوونی ئەودا نەبێت نایەتەدی، لەبەرئەوەی لەدەروونی مرۆڤدا بەگشتی، تینوێتی و برسێتیەکی ناوەکی هەیە ، نەسۆزی باوك ودایك پڕی دەکاتەوە، وەنەسۆزی براو کەسە نزیکەکانیش، خۆ شویستنی هاوسەرو سۆزە ناسکەکەی پڕناکاتەوە، خو شویستنی هاوەڵ ودۆستانیش، هەموو یەکێك لەمانە هەندێ تینوێتی دەشکێنێت، لەبەر ئەوەی هەموو مرۆڤێك سەرقاڵە بەتینوێتی خۆیەوە ،وە هەروەها ناتوانێت بەتەواوەتی تینوێتی جگە لەخۆی بشکێنێ ، بەڵام ئاودانی تەواوەتی وتێرخواردن بەپەناگرتن بەخودا دێتەدی، وە بەژیان لەسایەی گوێرایەڵی ئەودا، وە بەڕۆشتن بەپێی ڕێنمایەکانی ، ئەوکاتە هەست بە بەختەوەری تەواوەتی دەکەیت،وەچێژی خۆشەویستی ڕاستەقینە دەکەیت،وەهەست دەکەیت بە چێژی تەواوی نیعمەتەکان دوور لەخەڵت وخەوش.

ئایا بۆ تەنها جارێکیش ئەم ڕێگایەت تاقی کردۆتەوە، لەوکاتەدا هەست بەو جیاوازیە گەورە یە دەکەیت وەدەیبینیت ئەنجامەکەی بەدەستی خۆتە.

ئافرەتەکە گریانی پەشیمان بوونەوە لەچاوەکانی دەبارین هاتە وەڵام:بەڵێ... بەڕاستی ئەمەیە ڕێگاکە،ئەمە ئەوەیە کەمن بەدوایدا دەگەڕام، چەند ئاواتە خوازم کە ئەم قسانەم بەرلەساڵانێکی پێش ئێستا ببیستایە بۆئەوەی بەئاگام بێنێتەوە لەوغەفڵەتەو، دەستم بگرێ لەم تاریکی و وێڵیەدەرم بێنێ ،وەڕێنمایم بکات بۆ ڕێگای ڕاست و دروست.

پاشان محمد دەستپێشخەرێ لێ کردوو پیێ ووت: کەواتە لەم ساتە وەختەوە ڕێگاکە دەست پێ بکە ،وا بەرەبەیان دەرکەوت وەوا تاریکی و ڕۆشنی بەیان ووردە ووردە کەوتە نێو ئاسمان،وە ئەوە دەنگی بانگ خوێنەکان لەهەموو شوێنێکەوە بەرزدەبێتەوە،دەچپێنن بەگوێی دڵ ونەفسە براوەکاندا کە بگەڕێنەوە بۆلای پەروەردگاریان، وە ئەوەتا شنەی بای فێنکی ناسکی بەرەبەیان بانگت دەکات بگەڕێرەوە بۆ لای پەروەردگارت بۆلای پشتیوانت ،پەلە بکەو لاپەڕەیەکی نوێ هەڵدەرەوە لەتەمەن، با ئەم بەیانیە ببێتە ڕۆژی لەدایك بوونی تازەت ،بۆ ئەوەی یەکەم کارکەدەیکەیت لە ژیانە نوێکەت دا دووڕکات نوێژ بێت

کەلەبەردەم پەروەردگارت دا دەوەستی ،کەتیایاندا فرمێسکەکانت هەڵ برژە ،هەناسە هەڵکێشە بۆ تاوان وسەرپێچیەکانی پێشووت.

وە داوام وایە کەوا دوای دوو هەفتەی تر تەلەفۆنم بۆ بکەیتەوە بۆ ئەوەی بزانین ئایە چێژی ڕاستەقینەی بەختەوەریت کردووە یان نا؟ پاشان محمد تەلەفۆنەکەی داخست وکۆتایی بەپەیوەندیەکە هێنا . پاش دوو هەفتە وە لەکاتی دیاریکراودا ئافرەتەکە پەیوەندی کرد بە(محمد)ەوە، وەقسەکانی پڕبوون لەمژدە و دڵخۆشی وەپیتی ووشەکانی مژدەو خۆشی لێ دەچۆڕا ،ئەمجا ئافرەتەکە لەپێشدا ووتی لەکۆتاییدا تامی بەختەوەری ڕاستەقینەم دۆزیەوە ،وەلەکۆتاییدا گەیشتم بەکەناری دەریای ئاسودەیی و ئارامی کە دەریام بۆ دەپشکنێ،و هەستم کرد بەمانای حەوانەوەی دەروونی ،وە لەکۆتاییدا لەئاوی دڵ ئارامیم خواردەوە کەتینوی بووم ،وە لەکۆتاییدا رۆحم بەئاوی شیرینی فرمێسکی ساخ شۆردو نەفسم بەرزبوویەوە بۆ مەلە کوتی ئاسمانەکان ،لەدواییدا دڵە نەخۆشەکەم سارێژکرد بەفرمێسکی پەشیمانی ڕاستەقینە بەڕاستی شفایەکی کت وپڕبوو ،بەڕاستی دڵنیابووم کەوا بەختەوەری ڕاستەقینەلەگوێڕایەڵی فەرمانەکانی خودادایە،وەجگەلەمە سەرابێکی خەیاڵاوی و وەهمێکی خەوشدارەو زۆر بەخێرایی نامێنن و ڕاستیەکەی دەردەکەوێ ئەی شێخ من داوایەکی بچووکم لێت هەیە ،ئەوەیش ئەوەیە کەئەم چیرۆکەی من بەتەواوی بڵاوبکەیتەوە زۆرێك لەئافرەتان بزرن وەك من، بەڵکو خودای گەورە بەهۆیەوە ڕێنمونیان بکات بۆ ڕێگای هیدایت، شێخ (محمد) پێی ووت هیوادارم بەم زووانە بەرچاوت بکەوێت.

له ئارایشتگاکاندا چی دەگوزەرێ
(چیرۆکی یەکەم)

یە کێك لە تەوبە کاران چیرۆکی تیاچوونی خۆی دەگێڕێتەوە کە خۆی ڕۆڵی پاڵە وانی تێدا دەبینێ وشایەتی لەسەرخودی خۆی داوە وتی:

من لەگەڵ یە کێك لەئارایشتگا بەناوبانگەکاندابە لێننامەیەکم مۆرکرد کەوا ئەو ئافرەتە(خاوەنی ئارایشتگاکە) هەستێت بەوێنە گرتنی شوێنی خۆگۆڕینی ئەوانەی دەهاتنە ئارایشتگاکەی لە ڕێگەی چەند کامێرایەکی شاراوە وە بەرامبە ربە برێك پارە

ئەو ئافرەتەش کامێراکانی لەژووری بووکدادادەنا. کاتێك کەپۆشاکەکانیان لەبەردادەکەنن وەخاوەنی ئارایشتگاکەدەیبردنە پێش کامێراکان بەبیانوی ئەوەی کەواڕوناك بێت و چاوی نابینێت.. وەئێمەئەم کاسێتانەمان لەدانیشتنەتایبەتەکانماندا سەیردەکردوپاشان لەنێوان یەکتردادەمان گۆڕیەوەوئاڵوگۆڕمان پێ دەکرد. هەندێکمان هەندێ لەکچانەمان دەناسی و لەناویاندا وکەسایەتی ئافرەتی ناسراو هەبوو..

من خۆم لەبەرزۆرخراپی ئەوەی کەدەمبینی خوشکوخێزانی خۆمم قەدەغەدەکردلەرۆیشتنیان بۆهیچ ئارایشتگایەك لەبەرئەوەیمن متمانەم نەبووبەوانەی کەبەرێوەیان دەبردو لەخورەوشتیانیش دڵنیا نەبوو.

وەجارێك خاوەنی ئارایشتگاکەدواهەمین شریتی تۆمارکراوی بۆهێنام بەپێی پەیمانەکەمان کەلەنێوانماندا هەبوو... چەنددیمەنێکی سەرەتام لێ بینی... لەبەرئەوەی من زۆرپەلەم بوو...وەلەبەر ئەوەی کەزۆرپێی سەرسام بووم هەستام بەلێ گرتنەوەی بەپەلە وەدابەشم کردبەسەربرادەرەکانمداکەئەوانیش لێیان دەگرتەوەودابەشیاندەکرد.

هەرلەوئێوارەیەداکۆبوینەوەودانیشتین بۆتەماشاکردنی ئەوکاسێتەکەبۆڕابواردن تەماشامان دەکرد٠دانیشتنەکەپڕ بوو لەتانەو تەشەر هەتادیمەنێکی سەرسام هات کاتێك کەئافرەتە کە هات وئامادەبوومن لەسەرەتادا دەم و چاویم نەناسیەوەبەلاّم کاتێك کەدانیشت وخاوەنی ئارایشتگاکەئاراستەی کردبۆدانیشتن...وەدوایی پێی ووت کەواپۆشاکەکانی وردەوردەکەم بکاتەوەبۆئەوەی بەردەستی ئەم نەگرێت، ئەگەروانەکات ئەوەپۆشاکەکانی پیس دەبێت..لێرەدابەپەشۆکاوی هەستام لەنێوفیك وفاکی برادەرەکانمداکەبەبەژن وبالاّیانداهەڵدەدا. ئەم ئافرەتەی کەوائەم بەژن وبالاّسەرنجراکێشەرەی هەبو وە هەمووانی سەرسام کردبوو..خێزانەکەی خۆم بوو.. بەڵێ خێزانەکەی خۆم... هەر خۆم هەستام بەنیشاندانی لاشەی بۆزۆرێك لەگەنجان لەڕێگەی ئەم کاسێتەنەفرەتیەوەوبەدەستی خۆم کەوتەدەستی زۆرێك لەپیاوان٠خودابۆخۆی دەزانێت ئێستاگەیشتۆتەکوێ؟

منیش هەستام بەدەرهێنانی کاسێتەکەلەڤیدیۆ کەو شکاندنی ،وەشکاندنی هەموو ئەو کاسێتانەی کەلام بوون ئەو کاسێتانەی کە بەردەوام شانازیم پێوە دەکرد بەوەی من کاسێتی وخۆشترینی و شازترین کچە بەناونگەکانم لابوو ، زۆریان لەبنەڕەتتدا پۆشتەن.

وەکاتێك بەم پاڵەوانەیان ووت و لیان پرسی ئەی تۆ نەت ووت کەوا من خێزان وماڵە وەم قەدەغەکردووە لەچوونیان بۆ هەر ئاریشتگایەك بێت ؟ووتی بەڵێ .بەلاّم خێزانم بەبێ پرسی من ڕۆیشتووە لەگەڵ یەکێك لەخوشکەکانیدا بەلاّم دواتر زانیم.

ئەی چیت لەو کاسێتانە کرد کەوا بلاّوت کردونەتەوە ئایە کۆیانت کردووەتەوە ؟ووتی :بەڵکو بەپێچەوانەوە زۆرتریان لێ دابەش دەکرد دوای ئەوەی کەزانیان ئەوەی لەناوکاسێتەکەدایە خێزانمە،کام هاوڕێیەیان کەزۆر نزیك بوو لێمەوە زۆر ترین کاسێتی دابەش کردووە.

لەکۆتاییدا تێ گەیشتم کەوا ئەمە سزایەکە لەلایەن خودای بالاّدەستەوە بەهۆی ئەوەوەیە کەوا من ناموسی خەڵکیم نیشانی خەڵك ئەدا من زۆر سوودم وەرگرتوو تەمێبوو لەم هەڵەیە،دوای ئەوەی کەزانیم پەروەردگار حەق وڕاستە هاتمەوە هۆشی خۆم ،چاك وخراپم ناسی لەهاوەلاّکانمەوە وەبۆم دەرکەوت کەهاوەڵی خراپ لەخراپە زیاتری لێ ناوەشێتەوە ،وەبەڕاستی ئەم ژیانە وەفاداری و قەرزە ..هەرکەسێ سنگ بخوات سنگ دەکوتێت (پێغەمبەر (د.خ)راستی فەرمووە کەدەڵێت: (ئەی ئەو کەسانەی کەبەزمان موسڵمانن و، هێشتا ئیمان نەچۆتە دڵیانەوە ئازاری موسڵمانان مەدەن وناتەواویان تێدا دروست مەکەن وەشیوێنی عەورەتیان مەکەون لەبەر ئەوەی هەرکەسێ بەدوای کەم وکورتی ناموسی خەڵکی بکەوێت خودای گەورە ئابرۆی دەبات ،وەهەرکەس خودا ئابڕوی بەرێ ئەوە لەناو خەڵکدا ئابڕوی دەبات ئەگەر لەناو سکی ووشترەکەیشیدا بێت)

(چیرۆکی دووەم)

گەنجێك بۆی گێڕامەوە ئەو ڕووداوەی کە لەئارایشتگاکاندا ڕوودەدات ، ووتی: جارێکیان بۆ نەیەکی هاوسەر گیریمان هەبوو خێزانەکەمم برد بۆ یەکێك لە ئارایشتگاکان وە لەبەر دەم ئارایشتگاکەدا دام بەزاند لەگەڵ کچە بچوکەکەمدا بۆ ئەوەی سەعاتێکی تر بێمەوە بەشوێنیاندا و بیان بەمەوە . بەڵێ ... دوای هەمان کات گەڕامەوە بۆ ئەوەی بیان بەمەوە بینیم لەشوێنێکی دوور

لەئاریشتگاکەوە وەستاوە منیش خستیانمە سەیارەکەوە و بەسەر سوڕمانەوە پێم ووت : ئەوە چیتە بۆ وا لەو شوێنەدا وەستا بوویت؟! ووتی: کاتێك چوومە ناو ئارێشتگاکەوە، خاوەنەکەی پەرداخێك شەربەتی بۆ هێنام هەستم کرد بەوەی کەوا سەرم سوڕ دەخوات خەریك بوو لە هۆشی خۆم بچم ، هەستم بەترس کرد، بەتایبەتی کە بینیم لەگەڵ پیاوێك قسە دەکات بە تەلەفۆن وە پێی دەڵێت (نایەیت کچەکەت بەریتەوە) زیاتر ترسم لێنیشت واهەستم کرد کەوا ئەم کارە پیلانێکی لەژێرسەردایە ، هەر ئەوەندەم پێکرا کە ڕام کرد لە ئارایشتگاکە و کچەکەم بەڕاکردن بەدوای خۆمدا هێنا ، وە وابزانم ئەوانیش ترسان کەوا کچەکەم بەدوامدا ڕای دەکرد ! ئەو گەنجەی چیرۆکەکەی بۆ گێرامەوە ووتی : دوای ماوەیەك پرسیاری ئارایشتگاکەم کرد ، کاتێك کە داخرابوو پێ یان ووتم : داخراوە لەبەر ئەوەی دەرکەوتووە ئەم ئارایشتگایە سەرچاوەیەکە بۆ داوێن پیسی . خواپەنامان بدات.

(چیرۆکی سێیەم)

یەکێك لەو ئافرەتانەی کەوا ڕاهاتبوو زۆر دەچوو بۆ ئارایشتگاکان گەیشتە ئەو بڕوایە ی کەوا بەڕاستی ئەم ئارایشتگایانە حەشارگەیەك زیاتر هیچی تر نین، لەپشتی ئەمانەوە چەندها کردەوەی گوماناوی زۆر هەیە، ئەم ئافرەتە دەیگێڕێتەوە :

من وەکو هەموو ئافرەتێکی تر کەوا دەچن بۆ ئارایشتگاکان بۆ مەبەستی خۆ جوان کردنی تایبەت بە ئافرەتان، منیش بەردەوام دەچووم بۆ یەك ئارایشتگا کەوا ناوبانگ و شوهرەتی هەبوو هەتا وەکو ببووم بە مەعمیلێکی بەردەوامی ئەوان، ئەم حاڵەتە درێژەی کێشا تا وەکو جارێك لەجاران گەنجێکم بینی چووە ئارێشتگاکەوە، یەکەم جار وام زانی کەوا هاتووە خێزانی یان خوشکێکی بەرێتەوە، وە دوای ماوەیەکی زۆر گەنجەکە لەژوورەوە هاتە دەرەوە و ڕۆیشت ! لەسەرەتاوە زۆر ئیشەکەم بەگرنگ نەگرت وە هیچ گومانێکم بۆ دروست نەبو کەوا ئەوەی لەژوورەکەدایە جێی گومانە لەبەر ئەوەی ئارایشتگاکە ناوبانگێکی زۆر باشی هەبوو! لەو کاتەدا هیچ بەدڵمدا نەهات

کەوا ئەم ئارایشتگایە جگە لەئیشەکەی خۆی بۆشتی بەکاردەهێنرێت، بەلأم لەجاری دووەمدا هەمان هەلۆێست دووبارە بویەوە گەنجێکی ترهات وە بەرپرسی ئارێشتگاکە پێشوازی لێکرد و خستیە هەمان ژوورەوە، دوای ماوەیەك دەرچوو بەلأم لەم جارەیاندا دوای هاتنە دەرەوەی گەنجەکە بەچەند خولەکێك یەکێك لەئافرەتەکان لەهەمان ژوور هاتە دەرەوە کەوا ئەویش ئیشی دەکرد لە ئارایشتگاکەدا، ئەمە زۆر دوو دڵی و گومانی بۆ دروست کردم، وە دوای تێپەڕبوونی کات بۆم دەرکەوت کەوا ئەم ئارێشتگایە سەرچاوەیەکە بۆ داوێن پیسی. خوا پەنامان بدات.

(چیرۆکی چوارەم)

یەکێك لەپسپۆڕەکانی جوانکاری چیرۆکی خۆی دەگێڕێتەوە لە ئیشکردنیدا لە ناو ئارێشتگاکان و دەڵێت:

کاتێك گەیشتمە وولأتەکەی خۆم بەدوای ئیشێکدا دەگەڕام کەوا گونجا و بێت لەگەڵ خۆم و پسپۆڕیەکەمدا ، جارێکیان چاوم کەوت بەبلأوکراوەیەك لەیەکێك لەرۆژنامەکاندا کەوا ئارایشتگایەك پێویستی بەکارمەند هەیە ، بەپەلە چووم بۆ ئەوەی داوا کاری پێشکەش بکەم بۆ ئەوەی ئەم هەلە بقۆزمەوە و ئیش بکەم لەوێ ، دوای ئەوەی خاوەنی ئارایشتگاکە چاوی پێم کەوت کت و پڕ ڕازی بوو بەوەی کەوا ئیش بکەم لەئارایشتگاکەیدا !!

ڕاهاتم لەگەڵ ئیشەکەدا، هەموو توانای خۆم خستە گەڕ لەئیشەکەدا ، من زۆر دڵخۆش بووم پێی ، بەلأم دڵخۆشیەکەم زۆری نەخایەند ، وا هەستم کرد کەوا شت گەلێکی نائاسایی هەیە کە لەمنی دەشارنەوە، هەستم کرد کەوا کچەقوتابی دەرەوەی شار زۆرن لەکاتی ئیشکردنی ئەم ئارایشتگایە دا ، زەنگی تەلەفۆنەکە لێیدا خاوەنی ئارایشتگاکە بەشێوەیەکی پڕ لەگومانەوە وەلأمی دایەوە و قسەی دەکرد، ئەمجا بانگی یەکێك لەکچەکانی کرد وە پێی ووت: تۆ داواکاریەکی دەرەکیت لەسەرە ئێستا دەبێ بچی.... پێکەنین بەرز بووەوە لێیان، چوو بۆ شوێنی دیاری کراوی وە کیسەیەکیشی بەدەستەوە بوو وا گومانم کرد کەوا کەرەسەی کارکردنی تێدا بێت وە شۆفێرێکی تایبەتیان هەبوو دەیانی گەیاند و دەیانی هێنایەوە دوای تەواو بوونی کچەکە ئەرکە دەرەکیەکەی و گەڕانەوەی خاوەنی ئارایشتگاکە پارەکەی لێ سەند ئەوەی کەبەدەستی هێنابوو وە بەشی خۆی پێ داو ئەوەکانی تری هەڵدەگرت...

وە ئەوەی کەوا منی دەخستە گومانەوە لە ئیشەکەی هەموویان، ئەوە بوو کەوا من هەرکات داوام لێ بکردنایە کە بچم لەگەڵیاندا پێ دەکەنین وە دەیان ووت، ئێستا نا، بەم شێوەیە لەگوماندا مامەوە

لێیان هەتا ڕۆژێکیان بە ڕێکەوت بۆم دەرکەوت کەوا پیشەی ئەم خوێندکارە ئافرەتانە کەس ناتوانێت پێی هەڵبسێ تەنها ئەو کەسانە نەبێت کەوا ئامادەییان تێدایە دەست بەرداری شەرەف و پاکێتی خۆیان بن لە پێناوی هەندێك پارەی بێ نرخ و بەها!!

لە قوربانیەکانی ئینتەرنێت

کچێك چیرۆکێکی ناسۆراویی بۆ یەکێك لە هاوڕێ کچەکانی دەگێڕێتەوە .

هاوڕێی خۆشەویست ....

پاش سلاّوو ڕێزم ...

هەرگیز باوەڕناکەی ئەوەی کە بەسەرمدا هاتووەو کردومە بەویستی خۆم .... تۆ تەنها کەسێکی لەم ژیانەدا سەرپشکی لەوەی ئەی کەی .. ئێستا من هەست ناکەم کە من خۆم بم .. هەموو ئەوەی کە ئەمەوێ تەنها لێخۆشبوونی خوای پەروەردگارە مەرگم پێ ببەخشێ پێش ئەوەی خۆم خۆم بکوژم .. ئەم چیرۆکەکە یەك ڕۆژ بەسەرمدا تێنەپەڕیوە تیایدا نەگریابم و دواتریش بۆماوەیەك توانای بینینم نەبووە .. هەر ڕۆژێکم لێ ئەڕوا دەیەها جار بیرلەوە ئەکەمەوە خۆم بکوژم .. ئێستا ژیان لام هیچ گرنگیەکی نیە .. هەموو سەعاتێك تەمەنناى مردن ئەکەم ، ئەم چیرۆکە ئەخەمە بەردەستت تاکو بلاّو بێتەوەو ببێتە فۆرم و نیشانە بۆ پاراستنی حیشمەتی هەر کچێك کە ئینتەرنێت بەکاردەهێنێت، هەروەها ببێتە پەندوئامۆژگاری بۆ کەسە وریاو زرینگەکان ...

★ئەمەش چیرۆکەکەمە

ڕۆژێك یەك لە کچە هاوڕێکانم بانگی کردمەوە بۆ ماڵی خۆیان ، یەکێك بوو لەو کەسانەی ئینتەرنێتی زۆر بەکارئەهێناو شارەزاییەکی باشیشی تیا هەبوو، ئارەزومی جولاّن بەوەی منیش حەزم بەجیهانی ئینتەرنێت بێت . لەماوەی دوومانگدا فێری بەکارهێنانی ئینتەرنێتی کردم سەرەتا زوو زوو سەردانم ئەکرد تاکوو هەموو شێوازەکانی فێرکردم .. هەروەها فێری لاپەڕە بەکارهێنان‌وگەڕان بەدوای مەوقیعەکان هەر هەمووی لەماوەی ئەم دوو مانگەدا بوو ، شەڕی نێوان من‌و مێردەکەم ئەوکاتە دەستی پێکرد کە ئینتەرنێت هاتە ماڵمان .. سەرەتا ئەو زۆر دژی بوو

بەلاّم هەرچۆنێك بوو قەناعەتم پێکرد ، پێم ووت هەست بە دڵەڕاوکە ئەکەمو دوورم لە کەس‌وکاروهاوڕێ ، بەڵگەی ئەوەشم بۆ ئەهێنایەوە کە هەموو هاوڕێکانم ئینتەرنێت بەکاردێنن، لەبەر چی من بەکاری نەهێنم ، ووتم لەڕێگای ئینتەرنێتەوە دەنگ وباسی هاوڕێکانم ئەزانم هەروەها ئەوەشم پێ ووت کە ئەم کولفەی تێچوونی لە تەلەفۆن کەمترە .. هەرچۆنێ بوو مێردەکەم ڕازی بوو وە بەزەیی پێمدا هاتەوە .

هەروەکوو تێم گەیاند لەسەرەتاوە زۆر بەجدی قسەم لەگەڵ هاوڕێکانم ئەکرد، لەمەو پاش ئیتر مێردەکەم هیچ گلەیی‌و گازندەی نەبوو...

هەستم ئەکرد ئەمزانی مێردەکەم زۆر مورتاح بوو بەوەی پرتەوبۆڵەی من نەمابوو هەرکاتێك مێردەکەم لە ماڵ دەردەچوو هەروەکوو شێت پڕم ئەدایە ئینتەرنێتەکەو لەسەری ئیشم ئەکرد بۆ ماوەی چەند کاتژمێرێك.

لەماوەی چەند ڕۆژێکدا پەیوەندیم لەگەڵ کۆمەڵێك کۆمەڵێك ناوی خوازراودا دروستکرد ، نەم ئەزانی ئەوکەسانە پیاون یان ئافرەتن، هەر هەموویان لە ڕێگای ئینتەرنێتەوە قسەم لەگەڵ ئەکردن ، تاکوو زانیم یەکێك لەوانەی قسەی لەگەڵ ئەکەم پیاوە!! داوای یارمەتیم لێکرد کە هەندێ زانیاریم دەربارەی کۆمپیوتەرو ئینتەرنێت بداتێ .. زۆر شتی لێوەفێربووم .. یەکێك لەو کەسانەی بەشێوازێکی گشتی شارەزاییەکی باشی لە بواری ئینتەرنێتدا هەبوو، بەردەوام قسەم لەگەڵی ئەکرد هەرشتێکم نەزانیبا لە زۆربەی شتەکان هانام بۆ ئەو دەبرد تا وای لێهات ڕۆژانە پەیوەندیم پێوە ئەکرد .. وە زۆر حەزم لە نوکتەو قسەکانی بوو تەسەلای دڵم بوون ... بەدرێژایی ڕۆژگار پەیوەندیەکەمان بەهێزتر بوو .ئەم پەیوەندیە ڕۆژانەییەمان نزیکەی سێ مانگی خایاند .. زۆر شت لەبەینمان سەری هەڵدا بەقسە شیرنەکانی زۆر هەڵمی ئەنا .. لەوەیە قسەکانی بەو ئەندازەیە خۆش و جوان نەبوبێ بەلاّم شەیتان ئاوها ئەیڕازاندەوە .. ڕۆژێك داوای لێکردم پێکەوە قسە بکەین وە زۆریش سوربوو لەسەر داواکەی ترساندمی بەوەی زانیاریم دەربارەی ئینتەرنێت پێنەدا .. زۆرم هەوڵدا ڕێگربم لەبەردەم داواکەی ، بەلاّم هەرچەندم کرد نەمتوانی .. لەبەر چی ؟؟ نەم ئەزانی بۆ؟!! .. هەتا ڕازی بووم بە هەندێ مەرج .. تەنها یەك جار قسە بکەین و هیچی تر .. ئەویش ڕازی بوو ... چووینە سەر بەرنامەی دەنگی و قسە بکەین .. ئەگەر چی ئەو بەرنامەیەم بەباشی نەدەزانی بەلاّم دەنگی زۆر خۆش و قسەکانی زۆر سەرنج ڕاکێش بوون .. کاتێك گوێم لە دەنگی بوو تەزویەك بە گیانماهات داوای ژمارەی تەلەفۆنی لێکردم ژمارەکەی خۆشی پێدام .. بەو شتە زۆر دوودڵ بووم، نەمتوانی زیاتر قسەی لەگەڵ بکەم.. نەم ئەزانی بۆچی شەیتان ئاوها ئەو شتانەم لەلاخۆشەویست ئەکات و لەهەمان کاتدا لە ناخەوە لە ململانێدا بووم لە نێوان نەفس و

بەها و ئەخلاق و دیندا ... تاکو ڕۆژێك لە ڕێگای تەلەفۆنەوە قسەم لەگەڵ کرد .. ئەلێرەوە ژیانم بە لادان و ترازان لە ڕێ دەستی پێکرد .. داماڵرام لە حیشمەت.. زۆر کەس هەوڵی ئەدا لێمان نزیك بێتەوە بەلأم وەیل بۆ ئەوکەسەی بیەوێ لێمان نزیك بێتەوە یان لەکەدارمان بکا .. ببوین بەیەك لاشەوروح .. لەڕێگای تەلەفۆنەوە قسەمان ئەکردو ئینتەرنێتیشمان بەکار ئەهێنا .. بەلأم هەرگیز نەمان ئەتوانی زۆر قسە بکەین، هەرکەسێك ئەم ووشانەی من بخوێنێتەوە وائەزانێ مێردەکەم حەقی پێنەداوم یان زۆر لەماڵەوە نەبووە بەلأم بە پێچەوانەوە .. ئیشی ئەکرد و زۆریش نەئەچووەلای هاوڕێکانی هەمووی لە پێناو مندا ... ڕۆژگار هات و ڕۆژگار ڕۆی زۆر ئالودەی ئینتەرنێت ببوم ڕۆژانە (٨) بۆ(١٢) کاتژمێر خەریکی ئەبووم حەزم نەئەکرد مێردەکەم بگەڕێتەوە ماڵ .. پەیوەندیەکەمان زیاتر بەهێزبوو گەیشتە ئەو ڕادەیەی دوای ئەوەی قسەمان لەگەڵ یەك ئەکرد داوای ئەوەی لێکردم یەك ببینین، ئەگەر چی زۆر ناڕەحەتیش بوو لەهەمان کاتدا نەشم ئەتوانی وازی لێبێنم و پەیوەندیمان نەمێنێ .. بەلأم زۆرم سەرکۆنەکرد لەسەر داواکاریەکەی لە ناخیشەوە لەو زیاتر حەزم بە بینینی بوو .. زۆریش ئەترسام نەك لەبەر ڕەزامەندی خوای گەورە بەڵکو لەترسی ئاشکرابوون و حەیاچوون کە خەڵك پێی بزانێ .. ڕۆژلەدوای ڕۆژ زیاتر جەختی لەسەر ئەوە ئەکردەوە کە یەکتر ببینین تەنها یەك بینین و هیچی تر .. ڕازی بووم بەمەرجێ ئەمە یەکەم جارودواجار بێت ، تەنها بم بینێ و هیچ قسەکردنی تیا نەبێ، ئەشم زانی کە ئەو بڕوای نەئەکرد من ڕازی بم، چونکە ئەو هیوابڕاو ببوو لەوەی من ڕازیبم ..ئەو واخۆی پیشانی من ئەدا کە هەموو خۆشیەکم بۆ دەستەبەر بکات و ئەشترسا لەوەی نەبادا من تووشی بەلأیەك ببم ، ئەو وەکوو قەلأیەك من بپارێزێ، هیچ شتێکی وەهام شك نەئەبرد کە ڕازی نەبم ئەویش بە مەرجەکەی من ڕازی بوو ، سوێندی بۆ خواردم تەنها بینین و هیچی تر .. بەڵێ! منیش ڕازی بووم .. مەوعیدمان لە یەکێك لەبازاڕە گەورەکان دانا ، کات و ساتیشمان دیاریکرد و شەیتانیش کەسی سێیەمان بوو .. کاتێك یەکمان بینی خۆزگەم ئەخواست کە قەت نەم بینیایە و نەم بینیایە .... بەڕاستی ڕووخسارێکی زۆر سەرنج ڕاکێشی هەبوو لە بالأشدا زۆر جوان بوو پێی سەرسام بووم بەڵێ!! زۆریش سەرسام بووم لە ماوەیەکی زۆر کورتدا کە لە خولەکێك تێناپەڕی .. بڕوام نەبوو ئەمە ئەو ڕوخسارەبێ کە من قسەی لەگەڵ ئەکەم لەهەمان کاتدا ئەویش پێوەی دیاربوو کە زۆر سەرسام ببوو بە جوانیەکەم وەکوو بڵێی شێتم بووبێ .. پێی ووتم لەمەولا ئەگەر تۆم لەدەس چێ خۆم ئەکوژم .. خۆزگە قەت نەتم بینیایە .. لەوکاتەدا خۆم زۆر جوان هاتەپێش چاوو وە سیفاتی ژنێتیم زۆر زیادیکرد گەلێ زیاتر لەپێش زەواج کردنم .

خوشکەکانم: ئەمە سەرەتای کۆتاییەکەیە ،خوشکەکانم ئەم کوڕە نەیئەزانی من زەواجم کردووە کە مێردو چەند مندالێکیشم هەبوو .. بەشێوازێکی گشتی دوای ئەم یەکتر بینینە قسەکردنمان تەواو گۆڕا .. زیاتر قسەکانمان ڕۆمانسی بوون ئەیزانی چۆن خاڵە لاوازەکانم بدۆزێتەوە وەکوو مێیینەیەك، لەمەشدا شەیتان زۆر یارمەتی دەری بوو، داوای لێکردمەوە کە بم بینێتەوە عوزرم بۆ ئەهێنایەوە جارجار ئەمدا بەگوێیا کە پەیوەندیت لەگەڵ ئەبچڕم .. بەلاّم لە ناخەوە لە خۆی زیاتر حەزم بە بینینی ئەکرد .. نەم ئەتوانی برەو بە یەکتربینین بدەم لەبەر بوونی پیاوەکەم لەو شارە .. بەینمان زیاتر کرایەوە پێم ووت کەمن زەواجم کردووە و چەند منالێکیشم هەیە ، ناتوانم بتبینم پەیوەندیەکەمان با تەنها لەڕێگەی ئینتەرنێتەوە بێت .. بڕوای نەبوو کە من شووم کردبێ و منالیشم هەبێ، پێی ئەوتم تۆ وەکو فریشتە وای پێویستە بپارێزرێی ، وام لێهات هۆگرو گوێ بیستی دەنگی بووم، خەیالم ئەڕۆیشت، لە دڵی خۆمدا دەم ووت ئەگەر من لە ئامێزی ئەودابم دەبێ حالم چۆنبێ!؟ ڕقم لە مێردەکەم ئەبووەوە وام ئەبینی کە هیچ ڕۆڵی نەبێ لە بەدەست هێنانی خۆشحالی خۆم و منالەکانم ... وام لێهاتبوو هەستم بە نارەحەتی ئەکرد ئەگەر بۆ ماوەی ڕۆژێك یان دووان نەمبینیایە لەڕێگەی ئینتەرنێتەوە، وە زۆر هەستم بە ئیرەیی ئەکرد ئەگەر قسەی لەگەڵ یەکێکی تر بکردبا .. ئەگەر ماوەیەك دیار نەبوایە ئالۆز ئەبووم .. خۆشم نەمئەزانی بۆ وا ئالودەی ببووم!؟ تەنها ئەوە نەبێ حەزم ئەکرد زوو زوو بیبینم، ئەویش دەرکی بەوەکردبوو بۆیە ئەیزانی چۆن ئیستغلالم بکا و بەردەوام داوای ئەکردو هەموو ڕۆژێك ئەیوت بابتبینم ... منیش هەر ئەمووت من زەواجم کردووە و مێردم هەیە .. ئەویش ئەیوت چۆن ئەبێ وانەکەین!؟ ئایا ئەبێ ئێمە هەروا لە نارەحەتیا بمێنینەوە .. چۆن ئەبێ ئێمە هەریەکمان خۆش بوێ و نەتوانین لە یەك نزیك بینەوە؟؟ وا پێویست ئەکا بەدوای چارەسەرێکا بگەڕێین .. ئەخوازێ لە سایەی یەکا بژین ، هەموو ڕێگەیەکی لێگرتم منیش جار لە دوای جار ڕەدم ئەکردەوە .. تاکوو ڕۆژێك داوای زەواجی لێکردم !! پێی ووتم با مێردەکەت تەلاّقت داو من مارەت ئەکەم ، ووتی ئەگەر ڕازی نەبی یا ئەمرم یا شێت ئەبم یا مێردەکەت ئەکوژم !! لە ڕاستیا ترسێکی زۆرم لێهات .. زۆر سەرم سوڕما کاتێك داخوازی کردم یەك موچوڕکەیەك بە گیانما هات و لەرزێك دایگرتم هەر ئاگام لەخۆم نەمابوو .. واخۆم ئەبینیەوە کە من دیلی مێردەکەم بم هیچ خۆشەویستیەکم بۆلای نەمابوو .. زۆرم ڕق لێدەبووەوە حەزم نەئەکرد هەربیبینم ..خۆم و منالیشیم لەبیرکردبوو ..ڕقم لە زەواجەکەموژیانی خانەوادەکەم دەبوەوە وام ئەزانی من تەنها کەسێکم لەم ژیانەدا ئەزانم واتای خۆشەویستی چی یە .. ئەویش هەستی کردبوو کە زۆرم خۆش ئەوێ پێشنیاری ئەوەی کرد کە

کێشەیەك لەگەڵ مێردەکەم دروست بکەم تاکوو تەڵاقم دا .. پێشتر هیچ شتێکی وەهام بە دڵدا نەهاتبووووەك ئەوەی ئەمە تاکە دەرچەم بێت لەو قەیرانە وەهمیە، بەڵێنی ئەوەی پێدام دوای ئەو داخوازیم کات، هەروەها بەڵێنی ئەوەشی پێدام لە داهاتودا ئەو ئەبێتە مایەی خۆشگوزەرانیم و بەدرێژایی تەمەن لەگەڵم ئەمێنێتەوە .. ئەمە هەروا کارێکی ئاسان نیە ، بەڵام بیرۆکەیەکی لەجێ بوو سەرەتا دەستم کرد بەدروستکردنی کێشەوگرفت لەگەڵ مێردەکەم هەتاوەکو بێزاربێ وتەڵاقم بدا ..

چەند هەفتەیەك ئاوهاماینەوە .. تاکوو وام لێهات بۆ دروستکردنی کێشە پێشەکی پیلانم بۆ ئەکێشا .. بەدرێژایی ئەو ماوەیە سوور بوو لەسەر دیتنم لەبەر ئەوەی ئەیزانی لەوەیە مێردەکەم هەروەها بەخێرایی تەڵاقم نەدا ، پاشان داوای لێکردم یەك ببینین و ئەگەر نا؟؟ بێ سێودوو ڕازی بووم وەکوو بڵێی شەیتانی نەفرین لەجێی من گفتوگۆ ئەکات وبڕیار ئەدات .. داوام لێکرد ئەو ڕێکخەری فەرمانوئیشوکارم بێ .. ڕۆژێك مێردەکەم ووتی ئەچم بۆ سەفەری ئیشێ لەوەیە پێنج ڕۆژم پێ بچێ .. ووتم ئەمە کارێکی گونجاوە .. مێردەکەم داوای لێکردم بچمەوە ماڵی باوکم بۆ ئەوەی نەفسیەن مورتاح بم‌و ئەو کێشە دروستکراوەم کەم بێتەوە .. ڕەدم ئەکردەوە و عوزرم بۆ هێنایەوە تا لە ماڵەوە مامەوە .. هەر چۆنێك بوو ڕێك کەوتین و بەناچاری چوو بۆ سەفەر .. هەر کە لە خەو هەڵئەسام ڕام ئەکردە سەر ئینتەرنێتەکە کەشەوانیش ئەخەوتم دام ئەخست .. دوای چەند ڕۆژێك مەوعیدمان دانا ڕازی بووم بە داواکاری هاوڕێکەی ئینتەرنێتم، پێم ووت ئێستا ئامادەم لەگەڵت دەرچم .. ئەشمزانی ئەمەی ئەیکەم زۆر خراپ و مەترسیدارە و بێ فەرمانی خوای گەورەیە هەتا هەستم بە ترسیش ئەکرد بەلامەوە هەروەکو چۆن یەکەم جارم بوو بیبینم ئاوابوو .. هەرچۆنێ بوولەگەڵم دەرچوو .. بەڵێ بەدڵنیایەوە خۆم فرۆشت کە لەگەڵی دەرچووم .. حەزێکی زۆرم هەبوو لەسەر ئەوەی زیاتر لەنزیکەوە ئاشنای بم بیناسم.. ڕێك کەوتین بچینە یەك لە بازاڕەکان .. لەسەیارەیەك سەرکەوتین بە نێوەندی جادەکەیا ئەڕۆیشتین هەستم بە هیچ نەدەکرد تەنها ئەوەندە نەبێ کەمێك قەلەق و ناڕەحەت بووم، چونکە یەکم جارم بوو لەگەڵ پیاوێك دەرچم کە هیچ پەیوەندیەکی خزمایەتیمان نەبووبێ هەرئەوەندە تەنها دەوری حەوت مانگ بوو ئەمناسی لە ڕێگەی ئینتەرنێتەوە وە یەك جاریش بینیبووم بۆ یەك دەقیقە .. ووردە ووردە دڵەڕاوکەم زیادیکرد .. دەستمانکرد بە گفتوگۆ پێم ووت ئەمەوێت کاتەکەمان زۆر نەخایەنێت ئەترسم مێردەکەم بمانبینێت یان شتێك ببیستێت .. پێی ووتم ئینجا بابزانێ ئەوپەڕی تەڵاقت ئەدا ڕزگارت ئەبێ .. هیچ سەرسام نەبووم بە قسەکانی وشێوازی دەربڕینەکەی .. دڵەڕاوکەکەم زیادیکرد پێم ووت پێویست ناکات زۆر دوورکەوینەوە .. نامەوێ زۆر دواکەوم

لەگەڕانەوەم بۆ ماڵ .. پێی ووتم لەوەیە کەمێك دواکەوین .. لەبەرئەوەی ناتوانم ئاوها بەئاسانی دەست بەردارت بم حەزئەکەم زیاتر لەگەڵم بمێنیتەوە .. ئەمەوێ چاوەکانم پڕبن لە بینینی تۆ،چونکە لەوەیە نەتوانم بتبینمەوە لەدوای ئەمە ..بەم شێوەیە قسەکانمان دەستی پێکرد ... نارەحەتیم هەر زیادی دەکرد لە هەمان کاتدا حەزم ئەکرد زیاتر لەگەڵی بمێنمەوە .. قسەکانمان زیاتر بە ئاقارێکی ڕۆمانسیدا ڕۆیشت ..نەم ئەزانی کات کەیە و چەندێك بەسەرماندا تێپەڕیوە، هەتا هەستم نەکرد بەکام ڕێگادا دەڕۆین .. لەناکاو گەیشتینە شوێنیك نەم ئەزانی کوێ یە .. لەشوێنی حەوانەوەوکێڵگەو شتی وادەچوو .. هاوارم کرد ئێرە کوێیە؟؟ بۆ کوێم ئەبەی؟؟ چەند چرکەیەکی خایاند سەیارەکە وەستاو پیاوێکی تر دەرگای لێکردمەوە زۆر بە توندی دەری هێنام .. هەموو ئەو شتانە زۆر کتوپڕبوون .. هەر هاوارم ئەکردو ئەگریام لێیان تێنەگەیشتم چی ئەڵێن؟؟ وە نەشم ئەزانی چی بەدەورمەوەیە ئەوەندەمزانی هەستم بەلێدانێکی بەهێزکرد بەڕومیانا کێشا هەروەها گوێم لەدەنگێك بوو وەکوو بوومەلەرزە ئیتر ئاگام لەخۆم نەما .. نازانم چیان لەگەڵم کرد؟ وە کێ بوون؟ وە ژمارەیان چەند بوو؟ .. تەنها دوانم بینی .. هەموو ئەمانە وەکوو هەورەبروسکەیەکی تیژ تێپەڕبوون .. هەستم بەهیچ نەدەکرد تەنها ئەوەنەبێ لە ژوورێکابووم نیمچە ڕووت و جل و بەرگەکانم دڕابوون هەر ئەگریام و هاوارم ئەکرد ..لەشم هەموو پیس ببو.. چەند چرکە ساتێکی پێچوو کوڕەکە هاتەلام دەستیکرد بە پێکەنین .. پێم ووت ئەمەی بەسەرمدا هات ئێوەن؟ تکایە ڕێم کەن .. تکایە ڕێم کەن .. ئەمەوێ بگەڕێمەوە ماڵ. پێی ووتم ماوەیەکی تر ئەگەڕێینەوە ماڵ ،بەلاّم ئەبێ بەڵێنی ئەوەم پێبدەی نابێ هیچ کەسێ پێی بزانێ ئەگەر بزانن ئەمە عەیبەیەکە بۆ کەس‌وکارەکەت یان ئەگەر بەکەس بڵێیت و دەعوا بنوسی ئەوا تۆڵە لە مناڵەکانت ئەکەمەوە ،پێم ووت تەنها ئەمەوێ بگەڕێمەوە ماڵ بەهیچ کەسێك ناڵێم .. هەستم بەترسێکی زۆرکرد و هەموو لەشم ئەلەرزی و لە گریانیش نەئەوەستامەوە .. هەرئەوەندەم لەبیرە لەو ڕووداوەی بەسەرم هات .. هیچ شتێکی وام بەبیرا نایا باسم نەکردبێ دەرچوونم لەماڵ تا گەڕانەوەم دەوری چوار کاتژمێری خایاند .. چاویان بەستمەوەو لە سەیارەکە سەریان خستم و لە شوێنێکی نزیك ماڵ فڕێیاندام .. باش بوو بەوحاڵەوە کەس نەیبینیم .. زۆر بەخێرایی چوومە ماڵەوە .. پاشان دەستم کرد بە گریان ئەمان گریان تاوەکوو ڕۆندك لەچاوم بڕا .. لە دواییدا پێم زانی کە ئەتك و دەست درێژیان کردبووە سەرم چونکە نەزیف بووم و خوێنم لێئەهات .. چوومە ژورێکەوە دەرگام لەسەر خۆم داخست بۆ ئەوەی مناڵەکانم نەبینم وە هیچ پاروە نانێکیشم لەگەروو نەچووە خوار .. هاوار بەخۆم چۆن بەپێی خۆم چووم بۆ جەهەننەم؟؟ ئەبێ حاڵم چۆن بێ دوای ئەم ڕووداوە؟؟! زۆر ڕقم لەخۆم ئەبوەوە هەوڵم ئەدا خۆم بکوژم .. زۆر ئەترسام لە

ئاشکرابوون هەروەها پەرچەکرداری مێردەکەم .. هیچ پرسیارم سەبارەت بە مناڵەکان لێ مەکەن، هەر هەستم بە بوونیشیان نەئەکرد!! و نەشم ئەزانی چی بەچواردەورمەوەیە .. تاکو مێردەکەم لەسەفەر گەڕایەوە هەستی بەگۆڕانێکی گەورەکرد ! پێشتر وانەبوم لەگەڵ ئەودا، بەلاّم حاڵم زۆر خراپ بوو زۆر بەپەلە بردمی بۆ نەخۆشخانە .. سوپاس بۆ خوا هیچم لەسەر ئاشکرا نەبوو پشکنینێکی تەواونەکرام، بەلاّم ووتیان تووشی بەدخۆراکی بووە و دەمارەکانی وشك بۆتەوە پێویستی بە حەسانەوەیە وە ماوەیەکی کەمی ئەوێ زۆر ناخایەنێ .. داوام لەمێردەکەم کرد بمباتەوە بۆ ماڵ باوکم .. هەر ئەگریام کەس‌وکارەکەم وایان ئەزانی کێشەوئاژاوەی نێوان خۆم‌ومێردەکەمە .. باوکم زۆر قسەی لەگەڵمکرد، بەلاّم نەگەیشتە هیچ ئەنجامێك، هەتا مێردەکەشم هیچی نەئەزانی .. هیچ کەسێك بە حاڵی نەئەزانیم کەس‌وکارەکەم پێشنیاری ئەوەیان کرد قورئانم لەسەر بخوێنن لەوەیە نەخۆشبم ..

بەهیچ کلۆجێك لایەق بەو مێردەنیم داوای لێئەکەم تەلاّقم بدا .. جاران کە داوای تەلاّقم لێئەکرد لەبەر خۆمم بوو، بەلاّم ئێستا حەزئەکەم تەلاّقم دا لەبەر ئەو هەموو ڕێزوحەیایەی مێردەکەم و لەبەر ئەوەی باوکی مناڵەکانمە .. ئێستاش من شایانی مێردەکەم نیم .. شایانی ئەوەنیم لەنێو ڕێزوحورمەتی ئەودا بژیم .. هەمووشی بەهۆی خۆم‌و ئەو ئینتەرنێتە نەفرەتیەوەبوو .. بەدەستی خۆم گلکۆیەکم بۆ خۆم سازکرد .. هاوڕێکەی چاتم ڕاوچیەکی وەکووخۆی نەبوو بۆ ئەو کچانەی ئینتەرنێت بەکاردێنن .. هەرکەسێك ئەم بەسەرهاتەی من بخوێنێتەوە ئەبێتە پەندو ئامۆژگاری ئەیپارێزێ لە خراپەکاری .. بەلاّم ئێستاش من موستەحقی ڕەحمم .. هیوادارم کە کەس ئەم حاڵەتەی منی بەسەردا نەیەت .. تەمەننا ئەکەم مێردەکەم لێم ببورێ بەڕاستی ئەو شایەنی ئەو هەموو عەیب‌وعارە نیە .. هەرەوها داوا لە مناڵەکانم ئەکەم لێم ببورن .. خۆم بەخۆمم کرد داوا لەخوای گەورە ئەکەم لێم خۆش بێ‌و لەتاوانەکانم ببورێ ..

ئێستا هاوڕێکەم، دوای خوێندنەوەی ئەم چیرۆکە .. بۆ ئەو کچانەی ئینتەرنێت بەکار دێنن هەروەها بۆ ئەو کوڕانەی لەناو تەمەنی گەنجێتیدان و حەزەکان تینی بۆ هێناون لەخوا بترسن و خۆیان و کەس‌وکاریان بپارێزن .. ئەمە خراپی ئینتەرنێت نییە .. بەڵکو ئێمە نازانین چۆن بەکاری بهێنین .. ئێمە وازمان لەهەموو شتە چاکەکانی هێناوە تەنها بەدوای شتە خراپ‌وشەڕەکانا ئەگەڕێین و ئەو شتانەی بەهای ئەخلاقی مرۆڤ ناهێڵێ .. من زۆر لۆمەی هاوڕێکەم ئەکەم، چونکە ئەو کەسێکی زۆر بەویقارو لێهاتوو بوو هەمووکان بەغیلیمان پێ ئەبرد.. ئەو ژیانی ناخۆش نەبوو هەروەها هیچ کێشەیەکی لەگەڵ مێردەکەشیا نەبوو .. بەڵکو زۆر لە ژیانێکی خۆشابوو، بەلاّم بابەتی فەراغ لای هەرکەسێك نەزانێ چۆن بەکاری بێنێ خۆی لەخۆیا زۆر ترسناکە ..

ئینتەرنێت بوارێکی یەکجار فراوانی هەیە بۆ وەرگرتنی مەعریفە لە هەمانکاتدا بۆ شەڕوخراپەکاریش .. بەلاَم واپێویست ئەکات ئێمە بزانین چۆن بەکاری ئەهێنین هەروا بەسادە و سانایی وەرینەگرین .. وە بزانین چۆن کاتە فەراغەکانمانی پێ پڕئەکەینەوە .. ئەو گەنجانەمان کە هیچ کاریان نییە کەس‌وکارەکەیان ئەبێ چاودێرییان بکەن، چونکە بە بۆچونی من هەموو شتێك ئاگامان لێنەبێ سەرئەکێشێ بۆ خراپەکاری بەناشوکری نەبێ ئەوەندە کێشەش زۆر بووە وەکوو تەلاَق .. دزی... هتد ....

کوا ڕۆڵی باوك و گەورەیی خێزان؟؟!!

لەوەیە مێردەکەت مامەڵەیەکی چاکت لەگەڵ نەکا یان بە ئاراستەیەکی باشدا نەتبات یان نەزانێ چی لەپشت داواکاریەکانی تۆوە هەیە .. بەلاَم خۆ ئەبێ بزانی چی ئەکەی و زانیاری سەبارەت بە شتەکانت هەبێ .. ئەی ئەوانەی بانگەشەی ئیسلامەتی ئەکەن .. بۆ خۆتان و بۆ ئەوانەی لەژێر سایەی سێبەری دەسەلاَتی ئێوەدان ؟ ئەو بەتاڵەیەی کە وولاَتی ئێمەی گرتۆتەوە ئەوە شەڕێکە ئەمان شەڕ .. ئێمە هەر لە شوێن خۆمانین هەنگاو بەرەو پێشەوە نانێین ئەڵێی نەعامەین سەرمان خستۆتە ژێر لمەوە ولەشمان بەدەرەوەیە .. ئەرێ کوا بانگەوازو ڕێنوێنی و سەحوەو کۆمەڵی فەرمان بەچاکەکردن؟ بۆچی ئێمە ئەخێر کەس بین بگەین بە تەقەنیات و تەکنەلۆژیا؟ بۆچی نەبینە پێشەنگ لەبری ئەوەی هەر پاشکۆو پەیوەست بین بە ڕۆژئاواوە؟ کوا گەنجی سوار چاك و زانست خواز لەکوێیە؟ کوا گەنجی موسڵمان چی فەسادێ سەزەمینی تەنیوە؟ هیچی تر ناڵێم تەنها (حسبنا الله ونعم الوكيل .. اللهم سلم اللهم سلم .. اللهم لطفك بعبادك .. اللهم أبرم لهذه الأمة أمراً رشدا يعزفيه أهل طاعتك ويذل فيه أهل معصيتك و يؤمر فيه بالمعروف وينهى به عن المنكر) . ئەوەی ماوە بوترێ پاش ماوەیەك هاوڕێکەم کۆچی دوایی کرد .. چۆیە ژێرگڵ، بەلاَم نهێنی یەکەشی لەگەڵ خۆی بردە ژێرگڵەوە .. مێردەکەشی بەهیچی نەزانی ئاگادارم زۆر بۆی نیگەران بوو منیش زۆر بۆی نیگەران بووم .. ئەوەشم ئەزانی وازی لە ئیشەکەی هێناو گەڕایەوە ناو منالەکانی .. ئێستا ئەزانم ئەم دنیایە هیچ گرنگیەکی نییە هەر هیچ تام‌وچێژێکی نییە.. مەگەربۆکەسێك لە گوێڕایەڵی خواو پێغەمبەرەکەیدا (د.خ) سودی لێ ببینی...

سەرکەشیەکی هەرزەکارانە

ئەم بەشە بەدانپیانانێکی گەنجێکی ئالودەبووی عەرەق دەست پێدەکات ، لەبەردەم ئەفسەرێکی لێکۆڵەردا بەوەی پێش سێ ساڵێ لەمەوبەر کچێکم ناسی بەناوی (شیرین)لەڕێگای کچێکی هاوڕێمەوە بەناوی (مها)هاتوچۆی شوقەکەمی ئەکرد بۆ بەکارهێنانی موخەدەرات (لەوکاتەوە یەکتریان ناسیوە، پاش ئەوە پەیوەندیەکەیان بەهێزتر بووە، بەردەوام بانگی کردۆتەوە بۆ شوقەکەی خۆی، شەوانە کە ئەمانەوەو موخەدەراتیان بەکاردەهێنا لەو شوقەیە).

دەڵێ: هەموو ڕۆژێ زیاتر لێی نزیك دەبوومەوە ، وای لێهاتبوو وەکوو ژن‌ومێرد متێکەڵاوی یەکترمان ئەکرد، هیچ کێشەیەکیشمان نەبوو ، بەردەوام هەردووکمان لەحاڵەتی ئیدماندا بووین ، هیچ تام و چێژی حەلاڵم لە حەرام جیانەکردۆتەوە، وە هیچ ڕێسایەك لە ژیانمدا نەبووە!! هیچ گرنگیەکی بەوە نەدەدا دوای مانەوەی لەگەڵ مندا زوو بگەڕێتەوە بۆ ماڵەوەیان، بەردەوام پرسیاری ئەوەم لێکرد: ماڵەوە لێت ناپرسن؟ پرسیارت لێ ناکەن؟ لەکوێ بووی؟ لەبەرچی دواکەوتی؟ ئەیووت هەرجارێك ئەگەڕێمەوە ماڵ ئەبێتە کێشەمان، تا کار گەیشتۆتەوە ئەوەی ڕاهاتوون لەسەر ئەمە!! لەناکاو ڕۆژێك لەڕۆژان لەدەرگای داو جانتایەکی بەدەستەوەبوو پێی ووتم ماڵەوەمان دەریانکردم، بەناچاری دێمەلای جەنابت، پێکەوە لە شوقەکەدا ئەژیاین دایکیشم لەگەڵمان بوو، هەموو جارێ دایکم پرسیاری ئەوی لێئەکردم منیش ئەم ووت کەی کێشەیە؟ ئەوە تەنها برادەرمە لەگەڵ ماڵەوەیاندا کەمێك کێشەی هەیە، ماوەیەکی کەمی پێ ئەچێ چارەسەر ئەبێ، زیاد لە ساڵێك ئەبوو من و دایکم و شیرین پێکەوە ئەژیاین لەشوقەکەدا، هەتا ڕۆژێ لەسەر موخەدەرات گیرام .. منیش یەکێك بووم لەو هاوڕێیانەی ئیدمانی موخەدەرات ببووین .. دوای ئەوەی لە بەندینخانە دەرچووم تەماشام کرد شیرین هەر لەگەڵ دایکم ماوەتەوە و ئەژی ..

دووبارە گەڕامەوە سەر بەکارهێنانی موخەدەرات، ئەم گەنجە لەسەر دانپیانانەکەی خۆی بەردەوام

بوو، هەتا ئەفسەرەکە ئەوەی لێپرسی: کێ شیرینی هاوڕێتی کوشت؟ ئایا هەر هاوڕێت بوو یان ژنت؟ گەنجەکە لەسەر قسەکردن بەردەوام بوو ئەیووت کاتێك لەبەندینخانە بووم شیرین بە بەردەوامی سەردانی کردوم .. وە کە لە سجن دەرچووم شوقەیەکمان بەکرێ گرت ، چووینە ناوی هەستاین بەکڕینی بڕێکی کەم لە هیرۆیین، لەو شوقەیە پەیوەندی نێوانمان زیاتر بەهێزبوو، داوای زەواجم لێکرد ئەویش ڕازی بوو، بەلاَم زەواجی (مساطيل) .. زۆربەی کاتەکانمان لەو شوقەیەدا کێشانی موخەدەرات بوو...

لەناکاو ئەفسەرەکە پرسیاری شیرینی کرد ووتی: کوا تەرمەکەی؟؟

زۆر بەسانایییەوە ووتی وا لە شوقەکەم!! ئەفسەرەکە داوای لە هێزی پۆلیس کرد ئەوانە لەتاوان ئەکۆلنەوە چوون بۆ شوقەکە گەنجەکەشیان بەدەست بەستراوی لەگەلدابوو، دەرگای شوقەکەیان کردەوە ، پۆلیسەکان چوونە ناو ژوورەکەوە یەکسەر هەستیان بە بۆنێکی زۆر ناخۆش کرد، هەندێ کەل‌وپەلی ناومالێشی لێبوو، لاشەی شیرینیان بینی ڕاست کرابوەوە و پشتی بەدیوارەوکەوە بوو جلی خەویشی لەبەردابوو، وای پێ ئەچوو ئەم ڕووداوە کاتێکی زۆربێ ڕووی دابێ ، چونکە لاشەکەی شیرین شین ببۆوەو تێك چوو بوو، لەتەنیشتیەوە دەرزیەکی لێبوو شوێنەواری خوێنی پێوە دیاربوو، یەکێك لە پۆلیسەکان هەستا هەرچی شتێك لە ژوورەکەیا بوو کۆی کردەوە بەشێك لەو شتانەش شوێنەواری خوێنی پێوە بوو، لەگەلْ دەرزیەکی هیرۆیین کە دەرزی زۆری پێ لێدرابوو ، هەروەها تەپلەکێکی جگەرەی لێ بوو پڕ بوو لە پاشماوەی جگەرە، دوای ئەمە لاشەکەی شیرینیان هەلگرت‌و بردیان، گەنجەکەش بەبەندکراوی لایان مایەوە، چاوەڕێی ڕاپۆرتی پزیشکی بوون، دوای ئەوە ڕاپۆرتە پزیشکیەکە هاتەوە تیایدا هاتبوو کە هۆی مردنی شیرین بەکارهێنانی دەرزیەکی زۆری هیرۆیین بووە کە بۆتە هۆی وەستانی دلَی، چونکە بەرگەی ئەو هەموو دەرزیەی نەکردووە.

لەبەردەوامی لێکۆلێنەوە گەنجەکە دانی بەوەدانا کە خۆی و شیرین بەردەوام خەریکی بەکارهێنانی مەخەدەرات بوون، پێش ئەوەی کۆتایی پێ بێ کاری سێکسی لەگەلْ کردوە، دوای ئەوەی ئەمان خەوتون شیرین هەستاوە بەلێدانی دەرزی هیرۆیین لەبەرئەوەی بەرگەی نەکردووە مردووە، ئەم ئاگای لە هیچ نەبووە ئەوەندە نەبێ کەلە خەو هەستاوە ئەبینێ مردووە و لاشەکەی لەسەر زەویە، ئەمیش هەساوە بەڕاستکردنەوەی و پشتی بە دیوارەکەوە ناوە و دەرزیەکی تری هیرۆیینی لێداوە، بەلاَم ڕاپۆرتە پزیشکیەکە ئەوە دەردەخات کە هەموو شوێن پەنجەکان شوێن پەنجەی گەنجەکەیە، تەواوی ڕووداوەکە گەنجەکە تاوانبارکرا بە کوشتنی کچە گەنجەکەی هاوڕێی بە زیاد لێدانی دەرزی هیرۆیین، وە دادگا بڕیاریدا بە بەندکردنی بۆ ماوەی پێنج سالْ، ڕەوانەی

نەخۆشخانەکرا بۆ چارەسەری دەروونی تاکوو ماوەی ئەو چەند ساڵەی بەندکردنی لەوێ بەسەر ببات، دوای هەموو ئەمانە چی بڵێین؟؟ کوا ڕۆڵی خێزان؟ کوا ئەرکی خێزان لەئاراستەکردنی منداڵەکانیان؟ لەبەرچی ڕۆڵەکانیان فێری حەرام و حەلاڵ ناکەن؟ وە لەبەر چی فێری نوێژیان ناکەن؟ یان فێری یەك ئایەت لە ئایەتەکانی قورئانی پیرۆزیان ناکەن؟ لەبەرچی پەروەردەیان ناکەن بەئامۆژگاریە ئاسمانیەکان؟؟ ئەمە بابەتێکی گەورەیە کە گەنج تەنها خۆی ناتوانێ تەحەمولی بکات، ئەبێتە هۆی تیاچوونی خێزان، دایكوباوك ئەگەر بێت و هەڵنەسن بە ئەرکی سەر شانیان و پەروەردەکردنی منداڵەکانیان بەتایبەتی دەربارەی موخەدەرات و شتی تری لەو بابەتە ئەوا ئەبنە قوربانی، هەموو لایەکیشمان زەرەرمەند دەبین داوا لە خوای گەورە دەکەین خۆمان و ماڵ منداڵمان بپارێزێ لە دنیا و لە دواڕۆژدا ....

ژوانێك لە شالیە(١)

ئەمە چیرۆکێکی واقعیە، مەبەست لێی تەنها وەرگرتنی پەندو ئامۆژگاریە ، بەڕاستی ئەم چیرۆکە هەروا بە سانایی لەبیر ناکرێ ، ئەم چیرۆکە پڕە لە عیبرەت بۆئەو کەسەی بیەوێ سنوری ئەو شتانە بشکێنێ کە خوای گەورە قەدەغەی کردوون یان گاڵتە بە ئیرادەی کچی خەڵکی بکات ، ئەمە چیرۆکی کوڕێکە کە هیچ غەمێکی نەبووە جگە لە هەڵخەڵەتاندنی کچانی بەستەزمان ئەویش بە قسەی شیرین و بەڵێنە درۆینەکانی، کاتێك وای لە یەکێك ئەکرد هەوڵی ئەدا بۆ یەکێکی تر ، ئەم گەنجە نەئاینی هەبووە نەشەرم، هەروەکوو دڕندەی کێوی لە دەشتێکی چۆڵ بگەڕێ بۆ نێچیرێ لە کەلاکەکەی وەربێ و برسێتی خۆی پێ تێر بکات.

لە یەکێك لە هەوڵەکانیدا کچێکی بەد بەخت بوو بە تۆڕە فێڵاویەکەیەوە لە ڕێگای ژمارەی تەلەفۆنەکەیەوە پەیوەندی پێوەکرد ، سەرەتا گوێی لە ووتە شیرنەکانی بووە وەکو بڵێی توابووەوە لەناوجیهانی سۆزو خۆشەویستیدا، توانی بە فێڵە سەیروسەمەرەکانی دڵی بۆلای خۆی ڕابکێشێ ئەمجا ئەم شتە پیسە هەستی کرد وەکوو میوەیەکی کامڵ و گەییشتوو کاتی لێکردنەوەی هاتووە هەروەکو چۆن لەگەڵ غەیری ئەمیش کردبووی، بەڵام تووشی بەربەست هات لای کچەکەوە ، پێی ووت: بەینی من و تۆ خۆشەویستیەکی پاكو بێ گەردە ناتوانین بگەین بەیەك مەگەر بەزەواجی

---

(١) شالیە: ئەوشوێنەیە یان ئەو زنج و کوخەیە کە لە کەناری دەریا دروست ئەکرێ زیاتر بەڵێنە عاشقانەکانی تیا ساز ئەکرێ یان لەوێ ژووانە خۆشەویستیەکانی تیا ئەنجام ئەدرێ زیاتر ئەم ناوە بەزۆری لە وولاتی میسر بەکاردێت . "وەرگێر"

دروست نەبێت، چەندجار، ویستی لە خشتەی بەرێ بەڵام سەر نەئەکەوت .. زانی جارێکی تریش هەوڵەکانی شکستی هێنا، بۆیە ئەیویست تۆڵەی لێ بکاتەوە دەرسێکی وەهای بدات قەت لەبیری نەچێتەوە، ئەم جارەیان پێی ووت هەست و ناخم هەمووی خۆشەویستی و سۆزی تۆیە بەجۆرێکی وا کە قەت ناتوانم لێت جیاببمەوە بڕیاری ئەوەم داوە بێمە داخوازیت ، گەیشتۆتە ئەندازەیەك یەك چرکە ناتوانم لێ دووربم لەگەڵ تۆ نەبم ئەمرم ..

لەبەرئەوەی زۆر فێڵاوی بوو بەردەوام سۆزوخۆشەویستی خۆی بۆ دووبارە ئەکردەوە ئەم فاسقە هەرکات پەیوەندی پێوە بکردبا ئەوباسەی زیاتر ئەوروژان ، بەڵێنی ئەوەی پێدابوو لەداهاتوودا دێمە داوات، ئەوکات پێویستە باسی کاروباری زەواج بکەین، خۆتیش ئەزانی ئەویش پرۆسەیەکی گەورەیە ناتوانین لە ڕێگەی تەلەفۆنەوە لەیەك تێبگەین، وا پێویست ئەکا یەك ببینین .. سەرەتا داواکەی قبوڵ نەکرد و ڕەددی ئەکردەوە، بەڵام هەرچۆنێك بوو ئەم شتە پیسە قەناعەتی پێکرد یەك ببینن ، ئەمەش مژدەیەك بوو بۆ ئەم فاسقە کات و شوێنیان دیاریکرد ، شوێنەکە شالیە بوو لە کەناری دەریا، بەڵام کاتەکەی سەر لەبەیانی بو وە هەردولا لەسەر ئەم کاتە ڕێککەوتن .....

ئەم گەنجە زۆر خۆشحاڵ بوو یەکسەر هەواڵی دا بە هاوڕێکانی پێ ووتن بەیانی کچەکە دێ بۆ شالیە پرسیاری منتان لێ ئەکات کە هات یەکسەر ئێوە چی لەگەڵ ئەکەن بیکەن ، کاتێ بەیانی داهات ئەمانە هەمو کۆببو نەوە لە شالیە، چاوەڕێی نێچیرەکەیان ئەکرد، هەموو تامەزرۆ بوون وەکو گورگی برسی، نێچیرەکە هات و پرسیاری ڕاوچیەکەی لێکردن ، یەکسەر هەموویان هێرشیان بۆکرد وەك دڕندەیەك تێی بەربوون هەتا هەموو یان ئارەزویان لێ تێرکرد، تین و تاوی هەڵچوی سێکسیان پێ کوژاندەوە پاشان وازیان لێهێنا و جێیان هێشت و بەسەیارەیەك بۆی دەرچوون کاتێك هاوڕێکەیان بینی زەردەخەنەیەکیان بۆ کرد و ووتیان کارەکەمان ئەنجامدا .. گەنجە زۆر کەیف شادبوو چوو بۆ ناو شالیە تاکو ئەمیش لە بینینی دڵخۆش بێت بێت و سوکنایی دڵی ئەهات بە بینینی .. کاتێك کە چووە ژوور بینی چی بینی!! جلەکانی هەموو دڕابوون پڕ بەدەنگی هاواریکردە هاوڕێکانی بۆخاتری خوا چیتان کردوە ئەوە خوشکەکەمە؟؟ خوا فەوتتان کا هاواروبێداد ئەوە خوشکمە خوشکم!! بەڵام سەرەنجام چی ڕوویدا؟ خوای گەورە ویستی وابوو تۆڵە لەو فاسقە بکاتەوە بەنزیکترین کەسی و بەهەمان شێوازیش کە پیلانی بۆ ئەکیشا لەگەڵ کچی خەڵکی ، کاتێك کچەکە مەوعیدی هەبوو لەگەڵ کوڕەکە ئیشێك ڕوویدابوو بووە هۆکاری ئەوەی کچەکە نەتوانێ لە مەوعیدەکە ئامادەبێت نەشی توانی بوو ئاگاداریکاتەوە کە ناتوانم بێم بۆ شالیە .. لەوکاتەشا خوشکی کوڕەکە خۆی ئیشێکیان هەبوو لە ماڵەوە هاتبوو بەدوایدا دەگەڕا ئەشی زانی زۆربەی کاتەکانی لەو شوێنانە بەسەردەبا ، قەدەرەن لەو کاتەی مەوعیدیان هەبوو لەگەڵ کچەکە ،

خوشکەکەی هاتبوو بەشوێنیا ، ئەو چاڵەی ئەم گەنجە بۆ کچی خەڵکی هەڵیکەند کەچی خۆی تێی کەوت ، وە ئەو تەڵەیەی بۆ خەڵکی داینا خۆی پێوەبوو ، بێگومان ئەمە بەشی هەموو کەسێکە بەدرێژایی مێژوو چونکە پێشینانی ئێمە ئەڵێن هەرکەسێ سنگ بخوا سنگ ئەکوتێ یان لەدەرگای هەر کەسێك بدەی لە دەرگات ئەدرێتەوە ، خوای گەورە ئەفەرموێ : ﴿أفأمنوا مكر الله فلا يأمن مكر الله إلا القوم الخاسرون﴾ ...

مامۆستا و کچە خوێندکارەکەی

یەکێك لە مامۆستاکان وای ووت :

سەرەتای ئەم چیرۆکە بەوە دەست پێ دەکات یەکێك لە کچە خوێندکارەکان هاتە ژوورەکەم لەگەڵ یەکێك لە مامۆستا ئافرەتەکانی قوتابخانەکەم حاڵی زۆر پەرێشان بوو .. زۆر هەوڵمان لەگەڵیدا ئارامی بکەینەوە بەڵام بێ سوود بوو .. داوام لێکرد کە وا پێویست ئەکات دانیشێ ، قورئانێکم دایە دەستی و کردمە سەر سورەتی (یس) ووتم قورئان بخوێنە هەتا کەمێك دێیتەوە سەر خۆت، قورئانەکەی لێوەرگرتم و بەهێمنی دەستی کرد بەخوێندنەوەی .. منیش چووم بەلای ئیشی خۆمەوە .. وە من وا گومانم ئەبرد کە تووشی نەخۆشی دەروونی بووبێ یان خزم و کەسێکی نزیکی مردبێ و کا ری تێکردبێ .. ئەم ووت یان دیاردەیەکە وەکوو هەموو ئەو دیاردە ڕۆژانەییانەی کە بەسەر هەمووماندا دێت .. هەرگیز ئەوە بەبیرمدا نەدەهات کە ئەم گوڵە جوانە ببێتە بارگرانی بەسەر شانی خێزانەکەیەوە .. کچە هێمن بووەوە و بەچەند هەنگاوێکی حەزین لێم نزیك بووەوە .. لەبەرامبەرم دانیشت .. هەستم کرد کاتی ئەوە هاتوە قسە بکەین .. سەرەتا ئەو دەستی پێکردو ووتی : ئەم بەسەرهاتەم سەرەتای پشوی ساڵی ڕابردوو ی خوێندن بو .. دایك و باوکم لەگەڵ داپیرم سەفەری دەرەوەی وولاتیان کرد بەمەبەستی چارەسەر ... من و خوشکە بچوکەکانمیان لەماڵەوە بەجێهشت بەچاودێری ئامۆژنم .. ئەویش نیمچە نەخوێندەوارێك بوو کاروبارو فەلسەفەکانی ژیان تێ نەدەگەیشت .. هەستم بە مەلەل و ناڕەحەتی ئەکرد .. چونکە یەکەم جارم بوو دابڕێم لە دایکم .. سەرەتا دڵی خۆم بە ئینتەرنێت ئەدایەوە بەناو مەوقیعەکاندا ئەگەڕام .. کاتێکی زۆر خەریکی ئەبووم و هیچ لە خۆم نەئەترسام چونکە لە خێزانێکی چاك وە پەروەردەیەکی باش پەروەردەکرابووم .. تاکوو ڕۆژێك کوڕێکم ناسی لەهەمان وولاتی خۆم بەڵام شارەکەیان جیا بوو .. یەکەم جار بە بەڵگەی دڵدانەوەی خۆم قسەم لەگەڵ ئەکرد .. کاتە بەتاڵەکانی خۆم پێ پڕ ئەکردەوە .. پاشان بوو بە بینی ڕۆژانە .. داوای لێکردم لەڕێگای

ماسنجەرەوە قسە بکەین منیش ڕازی بووم .. ڕۆژانە گفتوگۆمان ئەکرد و شەوانە چەند سەعاتێکی زۆر ئەماینەوە تا بەیانی .. لەم ماوەیەدا وای لێهات ئەو ژیانی خۆی بۆ من باس کرد منیش ژیانی خۆم بۆ باس کرد .. زانیم کە ئەو لەپێشدا گەنجێکی سەرەڕۆ بووە و زۆر حەزی بە سەفرەو گەشت کردووە و هەموو جۆرە حەرامێکی تاقیکردۆتەوە ..گفتوگۆی شتی بەسودمان ئەکرد لەژیانا بەزیرەکی خۆم توانیم ڕێڕەوی ژیانی بگۆڕم .. دەستی کرد بە نوێژو ئیلتیزاماتی ئایینی ..؟! دوای ماوەیەك داوای خۆشەویستی لێکردم .. بەتایبەتی من ئەوم گۆڕیوە .. سلوك و ڕەفتاریم جوان کردووە .. بەوپەڕی قەناعەتەوە پێی ووتم کە ئەو ژیانە هیچەی پێشوم کۆتایی پێ هات ..
لەسەرەتاوە دوو دڵ بووم .. بەڵام دوای چەند ڕۆژێك بۆم دەرکەوت کە منیش پەیوەستی ئەو بوومە .. ئەو کاتانە خۆشحاڵ ئەبووم کە لە ئەو نزیك بووم، لەڕێگای ماسنجەرەوە ..
پەیوەندیەکەمان زیاتر بەهێز بوو وە داوای بینینی لێکردم ... منیش ڕازی بووم لە شوێنێکی گشتیا یەك ببینین بۆ چەند ساتێکی کەم .. ئەو ڕۆژەی بەڵێن وابوو یەك ببینین هەرچۆنێك بوو توانیم ئامۆژنم قەناعەت پێ بکەم بە بیانوی ئەوەی هاوڕێکەم داوای ئەوی لێکرودم بچم سەردانی کەم .. تاکوو کاتی مەوعیدەکەمان هات .. دڵم هاتە لەرزین، لێدانەکانی لێدانێکی ئاسایی نەبوو ، یەکمان بینی .. وێنای ئەوەم نەئەکرد من بەو شێوەیە ببینم .. هەروەکوو چیرۆکێکی خەیاڵی ئەو بەدیهێنەری خەونەکانم بێ .. بۆ چەند ساتێك قسەمان کرد .. ئەویش سەرەتا زۆر سەرسامی شێوەی من بوو .. پێی ووتم تۆ لەوە جوانتری من بیرم لێئەکردەوە .. گەڕامەوە ماڵ خەریك بوو لە خۆشییا شێت بم.. وەکو بڵێی ئەفڕیم لە خۆشیا .. دنیام لەبەرچاو گۆڕابوو .. گەیشتە ئەو ئەندازەیەی کە مامەڵەم لەگەڵ خوشکەکانم بە شێوازێکی تربوو .. ببووم بەیەك پارچە نورو ڕۆشنایی لە سۆزوبەزەیی بۆ خێزانەکەم ووتم ئەوە ئەو کەسەیە کە فێری خۆشەویستی ڕاستەقینەی کردم .. دوای ئەوە قسەکردنمان چووە قۆناغێکی ترەوە .. بەڵێنی ئەوەی پێدام کە هەر خێزانەکەم لە سەفەر گەڕایەوە بێتە داخوازیم .. منیش قبوڵم نەکرد ووتم با خوێندن تەواو بکەم .. لە ماوەی پشوی دەوام سێ جار یەکمان بینی .. لەگەڵ هەموو جارێکدا زۆر دڵخۆش ئەبووم دنیام لەبەرچاو ئەگۆڕا .. دوای ئەوە خێزانەکەم لەسەفەر گەڕانەوە بەڵام جەوی خێزانەکەم ناڕەحەت بوو، چونکە چارەسەری نەخۆشیەکەیان سەری نەگرتبوو .. لەسەرەتای ساڵی تازەی خوێندندا دووبارە داوای لێکردم بم بینێ بەڵام من قبوڵم نەکرد لەبەر ئەوەی دایکم هاتبووە ئەو پێی ووتم هەواڵێکی لەناکاوو کتوپڕم پێیە !! زۆر خۆشە ! منیش ڕازی بووم لەکاتی مەوعیدەکەماندا ووتی هەواڵە کتوپڕەکەش ئەوە بوو کە ئەمەوێ ئەڵقەی زەواج بکەمە پەنجەت !! زۆر پێی دڵخۆش بووم ووتی دێم لەگەڵ کەس‌وکارەکەت قسە ئەکەم ... بەڵام ڕازی نەبووم بە

بیانوی خوێندن ... لەهەمان ڕۆژداو لە چەند چرکەساتێکی لاوازیدا .. تەسلیم بەشەیتان بووم .. چرکە ساتەکانی خەمباریم .. نازانم چۆن باسی کەم هیچ حەزم لێ نییە بیرم بکەوێتەوە .. خۆم لە حاڵێکی زۆر خراپدا بینیەوە .. نەم ئەزانی من ئەو کەسەم لەسەر کردەوەی چاك و ئەخلاق پەروەردەکرابم .. پاکیزەی خۆمم لەدەست دا نەك هەر ئەوەندە حەیاوکەرامەتوبەس ، بەڵکو هەموو شتێکی خۆمم لەدەست چوو .. دوای ئەمە دڵی ئەدامەوە بەوەی لە نزیکترین کاتدا بێتە داوام .. پێ ووتم بڕۆ بیر لەو مەسەلەیە بکەرەوە ، ڕۆژێك دیاری بکە بێم قسە لەگەڵ خێزانەکەتا بکەم .. بەتێك شکاویەوە گەڕامەوە ماڵ .. دڵ تەنگ .. لەوچەند ڕۆژەدا حەزم ناکرد یەك کەس چییە بیبینم .. کاری لە دابەزینی ئاستی خوێندنیشم کرد .. هەموو ڕۆژێ کە قسەی لەگەڵ ئەکردم پرسیاری چۆنییەتی سیحەتی لێئەکردم .. دەوروبەری دوو هەفتە هەر داوام لە خوای گەورە ئەکرد ئەو ئابروچونەم ئاشکرا نەکات .. سوپاس بۆ خوا سیحەتم بەرەو باشی ئەڕۆیشت .. وورده وورده هێمن بوومەوە .. هەردووکمان ڕێك کەوتین لەسەر ئەوەی لە کۆتایی ئەو مانگەدا بێتە داخوازیم .. لەماوەیەکی زۆر کەمدا نزیکەی هەفتەیەك دەنگی نەما !! بەڵام بەنیسبەت منەوە گەلێ زۆر بوو بەبێ هیچ عوزرێك دەنگی نەبوو .. زۆرم هەوڵدا قسەی لەگەڵ بکەم بێ سود بوو .. بەدرێژایی ئەو ماوەیە هەر چاوەڕێ بووم .. تاوەکوو بە پۆستدا نامەیەکم بۆ هات .. بەڵام نامەیەکی زۆر کورت و سەیر هیچی لێتێنەگەیشتم .. داوام لێکرد بە تەلەفۆن قسە بکەین بۆ ئەوەی لە یەك حاڵی بین .. لەپاش ئەمە نزیکەی کاتژمێرێك یەکمان بینی .. بەڵام چیم بینی حوزنێکی زۆر قوڵ لە چاوەکانیا بەدی ئەکرا .. زۆرم هەوڵدا هۆکارەکەی بزانم .. بەڵام هیچ سوودی نەبوو لە ناکاو دای لە پڕمەی گریان !! قەت چاوەڕوانی ئەوەم نەئەکرد من پیاوێك بەو شێوازە ببینم .. هەموو لەشی ئەلەرزین لەتاو گریان !! وای بۆ چووم ئەندامێکی خێزانەکەی مردبێ .. دووبارە زۆرم هەوڵدا هۆکارەکەی بزانم .. بەڵام هەربێ سوود بوو داوای لێکردم کە بە خێرایی بگەڕێتەوە ماڵ .. خەریك بوبڕوا پێم ووت : دوای ئەم مەوعیدە یەك ئەبینینەوە .. بەڵام ئەو داوای لێکردم لەبیری کەم !! تێ نەگەیشتم نەمزانی بۆ ئەبێ لە یادی بکەم !!؟؟ دەستم کرد بە گریان .. تاوانبارم کرد ووتم : ئەتەوێ لەناوم بەری .. بەڵام قسەیەکی زۆر سەیری کرد !! لەبیرم ناچێ ئەگەرچی من ئەمویست ڕووی ژاکاوی ئەو بگەشێنمەوە ، ئەو ووتی نەخۆشیەك سەری لێم هەڵداوە ؟! دوای ئەوەی کە هیچ کات نەمابوو ، چی نەخۆشیەکت مەبەستە ؟؟ چی کاتێك ؟؟ ئەو قسانە واتای چی یە پێم ئەڵێی ؟؟ هاوڕێکەم تووشی نەخۆشی (ئایدز) ببوو .. لەم دواییەدا بەڕێکەوت زانیبووی.. ئەمە بەسەر هاتەکەم بوو زۆر بەکورتی .. تیاماوم لەناو ناڕەحەتی و

خەفەتا ... ڕووبەڕووی داهاتویەکی نادیار .. بەدڵنیاییەوە ئەو نەخۆشیە بۆ منیش گوازراوەتەوە .. ئێستا تیا ماوم نازانم چی بکەم ؟؟ کۆتایی بە قسەکانی هات ......

دوای ئەوەی ئەم چیرۆکە گریاناویە ئەخوێنینەوە .. حەقی خۆمانە بپرسین کێ بەرپرسە بەرامبەر ئەم قوربانیە ؟؟ لە کاتێکدا لە خێزانێکی چاك و باش پەروەردەکراوە !! بەڵام ئەوندە ماوە بڵێین بە هەموو کچێك ، ئاگاداربە و خۆت بپارێزە .. شتی گەورە بە بچوك مەزانە چونکە هەموو هەڵەیەك سەرەتا لە شتی بچوکەوە دەست پێدەکات بە تێپەڕبوونی ڕۆژگار گەورە ئەبێ ... ئاگاداربە ڕۆژێك لە ڕۆژان تۆش نەبیتە یەکێك لەو قوربانیانە .. پاشەڕۆژێکی نادیار چاوەڕێت ئەکات ئەگەر بێت و تۆش بەورێگایەدا بڕۆی .. حیشمەت و حەیای خۆت لەدەست بدەی یان سنوری خوای گەورە ببەزێنی !!

هیوایەتێکی لەدەست چوو

دایکی موحەممەد ئافرەتێکی تەمەن چل ساڵی کامڵە ئاوها ئەم بەسەرهاتە ی گێڕایەوە :

لەگەڵ مێردەکەم ئەژیاین ، بەڵام ژیانێکی زۆرخراپ ، پەیوەندی نێوانمان زۆر لاواز بوو لەبەر ئەوەی پیاوەکەم کەسایەتیەکی زۆر بەهێزی نەبوو ، من خۆم وەکوو ژنێك توشی لەخۆ دەرچونێك ببووم تەنها ئەوە نەبێ پیاوێکی چاك بوو ، ئەمەش وای لێکردم تەحەمولی هەموو ئەو ناخۆشییانە بکەم سەبارەت بەو بڕیارانەی تایبەت بوو بە خێزانەکەم ، زۆربەی جار مێردەکەم لەگەڵ شەریکەکەی پێکەوە بوون بەزۆری لە نوسینگەی تایبەتی خۆی کە بەشێك بوو لە شوقەکەمان دائەنیشتن بۆ ماوەی چەند ساڵ، تاوای لێهات ئەو برادەرەی خۆی و خێزانەکەی هاتن بۆماڵمان ئیتر سەردانەکانیان دەستی پێکرد بەخێزانی ئەهاتن لەبەرئەوەی پەیوەندی لەگەڵ مێردەکەم زۆر بەهێزبوو سەرنجی ئەوەم نەدا کە چەند جار هاتن وە هەر هاتنێك چەند کات ژمێرێکی خایاند ... تاکوو وای لێهات بە تەنهاش ئەهات لەگەڵمان دائەنیشت بە چەند سەعات ، مێردەکەم زیاد لە پێویست متمانەی پێبوو ، ڕۆژ هات و ڕۆیی یەکمان ناسی ، بەڵام چەند پیاوێکی ڕێك و پێك و بەڕێز بوو؟؟ وای لێهات دڵم بۆی لێی ئەدا!! لەهەمان کاتدا هەستم کرد ئەویش دڵی بۆ من لێ ئەدا .. دوای ئەوە مامەڵەمان زۆر سەیر بوو ، گەیشتم بەو قەناعەتەی ئەمە ئەو پیاوەیە ڕۆژێك لە ڕۆژان خەوم پێوە ئەبینی ... بەڵام لەبەر چی ئێستا دێ دوای ئەو هەموو ساڵە ؟؟ هەمووجارێك کە ئەمبینی لەبەر چاوم بەڕێزتر ئەبوو ... لە هەمان کاتدا مێردەکەم لەبەر چاو

سوك ئەبوو. وەكوو بلێی وای لێهاتبوو پێویستم بە بینینی کەسایەتیە بەرزەکەی ئەکرد لە بەرامبەردا ئەوەش ناشرینی مێردەکەم بۆ دەرئەکەوت ... بە ینی من و ئەو نەم زانی گەیشتە چی ڕادەیەك تاوای لێهات شەو و ڕۆژ لەیادم بوو ... نە من و نە ئەویش ئەوەی لە دڵمانا بوو دەرمان نابڕی ، لەگەڵ ئەوەشدا ژیانم کۆتای پێهات!! باس ناکرێ کە چەند ڕقم لەئاکاری ناشیرینی مێردەکم دەبوەوە، نازانرێ کە چەندێك دڵم پڕ لە ڤین بوو بەرامبەری، پرسیاری ئەوەم لە خۆم ئەکرد کە من چۆن ئەم هەموو ساڵەم لەگەڵ ڕەتاندووە؟ بارێکی قورس بوو لەسەر شانم، من تەنها کەسێکم لە ناو ئەم هەموو ئالۆزی ژیانەیا ماوم، بۆیە ژیانمان زۆر ناخۆش بوو تا وای لێهات داوای حیابونەوەم لێکرد !! بەڵێ ئەویش دەست بەردارم بوو لەسەر داوای خۆم ، دوای ئەمە بوومەهۆی بەفەتارەتدانی ئەو پیاوە .. بەو تەلاقەی من ، ماڵ و حاڵی لێ تێکچوو .. مناڵەکانم سەریان لێ شێوا ، وە ئەو ماڵەی تریش تێکچوو ، چونکە ژنەکەی شتێکی لە دلا دروست ببوو ، ژیانی ئەویش بوو بە دۆزەخ ... گەیشتە ئەو ڕادەیەی خێزانی ئیرەیی لێم ئەکرد جارێکیان نیوەی شەو ماڵی بەجێهێشت و هاتە سەرم هەر ئەگریاو هاواری ئەکرد بۆ وام لێ ئەکەی ؟؟ خەریك بوو خێزانەکەی داڕوخێ ... من ئێستا دان بەو ڕاستیانەدا ئەنێم ئەو دانیشتنانەی ئێمە و ئەو پێکەوە ژیانە ئەو هەلەی بۆ ئێمە ڕەخساند کە ئاوەها لە.. خێزانەکەی ئەو و خێزانەکەی منیش وێران بوو ، هەموو شتێکم لەدەست دا ئێستا ئەزانم ژیانی من و ژیانی ئەویش هیچ هەنگاوێکی ئیجابی نەناوە .. من هەردەم ئاخ بۆ ژیانی ڕابردووم هەڵئەکێشم ، بەدوای خۆشیەکانیا ئەگەڕێم ، بەدوای ئەو هیوایەتە لەدەست چووەم ، بەدوای ....

یــەك بــە یــەك

دایکی ئەحمەد قسەی بۆ ئەکردین و ئەیووت:

مێردەکەم کۆمەڵێ برادەری هەبوون کە هەموویان زەواجیان کردبوو، بەهۆی ئەوەوە پەیوەندی کۆمەلآیەتیمان بەهێزبوو هەر شەوەی لەماڵ یەکێکیان دائەنیشتن، بۆ خۆشی و کات بەسەر بردن ، بەڕاستی من زۆر بەو جەوە مورتاح نەبووم، شەوانە کە دائەنیشتن شیرینی و شەربەت و شتی شەوانەیان دائەنا ، بەهۆی نوکتە و قسە خۆشەکانیانەوە ئەیاندا لە قاقای پێکەنین هیچ ئەدەب و ڕێزێك لە بەینیاندا نەمابوو ... بەناوی برادەرایەتی و تێکەڵ بونەوە وای لێهاتبوو لەژێرەوە قسەیان بۆ یەك باس ئەکرد ئەیان چپان بەگوێی یەکتڕداو بەناوی گاڵتەوە ....ئەو ژن واو ئەو پیاو وا!! ئەمانە تا ئەهات زیادی ئەکرد بەبێ هیچ شەرم و حەیایەك تاوای لێهات کار گەیشتە باسکردنی جنس و شتی تایبەت بە ژنان!! ئەم باسانە زۆر ئاسایی بوو بەلایانەوە ، لەگەڵ ئەوەشدا زۆر خۆش و سەرنج ڕاکێش بوون .. زۆر حەزم بە دانیشتنیان ئەکرد بەلآم ویژدانم ڕێی پێنادام، هەتا ڕۆژێ هات کە ئەو هەموو قەباحەت و خراپەکاریە ئاشکرابێ .. ڕۆژێ تەلەفۆن لێی دا هەڵمرگت یەکێك لە هاوڕێ شەلاتیەکانی مێردەکەم بوو ، منیش گفت و لفتێکی شیرینم لەگەڵکرد ، عوزرم بۆ هێنایەوە ووتم ببورە مێردەکەم لە ماڵ نییە، جوابی دامەوە ووتی ئەزانم لەماڵ نییە ، بەلآم لەبەر خاتری تۆ تەلەفۆنم کرد!! هەندێ قسەی لەگەڵ کردم پاشان داوای پەیوەندی خۆشەویستی لێکردم!! زۆر توڕەبووم و سەرکۆنەم کرد، بەلآم دەستی کرد بە پێکەنین و ئەیووت ئەمە پاداشتی ئەو چاکەیەم ئەدەیتەوە کە لەگەڵتا کردومە، چاودێری مێردەکەتم ئەکرد ئەزانی چی کردووە ؟؟! ئەو قسەیە تێکی شکاندم، بەلآم لەگەڵ ئەوەشدا لەدڵی خۆمدا ئەمووت ئەم کەسە ئەیەوێت ماڵم وێرانکا ، لەهەمان کاتیشدا تووشی دڵەڕاوکە و گومانی کردم بەرامبەر مێردەکەم .. لەماوەیەکی زۆر کورتدا کێشەکە گەورە بووەوە .. زانیم کە مێردەکەم ناپاکی لەگەڵ کردووم وە پەیوەندی لەگەڵ ژنێکی تردا هەیە ، سەبارەت بە من وەکوو مردن وابوو ، ئەوەم بۆ مێردەکەم

ئاشكراكرد ووتم تۆ تەنها كەس نيت بتوانيت ئەو كارە بكەيت ، منيش ئەتوانم وەكوو تۆ بكەم .. چیرۆكی برادەرەكەیم بۆ گێڕایەوە .. خەریك بوو جەڵدە لێیدا ، پێم ووت ئەگەر ئەتەوێ من ڕازیبم بەوەی من پەیوەندیت لەگەڵ ژنێكا هەبێ ئەبێ تۆش بۆ من ڕازی بی .. ئەو قسەیەم وەكوو بومەلەرزە هەموو گیانی هەژان .. ئەو ئەیزانی من نامەوێ ئەو كارە بكەم ، بەلاَم بۆ ئەوەم بوو كە واز لەو كارە بێنێ و دووركەوێتەوە لەو كەشە فاسیدە كە تیا ئەژیا .. زۆر هەوڵم لەگەڵێدا هەتا وازی لەو ئافرەتە خراپە هێنا، لای من وای ئەووت بەڵێ وازی لێهێنا هاتەوە ناو ماڵ و مناڵەكانی، بەلاَم چ كاتێك مێردەكەم گەڕایەوە؟؟ وە چۆن گەڕایەوە؟؟ دوای ئەوەی كە دڵی بریندار كردبووم بەو كەشە خراپ و نالەبارە، لە كۆتاییدا گەواهی ئەدەم لەسەر ئەو شەوانەی ناویان لێ ئەنا شەوە خۆش و پاكەكان ، بەلاَم هیچ خۆشی و پاكێتی تیا نەبوو ، هەر ئەوەندە ماوە بڵێم خوای گەورە بەڕەحمی خۆی لێمان خۆش بێ ....

بێچـوی مـراوی نــەزانــە

كچێك لە تەمەنی (١٩) نۆزدە ساڵیا بوو بۆی گێڕاینەوە:

كاتێك كە مناڵ بووم ، بەچاوی خۆم چاوم لەو شەوانە بوو كە هاوڕێی خێزانەكەم تیائەمانەوە ، هیچ كەسێكی وام لەیاد نەماوە تەنها پیاوێك نەبێ ئەویش باوكم بوو ، ئاگام لە هەموو جوڵە و هەڵسان و دانیشتنیان بوو كۆمەڵە ئافرەتێكی لێبوو كە قاچ و سنگیان ڕووت بوو باوكم بە چاوو و قژ و لەش و لاریانی هەڵئەدا .. دایكم ئافرەتێكی بەستەزمان بوو بە ناچاری خواردنی ئەو دەعوەتانەی ساز ئەكرد كە باوكم بۆ مەبەستی خۆی ئەیكرد .. لەو كۆمەڵە ئافرەتەی كە هاتبوون یەكێكیان سەرنجی باوكمی زۆر بۆلای خۆی ڕائەكێشا بەلاكردنەوەوعیشوەوناز .. من زۆر سەرنجم ئەدا و ئاگام لێبوو بەلاَم دایكم لە چێشتخانە هەر خەریك خواردن ئامادەكرن بوو بۆ میوانەكان .. ئەو كۆڕوكەیف و سەفانە لەناكاو نەما !! زۆر هەوڵمدا بەو تەمەن مناڵیەوە ڕاڤەو تەفسیری ئەو وەزعە بكەم بەلاَم نەم ئەتوانی ... ئێستا ئەزانم ئەو كاتە دایكم چەند بەستەزمان بوو توشی خەم و پەژارەیەكی زۆر هاتبوو ، تاقەتی گوێبیستی قسەكانی باوكمی نەبوو ، من گوێم لە هەندێ قسەی شاراوە ئەبوو ئەیان چرپان بەگوێی یەكا وەكوو : (ناپاكی ، ژووری نوستن ، بەچاو خۆم بینیم ، لە ژێرەوە ، حاڵی زۆر خراپ بوو ....) چەند قسەیەكی تریش تەنها گەورەكان خۆیان ئەیانزانی چی ئەڵێن ... ئێستا گەورەبووم ئەزانم دنیا چی یە ؟؟! ڕقم لە هەموو پیاوێك ئەبێتەوە ، هەموویان ناپاكن ، دایكم ئافرەتێكی تێك شكاو بوو ، ئەوەی بەسەرمان هات هەمووی خراپەكاری

پیاو بوو .. هەمووی بەهۆی باوکمەوە بوو.. تـەنها بـاوکم ؟؟ !! ئـەو!! بـەڵێ ئـەو !! تـاکوو ئێسـتاش مومارەسـەی هیـواو حـەزەکانی خـۆی ئـەکا لەگـەڵ ئافرەتـان بـەلاَم لـە دەرەوەی مـاڵ ... مـن ئیسـتا تەمەنم (١٩) نۆزدە ساڵە شارەزاییەکی باشـم لـە گـەنجان هەیـە ، هەسـت بەخۆشـیەکی زۆر ئەکـەم تۆڵەیان لێ ئەکەمەوە ئەڵێی یەکێکم وەك باوکم ، زۆر لە خشتەیان ئەبەم و ئیغرایان ئەکەم بـەبێ ئەوەی دەست لە تاڵێکی پرچم بدەن .... لە شوێنە گشتیەکان و بازاڕکان زۆر سـەرنجیانم ڕائەکێشا بەهۆی عیشوە و نازەوە کە خۆم مەبەستم بوو ... تەلەفۆنم زۆر بۆ ئەهات زۆربەی جار قسـەم نـە ئەکرد بە فەخروشانازییم ئەزانی ئەوەی ئەمکرد تۆڵەی ژنـانم ئـەکردەوە بەتایبـەتی (حـواو) ی دایکم ، بەلاَم هەندێ جار هەسـت بـە ناخۆشـی و ناڕەحـەتی ئەکـەم .. ئەگاتـە ئـەو ڕادەیـەی خـۆم بخنکێنم !! ژیان ئەڵێی پارچە هەورێکی ڕەش و تاریك بەسەرمەوەیە ناوی (باوکە) !!!

بەرلەوەی پەشیمانی داد نەدات

کچێك ئەزمونەکانی خۆیمان بۆ دەگێڕێتەوەو دەڵێت:

هەرگیز باوەڕم نەئەکرد هەلو مەرجی کارکردنم وام لێبکـات تـاوەکو تێکـەڵ بەڕەگـەزی بەرامبـەر (پیاوان) ببمەوە، بەلاَم ئەمـە ڕویـداوە، منـیش لەسـەرتاوە بـەهۆی پەچـەوە(نیقاب) خـۆم لەچاوی پیـاوان دەپاراسـت، بـەلاَم هەنـدێ لەخوشـکانی هـاوڕێم جـەختیان لەسـەر ئـەوە دەکـردەوە کـە ئـەم شێوازە جل پۆشینە زیاتر سەرەنجی پیاوان ڕادەکێشێت، بەتایبەتی داوایان دەکرد پەچەکەم لاببەم، بەتایبەتی چاوەکانم برێك تایبەتمەندی تێـدابووو، ئـەوەم لادروسـت ببـو کـەلادانی پەچـەکەم بـۆم باشترە، و بۆیە بڕیارمدا لایبەرم.

بـەلاَم پـاش تێپـەڕبونی ماوەیـەك بینـیم کـەمن لـەنێو هاوڕێکـانم بـەهۆی سـیفەتی گۆشـەگیریو تێکەڵاونەبونو گاڵتەوگەپ نـەکردن لەگەڵیانـدا جیـاوازو دیـارم، ئـەوانیش دوورە پـەرێزیان دەکـرد لەو ئافرەتەی کەترسناكو گۆشەگیرە – هەڵبەت لەچاوی ئەوانـدا – ئەمـە یـەکێك لـەو هاوڕێیانـە پێی ووتم کە تۆ کەسێکی حەز بەتێکەڵاوبوونو هاوڕێیەتی کەیت، وەکەسێکی خۆبەزل زانو لـوت بـەرزیت، بـەلاَم بەپێچـەوانەی ئـەم وتەیـەوە لەڕاسـتیدا مـن کەسـێکی ئاوهـا نـەبووم، ئەمـەش وای لێکردم بڕیاری ئەوەبدەم کەچیدی ستەم لـەخۆم نەکـەمو لـەو چوارچێوەچـەق بەسـتووەدا خـۆم ڕزگار بکەم، لەدەمەتەقێو هەڵسوکەوتەکانمدا بەشدارییان لەگەڵدا بکـەم، بەمـەش ئـەوانیتر بۆیـان ئاشکرابوو کەمن خاوەنی توانایەکی قسەزانی بەرزمو توانای کاریگەریم هەیە بەسەر نزیکەکانمـدا، کـەدەیان بینـی مـن بەشـێوەیەکی زۆر جدیانـەو لەهـەمان کاتـدا سـەرنجڕاکێش لەگـەڵ هاوڕێکـانم

دەدوام، ئەمەیش زۆری نەخایاند کە سەرنجم دەدا قسەکانم ڕاستەوخۆ کاریگەری لەسەر بەرپرسی شوێنی کارەکەم دروستکردووەو بەشێوەیەك لەشێوەکان هەستم دەکرد مەبەستی خراپی هەیە لەبەرامبەرم دا، سەرەڕای ئەوە بەهەندێ لەقسەکان دەشڵەژاو زەرد هەڵدەگەڕا، لەهەمان کاتدا بەهەموو شێوەیەك هەوڵی دەدا خۆی تێوە گلێنێ لەباسو ووتەکانمدا، منیش هەستم بە سەرنجە پیسو ژەهراویەکانی دەکرد، نکۆڵی لەوەش ناکەم ئەو پیاوە بەشێوەیەك لەشێوەکاندا بیری منی سەرقاڵ کردبوو، بیرم لەوەش دەکردەوە ئەگەر بەم شێوە ترسناکە پیاوێك گیرۆدەی ئافرەتێکی باوەڕدار ببێت ئەبێ حاڵی ئەو پیاوە چۆن بێت بەرامبەر بەئافرەتێکی سفور کەبانگی بکات بۆ کردەوەی ناشرین وناشیاو.

لەڕاستیشدا بەشێوەیەکی نادروستانە بیرم لەوپیاوە نەدەکردەوە بەڵام نکولی لەوەناکەم بۆماوەیەکی درێژ پانتاییەکی بیرمی داگیرکردبوو، بەڵام ڕێگەم لەنەفسی خۆم گرتو قبوڵم نەکرد ببمە ئامرازی ڕابواردنی ئەم پیاوە نامۆیە، تەنانەت ببمە ئامرازی ڕابواردنی مەعنەوی بۆی، هەوڵم دا بەهەموو شێوەیەك ڕێگە لەوەبگرم کەکارەکەم وام لێبکات لەخەڵوەتدا لەگەڵی بدوێمو لەکۆتایشدا ئەم سودانەم دەست کەوت کەبریتین لە:-

١/ سەرنج ڕاکێشان لەکاتی تێکەڵاوبونی هەردوو ڕەگەزدا لەلایەن پیاوو ژنانەوە ڕوودەدا هەرچەندە پیاوو ئافرەتیش ئینکاری ئەوەبکەنو سەرنج ڕاکێشان لەسەرەتاوە شەرعیانە دەست پێدەکاتو لەکۆتایدا بەکردەوەیەکی ناشەرعیانە دوایی پێدێت.

٢/ تەنانەت ئەگەر مرۆڤ هەرچەندە خۆی بپارێزێ بەڵام لەگەل ئەوەشدا دڵنیابێت لەفرتوفێڵەکانی شەیتان.

٣/ تەنانەت ئەگەر مرۆڤ لەکاتی هەڵسوکەوت لەگەڵ ڕەگەزی بەرامبەردا هەواو ئارەزووەکانی خۆی کۆتو زنجیر بکات ناتوانێ ڕێگە لەهەستو سۆزی لایەنی بەرامبەر بگرێت .

٤/ لەکۆتایشدا دەبێ بڵێم تێکەڵاوبوونی دووڕەگەزەکە بەوشێوەیەی ئێستا هەیە بەهیچ شێوەیەك خێری تێدانیەو هەرگیز بەروبومی باشی نابێت، بەڵکو ڕێگە دەگرێت لەبیرکردنەوە بەڕێگەیەکی ڕاستو دروست.

کاتی ئەوە هاتووە دان بەوەدا بنێین تێکەڵاوبونی دووڕەگەزەکەو ئالودەبوون پێوەی هەرچەندە بەسوکی بزانین بەڵام زیانەکانی لەگەڵماندایە، خێزانو بنەماڵەکانمان هەڵدەوەشێنێتو ویژدانی بەئاگاو پاکیش بەوە ڕازی نیە کەتێکەڵاوبوون بارێکی تەندروستی کۆمەڵایەتی بێت، ئەم ویژدانە پاکەش پاڵی ناوە بەزۆربەی ئەوانەی لەبواری تێکەڵاویدا کاردەکەن دوور بکەونەوە لەتێکەڵاوبوون، وەدەڵێن: تێکەڵاوبوون لەڕووی شەرعەوە پەسەند نیە، دەبێ ئەوەش بڵێین کەڕێژەیەکی کەمیش

هەن کەتێکەڵاوبوون بەشەرعی دەزانن، ئەم کۆمەڵە دەبێ هیچ سنورێك تێکەڵاوبوون بەپەسەند دەزانن، بەڵام بەپێی مەرجە ئاینیو کۆمەڵایەتیو بەهاو ویژدانو بەمەرجی خۆداپۆشینو خۆپارێزیو زنجیرەیەك بەهای باڵاو جوان کەبەلای ئەوانەوە ئەمە سنوری تێکەڵاوبوونەکە دادەنێ.
پرسیاریان لێدەکەین: ئایا ئەو تێکەڵابونەی ئەمڕۆ لەزانکۆو بازاڕو شوێنی کارەکانو کۆڕو خێزانو کۆمەڵگاکانمان دەبینرێ هیچ یەك لەومەرجانەی سەرەوەی تێدایە کەباسمان کرد ؟ یان ئەم شوێنانە پڕن لەسنورشکێنی لەڕووی جلوبەرگو هەڵسو کەوتو قسەو باسەکانو دەورو بەرمان پڕە لەبێڕەوشتیو بێویژدانیو ڕووتیو پەیوەندیە پڕلەفیتنەو گومانەکان، ئەمەش وامان لێدەکات بڵێین: تێکەڵاوبون بەم جۆرەی ئێستا هەیە تەنانەت لای ئەوانەی کەتێکەڵاوبونیان لەبارودۆخە پاکەکان دا پێدروستە،بەم جۆرە تێکەڵاوییەی ئێستا ڕازی نین.
ئەوەش ماوە بڵێین: تێکەلاوبوون ئەو کەشو هەواو پاڵنەرەیە کەبەزەوییەکی شێدار دەچێت تیایدا مشەخۆرو کەڕووە ژەهراوییە کۆمەڵایەتیەکان لەگۆشەو کەنارو سەقفیدا گەشە دەکەنو زۆر دەبنو خۆیان ئەتەنن بەبێ ئەوەی کەس هەست بەوە بکات کەتێکەڵابوون هۆکارکەیەو تێکەڵاوبون سەرچاوەی ئاژاوەیەکی بێدەنگو لەسێبەریدا دڵو حەزو ئارەزووەکان گومڕادەبنو ناپاکی ڕوودەداتو دڵوماڵەکان تێك دەشکێنێ.
داواکارین لەخوای گەورە ساغو سەلامەتیو پارێزراویمان پێببەخشێ، وەدرودو سەڵاو لەسەر گیانی پیێغەمبەری ئازیزمان
کچێکی هەڵاتوو بەرەو نادیار
کچکە دەستی بەقسە کردن کرد، دەتگوت بوارێکی دۆزیوەتەوە تاوەکو لەو ڕێگەیەوە داخی دڵی خۆی بڕێژێو خەمو خەفەتە شاراوەکانی دەربڕێ، ئەوەبوو ووتی:
باوکم دایکمی مارە کردو بوونە خاوەن دوومناڵ، منو براکەم، پەیوەندییان زۆری نەخایاند لەیەکتری جیابونەوە، پاش دەمەقاڵەو شەڕوشۆڕی چەندساڵێك، ئەوکاتە من مناڵ بوومو لەهیچ شتێ تێنەدەگەیشتم، بەڵام سێبەری ناکۆکیەکان هێشتا بەدوامدا دێتو دەنگی دەمەقاڵەکان لەگوێم دا دەزرنگێتەوە.
پاش جیابونەوەیان باوکم ڕاستەوخۆ کچێکی مارە کردو پاش ماوەیەکی کورتیش دایکم شویکرد، لەمێردە تازەکەشی مناڵی بوو، منو براکەشم پاش شوکردنی دایکم گەڕاینەوە لای باوکمان تاکو ئەو بەخێومان بکات.
کەچووینەوە ماڵی باوکمان هەروەکو بێگانەیەکی ڤێزەون لەلایەن باوەژنەکەمەوە سەیر دەکراین، هەرگیز هەستمان بەوە نەدەکرد ئەوە ماڵی خۆمانە، من تەنها لەوماڵەدا لەیەکەم ڕۆژەوە وەکو

خزمەتكاريان بووم، چێشتم لێدەناو جلم دەشوشتو چاودێری منالآنم دەكرد، لەگەڵ ئەوەشدا خۆم هێشتا منالْ بووم.

خواردنم جیاوازو بەدوور لەوان بوو، ئەگەر لەئامادەكردنی ژەمە خواردنێك دوابكەوتمایە لەلایەن باوكم بەسەختڕینو توندترین شێوە سزادەدرام، هەروەك خزمەتكارێكی مالْ گەورەبووم، بەناچاری دەبوایە خۆم فێری چێشت لێنان بكردایەو سفرەم ئامادە بكردایە، نەمدەتوانی بچمە خوێندنگا، تەنها خزمەتكارێك بوومو خوێندنیش لەپیشە سەرەكی‌یەكەم كە چێشت لێنان بوو دووری دەخستمەوە.

فرمێسكەكانی سڕیەوەو درێژەی بەووتەكانی دا: ئەگەر لەلای دایكم بومایە دەمتوانی بەرەنگاری هەندێ لەكێشەكانم ببمەوەو بچمە خوێندنگا، هەروەكو كچانی‌تر، بەلآم بەوبارودۆخەی باوەژنەكەمو دلْ ڕەقیەی خوێندن مەحالْ بوو.

ئەو دەی شكاندمو گاڵتەی پێدەكردم، تەنها لەبەرئەوەی كەمێك ڕەش ئەسمەر بووم، بەلآم منالآنی خۆی پێستیان سپی‌بوو، باوكیشم لەبەر پێست ڕەشیەكەم گاڵتەی پی‌دەكردم، بەلآم ئیتر نەمدەتوانی لەمەزیاتر ئەوشتانە قبولْ بكەم، شەوێك لەشەوان بیرم لەهەلآتن لەماڵەوە كردەوە، پاش ئەوەی كەسەرجەم هەوڵەكانم شكستی هێنا كەوەك ئەندامێكی ئەو خێزانە بژیم، ژیانم لەئێستا باشتر دەبێت تیام، بیرم لەوە دەكردەوە هاوسێكەمان ژنێكی تەلآق دراوەو تەمەنی لەهەژدە سالآن تێناپەری‌و لەپیاوە پێشووەكەی منالێكی بچوكی هەبوو، پلانم داڕشتو جی‌بەجی‌شم كرد.

پەنام پی‌بردو داوای یارمەتیم لێكرد، ئەویش بەوپەڕی خۆشحالْیەوە پێشوازی لێكردمو یارمەتی دام، منیش بۆ ئەو دلْخۆشیەك بووم، چونكە ئەویش پاش جیابونەوەی لەمێردەكەی هەستی بەتەنهایی دەكرد، یارمەتیشم دەدا لەپەروەردەكردنی منالْەكەی، چونكە ئەو هێشتا درێژەی بەخوێندنی ئێوارانی دەدا، دووبارە بوومەوە بەخزمەتكار بەلآم ئەمجارە بەخواستی خۆم.

ڕۆژانە لەگەڵ هاوسی‌و هاوڕێكەم دەچووینە بەقالی تەنیشتمانەوە بەرلەوەی بچێت بۆخوێندنگاو منیش منالْە تاقانەكەم بۆهەلْدەگرت.

لەتەنیشت بەقالْەكەش كۆمەلێك گەنج كۆدەبونەوە، هاوڕێكەشم بەتێپەڕبوون بەوێدا ڕایدەبوارد، دەیڕوانی‌یە ئەوەی خۆشی دەویست، داوای لەمنیش كرد وەكو خۆی بكەم، منیش بەردەوام ڕەفزم دەكردەوە.

ڕۆژێك منالی هاوڕێكەم دەگریاو دایكیشی لەخوێندنگای ئێواران نبوو، هەلْم گرت بەرەو بەقالی‌یەكە چووم، لەوێدا یەكی لەگەنجەكان هەولی‌دا بم وەستێنی‌و پرسیاری دەكرد لەهۆی غەمباری‌و بێزاریم، وەلآمم نەدایەوەو لەڕۆیشتندا بەردەوام بووم.

ئەوگەنجە بەردەوام کەمنی لەگەڵ هاوڕێکەم دەبینی پرسیارەکانی دووبارە دەکردەوە، هاوڕێکەشم داوای لێدەکردم وەڵامی بدەمەوە، تاوەکو جارێکیان بەهەندێك ووتەی خێراو پڕلەپاڕانەوە داوای لێم کرد وەڵامی بدەمەوە، چونکە مەبەستی تەنها ناسینمەو بەس نیازی باشی هەیە لەوپرسیارانەدا.

منیش ڕووم لێکردو خۆم ئامادەکرد بۆبیستنی ووتەکانی، لەنێو وتەکانی هەستم بەمیهرەبانیو سوزی وون بووم کرد، گلەیی دەکرد کەلەدەست دانی دایکیو باوکیو دوورکەوتنی لەسۆزو میهرەبانیان لەسەردەمی شیرەخۆریدا هەستم کرد ئێمە بۆیەك دەبین چونکە ئەویش هەرهەمان کێشەکانیمنی هەبوو.

پەیوەندییەکانمان بەرەو قوڵ بونەوە دەچوو، پێکەنینەکانم شکۆفەی دەکردو ژیانم بەشێوەیەکی جوان دەبینی، پەیوەندیم لەگەڵیدا بەردەوام بوو، دەرچونمان پێکەوە ڕۆژانە شتێکی ئاسایی بوو، ڕۆژێکیان مێردە پێشووەکەی هاوڕێکەمم بینی، کەدەیویست مناڵەکەی لێبسێنێت، دەمەقاڵەیان گەرم بوو، خەریك بوو چەقۆیەك لەهاوڕێکەم بدات، منیش بەمەبەستی ناوبژیوانی چوومە نێوانیان، ئەوەبوو چەقۆیەك بەر ڕانم کەوتو بەسەختی برینداری کردم، برینەکەم چارەسەر کردو لەڕۆژی دوای ئەورۆژەدا ویستم ماڵی هاوڕێکەم بەجێ بهێڵم،جگە لەماڵی ئەو کوڕەی کە پەیوەندیمان هەبوو هیچ شوێنێکی ترم شك نەدەبرد، ئەویش بەتەنها دەژیا.

چوومە لای، بەڵام ئەم چونە لەناکاوەی من بۆهاوڕێکەم شتێکی ئاسایی نەبوو، داوای لێم کرد بگەڕێمەوە، پاش بەستنی پەیمانی هاوسەرێتی بەشێوەیەکی دروست لای بمێنم، بەڵام من جەختم لەوە کردەوە کەلای بمێنمەوە، پاش پێداگری من، داواکارییەکەی پەسەند کردو پێنج مانگ لەگەڵی بووم، پەیوەندیمان پێکەوە وەکو پەیوەندی نێوان ژنو مێردەکەی وابوو، پاش ئەوەی بەتەواوەتی لەهەستو سۆزی هەردولا دڵنیا بوینو ڕێکەوتین لەسەر دەست پێکردنەوەی ژیانی هاوسەریەتی بەشێوەیەکی دروستیو یاسایی، هاوڕێکەم داوای لێکردم بگەڕێمەوە لای خێزانەکەم، تاکو بێتو داخوازیم بکات، لەگەڕانەوەم بۆماڵ دودڵ بووم، چونکە من بەهۆی خراپی باوەژنەکەم لەماڵەوە هەڵاتبووم، گەڕانەوەشم سەرلەنوێ تووشی سزاو لۆمەی دەکردم، بەدووریشم نەدەزانی باوکم لەتاو توڕەییا بمکوژێ.

بەڵام گەڕامەوەو خۆم ئامادەی وەرگرتنی سزای باوکم کرد، تەنها لەپێناو ئەوەی لەگەڵ خۆشەویستەکەمدا بژیم، بەهەمان شێوە کەبیرم لێدەکرد ڕوویدا، پێشوازییەکی زۆر توندو ناشرین کرام لەلایەن خێزانەکەمەوە، کەپڕبوو لەلۆمەو سەرزەنشت، پاش تێپەڕبوونی چەند ڕۆژێكو دامرکانەوەی توڕەیی باوکم پێم ووت: لاوێك دەیەوێت بێتە خوازبێنیم، باوکم بەتوندی

ڕەتیکردەوە، بەبێ ئەوەی هەست بەپەیوەست بوونی من بکات بەوگەنجەوە، هەرچەندە هەوڵم دا سوودی نەبوو وەوەڵامی هەر نەخێربوو، دڵی وەکو بەردی ڕەقی لێهاتبوو وە هیچ نەرمی‌یەکی تێدا بەدی نەدەکرا.

دەسەڵاتی یەکەم لەماڵەوە باوەژنەکەم بوو، قسەش قسەی ئەوبوو، بڕیارم دا سەرلەنوێ ماڵەوە بەجێ بهێڵم، بەڵام ئەمجارەیان هەڵاتنی یەکجارەکی بێ گەڕانەوە، شمەکەکانم کۆکردەوەو بەرەو ماڵی خۆشەویستەکەم کەوتمەڕێ، داوای لێکردم کەیەکێ لەبنەماڵەکەم بدۆزمەوە تاوەکو بۆبەرپابوونی ڕێوڕەسمی مارەبڕین یارمەتیمان بدات، ڕووم لەهەموو کەسێك کردو بۆ داوای یارمەتی، بەڵام دڵێکی نەرمم نەدۆزی‌یەوە یارمەتیم بدات، داوای لێکردم بەشێوەیەکی عورفی ببینە ژن‌و مێرد، نەمدەزانی عورفی یانی‌چی، بەڵام قبوڵم کرد، بەهەرحاڵ ئێمە هەرلەحەرامدا بووین، هاوسەریمان دەستی پێکرد.

ئەمەش زیاتر لەچەند ڕۆژێکی نەخایاندو لەسەر شکایەتی باوکم بەتۆمەتی هەڵاتن لەماڵەوە دەستگیر کرام، پاش لێکۆڵینەوە بەزینا تۆمەتبار کرام، کێشەکەم بوو بودووکێشە، زیناو هەڵاتن لەماڵەوە، بۆیەکەمین جار زیندانی کرام، لەوماوەیەدا کەلەزینداندا بووم زۆر هەوڵم دا بەشێوەیەکی یاسایی لەلایەن خۆشەویستەکەمەوە مارە ببڕێم، بەڵام بەهۆی کەمی تەمەنم نەدەکرا.

بەڵام ئێستا وانیە، ئەوکاتە شانزە ساڵان بووم، ماوەی حوکمەکەم لەزینداندا بەسەربردو پاشان ئازاد کرام، بەڵام باوکم نەهاتەوە بۆوەرگرتنەوەم پاش ئازادبونم، منیش گەڕامەوە بۆلای هاوڕێ تەڵاق دراوەکەم وەکو جارانی پێشووتر، تەلەفۆنم بۆ خۆشەویستەکەم کردو داوام لێکرد بگەڕێتەوە لامو بەهەرشێوەیك بووە مارەم ببڕێت، بەڵکو کەمێك لەخەمو ئازارەکانم بەیارمەتی ئەو بسڕدرێتەوەو بتوانم درێژە بەژیانی ئاسایی خۆم بدەم، بەڵام داوای لێکردم کەنزیکی نەبمەوە، چونکە مارەبڕینی منی بەمەحاڵ دەزانی.

هاوڕێ ئافرەتەکەشم چونە زیندانمی بەهەل زانی‌و کەبینی خاوەن دۆسیەکەم زیاتر لەجاران هەوڵی ئیستغلال کردنی دەداو دەیزانی جگە لەوشوێنە شوێنی حەوانەوە شك نابەم، بۆیە داوای هەرشتێکی بکردایە بەناچاری جێبەجێم دەکرد.

ڕۆژێك لەڕۆژان هاوڕێکەم ژمارەیەك لاوی کوڕوکچی بەمەبەستی سازدانی ئاهەنگێکی خنجلاینە بانگهێشت کردبوو، وە شمەکی ئاهەنگەکەشی ئامادەکردبوو کەبریتی‌بوو لەمادە بێهۆشکەرەکان‌و شتی بەدڕەوشتی، بەمەش کەرەسەی کاری لارو لەوێر بۆگەنجانی کوڕوکچ ئامادەبوو، خواردمانەوەو سەرخۆش بوین‌و کاری بەدڕەوشتیمان ئەنجام داو . . . . . . هتد.

لەپڕدا پۆلیس هاتن‌و ڕەوانەی زیندانیان کردین، ئێستاکەش لەزیندانی (هەرزەکاران)دا چاوەڕوانی حــوکمی نــوێ دەکــەم، چاوەڕوانیشــم لــەوەی پێشــووترم زیــاتر بێــت چــونکە تۆمەتەکــەم قورسترە.لەوســاتانەی کەپەشــیمانی دام دەگرێــت بیرلــەوە دەکەم:ئەگــەر ئــارامم لەســەر ئــازارو ئەشکەنجەکانی باوەژنەکەم بگرتایە زۆر زۆر لەوەی ئێستام باشتربوو !!

پەلە کردن‌و بێسەبری هۆکاری زایە بونمبون، هەڵاتنم لەماڵەوە لەوتەمەنە کەمە کەهێشتا فامم لــەژیان نــاکرد پــەنابردنم بــەژنێکی تــەڵاق دراوو ژیــان لەگەڵیــدا، پەیوەنــدی ناشــەرعیم لەگــەڵ گەنجێکدا، گشتیان هەڵەی گەورەو وێران کەربوون لەژیانمدا . . .

کەسێکی دڵسۆزو ئامۆژگاریکارم نەدۆزییەوە . . . دڵێکی نەرم‌و نیانم نەدی بــەرەو ڕێگەی ڕاست ڕینمونیم بکات، زۆر پەشیمانم .. پڕبەمانای ووشەی پەشیمانی پەشیمانم.

ئامۆژگاری گشت کچان دەکەم، پەلەنەکەن لەوەرگرتنی هیچ بڕیارێکدا، پەنابەرن بۆکەسانی دڵسۆزو بەئــەزموون، تــاوەکو یارمــەتیتان بــدەن، ئەگــەر کەســێکی واش لەبنەماڵەکــەتان نــەبوو بڕۆنــە لای ڕێنیشاندەرێکی دڵسۆز لەقوتابخانە یان مزگەوتەکان. بەردەوام دووربن لەورێگەیەی مــن گرتمەبــەر ، بەردەوام لەگەڵ خێزانەکانتان بن.

خۆپاراستن لەچارەسەرکردن باشترە

ماوەیەك بوو ئەو ژنەم دەبینیو كۆمەڵێك نیشانەی سەیر بەسەر ڕوخساریەوە دیاربوو، ئەویەكێ لەنزیكەكانم بوو، ئەمویست پرسیاری لێبكەم، بەڵام بەردەوام دوام دەخست تاوەكو ڕۆژێك بەپەرێشانیو ترسەوە هاتە لام، ئارامم كردو پرسیارم لێكرد چیبووە؟ پێی ووتم: دەیەوێت سەبارەت بەشتێك قسەم لەگەڵدابكات، داوایكرد ئەمانەت بێت، داواشی لێم كرد بابەتەكە بەنهێنی لەلام بمێنێت، منیش لەوە دڵنیام كرد، هیچ خێزانێكیش بەبێ كۆمەڵێك نهێنی نییە، لەسەرەتادا نەیدەتوانی بابەتەكە بدركێنێ، پێم ووت: بۆ شەرم دەكەیت؟ وەها بدوێ وابزانە لەگەڵ خۆتدا قسە دەكەیت، ووتەكانیشت لای من هیچ بچوكت ناكاتەوە، پەیوەندیشم لەگەڵتا تێك نادات، پێی ووتم: كچەكەی خۆی كەتەمەنی چواردە ساڵان دەبێت لەگەڵ كچە پورەكەیدا بینیوە بەشێوەیەكی ناشایستە.

بەبێ ئەوەی كۆتایی بەووتەكانی بهێنێت لەگشت ڕووداوەكە تێگەیشتم، چاوانی پڕبوو لەفرمێسك، ئەمەش تاكەحاڵەتێك لەم شێوەیە نییە، بەڵكو ئەم بەڵایە لەكۆمەڵگادا بڵاوبۆتەوە، هەروەكو بڵاوبونەوەی شێرپەنجە لەلەشدا، لەشەرما ڕووی وەردەگێڕا تاوەكو نەیبینم، منیش نەمدەویست لەمەزیاتر بیبینم، بەڕاستی ئابڕوچون مەترسیدارەو لەدەستچونی نەوەیەكیش برینێكی قوڵو سارێژ نەبووە، دەستی كرد بەلۆمەو سەرزەنشت كردنی كوڕوكچەكانی ئەم سەردەمەو ووتی: كێشەكانیان لەبن نایە، هاوسێكەی پێی وتووە: خزمێكیان پەیوەندی خۆشەویستی لەگەڵ هاوڕێیەكی هەبووە، خوشكەكەی پێیی وتووە كچی هاوڕێكەی لەلایەن شۆفێرەكەی دەست درێژی كراوەتەسەر، كچی ناسیاوێكیان لەلایەن براكەی كەتەمەنی حەڤدەساڵان دەبێت دەست درێژی كراوتەسەر، پاشانیش دەستی كرد بەلۆمەی هاوڕێی خراپو هەرزەكاران.

پێم ووت: لۆمەی سەردەمو هەرزەكارو هاوڕێو كچوكوڕ مەكە، ئەبێ تەنها لۆمەی خۆمان بكەین لەوەیبەسەرماندادا دێت، خوای گەورەو پایەبەرز دەفەرموێت:(ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ) (الروم:٤١) .

پێی ووتم: چی كەمو كوڕییەكیان هەیە، جلو خواردنو دەرچونیان بۆپیاسە دابین كراوە، پێم ووت: هەڵەكە لێرەدایە، وادەزانین منداڵەكانمان تەنها پێویستیان بە خواردنو ڕابواردنە لەسەیرانگاو یانەكان، بێئاگاشین لەگرنگترین كاروباریان، كەئەویش پەروەردە كردنیانە،

تەلەفزیۆنو سەتەلایتەکان پەروەردەکردنی گەنجەکانیان قۆرخ کردووەو بیٚبەشن لەچاودێری کەس‌وکاریان، لەسەرمان پێویستە بەهاو ڕەوشتە بەرزەکان لەناخی منداڵەکانمان بڕوێنین، هەروەها بیرو هۆشیان بنیات بنێین.

پێم ووت: بیرت دێت ئەو ڕۆژەی سەبارەت بەجل‌وبەرگی کچەکەت کەبەلای تۆوە تەمەنی سیٚساڵانەو ئاساییە ئامۆژگاریم کردی قاچەکانی بەدەرەوەبوون ئەگەر دەستی بجولاًنایە پشت‌و وورگی دەردەکەوتن، ئەگەر دەستی هەڵبڕیایە ژێر هەنگڵی بەدیار دەکەوت، ئەگەر دابنیشتایە یان یاری بکردایە ڕانی ئاشکرا دەبوو، پاشان کچەکەت بووە نۆساڵان جلی تەسکی وەهای لەبەردەکرد کەگشت لەشی بەدەردەکەوت، کەمنیش ووتم ئەمانە پەسند نی‌یە، داتە پڕمەی پێکەنین‌و پشت گوێت خست !

پێی ووتم: ئەمە چی پەیوەندی‌یەکی بەوباتەوە هەیە ؟

پێم ووت: قۆناغی هەرزەکاری قۆناغێکە لەقۆناغەکانی تەمەن‌و چڵەپۆپەی تەمەنی پەروەردەکردنی منداڵە، ئێستا ئەزانی چی پەیوەندی‌یەکی هەیە .. ؟ کچ‌و کوڕی هەرزەکار لەدەستی ئێمەدان، ئێمە کاریگەریمان هەیە بەسەریانەوەو نەخشەی ڕێگەیان بۆدەکێشین، بەڵام بزانین هەرزەکاری لای یاران‌و دواکەوتوان‌و پێشینان چۆنە؟

ئەوەتا سەعدی کوڕی موعاذ ئەوەی عەرشی خودا لەکاتی مردنیدا دەلەرزی‌و فریشتەکان لاشەکەیان بەڕێکرد، تەمەنی لەوسەردەمەدا ٣٧ساڵان بوو، موعاذی کوڕی جەبەل (ر.ض) قورئان خوێن‌و پێش نوێژ(ئیمام)ی مزگەوتی مەدینەی پیرۆز بوو، کاتیٚ پێغەمبەری خوا(د.خ) کۆچی‌کرد تەمەنی ١٧ساڵان بوو، هەروەها ئوسامەی کوڕی زەید کاتیٚ سەرکردەی سوپای مسوڵمانان بوو تەمەنی ١٧ ساڵان بوو، ئەگەر خودی هەرزەکاری گرفت بوایە بۆلەم تەمەنە کاریان پیٚ‌ئەسپێردرا؟ هەرزەکاری پێگەیشتنە، پێگەیشتنیش سەرەتای کاری مرۆڤە، ڕێنمونی کردنیش بۆ ئەم کارە لەلایەن باوك‌و دایکەوە دەبێت، بەڵام لە(سەعدی تۆستری) گێڕدراوەتەوە کەلەسیٚساڵیدا شەونوێژی کردووە، شەوانە خاڵۆی هەڵدەساندو ئەویش پەیڕەوی دەکرد، پاشانیش قورئانی لەبەرکرد، لەکاتێکدا شەش حەوت ساڵان بوو.

پێشەوا شافیعی قورئانی لەبەرکردووە لەتەمەنی حەوت ساڵان، هەموو (الموطأ)ی لەبەرکردووە لەتەمەنی دەساڵاندا، بەڵام کیٚ ڕێنمونی کردووە بۆڕێگای زانست‌و زانیاری؟ دایکە باوەڕدارەکەی. لەم سەردەمانەشدا نمونەی زۆر دەبینریٚ، ئەگەر لەمنداڵیدا ڕێگە بەمنداڵەکەت پێشان بدەی ئەنجامەکەی دەبینی بەیارمەتی خودا، تۆبەتەنها مافی ئەوەت نیە منداڵەکەت بەشێوەیەکی باش

یاخراپ پەرەوەردەبکەیت، بەڵکو دایك‌وباوك لەپلەی یەکەمدا بەرپرسن لەپەروەردەکردنی منداڵەکانیان، بەڵام بالەم فەرمودەیەی خوای گەورە تێبگەین :(وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ مِنْ شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهِينٌ) (الطور:٢١)، لێپرسینەوەی خۆت کە بزانە تۆو پیاوەکەت چیتان لەناخی منداڵەکانتان ڕواندووە؟

ئایابەڕێزیو پاك داوێنیتان ڕواندووە؟

ئایا پارێزکاریو خواپەرستیتان ڕواندووە؟

ئایا کۆڵنەدانو بێووچانیتان ڕواندووە؟

ئایا خۆشەویستی خوێندنو زانستو بەندایەتی خواتان ڕواندووە؟

ئەم بەهایانەو هەندێکی دیکەش گرنگن لەڕێکخستنی هەڵسو کەوتی مرۆڤــ لەهەر قۆناغێك لەقۆناغەکانی ژیاندا، بەڵام ڕواندنیان دەبێ لەوکاتانەدا بێت کەمناڵ لەژێر دەسەڵاتی تۆدایە، داپۆشینی لەش بەتەواوەتی لەکاتی مناڵیدا گرنگترین هۆکارەکانی پاکداوێنیو بەئابڕوویيە لەقۆناغی گەورەییو ئابڕو ئەوپەڕی خێرو خۆشیە، بەئابڕوویش ڕێگەی پێشینەیە بۆپاکداوێنی. ئەو ڕەوشتە بەرزە ئیمانیەی کە نەفس پێی ئاسودە دەبێت، ئەوەشە وا لەنەفس دەکات کەڕێگربێت لەزاڵبونی حەزو ئارەزووەکاندا، ئەوگەنجەی سەیری خوشکە نیوەڕوتەکەی خۆی دەکات چۆن فێری چاوگرتن دەبێت لەحەرام.

باوەڕم وایە ئەمە خاڵێکی مەترسیدارە لەتەشەنەکردنی بێڕەوشتیەکان، یان تووش بوونیان، تەنانەت بیرکردنەوە لەوبارەیەدا، ئەوکچە لاوەی کەجل‌وبەرگی نیوەڕوتی لەبەردایە چۆن فێری ئابڕوپارێزی دەکەیت لەبەردەم فتنەی پیاوانو ژنانو بیرکردنەوە لەبێڕەوشتی و بەدوادا گەڕانیدا. تەنانــەت ئێمــە بــەبێ گوێـدان لـەکۆڕە خێزانیـەکانمان دادەنیشـینو سـەیری تەلـەفزیۆن دەکـەینو دیمەنی وەها دێتە پێش چاومان موچوڕکە بەلەشماندا دەهێنێت، ئەویش لەبەردەم کوڕوکچەکانمان لەگشت قۆناغەکانی تەمەن، ئیدی چاوەڕوانی چی لەمنداڵەکانمان بکەین؟

ئایـا وادەزانـین ئـەوان پارێزگـارو پـاك‌و بێگـەرد دەبـن لەکاتێکـدا ڕێگـەی ڕاسـتیان پێشـان نـەدەین؟ لەخواترسـیو پارێزگـاریش لـەگرنگترین هۆکارەکـانی لێپرسـینەوەی نـەفسو چـاودێری خـواییـن؟ کۆڵنەدانو پشـوو درێـژیش لـەگرنگترین هۆکارەکـانی بیرکردنـەوەن لـەکارە بـەرزو بایـەخ دارەکـانو بیرنەکردنەوە لەکارو کردەوەی هیچو بێسوود.

جل‌وبەرگی ڕووتو تەسك‌و تەنك ئـارەزووە سێکسـیەکان لـەکاتی ناوەختـدا دەووروژێـنن، تەنانـەت ئەگـەر لـەنێو کـەسو کـارو ژنـانو منـاڵانی پێنەگەیشـتووش بێـت، چـونکە گـەورە دەبـنو ئـەو

دیمەنانـەیان لـەیاد ناچـێت کەلـەمنالّی بینیویانـە، ئەمـە لەمیـدیاکانی بینـراوو بیسـتراویش ئـەم کردەوەیـە زیـاتر بـرەوی پێـدەدەنو ئـاگر لـەپوش بـەردەدەن، پێشـگری لـەهۆکارەکانی خراپـەو بێڕەوشـتی ئاسـانترە لەچارەسـەرەکەی. چارەسـەریش سـودی دەبێـت یـان نـا؟ بـەلاّم پێشـگری خۆپارێزیەکە هەرکەسێ سنورەکانی خوابپارێزێت خوا دەیپارێزێت، پارمەتیت دەدات لەکێشەکەتو چارەسەرەکەیت پێشکەش دەکات.

*سەرەتای چارەسـەرکردن هەسـت کردنـە بەهەڵـەکان، چـونکە بـەبێ دەسـت نیشـان کـردن نـاتوانی چارەسەری بکەیت، پاشانیش پێویستت بەپشتگیری کردنەو پشتگیری کردنیش بەم شێوەیە دەبێت:

*وازهێنان لە بەکارهێنانی ووروژێنەرە بینراوو بیستراوەکان.

*دوورکەوتنەوە لەجلو بەرگی تەسكو تەنكو نادروست.

*پاراستنی چاو لەڕوانینی حەرام، چونکە بەرەڵلاّ کردنی چاو ئەنجامی خراپی دەبێت.

*پاراستنی ئەندامەکان لەتێوەگلان لەحەرامەکاندا.

*کەمکردنەوەی خواردنو خەوتن، چونکە هەردوکیان وروژێنەری سێکسن.

*هەڵبژاردنی هاوڕێی باوەڕدار.

پاشان ئەم چارەسەرانە بگرەبەر:-

*خۆشەویستنی پاکداوێنیو ڕق بوون لە بێئابڕوویی.

زۆر تەوبەو داوای لێخۆش بوون کردن لەخواو پەنابردن بۆی.

*دانانی ئامانجێکی بەرزو جوان لەژیاندا، بەدیهێنانی کارە بەرزو بالاّکان.

*لەبەرچـاوگرتنی گرنگـی قۆنـاغی لاوی لەژیانـداو لـەیادبوونی ئـەوەی کەیـەکێ لەوانـەی لـەژێر سێبەری خوادا دەبن لەڕۆژی دوایی‌دا لاوێکە کەلە خواپەرستی‌دا لاوێتی خۆی سەرف بکات.

*خۆشەویستی بەهەشتو ترسان لـەدۆزەخ، هـەوڵ دان بـۆڕازی کردنـی خـواو خۆشەویسـتی خـوداو کارکردن بۆ بەدەست هێنانی ڕەزامەندی ئەو زاتە پیرۆزە.

*بەردەوام بوون لەقورئان خوێندنو خۆخەریك کردن بەخوێندنەوەی کتێبی بەسوود.

*بەشداریکردن لەکۆڕو کۆبونەوەکانی زیکری خواو فێربوونی زانستو زانیاری.

*زۆری ئەنجامدانی پەرستشە جەستەییو مالّییەکان، بەردەوام بوون لەسەر ئەزکارو ویردەکان.

خەریك کردنی بیرو ئەندێشە بـەکارە باشـەکان لەگـەڵ هـەموو ئەمانەشـدا جـارێکی تـر دەیلێمـەوە (خۆپاراستن چاکترە لەچارەسەرکردن).

ئاگاداری تەلەفۆن بە

ئەمڕۆکە کچانی ئیسلام لەکوێن؟! ئایا کۆدەبنەوە بۆ دیراسەکردنی قورئانی پیرۆز؟ زۆربەیان کۆدەبنەوە بۆبەشداری لەیانەکانو کارە بێسودەکانو ئینتەرنێتو بەشداری لەکاسێتە ڤیدیۆییەکانو بیستنی گۆرانیە ناشەرعیەکان، هەروەها بەکارهێنانی تەلەفۆن بۆ قسەکردن لەگەڵ پیاوان، قەسەگەلی داشۆراو لەدینو پەروەردە بۆ باسی چیرۆکەکانی خۆشەویستیو ئەویندارى، نوێژو بانگیان لەبیرچۆتەوە، وازیان لەقورئان هێناوەو خۆیان بەستۆتەوە بەم دونیا بێبایەخەوە، تەلەفۆنیان پێیە نەك بۆهەواڵ پرسینی خزمو کەسو کاریان، بەڵکو بۆ بێزارکردنی خەڵکیو بەدواداگەڕانی هاوسەری ئایندە کەهەرگیز پێی ناگەن!!

چیرۆکێکتان بۆدەگێڕمەوە کە لەم ڕۆژانەدا لەکچێکەوە بیستوومە کەژیانی بەهۆی خراپ بەکارهێنانی تەلەفۆن لەدەست داوە، ئەم چیرۆکەش یەکێکە لەهەزاران چیرۆکی ڕاستەقینەیتر، خەیاڵ نییەو ڕویداوەو ڕۆژانە ڕوودەدات.

کچی داماو پێی گوتم:-

کوڕێکم ناسیەوە بەهۆی تەلەفۆنەوە کەپرسیاری ماڵی فلانی دەکرد، ووتم: ژمارەکە هەڵەیە، بەنەرمو نیانیو خۆشی لەگەڵی دوام، ئاگاداربنو بزانن چەندە بەنەرمو نیانی دوان لەگەڵ پیاوان دا مەترسیدارە بۆسەردڵەکانیان .

کچی داماو ووتی: کوڕە وازی نەهێناو بۆدووەمو سێیەمو چوارەم جار تەلەفۆنیکرد هەتا پەیوەندیم لەگەڵی پتەوبوو، هەروەکو ئەوەی دەساڵ بێت ئەوم ناسیبێت، ئەوەش هیچ نەبوو، مەگەر وەسوەسەی شەیتانی نەفرین لێکراو نەبێت، پاشانیش کوڕە ووتی: هەرلەیەکەم ساتەوە منی خۆش ویستووەو خۆشەویستییەکەی بۆمن شەریفانەیە، هەموو ئەم شتانەش بەرلەوەی کەبم بینێت.

(ئەی هاوار، کچەی داماو دۆڕاوە، بەزمان لوسی خەڵەتاندی، شەیتانیش کارە ناشرینەکانی بۆڕازاندەوە)، ڕاست دەفەرموێت خوای بالادەست:(فَلا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلاً مَعْرُوفاً)(الأحزاب: من الآية٣٢)، هەروەها خوای گەورە سەبارەت بەشەیتانو فێڵەکانی بەرامبەر مرۆڤ دەفەرموێت:(قَالَ رَبِّ بِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَلَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ، إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ) (الحجر:٣٩ - ٤٠)

کچی داماو درێژەی بەقسەکانی داو ووتی:-
ژوانمان داناو چەند جارێك یەکترمان بینی، ئەویش لەڕێگەی نامەو پەیوەندییە تەلەفۆنیەکانەوە، ئەم یەکتربینینەشمان نهێنیبوو، کەس‌وکارم ئاگاداریان نەبوون، درۆم لەگەڵیان دەکردو پێم دەگوتن: دەڕۆم بۆلای فلان کچی هاوڕێم کەکەسێکی دیندارو پاکەو زۆر یەکترمان خۆش دەوێت، پاشانیش دەچووم بۆبینینی، خۆشەویستیو پاکیم تیایدا دەبینی، بەشێوەیەك نەیدەتوانی لێم دووبکەوێتەوە، تەنانەت بۆساتێکیش بێت، دەیووت: ژیانم بەبێتۆ دۆزەخە، پاشانیش هەندێ وێنەی من‌و وێنەی هەردوکمانی لای خۆی هەڵگرت.
پاش تێپەڕبوونی چوارساڵ لەتەمەنم بەم شێوەیە لەگەڵ خۆشەویستەکەمدا داوای کاری بێڕەوشتی(زینا)ی لێکردم، پێی ووتم: ئەم کارە ئاساییە ئەم کارە دوای پەیوەندی ژن‌و مێردایەتی بێت یان بەرلە هاوسەرێتیمان بێت، چونکە ئێمە هەربۆیەك دەبین‌و مارەت ئەکەم.
ئالێرەدا بوو ئەم ووشانە لەناخم دا هەڵۆێستم لەسەریان دەکردو بەردەوام لەخەیاڵم دا بوون، هەستم بەترسێکی بەهێز دەکرد کەئاگاداری دەکردم لەوکارە، چی دەکەیت؟ پاڵنەرەکانی باوەڕ کەچەندین ساڵە پشت گوێم خستبوون لەنێو دڵم دەجولان، پاش خەوتنێکی قوڵی درێژخایەن ویژدانم بەئاگا هاتبوو، بەئاگا هاتبوو بەڵام دوای کات لەدەست چوون، بەئاگا هاتبوو بەڵام دوای بێئاگاییەکی دوورو درێژ، یەکسەر پرسیارم لەخۆم کرد: کوانێ هاوسەرێتی؟ کوانێ دین؟ ....و کەس‌و کار؟ ناموس؟ ئاگرو مرۆڤـــ؟ شەرەف؟ کچێنی؟ ئەمە بێئابڕوییەکە لێی ڕزگارم نابێت.
پێم ووت: ناتوانی ئەوکارەم لەگەڵدا بکەیت، هەتا مارەم نەکەیت.
ئەویش ووتی: داماو ناتوانی ئەمڕۆکە خۆت ڕزگار بکەیت، لەناو خەڵکی و کەس‌وکارت ئابڕوت ئەبەم، بەڵگەی پێویستم هەیە لەدژت، ئەمانە هەموو وێنەی تۆن، هەرمویان لەلام پارێزراون، نهێنیەکانی خۆت‌و کەس‌وکارتم لەلایە.
ئەوساتەوەختە کچی داماو لەناو دۆزەخێکی وەهادا دەژیا کە باس ناکرێت، ئەویش خۆی بۆخۆی سازی کردبوو، ئەو پەیوەندییە تەلەفۆنییە چی سودێکی هەبوو؟ ئەم پەیوەندیە نادروستە چیبوو؟ بەچی بگەڕێتەوە؟ ئەو بێڕەوشتە نەفرینە ناچاری کرد ئەوکارە بکات؟ بەو بۆمبە تەوقیت کراوانەی کەبەهۆی سەبری چەندین ساڵەیەوە بۆی دانابوو، کچەکەش کەدەیڕوانییە دواوە جگە لەپردە وێران بووەکانی هیچی تری نەدەدی، نەمێرد، نەشەوی بوکێنی، نەشایی، نەجلی بوکێنی، نەمارەیی، ئەم بچوکی‌و سوکایەتی پێکردنە بۆچی، ئەمەیە خەمی هەمیشەیی.

چی بەکەس‌وکاری بڵێت؟ چی بەبراکانی بڵێت؟ ئەوانەی متمانەیان پێکردووەو لایان بەڕێز بووە، چۆن پاشماوەی تەمەنی لەگەڵیاندا بەسەربەرێت؟ ووتی: ئەم هەموو بێئابڕووییە خوایەگیان لەپێناو ئەو ووشەیە بوو کەخۆم بۆخۆمم بڕیاردا.

خۆشکەکەم:-

لەپاش ئەم چیرۆکە دڵتەزێنە، ئاگاداربە چارەنوسی تۆش وەکو چارەنوسی ئەوکچە نەبێت‌و خۆت‌و دەروروبەرەکەشت بەفەنا نەدەیت، گرانبەهاترین خشڵی ژیانیشت لەدەست نەدەیت کەئەویش پاك داوێنی‌یە، کەپێی شەرەف مەندی‌و شانازی پێوە دەکەیت‌و لەپێناویدا دەژیت.

ووتەیەك کەدەبێت بگوترێت

یەکەم: ئەم چیرۆکە یەکێکە لەوهەزاران چیرۆکە ڕاستەقینەیەی کەلەژیانی لاواندا ڕوو دەدات، ئەمیش یەکێکە لەوهەزاران کچە لاوانەی کەقوربانی ئەم جۆرە کارانەن، بەداخ‌و پەژارەیەکی زۆرەوە، ئەگەر من لەشوێنی ئەو دەبووم .. لەو قۆناغەشدا بومایە کەبمتوانیایە خۆم لەزیانە چاوەڕوانکراوەکاندا ڕزگاربکەم، ئەوەم دەکرد، ئەویش ئەوکاتەبوو کەکچی داماو، ڕووە پیس‌و ناشرینەکانی ئەو کوڕەی بۆدەرکەوت، کاتێ داوای ئەنجامدانی کاری بێڕەوشتی لێکرد.

دەبوایە ڕێگەنەدات ئەوکارەی لەگەڵدا بکردایەو پارێزگاری لە پاکیزەیی خۆی بکردایە هەتا مردن‌و .... چارەنووسی نەکردنی ئەوکارەشی قبوڵ بکردایە، چونکە زەرەرو زیانەکانی کەمتربوو لەوەی پاش ئەنجامدانی ئەوکارە بێڕەوشتی‌یە تووشی دەبێت.

جا .. ڕووم لەوانەیە کەلەلایەن مایە پوچێکەوە داوای بێڕەوشتیان لێدەکرێت، لێدان‌و سزاو لۆمەی کەس‌وکارەکەیان هەڵبژێرن باشترە، ئەوان کەس‌و کاریانن‌و بەزەییان پێدادێتەوە، بەڵام ئەو گورگە خوێن مژانە کەدەیانەوێ بێئابڕویان بکەن بەزەیی نازانن . . .و دەیانەوێ ژیان‌و ناموس‌و ناموسی کەس‌و کاریان بسوتێنن، دەبێت سەرەتا بۆکەس‌و کارەکەیان ڕون بکەنەوە بەتایبەتی ئەوەی زۆر متمانەیان پێیەتی، بۆنمونە دایکیان . . .بەڵام ئەمە دوای تۆبەکردنیان دەبێت لەلای خوداو گریان‌و پەشیمان بوونەوە لەبەردەرگای ئەوداو داوالەخودا بکەن پەنایان بدات لەوخراپەیە ڕزگاری ببێت.

سوێند بەخودا، خوا یارمەتیان دەدات‌و . . .لەسزاو لۆمەی کەس‌وکارەکەشیان لەبەرامبەریاندا کەم دەکات، بەتایبەتی ئەگەر بزانن کەهێشتا تووشی بێڕەوشتی نەبووەو نەیهێشتووە دەست درێژی بۆسەر ناموسی بکرێت . . .و هێشتا کچێنی لەدەست نەداوە، بەو شێوەیە دەتوانێ قسەی لەگەڵدا بکات تاوەکو بیخوازێت، ئەگەریش بەوەی زانی کەتەنها مەبەستی کوڕەکە ڕابواردن‌و بەتاڵکردنی

ئارەزووەکانیەتی، ئەوا لێی هەڵبێتو لەهەڵەکانی دەرس وەرگرێتو ئەوا ئێستا تۆبەکارو پەشیمانە.

دووەم: باشتر وایە کچ هەرکەگوێی لەدەنگی تەلەفۆن بوو پەلاماری نەدات تاوەکو نەزانێت پەیوەندییەکە لەلایەن کێوەیە ... ئەگەریش ناچاربوو قسەبکات بەڵام بەشێوەیەکی بەڕێزو سنوردارو بەپێی پرسیاری بەرامبەر وەڵام بدات، دەرگای ئەوەش نەکاتەوە کەسی بەرامبەر بتوانێت چەواشەی بکات، چونکە لەوانەیە بڵێت بەڕاستی سەرسامت بووم، بەڕاستی درۆزنو فێڵبازە.

باوەڕم پێبکە کچەکەم، ئەگەر خۆشی بوێیت دێت لای کەسوکارەکەت بۆداخوازیت، چونکە خۆشەویستی ڕاستەقینە لەترسی داواکردنت لەلایەن لاوێکی دیکەوە هەرزوو ئەم کارەدەکات . . . بەڵام ئەگەر بیەوێت بەدزی ئەوانەوە پێت بگات بزانە دەیەوێت تەنها ئارەزووەکانی خۆی تێربکات . . .باش تێبگە.

★ پێم باشە لێرەدا چیرۆکی کچێکی زیرەکی هاوسێمانت بۆبگێڕمەوە، کەبیست ساڵێك دەبێت هاوسێمانن، لەقوتابخانەیەکی کچان وەك مامۆستایەك کارەکانی ئەنجام ئەدات، وەلەوپەڕی تەمەنی لاویشە، خواش دەزانێ کەئەم چیرۆکەم دێتەوە یاد هەست بەسەربەرزیو پتەوی دەکەم، کاتێك هەڵوێستی کچانی بەشەرەفو باوەڕدارو پاکداوێنی ئیسلام دەبینمو دەبیستم، بەهەرحاڵ کورتەی بەسەرهاتەکەئەمەیە: تووشی لاوێك هات کەدەیناسی، چونکە لەیەك گەڕەکدا دەژیانو لاوەکە وای بۆدەردەبڕی کەزۆر خۆشی دەویستو پێی سەرسام بوو بوو هەتا دوایی . . . .

ئەبێ کاردانەوەی چی بوبێت خوشکەکەم ؟ ئایا وەکونەزانان قسەی ناشرینی پێووت؟ یان بەبێ دەنگی لەووتەکانی ڕاما تاوەکو بزانێت ڕاستگۆیە یان درۆزنە؟ لەبەردەم خەڵکیدا ڕووی تێکردو نەیوت باکەس دیارنەبێت، چونکە متمانەی بەخواو پاشان بەکەسوکارەکەی هەبوو، ئەوانیش متمانەیان پێی هەبوو، چونکە هیچی لێیان نەئەشاردەوە.

لەڕۆژێکی ڕوناکدا ئەوکاتەی خەڵکی شەرم لەیەکتری دەکەن، بەکوڕەکەی ووت: فلانەکەس وتت تۆ منت خۆش دەوێتو لەیەکەم ساتەوە سەرسامم بویت، منیش پێت دەڵێم: منیش ڕازیم بەوەی ببیتە هاوسەرم، تۆش دەتوانیت لەگەڵ کەسو کارەکەتدا ئەمڕۆ یان بەیانی یان دووبەیانی بێیتو کەسوکارەکەم ڕازیبکەیت، من ڕازیم شووت پێبکەم.

ئالێرەدا لاوەکە بەوەی زانی درۆکانی ئاشکرابووەو پیلانەکانی هەڵوەشاوەتەوەو جگە لەڕاکردن هیچی لەبەردەمدا نەماوە . . . . نەك تەاشای کچی نەکرد بەڵکو تاکە وشەیەکیش لەزاری دەرنەهات.

پاش تێپەڕبوونی چەند ساڵێك گەنجەکە کچێکی تری مارەبڕی، کچەکەش شووی بەکوڕێکی دیکەکرد، ئاوەهابە کچەکەم، بەهێزو بەئاگا وەك ئەو کچە باوەڕدارە .. . . .

هەرکەسێ نیازی خراپی هەیە لەبەرامبەرتدا دووری بخەرەوەو بابە ڕیسوایی‌و بچوکی بگەڕێتەوە، ئاگاداربە تەسلیمی درۆو بەڵێنە بێمایەکانی نەبیت، بەوخودایەی کەتاك‌و تەنیایە هەرلاوێك مەبەستی هاوسەرگیری بێت بەمەبەستی پاك داوێنی، خوا ئەوکەسەی لێدوورناخات، بەڵکو خوا بەڵێنی داوە دەوڵەمەندیان دەکات بەفەزڵ‌و بەرەکەتی خۆی، خوای بالآدەست دەفەرموێت:(وَأَنكِحُوا الْأَيَامَى مِنكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ) (النور:٣٢)

بەشی نامەکان

(نامەیەك لەشەوی بوكێنیدا)

کارمەندی پۆستەو گەیاندن نوسراوێك‌و کۆمەڵێك وێنەی بۆپیاوێك هێنا لەشەوی بەکێنی خێزانـە هـەژارو بەسـتەزمانەکەیدا هـی ژنەکـەی بـوو، بەرلـەم پەیوەنـدی لەگـەڵ دڵدارێکی‌ـدا هـەبووە بۆماوەیەك، کچی‌داماو دەیویست بەم شوکردنە مێژووی ڕەش‌و پڕلەشەرمەزاری و تـاوانی ڕابـردوو وەلابنێـت، بـەڵام –کامـە دڵـدار- بەوەنـدە نەوەسـتا کەشـەرەفی بەزایـە بردبـوو، بـەڵکو دەیویسـت ژیانیشـی وێـران بکـات بەرلـەوەی خۆشـیەکەی بگاتـە ئـەنجام نامەیـەکی بـۆ مێردەکـەی نـارد، لەنامەکەیدا نوسیبوی:(بیستم فوڵانەکەست مارە کـردووە، وەبـەم زوانـە دەبیتـە هاوسـەری، بزانـە چاوت بەهەڵەداچوو هەرچی پی‌وتوی درۆو فێڵە، ئەوەی پی‌ی وتـوی کەبـەهۆی ئـەوەوە بەختـەوەر دەبیت فێڵی لێت کردووە، بزانە ئەو هەرگیز تەنها بۆتۆ نابێت، هەروەکوچۆن لەمەوبەر وانـەبووە، خۆشەویستی ئـەو بۆتـۆ ڕاسـتگۆیانە نی‌یـە، هـەروەکو چـۆن دڵـی پـڕە لەعەشـقی خۆشەویستەکەی کەچاوێك بەخۆشەویستەکەت دا بخشێنە، واز بێنەو لەبەرامبەری‌دا توند مەبە، ئەگەریش دەتەوێ بزانی ئەو عاشقە کێیەو دڵنیابیت لەم هەواڵەو دڵسۆزی‌و ڕاستگۆیی من بۆتۆ، سەیری ئـەو وێنەیـە بکە کەلەگەڵ ئەم نامەیەدایە .. . . . والسلام

ئیمزا / خراپەکار

خۆشـــکەکانم:- بەسـەرهاتی گورگـەکان ئەوەنـدە زۆرن کەلەژمارەنایـەن، بـەڵام ئەوکەسـە کەسـە ئـەلفێکی بەسـە، کـەم نـین ئەوکچـە بی‌ڕەوشـتانەی کەلـەپاش شـوکردنیان لەشـەوی بوکێنیـان دڵـدارەکانیان بەنامەیـەك خۆشـی‌و ئاهـەنگیان لی‌تێـك دەدەن‌و ئەوانـەی کەبەلایانـەوە دڵسـۆزو ڕاستگۆبوو، ژیانی نوێیان لی‌کردوون بەدۆزەخ‌و ئابڕوو چوون.

کچێکیش نی‌یە ژیانی خـۆی بـە خۆشەویستی‌و وەفا دەست پێکردبێـت‌و نـەیتوانیبێت لـەژیانێکی هاوسەرێتی شەریفانە بژیت، خواش ستەم لەکەس ناکات.

ئێستا کاتی ئەوەیە کچەکەم: بەهەموو هێزێکەوە ئەوکەسە بناسی کەدەیەوێ پۆشتەو بەڕێزو پاك داوێن بیتو ئەوەش بناسی کەدەیەوێت ڕووتو بێڕێزو گاڵتەجاڕی خەڵکیبیت، ئێستا کاتی ئەوە هاتووە بەدەست گرتن بەحیجابو پۆشتەییو پاکیو پاکداوێنیت ببیتە نمونەی ئەم فەرمودەیەی خوای گەورە :(يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفْنَ فَلا يُؤْذَيْنَ وَكَانَ اللَّهُ غَفُوراً رَحِيماً) (الأحزاب:٥٩)، واتە: ئەی پێغەمبەر بەخێزانو کچەکانتو ئافرەتانی باوەڕداران بڵێ، بەپۆشاکی بالاپۆش خۆیان داپۆشن، ئەوە لەبارترین شتە کەپێی بناسرێن، تائازار نەدرێنو توشی گرفت نەبن، هەمیشەو بەردەوام خوای گەورە لێخۆشبوو میهرەبانە، لەکەموکوڕی ڕابردوتان دەبورێت.

(ژیانی خەڵەفاوی و ڕابواردن)

کیژۆڵەیەك لەیەکێك لەووڵاتە عەرەبیەیە مسوڵمانەکان کەقوتابیەو تەمەنی(٢٥) ساڵە، لەیەکێك لەزانکۆ عەرەبیەکان دەخوێنێت، توشی نەخۆشی ئایدز بووە، دەڵێت: هەموو ئەمانەم تووش بووە بەهۆی ژیانێکی خەڵەفاویو ڕابواردنەوە کەبەسەرم برد، ومن هیچ تاوانێکم نەبوو لەمەدا، بەڵکو تاوانی باوکم بوو، کەهیچ کاتێك ئاوڕی لێنەدەدامەوە، بەتایبەتی لەپاش مردنی دایکمو هێنانی ژنی دووەمی، هیچ ڕۆژێك لێی نەدەپرسیم بۆکوێ دەڕۆیت؟ کێن هاوڕێکانت؟ چۆن ڕۆژت بەسەردەبەیت؟ . . . چەند لێی پاڕامەوە کەگرنگیم پێبدا، بڕوام پیبکەن کاتێك پێتان دەڵێم : تاوەکو ئێستا نازانێت کەپۆلی چەندم، تائەوڕادەی قەناعەتم بۆدروست بووە کەئەو بیری ئەوەی نیە کەکچێکی هەیە.

کوڕێکم ناسی، بەڵکو زیاد لەکوڕێك، دەرئەچووم لەگەڵیانداو پیاسەم لەگەڵیاندا ئەکرد ... بینینم کەگرنگیم پێئەدەن ئەگەرچی بەڕاستیشیان نەبوایە، هەموو ئیشێکی حەرامم ئەکرد، وەمادە بێهۆشکەرەکانم دەخوارد، وەدەڕۆشتم بۆهەموو شوێنێکی ووڵات لەگەڵیاندا ژیانم بەسەر ئەبرد، تاوەکو تووشی نەخۆشی ئایدز بووم، وەمن هەستم بەم نەخۆشیە نەدەکردو نەم دەزانی تالەڕێگەی پشکنینی خوێنمەوە لەنەخۆشخانە ئەمەم بۆدەرکەوت، کاتێك کەهەستم بەهیلاکیو لاوازیو بێهێزیەك دەئەکرد کەهەموو لەشمی داگرتبوو، وەتاوەکو ئێستا باوکم هیچ شتێك نازانێت دەربارەی نەخۆشیەکەم، تەنها ئەوە نەبێ کەمانگی جارێك سەرلەمنو خوشكو برابچوکەکانم ئەدات، تاوەکو خەرجی ئەومانگەمان پێبدات، چەند ئاواتمە کەبمرمو ژیانم کۆتایی پێبێت، بەڵام لەوەدەترسم کەخوشکەکانیشم دواڕۆژیان وەك دواڕۆژی من بێت ....

تەنها بۆلای خوای گەورە سکالاو غەمو خەفەتی خۆم بەرزدەکەمەوە .....

(پەرتەوازە بوون)

من كچێكم حەزم بەوە نىيە كەكەس فەرمانم بەسەردا بكاتو بەربەستم بۆدابنىێ، ززۆر بێزارم لەهەڵسوكەوتى كەسوكارم، لەمامەڵەكردنيان لەگەڵمداو چاوێرى كردنيان بۆم، ژيانم بەشێوەيەك بەسەربرد كەپڕبوو لەجەربەزەيىومەترسىو ڕوداوى كوتوپڕو لەناكاو، ناخۆشىو غەمو خەفەت، وەهەندێ جار بيرم لەخۆكوشتن دەكردەوە بۆدەربازبوون لەناخۆشىيەكانى ئەم دونيايە.

لەسەرەتاى قۆناغى زانكۆدا بووم كەدەستم كرد بەشكاندنى ئەو پەرژينە ئەمنيەى كەكەسو كارم بەدەورمدا دروستيان كردبوو لەكاتى پێگەيشتنمداو لەپێش ئەوكاتەشدا بەماوەيەكى كەم.

يەكەم هەنگاوێك كەنام بۆئەومەبەستەم لەڕێگەى هەندێ لەهاوڕێ كچەكانمەوە بوو لەزانكۆ (ڕەقەم پێدانو مۆبايل)و ئەم قۆناغە قۆناغێكى كات بەسەربردنو چێژ وەرگرتن بوو زياد لەهەموو شتێكى تر.

پاش ماوەيەك كەڕۆى بەسەر ئەم حاڵەمداو ڕاهاتنم لەسەر ياريكردن بەهەستو سۆزى گەنجان وەشكاندنى پەرژينى چاودێرى كردنى كەسوكار بۆم ئارەزووى زۆر لەمە زياترم بۆدروست بوو، وەئەمەش شتێكى گران نەبوو بەلامەوە، يەكەم جار دەستم كرد بەپرسيار لەهەندێ هاوڕێ كچى خۆم كەزۆر تايبەتى بوون لام ... وەهەرواش بوو يەكێكيان ڕێنمونى كردم بەچەند ڕێگەيەكى گونجاوى پارێزراو.

يەكێك لەوڕێگايانە لەڕێگەى ئافەرتێكەوە بوو كەئيشى ئەوەبوو كەسەرپەرشتى شوێنێكى دەكردو زۆر بەسەليقەبوو لەڕێكخستنى پەيوەندىو چاوپێكەوتن بەهەموو جۆرەكانيەوە (چاوپێكەوتنى تايبەتى تەنهايى، ئاهەنگى بەكۆمەڵ).

ئەمەش ئەزموونو تاقىكردنەوەيكى پڕبايەخ بوو، گونجاوبوو لەگەڵ ڕوحى جەربەزەيمدا، لەهەمان كاتدا پڕبوو لەمەترسىو نەگبەتىو بەدبەختى، بەرامبەرئەوەى كەمن شتێكى زۆرگەورەم لەژيانمدا لەدەست دا وەكو كچێك ... كچێتىو پاكێتىيم لەدەست دا، بەداخەوە .. و لەگەڵ ئەوەشدا زۆر دوونەكەوتمەوە لەودەوروبەرە تازەيەى كەتێى كەوتبووم بەشێوەيەكى تايبەتى.

هەستم بەسەرکەوتن ئەکرد بەسەر ئەوکۆتە توندەی کەکەس‌وکارم بۆیان دروست کردبووم بێ‌ئەوەی هیچ ڕێگاو بەڵگەیەکی ڕوون‌و ئاشکرا، وەهەندێ جار گومانیان لێم دەکرد بەڵام من گرنگی‌یەکی زۆرم پێ‌نەدەدا.

وەلەدوای ئەوەی تووشی زۆر ناخۆشی‌و ئازاربووم لەگەڵ ئەوکۆمەڵەدا کەوەکو شەمشەمە کوێرە شەویان بەهەموو جۆرە ڕابواردنێك‌و چێژ وەرگرتنێك بەسەرئەبرد ... و من وام هەست ئەکرد خۆشەویستم لەنێوانیانداو حەزپێکراوم تاوام لێهات لەگەڵ ڕۆیشتنی ڕۆژگاردا وەکو پێڵاوم لێهات.

وەباری دەرونیم تادەهات بەرەوخراپتر ئەچوو، تاوای لێهات دونیا لەبەرچاومدا ڕەش بوو، کەس‌وکارم هەستیان بەمەکرد، و دایکم بردمی بۆلای یەکێ لەزانا ئاینی‌یەکان‌و قورئانی بەسەرمدا خوێندو منیش دەستم کرد بەگریان‌و ئەو قورئانە واکاری تێکردم کەبەردەوام نوێژبکەم بەرێکی، بەڵام ئەم کارەم زۆری نەخایاند، ئەویش کاتێك بوو کەنامەیەکم نووسی بۆیەکێ لەگۆڤارەکان‌و تیایدا سکاڵای باری دەرونیم‌و ناخۆشی‌و بەدبەختی خۆمم بۆکردبوو، وە ئەم نامەیە کەوتبووە دەست دەرهێنەری نوسین لەو گۆڤارەدا، وە هەوڵی ئەوەی ئەدا بم ناسێ، وەهەرواش بوو، کەئەوم ناسی کارەکە لەگەڵ ئەودا خراپتر بوو لەپێشتری، وە لەگەڵ ئەویشدا تووشی پەرتەوازەیی‌و وون بونێکی تربووم، تاوەکو ئێستا لێی دەرنەچوومە. . .

کچێکی خزمم پێی ووتم: (کە ئەو کچێکی پەیوەستە بەشەرعەوە) کەوا گۆڤاری خێزان گرنگی ئەدات بەکێشە دەرونی‌یەکان، وەمنیش بەسەرهاتو چیرۆکی خۆمم بۆنوسین، وەمن ئێستا لەناخۆشترین ڕۆژی ژیانمدام.

★★کچە پەرتەوازەوون بووەکە

(من پەشیمانم)

من کچێکم، لەتەمەنی بیستو سێساڵیدام . .بەبارێکی دەروونی زۆر خراپ دا تێئەپەڕم، بەهۆی کردەوەی شێتانەی خۆم کەهیچ لێپرسینەوەیەکم بۆنەکردبوو . . . . وەمن دان بەهەڵەیەکدا دەنێم کەتێی کەوتم تاوەکو تیاچووم لەدەریای پەشیمانیدا . . باوکم مردوو بەمردنی ئەو بۆشاییەکی دەروونیو سۆزداری گەورەی بۆدروست کردم، پەنام برد بۆبەکارهێنانی ئینتەرنێت، خۆمم پێوە خەریك کرد، وەکو هۆیەك بۆدەربازبوون لەغەمو ناخۆشیو خەمۆکی(کابة) کە ڕۆشتنی باوکم دروستی کردبوو.

لەڕێگەی ئینتەرنێتەوە چەند کچو کوڕێکی گەنجم ناسیو قسەم لەگەڵیانا ئەکرد بۆماوەی چەند سەعاتێکی زۆر . . زۆری نەبرد کەکوڕێکی گەنجم ناسی کەنیشتەجێی شارێکی نزیك شارەکەی خۆم بوو . . . . .

قسەو گفتوگۆکانمان جۆراو جۆربوو، پاشان داوای ژمارەی تەلەفۆنەکەمی کردو منیش ناڕەزایی خۆمم بۆدەربڕیو نەمداپێی . . و لەپاشاندا زۆری لێکردمو زۆر لەسەری ڕۆیشتو پێی لێداگرتم، ژمارەی مۆبایلەکەمم داپێیو . . . تاوای لێهات زۆر تەلەفۆنی بۆدەکردم، پاشان داوای چاوپێکەوتنی لێکردمو منیش داواکارییەکەیم ڕەت کردەوە، دوای ئەوە کەهەر سوور بوو لەسەر داواکارییەکەی چاوم پێکەوت لەشوێنێکی گشتیدا،و چاوپێکەوتنەکانمان زۆر بوو.... و هەر لەوکاتەدا گەنجێکی ترم ناسی، کەزۆر ڕەفتار خۆشو هێمن بوو، زۆر زیرەك بوو لەبەکارهێنانی ئینتەرنێت دا، زۆر شتی لێوە فێربووم کەنەم دەزانی، قسەکردنو گفتوگۆکانمان زۆر بوو وەداوای ژمارەی تەلەفۆنەکەمی کرد ... وە دوای دڵەڕاوکێیەکی زۆر ژمارەکەم داپێیو پاشان داوای چاوپێکەوتنی لێکردمو ڕۆیشتم بۆ چاوپێکەوتنیو لەنێوانماندا زۆر شت ڕویدا، ئەوەی کەلەنێوان کوڕو کچێکی گەنج دا ڕوودەدات کاتێك کەبەیەکەوە کۆدەبنەوە .. بەم شێوەیە من هەموو شتەکانم لێ تێکەڵ بووەو نازانم چی بەخۆم دەکەم؟! نازانم بڕوام پێدەکەن ...

پاش ئەوە کوڕێکی ترم ناسی کەئەمە سێیەم کوڕبوو، لەوانیتر ڕوخۆشترو هێمن تر بوو، وەلەگەڵیدا هەستم بەخۆشەویستی دەکرد لەکاتێکدا لەگەڵ دوانەکەی پێشوودا هەستم دەکرد

کەبرای منن ... گوێم لەهەواڵیان دەگرتو بەشداری چارەسەرکردنی کێشەکانیانم دەکرت ... ئابەو شێوەیە پەیوەندیم بەردەوام بوو لەگەڵ هەرسێکیاندا .. تاوەکو خوشکەکەم بەمەی زانی، ئامۆژگاری کردم کەوازیان لێبهێنمو منیش بەڵێنم پێدا کەوازیان لێدەهێنم تابێدەنگی بکەم . . . . وەبەڕۆیشتنی ڕۆژگار، کوڕێکی زۆرباش داوای کردم ... زۆر دڵخۆش بووم، چونکە هەستم دەکرد کەئەو ڕزگارکەری منە تاوەکو هەموو پەیوەندییەکانم کۆتایی پێبهێنم لەسەر ئینتەرنێتەوە ... بەڕاستی ئەڵقەگۆڕینەوەکەمان سەری گرتو داوام کرد لەهەرسێ هاوڕێکەم کەوازم لێبهێننو پەیوەندیم لەگەڵیاندا کۆتایی پێبێت، دوانیان ڕازی بوون .. بەڵام سێهەمیان – کەکەسی یەکەمیان بوو – کەبۆچونەکەمی بەدڵ نەبوو بەوەی وازیلێبهێنم، هەستا بەوەی کەیەکێکی شارەزا دەیکات لەبواری کۆمپیوتەردا بەچاودێری بەریدی ئەلیکترۆنیمی دەکرد، و هەموو ئەو نامانەی کەناردبووم بۆدووکەسەکەیتر، وەنامەکانی ئەوان بۆمن، هەموو ئەوانەی کۆپی کردبوو، وەناردبووی بۆم بۆماڵەوە، وەکاتێك کەبینیم، داچەڵەکامو خەریك بوو بمرم، بەپەلە سوتانم لەترسی ئەوەی نەوەکو کەبگاتە دەستی دەستگیرانەکەم، کەخۆشی ئەویێمو منیش ئەوم خۆش ئەوێ، بەڵام هەست بەترسو دڵەڕاوکێ دەکەم بەوەی کە ئەم شتانەم ئاشکرابێتو دەستگیرانەکەم کەخۆشم ئەوێت وازم لێبێنێت، وەهەست بەتاوانێکی زۆر گەورە ئەکەم بەرامبەری . . . .

لەترسو داچەڵەکانێکی ڕاستەقینەدا دەژیم بەتایبەتی کاتێك کەزەنگی دەرگاو تەلەفۆنەکەم لێدەدات، یان کاتێك کەنامەیەکی تایبەتیم بۆ دێت، یان تەنها بەباسکردنی خێزانەکەم بۆ هەربابەتێك .... واهەست ئەکەم کەئەوان لەوانەیە شتێکیان زانیبێت دەربارەی پەیوەندییە هەڵەشەییەکانم ... من زۆر ماندووم، ئاواتەخوازی مردنم ...و من هەست ئەکەم کەناتوانم بەکاری خۆم هەستم وەکو مامۆستا، واهەست ەکەم کەمن شایانی ئەوپیشە پیرۆزە نیم ...و شایانی ئەو متمانەیە نینم کەکەس‌وکارم پێیان بەخشیوم .. من پەشیمانم .. پەشیمانم .. پەشیمانم.

داواکارم لێت ... کەئەم نامەیەم بڵاوبکەیتەوە تاوەکو ببێتە پەند بۆ هەموو ئەوکچانەی کەوا لەپشتی کۆمپیوتەرەوە کاری بێهودە ئەنجام دەدەن، بەمەبەستی کات بەسەر بردنو گاڵتەکردن تاوەکو نەکەونە داوی کەسانی بێئابڕوو نامەردەوە.

(فریام کەون ئەی پیاوانی ئاینی)

کچێك دەڵێت: من کچێکی گەنجم، تەمەنم بیست ساڵە، لەزانکۆ دەخوێنم، هاوڕێیەکی کچم هەیە کەخۆشەویسترین هاوڕێمە، بەڵام یەك عەیبی هەبوو، ئەویش ئەوەبوو کەهاوڕێیەتی کوڕی زۆر دەکرد، وەبەوە زۆر دڵخۆش بوو، هەرچەند ئەم کچە زۆر بەئەمەكو وەفاداربوو، لەکاتی ناخۆشیدا لەگەڵمدا بوو، وەپشتی تێ نەدەکردم.

ئەوەی گرنگە ئەوەبوو کەدەیویست بمناسێنێت بەگەنجێك، وەمنیش نارەزایی خۆمم بۆدەبڕی لەبەرئەوەی من نەم دەویست بەوڕێگایەدا بڕۆم، وەزۆر کات پێم دەوت ئەو ڕێگایەی کەگرتوتەبەر ڕۆژێك دەبێت کەپەشیمانی لێدەردەبڕێت.

لێتان ناشارمەوە کەوا لەناخمەوە پاڵنەرێك هەبوو کەوا ئەم ئیشە بکەمو تاقی بکەمەوە بۆتەنها جارێك .. ! وە ئەم هاوڕێیەم هەر لەهەوڵدانـدا بوو کەمن بەوکوڕە بناسێنێتو چاوپێکەوتنێکی لەگەڵیدا ڕێکخستبوو بەبێ ئەوەی من بزانم، کوڕەکە سڵاوی لێکردمو قسەی لەگەڵدا کردم، وەمنیش بەڕێزەوە وەڵامم دایەوە، وە هاوڕێکەم لەدوای ئەم چاوپێکەوتنە کوتوپڕە ڕەقەمی تەلەفۆنی کوڕەکەی دایێمو ڕەقەمی تەلەفۆنەکەی منیشی دابوبەئەو، لەڕۆژی دووەم دا کوڕەکە تەلەفۆنی بۆکردم، وەزۆر دوودڵ بووم لەوەڵام دانەوەی، چونکە ڕەقەمەکەیم ناسی، پاشان وەڵامم دایەوە، وەزۆر بەڕێزەوە قسەی لەگەڵمدا کرد، پاشان پرسیاری شتێکی لێکردم دەربارەی خوێندنو پێی ووتم لەزانکۆ یەك دەبینینو خەتەکەی داخست، وەلەگەڵ ڕۆژگاردا پەیوەندیم بەهێزتر بوو لەگەڵیدا، وام هەست دەکرد کەئەمە پەیوەندی خۆشەویستییە، وەشتێکی نوێیە لەژیاندا، ڕزگارم دەکات لەبێزاریو شتە دووبارە بووەکانی ژیانم کەڕۆژانە دووبارە دەبێتەوە ....

وەئەو گەنجە کەسێکی جوانو بەقەڵافەت بوو، وە زمانێکی زۆر شیرینی هەبوو، تاوای لێهات گرفتاری بوومو بەدرێژایی چەند سەعاتێك گفتوگۆمان دەکرد لەکاتە درەنگەکانی شەودا ....

ئەوەی لێرەدا گرنگە ... بۆئەوەی زۆر درێژەی پێنەدەم، داوای لێکردم کەسەردانی بکەم لەشوقەکەی خۆیداو پەنای بردە بەرهاوڕێکەم تاشوێنەکەم پێبناسێنێتو بمگەیەنێتە ئەوێ، بەڵێ ڕۆیشتمو گەیشتینە ئەو شوێنەو هاوڕێکەم بەتەنها بەجێی هێشتم لەگەڵ ئەو کوڕەدا.

بینم کەکوڕەکە لێم نزیك دەبێتەوەو خۆشەویستی خۆیم بۆدەر دەبڕێت، وەهەستم کرد کەوا داوای ئەوەم لێدەکات کەئارەزووە جنسیەکانی پڕبکاتەوە بەتەنها ... پاشان لەکاتی بێدەسەلاتیمدا بەرامبەری لەوکاتەدا ئیشەکەی خۆی لەگەڵمدا کرد، کۆتایی پێم هێناو وەکۆتایی بەژیانیشم هێنا لەپاش ئەوکارە، وە ئێستا من سکم پڕە لەو کوڕە ...

پشتی تێکردمو وازی لێهێنام .. پاش مانگێکیتر خوێندنی زانکۆم دەست پێدەکات .. نازانم چی بکەم ؟ وەکەس و کارم بەمە نازانن، وەهیچ کەسێکیش بەمە نازانێ بێجگە لەهاوڕێکەم کەسوێندی بۆخواردم کەئەو بەوەی نەزانیوە کەئەو کوڕە مەبەستی ئەوە بووە، وەتەنها وای زانیوە کەدەیەوێت تەنها چاوی پێبکەوێتو زیاتر بیناسێت ...

وەهاوڕێکەم پێشنیاری ئەوەی بۆکردم کەبچم ئەو منداڵە لەباری خۆم بەرمو ئەو پزیشك دەناسێت کەوا نەشتەرگەری لەباربردن دەکات لەماڵەوە بەنهێنی ... ڕێنیشاندەریم بکەن، وەفریام کەون بۆدەرباز بوونم لەم کێشەیە، چونکە زۆر بیرم دەکردەوە لەخۆکوشتن یان کوشتنی ئەو منداڵەی کەهەڵم گرتووە بەلەباربردنی ... ئایا ئێوە هیچ چارەسەرکردنێکی ترتان هەیە بۆئەم کێشەیە ؟ چونکە گوێم لێبووە کەکچانێکی زۆر ئەم کاری لەباربردنەیان کردوە .. فریام کەون ئەی پیاوانی ئایینی، چونکە بێزارم لەژیانی خۆم ..و ئاشکرابوونی ئەو کارەخراپەی کەکردوومە، هەموو ڕۆژێك مردنم پێشان دەدات ...

★ وەڵام :

ئێمە هەموو بەندەی خوای گەورەینو بۆلای ئەویش دەگەڕێینەوە، وەتەنها خوامان بەسەو وەئەویش چاکترین سەرپەرشتیارە، داواکارین لەخوای گەورە کەسزای شیاوی ئەوکەسانە بداتەوە کاتێك کەڕێگەیان دا بەتێکەڵاوی لەووڵاتی مسوڵمانانندا ...

وە ئەمەوێت ئامۆژگاری هەموو ئافرەتان بەتایبەتی ئەوانەی لەتەمەنی لاوێتیو وەقوتابێتیو هەرزەکاریدان بەوەی:-

یەکەم: حەیاو ئابڕووی ئافرەت بواری ئەوە نادات کەتۆ تیایدا بڵێیت باگەنجێك بناسم وەکو تاقیکردنەوە، وەگۆڕانکاریەك لەژیاندا،وە بۆڕەواندنەوەی بێتاقەتی، ئایا ئەمە ڕاستە کەوا لەئافرەت بکرێت کەئابڕوو ناموسی لابێنرخ بێت؟ بەم شێوەیەو بەوڕادەیەی کەوا یاری بەئابڕووی خۆی بکات وەکو شتێکی بێنرخ؟

دووەم: ئەم چیرۆکە پەندو ئامۆژگاریە، ئەوەمان بۆڕوون دەکاتەوە کەبۆچی شەریعەتی خوای گەورە تێکەڵاوی نێوان ئەودوو ڕەگەزەی (نێرومێ)یەی قەدەغە کردووە بەوشێوەیەی کەئێستا

دەیبینین لەناو وڵاتی مسوڵماناندا؟ چونکە خوای گەورە ئەیەوێت ئافرەت خۆی بپارێزێت، و پارێزگاری لە ئابڕووی بکات، ئەوەندە ئابڕوو بەرزبێت کەس توانای لەکەدارکردنی نەبێت، بەتایبەتی ئەوگورگانەی کەلەپێستی مرۆڤدان، کەبەدوای ئابڕووی ئافرەتدا دەگەڕێن کە وەکو نێچیرێك ڕاوی بکەن، وپاشان فڕێی بدەنو پشتی تێبکەن، وە ئەوانە زۆر لەوە ڕیسواو قێزەون ترن کەوا ئافرەت خۆی پێشکەشیان بکات بەشێوەیەکی سوكو بێنرخ، گوێیان لەدەنگی بێت کاتێك ئارەزووی بیستنیان کرد، وەسەیری ڕوخسارو شێوەی جوانی بکەن هەرکاتێك ویستیان، وەچێژ لەجوانیەکەی وەربگرن، وەلەکۆتایدا کاری نادروستو ناڕەوای لەگەڵدا بکەنو کاتێك کەئیشیان پێی نەما فڕێی بدەن، پاش ئەوەی کەوا ناوبانگو ناموسیان لەکەدارو پیس کرد.

سێیەم: کچی ساویلکەو خۆش باوەڕ، بەتەنها باوەڕ بەگەنجێك دەکات کەبەسوكو بێنرخ سەیری بکاتو بەتەلەفۆن قسەی لەگەڵدا بکات، چونکە ئەگەر گەنجێك ڕێز لەئافرەتێك بگرێتو بیەوێت هاوسەرداری لەگەڵدا بکات بەوشێوازە قسەی لەگەڵدا ناکات، بەڵکو دەچێتە لای کەسوکارەکەیو داوای ئەکات، بۆیە پێویستە لەسەر کچی ڕێزدار واسەیری خۆی بکات کەجێگەی ڕێزو پلەوپایەیە، وە ڕێگەنەدات بەوگەنجانەی کەتەنها بەدوای تێرکردنی ئارەزووەکانیاندا دەگەڕێن، لەیەکەمجارەوە حەیای خۆی بەرز ڕابگرێت، تەلەفۆن نەکات بۆگەنجانو ڕازینەبێت کەوا کەس تەلەفۆنی بۆبکات.

چوارەم: بەهەموو ئافرەتان دەڵێم: بزانە ئەوانە ڕێز لەوئافرەتانە دەگرن کەبەوشێوەیە لەگەڵ پیاواندا نادوێنو خۆیان سوك ناکەن لای هەموو کەسێكو ڕێگە نادەن مەگەر کەسێك نەبێت کەدێت بۆلای کەسوکاریان بەمەبەستی داواکردنیانو پاشان هاوسەرگیریان،وە پیاوان زۆر ڕقیان لەئافرەتێکە کەوا ڕازیە بەوشێوەیە لەگەڵ پیاواندا قسە بکەن بەتەلەفۆن، چونکە ئەوپیاوانەی ئەمە رەفتاریانە کەکاریان وایە ئافرەتیان تەنها بۆتێرکردنی ئارەزووەکانیان دەوێت (وەکو ڕوویداوە لەگەڵ ئەم کچەی کەپرسیارمان لێدەکات)، وە بزانە کەئەم پیاوانە باسی ئەوجۆرە ئافرەتانە دەکەن لەکۆڕو کۆبونەوەکانیان، وەتیایاندا هەیە کەدەڵێن: ناتوانم ئافرەتێك بکەمە هاوسەری خۆم کەلەگەڵ گەنجاندا قسەی کردبێت بەتەلەفۆن، چونکە متمانەی پێناکرێت وەکو هاوسەرو پاشان دایکی منالی، ئایا ڕازیت ئاوەها بێنرخو سوك بیت بەم ڕادەیە؟.

پێنجەم: زۆرکات ئافرەت بووە بەهۆی گومڕاکردنی ئافرەتانی تر، بەتایبەتی هاوڕێ، لەم بوارەدا گەر ئافرەتێکی خراپو بەدڕەوشت بوو دەیەوێت کەسانی تریش وەکو خۆی لێبکات، تاوەکو کەسانی تریش جیاوازیان نەبێت لەگەڵیدا بەهۆی ئابڕویانەوە، لەبەرئەوە هاوڕێکەت لەهەوڵی ئەوەدا بوو کەوەکو خۆی بەدڕەوشتت بکات، وەهەر ئەو بوو هەموو شتێکی ڕێك دەخست، وە

ڕێکەوت لەگەڵ ئەو گەنجە خراپەدا بۆ خراپکردنی تۆ، چۆن پێشتر هاوڕێکەتی خراپ کردبوو، ئەمە بەئاشکرا دیارە بۆم، وەباوەڕناکەم کەسێك چیرۆکەکەتی خوێندبێتەوە پێچەوانەی قسەکانم بەڕاست نەزانێت لەم کارەدا، وەلەبەرئەوە پێویستە ئافرەتی داوێن پاکی ڕێزدار کەهاوڕێیەتی ئافرەتانی خراپ نەکەن، وەخۆیان لێیان بپارێزن، وەباسی شتە تایبەتییەکانی ژیانی خۆی بۆنەکات، لەهەمووی سەیرتر ئەوەیە کەئەم ئافرەتەی پرسیارمان لێدەکات واباسی ئەو هاوڕێیەی دەکرد کەزۆر بەئەمەك و وەفایە، وە ئەو یارمەتی دەدات لەکاتی تەنگانەو ناخۆشیدا، ئایا جگە لەئەو هاوڕێی خراپەت کەسێکی‌تر خستیتیە ناخۆشی‌و تەنگانەوە؟ تا بیرت لەخۆکوشتن دەکردەوە، خوای گەورە تۆڵەی لێبکاتەوە بەوەی کەشایستەیەتی.

شەشەم: دروست نییە ئافرەت تێکەڵاوی پیاو بکات‌و خەڵوەتی لەگەڵ بگرێ، وە ئەم چیرۆکە پڕئازارە یەکێکە لەو ڕوداوە زۆرانەی کەڕۆژانە دووبارە دەبنەوە.

وە ئەوانەی کەڕێگە بەتێکەڵاوی دەدەن، ئەوانە هۆکاری یەکەمن لەڕودانی ئەو هەموو کارەساتە ناخۆشانەو وێران کردنی ماڵان بەهۆی خراپ کردن‌و تێکدانی گەنجەکان لەهەردوو ڕەگەز، وە پێغەمبەری‌خوا(د.خ) فەرمویەتی:(كلكم راع وكلكم مسئول عن رعيته)، واتە: هەمووتان لێپرسراون، وە هەمووتان بەرپرسن لەوانەی کەلەژێر چاودێری ئێوەدان.

وەدەمەوێت بەهەموو ئەوانە بڵێم کەلێپرسراون بەتایبەتی باوکان: کچەکەت دوور بخەرەوە لەوشوێنانەی تێکەڵاوی تێدایە، ئەگەر دەتەوێت پارێزگاری لەئابرووی کچەکەت بکەیت، وە بڕوای پێمەکە کاتێك کچەکەت پێت دەڵێت: کەئاوڕ لەکەس نادەمەوە، بڕوای پێمەکە ئەگەر تۆ بەرژەوەندی ئەوت دەوێت‌و پارێزگاری لەئابرووی ئەو دەکەیت، وەئەگەر ویستی خراپەکاری‌و وێرانکاریت هەیە ئەوە بڕوای پێبکە.

کچی مەسینجەر (چات کردن)

من کچێکم لەئەوپەڕی گەنجێتیدام، ئینتەرنێت بەکاردەهێنم وەکو هەموو کچێکی‌تر، جارێك لەجاران کەسێکم هێنایە مسنجرەکەم (ماڵپەڕی چات کردن)، وەلەگەڵ ڕۆژگاردا زۆرم خۆش ویست، وەزۆر بێتاقەت دەبووم ئەگەر ڕۆژێك گفتوگۆم لەگەڵ نەکردایە، ئێوە هەست بەوەناکەن کەمن چەندە خۆشم ئەویست، وەزۆرکات داوای لێم ئەکرد کە بەتەلەفۆن قسەی لەگەڵدا بکەم، وەمنیش بەتوندی داواکەیم ڕەت ئەکردەوە، وەزۆر هەوڵیدا قسەی لەگەڵدا بکەم بەتەلەفۆن بەلام لەبەرئەوەی من مرۆڤێکم جێی متمانەی هەموان بووم ئەمەم ڕەت کردەوە، وەبڕوام نەبوو

کەپەیوەندیم هەبێ لەگەڵ گەنجێکدا تەنانەت لە(مەسنجەر)ی ئینتەرنێتیشەوە بێت، پەیوەندی نێوانمان نزیکەی مانگێکی خایاند، وەمن مەسنەجەرەکەی ئەوم خستە پاڵ مەسنجەرەکەی خۆم، وە ئەونەیدەزانی ئەمە خوشکمە، وەڕۆژێك لەڕۆژان پچڕا لەگەڵمداو قسەی لەگەڵما نەکرد زیاتر لەهەفتەیەك ... زۆر توڕەبووم لەوکاتەدا، بەلآم کەگەڕایەوە بڕوام نەکرد، چونکە گومانم دەبرد کەوازم لێبهێنێت، وەمن لەوماوەیەدا سووربووم لەسەر وازهێنان لێی، بەلآم ئەو هەندێ قسەی نەرمو نیانی بۆکردم کەوای لێکردم زیاتر پێوەی ببەسترێمەوە، وەلەکۆتایی قسەکانمان لەوڕۆژەدا داوای لێکردم بەتەلەفۆن قسەی لەگەڵ بکەم، وەمن داواکاریەکەیم ڕەت کردەوە، وە دوای ڕۆژێك (مەسنجەرەکەم) کردەوەو لەوێش بوو بەلآم وەلآمی نەدامەوە، وەناچار بووم کە(مەسنجەر)ەکەی تایبەت بەخوشکەکەم بکەمەوە، هەرلەوکاتەدا بینیم کەوا دەستی کردووە بەدواندنو داوای (تعارف) ناسینم لێدەکات، لەوساتەدا هەستم بەناپاکی ئەوگەنجە ئەکرد، وە گفتوگۆم لەگەڵیدا تەواو کرد، وەئەو نازانێ کەمن کێم، وەپاشان لە(مەسنجەرەکەی) خۆمەوە قسەم لەگەڵیدا کرد، وەدوایی دەرچووم وەئەو نازانێ کەمن بووم لەشوێنو مەوقعێکی دیکەوە قسەم لەگەڵیدا کردووە، ڕێنمونیم بکەن بۆڕێی ڕاست خوا پاداشتی چاکەتان بداتەوە.

وەلآم:-

ئەو پرسیارەی لەمێشکمدا جێگیر بوو ڕاستەوخۆ لەکاتی خوێندنەوەی نمونەی ئەم کێشەیەدا ئەوەیە: بۆچی ئەم کەسەت وەرگرت لەناو مەسنجەرەکەتدا ؟

تۆخۆت دەربارەی خۆت دەڵێیت:(من کەسێکم جێی متمانەی هەمووانم)، وە سوربونت لەسەر رەت کردنەوەی قسەکردن لەگەڵیدا بەتەلەفۆن بەلگەیە لەسەر زیرەکی تۆ،و سوربونت لەسەر پاراستنی ئەو متمانەیەی کەبەتۆ بەخشراوەو کەتۆی پێتەماشا ئەکرێیت، وەمن جارێکی تر ئەگەڕێمەوە بۆسەر پرسیارەکەی پێشووم: بۆچی ئەم کەسەت هێنایە (مەسنجەرەوە)؟ لەوانەیە بڵێی: بەبێ هودە هێنامە ناویەوە بەبێ هیچ مەبەستێك، بەلآم من باوەڕ ناکەم، وەوەلآمت ئەدەمەوە بەوەی کەتۆش وەکو هەرکچێك بەدوای کەسێکدا دەگەڕێیت کەپەیوەندی لەگەڵدا دابنێی وەکو هاوسەرو وادەبینیت کەکۆمەڵە پاڵنەرێکی ناوەکی لەناختدا رات دەکێشن بۆئەوەی قسە لەگەڵ کوڕدا بکەیت وەهەست بەهەمان شت ناکەیت کاتێك لەگەڵ کچێکدا قسە ئەکەیت.

وە ئەمە شتێکی زۆر ئاساییە، چونکە ژیان بەوە پڕدەبێتەوەو ماناداردەبێت کەژنو پیاو بەیەکەوە بن، وەبەوەش جوانو ڕازاوە دەبێت، بەلآم کاتێك ئەمە ڕوودەدات لەدەرەوەی بازنەی هاوسەرگیری، ئەوە تەنها بۆپڕکردنەوەی ئارەزووە دەروێنیەکانە، پاشان ئافرەتەکە بەجێ دەهێڵرێت بەدەردو ئازاری خۆیەوەو لەوانەیە ئافرەتەکە بمرێتو هێشتا ئەوشتە بەسەریەوە دەمێنێتو ناسڕێتەوە ،

وەئەو ئافرەتەی کەئاوا شودەکات زۆر شتی ژیانی هاوسەرداری لەدەست دەدات کەچاوەڕوان بوو بۆی.!!

خوشکی بەڕێزم:- کاتێك کچێك بیر لەکوڕێك دەکاتەوە، کاتێك خەونی پێوە دەبینێت، بەڵکو کاتێك بەمێشکیدا دێت کەسێتی کوڕێکی دیاریکراو .. ئەمانە هەموویان شتێکی ئاساین، چونکە ئەو خەونانە زوو دەڕۆن، وە لەوانەیە ماوەیەك لەلای بمێنێت، بەڵام ڕوداوەکانی ڕۆژانەی ژیان لەبیری دەبەنەوەو دەیشارنەوە، بەڵام ئەم کارە نائاسایی دەبێت کاتێك کە کچ لەهەوڵی ئەوەدا بێت چۆن ئەم خەوانانە بکات بەشتێکی ڕاستەقینە لەژیانیدا، بۆیە پەیوەندی دەکات بەگەنجێکەوە لەیەکێك لەڕێگەکانی پەیوەندی کردنەوە (تەلەفۆن – ئینتەرنێت .....) و ئەم کارە زۆر خراپ دەبێت کاتێك کچەکە بەدەم ئەو شتانەوە دەچێت بۆی داڕێژراوە تاوەکو بکەوێتە داوەکەوە !

خوشکی بەڕێزم:- ئایادەتوانم پێت بڵێم کەوا تۆ ئەوداوەی بۆت داڕێژرابوو بەدەمیەوە چویتەوچێژت کردووە، بەڵام زیرەکیەکەت وای لێکردی کەنەیهێشت بکەویتە ئەوداوەکەی کەبۆت نرابۆوە، بزانە کەتۆ ئەوکەسەت وەرگرتو هێناتە لای‌خۆت ... وەئەمەش هەوەڵێکە بۆگۆڕینی خەونەکانت لە(فارس الاحلام)شۆڕەسواری خەونەوە بۆڕاستیو حەقیقەت ..

وەلەیادت نەچێت کەتۆ ئەوکەسە ناناسیت .. بۆیە پێی دەڵێم(کەس)و ناڵێم(گەنج)!! وەپاشان لەوانەیە هیچ شتێك نەزانی دەربارەی ئەو .. وەئەوەی کەسەرنجی تۆی ڕاکێشاوەو پێی سەرسام بویت، تەنها کۆمەڵێك پیتی ڕێکخراوە بەدەم یەکەوە کەلەیانەیەکدا ڕێك دەخرێ.

ئاگاداربە جارێکیتر: تۆ دەربارەی ئەو دەڵێیت:(لەگەڵ ڕۆژگاردا زۆر خۆشم ویست)، وەلەدوای ئەمەش دەڵێیت:(زۆر بێتاقەتو بێزار دەبووم گەر ڕۆژێك بڕواو قسەی لەگەڵدا نەکەم، وەئێوە نازانن کەچەندم خۆش ئەوێن !!).

خوشکی بەڕێزم: پرسیارت لێدەکەم ئەی کچی ژیرو زیرەك: ئەو پاڵنەرانە چی‌بوون لەپشت ئەم خۆشەویستی‌یە(شێتانەیی‌یەوە)؟ ئایا بەتەنها قسەکردنو گفتوگۆ (لەمەسنجەرەوە) ئەم هەستو سۆزەی بۆدروست کردی؟ وەئەوەی ڕاستی‌یە ئەوکەسە زۆر لێزانانەو خاوەن ئەزمونانە زۆربەباشی توانیویەتی کەچۆن ئەو هەستوسۆزە لای‌تۆ دروست بکات ؟ !

بەڵام زۆربەداخەوە ئەو خۆشەویستی‌یەی (کەئێمە هەستی پی‌ناکەین وەك تۆ دەیڵێیت) ڕەگو ڕیشەی (چەند وتەیەك) بووە باهەرئاستێکی هەبێت لەڕەوانبێژی‌دا .....

ئایا ڕاستە – خوشکی بەڕێزم – کەکچ ئەگەرچی زۆر زیرەكو ژیریش بێت (هەردەکەوێتە ناو ئەوداوەی کەبۆی دانراوە) کاتێك گەنجێکی لێزان چەند وتەیەك ڕێك دەخاتو هەر دەیڵێتەوە ... کوڕە گەنجەکان باسی ئەوە دەکەن کەباشترین ڕێگە بۆ دەستەمۆکردنی کچانو ڕاوکردنیان زیادە

ڕەویکردنـە لەپیاهەڵـدانیان!! وەدەبڕینـی تینـی خۆشەویسـتی‌یە لەدەرونیـدا بـۆی، وە ئـەم جـۆرە ووتانـە وا لـەکچ دەکـات بیروهۆشـی نەمێنی‌وچـاوەکانی بنوقێنـێ، بەداخـەوە بـەبێ هـۆش‌و بـیرو پەی‌پێ‌بردنێك!

پێم بڵێ خوشكی بەڕێزم

ئایا تۆ لەسەر شاشەی ئامێرەکەت هیچ جۆرە ووتەو قسەیەکی ترت بینیوە بێجگە لەمجۆرە وتانە؟!

پاشان تێبینی ئەوماوەیە بکە لەنێوان کچێکدا هەیە (کەتۆی) دەڵێیت دەربارەی خۆت (بڕوام نەبوو کەڕۆژێك لەڕۆژان من پەیوەندیم هەبێ لەگەڵ گەنجێکدا تەنانەت لەمیسینجەریشدا)!!

وە لەنێوان کچێکدا (کەهەر تۆی دووبـارە) دەربـارەی خـۆت دەڵێیـت:(زۆر بێـزارو بێتاقـەت دەبـووم گەر ڕۆژێك بڕواو قسەی لەگەڵ نەکەم، ئێوە هەست ناکەن کەمن چەندم خۆش دەوێت !) وەئەوەی کەوای لێت کرد کـە پێشـبینی ئـەو بکـەی لـەنێوان تـۆو هـەر گـەنجێك هـیچ جـۆرە پەیوەندی‌یـەك بەهەر شێوەیەك بێت دروست بێت، ئەوەبوو کەتۆ ئامانجەکانی ئـەو جـۆرە پەیوەندیانـەت دەزانـی، وەلەوانەیـە گوێ‌گرتنـت بوبـێ لەهـەواڵی ئەوانـەی بونەتـە قوربـانی بۆئـەم جـۆرە پەیوەندی‌یانـە کەلەسەرەتادا زۆر بێ‌تاوانانە بەدەردەکەون!! وەئەوەی کەوای لێت کرد زۆر خۆشت بوێت، بریتی‌یە لە پێویستی تۆبۆ خۆشەویستی، وەبەتوانای ئەو کوڕە بوو کـەوا خـۆی پێشـان بـدات کـەتۆی خـۆش دەوێت‌و شێت‌و عـەودالی تۆیـەو بـۆت سـوتاوە ... ئـەو بەتوانایيـە بـوو کـەوا پـەردەی لەسـەر بـیرو هۆشی تۆداهێنابوو ، کەچی ژیری‌و هۆشی تۆ بەتەواوی دانەپۆشرابوو، وەئـەوەتا تـۆ هـەموو جـۆرە پەیوەنـدی کردنێـك پێـوەی ڕەت دەکەیتـەوە بەتەلـەفۆن، چـونکە هەسـت بەئاکامـە خراپـەکمانی دەکەیت .

خوشکی بەڕێزم:-

زۆر سەرم سوڕماوە لەوجیاوازیەی کەتۆ پێی هەڵدەسیت ...و لەوانەشە هەسـتت پێ‌کردبـێ، کاتێـك کەبـەناو خۆشەویسـتێکی نادیـار لـەدەرگای دڵـت دەدات بەچـەند وتەیـەك‌و گفتوگۆیـەك لـەماوەی مانگێکدا، وەتۆش هەردوو دەرگاکەی بۆدەخەیتە سەرپشت، وەئەوکەسە نادیارەی کەلەدەرگای دڵتی داوە زۆر دڵخۆشـە بـەوەی کەهەسـت دەکـات تەڵەکەبازی‌یەکـەی خەریکـە سـەردەگرێت، بۆیـە داوای قسـەکردنت لەگەڵـدا دەکـات بەتەلـەفۆن، چـونکە تەڵەکەبازی‌یەکـەی کـاری‌خۆی کـرد، هەسـتت بەخۆشەویسـتی کـرد بەرامبـەر ئەوکەسـە، هەسـتی خۆتـت بـۆدەبڕی بەووتـەی نوسـراو، پاشـان لەهەوڵی‌ئەوە دایە کەوچۆن داوی کۆتایت بۆبنێتەوەو بەپێ‌یەکانی خۆت بتبات بۆناوی. ! !

وە ئەوخۆشەویستە بەردەوام سـەرۆکایەتی شـەڕێك دەکـات لـەنێوان گەڕانـەوەو پەلاماردانـدا، بۆیـە پێویسـتی بـەڕاهێنان‌و مەشـق کردنـە تالەکۆتایی‌ـدا پیلانەکـەی بهێنێتـەدی .. هەربۆیـە تـۆش

وازهێنانی خۆتت ئاشکراکرد، ئەوکاتەی کەوازی لێهێنای بۆماوەی یەك هەفتەو سوربوی لەسەر وازهێنان لێی ....

بەڵام ئەوئەمەی نەویست، ئەبینی کەگەڕایەوەو ئەمجارەیان بەشێوەیەکی ترو فێڵێکیترەوە کەخۆت بەوە دەریدەبڕی کەدەڵێیت:(چەند قسەیەکی نەرمو نیانی بۆکردمو زیاتر پەیوەست بووم پێوەی) وەمن جارێکیتر یادت دەخەمەوە کەئەم کارە هەمووی (قسەیە) لەسەر (قسە) وە ئەو بەلای تۆوە وەکو سیحربازێك وایە کەدەیەوێت بۆئەوانەی بەرامبەری کۆمەڵە شتێکی خەیاڵی لەبەرچاویان دەرببڕێت لەڕێگەی چەند فلیمێکی سیحرییەوە ... دەبینیت ئەو پاش ئەوەی تۆی دەستەمۆ کردووە دەگەڕێتەوە بۆسەر داواکاییەکەی یەکەمی ئەویش قسەکردنە لەگەڵت بەتەلەفۆن.

خوشکی بەڕێزم :-

ئەگەر یەکێك پێی ووتی: کەئەم کەسە تۆ لەگەڵیدا لەئەزموندای، خۆشەویستی خۆی بۆیەکێکیتر جگە لەتۆ دەربڕیوە ئەوە تۆ دەت ووت – لەژێر کاریگەری وتە سیحرییەکانیدا – ئەمە ڕاست نییەو نەگونجاوە ! بەڵام ئەوەتا خۆت ئەمەت ئاشکراکردو لەماڵی خۆتاندا کاتێك کەلەگەڵیدا دوای لەئامێری خوشکەکەتەوە وەك ئەوەی کەتۆ نێچیرێکی تری ....

خوشکی بەڕێزم :-

ئایا ڕاستە تۆ تاوەکو ئێستا بڕوات وایە کە ئەو خۆشی دەوێیت ؟ وەمن – هەرچەندە پرسیارەکەت لەبەردەستمدایە – بڕوام نییە کە تۆ تائێستا بڕوات وابێت !!

خوشکی بەڕێزم:-

سوپاسی خواکەت بکە کەتۆ – بەپشتیوانی خوای گەورە – قسەکردنی تەلەفۆنت لەگەڵیدا ڕەت کردۆتەوە، وەمتمانەت هەبێت کەئەم کارەی لەگەڵ دەیەها کچیتر کردووە وەك چۆن لەگەڵ تۆدا کردویەتی ... وەئەو ووشانەی کەتۆی پێدەستەمۆ کردووە وەکردویەتی بەخۆراکی گیانت کۆمەڵە ووشەیەکن زۆر بەبێزاریو بێگیانی ئەینوسێت لەبەر زۆری دووبارە کردنەوەیان ... وەلەوانەیە لەپشتی ئامێرەکەیەوە (کۆمپیوتەرەکەیەوە)زمانی دەرهێنابێت، کاتێك هەست بە ووتەکانی خۆی دەکات لە (مسنجر)دا وەسەری لەووتەکانی خۆی سوڕماوە کەوا تیایدا هەست بەخۆشەویستییەکی زۆر دەکات کەبەسەر دەرونیدا زاڵە!!

لەکۆتاییدا:- تۆداوای ڕاوێژی منت کردووە ... خێراکە بۆ سڕینەوەی لە(مسنجر)ەکەتدا لەپێش ئەوەدا سڕینەوەی لەدڵتدا ... بەئومێدی ئەوەی کەئەم ڕووداوە خۆراکێكو چێژێك بێت بۆزیاتر

خۆپاراستنت لەم داوانەی کەبۆت نراوەتەوە لەخاوەنەکانیان ... و خوای گەورە ڕێنمونیت بکات بۆهەموو چاکەیەكو بتپارێزێت لەهەموو خراپەیەك، وەوات لێبکات بینا بیت بەوەی کەچاکە.

بەلای شەیدایی و بەدڵداچوون

عبدالفتاح دەڵێت: من سەرۆکی بەشێکم لەیەکێك لەکۆمپانیا گەورەکاندا بۆماوەیەکی دوورودرێژ، یەکێك لەهاوڕێ کچەکانم بەدڵدا چوو، نەك لەبەر جوانیەکەی ، بەڵکو لەبەر دڵسۆزی بۆکارەکەی، زیرەکیو سەرکەوتنی لەبوارەکەیدا، بێجگەلەوەش کەمرۆڤێکی زۆر بەڕێزە، وەزۆر داپۆشراوە، ئاوڕبەلای هیچ شتێك ناداتەوە جگە لەکارەکەی.

ئەم بەدڵداچوونە گۆڕا بۆپەیوەست بوون پێوەی، وەمن پیاوێکی خێزاندارمو لەخوا دەترسم، وەهیچ فەرزێکم پشت گوێ نەخستووە، هەستو سۆزی خۆمم بۆدەربڕی، جگە لەپشت تێکردن نەبێت هیچی ترم لێنەبینی، وە ئەویش ئافرەتێکی بەمێردەو چەند منداڵێکی هەیە، وەئەو هیچ بیانویەك نادۆزێتەوە بۆدانانی پەیوەندی لەگەڵیداو لەژێر هیچ ناوێکدا، هاوڕێیەتی، برادەری، بەدلاچوون ..... هتد.

وەچەندەها بیری چەپەڵ بەمێشکمدا دێت جاربەجارێك، لەناخی دڵمەوە ئاواتی ئەوەدەکەم کەمێردەکەی تەلاقی بدات، بۆئەوەی بۆمن بێت، وام لێهاتووە زۆر توندبم لەگەڵیدا لەکارەکەیدا، وەلەئاستی بهێنمە خوارەوە لای بەڕێوەبەرکانم، وەئەمەم بەجۆرێك لەتۆڵەکردنەوە دەزانی لێی ... وەئەو ئەمەی لێم وەردەگرت بەسنگێکی فراوانەوە بێهیچ ناڕەزایی دەبڕێك یان قسە کردنێك... وەئەو هەر ئیشی دەکرد ... کارەکانی ئەو بەتەنها دەبڕی پلەوپایە بەرزەکانی ئەون، وەخۆشی ئەمەی باش دەزانی.

وەلەگەڵ ئەوەشدا زیاتر پەیوەست دەبووم پێوەی، وەبەگوێرەی ئەوەی کەمن زیاتر پەیوەست دەبووم، ئەو ئەوەندە دووردەکەوتەوە لێم ... وەمن وام هەست دەکرد کەدەروونی من هیچ شتێکی بەدڵدا ناچێت بەئاسانی، چونکە من لەخوا دەترسم، وەسنور نابەزێنم لەگەڵ ئافرەتاندا لەدەرەوەی کارکردندا، بەلام ئەم ئافرەتە شەیدامی کردووە .... چارەسەر چیە؟ نازانم ڕێنمونیم بکەن ....

وەلام:- ئەی برای ڕێزدارم، وەلامێکی کورتت دەدەمێ بەچەند ووشەیەکی ئاسان ...و پێت ئەلێم: کەتۆ هاوسەرێکت هەیە خۆشت ئەوێتو ئەویش تۆی خۆش ئەوێت، تۆشی واپێ قبوڵە بۆهاوسەرەکەت؟ ئایا شتی وات پێقبوڵە بۆکچەکەت؟، وەمن وەلامت دەدەمەوە: نەخێر.

کەوابوو لەخوا بترسە، لەخوای گەورە، وەژیانی خۆشیان لێ تاڵ مەکە، وەئامۆژگاریت دەکەم بەوەی کەبگەڕێیت بەشوێن ئیشێکی تردا، دووربێت لەوئافرەتەوە، وەهیچ چارەسەرێکی دیکەم لانیە بۆئەم جۆرە کێشانەو هاوشێوەکانیان، بێجگە لەدوورکەوتنەوە، وەهەرئەوە چارەسەرێکی زۆرباشە، بەپشتیوانی خوای گەورە، وەئەوەش پاش تەوبەکردنو داوای کۆمەك کردن لەخوای گەورە بەکردنی کاری چاكو ڕێزدارو ئارام گرتن لەسەر نەکردنی بێفەرمانی خوای گەورە.

چونکە لەبەرئەوەی گەیشتن بەئامانجەکەت لەوپەڕی ئەستەمیدایە، پارێزگاری لەڕێزو شەرەفی خۆت بکەو ئاگاداری ئارەزووە خراپەکانت بە لەوەسوەسەی شەیتان، چونکە دوژمنی ئاشکرایە بۆت، وەلەوفەرمودەیەی کەئیمام ئەحمەد گێڕاویەتیەوە لەمەسنەدەکەی لەئەبی ئومامەوە دەڵێت(گەنجێك هات بۆلای پێغەمبەری خوا(د.خ) ووتی: ئەی پێغەمبەری خوا مۆڵەتم بدە زینا بکەم، ئەوانەی لەدەوروپشتی بوون هەمویان بەقسەی ناخۆش وەڵامیان دایەوەو ووتیان: بەسە بەسە بەواتای قسە مەکە - وە پێغەمبەر(د.خ) فەرمووی نزیك بەرەوە: گەنجەکە لێی نزیك بووەو دانیشت، پێغەمبەر(د.خ) پێی فەرموو : ئەمەت پێ‌خۆشە بۆ دایکت؟ ووتی: نەخێر بەخوا خوا بمگێڕێ بەفیدات ، وە فەرموی وەخەڵکیش ئەمەیان پێ‌خۆش نی‌یە بۆدایکیان، وە فەرمووی ئەمەت پێ‌خۆشە بۆکچەکەت؟ ووتی: نەخێر، بەخوا ئەی پێغەمبەری خوا، خوا بمگێڕی بەفیدات، فەرمووی وەخەڵکیش ئەمەیان پێ خۆش نیە بۆ کچەکانیان، وەفەرمووی‌ئەمەت پێ خۆشە بۆ خوشکەکەت؟ ووتی نەخێر، خوا بمگێڕی بەفیدات، فەرمووی : خەڵکیش ئەمەیان پێ‌خۆش نیە بۆ خوشکەکانیان.وە فەرمووی ئەمەت پێ‌خۆشە بۆ پورەکانت (خوشکی باوك)؟ ووتی: نەخێر ، بەخوا ئەی پێغەمبەری خوا، خوا بمگێڕی بەفیدات، فەرمووی: خەڵکیش ئەمەیان پێ خۆش نیە بۆ پورەکانیان، وەفەرمووی: ئەمەت پێ خۆشە بۆ میمکەکانت(خوشکی دایك)؟ ووتی: نەخێر، بەخوا، خوا بمگێڕی بەفیدات، فەرمووی: خەڵکیش ئەمەیان پێ‌خۆش نیە بۆ میمکەکانیان، پاشان ڕاوی ئەڵێ: پێغەمبەر (د.خ) دەستی خستە سەر سەری گەنجەکەو فەرمووی: خوایە لەگوناهی خۆش ببەو دڵی پاك کەرەوەو داوێنی بپارێزە، وە دەڵێت: لەدوای ئەوە ئەو گەنجە ئاوڕی لەهیچ شتێك نەدەدایەوە.

والسلام

نامەیەك لەژنێكەوە

من ئافرەتێكم سوپاس بۆخودا شووم كردووە بەپیاوێكی دیندار، كێشەم ئەوەیە كاتێكە فێری بەكارهێنانی ئینتەرنێت بووم، چومە ناو مەوقعی چات (دواندن)ەوە، لەوێدا گەنجێكنم ناسی، زۆر خۆشم دەویستو مێردەكەم بەمەی نەدەزانی، وەمن ئێستا دەمەوێت ڕزگارم بێت لەدەستیو وەلەدەست ئەم كێشەیە، وەمن زۆر پەشیمانم هەست بەترسو دڵەڕاوكێ دەكەم، وەنامەوێت مێردەكەم بەم كارەم بزانێت، چی بكەم؟

زۆر سوپاس

وەڵام:-

خوشكی بەڕێز: هەرچەند تۆ دەڵێیت: كەمێردەكەم دیندارە، وەئەمە شتێكی باشە، من بەدوری نازانم چەند كەلێنێك لەژیانتدا هەبێت، لەگەڵی وەكو (زۆر لەماڵ نەبوون، یابێدەنگی، یاتێر نەبوونی سۆزو خۆشەویستی ....) لەوانەیە ئەم شتانە یان هەندێكیان پاڵنەرت بووبێتن یەك لەدوای یەك بۆكەوتنە ناو ئەم زەلكاوەوە، وەئەگەر ئەمەی پێشبینم كرد ڕاست بێت ئەمە ئەوە ناگەیەنێت كەتۆ بڕۆی ئەم كارە ساویلكەیە بكەی چونكە تۆ ئافرەتێكی پێگەشتویت لەڕووی بیرو هۆشەوە، ئەگەر مرۆڤ بگاتە بەئەوپەڕی برسیەتیش خەڵكی بەباشی نازانێت وەڕێی پێنادەن دزی بكات، یان ماڵەكانیان ببڕێت، وەزۆرێك هەبوون كەكەوتنە ئەم زەلكاوەوە توانای دەرچونیان نەبوو خنكان ...

جالەبەر ئەوەی سوپاسی خودا بكە كەوتنەكەی تۆ تەنها هەڵەیەك بوو، وەدەتوانیت پاشماوەكەی تەوبەو گەڕانەوەی ڕاستەقینە لابەری، وەكاتێك ئاماژە بەوەدەكەیت كەمێردەكەت دیندارە سوپاسی خوات كرد ... وە ئەمە ئاماژەیەكی ئاشكرایە بەوەی كەتۆ بەشێوەیەكی گشتی لێی ڕازیت بەلای كەمەوە، وەكاتێك دەڵێیت (كەسێكم ناسیو زۆر خۆشم ویست)ئاگاداربە كەتۆ لەگەڵ یەكێكدا گفتوگۆت كردووە هیچ شتێك نازانیت دەربارەی ئەو، تەنها ئەوەندەبێت كەئەو هەستێكی وای بۆدروست كردووی (بەهۆی چەند ووتەیەكی ناسكەوە) كەوا زۆر خۆشی دەوێیت!

لەگەڵ ئەوەشدا تۆبەدەربڕینی (زۆر)خۆشەویستی خۆتی بۆدەردەبڕی!! وە جیاوازییەكی زۆری هەیە لەنێوان ئەوەی كەتەنها گوێت لەچەند ووشەیەكی خۆشەویستی ببیتو خۆشت بوێت، چونكە تۆئەمەت لای مێردەكەت بزركردووە، وە لەنێوان ئەوەی كەتۆ ئەوكەسەت خۆش بوێت وەك خۆی ... بەواتایەكی تر لەوانەیە بەهۆی هەڵەیەكی تایبەتی یا شتێكی لەوجۆرە مێردەكەت ئەو

بـوارەی کەپێویسـتی بـە زمـانێکی سـۆزدارییە نـەیتوانیوە بۆتیپڕبکاتـەوە .. بۆیـە بەچـۆڵی ماوەتەوەوو تۆش بەو ووتانە پڕی دەکەیتەوە . . . .

وادابنێ ئەو کەسە (نادیارە) کەئەو ووتانـەت بۆدەنێرێـت .. وەتـۆش کەسـەکەو ووتـەکانیت تێکـەڵ بەیەکتری کردووە وای لێکردووی (کەزۆر خۆشت بوێت) .. لێرەدا پرسـیارێك قسـەکانم پێدەبڕێـت تاوەکو بڵێیت: ئەی مێردەکەت، ئایا پێشتر خۆشت نەدەویست؟ یـان خۆشەویستیت بۆئـەو کەمـە ؟ وەمن دڵنیام کاتێك باسی دینداریەکەی دەکەیتو سوپاسی خـودا دەکـەیت لەسـەر ئـەوە، تۆخۆشـت دەوێــت، بــەڵام لەوانەیــە کــەمو کورتیەکــەیت خۆشــناوێت لەپڕکردنــەوەی بــوارە ســۆزداریو دەروونییەکەت ... وە ئەوەی گومانی تیادا نییە ئەو گەرمو گوڕی خۆشەویستییەی کەئـەو کەسـە (نادیارە) بۆتی دەردەبڕیت ئەگەر بێتو مێردەکەت بۆتی دەربڕیایە ئـەوا بەشـێوەیەکی بێسنوور خۆشـت دەویسـت، ئەوەتـە تـەنها بـۆلای ئـەو دەهاتیـتو هـەموو کەلێنـەکانت دادەخسـت لـەڕووی کەسانی تردا!! وەلەوکاتەوەی کەبیرتی دەخەمەوە – ناڵێم فێرت دەکەم – کەئەو پیـاوەی کەقسـەت لەگەڵـدا دەکـات لەڕێگـەی چـاتەوە بازرگـانی خۆشەویسـتییە، بـەواتای ئـەوەی کەئـەو لەکـەمترین بوارەکانیدا تواناکانی بەفیڕۆ دەودات ئەگەر لەپشتی شاشەوەش بێت!!

وەلەزۆربەی کاتەکانیشدا هەموو مەبەستو ئارەزووەکانی لەم سنورەدا ڕاناگرێـت، وە ئـەو زۆرکـات ئەگەرەوای پێشان دا بۆت کەتەنها تۆ لەدڵیدا نیشتەجێ بوویت ... ئەوە بزانـە کەئـەو یـەك بـەدوای یەکدا چەندەها هاوشـێوەی تـۆی پشـت گـوێ خسـتووەو وەکـو چـۆن بـڕوات بەسـەر ڕێگایەکـدا زۆر بەخێرایی!!

ئەوکەسە(نادیارە)ی ووتەکانی خۆشەویستی بەکار دەهێنێ بۆ هەڵخلیسکاندنی هـەموو (ئـافرەتێکی بێدەسـەڵات) ئەوانـەی کەلەپشـتی شاشـەوە ڕاوەسـتاون لەدڵیانـدا (گـوڵێکی پوکـاوەی سـیس بـوو) هەیە چاوەڕوانی هەڵهاتنی خۆرێکیانە، ئەگەر ڕاستیش نەبێت تاوەکو ببوژێتـەوەو سـەرهەڵداتەوە، دەیەوێت لەڕێگای ئەو ووشە خۆشەویستیانەی ڕووکەش کـراوە تۆڕێـك دروسـت بکـات بـۆڕاوکردنی (نێچیری لاواز) لەناو ئافرەتاندا.

وەئەم کارە ناوەستێت لەسنووری ئەم ئامانجە، وەلەپاش ناڵەناڵی ووتەکانیەوە شۆڕ دەبێتەوە بەرەو باسکردنو پیاهەڵدان بەجوانی قەدو باڵاو بەشەکانی تری لاشەی ئافرەتی بەناو خۆشەویست تاوای لێبکات ئارەزووی جنسی خۆی لەگەڵیدا پڕبکاتەوە لەپشتی شاشەوە ... وەکاتێك ئافرەتەکە کەوتـە ئەم کارە ناڕەوایەوە .. بەوە ڕاناوەستێ کەژیانی هاوسەرگیریو خێزانداری لێبشێوێنێت بەتـەنها .. وەلەوانەیە خۆت شتت خوێندبێتەوە دەربارەی هەندێکیان، بەڵکو لەوانەیە پاڵنەرێ بێت – چونکە ئەو سەرخۆش کراوە بەخۆشەویستییەکی خەیاڵی- بۆکەوتنە ناو کاری خراپو بەدڕەوشتی .. پاش

ئەوەی لەمێشکی خۆیدا کەشتی‌یەکی خەیاڵی دروست کردبوو، کۆتایی بەوەدێت کەبەتوندی خۆی کێشابێت بەتاشەبەردەکانی واقعو ڕاستی‌دا، بەڵام پاش ڕوخانو وێرانی بەصرە وەکوچۆن وتراوە، وەئەو خۆشەویستیە شەیداییە ئەگوازرێتەوە بۆ کەشتی‌یەکی‌تر زۆر بەلەسەرخۆیی، بی‌ئەوەی کەدەست بەرزبکاتەوە بۆخوا حافیزی کۆتایی، چونکە ئەمەپیشەیەتی وەکو بازرگانێکی جنسی زۆر قێزەون ...

بەڕێزەکەم:- ئایا ئێمە ئەوەندە ساویلکەین بڕوامان هەبێت بەڕاستێتی ئەم جۆرە کردارانە ؟ تاوەکو ببینە یەکێك لەقوربانیەکانی! وە ئایا پەند وەرگرتن‌و وانە سوودی دەبێت ئەوکاتە؟!!

ئایا ساویلکەیەتی وای لێکردووین — لەگەڵ ئەوەی زۆر لەبەرسەرهاتی ئەو قوربانیانەمان بیستووە کەوا دابنێین خۆشەیستی‌یەکەی ئێمە لەجۆرێکی زۆر جیاوازو ڕێزدارە؟! بۆچی هیچ ڕێگەیەکی تری نەدۆزی‌یەوە بێجگە لە ئینتەرنێت تاوەکو لێوەی بمان ناسێت؟! وە ئایا ئەوکەسە نازانێت کەئەو ئافرەتەی قسەی لەگەڵدەکات ئافرەتێکە نایناسیت‌و هیچ شتێك دەربارەی نازانێت، لەگەڵ ئەمەشدا دەڕوات لەگەڵیداو ستایشی دەکات‌و پیای‌هەڵدەدات‌و شەیدای دەبێت، بەهۆی دەبڕینی چەند ووشەیەکی ئافرەتەکە کاریگەری لەسەر دڵی کردووە تائەو قسانەی بۆدەبڕیوە.

خوشکی بەڕێزم:-

ئەم پرسیارەت .... ئارەزووی ڕزگاربونت .. بەلگەیە لەسەر بەخەبەرهاتنەوەی هۆش‌و بیرت لەوخەوەی لێت کەوتبوو، وە ئاواتەخوازم وەڵامەکەم پاڵنەربێت بۆبەتەواوی خەبەربونەوەت‌و پاڵنەری هزرو بیرت بی‌بۆ هەستانت بەئەرکی خۆت لەڕێگەگرتن لەخراپەکاری.

سوپاسی خواکەت بکە کەمێردەکەت جی‌ی تۆی لەدڵی خۆیدا کردۆتەوەو سیقەو متمانەیەکی بی‌سنوری پی‌بەخشیوی، ئینتەرنێتی لەبەردەستتدا داناوەو بەبیریدا نەهاتووە کەتۆ بیرلەشتێکی ئاوا بکەیتەوە، نەوەکو تۆ ئێستا کەوتویتەتە ناویەوە، وەرەوە سەرخۆت بەیەکجاری ... تاوەکو هەزروبیرت بەئاگابێتەوە لەو خەوەی لی‌ی کەوتووە، وەئاواتمە کەدرێژە نەکێشی .. ئەو ئارەزووە وون بوانەت بخەرە زیندانی هزرو بیرتەوە، وەتەڵاقێکی کۆتایی بنوسە بۆئەو ماوەیەی کەتێپەڕی بەسەرتدا، وەلەبیری خۆتدا بیسڕەوە زۆربەگەرمی‌و بی‌شل‌وشاوی‌و ساردبونەوە . . .

خوشکی بەڕێزم : کاتێك کەکردارێکی ئاوا دەکەیت بەهۆی تێکچونی پەیوەندیت بەمێردەکەتەوە، - وەکو باسم کرد لەسەرەتای وەڵامەکەمدا — باش نی‌یە بۆتۆ کەوا هەڵبێست لەکێشەیەکی بچوك‌و ئاسان بۆکێشەیەکی قورس‌و گران ... وەچارەسەری بارێکی خراپ بکەی بەڕێگەیەك لەبارێکی زۆر

لەوە خراپتر بۆدروست دەكات، لێرەدا ئەوەی گرنگە ئەوەیە كەچارەسەری كێشەكانت بكەی بەشێوەیەكی ڕاستو دروست . . .

مێردەكەت نزیكترین كەسە بۆتۆ ...و پرۆژەكانتان هاوبەشە، لەسەرووی هەموویانەوە منداڵەكانتان – لەگەڵ هاتنە دنیایان ئەگەر تا ئێستا نەهاتبێتنە دنیاوە – وە پەروەردەكردنیان... وە ئەگەر كرانەوە بەڕووی یەكتردا پەیوەندییەكانتان بەڕێوە نەبات ....و مامەڵەیەكی جوانو ڕێك لەگفتوگۆتاندا نەبێت ... وەهەستو سۆزێكی قوڵ لەناخی دڵەوە بۆلای یەكترتان ڕانەكێشێ، وەدەست پێشخەری تایبەت لەیەكێكتانەوە وە پاڵنەری ئەوی تریان بێت بۆبەشداری كردن تیایدا، ئەگەر وانەكەن ئەوا ژیانی هاوسەرگیریتان پاش ماوەیەك خۆشییەكەی لەدەست دەدات، وەوای لێدێت كەهەریەك لە ژنومێرد لەڕێگایەكی جیاواز لەیەكتردا بڕۆنو هەلگری بیرو بۆچونی جیاواز بن، لەوانەیە تەنها شتێك كەكۆكەرەوەی هەردوكیان بێت تەنها سەرجێیەكی ساردو سڕبێت .

دواووتە:-

خوشكی بەڕێزم: كاتێك دەچیتە ناو جیهانی ئینتەرنێتەوە دەبێت چاوكراوەو ئامانجدار بیت بۆهێنانەوەی سودێكی زۆر .. لەوانەیە كەمترین زەرەرێك كەدەیگەیەنین بەخۆمان بەفیڕۆدانی كاتە لەژیانمانداو لەڕۆژی دوایدا پرسیارمان لێدەكرێت لەسەری.

خوای گەورە پەردەی بێئاگایی لەسەر چاوەكانت لابەرێتو بتگێڕێتەوە بۆسەر ڕێگای ڕاست

بەتەنیابوون لەگەڵ داواكەردا

دەقی پرسیارەكە:- چووم بۆداوای كچێك لەكەسو كاریو ڕازی بوونو بەوبۆنەیەوە ئاهەنگێكمان گێڕا، بانگهێشتی خزمو كەسو كارمان كرد، وە ئەم داواكردنەو ڕازی بوونی كەسوكارمان ڕاگەیاند، وەسورەتی فاتحەمان خوێند، وەدەنگی دەفەكان بەرزبونەوە، ئایا ئەوە دانانرێ بەڕازی بوون؟ وە ئەم ئاشكراكردنە بەگواستنەوە دانانرێت، لەڕوانگەی شەرعەوە؟ وەئایا دەتوانم بەتەنها لەگەڵ ئەوكچەی داوام كردووە دابنیشم؟ لەكاتێكدا بارودۆخی من ڕێگەم پێنادات بەڕەسمیو لەلای مەلای ڕێپێدراو لەنوسراوی حكومیدا تۆماربكرێ ؟

وەڵام:- ناوی فەتوادەر(دوكتۆر یوسف عبدالله قەرزاوی):

بەناوی خودا، سوپاس بۆ خودا، وەدرودوسلاو لەسەر پیغەمبەری خودا(د.خ)، لەپاشان:-

ئەو کچەی کەداوات کردووە بێگانەیە بەداواکەر تاوەکو مارەی دەبڕێت ، وە ئافرەتەکەش ناچێتە بازنەی هاوسەرگیرییەوە ئەگەر بەعەقدی شەرعی مارە نەبڕدرێت، وە گرنگترین لایەنی سەرەکی لەعەقدەکەدا (ئیجابو قبولّ)ە، ئەم دوو وشەیە ناسراوو کارپێکراوە لەنەریتو شەرعدا.

وەلەبەرئەوەی ئەم عەقدە (بە إیجابەکەیو قەبولّەکەیشیەوە)پێك نەهاتووە، ئەوا هاوسەرگیری دروست نەبووە، نەبە پێی نەریت —عرف- و نەبەپێی شەرعو قانونیش، وە ئەو کچە داواکراوە هەر بەبێگانەیی (أجنبی)دەمێنێتەوە بۆئەوکەسەی داوای کردووە، ڕێگەی بەتەنیابوونی پێنادرێت لەگەڵیدا، وەهەروەها سەفەرو گەشت کردن لەگەڵیدا بەبێ بوونی یەکێك لە کەسوکارە نزیکەکانی وەکو باوكو برا دروست نیە...

بەڕێز شێخ یوسف قەرزاوی دەڵێت:-

داواکردن: لەزمانەوانیو شەرعیشدا شتێکی جیاوازە لەمارەکردن، چونکە داواکاری پێشەکیەکە بۆئەوکارەو ڕێخۆشکەرە بۆسەرگرتنی، وەهەموو پەرتوکەکانی زمانەوانی جیاوازیان کردووە لەنێوان هەردوو ووشەی (داواکردن)و(مارەکردن) و تەنانەت نەریتی کۆمەڵایەتیش جیاوازی کردووە لەنێوان پیاوێکی داواکەرو پیاوێکی مارەبڕ، وەشەریعەتیش جیاوازی کردووە لەنێوانیاندا بەشێوەیەکی زۆر ڕوونو ئاشکرا، داواکردن تەنها بریتیە لەئاشکراکردنی ویستو ئارەزوو بۆ مارەکردنی ئافرەتێکی دیاریکراو، وەمارەبڕین عەقدێکی بەتینو پەیمانێکی توندوتۆڵە، سنورو مەرجو مافو شوێنەواری خۆی هەیە.

وە لەقورئاندا هەردوو لایەنەکە ڕوونکراوەتەوە، وە دەربارەی ئەو ئافرەتانەی کەمێردەکانیان مردووە دەفەرموێت:(وَلا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُمْ بِهِ مِنْ خِطْبَةِ النِّسَاءِ أَوْ أَكْنَنتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ سَتَذْكُرُونَهُنَّ وَلَكِنْ لا تُوَاعِدُوهُنَّ سِرّاً إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلاً مَعْرُوفاً وَلا تَعْزِمُوا عُقْدَةَ النِّكَاحِ حَتَّى يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ)(البقرة: الآية٢٣٦) واتە(هیچ گوناهێکتان لەسەر نیە لەوەی بەناڕاستەوخۆ خوازبێنی ژنانی مێرد مردوو بکەن(کەهێشتا ماوەی دیاریکراویان تەواو نەبووەو دروست نیە شوو بکەنەوە)یاخود لەدڵی خۆتاندا بڕیاری خوازبێنێتان دابێت، خوای گەورە بەڕاستی زانیویەتی، کەئێوە لەمەودوا ناویان دەبەنو باسیان دەکەن، بەڵام نەکەن بەنهێنی بەڵێنیان لێوەربگرن، مەگەر بەشێوازی گوفتارێکی چاكو دروستو باو نەبێت، وە نەکەن بڕیاری تەواوی مارەبڕینیان بدەن هەتا ماوەی دیاریکراو تەواو نەبێت ..).

وە داواکردن هەرچی لەدەوریدا دەکرێت لەشێوازی ئاشکراکردن هیچ شتێکی بۆزیاد ناکات کەمتمانەو چەسپاوییەکەی بۆبسەلمێنێت.

وە داواکـردن بەهـەرحاڵێك بێـت هـیچ مافێـك نـادات بـەداواکراو، تـەنها ئەوەنـەبێت کەئەوکچـە داواکراوە کەسیتر ناتوانێت داوایبکات بێجگە لەوەی کەداوایکردووە وەکو فەرمودەیەکی پێغەمبەر (د.خ)دەفەرموێت:(ولا يخطب أحدكم على خطبة أخيه) متفق عليه، واتـە: هـیچ کەسـێکتان داوای کەسێك مەکەن کەبراکەتان داوای کردووە).

ئـەوەی گرنگـە لـەم شـوێنەدا ئەوەیـە کـە کچـە داواکراوەکـە بێگانەیـە بۆکەسـە داواکارەکـە تـاوەکو مارەبڕینەکەی بەتەواوی سەردەگرێت لەگەڵیدا، وە ئافرەت ناچێتە بازنـەی هاوەسـرگیریەوە تـەنها بە عەقدێکی شەرعی ڕاسـتو دروسـت نـەبێت، وەلایـەنی سـەرەکی لەعەقـدا بریتیـیە لـە (إیجابو قەبول) وەبۆ(ایجابوقبول) چەند ووشەیەکی دیاریکراوو ئاشکرا هەیە لەنەریت(عرف)و شـەرعدا، وەئەوەی کـەبڕیاری لەسـەردراوە لەشـەرعدا ئـەو پیـاوەی کـەمارەی ئافرەتێـك دەکـاتو پاشـان وازی لێدێنێت —تەڵاقی دەدات- پێش گواستنەوەی، واجبە لەسەری نیوەی مارەییەکەی پێبدات، خوای گـەور دەفـەرموێت: (وَإِنْ طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمَسُّوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ إِلَّا أَنْ يَعْفُونَ أَوْ يَعْفُوَ الَّذِي بِيَدِهِ عُقْدَةُ النِّكَاحِ)(البقرة: الآیـة٢٣٧) واتـە: خۆئەگـەر ژنانتـان تـەڵاق دا پـێش ئـەوەی بچنەلایان، لەهـەمان کاتیشـدا مارەییتـان بۆدیـاری کردبـوون، ئـەوە دەبێـت نیـوەی مارەییـیە دیاریکراوەکـەیان بـدەنێ، مەگـەر خۆیـان نەیانـەوێتو چاوپۆشـی لێبکـەن، یـان ئەوکەسە چاوپۆشی لێبکات کەمارەبڕینەکەی بەدەستە .....).

بەڵام داواکـەر کاتێـك واز لەکچـە داواکراوەکـە دەهێنێـت لـەپاش ماوەیـەکی درێـژ یـان کـورت، هـیچ شتێکی لەسەرنییە مەگەر ئەوەی کەڕەوشت دەیسـەپێنێت بەسـەریدا، وەکـو گلـەییو سەرزەنشـتو تـانوت لێـدان، ئـیتر چـۆن دەتـوانین — بـەم شـێوەیە — بڵـێین کەئـەوەی بـۆ مـارەبڕاو دروسـتە بۆداواکراویش دروستە وەکو یەك؟

وەئامۆژگاریمان بۆئەوبەڕێزەی پرسـیاری لێمـان کـردووە، کەپەلـە بـەکات لـەمارەبڕینی ئـەو کچـەی کەداوای کردووە، چونکە تەنها ئەوکاتە ئـەوەی پرسـیاری لێکـردووە بـۆی حـەڵاڵ دەبێـت، وەئەگـەر بارودۆخی ڕێگەی پێنادات کەهەستێ بـەم کـارە، ئـەوا باشـترە لـەڕووی دینـداریو پیاوەتییـەوە ئارەزووەکانی خۆی بگرێتو زاڵ بێـت بەسـەر خواسـتی دەرونیـدا، ڕێگـری بکـات بەتـەقوا، وخێـرو چاکە لەئیشێکدا نابێت ئەگەر سەرەتاکەی بەحـەرام دەسـت پێبکـات، هـەروەها ئامۆژگـاری باوکـانو بەرپرسـیارانی خێزانـەکان دەکـەین کـەوا ئاگـاداری کچـەکانیان بـن، زیـادەڕەوی نەکـەن بـەناوی داواکردنــەوە واز لەکچــەکانان بهێــنن بەسـوكو ئاسـانی، چـونکە ڕۆژگـار لەگۆڕاندایـەو دڵـەکان لەگۆڕاندان، وەهـەرزیادە ڕەوییـەكو سـنوربەزاندنێك پاشـەڕۆژێکی زۆر خـرپو کاولکاری دەبێـت،

وەپاراستنی سنورەکانی خوای گەورە لەپێشترە، (وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ)(البقرة: الآية٢٢٩) واتە ئەوەی سنوری خوادی گەورە ببەزێنێت بەڕاستی ئەوانە ستەمیان لەخۆیان کردووە، (وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَخْشَ اللَّهَ وَيَتَّقْهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ) (النور:٥٢) واتە: هەرکەسێك گوێڕایەڵی خوداو پێغەمبەرەکەی(د.خ) بکاتو لەخوا گەورە بترسێتو خۆپارێزبێت بەڕاستی ئەوانە براوەنو سەرفرازن، وەخوای گەورە لەهەمووکەس زاناترە.

بەتەنیا بوون لەگەڵ دەزگیراندا

مەبەستمان لەدەزگیران ئەو کچەیە کەمارەبڕابێت لەدەزگیرانەکەی، بەڵام هێشتا نەگوازرابێتەوە، ئایا ڕێگەی پیێدەدرێت کەلەگەل دەزگیرانەکەی بەتەنیا بێت؟

وەڵام:- هیچ گومانی تێدا نییە، ئەوکەسە لەڕوانەگەی شەرعەوە بووە بەهاوسەرو خێزانی ... هەموو مافێکی هەیە بەسەریەوە کەشەرع بۆی دیاریکردووە، بەڵام ئەو پرسیارەی کەڕێگەی دەربازبونی نییە: ئەگەر هاتوئەم دەزگیرانە بەتەنها لەگەڵ دەزگیرانەکەیدابوو کەهێشتا نەی گواستبۆوە پاشان لەکاتی لاوازیو بەسەرخۆزاڵ نەبوون دا جووت بێت لەگەڵیدا پێش گواستنەوەیو ئاشکراکردنی ئەو گواستنەوەیە... پاشان ڕۆژگار بڕواتو ڕووبدات کەئەم پیاوە — دەزگیرانە — بمرێت بۆنمونە ... یان سەفەربکاتو دووربکەوێتەوە یان بەهۆی کێشەو گیروگرفتێکەوە کەلەژیاندا سەرهەڵدەداتو وازلە دەزگیرانەکەی (کچەکە) بهێنێت، ئایا هەڵوێستی ئەم کچە چی بێت؟؟!!

سوێند بەوخوادایەی کەلەهاوشێوەی ئەو نیە، ئەمە ڕویداوەو چەندەها جاری تریش ڕوودەدات ...و تەنها قوربانییەکیش لەم حاڵەتەدا کچەکەو کەس‌وکاریەتی ... دەلێرەدا چیرۆکێکی ڕاستەقینەتان بۆباس دەکەم، کەلەیەکێك لەوڵاتەکانی خۆماندا ڕویداوە، ئەویش ئەوەیە : کەکچێك گەنجێك داوایکردو هەردوکیان یەکتریان دەناسیو ڕەچەڵەکی یەکتری شارەوابوون، وەهەردوکیان لەیەك شاردا دەژیان وەکو نەریتی زۆربەی زۆری کەس‌وکاری کچەکانی ئەم ڕۆژگارە کەزۆر بەلایانەوە ئاساییە کەئەو کوڕەبێتو بڕوات چونکە واهەست دەکەن کەبەتەنها مارەبڕینێك هەموو شتێك کۆتایی هاتووە.

کچەکە دەڵێت: ڕۆژێك لەڕۆژان شەوی گواستنەوەمان پیشخستو جوت بوین لەژێر کارتێکردنی هێرشی ئارەزوو کەلەلای هەریەکێك لەکوڕوکچ دروست دەبێت، کاتێك بەتەنیا دەبن بەیەکەوە،

وەلەگەڵ یەك جووت بوون .. وە ڕۆژگار ڕۆیشتو ئەو دەهات بۆلاەو جووت دەبوو لەگەڵم وەوکو خێزانی خۆی بەبێئەوەی کەس‌وکار ئاگای لێبێت.

وەپاش ماوەیەك ڕۆژی گواستنەوەمان دیاریکرد، بڕوام پێبکەن لەشەوی گواستنەوەداو بەهۆی فڕوفێڵی دایکییەوە کەحەزی دەکرد کچێکی خزمیخۆی بۆ بهێنێت، کێشەیەکی دروست کرد کەهیچ بناغەیەکی نەبوو پاش ئەوەی ڕێکەوتبوو لەگەڵ کوڕێکی گەنجی زۆر ناوبانگ خراپدا کەهاوسێمان بوو، هەندێ لەشتومەکەکانی منی بۆبردبوو، ئەم چیرۆکە زۆر بەئازارە .. کورتەکەی ئەوەبوو کەدایکی تۆمەتبارمی کرد بەزینا لەگەڵ ئەو کوڕەدا ... تاوەکو کوڕەکەی ئەوکچە خزمەیان بهێنێت، کەخۆی مەبەستی بوو .. وە خوای گەورە دەزانێت کەمن بێتاوانم .. و ئەنجامی ئەم کارە چاوەڕوان نەکراوە ئەوەبوو پاش ئەوەی ئەوەم بۆدەزگیرانەکەم باس کرد کەئەم چیرۆکە خۆی ڕێکی خستووە – واتا دایکی- ئێمە وازمان لەیەکتری هێناو جیابوینەوە لەیەکتریو تەلاقمیدا ... وەکەس‌وکارم هیچ شتێك نازانین دەربارەی ئەم شتەم .. وەواهەست دەکەن کەمن هێشتا کچەعازەبم، وەخوای گەورە دەزانێت کەمن زۆر پەشیمانم لەوەی کەزیادەڕەویم کرد لەخۆبەدەستەوەدانم لەکاتی بێئاگاییدا ... چونکە من زۆر متمانەم پێهەبوو، وەهیچ کاتێك گومانی ئەوەم نەدەکرد یان بەمێشکمدا نەدەهات کەئەو ڕۆژێك لەڕۆژان وازم لێبهێنێت ....

بەلاّم ئەوەی کەزۆر ئازارم ئەدات .. ئەوەیە کەهەرکاتێك گەنجێك دێت بۆداوام، توانای ئەوەم نییەو زاتی ئەوەناکەم ڕاستی بەکەس‌و کارم بڵێم، کەمن کچێتی خۆمم لەدەست داوەو ژنم، وەئەوەی منی گەیاندە ئەم هەموو ناخۆشییە .. ئەوکەسەبوو کەوام دانابوو هاوسەری ژیانم بێت ....

وەمن ئێستا ناخۆشترین ژیان بەسەرئەبەمو چاوەڕوانی مردنم .... چاوەڕوانی سۆزو میهرەبانی خودای گەورەم ... چی بکەم ؟ چۆن پاشماوەی ژیانمو تەمەنم بەسەربەرم .. ئەترسم لەگومانی خراپ .. وەلەوانەیە ئەوکەسەی کەوای لێکردووم نکوڵی لەکردەوەی خۆی بکات کاتێك کەکەس‌وکارم ڕۆژێك لەڕۆژان ڕاستیان بۆئاشکرابێت، ئەو کەسەی کەوای لێکردم – دەزگیرانەکەم – بۆخۆی ژنی هێنا .. ئەو کچەخزمەی کەدایکی بۆیدانابوو بەهۆی ئەوەوە ستەمی لەمن کرد .. بەلاّم خوای گەورە بۆئەوو دایکی لەکەمیدندابوو .. کوڕێکی بوو، کەم ئەندام بوو، دایکی تووشی نەخۆشییەکی زۆر خراپ بوو، وەئەمەش بڕوام وایە کە بەشێك بێت لەوسزایەی کەچاوەڕوانیانە .... هەموو سزاکە نییە ... وەمن هیچ شتێك نالێم تەنها ئەوە نەبێت کەخوای گەورەم بەسەو هەرئەو باشترین کەسێکە کەسکالاّو لالاّنەوەی خۆمی ببەمە لاو ئەوم بەسە .. چیرۆکەکە بەکورتی کۆتایی هات ..

بەپشتیوانی خوای گەورە دەڵێم: ئەمە وەڵامی منە بۆباوکان و دایکان ...

ئەگەر شێلگیربن لەچاودێری کردنی دەزگیرانی کچەکانیان .. چونکە لەوانەیە ئەوەی تووشی خاوەنی ئەم چیرۆکەبوو، تووشی کچە بەڕێزەکەی ئێوەش ببێت .. بەوشێوەیە دایك و باوك ببنە هۆیەك بۆڕوخاندنی کچەکەیان .. وە کۆتایی بەژیان و ڕێزی بهێنن لەم دونیایەدا وەلەوانەیە پاشان لۆمەی کچەکانیان بکەن و ئەو تۆمەتبار بکەن .. وەهیچ بەڵگەو بیانویەکی بۆنەهێننەوە بۆئەو کارەی ..

پێغەمبەری خوا (د.خ) دەفەرمویێت: (إن الله تعالى سائل كل راع عما استرعاه، أحفظ ذلك أم ضيعه ؟ حتى يسأل الرجل عن أهل بيته) (رواه النسائي وهو حديث حسن)، واتە: خوای گەورە لەهەموو بەرپرسێك پرسیار دەکات لەوەی پێی سپاردبوو، ئایا پاراستویەتی یان لەدەستیداوەو تووشی لەناوبردنی کردووە؟ تاوەکو پرسیار لەپیاوو سەرداری ماڵ دەکرێت دەربارەی خێزانەکەی و ماڵ و منداڵەکەی ..)، وەهەروەها دەفەرمویێت: (كلكم راع وكلكم مسؤول عن رعيته، فإمام راع وهو مسؤول عن رعيته، والرجل راعٍ في أهله وهو مسؤول عن رعيته، والمرأة راعية في بيت زوجها وهي مسؤولة عن رعيتها، والخادم راع في مال سيده، وهو مسؤول عن رعيته، والرجل راع في مال أبيه وهو مسؤول عن رعيته، فكلكم راع وكلكم مسؤول عن رعيته) متفق عليه، واتە: هەمووتان بەرپرسیارن لەوەی پێتان سپێردراوەو لەژێردەستتان دایە، پێشەوا بەرپرسیارە لەوەی لەژێر دەستی دایە، وەپیاو بەرپرسیارە لەکەس وکاری خێزانەکەی، وە ژن بەرپرسیارە لەماڵی مێردەکەی وەئەو لێپرسراوە لەوەی لەژێر دەستیدایە، خزمەتکار بەرپرسیارە لەماڵ و دارایی خاوەنە ماڵەکەی، وە پیاو بەرپرسیارە لەماڵ و دارایی باوکی، وەهەمووتان لێپرسراون لەوەی پێتان سپێردراوەو لەژێر دەستتان دایە).

داواکارم لەخوای گەورە کەئەم چەند ووشەیەمان بۆبکات بەمایەی پەندو ئامۆژگاری و سود لێوەرگرتن، وەلەژیانی هەموو خێزانێکی مسوڵماندا جێی خۆی بگرێت و کاری پێبکەن، ئامین خوایەگیان ئامین.

(گفتوگۆی نێوان کچ و باوکێك لەخەوندا)

گفتوگۆیـەك لەخـەونی باوكێكـدا كەلەگـەڵ كچـێكدا دەیكـرد كـەمردووە بـەهۆی تـووش بـونی بەنەخۆشـیەك، فرمێسـكەكانی دەهاتنـە خـوارەوە لەچـاوەكانیدا... بـاوكی لەخەوەكەیـدا بینـیو گفتوگۆی لەگەڵدا كرد، دەیوت:-

كچەكە: (حسبي الله ونعم الوكيل)، واتامن هەرخودام هەیەو هەرئەوم بەسـە، چـونكە ئـەو باشـترین كەسێكە كەپشتو پەنات بێت).

باوكەكە: كەگوێی لەمەبوو هەڵدەلەرزیو لەترسدا ووتی:بۆچی وادەڵێیتو ئەمەت بەكێیە؟

كچەكە/ ئایا دەتەوێت پێت بڵێم بەكێ وادەڵێم؟

باوكەكە: بەڵێ بەكێتە .. پێم بڵێ؟

كچەكە: ئایا چی لەوكەسە دەكەیت كەمن وای پێدەڵێم؟

باوكەكە: تۆڵەی تۆی لێدەكەمەوە.

كچەكە: ئایاتۆڵەی چی لێدەكەیتەوە دوای ئەوەی كەهەمووشتێ كۆتایی پێهاتو كارلەكار ترازا؟

باوكەكە: بەڵێ تۆڵەی تۆی لێدەكەمەوە، بەڵام پێم بڵێ ئەوە كێیە؟

كچەكە: دەزانمو خوایەگیان تۆم بەسە....

باوكەكە: توخوا پێم بڵێ كێیە؟

كچەكە: دەزانمو خوایەگیان تۆم بەسە.....

پاشـان هەڵچـوو تورەبـوو، وەدەموچـاوە جوانەكـەی گـۆڕا بـە دەموچـاوێكی زۆر ناشـرینو ناحـەزو ترسـێنەر، وای لـەباوكی كـرد كەلەترسـا هەڵدەلـەرزێت .....و ئـارەق بڕێـژێت، كچـەكە بـەردەوام بوولەسەر قسەكانی پێی گوت: لەگەل تۆمەو لەسەرتۆ ئەوشتە دادەنـێمو دەڵـێم: (حسبی الله ونعـم الوكيل) - دوعایە لەكاتی بێدەسەڵاتیدا دەكرێت لەیەكێك كەستەمی لێكردبیت - ئـەی ئەوكەسـەی كەزیادەڕەویت پێكردم، ئەی ئەوكەسـەی كەخیانـەتت لێكـردم لەوئەمانەتـە كەلەبەردەسـتدا بـوو، هەواڵەی خوات دەكەم ئەی ئەوكەسەی كەچاودێریت نەكردم، ئـەی ئـەوەی كـەپارێزگاریت نـەكردم لەدونیادا، ئەی ئەوەی بویتە هۆی ئەو ناخۆشیەی كەئێستا منی تێدام.

باوكەكە: ئێسیتا تۆ لەكوێی؟

كچەكە:(پاش ئەوەی هەناسەیەكی قوڵی هەڵكێشا) گوتی: ئێستا لەناو چاڵێكم لەچاڵەكانی ئاگر ....

باوكەكە: من چیم پێت كردبوو كچی خۆم؟

کچەکە: پرسیارم لێدەکەیت؟ ئەی تۆ منو خوشکەکانمت پشت گوێ نەخستبوو؟

باوکەکـە: مـن ئێـوەم پشـتگوێ نەخسـتووە بەپێچـەوانەوە، مـن هـەموو پێداویسـتیەکانم بۆپڕدەکردنەوە لەخۆراكو پۆشاكو خۆشگوزەرانیو هەموو شتێك کەداواتان دەکرد!!

باوکەکە: ئەوەچیە کەپێویست بوو لەسەرم بیکەم لەدوای ئەم هەموو شتە؟!!

کچەکە: تۆ ئێمەت پشت گوێ خستبوو لەزۆر شتدا، پاش ئەوەی کەدەمو چاوی زۆرتر ناشرین کـرد وەکـو چـۆن دوکـەڵ لـەکونی چاوەکانیەوە دەربچێت، تـۆ ئێمـەت خەبـەر نـەدەکردەوە بـۆ نوێـژی بەیانیان، وەرێگرمان نەبووی کاتێك کەبەتەنها هاتوچۆی بازاڕو شوێنانمان ئەکرد ... وەوازت لێمان دەهێنـا کەلـەبازاڕو ئەملاوئەولاکردنـدا بەتـەنها شـت بکـڕینو سـەفەربکەین، وەرێگریـت نـەدەکرد لەسـەیرکردنی فیلمـی خـراپو، ئەوفیلمانـەی کەڕەوشـتمانی پێلەدەسـت دا، تاشـەوگاری درەنـگ بەدیاریـەوە دادەنیشـتین بـەبێ هـیچ چـاودێریو سانسـۆرێك، وەبـەدەنگی مۆسـیقا دەنوسـتینو وەخوومـان پێـوە گرتبـوو .. وەدەڕۆیشـتین بۆدوکانـەکانی فرۆشـتنی کاسـێتی گـۆرانی، وەئەوکاسێتانەمان دەکڕیو خـاوەنی دوکانەکـە چـەندەها قسـەی سـوكو ناشـرینی پێمـان دەگـوتو ئێمە هیچ گوێمان پێنەدەدا، چونکە ئێمـە ڕاهـاتبوین لەسـەر ئـەوجۆرە قسـە ناشـیرینانە لەڕێگـەی سەیرکردنی تەلەفزیۆنو ڤیدیۆ کەتۆ بەپارەی گیرفانی خۆت بۆمانت کڕیبوو.

لەناکاو باوکەکە بەخەبەرهات لەخەوەکەیو ترسی لێ نیشتبوو، هەرچەند زۆربێتاقەتو دڵتـەنگ بـوو بـۆ پاشـەڕۆژی کچـەکەی کـەتێی کـەوتووە، بـەڵام ئـاواتی ئـەوەبوو کەبەخەبەرنـەیت تـاوەکو کچەکەی گفتوگۆی تەواو دەکات، چونکە بڕیاری دا کەهەموو ئەو هەڵانە ڕاست بکاتەوە، وە هـەوڵی ڕزگارکردنی منداڵەکانی تری بدات تاوەکو نەکەونە هەمان هەڵەوە ...!!

لەبەرهەمەکانی بەدڕەفتاری

ئایــدز

ئیسلام بە تەواوی سورە لە سەر پێکهینانی کۆمەلگایەکی خاوێن، کۆمەڵگایەك دوورلە هەموو ئەو هۆکارانەی کە ئارەزووەکان زاڵ دەکاو ئابڕووی دەبرێ، ئەمەش بۆ پاراستنی پاکیزەیی بوون و نەشێواندنی وەچە، وە دانانی یاساکانی شەریعەت بۆ پاراستنی ئەم ئامانجە بەرزەیە، کە فەرمانی بەبالأپۆشیو پاراستنی چاو کردووە، وەهانی هاوسەرگیری داوەو سنورەکانی داناوە.

لەم پیناوەشدا خوای گەورە ئاگاداری کردوینەتەوە لەخراپەکاری پەنهان وئاشکرا، وە فەرمودەکانی پیغەمبەر(د.خ)ئاکامی بلأوکردنەوەی خراپەکاریوئاشکراکردنی لەنێوەندی خەلکیدارووون دەکاتەوەو لەوانە فەرموودەی: (خمس بخمس، ما نقض قوم العهد الا سلط عليهم عدوهم،وماحكموا بغير ما انزل الله الا فشا فيهم الفقر، ولا ظهرت فيهم الفاحشة الا فشا فيهم الموت، ولا طففوا المكيال الا منعوا النبات واخذوا بالسنين، ولامنعوا الذكاة الا حبس عنهم القطر) الطبرانی فی الكبيرو هو حديث حسن واتە پێنج شت بەرامبەر بە پێنج شتی دیکە، هەر کۆمەلێك پەیمان بشکێنێ خودا بکەن دوژمن بە سەریاندا زاڵ دەکات، وەگەر فەرمانرەواییان بەوەی خوا دایبەزاندووە نەبێت ئەوا خودا هەژاریان توش دەکات، وە ئەگەر بەدرەفتاریان تیادا سەرهەڵبدات خودامردنیان تیادا زۆر دەکات، وە ئەگەر فێلو تەلەکە لە کێشانەو تەرازودا بکەن مەگەر خودا بەرهەمەکانیان پێ نابەخشێتو توشی دەردە سەریان دەکات،وە ئەگەر زەکات لە مالەکانیان دەرنەهێنن خودا بارانیان لێدەگرێتەوە.

وەلە فەرمودەیەکی دیکەدا کە(ابن ماجەو حاکم) دەیگێرنەوەو (صحیح)ەبەگوزارشتی(لم تظهر الفاحشة فی قوم قط،حتی یعلنوا بها،الا فشا فیهم الطاعون والاوجاع التی لم تكن مضت فی اسلافهم الذين مضوا، واتە (بەدکرداری لەناو هەر گەلێکداسەرهەڵبداوبە ئاشکرا ئەنجامی بدەن ئەوا تاعونو جۆرەها نەخۆشی دیکە لە ناویاندا بلأودەبێتەوە کە لە پێشینانی خۆیاندا لەوجۆرە نەخۆشیانە نەبووە)بارودۆخیسەردەموزانستی نوێش سەلمێنەری واتای فەرمودەکەنوراستیەتیپێغەمبەرایەتی (محمد المصطفی)ن لە کاتێکدا خەلکی دەرکیان بە حەقیقەتی نەدەکرد تا سەدەی بیست کە جۆرەها بەدرەفتاریو بەدکرداری تیایاندا بلأوەی کردوجۆرەها نەخوشی(جنسی) بەدیارکەوتن کەبوونیان لەڕابردوودا نەبووە،ئەمەش هەمووی بەهۆکاری سەرهەڵدانی بەدرەفتاریو ئاشکراکردنی، یەکەم دەرکەوتەش نەخۆشی(الزهری) لە ساتەوەختی جەنگی نێوان(ئیتالیاو فرنسا) کاتێك کە(زینا)لەناو سەربازەکانیاندا

بلاوبویەوەو،ئیتالیەکان بە(الداء الفرنسی) ناویان دەبرد وە کاتێك کە داگیرکەرانی رۆژئاوایی وڵاتانی عەرەبیان داگیر دەکرد ئەم جۆرە نەخۆشیانەیان دەگواستەوەکە، لەو کاتەدا عەرەبەکان بە (الداء الفرنجی) ناویان دەبرد کە تائەمرۆکەش بەو شێوەیە ناو دەبرێت، لە سە ردەمی نوێشدا نەخۆشی(الهربس) بە دەرکەوت وەکو نەخۆشیو درمێکی بەربلاوی(جنسی) لەکاتێکدا ڕێژەی توشبوانی ساڵانەی ئەم نەخۆشیە لە ئەمریکادا دەگاتە نیوملیۆن، لە ساڵی١٩٧٩وە لە ویلایەتە یەکگرتووەکان بۆیەکەم جار نەخۆشی لەدەست دانی بەرگری وەرگیراو(المناعة المکتسبة) ناسراو بە(ئایدز)ئەمەش ڤایرۆسێکە خرۆکە سپیەکان کە هێزی بەرگری لە لەشی مروڤدا دروست دەکەن تێك دەشکێنن، تاوەکو توانای بەرگری نەمێنێ بەرامبەر هەر نەخۆشیەك کە توشی جەستەی مرۆڤ دەبێت، تا بە هۆی ئازارو ئەشکەنجەیەکی درێژخایەنەوە بێ چارەسەر دەمرێتو کۆتایی بەژیانی دەهێنێت، ئەمەش بەهۆکاری نەمانی توانای بەرگری لەلەشدا.

(نەخۆشی گەلێکی جنسی دیکە)

بابەتی نەخوشی (جنسی)گرنگیەکی گەورەی لەلای پزیشکەکان هەیە ئەمەش لەمەڕ مەترسی گەلێك کە لە سەر باری تەندروستیوجەستەو باری دەروونی تاكو کۆمەڵ دروستی دەکات. باشترین بەڵگەش بۆگرنگی پێدانی جیهان بەم نەخۆشیە ئەوکۆنگرە گەورەیە بوولەساڵی١٩٧٤ز، لە ئەمریکا بەسترا بۆ توێژینەوە لەنەخۆشی(الزهری)و هاوشێوەکانی، لەم کۆنگرەیەدا نزیکە(١٥٠٠)پسپۆر لە (٥٠)دەوڵەتەوە ئامادەبوونو هەموو بابەتەکانیان لەکتابێکی (٥٠٠) وەرەقەیی گەورەدا کۆکرایەوە. لە سەرچاوەی (مرك) پزیشکی چاپی سێیەمی ساڵی(١٩٧٧)م گوتوویە: ئەو نەخۆشیانەی کە لەڕێگەی جنس(الزنا)و پەیوەندی شێواوی جنسیەوە دێتە ئارا بەربلاوترین نەخۆشین لەجیهانی ئەمڕۆدا. وە لەماوەی دوو سەدەی رابردوودا ژمارەی توشبووان ڕۆژانە لە زیادبوندایە، وە دەزگای تەندروستی جیهانی ژمارەی توشبوان بە نەخۆشی دەڵاندن (السیلان)بە زیاتر(١٥٠)هەزار کەس لە ساڵێکدا وهەروەك ژمارەی توشبوان بە(الزهری)ناسراو بە (الداء الافرنجی) لە وڵاتە عەرەبیەکان ساڵانە زیاتر لە (٥٠٠٠)هەزار کەس دەخەمڵێنن وە بنکەی (ئەتلانتا) لەویلایەتی (جۆرجیا) بۆبنەبڕکردنی نەخۆشیە درمیەکان، لەویلایەتە یەکگرتووەکان ڕێژەی توشبوانی بە نەخۆشی دەڵاندن (السیلان) بە(٣)ملیونو توشبوان بە (الزهری) بە(٤٠٠)هەزار لە ساڵی(١٩٧٦)دەژمێرێت. گۆڤاری(Doctor Gradguate) ژمارەی(مایۆ)(١٩٨٣)وگۆڤاری(التایم)ی ئەمریکی (٤ی یولیو١٩٨٣) گوتویانە (٢٠ملیون) ئەمریکی بە

ئـازاری نەخۆشـی(الهربز)ی ئەنـدامی زاوزێ دەنـاڵێنن، وریـژەی نیـو ملیـون دیـاردەی تـازە سـاڵانە لەویلایەتە یـەکگرتووەکان دیاری دەکـرێن وەلـە بریتانیالـە سـاڵی١٩٨٢ز(١٥٠٠٠)هـەزار حاڵـەتی تـازە دیـاری کرا.وێـڕای توێژینـەوە گـەلێکی چـڕوئابوریەکی زۆر لـە ڕۆژئـاوا لـە مـەڕ ئـەو نەخۆشـیە زایندیانە سەرف دەکرێن کەچی ڕۆژانە ڕادەی توشبوانی نەخۆشـیەکە زیاتردەکـات ئـەوەی تێبینـی دەکرێت لەم نەخۆشیە خێرایی بلاوبونەوەیەتی لە توشبوەوە بۆ کەسێکی دیکە کە هەنـدێکیان لـە رێگەی سەرجێی بەهۆی ماچ کردنودەست لێدانوبەکارهێنانی کەلوپـەلی توشـبوەوە دەگوێزرێتـەوە مـن لـەم پـەڕاوەدا باسـەکەم لەسـەر چـوار نەخۆشـی زایندی(جنسـی) چـڕکردۆتەوە کـە دەلاَنـدن (السیلان) و(الزهری) و(الهربز) و(الایدز) لەگەڵ هەندێ نەخۆشی جۆراوجۆر کە لە کتێبو گۆڤارە تەندروستیەکاندا لەسەر نەخۆشی زانیدی نوسراون لەوانە:

یەکەم: دەلاَندن(السیلان)

دەلاَنـدن نەخۆشـیەیەکی سێکسـی بـەربلاَوە ودرمەکـەی بـە ئاسـانی بلاَودەبێتـەوەو نیشـانەکانی لەماوەی(٣ تا٧) ڕۆژدا بە دەردەکەون لە ئاکامی پەیوەندیەیە سێکسیە نەشیاوەکاندا.نیشـانەکانی لـە پیاوانـدا دەرهاویشـتەی بـە ئازاروسـوتانەوە لـەکاتی میزکردنـدا، بـەلاَم لـە ئافرەتانـدا هەنـدێ دەرهاویشتەی دیکەی هەیە. دەلاَندن گەرچارەسەرێکی یەکجارەکی نەکرێ، میکرۆبەکـەی کۆمـەڵێك کاریگەری تر لەلاشەدا دروست دەکات وەك نەزۆکیوهەوکردنی جومگەکانو پەشـێوی دڵ، دەلاَنـدن لەو نەخۆشیە سێکسیانەیە کە بلاَوەو بەخێرایی دەردەکەوێ خودا پەنامان بدات لێی.

<u>ڕێگەی گواستنەوەی:-</u>

بەهۆی پەیوەندی سێکسیەوە(الاتصـال الجنسـی)، وەهەنـدێ جار ئەوتەختەیـەی کەبـەو(میکرۆب)ە پیس بووە لەحەمامدا لەسەری دادەنیشین یاخود بە کارهێنانی خاولی یاخود کـەفاو یاهـەر شـتێکی دیکە کەهەڵگری ئەومیکرۆبە بێ بەهۆی دەست لێدانی ڕاستەوخۆوە.

نیشانەکانی نەخۆشی دەلاَندن:

سەرەتا لەبۆری میـزەوە دەسـت پێـدەکات کەهەنـدێ جارئـازاری لەگەڵدایـە، هەنـدێك بەناڕەحـەتی میزیـان بـۆدەکرێ، وە دوای(٢٤)کاتـژمێر توشـبوو هەسـت بـەهاتنی کـێم دەکـات لـەبۆری میزیـدا کێمێکـی خەسـتیلینج بـەپێی جـۆری میکرۆبەکـە. ئـەوەی کەسـەرنجی تـوش بووبـەئاگادەهێنێ دەرهاتنی دەلاَندن لەرێگەکانی میزکـردن وپیسایی کردنـەوەو لەگـەڵ بەرزبونـەوەی پلـەی گـەرماو سەرئێشـەو زیـاترکردنی ترپـەی دڵ. وە دوای دوو هەفتـە سـوتانەوەیەکی زیادئـازار لـەبۆری میـزدا

لەگەڵ میزە جورکێ یا بەپێچەوانەوە نیشانەکان وەدەرناکەون‌و توشبو هەستی پێناکات بەڵام میکرۆبەکە خۆی دەگەیەنێ بەسوڕی خوێن‌ودەرەنجامی خراپی بۆدڵ‌وکاژاڵی مێشك‌وجومگەکان یاهەندێك جار دەگاتە گونە وێڵەکان. وە ناتوانرێ بوترێ کە نەخۆش توش بووە بە دەلاَندن (السیلان) تا بەتەواوی دڵنیا نەبێت لەبوونی میکرۆبەکە، وەدەرنەکەوتنی ئەو میکرۆبە لەپشکنیندا واتای توش نەبوون ناگەیەنێت بەنەخۆشی‌یەکە هەربۆیە واپێویست دەکات کە چەند رۆژێك پشکنین بکات بۆتەواوی دڵنیابوون.

دووەم: نەخۆشی(الزهری)

ئەم نەخۆشی‌یە مەترسی‌یەکی گەورە لەسەر لاشەی مرۆڤ دروست دەکات جەستە هەمووی دەکەوێتە ژێر کاریگەری‌یەوە تاچەند ساڵێك، ئەگەر بێت و چارەسەری بۆبە کارنەهێنرێت دەرەنجامی ترسناکی لێدەکەوێتەوە،نیشانە سەرەتایی‌یەکانی ئاساین‌و گرنگی پێنادرێت، وەبرینی بێئازار دروست دەبێت‌ولەڕوکەشدا سارێژدەبێت بەڵام دوای دوو تاسێ هەفتە برین زۆربەی لاشەی توشبودەگرێتەوە.

رێگەی گواستنەوەی :-

ئەم نەخۆشیە بەهۆی پەیوەندی سێکسی‌و ماچ کردن‌و خوێن پێدان لە توشبویەکەوە بۆکەسی دیکە وە چارەسەرکردنی توشبوو، یاخود بەکارهێنانی ئەو کەلوپەل‌وشتومەکانەی‌کەبەکاری دەهێنێت

نیشانەکانی ئەم نەخۆشیە

ئەم نەخۆشیە سێ قۆناغی هەیە :

١-قۆناغی سەرەتاییەکەی:

(قرحةالسفلس)، لەبەر بچووکی برینەکە توشبو زۆر گرنگی پێنادات، پاشان گەورە دەبێت‌ولەپاش (٧)هەفتە سارێژدەبێت. وە ماوەی کۆشگیری نەخۆش لەسێ تاچوار هەفتەیە پاشان برینەکەی لەسەرئەندامەکانی لاشەی بەدیار دەکەون لەسەر ئەوشوێنانەی کە دەیخورێنن .

٢-قۆناغی نێوەندی:

پاش دەرکەوتنی برینی(الزهری)میکرۆبەکەی بە هەموو لاشەدا بلاَودەبێتەوە وەدەشبێت بۆچەند مانگێك دوابکەوێت، لەم قۆناغەدا زیپکەیەکی زۆر کەلە(٨٠٪)حالەتەکەیە لەسەرپێست بە دەردەکەون، لەگەڵ توشبوون بەهەوکردنی‌ئێسك‌وچاووجگەروهاتنەوەی‌ئاو بەدەم‌و لووت‌و

ڕشانەوەو نەخۆریو ئازاری لە(ماسولکوکان)، وە بەرزبونەوەی پلەی گەرمی سەرئێشەو، پاش تەواوبونی ئەم قۆناغە لەچەند هەفتەیەکدا قۆناغی سێیەم کە بە قۆناغی شاراوە (الکمون) ناودەبرێتو هیچ نیشانەیەکی پێوە دیارنیە

٣-کۆتا قۆناغ:-

لاشە توشی دومەڵ دەبێ کە هەموو جەستە دەگرێتەوە ماوەکەشی لە(٣تا٧)هەفتە یە، خوای گەورە بە سۆزومیهرەبانی خۆی پەنامان بدات لەم دەردە کوشندانە.

سێیەم: نەخۆشی(الهربز)

لە مەترسی دارترین نەخۆشیە سێکسیەکانە بەخێرایی بڵاودەبێتەوە بەهۆی مامەڵەی ڕاستەوخۆ لەگەڵ توشبودا وە لەرێگەی ماچ کردنەوە یاخود دانیشتن لە نشینگەی توشبوان یاوەخود نزیك بونەوە لەکەسی توشبوو، ئەم نەخۆشیە تەنها رۆژئاوای نەگرتۆتەوە بەڵکو بەهۆی ئەوانەی سەردانی ڕۆژهەلاتیان کردووە گوێزراوەتەوە.

شوێنگەی نەخۆشیەکە:-

ئەندامەکانی زاووزێو پاشی مرۆڤ و پندۆکیو سەروی ڕانەکانو تورەکەی گونو ملکی رەحەمو، بنەتۆو یائەندامی زاووزێ توش دەبێ.

نیشانەکانی:-

بەدەرکەوتنی زیپکە یا دومەڵ لە سەرئەندامی زاووزێ دەست پێدەکات، نەخۆشە کە هەست بەماندوو بونێکیگشتی دەکات، تەندروستی نالەبار دەبێ راستەوخۆ دوای توش بوونی نەخۆش بە نەخۆشیەکە، ماوەی کۆشگیرییەکەی پێشدەرکەوتنی نیشانەکانی نزیکەی(٥)ڕۆژێکە، لەسەر پێستی نەخۆشەکە چەند پەڵەیەکی سوورهەڵگەڕاو دەردەکەوێت، لەسەر پەڵەکان چەند دومەڵ یا زیپکەی بچوکی ئاودار دەردێتو تلۆقەکان خەرمانەیەکی سوور دەوری دەدا پاشان روش هەڵدێت سەرەوەی کاژێکی تەڕی تەنك دایدەپۆشێ

چوارەم: ئایدز

بریتیە لەنەخۆشی لە دەست دانی بەرگری وەرگیراو(المناعة المکتسبة)، دەردێکی چاوەڕوانکراوەلە بەرەنجامی فەسادی رەوشتی، پرۆفیسۆر(لوك مونپانیك) بەیەکەم دۆزەرەوەی دادەنرێ، کەلەساڵی(١٩٨٥) زیاترلە(٧٤٠) دیاردەی دۆزیەوە، بەپێی لێدوانی رێکخراوی تەندروستی جیهانی، نەخۆشیەکە تاهەنوکەش مردنی لە سەرخۆ چاوەڕوانیەتی.

ئەم نەخۆشیە هەروەکو نەخۆشیەکانی دیکە ماوەی گۆشگیریەکەی لە(٣)تا(٧)ساڵە،کە دەگونجێ توشبو هەڵگری نەخۆشیەکە بێو نیشانەکانیشی لێدەرنەکەوتبێ. گۆڤاری(الحوادث) ژمارە(١٥٢٦) کە لە (٢١یەنایر١٩٨٦ز) بلاوبویەوە لەگەڵ پرۆفیسۆرو دکتۆر (ماتفریدفرانکیە) کە دکتۆرێکی تایبەتو ناودارە بەنەخۆشی ئایدز چاوپێکەوتنێکی بلاوکردەوە کەلێرەدا هەندێك لەو پرسیارانەی کە سەبارەت بەونەخۆشیە ئاراستەی کرابوو دەخەینە ڕوو:

پ/دەڵێن ماچ کردن نەخۆشی ئایدز دەگوێزێتەوەچی دەڵێی؟

و/بەڵێ ئەمە راستە، ئەمە ڕوودەدات لەکاتێکدا گەرماچ کردنەکە زۆرخەستو توندبێ لەوکاتەدا لیکیان تێکەڵ دەبێ، وەئەگەر برینێك لە دەمدا هەبێ لەرێگەی ئەو برینەوە گەر بچوکیش بێ ڤایرۆسی ئایدزەکە دەچێتە لوولە خوێنەکانەوە.

پ/نیشانەکانی توشبوون بەو نەخۆشیە چیە، وەچی لەناولاشەدا روودەدات؟

و/گەر کەسێك توش ببێ بەو نەخۆشیە، ماوەی تووش بونەکەی (٣ تا٧) ساڵ دەخایەنێت.وە ئەوەی کە ڕوو دەدات لەلاشەدا، ڤایرۆسەکە لەڕێگەی لوولە خوێنەکانەوە دەچێتە ژوورەوە ئیتر لێرەوە، مەترسی سەرهەڵدەداو کارلەسەر لێکترازانی ئەو خانانەی کەتایبەتن بەبەرگریەوە دەکات کەخانەی خڕۆکە سپیەکانن، ئیترکاری ئەم خڕۆکانە کۆتایی دێتو بەرگری لەلاشەدا بە تەواوی بەرەو نەمان دەچێتو میکرۆبەکەش بەرەو زیادبوون، پاشان لەگەڵ نەمانی بەرگری، توانای بەرەنگاری هیچ نەخۆشیەکی نامێنێت.

پ/چیرۆکی ئایدز چیە؟ لەکوێوە هات؟چۆن سەری هەڵدا؟

و/ئەم ڤایرۆسە یەکەم جار لە حەفتاکان لەنێوەندی ئەفریقادا دەرکەوت، ئەم میکرۆبە جۆرێك لەمەیمونەکان کە خۆراکی خەڵك بوون هەڵگری بوون، وە دەگونجێ کە کەسێکی ئەمریکایی گەشتیار لەناوچەکە تێکەڵ بەکەسێکی ناوچەکە بوبێ کە توش بەو نەخۆشیە بووە، ئەویش ڤایرۆسەکەی وەرگرتبێو لەگەڵ خۆی بۆ ئەمریکای هێنابێت، وەبە مومارەسەی(شذوذالجنسی) لەگەڵ خەڵکانی تردا نەخۆشیەکە گواسترابێتەوە بۆمان.

نەخۆشی گەلێکی سێکسی جۆراوجۆری تر

١/ لووی(القنيطي المؤتـف): لـه ڕێگـەی لێـك خشاندنو دەسـت لێـدانی راسـتەوخۆوە دەگوێزرێتـەوە ماوەی نەخۆشیـیەکە لە مانگێکەوە بۆشەش مانگ، لە شوێنە شێدارەکان بەدیار دەکەوێت وەکو لای تۆواوی نێرو(الذکر)، کیسەی گونو کۆم، سەرەتا بەزیپکەیەکی لەشێوەی سـەرە دەبوسـێکداو پاشـان گەشە دەکاتو بەتەواوی هەستی پێدەکرێو دەبینرێ.

٢/پەتای(المليساء الرخوية): ئەم نەخۆشیە لەمەلەوانگەو گەرماوەکاندا بلاّودەبێتەوە لە ڕێگەی لێك خشاندنو پەیوەندی سێکسیەوە دەگوێزرێتەوە، وەکو دومەڵێکی خڕی سپی کاژێکی مۆمی لەسـەرە لەگـەڵ ووشـك هەڵگـەڕانی بنکـەی نەخۆشـیـیەکە، ئەندامـەکانی زاووزێ و ئالـەتی تـوش دەبـن، نەخۆش هەست بەئازار ناکات تا هەوکردن ڕوونەدات.

٣/ دومەڵ (بەتایبەتی دومەڵی توکەبەر):

بە ڕێگەی بەریەك کەوتنو پەیوەندی (سێکسی)راستەو خۆدەگوێزرێتەوە.

٤/ خرولکە(الجرب)یاگەڕی:

هەموو لاشە دەگرێتەوە تەنها دەموچاوو ڕوخسار نەبێ بـە لێکخشـاندن دەگوێزرێتـەوە خـورینێکی زۆر دروست دەکات .

٥/ نەرمەبرین:

بریتیـیە لەبرینێکی بە ئازار توشی ئەندامـەکانی زاووزێ دەبـێو وە ئـازارێکی تونـدو هـەوکردووی هەیەو لەماوەی کەمتر لە هەفتەیەکدا نیشانەکانی دەردەکەوێ.

٦/التورم الحبيبى اللمفي التناسلى :

نەخۆشیـیەکی سێکسـی ئەندامـەکانی زاووزێیـە، ماوەکـەی لەهەفتەیەکـەوە بـۆ شـەش هەفتەیـە، زیپکەیــەکی بچـوکی ئــاوداروڕوون لەســەر ئەندامــەکانی زاووزێ دەردەکــەوێ توشــبو هەســتی پێناکات.

٧/ورم حبيبى اربى: نەخۆشیەکی سێکسی زاووزێییەو درێژخایەنە لە شێوەی دومەڵو تلۆقە پاشان دەبێت بە بـرینو شـین هەڵگەڕانی بـەردەوام لـە سـەر ئەندامـەکانی زاووزێو بـەرو نەرمـەی ڕانو وورگیو پاشەڵو دەروازەی کۆم.

چیرۆکێکی پەند ئامێز

بۆ پەند لێ وەرگرتن بە کورتی ئەم چیرۆکە باسدەکەین: باس لە گەنجێکە سەفەری یەکێك لە وڵاتە ڕۆژئاواییەکان دەکاتو لەوێ(شوقە)یەك بەکرێ دەگرێت، شەوگاری لەگەڵ ئافرەتاندا بەڕێ دەکاتو توانای بەرگری بەرامبەر ئارەزووەکانی نامێنێت، بەڵام ئەفسوس لەو مەیدانەدا بە تێکشکاوی دەگەڕێتەوەو لەگەڵ خۆیدا (میکرۆبو ڤایرۆسەکانی)نەخۆشیەکانی (الزهریو السیلان) هەڵدەگرێت.پاش چەند ساڵێك ئافرەتێك دەخوازێت بەڵام مناڵیان نابێت. دەچنە سەردانی پزیشك لەوێ (تحلیل)ی بۆدەکەن ، دەردەکەوێت کە هەموو (الحیوانات المنویة)ی مردوون بە هۆی هەڵگرتنی ئەو میکرۆبو ڤایرۆسانە وەتازە چارەسەرکردنی سوودی نیە...لەوێدا پزیشکەکە پێی دەڵێ...ئەمە تۆڵەی خواییە لە دنیادا بۆت، گەر پاشگەز نەبیتەوەو تەوبە نەکەیتو داوای لێخۆش بوون نەکەیت سزای قیامەتت توندتر دەبێت.

هاوارێك بۆ داوێن پاکی لە بریتۆریاوە بۆ واشنتۆن

لە بەرەنجامی بڵاوبونەوەی بەدڕەوشتیو بەد ڕەفتاری، سەر ژمێریەکان ڕادەی بەرزبوونەوەی ڕێژەی هەتك کردن (الاختساب)لەباشوری ئەفرقیا ئاماژە پێ دەکەن، بە پێی توێژینەوەکان هەر (٣٠) چرکەیەك بەهۆی پەرتەوازەییو جیاوازی ڕەگەزیەوە ئافرەتێك هەتك دەکرێن .یەکێ لە ڕۆژنامەنوسان دەڵێت کە ناوی (چارلین سمیپ)ە دەڵێت جارێك نۆرەی من هاتو کێردێکی بە دەستەوە بوو، خۆی کرد بە ماڵەوەمداو هەردوو دەستی بەستمەوەو هەتکی کردم پاش ئەم هەتك کردنە (سمیث) ڕووی کردە ئەو پەرستیارو بیمارستانە خراپانەی کە چارەسەری توشبوان بەئایدز دەکەن لەڕێگەی دژە چارەسەرەوە.

باشوری ئەفریقا یەکێکە لەو وڵاتانەی لە جیهاندا زۆرترین تاوان تیایدا ڕوو دەدات، ڕێژەی هەت کردن بە ڕێژەی(١١٦) بۆ هەر (١٠٠٠٠٠) کەسێکە. کە ئەمە نزیکەی چەند ئەوەندەی ڕێژەی تاوانی کوشتنە ساڵانە، کە لە ساڵی (١٩٩٨)ز، (٥٩) کەس لە هەر (١٠٠٠٠٠) کەسێك.

بە پێی ڕیپۆرتاژێك کە لە سەر کچانی یەکێ لە قوتابخانە باڵاکان کرابوولە(٦٠٪)پێش بینیئەوە دەکەن کە پێش تخرج کردنیانیان هەتك بکرێن، وە بە پێی دەزگاکانی ئاسایش ئەو ڕێژەیەی کە ئاشکرا دەکرێت لە هەتك کردن لە(٩٪)تێ پەڕ ناکات لەوەی کەڕوو دەدات لە باشوری ئەفریقیا،

بەڵکو ڕێژەکە بە گشتی بۆ کچان‌و ئافرەتانی هەتك کراو زیاتر لە ملیوێنێك لە کۆی دانیشتوانی مێینەی ئەو وڵاتە.
لەلای خۆیەوە کۆمەڵەی دژایەتی کردنی ئەتك کردنی ئافرەتان (مناهضة اغتصاب النساء)دەڵێن ئەوەی پۆلیسەکان ڕای دەگەیەنن لە ڕێژەی ڕاستی ئەتك کردن کەمترە، لە بەرامبەر هەر ڕووداوێکی هەتك کردن کە باس دەکرێت(٣٥) دیکە ئاشکرا ناکرێن. پاشان لە بەرەنجامی ئەم ڕووداوەدا ، ئایدز بڵاودەبێتەوە وە لەهەر (٨)کەسێکی باڵغ یەکێکیان هەڵگری ڤایرۆسی (HIV)و وە ڕێژەی توشبوان لە ڕۆژێکدا دەگاتە (١٥٠٠)کەس.
ڕاپۆرتەکان ئەوە ئەڵێن کەزۆرینەی ئەوانەی قوربانی هەتك کردنن لە باشوری ئەفریقیا توانای کڕینی چارەسەری دژی ئایدزیان نیە بە هۆی گرانی نرخەکەیەوە کە لە نێوان ٢٠٠٠ بۆ ٤٠٠٠) رانده واتە(٣٣٠)بۆ (٦٦٠)دۆلار.کەئەمە چارەسەرێکە لە دەزگاکانی دەوڵەتەوە نادرێت، هەربەو هۆیەوە ڕووبەڕووی زۆر لە ڕەخنە بۆتەوە لە لایەن بەرهەڵستکاران‌و حیزبە نەیارەکانەوە.و لەبەر نەتوانینی ڕێگە گرتن لە دیاردەی هەتك کردن، وە لە بەر کەم تەرخەمی لە بنە بڕکردنی سەرچاوەکانی تاوان‌و نەهێشتنی شوێنەوارەکانی، سستەمی قەزائی بێ توانا‌و دەسەوسانە لەوەی ئەو کێشانە یەکلایی بکاتەوە، نەخۆشخانەکان شت‌و مەکە پێویستیەکانی تێدا نیە، ڕۆشنبیری بێدەنگی، گوێ پێنەدانی وڵات کەمتەرخەمی لای خەڵکی بەرهەم هێناوە‌و شکستیان هێناوە لەوەی تاوانی هەتك کردن کەچەندە ترسناکە وەك خۆی هەست پێ بکەن!!
لەلایەکی ترەوە لە توێژینەوەیەکی ویلایەتە یەکگرتووەکانی ئەمریکادا بە هاوکاری وەزارەتی دادوتەندروستی‌و کارو باری کۆمەڵایەتی ڕێکخرا:نزیکەی لە(١٨٪)ی ئافرەتان،کە(١٧.٧) ملیۆن ئافرەتە لە ویلایەتە یەکگرتووەکان ئەتك کراون یان هەوڵ دراوە بۆ ئەتك کردنیان لە قۆناغێك لە قۆناغەکانی تەمەنیان‌و وە لە نیوەی زیاتری قوربانیانی هەتك کردن لە تەمەنی (١٧)ساڵیدا بوون.
لە لێدوانێکی وەزیری کاروباری کۆمەڵایەتی‌و تەندروستی ئەمریکی(دونا شلالا) لەسەر ئەو ژمارانە‌و ووتی ((هەر ژمارەیەك لەو ژمارانە یا کچمانە یا دایکمانە یاخود هاوسێیەکانمانە، بۆیە پێویستە دان بەوەدا بنێین ئەو توندو تیژیە کە لە بەرەنجامی تێکەڵاوی‌و ئازادیەوە دژی ئافرەتان دەکرێت قوربانیەکەی کێشەیەکی کۆمەڵایەتی گەورەی لێکەوتۆتەوە.لە ڕوویەکی دیکەوە ئەو (مسح)ەی کە بنکەی توێژینەوە سیاسیەکان ئەنجامی داوە‌و بنکەکەی (دیفر)لە ژێر ناونیشانی (توندو تیژی نەتەوەیی دژی ئافرەتان)ئاماژە بەوە دەکات کە زیاتر لەنیوەی ئافرەتان

ڕووبەڕووی دەست درێژی جەستەییبەتەوەلە قۆناغە جیاوازەکانی ژیانیاندا، هەر لە لێدانەوە تابە کارهێنانی چەك، ئەم (مسح)ە چاو پێکوتنی لەگەڵ (٨٠٠٠ پیاوو ٨٠٠٠ ئافرەت) دا ئەنجام داوە.
ئایا پێویست نىیە لە سەرمان کە سوپاسی خودا بکەین لەو بەلایەی کە زۆرێك لە دروست کراوەکان پێوەی دەناڵێنن‌و بەردەوام ئەم ئایەتە پیرۆزە بخوێنین کە دەفەرموێ(ولا تقربوا الزنا انه كان فاحشة وساء سبيلا) الاسراء ٣٢ .

لە بەرهەمەکانی پاکیزەیی

(پاکیزەیی) وازهێنانە لە حەرامکراوەکان وەکو (زینا و ئەوانی دی)، ونەمانی پیاوەتی. (صاحب المحكم) دەڵێ: پاکیزەیی وازهێنانە لەوشتانەی کە ناشرینن و حەرامن دەوترێت (عف يعف عفة و عفافا و تعفف و استعف، و رجل عف و عفيف. والانثى عفيفة و جمع العفيف اعفة و اعفاء). وتراوە پاکیزەیی : مانەوەیە بە پاکیەتیو وبە ئارام گرتن لە سەر شتەکان. و لە قورئاندا دەفەرموێ (وَلْيَسْتَعْفِفِ الَّذِينَ لا يَجِدُونَ نِكَاحاً حَتَّى يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ) النور: من الآية٣٣ ، ئەمە فەرمانی خودایە بۆ ئەو کەسانەی دەرامەتی پێکەوە نانی ژیانی هاوسەرایەتیان نیە بۆ پاکیزەیی بوون و داوێن پاکی لە حەرام .هەروەك پێغەمبەری خوداش (د.خ) فەرمویەتی (و من لم يستطع فعليه بالصوم فانه له وجاء) هەر کەسێك کە لە توانایدا نیە با بەڕۆژوو بێت چونکە پارێزەریەتی. وە لە فەرموودەیەکی دیدا پێغەمبەر (د.خ) دەفەرموێ: (ثلاثة على الله عونهم : المجاهد في سبيل الله و المكاتب الذى يريد الأداء، والناكح الذى يريد العفاف) سێ کەسێك مافیانە خوا هاوکاریان بکات : تێکۆشەرێك لە ڕێگەی خودا ، قەرزارێك بە هیوای دانەوەی قەرزەکەیەتی و ، وە ئەوەی ژن هێنەرە هاوسەرگیرییەکەیبۆ ئەوەیە بە پاکیزەیی بمێنێتەوە . رواه احمد ، الترمذي و هو حديث حسن .

وە لەنزاو پاڕانەوەکانیدا دەیفەرموو (الهم انى اسئلك العفة والعافية فى دنياي و ديني واهلي ومالي الهم استر عورتي و امن روعتي واحفظنى من بين يدي ومن خلفي وعن يمينى وعن شمالي ومن فوقي . واعوذ بك أن أغتال من تحتى) رواه البزاز. وهو حديث حسن. هەروەها (الهم اني اسألك الهدى و التقى، والعفاف والغنى) رواه مسلم والترمذي وابن ماجه.

ئەمەش چەند بەرهەمێکە لە بەرهەمەکانی پاکیزەیی بوون

١/ گیرابوونی نزا و پاڕانەوەی ئەوانەی خۆ پارێزی لە حەرام دەکەن:

باشترین نمونەیەك كە پەندی لێ وەربگیرێ بە سەرهاتی پێغەمبەر یوسفە (سەلامی خودای لە سەر)كاتێ خێزانی عەزیزی میسر هەموو دەروازەكانی لە سەر دادەخات و داوای ئەنجامدانی كاری خراپی لێدەكات (وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ)(يوسف: ٢٣) بەلاٚم پێغەمبەر یوسف (سەلامی خودای لە سەر) پەنا بەخوا دەگرێ لەو جۆرە كردەوانە ، وە كاتێ زانی كە ئەم ئافرەتە سورە لە سەر ئەنجامدانی ، پاڕایەوە لە خودای گەورە كە فێلّ وتەڵەكەی ئەم ئافرەتەی لە سەر هەلگرێ، و خوای گەورەش بە دەنگی پاڕانەوەكەیەوە هات.خوای گەورە دەفەرموێ (قَالَتْ فَذَلِكُنَّ الَّذِي لُمْتُنَّنِي فِيهِ وَلَقَدْ رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ وَلَئِنْ لَمْ يَفْعَلْ مَا آمُرُهُ لَيُسْجَنَنَّ وَلَيَكُوناً مِنَ الصَّاغِرِينَ، قَالَ رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ، وَإِلَّا تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُنْ مِنَ الْجَاهِلِينَ ، فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ)(يوسف:٣٢-٣٤)

لەبەسەرهاتی ئەو سێ كەسەی بەنی اسرائیل كە پێغەمبەر (د.خ) دەیگێڕێتەوە، چوونەتە ئەشكەوتێكەوە لە ناكاوێكدا بەردێك دەرگای ئەشكەوتەكەیان لێ دادەخات و ئیتر خەریكە بە هیلاك بچن، بەلاٚم دەست دەكەن بە نزاو پاڕانەوەو باسكردنی كردەوە چاكەكانیان تاوەكو خوای گەورە لەو ناڕەحەتیە ڕزگاریان بكات ... با بە یەكەوە بچینە خزمەتی دەقی فەرموودەكە:
قال رسول الله (د.خ) (انطلق ثلاثة نفر ممن كان قبلكم حتى اواهم المبيت الى غار فدخلوه ، فانحدرت صخرة من الجبل فسدت عليهم الغار. فقالوا انه لا ينجيكم من هذة الصخرة الا ان تدعوا الله بصالح اعمالكم ..... تا كۆتایی فەرمودەكە).
فەرمودەكە باس لە سێ كەس دەكات كە شەویان بە سەردا دێتو دەچنە ئەشكەوتێكەوە، لە ناكاو تاوێرە بەردێكی گەورە دەخزێو دەرگای ئەشكەوتەكەیان لێ دادەخاو ئەوانیش لە كۆتایی‌دا پەنا دەبەنە بەر ئەوەی هەر یەكەیان بە كردوەیەكی چاكی خۆی لە خوا بپاڕێتەوە، پاشان هەر یەكەیان بە كردەوەیەكی چاكی خۆی دەپاڕێتەوە، تاوەكو خوای گەورە بەردەكە لە دەرگای ئەشكەوتەكە دەخزێنێو لادەچێ، یەكێك لەو كەسانە كردەوە چاكەكەی بریتی بوە لەوەی ئافرەتێكی ئامۆزای زۆر خۆش ویستووەو ویستویەتی خراپەی لەگەڵ كابەلاٚم ئەو ڕێگەی نەداوە، تا كاتی گرانی دێو ئافرەتەكە ناچار دەبێت داوا لەم بكات، ئەمیش بە مەرجی كاری خراپە سەدو بیست دیناری پێ دەدات، كچەكەش لە ناچاریو گرانیدا تەسلیم دەبێت، كاتێك نزیكە كارەكە ڕووبدات، كچەكە پێی دەڵی لە خوا بترسەو بە مافی خۆی نەبێ كچێنیم ئەتك مەكە، كوڕەش لە بەر ترس‌وخاتری خوای گەورە وازی لێ دێنێو پارەكەشی پێ دەبەخشێ، لە ئەشكەوتەكەشدا بەم كردەوەیەی لە خوا

دەپارێتەوەو خواش لێی وەردەگرێ، دوانەکەی تریش باسکردنە لە پاراستنی ئەمانەتو چاکە کردنلەگەڵ دایكو باوك.

لەم فەرموودەیەدا گرنگی پاڕانەوە لە کاتی بەڵاو هەر کاتێکی دیکەدا وەپشت بەستن وداواکردن لە خوا بە کردەوە چاکەکانمان لەگەڵ سووربون لە سەر چاکە کردن لەگەڵ دایك و باوك وپاراستنی ئەمانەت و پاکیزەیی بوون و داوین پاکیمان بۆ دەردەخات.

٢ / هەرکەسێ داوێنی خۆی پاراست لەگەڵ ئەوەدا کە دەیتوانی (زینا)بکا، خوای گەورە دەیخاتە ژێر سایەی خۆیەوە لەڕۆژێکدا هیچ سایەیەك نیە تەنها ژێر سایەی خودا نەبێ. هەروەك لە (ئەبو هورەیرەوە) ڕەزای خودای لەسەر لە پێغەمبەری خودا(د.خ) فەرمودەیەکمان بۆ دەگێڕێتەوە کە دەفەرموێ: (سبعة يظلهم الله في ظله يوم لاظل الا ظله ، امام عادل ، وشاب نشأ في عبادة الله عزوجل، ورجل قلبه معلق بالمساجد، و رجلان تحابا في الله اجتمعا عليه، وتفرقا عليه، ورجل دعته امرأة ذات المنصب والجمال : فقال انى اخاف الله، ورجل تصدق بصدقة، فاخفاها حتى لا تعلم شماله ما تنفق يمينه، ورجل ذكر الله خاليا ففاضت عيناه) متفق عليه.

٣/ دوور کەوتنەوە لە تووڕەیی و خەشمی خودا :

هەر کەسێك بکەوێتە ناو تاوانی زیناوە خودا لە خۆی تووڕە دەکا، برایان و خوشکان خودا غیرە دەکا وە (غیرە) ی خودا کاتێ کە دەبینێ بەندەکانی (ئافرەتان و پیاوان) زینا دەکەن، لە فەرموودەیەکی (صحيح) دا هاتووە لە (ئەبو هورەیرەوە) ڕەزای خودای لە سەر لە پێغەمبەرەوە (صلى الله عليه وسلم) فەرموویەتی(ان الله تعالى يغار و غيرة الله تعالى، ان ياتي المرء ما حرم الله عليه).متفق عليه .

واتە: خودا غیرە دەیگرێ، ئەوەش لە کاتێکدایە مرۆڤ حەرام کراوەکانی خودا ببەزێنێ.

به شایەت بن کچەکەم کرد بەهاوسەری

ئـەوەی ئـەم بەسـەرهاتەمان بـۆ دەگێڕێتـەوە دەڵـێ لـە مـاڵی (شـێخ حمیـد النعیمی)بـووم، ئامـادەی کۆڕێك لەکۆڕەکانی ئافرەتێك بووم کە باسـی لـە هـاوەڵێکی بـەرێز دەکـرد(ابـو درداء).... وە ئـەوە یەکەم جاربوو زۆر دڵخۆش بم بە ئافرەتێك کە وتار دەدات لە ڕاستیدا شێوازێکی سـەرنج ڕاکـێش و نایابی هەبوو خـوای گـەورە تەمـەن درێـژی بکـاو تـەرازووی چاکەکانی پـێ قـورس بکا.ئـەوەی زۆر سەرنجی ڕاکێشام بە سـەر هاتێـك بـوو لـە سـەر بـارودۆخی گشـتیمان و گەنجـەکانمان خـوای گـەورە ڕێنموکـاری هـەموو لایـەکمان بێت.بـا زۆر درێـژەی پێنـەدەین و بچینە سـەر گێڕانـەوەی بـە سـەر هاتەکە:

بە سەرهاتەکە لە شامو بە سـەر پەریـەکانی دیمەشـقدا هـاتووە کچێکی تـازە پێگەیشـتووی قوتـابی زانکۆ کە ڕۆژانە بۆ زانکۆ دەچوو، باوکی سەرۆکی لقێك بوو لە زانکۆ. ڕۆژێك لە ڕۆژەکانی زسـتاندا ئێوارە پاش تەواوبوونی دەوامی زانکۆ هاتە دەرێ و ویسـتی بـەرەو مـاڵ بچێتـەوە ، بـەڵام بـە هـۆی چڕی هەوری ئاسمان و دەنگی هەورە گرمە و بریسکەی چـەخماخە و لەگـەڵ دابـارینی تەرزەیـەکی گەورەوپاشان بارانێکی بە لێزمە، ئەم کچە نەیتوانی بگەڕێتەوە ماڵی خۆیـان دوای ئـەوەی کـە جل وبەرگەکەی تەواو تەڕ بوون ناچاری وای لێکرد لە دەرگای ماڵێـك بـدات، پاشـان کـوڕێکی گـەنج کـە هـەر قوتـابی ئـەو زانکۆیـە بـوو لـە نزیکـی زانکـۆ ژوور و هـەیوانێکی بـە کـرێ گرتبـوو، فـەرمووی لێکردو چوونە ژوورەوە کوڕە گەنجەکە کە بارودۆخی کچەکەی بینی بردیـە ژوورەوەو هیتـەرەکـەی بۆ داگیرساندو، خۆی لـە هەیوانەکـەدا مایـەوە پـاش تێپـەڕینی ماوەیـەك کچەکە لـە سـەر جێگاکـە ڕاکشاو پاشان خەوی لێ کەوت دواتر کوڕەکە ویستی هیتـەرەکە بهێنێتە هەیوانەکـە بـۆ خـۆی بینـی پەریەك والەسەرسیسەمەکە ڕاکشاوەو خەوی لێکەوتووە، پـاش ئـەوەی کـە هیتـەرەکـەی هێنایـە لای خۆی، بەڵام شـەیتان خـۆی کـردە دڵیـەوەو ختووکەیـدا ئیغـرای کـرد بەوێنـەی ئـەو کچـەی لەسـەر جێگاکەی خەوی لێ کەوتبوو، بەڵام ئەم گەنجە بۆ ئەوەی نەفسـی سەرکەشـی تاقیبکاتـەوەو بزانێـت چەنـدە دتوانێ بەرگەی تۆڵەی خواو ئازارەکـانی دۆزەخ بگرێـت. بـەڵێ چـەندە شـەیتان و دەروونـی ختوکەیان دەدا هەرجارەو پەنجەیەکی دەخاتـە سـەر هیتـەرەکـە تابـە تـەواوی هـەردوو دەسـتەکانی سوتاو لە هۆش خۆی چوو، کاتێك کچەکە بـە خەبـەر هـات دەبینـێ کوڕەکـە دەسـتی سـووتاوەو لـە هـۆش خـۆی چـووە هـەر بۆیـە بـە خێرایـی خـۆی دەگەیەنێتـە ماڵـەوەو بەسـەرهاتەکە بـۆ بـاوکی دەگێڕێتەوەوە و دەڵێ ئەوەی کە ڕوویداوە من هیچی لێنازانم.

بۆڕۆژی داهاتوو باوکی کچەکە هەواڵی کوڕەکە دەپرسێو دەزانێ کە لە نەخۆشخانەیە ئیدی دەچێ بۆ لای، دەبینێ هەردوو دەستی بە لەفاف پێچراوە، سەرەتا خۆی ئاشکرا ناکات و دەڵێ کوڕم بەم گەنجێتیەت ئەم دەستانەت بۆ سوتاون، کوڕەکەش تەواوی بە سەرهاتەکەی بۆ دەگێڕێتەوە، باوکی کچەکەش لەناو خەستەخانەکەدا دەڵێ خەڵکینە بە دەنگی بەرز بە شایەت بن واکچەکەم کرد بە هاوسەری، ئەمەیە بەرهەمی داوێن پاکیو پاکیزەیی بوون، زۆر جار لە زانا پایە بەرزەکانمان بیستووە فەرمویانە: هەر کەسێك ئارام بگرێ لە سەر ئەنجام نەدانی حەرام لە کاتێکدا توانای کردنی هەیە، خوای گەورە بە حەلاڵی پێی دەبەخشێ.

چیرۆکی ئیمان

چەندە سەرنجی ڕادەکێشام کچی پوورەکەم ئەو لە تەمەنی٢٠ ساڵیدا بوو، بە تایبەتی ڕەفتاری بەرزیو لە سەر خۆییەکەی....کێشمی دەکرد بۆ دەروازەکانی (ورع)و ڕێگاکانی ڕزگاربوون، بە ووتە سەرنج ڕاکێش و متمانە بەهێزیو شەرم و شکۆکەیەوە، کچێکی خاوەن ڕێبازێکی دروست بوو لەم ژیانەی پڕە لە ئالۆزیو دنیای فیتنەوحەزەکانە.

کچێکی سادەو ڕەوشت بەرز، دڵ فراوان بوو بەرامبەر بە کەسانی دی، ئەم ڕەفتارەی وای لە (ئیمان) کردبوو، لە ناو کچەکانی خێزانەکەماندا وەك نموونەیەك باس دەکرا،لەگەڵ ئەوەی کچێکی ژیرو بە سەلیقەش بوو، هەمووئەو وانەو خوڕەوشتانەی کە لە ئەنجامی پەیوەست بوون و هاوەڵیەتی کردنی قورئانەوە بۆ بەدی هاتبوو کە خەریکی لەبەرکردن و خوێندنەوەو پیادە کردنی بوو.زۆر جار پێم ناخۆش بوو کە هەڵەیەکم دەکرد، دایکم سەرزەنشتی دەکردم ودەیگوت نامەوێ بەو شێوەیە بی ئەی(عەبیر) دەمەوێ وەکو (ئیمان) دەربچی؟! منیش بە توڕەییەوە وەڵامم دایەوە : دەمگوت من (ئیمان) نیم، ئەو لە من گەورەترە دایە. لە ڕاستیشدا کەسێکی باشتر لە (ئیمان)لە دەوروبەرو کەسە نزیکەکان وتاکو هاوڕێیانی قوتابخانەکەشمدا شك نەدەبرد.

بەداخەوە زۆربەیان بە دنیا هەڵخەڵەتابوون، گۆرانیو گێڕانەوەی فلیمەکان گەورەترین خەمیان بوو. لەگەڵ گرنگیدان بە دیمەنی دەرەوەیان لە خۆ ڕازاندنەوە، بەڵام (ئیمان)تەواو پێچەوانە بوو. کەسێکی کەم وێنە بووئەو شتانەی بەلاوە گرنگ نەبوو، ئەوەی ئەو پێی هەڵدەستا دوای (خانەی لە بەرکردنی قورئانی پیرۆز) پێداچوونەوەی وانەکانی بوو لەگەڵ هاوکاریکردنی پوورم لە کاروبارەکانی ماڵەوەدا. پاشان بەرەو گوڵستانی نوێژکردنیو لەوێ دەپاڕایەوەو بەوپەڕی خشوعەوە، نوێژەکەی دەکرد.بەم شێوەیە (ئیمان)خشتەی ژیانی ڕۆژانەی خۆی بە سەر دەبرد، قسەو قسەلۆکی

خەڵکانی نەفامی بەلاوە گرنگ نەبوو. ئەوانـەی کـە پڕوپاگەنـدەی ئـازادیو ڕۆشـنبیری سـەردەمیان دەکـرد، بـەڵکو بـە سـەربەرزیو متمانـە بەخۆبوونیـەوە، بـە زمـانی گفتوگـۆو داناییـەوە وەڵامـی دەدانەوەو سەردەکەوت بە سەریاندا. لەم بارەیەوە با یادگاریـەکتان بـۆ بـاس بکـەم: بانگهێشت کـرا شەوێکیان بۆ (وەلیمە) یەك لە ماڵ یەکێ لە دۆسـتەکانمان. یـەکێ لـە ئامـادەبووانی ئاهەنگەکـە بـە چاوێکی گاڵتەپێکردنەوە بە (ئیمان)ی ووت، تۆ هێشـتا سـەرەتای تەمەنتـە بـۆ وا دینـت بـە تونـدی گرتووە؟ (ئیمان)زۆر بەهێمنی وەڵامی دایەوەو گوتی:مردن گەورەو بچوکی ناناسێت، قەدەری خوای گەورە جاری وا هەیە کتوپڕە کەسمان نازانین کەیو لەکوێ وچۆن دێتە پێشمان.

یەکێکی دیکەیان بە لووت بەرزیەکەوە گوتی: سەردەم گۆڕاوە پێویستە لەگەڵ گۆڕانیـدا بگۆڕێین و بە پێی مۆدیلەکانی بڕۆین، نەوەکو ئەم پۆشاکەی کە لە بەری تۆدایە بەپێکەنینێکەوە گوتی: پیری کردووی، (ئیمان) بەوپەڕی متمانە بە خۆبوونەوە: گوتی ئایـا لـە بـەرکردنی پۆشـاکێك کـە شـوێنە هەستیارەکانی‌لاشەم بەدەربخات مانای وایـە مـن کەسـێکی پـێش کـەوتووم؟ یـاخود پێویسـتە ببمـە دومیەی نەخشەسازانی پۆشاك فرۆشانی جیهانی. بە دڵی ئەوان بپۆشم و بڕازێمەوە؟ ئەوانـەی کـە دەیانەوێ ئابڕووم بەرن گەر شوێنکەوتەیان بم ئیتر من کەسێکی سـەردەمیو شارسـتانیم؟ یـا ئـەوە تەقلیدێکی کوێرانەو بە کۆیلەبوونی شەیتان و مرۆڤەکانە.

کەسێکی دیکەیان گوتی: ئەوەندەش وا بـیر مەکـەرەوە خودا(غفـور رحـیم)ە .ئیمـان ئـەمجارەش بـە لەسەرخۆییەکەوە گوتی: بـەڵێ بـەڵام لـە بەرامبـەریشـیدا (شـدید العقـاب)ە، لـەو کاتـەدا ئامـادەبوان سەیرێکی یەکتریان کردو بە شەرمەوە هەستیان بە شەرمەزاری کرد.لە ڕۆژێك لە ڕۆژەکاندا پوورم بە سەردان هات بۆ لامان و هەواڵی مارەبڕینی (ئیمان)ی پێداین بەخۆشیەکەوە گوتی: سوپاس بـۆ خوا ئەوەی کە خۆی پێی خۆش بووهاتە داوای پیاوێکی لە خواترس کـە شایسـتەی خۆیـەتی.دایکم بە دڵخۆشیەکەوە گوتی: خوا مبارەکی بکا، خوشکم بە ڕاستی (ئیمان)شایەنی هـەموو شـتێکی باشـە پاشان منیش گوتم: کەی دەیگوێزێتەوە، پوورم گـوتی: لـە پشـودا انشـا ءاللە، نوخشـە بـێ لـە تـۆش (عبیر).

ئیمان لە شتێکی دیکەیدا زیاتر سەرنجی ڕاکێشام کاتێ کـە بینـیم نیـوەی مارەییەکـەی کـردووە بـە خێر نەك هەر ئەوە بەڵکو ڕازی نەبووە ئاهەنگێکی گەورەی بۆ ساز بکـرێ بـەڵکو تـەنها بـە بـانگ کردنـی کەسـە نزیـكو هاوەڵـەکانی خـواردنی شـاییەکی بچـوکی سـازدا لـە ماڵـەوە. لـە ڕاسـتیدا هەڵسوکەوتەکانی زۆر پرسـیاری لـە لا وروژانـدم...ئایا دەگـونجێ ئافرەتێـك لـەم سـەردەمی بـەزم و ڕەزمەدا خوڕەوشتێکی بەمجۆرە بنوێنێ؟ (ئیمان) چۆن بوو بە خاوەنی ئەو بیروبـاوەڕە بـە هێـزەی

کە بەرەنگاری نەفس و هەواو ئارەزووەکانی ببێتەوە، ئەم هێزەی لە کوێ بوو بۆ بەرەنگاری شەیتان وختوکەکانی.
ئیدی دڵنیا بوم پێش ئەوەی لەگەڵ شەیتاندا بکەومە جەنگەوە، تەواوی پەیوەست بوون بەم ئاینەوە مرۆڤ تەواو سەربەرز دەکاو کرۆکی مرۆڤ بوونی دەپارێزێ، ئەو مرۆڤەی کە خۆی بە بەهەشت دەفرۆشێ، بەڵێ تەنها بە بەهەشت. هەموو ئەمانە ئەوەی لە دڵمدا بەرامبەر بە (ئیمان) هەمبوو نەیهێڵاو لە بری ئەوە خۆڕاگریو ووره بەرزی پێبەخشیم وە بڕیارمدا ڕێگەو ڕەوتی ئەو بگرمە بەر بە پێی توانام، بەڵێ پێویستە لە سەر ڕێبازی ئەو بم و وەکو ئەوبم . هیوا خوازم خوای گەورە یارمەتیم بدات و پشتیوانم بێ، هەروەك داواکارم لە خوای گەورە دامەزراوم بکا خودا بیستەرو زانایە

.

نەخۆشیەك تووشی ئافرەتی دانە پۆشراو دێ

مسلم لە (صحيح)ەکەیدا گێڕاویەتیەوە کە پێغەمبەر(د.خ) فەرمویەتی (ونساء كاسيات عاريات مائلات مملات رؤوسهن كاسنمة البخت المائلة لايدخلن الجنة ولا يجدن ريحها).
هەروەها دەفەرموێ (لا تقبل صلاة الحائض الا بخمار)، واتە نوێژی کچی باڵغبە داپۆشراویەوە نەبێت دروست نیە. رواه الامام احمدو ابوداودو الترمذي وابن ماجة.
توێژینەوە زانستیە نوێکان ئەوەیان سەلماندووە کە بە دەرکەوتنی پێستی لەشی ئافرەت کاریگەری خراپی لە ڕووی تەندروستیەوە لێ دەکەوێتەوە. سەرژمێریەکان ئاماژە بەوە دەکەن بۆ بڵاوبونەوەی نەخۆشی (السرطان الخبيث)لەسەر ئەو نەخۆشیانەی کە بە دەرەوەن لە لاشەی ئافرەتان بە تایبەتی ئەو کچانەی کە پۆشاکی کورت لە بەر دەکەن. لە گۆڤاری (الطبية)ی بەریتانیدا بڵاوکراوەتەوە: کە (السرطان الخبيث)(الميلانوفا) لە دژوارترین جۆرەکانی شێرپەنجەیەو لە زیادبووندایە. وڕێژەی تازە پێگەیشتوان لە کچاندا لە هەڵکشاندایەو لە قاچەکانیانەوە توش دەبن، هۆکاری سەرەکیش بۆ پەرەسەندنی ئەم شێرپەنجەیە بە هۆی بڵاوبونەوەی پۆشاکی کورتەوەیە کە تیشکی خۆر ڕاستەوخۆ لەپێستیان دەدات بە بەردەوامی، گەرچی گۆرەوی تەنك و نایلۆنیش لە پێ دەکەن بەڵام نابێتە هۆی پاراستنیان . گۆڤاری (اطباء الاوبئة)بانگهێشتیان کرد بۆ کۆکردنەوەی زانیاری لەسەر ئەو نەخۆشیە کەئیستە بووە بە بەڵایەك. ئەمەش ئەو ئایەتە پیرۆزەمان دێنێتەوە یاد (وَإِذْ قَالُوا اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ هَذَا هُوَ الْحَقَّ مِنْ عِنْدِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَارَةً مِنَ السَّمَاءِ أَوِ ائْتِنَا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ) (لأنفال:٣٢) ئێستە ئەم نزایە گەیشتووە

به بەشێك له شێوەی ئەم شێرپەنجه خراپەدا كه دژوارترین جۆری شـێرپەنجەیه . ئـەم نەخۆشـیه به هۆی بەركەوتنی پێستەوەیه به تیشكی خۆر بۆ ماوەیەكی زۆر وه تیشكی سەروی (وەنەوشەیی) بۆ ماوەیەكی درێژ خایەن ئەمانەش له بەرهەمی پۆشـاكی كـورت و كـەنار دەریاكانـەوەیـە، ئەمـەش هەموو جەسته دەگرێتەوه به شێوەی جیاواز، یەكـەم جـار وەكـو پەڵەیـەكی بچـوكی ڕەش بـه دیـار دەكـەوێت، زیـاتر لـه پێیـەكان و لاقەكانیانیانـدا ، هەنـدێك جـاری تـریش لـه چـاوەكانیاندا. پاشـان بڵاودەبێتەوه به هەموو جێگایەكـدا لەگـەڵ گـەورەبوونی شـوێنی یەكـەمی، ئـەوجا هێـرش دەكاتـه سەر گرێی (الليمفاويه) له سـەروی ڕانـەوەو خـوێن داگـیر دەكـات و لـه جگـەردا دەمێنێتـەوه تـا بـه تەواوی تێكی دەشكێنیٚ.

له هەموو لاشەدا دەمێنێتەوه له ئێسك و گورچیلەكاندا پاش توشبوونی گورچیلەكان به شێرپەنجه پیسابییەكەی ڕەش دەبێت، ئەمەو نەخۆشیەكه دەگوێزرێتەوه بۆ كۆرپەله له سكی دایكیـدا وئـەوەی جێگەی سەرنجه بەكارهێنانی چارەسەر بۆئەم نەخۆشیەیه هیچ سودێكی نیەیه.

لێرەوه گرنگی دانایی شەریعەتی ئیسلاممان بۆ دەردەكەویٚ له لەبەركردنی پۆشـاكێك كـه سـەراپای لاشه بپۆشیٚ وفراوان بیٚو تەنك نەبیٚ لەگەڵ بەدەركەوتنی ڕوخسارو دەستەكانی، زۆر بـه ڕوونـی به دەركەوتووه كه باڵاپۆشی باشترین پارێزەره له سزای دونیا كه خۆی لەم نەخۆشیەدا دەنـوێنیٚچ جـای سـزای دواڕۆژ، ئەمـەو پـاش پاڵپشـتكردنی زانسـتی نـویٚ بۆئـەوەی كـه ئیسـلام بڕیـاری لـه سەرداوە هیچ بیانویەك دەمێنیٚ بۆ سفوریو ڕووت پۆشی ئافرەت؟

فیتنەی جل وبەرگ ومۆدە

ژیان بەردەوامە و هەرجارەی نەوەیەك دێتەسەرشانۆی ژیان ورۆڵی خۆی دەبینێت .
وە لە هەرسەردەمێكدا جیاوازی هەیە لەنێوان نەوەكانیدا تا كاردەكاتەسەر نەوەیەك لەداهاتوودا كە لەهەرهەموو نەوەكانی تر جیاوازترە سەرجەم كارە خراپەكانی تێدا كۆدەبێتەوە. فیتنەوئاشوب زۆر دەبێت بەشێوەیەك كەلەنەوەكانی پێشوودا بەم شێوەنەبوەوە. وەشێوازی بەدوای یەكهاتنی كارە خراپ وسەیرەكان بەردەوامە لەنەوەی مرۆڤایەتیدا.وە پێغەمبەری خوا دەفەرمێت "فإنه من يعش منكم فسيرى إختلافا كثيرا" رواه أبو داود —صحيح
واتە: هەركەسێ لەئێوە بژی ئەوا جیاوازی زۆر دەبێت.
وەكاتی سەرهەڵدانی هەر خراپەیەك. سەرەتا زۆر لەسەر كۆمەڵگە قورس ونامۆیە .بەڵام وەردە وەردە ئەم نامۆیە كاڵ دەبێتەوە بۆ ماوەیەكی تر ونەوەیەكی تر كەبە كارێكی ئاسایی دادەنرێت وخەڵكی خۆی پێوەدەگرێت.
بەم شێوە ڕەوتی ڕەوشت و ئاكاری جوان وبیروباوەڕ بەرەو سستی وكاڵ بوونەوە دەچێت. تالەنەوەیەك دا سەرجەم كاروئاكارەخراپ وناشیرینەكان كۆدەبێتەوە ومەردایەتی وپاكی وبیروباوەڕ.. هتد بەتەواوی نامێنێت وناشرین وناپەسەند ترین پێرۆنەوە دەبن دەبن لەمێژووی مرۆڤایەتیدا و قیامەتیان بەسەردا دێت .وەكۆتایی بە ڕۆڵی مرۆڤ دەهێنن لەم شانۆی ژیانەدا. بێ گومانین لەوەی بەدرێژایی مێژوو كۆمەڵگەی مرۆڤایەتی هەمیشە لەكێشمەكێشمی (صراع) وململانێ دابووە لەنێوان بیروباوەڕو بنەما ڕەوشتیەكاندا لەلایەك وە فەساد وبێ ڕەوشتی وكارەخراپەكان دا لەلایەك ترەوە.وەئەوەی ئەمڕۆ لەگۆڕەپانی ژیاندا دەبینرێت وهەستی پێ دەكرێت جنجاڵیە لەتاوان وكاری خراپەكاری كەنەوەی ئەم سەردەمەگیرۆدەی هاتووە.وەلەهەموویشی سەیرتر ئەوەیە كۆمەڵگەومرۆڤەكان بوونەتە دووبەرەی جیاواز لەم بارەیەوە.
یەكەم: زۆر بەتوندی دژی ئەم دیاردەداهێنراوە ناڕەوشتیانە وەستاونەتەوەوبەرنگاری دەبنەوە.
دووەم: بەرەیەك ئەم هەمووكاری فەسادكاری ونامرۆڤیە قبوڵ دەكات بەناوی سەردەمی بوون وشارستانیەت وپێشكەوت و وخوازیەوە..هتد
وەیەكێك لەودیاردە نامۆیانەی ئەمڕۆنەوەكانمان پێ سەرقاڵ بوونە.وەبۆتە یەكێك لەسیماكانی لادان لەبنەما ئەخلاقیەكان كۆمەڵگای مرۆڤایەتی . شوێنی كەوتنی كوێرانە ولاسایی كردنەوەی نازانسیانەو نادروستانەی ئافرەتانمانە بۆ ئەو پیلان ونەخشانەی كەلەلایەن دەزگاكانی مودەو جلوبەرگی

ئافرەتەدوور لەڕەوشتەکانە کەئەمڕۆ سەرجەم جیهانی پێ گیرۆدەبووە.ئەم فیتنەیە هەرلە نمایشی جل وبەرگی ڕووت وتەسك ودادڕاو لەوشێوێنانەی کەجوانی لەشی ئافرەتان دەردەخات وئارەزووی سیکسی دەبزوێنێت وشێوازەکانی خۆڕازانەوە وئارایشت کردن و...

هەموو ئەمانە دەگرێتەوە کە بۆ هەر وەرزێك وبۆنەوەیەك وئاهەنگێك .بگەرە نووستن وگەشت ..بۆهەریەکەلەمانە شێوازێکی تایبەتی مودە هەیە ومانگانە نمایشی دەکرێت ونیشان دەدرێت.کەمەخابن زۆرێك لەئافرەتانمان سەرگەردانی ئەم پیلانەژەهراویە بووە. کەڕاستەوخۆ ئامانجی لەدەستدانی ئابرو شەرم وبالأپۆشی ئافرەتانە وڕووت کردنەوە و هەراج کردنی لاشەیانە لەمەزادخانەکانی نمایشی جل وبەرگدا.

چەندین دەزگاو کۆمپانیا و لایەن بەشداری ئەم ئابرۆبردنە دەکەن ، هەمووشیان بەجۆرێك لەجۆرەکان سەرەڕای ڕووتاندنەوەی خەڵکی و یاری کردن بەبیرو هۆشیان ، دەیانەوێت بەرهەمی ئەم ماندووبوونەیان بەدی بهێنن و بیدورنەوە ! لەم نێوەندە ڕۆڵی جولەکە شاراوەنیە و ئاماژەی زۆری هەیە کە بەشداری ئەوان لەم ڕوەوە کارایە تا سەرئەنجام فەرمان ڕەوایی خەڵکی بکەن جڵەوی کاروباریان بگرنە دەست!

سەرەتای سەرهەڵدانی ئەم فیتنەیە

سەرەتای سەرهەڵدانی ئەم فیتنەیە دەگەڕێتەوە بۆ هاتنی هێرشی ولأتانی ڕۆژئاوا بۆ ڕۆژهەلأتی ناوەڕاست کاتێك کە کەسێك توانی مۆر(ختم)سوڵتان عبدالحمیدی دووەم.ساختەبکات ونوسراوێك لەشیوازی (فتوی)ی (شیخ الاسلام)بلأوبکاتەوە کەدەڵێت.من مەرسومێکی سوڵتانیم پێ یە کەمۆڵەت وفتوای دەدات بەوەی کە (سەرپێچی) عوسمانی فێری بدەن وکلأو ڕۆژئاوای بکەنەسەر .

ئەم کارە ناڕەزایەکی زۆری لێ کەوتەوە .بەلأم زۆری پێ ی نەچوو (کمال ئەتاتورك)توانی بەزۆری هێزو دەسەلأت ئەم کارانەجێ بەجێ بکات وتەنانەت بالأپۆشی ئافرەتان ی قەدەغەکرد لەدام ودەزگاکانی دەوڵەتدا.چ بۆ دامەزراندن وخوێندن و...هتد کەئیستاش لەزۆرێك لەولأتانی ڕۆژهەلأتی ناوەڕاستدا ئەم یاسایە کاری پێ دەکری.

کێ لە پشتی ئەم پیلانەوەیە

ئاینی پیرۆز ئیسلام توانیویتی ئافرەتان بپارێزێت لەداوی ئارەزوو پەرستان بەبالأپۆشی وپاك وداوێنی وشەرم وبنەما ڕەوشتەکان .بەلأم ئەم کارە بۆ مەرامی جولەکەکان زۆر سەخت وبەربەست بووە. بۆیە هەمیشە لەبیری ئەو دابوونە کە ئەم بەربەستە سەختە بشکێنن ولەناوی بەرن.

هەر بۆیە لەسەدەمی پێغەمبەردا (درودی خوای لەسەر بێت) جوولەکەکان جل وبەرگیان لەبەر ئافرەتێکی باوەڕدار کردوە وویستیان ڕووتی بکەنەوە لە بازاڕی (بنی قینقاع)دا.

بەم شێوەیە لەپیلان وبەرنامەڕێژی بەردەوامدا بوونە تاکار گەیشتە ئەمرۆ کە دەبینیی چ کارێك بۆ ئەم پیلانە کراوە.زۆر بە ئاشکرا وبێ پەردە جوولەکەکان لەپشتی ئەم کارەوەن کە ئەمڕۆ لە هەمووجیهاندا کاری گەورەی بۆ دەکرێت چەندین کارگەی گەورە وپێشنگاو گۆڤار وکەناڵی ئاسمانی وناخۆی ورۆژنامە وبلأوکراوەی جۆراوجۆر لەهەموو جیهاندا خزمەت بەم کارە دەکرێت وکاری ئاسانی بۆ دەکەن.

وەسالأنە بەمەلاین ی بۆخەرج دەکرێت .جوولەکەکان تەنها مەرامیان بەدەستکەوتی مادی وبازرگانیەکە نی یە لەم کارەیاندا؟بەڵکو ئامانجی ترسناکترین هەیە کەبریتی یە لەتێکشکاندنی ژێر خانی ئەخلاقی وخێزانی لەکۆمەلگەی مرۆڤایەتیدا .وەخستنە ڕووی جوانیەکانی ئافرەتان وەك چەکێك وهۆکارێکی گرنگ بۆ شێواندنی ڕەوتی خێزان وکۆمەلگە وژیانی مرۆڤایەتی.

چونکە بێ گومان دەزانن کە ئافرەتان دەتوانن چ ڕۆلێك بگێڕن لەم کارەدا.

کاتێك ئافرەتان لەبری پەروەردە کردنی نەوەیەکی ڕۆشنبیرو ڕەوشتەبەرزونیشتیمان پەروەر چاك خواز.هتد، تەنهاسەرقاڵی نمایش وخۆ جوانکردن وکڕین وجلو بەرگ و مۆدەبن لەژیانیاندا. چۆن شیرازەی خێزان وکۆمەلگە تێك ناچێت؟.وەدواتر ئەوانیش دەتوان زاڵ بن بەسەر هەموو جیهانداو مەرامەکانیان جێ بەجێ بکەن.وە سالأنەچ وەك خێزان ودەوڵەت چەندین مەلاین خەرج دەکەن بۆ ئەم مەبەستە.بێ گومان ئەم نەخشەیە .نەخشەوپیلانێکی تەواوکراوو (متکاملە)وچەندین فلیمی ناشرین وڕووت .وە وێنەی جۆراوجۆر وهەڵبژارنی شاجوانەکان و..پاڵپشتی ئەم کارە پڕە لەمەترسیەن.

نەخشەو ئامانجەکانیان

بێ گومان ئەم کارە بەبێ ئامانج وستراتیژیەت نی یە.بەتایبەتی کاتێ کەدەبینین پارەیەکی یەجگار زۆری بۆ تەرخان دەکرێت..وەئەوەی ڕوون وئاشکرایە ئەم هەڵمەتە پڕە لەمەترسیەی کەدەکرێتە سەر ئافرەتان بەناوی (مۆدە)وە ئامانجی تێکشاندنی میللەتانە-لەوئامانجانە:-

١- سەرقاڵ کردن ودوورخستنەوەی میللەتان لەکێشەوبابەتەسەرەکی وگەورەکانی ژیان وسەرقاڵ کردنیان بەشتانی لاوەکی ومادی.

چ لەپەرستنی خودای تاك وتەنیا وسەرفرازی وسەربەخۆ وەپەروەردەکردنی نەوەی نوێ بۆیان و بوون وبەکۆیلە وژێر دەستەی کەسانی تر هەروەك پێغەمبەر دەفەرموویێت "تعست عبد الدنیا وعبد الدرهم والقطیفة، والخمیصته ، إن اعطییَ رضي وإن لم یعط لم یرض"

واتە :تیا بچێت بەندوکویلەی پارە ودینار و والقطیفة.واتە جل وبەرگێك.

٢- زاڵ بوون بەتەواوەتی بەسەر میللەتاندا و سەپاندنی نەریت وعادەتانی خۆیان بەسەر ئەوانی تردا وەك ژێر دەستەیەك.

هەروەکو (ابن خلدون) دەڵێت :زاڵ بوو خۆی دەسەپێنێت بەسەر ژێر دەستەکانیدا.

وەژێردەستەکانیش ناچار شوێنی کەوتەی ئەوان دەبن لەهەموو شتێکدا چ لەجل وبەرگ وسواری وچەك ونەریتەکانیان .

٣- کەم ندکێش کردنی پارەو سامان ومالّی میللەتان بۆ خۆیان وقۆرخ کردنی وبەکارهێنانی تەنها بۆ ئامانجەکانی خۆیان .

ئەمەی ئیستا لەکۆمەڵگادا هەستی پێ دەکرێت بەلگەیەکی حاشا هەڵنەگرە بۆ ئەم ڕاستی یە.

٤- سەپاندنی دەسەلاّت وتواناى خۆیانە بەسەرنەتەوەکانی تردا بەشوێنکەوتنی کوێرانە.

هەرچەندە ئەوان دەسەلاّتی خۆیان بەشێوازی سەربازی ناسەپاندبێت.بەلاّم لەڕووی ڕۆشنبیری ونەریت وعادات وجل وبەرگەوە سەپاندوویانە. ئەمەش جورێکە لەشوێن کەوتووی و کۆیلەیی...

وێنەی جل وبەرگی ناشیاو

ئێمە وەك فەرمودەكەی پێغەمبەر خودا((د.خ) ناڵێین كەدەفەرمەرمێت لە وەسفی ئافرەتانی بێ ڕەوشت دا (كاسيات وعاريات)واتە ئافرەتانێكی رووتی نیمچە داپۆشراو...)؟!

بەڵكو ئەوەی ئەمرۆ دەبینرێت لەو قۆناغە تێ پەڕیووەو بگرە ڕووت وقوت ودانەپۆشراوون...؟

تەنانەت ئەمڕۆ كار لەنمایشی جل وبەرگی تێ پەریوەو نمایشی لەش ولاری ئافرەتانە بەڕووتی ..نەك نمایشی جل وبەرگ؟!

لەهەموویشی ناشرین تر .ئەم جۆرەنمایشانە بەشێوازێك ئەنجام دەدرێت كەهەندێ جموجۆڵی لەگەڵ دا دەكرێت كەمرۆڤ هەست بەشەرمەزاری دەكات كاتێ ئافرەتان كە(دایك وخوشك وكچ وخێزانمانە)بەوشێوەدێتە پێش چاو؟! كەلەگەڵ خودی سروشتی مرۆڤ دا ناگونجێنێت.ئێستاش ئەومەترسیانە دەخەینە ڕوو كەلەبلاّوكردنەوەی ئەم وێنە وگۆڤار وفلیمانەدا لێ دەكەوێتەوە:-

١- یارمەتی دان بۆبلاّوكردنەوەی ڕووتی وخۆدانەپۆشین كەئەمەش سەرەتایەكە بۆبلاّبوونەوەی زیناوكاری فاحیشەو خراپە كەخوادەفەرمێت:-

(إن الذين يحبون ان تشيع الفاحيشة فى الذين أمنوا لهم عذاب أليم فى الدنيا والاخرة والله يعلم وانتم لاتعلمون) سورەتی النور١٩

واتە: ئەوكەسانەی كەحەزدەكەن بێ ڕەوشتی وخراپەكاری لەنێو باوەڕداراندا بلاّوبێتەوە ئەوا سزایەكی توندوتیژیان هەیە لەدونیاوقیامەتدا وەخوای گەورە بەتەنها زانایە وئێوە هیچ نازانن..

٢- بلاّوكردنەوەی ئەم فلیم و وێنەو ..هتد دەبێتەهۆی تەشەنەكردنی بێ ڕەوشتی وچلێسی لەنێو كۆمەڵگەدا وەپێچەوانەی فەرمانی خودایە كەفەرمان بەبالاّپۆشی وشەرم دەكات .هەروەك پێغەمبەری خودا دەفەرمووێت "إن ممادرك الناس من كلام النبوة الاولى .إذا لم تستحي فاصنع ماشئت" أخرجه البخاری

واتە: ئەگەر تۆشەرمت نەكرد چی ئەكەی بیكە..؟!

وەئەمە بانگەوازی كردنە بۆ گومرای كردنی ئافرەتان و خراپ كردنی كۆمەڵگا هەركەسەش ڕۆڵی هەبێت بۆبلاّوكردنەوەی ئەوا بەپێی ئەم فەرموودەیە "من دعا إلى ضلالة كان عليه من الإثم مثل اثام من اتبعه ، لاينقض ذلك من أوزارهم شيئا" أخرجه مسلم

٣- بلاّوكردنەوەی ئەم جۆرە وێنانە..هتد دەبێتە هۆی لاوازی باوەڕ وحەزبەلاسایی كردنەوەی بێ ڕەوشتان (وەكێ بێت حەزبكات كەسانی بێ ڕەوشتی بێ ئابڕووی وەك مارلین مۆنرو مادۆنا ومونیكا

...هتد) بێتە پێشەنگ (قودە)وەی حەز بەلاسایی کردنەوەیان بکات لەهەموو لایەنێکەوە) هەرکەسە
چاو لەهەر خەڵکێك بکات لەوانە "من تشبە بقوم فهو منهم" رواه احمد و أبو داود
وەپێغەمبەری خودا دەفەرمێت :"من تشبة بقوم فهو منهم" واتە :هەرکەسێك لاسای پێڕێکی
کردەوە.ئەوا لەئەوانە ولەپێڕی ئەوان دەژمێرێت".
٤- یارمەتی دان لەبلاوکردنەوەی ئەم جۆرە کارانە.دەبێتە هۆی یارمەتی وکۆمەك کردنی هێرشی
فیکری وزایونی کان بۆ سەر جیهانی ئیسلامی .ولەناودانی بنەما ئاینییەکانە.
٥- یارمەتی دان لەبلاوکردنەوەی ئەم کارانە. دەبێتە هۆی توانەوە ولەناوچوونی بنەما ونەریتەکانی
مرۆڤایەتی وئیسلامی .بەرانبەر بەپێڕێك کە باوەڕیان بەهیچ بنەماو بنەڕەتێك نی یە ودەیانەوێ
زۆر بەسادەیی بەهاکانی ئەوان پەسەند بکرێت .
٦- بلاوکردنەوەی ئەم وێنانە..هتد .دەبێتە هۆی پەرەسەندن وبڵاوبوونەوەی جۆرەها تاوان لە
ناوکۆمەڵگادا.چ وەك (زینا وبێ شەرمی)کەهەموویان لەلاوازی باوەڕوە سەرچاوە وەردەگرن لەڕێی
ئەو وێنانە وبلاو کردنەوەی مۆدەو چەندەها شتی ترەوە کارئاسانی بۆ دەکرێت.
٧- تیاچوونی کەسایەتی باوەڕدار ویاری کردن بەلاوان .بانگ خوازانی(مۆدە) توانیویانە لەم دوایەدا
کاری وا بەلاوان وکەسایەتیەکان بکەن کە مرۆڤ زۆر بەقێزونیەوە تەماشایان دەکات . ئەویش
بەبلاوکردنەوەی هەندێ جل وبەرگی تایبەت ونووسینی هەندێ (ووتە)ی ناشیاو بێ شەرمی لەسەر
ڕووی ئەو جل وبەرگانە بۆ نموونە:
جل وبەرگی (مینی)واتە زۆر کورت.
جل وبەرگی (المیكرو)
جل وبەرگی (هوتبانتس)واتە شۆرتی بزوێنەر
جل وبەرگی(التوبلس)واتە سنگی ڕووت
جل وبەرگی(السیرو)واتە زۆر ڕوون ودیار
یاخو هەندێ ووتەی ناشیاو وەك(تەماشای ژێری کە..؟!)(بۆ تۆیە بەتەنها..؟!)(بۆ
هەمووکەسە..؟!)(شەرم مەکە وەرە..؟!)(دژی هەموو ڕەوشتێك ..؟!)و..هتد.
٨-هەلگرتن ی ئەو جۆرەو وێنەو گۆڤارانە.دەبنە هۆی دوورکەوتنەوەی فریشتەکانی خودا
لەماڵەکانمان.

٩- یەکێك لەوکارانەی بازرگانیەکانی (مۆدە)کاری بۆدەکەن دەرخستنی نمایشکەر لەئافرەتان بەشێوەیەکی تایبەت کەپێشی دەڵێن (ملکە)کەلەش ولاری بەجوانترین لەش ولار دادەنێت وەکراوە بەمەرجی لەشی ڕەشیق وشۆخ وشەنگ.

تابێت لاواز وقەدباریك وبالاَ بەرزو..هتد. زۆرێك لەو وەسفانە کەبە(پێشەنگی)دادەنێنن وەزۆرێك لەئافرەتانمان ئەمڕۆ سەرقاڵی ئەنجام دانی ڕجیمی تایبەتین تا بتوانن لاسای ئەو ئافرەتانە بکەنەوە بە(ملکە)ناودەبرێن.وەبۆ ئەم مەبەستە سالآنە چەندین سیستەمی ڕیجێم وپەیمانگای تایبەت وگۆڤاری تایبەت کار بۆ ئەم بوارە دەکەن.

ئەمە وای کرد کە هەندێك لەپسپۆڕان و گۆڤارەکانی (مودە) لەشاری (لندەن)کۆنگرەیەك ببەستن بۆ ئەم مەبەستە وکارە ناتەندروستیەکانی ئەم هەڵمەتە بخەنە ڕوو وە داوای وەستاندنی ئەم کارەیان کرد.کەزیان زۆر بەلەشی ئافرەتان دەگەیەنێت.

کە ئەم کۆنگرەیە بەسەرپەرشتیاری حوکمەتی بەریتانی بوو.وەتەنانەت (لیزجونز)سەرنوسەری گۆڤاری (ماری تلیر) کەتایبەتە بە(مۆدە) دەڵێت: جیهانی(مودە)لەسنوری خۆی لای داوە لەجیهانی خەیاڵ دا دەژی...

خوشکم لەکۆتایدا هەرتۆی قوربانی

خوشکی بەڕێز دڵنیابە لەکۆتایدا هەرتۆی قوربانی.

ئەگەر کوڕێکی لاو هاتە لات و چەند ووتەیەکی زەردو سوری بۆ کردیت..ئایائەکەوێتە داویەوە یان نا.؟!

دڵنیابە ئەگەر خۆت بخەیتە ژێر ڕەحمی ئارەزووەکانیەوە ئەوساتە تۆی هەڵگرو بارگەی تاوانەکەیت و ئەویش زۆر بێ باکانە پاش ئەنجام دانی کارەکەی دەرباز دەبێت .

دووریش نیەبگەڕێتەوەو پاش گەزبێتەوە لەتاوانەکەی وەکۆمەڵگاش تۆبەی لێ قبوڵ دەکات.

بەلاَ ئایا کومەڵگە تۆبە لەتۆ قبوڵ دەکات..؟!

هەرچەندە خوای گەورە لێ بوردەیە ولەهەموو تاوانێك خۆش دەبێت .وتۆبەی تۆبەکاران قبوڵ دەکات بەلاَم دڵنیا بە کۆمەڵگە لەتاوانی تۆ خۆش نابێت و هەرتۆش قوربانیت.

وەهیچ بەڵێنێکی ئەو لاوانە ڕاست نی یە ولەداهاتوودا تۆ ناخوازێت ..

ئەو بڕیاری داوە کەسێکی ڕەوشت بەرز بخوازێت تۆ ڕەوشتت لەدەست داوە .؟!

سەرجەم بەڵێنەکانی لەبەڵێنی گورگ دەچێت.

ئەی ئەو کەسانەی:کەبۆ ئافرەتان فرمێسکی تیمساحی دەرێژن.وخۆتان بەمیراتگری مافەکانیان دەزانن
بێ گومان ئێوە پێش ئەوەی پەروشی مافەکانی ئەوان بن .پەروشی ئارەزووەکانتانن.
بۆ ئەم مەبەستەش شینی مافی ئافرەتان دەکەن .ئێوە کەی توانیتان داوێن پاکی پیاوەکان بپارێزن
ئەوسا بێنەسەر ئافرەتان.

سەردەمانێك ئافرەتی موسڵمان بەشێوەیەکی هێمنانە دەژیان و پەیوەست بوو بەماڵ وخێزان وهاوسەری خۆیەوە و ژیانێکی پڕ لە ئاسودەیان دەبردە سەر .هەمیشە قوتابخانەیەکی مەزن بوون بۆ چەندین کەڵە پیاوو شاژنی مەرد یان پەروەردە دەکرد وداوێن پاکی ومتمانەی وخۆشەویستی وهەوینی هاوسەرێتیان بوو بەڵام هێرشی ژەهراوی ئێوەی هەڵ پەرست بەزمانی حاڵ دەتان ووت :نەباوك ونەهاوسەربۆیان نیە مافی تۆ پێشێل بکەن .(ئێوە دەتانەوێ ئافرەتان ڕووت وبەرەڵا بکەن ڕێزی هاوسەر وباوك وکۆمەڵگە نەگرێت و بیکەن بەخێزانی هەمووکەسێك).
دەتان ووت :(باوك براو کەس وکار هەرهەموویان هیچیان لەتۆ زیاتر نی یە تائەوان هاوسەرت بۆ دیاری کەن)کاتێ خۆی هاوسەری هەڵبژارد و نەزانانە تێ کەوت وخۆشی درێژخایەنیان لەشەو ڕۆژێك درێژە نەکێشا بەڵکو تووشی چەرمە سەری هەتا هەتای بوو...
وتیان .(خۆشەویستی بنەما وبناغەی هاوسەرێتی سەرکەوتووە) ئەمە تەواوە بەڵام بەووتەیە سەرگردانتان کردن تارکاگەیشتە ئەوەی تووشی چەندین چەرمەسەری بوون. ئەوخۆشیەشیان نەبینی
.
ووتتان:(پێویستە هاوسەری ئافرەت دڵخوازی خۆی بێت)
ئەم کارە بوو وای لە ئافرەت کرد هەر جارەی هاوسەرێکی تاقی کردەوە
نەکۆن ونە نوێ هیچیان ئەو کەسەنەبوون کە ئەو شادیەی بۆ دەستەبەربکات.....)
ووتیان:(پێویستەخۆت سەرپیشك بیت وزانست بەدەست بهێنێت بۆ ئەوەی زانستیانە پەروەردەی منداڵ بەجێ بهێنیت).کەچی فێری هەموو شتێك بووتە تەنها پەروەردەکردن نەبێت!
ووتیان:(ئێمە ئافرەتانێك دەخوازین کەلێزان بێت لەشێوازی ئارەزووەکانمان وبتوانێت بەپێی پێویستی ئێمە خۆی جوان بکات وسازبدات هەرئەمە بوو وای لەئافرەتان کرد.لەتەواوی حەزو ئارەزەوە کانتان بکۆڵێتەوە تابە تەواوی شارەزاتان بێت.پاشان بۆی دەرکەوت فەرنگی حەزی ئێوە تەنها ناوی ئافرەتانی بەڕەڵا و ڕووت وبێ شەرم وخاوەن پێکەنینە درێژەکان وسەماکەرەکان و..نەبێت هیچی تری تێدانی یە.ناچار ئەوانیش بەهەمان سیناریۆی ئەواندا تێ پەڕین هەر لە خۆڕوت کردنەوە سەماکردن و..هتد.

بەلأم مەخابن دواجار بەبێ سوود بەشکستی گەڕانەوە وپاش تێربوونی ئارەزووەکانتان پشتان لێ
کردن و بەلای کەسانی تردا ڕۆیشتن.
ئایا دەتانەوێ تەواوی ئەو ڕۆڵە خراپانە بەئافرەتی داوێن پاك و ڕەوشت بەرز بگێڕن ؟!

خوشکم لە پێش کۆتـایدا

خوشکم: ئەمە بانگەوازی منە بۆ تۆ .بۆ ئەوکەسەی کە لەپارچەیەك لەپەراسووی من دروستکراوە.
هەموومان تاوان دەکەین وهەڵە دەکەین .بەلأم پەروەردگار لە هەموومان خۆش دەبێت گەر
تۆبەبکەین.
خوای گەورە دەفەرمێت (الا من تاب وأمن وعمل صالحاً فأولیك یدخلون الجنة ولایظلمون شیأ)
سورەتی مریم /٦٠
واتە :هەرکەسێك تۆبەبکات و کرداری چاکە ئەنجام بدات .ئەوانە دەچنەبەهشتەوە وهیچ ستەمێکیش
تووشیان نابێت".
خوشکی بەرێز: تۆبەبکە وهەڵمەتکە بۆ ئەنجام دانی کاری چاکە وچاکەخوازی .چونکە کاری چاکە
خراپەکان لەناودەبات. خوای گەورە دەفەرمێت :(وأقیم الصلاة طرفي النهار وزلفاً من اللیل ان الحسنات
یذهبن السیئات ذلك ذکری للذکرین)
واتە :نوێژ ئەنجام بدەن بەشەوو بەڕۆژ، کرداری چاکە.خراپەکان لەناودەبات .ئەمەیاد خستنەوەیە کە
بۆ ئەوکەسانەی یاد دەکەنەوە:
خوشکی ئازیز: هیچ کاتێك لەبەخشندەی خودا دوودڵ مەبەو لەگەورەی تاوانەکانت تووشی نائومێدی
نەبیت.ئەگەر تۆ دەتەوێت تۆ بەبکەیت وپاش گەزبیتەوە لەتاوانەکان .خوای گەورە لە هەموو
تۆبەکاران خۆش دەبێت. خوای گەورە لەسێ یەکی شەودا دەفەرمێت :کێ دەیەوێت لێ ی خۆش
بم.دوعادەکات لێ ی قبولێ کەم. وەدەفەرمێت :ئەی بەندەکانم ئێوە بەشەو بەڕۆژ تاوان دەکەن . تەنها
منیش لەتاوان خۆش دەبم داوای لێ خۆش بوونم لێ بکەن تالێتان خۆشبم:
(یاعبادی إنکم تژنبون.باللیل والنهار وأنااغفر الژنوب جمیعاً،فاستغفروفی اغفرلکم)
وە دەفەرمێت: هەرکەسێك چاکە یەك بکات ،من دەئەوەندە یان زیاتر پاداشتی دەدەمەوە ، وەهەرکەسێك
تاوانێك بکات .سزاکەی هەربەقەدەر تاوانەکەیە.
وەهەرکەسێك بەپانتایی زەوی تاوان ی هەبێت. بەلأم هاوبەشیم بۆ پەیدانەکات ،لێی خۆش دەبم بەو
ئەندازەیە وەهەرکەسێك بستێك لێم نزیك ببێتەوە (بەخواپەرستی) بالێك لێی نزیك دەبمەوە

وەهەرکەسێك باڵێك لێم نزيك بێتەوە ئەوا من باسكێك لێی نزيك دەبمەوە .وەهەرکەسێك بەهاتن بۆلام بێت من بەڕاکردن بەرەو پيری دێم .

(من عمل حسنة،فله عشر امثالها ،اوأزيد، ومن عمل سيئة فجزاءها مثلها ،اوأغفر، ومن عمل قراب الارض خطيئة،ثم لقينى لايشرك بى شيئاً جعلت له مثلها مغفرة ومن اقترب إلى شبراً .اقتربت الي زرعاً .ومن اقترب الي زرعاً.اقتربت اليه باعاً،ومن أتاني يمشي ،اتية هرولة)

خوشکی بەرێز : نائومێد مەبەو شەيتان تێکت نەشکێنێت. وەبڵێت: تۆکەی پيربوويت يان شووت کرد تۆبە بکە ئيستا کاتی نی يە. يان کارت لەسەر قورس دەکات و نائومێديت بۆ دروست دەکات تۆش بەڕوويەکی مەردانەوە هاواربکە بەڕووی شەيتانداو بڵێ نانەخێر هەزار جار نەخێر نا. کێ دەڵێت تەمەن دەرفەتی ئەوساتانە دەدات لەداهاتوودا مرۆڤ تۆبەبکات وبگەڕێتەوە؟! کێ دەڵێت ئەوزمانەی کەئێستايە بەڕاستگۆيانە تەوبەو داوای لێ بوردنی لەخوا نەکردووە لەداهاتوودا دەرفەتی ئەوەی دەبێت؟! هەر بۆيە بڕياری مەردانەی خۆت بدەو بەڕاست گۆيانە بگەڕێرەوە لای خوای گەورە و نەفرەت لەشەيتان و يارانی بکە و خۆت و خێزان و کۆمەڵگەش لەشەڕی خراپەکاران بپارێزە.....

چیرۆکـــــــــە نویٚ یـــــــــەکان

کاتێك داوێن پاکی لەدەست دەدریٚ

هەموو شتێك ئاسایی بوو لەماڵێکی بیٚ دەنگ و بچکۆلەدا کەتەنها یەك ساڵ بوو پێکهاتبوو ، وەتەنها ژن و مێردێك بوون بەتەنها کەلەماوەی ئەم ساڵەدا ژیانی هاوسەرێتیان بڕیاردابوو.

هاوسەرەکە(مێردەکە) کەسێکی لاوو ماندوو کەهەر لەبەیانیەوەتا ئێوارە خەریکی ئیش و کاربوو بۆ پەیدا کردنی قوتی ڕۆژانەیان ،ئێواران کەبەوپەڕی ماندوو بوونەوە دەگەڕایەوە ماڵەوە بۆ پشوودان خەونی دەبینی بەوەی لەژێر سایەی سۆزو میهرەبانی خێزانیدا بحەوێتەوە خەون ، بەلاٚم خەونی بەئاگا ، ئەگینا هەرکەس بەختەوەری دەویٚ با ڕیٚ و شوێنی خۆی بگرێتە بەر چونکە کەشتی بەوشکانیدا ناڕوات . ئەم لاوە وەك زۆرێك لەلاوەکانی ئەم سەردەمە هەر لەهەوڵی دۆزینەوەی خێزانێکی جوان و شۆخ وشەنگ بوو. بەبیٚ گرنگی دان بەناوەڕۆکی ئەوکەسە لەڕووی ڕەوشت و ئاکارو ئەخلاقیاتی ، وەزۆرێك لەلاوەکان گیرۆدەی ئەم حاڵەتەن، وبەدوای کەسی دینداردا ناگەڕێن کە پێغەمبەر خوا (د.خ) لەبارەیەوە دەفەرمێت (فاظفر بذات الدين تربت يداك) صحيح ، رواه البخاری و مسلم. هەندیٚ لەلاوان کاتیٚ دەیانەویٚ هاوسەرگیری ئەنجام دەن هەموو مەبەستێکیان تەنها جوانیە؟!! بالاٚی چەندیٚ بەرزە؟ ڕەنگی چۆنە؟ کێشی چەندە؟ ... هتد . لەوانەیە ئەوەی نەیپرسیٚ تەنها ئاینەکەی بێت ، هەندیٚ جار خۆی لەئایندار دەپارێزیٚ بەبیانووی ئاڵۆزی و (معقد) یەوە ... لەوانەیە تانەو تەشەریش بدات . خاوەنی ئەم بەسەرهاتە ئافرەتێکی جوان و شۆخی زانکۆیی دەست کەوت ، بەلاٚم دوورە لە ئاکاروو ئایین ، کابرا بووە شۆفێری ئەم کچە زانکۆییە.

هەموو ڕۆژێك دەبوایە ئەم کوڕە ماندووە وەك شۆفێرێك خێزانی بگەیەنێتە زانکۆ و دواتریش دەچوو بەشوێنیدا....

ئەمە کاری ڕۆژانەی ئەم ماندوو نەناسە بوو . کەهەمیشە لەهەوڵی ژیانێکی پڕ لەبەختەوەری و ئاسودەیی وئارامیدا بوو کەبەچەند گولاٚڵەیەکی روخۆشی (کوڕو کچ) خێزانەبچکۆلەکەیان دەوڵەمەند و قەرەباڵغ بکات ئەمە هەموو ئاواتی ئەم (مێردە) شەکەتە بوو.

ڕۆژێك لەڕۆژان وەك پیشەی هەمیشەیی خێزانەکەی گەیاندە زانکۆ. پاش کاتژمێرێك زیاتر ،لەشوێنی کارەکەی خۆی تەلەفۆنێکی بۆکرا ، زانی ئەوکەسەی قسە دەکات پیاوێکی ئاسایشە (أمن).

- تۆفلاٚن کەسی...؟

+ بەڵیٚ.

- فلانە کەس خزمی تۆیە؟

+ بەڵێ خێزانمە ، هاوسەرمە.

- کاکە بە خێرایی و بەپەلە بگەرە فلاًنە نەخۆشخانە.

+ بۆ کاکە چی بووە؟! ئەی هاوار؟

- هیچی وا نیە بەلاَم زوو وەرە بۆ ئێرە.....

مێردە بەسەزمانەکە زۆر بەپەشۆکاوی و کەس نەیزانی چۆن چۆنی تەلەفۆنەکەی داناو یەکسەر خۆی گەیاندە ناوسەیارەکەی لەرێگادا چەندین خەیاڵی جۆراو جۆر بەبیری دا دەهات کەنەیدەزانی چی بووە و چی ڕویداوە. (ئاسایش و نەخۆشخانەو خێزانەکەی) سێ گۆشەیەکی زۆر ئالۆز بوو بەهیچ شێوەیەك لێی تێنەدەگەیشت هەرچۆنێك بوو خۆی گەیاندە نەخۆشخانەکە و سەیارەکەی لەشوێنێکی قەدەغەکراودا ڕاوەستان . کەگەیشتە نەخۆشخانەکە وەك شێت ڕای دەکرد وتیان سەربدە لەژووری فریاکەوتن ووتی چی ڕویداوە؟ بردیانەژووری بوژاندنەوە ،کەبینی تەواو شێوا، خێزانەکەی سەراپای هەر خوێنە و کەوتووە لەو ژوورەدا لەژێر نرکەو ناڵەی ئازاردا دەناڵێنێ . بەلاَم ژانی لەدەستدانی ئابروو لەهەموو ژنێك سەخت ترە مێردەکە وەك شێت هاواری دەکرد و دەیووت

چی ڕوویداوە ئەی هاوار؟!

ئەفسەری ئاسایش پێی ڕاگەیاند : ئەم ئافرەتە لەگەڵ دۆستەکەیدا (عاشقەکەی) لەفلاًن شوێندا تووشی کارەساتی سەیارە هاتوون...

لێرەدا قورگی ووشك بوو ئاگای لەخۆی نەما و وەك لە جێگایەکی بەرز دا بەردرابێتەوە وابوو . خۆی پێنەگیرا و یەکسەر دانیشت. لەناکاو وەك شێت بەرەو ڕووی خێزانەکەی ڕای کردوو هاواری کرد و جوێن و وشەی ناشرینی بەخێزانەکەی دەوت ئەو ڕووخسارەی کەلە سەرەتادا پێی خەڵەتا و لەژیانیشدا ئەژدیهایەکی حەشاردابوو . وەئێستا ئەو ڕووە سوربووە لەخوێندا ڕووی کردە ئەو ڕووخسارەو وتی: تۆم تەلاَق دا ... تۆم تەلاَق دا...تۆم تەلاَق دا... وەتفێکی کردە ناوچاوی و لێی دا ڕۆی.... خێزانی جێهێلا بەئازاری لاشەو ئابرۆیەوە دەینالاًند....

هەرکەس سووك بێت سووکایەتی لائاسانە

بریـــــــندارکردن ئازار بەمردوو ناگەیەنێت

بەڵێ دۆستەکەی (عاشقەکەی) لەم کارەساتەدا مردوو خۆیشی بوە کەم ئەندام ، پشتی شکا ، دڕکەپەتکی بچڕا ، بەهۆی ئەمەشی هەرچوار پەلی لەدەست دا .

زۆر ئاواتە خواز بوو بمردایە و ئەم حاڵەتەی بەسەردا نەهاتایە هەرچی خزم و کەس و کاریشی هەیە پشتیان تێ کردوو ڕەوانەی خانەی پەکەوتوانیان کرد تا دوا ڕۆژەکانی تەمەنی پڕ لە شەرمەزاری لەو شوێنەدا بەرێتە سەر ، سەری لە خۆی و ژیانی لە کەسانی تریش شێواند.

هەروەکو خوای گەورە دەفەرمێت" ومن أعرض عن ذكرى فإن لة معيشة ضنكا ونحشرة يوم القيامة أعمى" طه ١٢٤ هەرکەسێ پشت هەڵکا لەیادی خوا ئەوا ژیانێکی تەنگ بەسەر دەباو لەڕۆژی قیامەت دا بەکوێری حەشر دەکرێ.

* **ئەم چیرۆکە بەڕێز دکتور** سعیدی **کوڕی** مظفر **لەکاسێتێك دا دەیگێڕێتەوە**.

ئاگاداری خوشکە نەزانەکانتان بن

ئێمە لەخێزانێکی بەختەوەردا دەژیایین نۆ خوشك و براین ،باوکمان لەکاری بازرگانیدا سەرقاڵەو دایکمان نەخوێندەوارە و ژنی ماڵەوەیە . بەلاّم زۆر تێگەیشتووە و هەمیشە هانمان دەدات و کارمان بۆئاسان دەکات تاوەکو سەرکەوتوو بین لەخوێندنماندااوپلەو پایەیەکمان هەبێت . خوشکە گەورەکەم هاوسەری پیاوێکی زۆر بەڕێزە و خاوەن پلەو پایەیەکی کۆمەلاّیەتیە. براگەورەکەم و ئەوی پاش ئەولەدوو کاری چاك و پاك کاردەکەن دووخوشك و برایەکی ترم هەیە کەلەخۆم منداڵ ترن لەقۆناغەکانی سەرەتاییدا دەخوێنن. من و خوشکەکەم کەلەخۆم گەورە ترە بەساڵێك ، پێکەوە دەخوێنین کەگیرۆدە و قوربانی دەستی نەفامی و نەزانی منە.

ئەم خوشکەم و سەرجەم بنەماڵەکەمان زۆر دیندارو خواناس و بەڕێزن . وەلەسەر یەك ڕاستە شەقامی ڕەوشت بەرزی و خو ناسی دەڕۆن. تەنها من نەبێت وەکو مەڕی دوور لەڕان و شوان تووشی داوی گورگ بووم هیچ کۆت و بەندێکم پێ خۆش نەبوو. گوێم بە ڕەوشت و خواناسی نەدەدا هەمیشە جێگەی نیگەرانی خوشکەکانم بووم . بەتایبەتی ئەوەی کە پێکەوە بووین لەخوێندن.زۆر سەرکەش بووم حەزم بەسنور دارێتی و سەرپەرشتیاری نەدەکرد . وە ئەم سەرکەشیانەم ڕییان خستمە ناسینی کچە برادەرێکی نوێم کەزۆربەی کاتەکان پێکەوەبووین چ لەماڵ یان لە قوتابخانە . یان بەتەلەفۆن قسەمان دەکرد.

هەرچەندە ئەم کچە لەڕووی رەوشت و ئاکارەوە زۆر ناپەسەند و ناشیاو بوو کەناوی لەسەر زاری هەموو لایەك بوو بەلاّم من هیچ گوێم بەم لایەنە نەدەدا تابوو دۆستایەتیم لەگەڵیدا بەهێز دەکرد . خوشکەکەم زۆر بەم پەیوەندیە نیگەران بوو وەهەمیشە سەرزەنشتی دەکردم و ئامۆژگاری دەکردم تالەو کچە دوور بکەومەوە بەلاّم بێ سود بوو . پاشتر بۆم دەرکەوت کە ئەم کچە

دۆستایەتی و پەیوەندیەکی دڵداری هەیە لەگەڵ یەکێك لەکوڕەکاندا . پاشتر هانی دام کەمنیش وەك ئەم لەگەڵ برادەری (دۆستەکەی)پەیوەندی دڵداری ببەستم و زۆر هەوڵی داو هاتە بن دەستمەوە.

منیش سەرەتا زۆر دوودڵ بووم و ڕاستەوخۆ نەچوومە ژێر ئەم بارە ... بەڵام بەهۆی بەردەوامی برادەرەکەم سەرئەنجام تەنها بەتەلەفۆن قسەم لەگەڵ کرد. دواتر وورده وورده قسەکردنمان بەتەلەفۆن زۆر ئاسایی بووە وە وای لێهات پەیوەست بوبوم بە دەنگ و وتە شرینەکانی کە بەجوانترین شێوە (منی پێ لەخشتە برد) سەرسام بوبوم، دواجار بەڵێنمان دا یەکتری ببینین و چاومان بەیەکتری بکەوێت. لەم کارە زۆر دوودڵ بووم. مەترسی ئەوەم بوو کە شێوەو دیمەنی جوانی منی بەدڵ نەبێت چونکە من مام ناوەند بووم لەجوانیدا . پاشتر یەکتریمان بینی و ئەو زۆرمنی بەدڵ بوو بەچەندین ووتەی شرین و سەرنج ڕاکێش کەمەند کێشی کردم . ئەو گەنجێکی جوان قسەزان بوو منیش بەووتەکانی باوەڕم کرد و زیاتر پەیوەست تر بووم پێوەی.

هەواڵی ئەم پەیوەندیەمانگەیشت بەخوشکەکەم چونکە کچەبرادەرەکەم داستانی من و ئەم کوڕەی بەو پەڕی شانازیەوە لای سەرجەم قوتابیەکان باس کرد بوو دەیوت من ڕۆڵی گرنگی ئەم کارەم گێڕاوە . خوشکەکەم بەم هەواڵە زۆر ئازاری دەچەشت زۆر ئامۆژگاری کردم و هەوڵی لەگەڵ دام بەلاّم بێ سوود بوو ، ناچار هەڕەشەی ئەوەی لێکردم کە بەماڵەوە بڵێت و ئەم ڕاستیانە بخاتە ڕوو . منیش زۆر ترسام و زانیم زانینی کارێکی لەم جۆرە لەلایەن ماڵەوەمان باجەکەی زۆر گران و سەختە هەر بۆیە منیش کەوتمە بیری ئەوەی چۆن بتوانم خاڵی لاوازی خوشکەکەم بگرم لەکارێك لەڕووداوێك.... هتد

تا بەوەوە منیش هەڕەشەی لێ بکەم و نەتوانێت نهێنێکەم ئاشکرا بکات . بۆ ئەم مەبەستە زۆر بێ بەزەییانە کەوتمە بیرکردنەوە و پیلان دارێژان . تا سەرئەنجام بڕیارم داسەرەتا متمانە بۆ خوشکەکەم بگێڕمەوە هاتمە لای و وتم من زۆر هەڵە بووم ، ئیتر بەهیچ شێوەیەك پەیوەندیم لەگەڵ ئەو کوڕە دا نابێت و بەپێی ئامۆژگاریەکانت مامەڵە دەکەم . ئەمە خوشکەکەمی زۆر شادومان کرد و زۆر خۆشحاڵ بوو . پەیوەندیمان بەهێز تر و بەتین تر بوو . پاشان بۆقۆستنەوەی هەلێك دەگەڕام تاکو پیلانە ژەهراویەکەم جێ بەجێ بکەم .

خوشکەکەم زۆر بەپاك و بەرائەتەوە پێی ڕاگەیاندم کە جل و بەرگێکی نوێی کڕیوە ، دەیەوێت بۆ ئاهەنگی برادەرێکی بیکاتە بەری . بۆئەم مەبەستە لەکاتێك دا بگونجێت دەیکەمەبەرم تەماشای بکە بزانە جوانە و بەدڵتە؟!

منیش پێشتر خۆم مەلاس دا بوو بۆهەلێك خوشكە بێ تاوانەكەم زۆر بەسادەیەوە جل و بەرگەكەی لەبەری داكەند و خۆی گۆڕی بە جل و بەرگە نوێیەكە تا بزانێت من بەدلمە . منیش زۆر بێ بەزاییانە دەستم كرد بە وێنە گرتنی بەهۆی ئەو كامێرا ی لەسەر مۆبایلەكەم بوو كە لەو كوڕەی دۆستم وەرم گرتبوو بۆ ئەم مەبەستە .

زۆر بەنهێنی وێنەم دەگرت ، كە ئەو خۆی دا دەكەند و جل و بەگە نوێیەكەی دەپۆشی . بەبێ ئەوەی هەست بەهیچ بكات و پێی بزانێت . بەئەنجامدانی ئەم كارە، وام دەزانی سەركەوتنێكی یەكجار مەزنم بەدەست هێناوە.

دواتر (كامێراكە، مۆبایلەكە)م گەڕاندەوە بۆ دۆستەكەم و ئەویش زۆر دڵ خۆش بوو . كەپێشتر زۆر هانی دەدام تا ئەم كارە ئەنجام بدەم . وە سوێندیشی خوارد كە بەهیچ شێوەیەك تەماشای ئەم وێنەیە نەكات ، چونكە منی خۆش دەوێت . تەنها لەبەر ئەوەی ئەم خۆشەویستیە مان تێك نەچێت بەهۆی خوشكەكەمەوە وە دڵنیای كردمەوە لەوەی ئەم وێنانە ئەپارێزێت.

بۆیەمنیش زۆر ساوێلكانە باوەڕم كرد و هاتمەوە دۆخی جارانی خۆم لەمامەڵەكردن لەگەڵ ئەو كوڕەدا. دیسانەوە خوشكە بێ ئاگاكەم هەڕەشەی لێكردمەوە ئەگەر واز نەهێنم بەماڵەوە دەڵێت . منیش زۆر بێ باكانە پێم ڕاگەیاند كە ناتوانێت بەماڵەوە بڵێت چونكە چەند دەقیقەیەك وێنەی تۆم لەلایە بە نیمچە ڕووتی . و ئیستاش لەلای ئەو كوڕەیە دواتر منیش نیشانی ماڵەوەی دەدەم..؟!

هەر كە ئەم ووشەیەم لەدەم هاتە دەرەوە ئیتر خوشكەكەم تووشی سەدمەیەی زۆر گەورە بوو (گەشكە)گرتی و دەستی كرد بەگریان و لەخۆدان ... دواتر خۆی نەگرت و بورایەوە.

پاشان گەیاندیانە نەخۆشخانە . تاماوەیەكی زۆر بە ئاگا نەهاتەوە و نەهاتە سەرخۆی مات و واقی وڕمابوو... بەلام ئەو خۆشەویستە بێ ویژدانەم زۆر بێ باك و بێ ویژدانانە   ئەو چەند دەقیقە تۆماركراوەی بەسەر زۆر بەی لاوەكاندا بلاو كردەوە، لەشاردا دەنگی دایەوە . وە ئەم هەواڵە گەیشتە ماڵەوەمان ، باوك و براكانم زۆریان لێ داو عەزێتیان دا دیسانەوە گەیانیانە نەخۆشخانە بۆ ژووری چاودێری و مەترسی دار ... لەنێوان مان و نەماندابوو ... دواتر ئەو بێ ویژدانەی خۆشەویستم پێی ڕاگەیاندم كە بلاوبوونەوەی (وێنە) تۆماركراوەكان بەمەبەست نەبووە و بەهەڵە ڕوویداوە ، پاشان یەكسەر ووتەكانی گۆڕی و وتی ئەزانی خوشكەكەت لەخۆت جوان تر و شۆخ ترە باشە ئیتر پێویست ناكات بە ووشەی غەزەل من و تۆ   بدوێین و خۆت بەكەسێكی ڕێك و پێك بنوێنیت چونكە ئێستا ئێوە خێزانێكی ناسراوو ناوزڕاون و وەرە باپێكەوە ڕابوێرین و .... هتد.

لەم کاتەدا وەك لەسەر شاخێکی زۆر بەرز بەرم بدەنەوە وابوو بۆم دەرکەوت کەئەم ناپاکە چ درِندەیەکە و منیش چ تاوانێکی گەورەم ئەنجام داوە و خوشکە بێ تاوانەکەشم بوو بەقوربانی نەفامی و ساویلکەیی منی بێ عەقڵ ....بەم کارە گەورەترین کارەساتم بەسەر خوشکەکەم و خێزانە کەم دا هێنا . مێردی خوشکە گەورەکەم چی تر رِێگای نەدا خوشکە کەم هاتوو چۆمان بکات ..... وە پەیوەندی بچرِاند . وەخانەوادەی مارەبرِی براکەم پەشیمان بوونەوەو مارە برِینەکەیان هەڵوەشاندەوە. بەم شێوەیە شیرازەی خانەوادەکەمان تێك چوو شێوا ، بەهۆی نەفامی منەوە. ئەو خانەوادەی کە هەموو شتێکی بۆم فەراهەم هێنابوو لە رِێز و پارەو هێمنی و خۆشی و سۆز....

بەلاَم ئەمە سەرئەنجامی دوور لەخوایی و رِەوشتی جوان و بێ باکی لەکاری هەرزەکاری و دوور لەئامۆژگاریەکانی ماڵەوەمان بوو. هەرچەندە چەند جارێك وویستم بەرامبەر ماڵەوەمان دان بەتاوانەکەمدا بنێم ، بەلاَم نەم توانی و نەم وێرا . ناچار پێنووسم کردە زمانم وویستم ئەم کارەساتەی من بێتە پەندو ئامۆژگاری بۆ کەسانی ترو پەیامی من بۆ هەموو کورِانی لاو ئەوەیە: کەچی تر بەدوای کەم و کورِی و ناموسی کەسدا مەگەرِێن و تەماشای وێنەی کچانی خەڵکی مەکەن نەبا رِۆژێك وێنەی خوشکەکەشت بکەوێتە بەردەستی خەڵکی . تکام وایە کەس چی تر کامێرای مۆبایلەکانیان بۆ کاری لەم شێوەیە بەکار نەهێنن و ماڵی خەڵکی نەگرنە قورِ و کارەسات بەسەر کەسدا نەهێنن. تەنانەت وێنەی ئەندامانی خێزانی خۆتیش تۆمارمەکە نەبا بەسادەی دەربچێت و وەك کارەساتەکەی منی لێ بەسەر بێت داوا لەخوای بە بەزەیی دەکەم کە لێم ببورێت و خوشکە بێ تاوانەکەشم شیفا بدات و پەردەپۆشمان بکات...

خزمی هاوسەروشەرمەزاری

پێغەمبەری خودا (د.خ)رِاستی فەرمووە کە دەفەرمێت(إیاکم و الدخول علی النساء "فقال رجل من الانصار: افرأیت الحمو؟ قال الحمو الموت)

واتە : ئاگادار بن و ئامان مەرِۆنە شوێنێکەوە کە ئافرەتێکی تێدا بێت بەتەنها " یەکێك لەپشتیوانان ووتی :ئەی ئەگەر خزمی پیاوەکەی بێت . فەرمووی ئەوە هەر مردنە.کەدەفەرمێت (أفرأیت الحمو) واتە چی دەفەرمووێ سەبارەت بەوەی کە خزم وکەسوکارە نزیکەکانی مێرد بەتەنهایی بچینە لای خێزانەکەی

که دەفەرموویت (الحمو الموت)واتەئەم پێکگەیشتنە مردنە چونکە زۆرجار لەخزمی نزیکەوە فیتنە و ئاشووب و کاری نادروست ڕوودەدات بەهۆی زۆری تێکەڵی و بینین و هاتوو چۆکردن لەنێوانیاندا. بەتایبەتی لەکۆمەڵگەی ئێمەدا نزیك بوونەوە و هاتوو چۆکردن لەنێوان خزم و کەسدا زۆرە و خێزانی تێکەڵ دەبن. زۆر جار ئەم بوونی پەیوەندیە و دەقۆزرێتەوە لەلایەن دەروون مردووە کان و کاری ناشرین ڕوودەدات.

ئەمە پێشەکیەك بوو بۆ چیرۆکێك و ڕووداوێکی ڕاستەقینە کەلەشاری"رِیاض" ی سعودی ڕووی داوە

کەسێك جێی متمانە دەیگێڕێتەوە کە بەچاوی خۆی ڕووداوەکەی بینیوە، لەنزیکەوە ئاگاداری بووە.

کە بە پیشەی (ژمێریاری)کاری دەکرد لە یەکێك لە نەخۆشخانەکان ، ڕۆژێك لەناکاو پیاوانی ئاسایش دوولاشەی سەربڕاوی رووت و قووتیان هێنا بۆ نەخۆشخانەکە، ژن و پیاوێك بوون دواتر سەرگوزشتەی ڕووداوەکە بەم شێوەیە بوو :

دوو کوڕی ئامۆزای یەکتر ی بوون لە دوو شوقەی بەرامبەر بەیەکتری دەژیان . و پەیوەندی یەکی بەهێز و بەتین لەنێوانیاندا هەبوو.

بەڵام یەکێکیان شەیتان فریوی دا و تەماعی کردە خێزانی ئامۆزاکەی خۆی سەرئەنجام کار گەیشتە ئەوەی توانی پەیوەندیەکی نادروست پێکەوە دروست بکەن و کار گەیشتە ئەنجامدانی "زینا" ئەمەش بەقۆستنەوەی دەرچوونی مێردەکەی لەماڵەوە بۆکاری خۆی ، یەکسەر ئەم ئامۆزا بێ ویژدانەی دەهاتەلای خێزانەکەی و هەموو شتێکیان ئەنجام دەدا کە ژن و مێرد پێکەوە دەیکەن.

ئەم کارە ماوەیەکی زۆری خایەند تاڕۆژێکیان پیاوێك کەلە شوقەی سەرەوەی ماڵەکەیانەوە بوو هەستی کرد پێڵاوی زەلامێك لەبەردەم شوقەی ئەو ماڵەی تردایە دیارە کابرا لەبیری چووبوو لەدەرەوە پێڵاوەکەی داکەندبوو . ئەمە بووە هۆی زیاتر ورد بێتەوە بەتایبەت کەزانی خاوەن ماڵەکە لەماڵ نیە و لەکارکردنە ، کەواتە کەسێکی تر لەماڵەوەیە. پاش بەدواداچوون و خۆحەشاردان بینی کە ئامۆزای کابراکەیە وە بۆچەند سەعاتێکە لەگەڵ خێزانەکەی ئامۆزاکەیدا لەژوورەوەن .

ئەمە وای کرد کە ئەم پیاوە چەندین جار چاودێری ئەم هەڵس و کەوتە بکات . تا بۆی دەرکەوت وگومانەکەی لەجێ ی خویدایە هەربۆیە بڕیاری دا کە ئەم نهێنیە بە خاوەن ماڵەکە بڵێ .

پاشان ڕاستی و دروستی ڕووداوەکانی بۆی گێڕایەوە و وتیشی حەز دەکەم خۆتیش بەتەواوی دڵنیا بیت لەم کارە، و چاودێریان بکە.

بۆ ڕۆژی داهاتوو مێردەکە بەخێزانی دەڵێت من سەفەردەکەم بۆ فلاَن شار و چەند ڕۆژێکم پێ دەچێت جا پێویستی و جل و بەرگم بۆ ئامادە بکە.

بەڵێ بەیانی زۆر بەئاسایی جانتاکەی هەلگرت و سواری سەیارەکەی بوو دەستی کرد بەڕۆیشتن بۆ شوێنێکی نزیك . لەولاشەوە ئامۆزاکەی بە وریاییەوە چاودێری دەکرد کە زانی ڕۆیشت و دڵنیا بوو . هات و وەك جاری جاران و لەگەڵ خێزانی ئامۆزاکەیدا کاری نادروستی خۆیان کرد و لەسەر سیسەمەکە خەوێکی قوڵ بردیانیەوە.

هاوسەرەکەشی پاش سەعاتێك یەکسەر گەڕایەوە و لەدووری شوقەکان سەیارەکەی ڕاگرت تاکەس هەستی پیێ نەکات ، پاشان بە لەسەرخۆیی هاتەوە ماڵەوە و ڕوەو ژووری نووستنەکە چوو . دەرگاکەی بەهێواشی کردەوە ،ئەی هاوار چی دەبینێ، بینی کە هەردووکیان لەسەر سیسەمەکە خەو بردوویانێتەوە.بەرووت و قووتی .

پاشان بەهێواشی گەڕایەوە بەرەو ژووری چێشتخانەکە چوو چەقۆیەکی گەورەی هێنا و لەپێشدا ئامۆزاکەی خۆی سەر بڕی و لەکاتی گیان دانددا دەنگێکی لێ بەرز بوەوە و ئافرەتەکە بەئاگا هاتەوە ، بەلاَم مێردەکەی مۆڵەتی نەدا و ئەویشی سەربڕی، سەربڕینێك لەکاتی سەرپێچی کردنی خودادا . پاشان پەیوەندی کرد بەپیاوانی ئاسایشەوە کە بێن لاشەی هەردووکیان بەرن.

ئەمەیە ئەنجامی تاوانکاری و ناپاکی خوای گەورەش دەفەرمێت" ولاتقربوا الزنی إنة کان فاحشة وساء سبیلا"

هەروەها بەسەرهاتێکی تری کە هاوشێوەی ئەمە لای ئێمە لە دیمەشق روویدا بەکورتی کەسێك دۆستەکەی خۆی دەباتەوە بۆماڵەوە لە ڕۆژانی زستاندا کە کەش و هەوا ساردە . لەژوورێکی بچووك دا دەبن وهەندێ خەڵوزیش دەباتەوە تا ژوورەکە گەرم بکات و خواردنی لەسەر ببرژێنن و نێرگەلەش بکێشن . پاش ئەنجام دانی کاری ناشەرعی دەخەون و گازی ئۆکسجین نامێنێت لەئەنجامی سووتانی خەڵوزەکە دا دواتر هەردووکیان دەخنکێن بەڕووت و قووتی . پاش چەند ڕۆژێك هاوسێکانیان هەست بەبۆنی ناوش و گەنیوی دەکەن لە شووقەکەیان پاشان دەرگاکەیان دەشکێنن، دەبینن بەڕووتی و بەشێوەیەکی زۆر ناشرین مردوون.

بەڵێ (فأتهم الله من حیث لم یحتسبوا) (فأعتبروا یاأولی الابصار)

بەڵێ خوای گەورە لەشوێنێکەوە تووشی کردوون کە هەرگیز بەلای دا نەچوون.

(کچە هاوڕێکەم دەوێ)

من وەکو پزیشکێك وەکو کاری ڕۆژانەی خۆم بەسەر نەخۆشەکاندا دەگەڕام و بەسەریانم دەکردەوە لەژووری چاودێریدا لەنەخۆشخانەی (کەنەدی) کە سەرقاڵی تەواو کردنی خوێندنی باڵا بووم تیایدا .

نەخۆشی سەرقەرەوێڵەی ژمارە (٣) بەتایبەتی ناوەکەیسەرەنجی ڕاکێشام کە بینیم ناوی"محمد" . ئەم ناوە لەم نەخۆشخانەیە چی دەکات؟

لێی ورد بوومەوە تەماشا دەکەم لاوێکی تەمەن بیست و پێنج ساڵەنەو شەکەت و ماندوو بوون بە ڕوخساریەوە دیار بوو کە لەژێر سۆنەرەو ئۆکسجین و جهازدا بوو . تەماشای دۆسیەکەیم کرد بۆم دەرکەوت کە تووشی لەدەستدانی بەرگری (ئایدز)بووە. وە پێش دوو ڕۆژ بە هەوکردنی توند ڕەوانەی ئەم نەخۆشخانەیە کراوە. بەپێی نووسینی پزیشکەکان وە دیمەنەکانی ڕوخساری حاڵەتەکەی زۆر ترسناك دیار بوو کە پێی دەچوو لەسەرە مەرگدا بێت .

ئەمە یەکەم نەخۆشی ڕۆژهەلاتی وموسڵمان نیە من لەم نەخۆشخانەیە بیبینم بەلام حاڵەتەکەی جێگەی تێ ڕامانم بوو. پاش تەواو کردنی ئەرکی بەسەر کردنەوەکەم بۆ نەخۆشەکان لە "محمد"ی نەخۆش نزیك بوومەوە ویستم بیدوێنم .

بەلام هەستم کرد بەنوزەیەکەوە چەند ووشەیەکی بچڕبچڕی دەر دەبڕی کە هیچی لێ تێ نەدەگەیشتم . بۆ ئەم مەبەستە پەیوەندیم کرد بەماڵەوەیان . دایکی وەلامی دایەوە . بۆم دەرکەوت ئەم ماڵە عەرەبی لوبنانین . وەباوکی بازرگانێکی بەناوبانگەو کۆگای شرینەمەنی هەیە.

پاشان بەکورتی حاڵەتی "محمد"م بۆ دایکی باس کرد . لەم ساتانەدا زەنگی دەزگاکانی ئاگادار کەرەوەی ژورەکەی "محمد"لێی دا و حاڵەتی نائاسایی ڕاگەیاند . کەنزم بوونەوەیەکی خێرا لەپەستانی خوێنیدا ڕوویداوە .

زۆر بەخێرایی بەدایکیم ڕاگەیاند زۆر پێویستە بەخێرایی بگەیتە ئێرە .

ووتی من زۆر سەرقاڵم پاش دەوام دێم . بەپەلە ووتم کارەکە مەترسی دارە و تەلەفۆنەکەم بەناچاری داخست و خۆم گەیاندە لای "محمد".

پاش نیو سەعات دایکی گەیشتە لامان، ئافرەتێکی عەرەبی لەکاملێ بووندایە . هیچ سیمایەکی باوەڕداری پێوە دیار نەبوو. دیار بوو زۆر شێواو بوو منیش حاڵەتی "محمد" م بۆ شی کردەوە، دەستی کرد بەگریانێکی بەکوڵ.

ویستم هێمنی بکەمەوە و وتم خوا کەریمە ، دووعا بکە خودا شیفای بدات.
بەسەر سوورِمانێکەوە وتی: چیت ووت؟!
ووتم : لە خوا داوا بکە تا شیفای بدات.....
ووتی: تۆ مووسڵمانی؟!
ووتم : بەڵێ، سوپاس بۆ خوا....
ووتی: ئێمەش بەهەمان شێوە موسڵمانین ...
ووتم : زۆر باشە بچۆرە ژوور سەری و هەندێ قورئانی بەسەرا بخوێنە ، تاوەکو هەندێ
لەئازارەکانی سوك بێت و دەروونی هێمن بێت .... زۆر بەشێواویەوە گریاو وتی : نازانم!
ووتم : باشە ئەی چۆن نوێژ دەکەیت؟
ووتی: ئێمە... ئێمە... نوێژ... ناکەین.
لەوەتی هاتووین بۆ ئێرە ، تەنها لەجەژنەکاندا نەبێت بەلاَم هەندێ جار ..... کەدەچمە سەر گۆڕی
باپیرانم لەلبنان دوعایان بۆدەکەم بێ ئاگاداری مێردەکەم .من ئافرەتێکی دیندارم .
لەدڵی خۆمدا ووتم (ئەی هاوار پەنا بەخوا دیندارەو نازانێت تەنانەت نوێژیش بکات وە قورئان
بخوێنێ؟!)
پرسیارم کرد لێی سەبارەت بەکورِەکەی.
ووتی: کورِێکی باش بوو دڵ و دەروون پاك. زۆر دڵی بەژیان خۆش بوو. لەپار ساڵدا تووشی لادانی
ئەخلاقی بوو لەگەڵ کچێکی هاورِێیدا کە بەتەواوی زاڵ بوو بەسەریدا ...
ووتم: نوێژی دەکرد.
ووتی: نەخێر بەلاَم برِیاری دابوو لەکۆتایدا تەمەنیدا بچێت بۆ حەج.
لەدڵی خۆدا ووتم: کەس دڵنیایە لەوەی ئەمرِۆ تا سبەینێ دەمێنێ یاخود سی و چل وپەنجا و
شەست ساڵ بژی تا بەنیاز بێت لەدوا تەمەنیدا حەج بکات ...؟!
پاشان لەنەخۆشەکە نزیك بوومەوە کە لەسەرەمەرگدا بوو بەردەوام زەنگی دەزگاکانی بوژاندنەوە
تادەهات بەرز دەبوەوە و دایکیشی بەبەردەوامی دەگریا.
لێی نزیك بوومەوە و دەستم گرت و پێم ووت:
محمد شایەتمان بهێنە بڵێ (لاإله الاالله)، محمد هەوڵی دەدا بەلاَم لەپەل و پۆ کەوتبوو رِەنگی تەواو
رِەش هەلگەرِابوو . هاتەوە هۆش و هەستی بەخۆی کرد .
ووتم: بڵێ (لاإله الاالله) ....

ووتی: چارەسەرێکم بدەرێ تا ئازارەکانم لەسەر سووك بکات .

ووتم: ئەی گەنج بڵێ (لاإله الاالله). سەرجەم پەرستارەکان (ممرضات) پێیان سەیر بوو.

محمد لێوەکانی دەجوولاند . ووتم ئێستا دەیڵێت.

بەلاَم لەناکاو بە زمانی ئنگلیزی ووتی (ئای کەنت) (ئای کەنت) واتە ناتوام ..... ناتوانم..... کچە هاورێکەم دەوێ ..... من ناتوانم.....

لەم کاتانەدا لێدانی دڵی بەبەردەوامی بەرەو نزم بوونەوە دەهات . ئەویش هەر دەیووت: کچە هاورێکەم دەوێت...من ناتوام.... وردە وردەلێدانی دڵی سست بوو هەناسەدانی شێوا ..... منیش خۆم پێنەگیرا و بەدەم گریانەوە هاوسەنگێتی خۆم لەدەستدا بوو هەردەم ووت دەی ئەی گەنج ...محمد.... دەی بڵێ .... تکات لێ دەکەم بڵێ .... ئەویش ووتی ناتوام.....

لێدانی دڵی ڕاوەستا ، هەناسەدان بچڕا و لەشی خاوو بوەوە و سەرو ڕوخساری ڕەش داگیرسا و دایکی دەگریاو خۆی بەسەر سنگی ڕۆڵەکەیدا دابوو ..... تۆ و باوکی

منیش بەو پەڕی قوڵی ناخمەوە دەگریام و هەموو نەریت و ئاکارێکی پزیشکی م لەدەستدا بوو ڕووم کردە دایکەکەی و هاوارم کرد:

تۆبەر پرسی تۆ......... تۆبەر پرسی تۆ.......

ئەم ئامانەتەتان لەدەستدا خوا لەدەستدان بدات دایکی شی تا بوو دەگریا. لێرەدا ئەم ئایەتە قورئانیەم هاتەوە یاد کە دەفەرمێت (أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَن نَّجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَّحْيَاهُم وَمَمَاتُهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ)جاثيه ٢١

واتە: ئەو کەسانەی کە تاوەنبارن و تاوەنکارن گومان دەبەن کەمردن و ژیانیان وەك (باوەڕداران و ئەنجام دەرانی کاری چاکە) دەبێت بێ گومان ئەوان زۆر بەهەڵەدا چوون.

زانای خواناس "ابن القيم"دەفەرمێت: کەسێك لەتەواوی لاوێتی و ژیری و توانایدا بێت، شەیتان زاڵ ببێت بەسەریدا و تاوەنکاری پێ ئەنجام بدات . ئەی لەکاتی سەرە مەرگدا چۆن دەتوانێت زاڵ بێت بەسەر شەیتاندا . بێ گومان شەیتان بەدوای هەلدا دەگەڕێ تا زاڵ دەبێت بەسەریدا و هیچی بۆ ناکرێت شەیتان لەوکاتەدا لە هەمووکات بەهێزترە ، ئەویش لە هەموو کاتێکی لاواز ترە ، کێ دەبێ بتوانێ لەو دوادواییانەدا لەگوناە پارێزراو بێت. لێرەدا خوای گەورە دەفەرمێت(يُثَبِّتُ اللّهُ الَّذِينَ آمَنُواْ بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللّهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللّهُ مَا يَشَاءُ)سورة إبراهيم٢٧

بە پێنووسی دکتۆر ئەیمەن کوڕی ئەسعەد عەبدە لەکەنەداوە

پێـــــرست

هیواو ئاواتێك ٤
پێشكەش.. ٥
پێشـەكـی...
٦
بۆچونی ئیسلام سەبارەت بەخۆشەویستی....................................... ١٤
دوانیازی خۆشەویستی مارەبڕینە..١٨
چارەسەری خۆشەویستی...٢٠
جەژنی خۆشەویستی (ڤالەنتاین)... ٢٦
ووتەیەك لە سەر عیشق... ٤١
كچان و خۆشەویستی.. ٤٦
ستار ئەكادیمی.. ٥٩
نامەیەكی ترسناك لەكچێكەوە ٦٨
كچێكی تەمەن دوانزە ساڵی ٧١
مەترسی پێگە بەدڕەوشتیەكان..٧٢
تۆڕی ئینتەرنێت چی یە؟ ٧٣
چەند بەڵگەیەكی زیندوو ٧٨
سەرئەنجامی داوێن پیسی و كاریگەری لەسەر كۆمەڵگا ٨٢
هاوردەكردنی بەدڕەوشتی بەبیانووی ئازادیەوە.....................................٨٥
قوربانیانی ئەتكردن (اغتصاب) ٨٨
وەك ئەوەی شۆڕە سوار بێ...٩٢
جوانترین ئافرەت ٩٤
جیاوازی لەنێوان ئافرەتاندا لە ڕۆژهەڵات و ڕۆژئاوادا.............................٩٥
ئاگاداربە ئەی بوكی گەورەكچ(قەیرەیی) ١٠٢
چیرۆكەبەئازارەكانی واقع ١١٦
ئەوشریتە ڤیدیۆییەی كەژیانی وێران كردم ١١٧

یادەومەریەکانی پیرەژنێك لەگەڵ خۆشەویستەنا پاکەکەی دا ١٢١
بەڵام شەیتان چوارەممان بوو.. ١٢٥
ساباتی خەمباریەکان.. ١٢٧
ئەوشۆخەی کەژیانی تێکدام... ١٣١
قازی وقوربانیەکە... ١٣٦
ئۆتۆمبیلی لەیموزین و ئافرەتەکەو من.. ١٣٩
(سەتەلایت)... ١٥١
ئەوپەیوەندیە تەلەفۆنیەی هەموو ژیانی گۆڕیم... ١٦٠
لە ئارایشتگاکاندا چی دەگوزەری(سێ چیرۆك).. ١٧١
لە قوربانیەکانی ئینتەرنێت... ١٧٥
سەرکەشیەکی هەرزەکارانە... ١٨٣
ژوانێك لەشالیە... ١٨٥
مامۆستا و کچە خوێندکارەکەی... ١٨٧
هیوایەتێکی لەدەست چوو.. ١٩٠
یەك بە یەك... ١٩٢
بێچوی مراوی نەزانە.. ١٩٣
بەرلەوەی پەشیمانی داد نەدات... ١٩٤
خۆپاراستن لەچارەسەرکردن باشترە.. ٢٠١
ئاگاداری تەلەفۆن بە.. ٢٠٥
بەشی نامەکان(نامەیەك لەشەوی بوکێنیدا)... ٢١٠
ژیانی خەڵەفاویو ڕابواردن.. ٢١١
پەرتەوازە بوون.. ٢١٢
من پەشیمانم... ٢١٤
فریام کەون ئەی پیاوانی ئایینی... ٢١٦
کچی مەسینجەر (چات کردن).. ٢١٩
بەڵای شەیدایی و بەدڵداچوون... ٢٢٤
نامەیەك لەژنێکەوە.. ٢٢٦

به‌ته‌نیابوون له‌گه‌ڵ داواكه‌ردا..۲۲۸
به‌ته‌نیا بوون له‌گه‌ڵ ده‌زگیراندا..۲۳۲
گفتوگۆی نێوان كچ و باوكێك له‌خه‌ونده‌ا..۲۳۵
له‌به‌رهه‌مه‌كانی به‌دڕه‌فتاری..۲۳۷
نه‌خۆشی گه‌لێكی جنسی دیكه‌(سیلان، زوهری، هربز، ئایدز)..۲۳۸
نه‌خۆشی گه‌لێكی سێكسی جۆراوجۆری تر..۲٤۳
چیرۆكێكی په‌ند ئامێز..۲٤٤
هاوارێك بۆ داوێن پاكی له‌ بریتۆریاوه‌ بۆ واشنتۆن..۲٤٤
له‌ به‌رهه‌مه‌كانی پاكیزه‌یی..۲٤٦
به‌ شایه‌ت بن كچه‌كه‌م كرد به‌ هاوسه‌ری..۲٤۹
چیرۆكی ئیمان..۲۵۰
نه‌خۆشیه‌ك تووشی ئافره‌تی دانه‌ پۆشراو دێ..۲۵۲
فیتنه‌ی جل وبه‌رگ ومۆده‌..۲۵٤
چیرۆكـه‌ نوێ یـــــه‌كان (كاتێك داوێن پاكی له‌ده‌ست ده‌درێ)
....۲٦٤
ئاگاداری خوشكه‌ نه‌زانه‌كانتان بن..۲٦٦
خزمی هاوسه‌روشه‌رمه‌زاری..۲٦۹
كچه‌ "هاوڕێكه‌م" ده‌وێ..۲۷۲
پێرست..۲۷۵